ГЕАГРАФІЧНА-СТАТЫСТЫЧНЫ СЛОЎНІК МАГІЛЁЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

З – О

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Установа адукацыі
«МАГІЛЁЎСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ імя А.А. КУЛЯШОВА»

ГЕАГРАФІЧНА-СТАТЫСТЫЧНЫ СЛОЎНІК МАГІЛЁЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

У трох тамах

Том 2
З – О

Аўтар-укладальнік
І.М. Шаруха

Магілёў 2013

УДК 913 (476.4) (03)
ББК 26.89(4Беи)я2
Г27

Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавецкага савета МДУ імя А. А. Куляшова

Рэцэнзенты:

Кафедра фізічнай геаграфіі і картаграфіі Харкаўскага нацыянальнага ўніверсітэта імя В. Каразіна (доктар геаграфічных навук, прафесар *В.А. Перасадзька*, прафесар *А. А. Жэмераў*);

доктар геаграфічных навук, прафесар Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М. Ламаносава *А. А. Лукашаў*;

кафедра геалогіі і разведкі карысных выкапняў УА "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны" (в.а. загадчыка кафедры дацэнт *А. І. Паўлоўскі*)

Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці :
Г27 у 3 т. – Т. 2 : З-О / аўт.-уклад. І. М. Шаруха ; распрац. картаграф. матлаў Н. Б. Тупіцына ; пад рэд. Т.М. Шаршнёвай. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2013. – 236 с.: іл.
ISBN 978-985-480-852-9

У зводны слоўнік (у 3 тамах: Т. 1. А-Ж; Т. 2. З-О; Т. 3. П-Я) увайшлі дадзеныя аб 19556 фізіка- і эканоміка-геаграфічных аб'ектах па 21 раёну Магілёўскай вобласці. Усе бягучыя статыстычныя дадзеныя падаюцца па стану на 1.01.2011 г., дадзеныя па полава-узроставаму, нацыянальнаму складу – па перапісу 2009 г.

У склад другога тома ўвайшлі дадзеныя аб 6528 геаграфічных аб'ектах вобласці на літары З-О.

Слоўнік адрасуецца кіраўнікам выканаўчай улады, прадпрыемстваў і ўстаноў, географам, гісторыкам, эканамістам, краязнаўцам, студэнтам прыродазнаўчых, гуманітарных спецыяльнасцей.

Том першы выйшаў у выдавецтве МДУ імя А. А. Куляшова ў 2012 годзе.

ISBN 978-985-480-852-9(Т. 2)
ISBN 978-985-480-783-6

ГАЛОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ

ААБ – акцыянерны ашчадны банк
Аб'яд. – аб'яднаны, аб'яднанне
АБЗ – асфальта-бетонны завод
Авіяц. – авіяцыя
А/г – аграгарадок
Аддз. – аддзяленне
Адклад. – адклады
Адкр. сетка – адкрытая сетка
Адм. – адміністрацыйны
Адмір. – адмірал
Адпач. – адпачынак
Акр. – акруга
Амбул. – амбулаторыя
Апт. – аптэка
Асуш. – асушаны
АТД – адміністрацыйна-тэрытарыяльнае дзяленне
Б.а. – база адпачынку
Бал. – балотны
Батан. – батанічны
Бер. – бераг
Біёл. – біёлаг
Біялаг. – біялагічны
Б-ка – бібліятэка
Бр. магіла – брацкая магіла
Б-ца – бальніца
БШ – базавая школа
Бяроз. – бярозавы
Вар. – варыянт
В. – вёска
Вдзб. – вадазбор
Вдпдз. – водападзел
Вдсх. – вадасховішча
верх. – верхні, верхняе, верхавое
Вобл. – вобласць
Воз. – возера
Вол. – воласць
Выс. – выселак
Выш. – вышыня
Вядом. – вядома, вядомы
Г. – горад, гара
Г.п. – гарадскі пасёлак
Гандл. – гандлёвы
Ген. – генерал
Гер. Сав. Саюза – Герой Савецкага Саюза
Гер. Сац. працы – Герой Сацыялістычнай працы
Гідрал. – гідралагічны
ГП – газаправод
Грануламетр. скл. – грануламетрычны склад.
Губ. – губерня
Д.а. – дом адпачынку
Д.б.н. – доктар біялагічных навук
Д.в.н. – доктар ваенных навук
Д.г.-м.н. – доктар геолага-мінералагічных навук
Д.г.н. – доктар геаграфічных навук
Д.гіст.н. – доктар гістарычных навук
Д.м.н. – доктар медыцынскіх навук
Д.п.н. – доктар педагагічных навук
Д.с.-г.н. – доктар сельскагаспадарчых навук
Д.с.н. – доктар сацыялагічных навук
Д.т.н. – доктар тэхнічных навук
Д.ф.-м.н. – доктар фізіка-матэматычных навук
Дом сац. пасл. – Дом сацыяльных паслуг
Д/с – дзіцячы садок
ДБ – дом быту
Дз. лаг. – дзіцячы лагер
Дзярн.-падзол. – дзярнова-падзолістая глеба
ДК – дом культуры
Дойлід. – дойлідства
Дуб. – дубовы
Жалезн. – жалезны
жан. – жанчыны
Жывёлагад. – жывёлагадоўля
З – захад
З.а. – зона адпачынку
Забалоч. – забалочаны
Зак. – заказнік
Западз. – западзіна
Засц. – засценак
Збож. – збожжавыя
Зімав. яма – зімавальная яма
Зледз. – зледзяненні
Імп. – імперыя
К.б.н. – кандыдат біялагічных навук
К.в.н. – кандыдат ваенных навук
К.г.-м.н. – кандыдат геолага-мінералагічных навук
К.г.н. – кандыдат геаграфічных навук
К.гіст.н. – кандыдат гістарычных навук
К.м.н. – кандыдат медыцынскіх навук
К.п.н. – кандыдат педагагічных навук

К.-с – калгас
К.с.-г.н. – кандыдат сельскагаспадарчых навук
К.с.н. – кандыдат сацыялагічных навук
К.т.н. – кандыдат тэхнічных навук
К.ф.-м.н. – кандыдат фізіка-матэматычных навук
к/т-р – кінатэатр
К-т – камбінат
Кальц. – кальцыевы
Каналізав. – каналізаваны
Карм. – кармавыя
КБМ – камбінат будаўнічых матэрыялаў
КПП – комплексны прыёмны пункт УКП "Бытпаслугі"
Краязн. – краязнаўчы, краязнаўца
Крын. – крыніца
К-с – комплекс
К-с БРЖ – комплекс па адкорму буйной рагатай жывёлы
КУСП – калектыўнае ўнітарнае сельскагаспадарчае прадпрыемства
КХП – камбінат хлебапрадуктаў
Л.д. – лясная дача
Л.м. – лясны масіў
Лев. – левы
ЛЭП – лінія электраперадач
Лясн. – лясніцтва
М. б. – месца былога (былой)
Мал.-мясн. – малочна-мясная
Ман. – манастыр
Мастац. – мастацтва
Матэр. – матэрыялаў
Мемар. – мемарыяльны
Мкр-н – мікраraён
МНС – міністэрства надзвычайных сітуацый
МТФ – малочна-таварная ферма
Мужч. – мужчыны
Муз. – музычная
Мяст. – мястэчка
Мясц. – мясцовы
Н.у.м. – над узроўнем мора
Насадж. – насаджэнні
Нац. – нацыянальны
Нізін. – нізінны, нізіннае
НП – нафтаправод
П. – пасёлак
П. п. – помнік прыроды
П/а – паштовае аддзяленне
Пав. – паверхня
Пасел. – паселішча
Пашт. ст. – паштовая станцыя
Пд – поўдзень
Пераваж. – пераважна
Перасых. – перасыхаючы
П-ка – паліклініка
Пл. – плошча
Пн – поўнач
Помн. – помнік
ПП – прыватнае прадпрыемства
Пр. – правы
Праф. – прафесар
Прып. п. – прыпыначны пункт на чыгунцы
Прыт. – прыток
ПШ – пачатковая школа
Пясч. – пясчаны
Р. – рака
Р.п. – рабочы пасёлак
Рад. – радовішча
Рас. – Расійскі
Раўн. – раўніна
Р-д – раз'езд
РКЦ – разлікова-касавы цэнтр
Р-н – раён
Руск. – рускі
Руч. – ручай
Рц – раённы цэнтр
Рыбагад. – рыбагадоўля
С. – сяло
С.-г. угоддзі – сельскагаспадарчыя ўгоддзі
С-с – саўгас
С/с – сельскі савет
Сан. – санаторый
Свінагад. – свінагадоўля
СВК – сельскагаспадарчы вытворчы кааператыў
СДК – сельскі дом культуры
Скрыж. – скрыжаванне
Снп – сельскі населены пункт
Спецыяліз. – спецыялізацыя
Ст. – станцыя
Сульфат. – сульфатны
Супясч. – супясчаны
СШ – сярэдняя школа
Студз. – студзень
СТФ – свіна-таварная ферма
Сядз. – сядзіба
Сяр. – сярэдні
Тарф. – тарфяны
Тарф.-бал. – тарфяна-балотны
Т-ра – тэмпература
Тэхн. – тэхнічная

У – усход
У скл. – у складзе
Узр. – узрост
Укл. – уключна
Укр. – украінскі
УКСП – унітарнае калектыўнае сельскагаспадарчае прадпрыемства
Улад. – уладанне
Ур. – урочышча
Уч-к – участак
Ф. – ферма
Фальв. – фальварак
ФАК – фізкультурна-аздараўленчы комплекс
ФАП – фельчарска-акушэрскі пункт
Фермер. гасп. – фермерская гаспадарка
Фіз.-геаграф. – фізіка-геаграфічны
Х. – хутар
Хваёв. – хваёвы
Хларыд. – хларыдны
Хутк. дапам. – хуткая дапамога
Ц. – цэнтр
Частк. – частка
Чыг. – чыгунка
Чыг. ст. – чыгуначная станцыя
Швед. – шведскі
Шк. – школа
Шчыльн. – шчыльнасць
Э/б – эксперыментальная база
Эл/падст. – электрападстанцыя
Ялов. – яловы
Яўр. – яўрэйскі

СКАРАЧЭННІ ГЕАГРАФІЧНЫХ НАЗВАЎ:

Асіп. – Асіповіцкі
Бабр. – Бабруйскі
Бых. – Быхаўскі
Бял. – Бялыніцкі
Глуск. – Глускі
Гор. – Горацкі
Дрыб. – Дрыбінскі
Касц. – Касцюковіцкі
Кір. – Кіраўскі
Клім. – Клімавіцкі
Кліч. – Клічаўскі
Краснап. – Краснапольскі
Кругл. – Круглянскі
Крыч. – Крычаўскі
Маг. – Магілёўскі
Мсц.– Мсціслаўскі
РФ – Расійская Федэрацыя
Слаўг. – Слаўгарадскі
Хоц. – Хоцімскі
Ц.-Бярэзінская – Цэнтральна-Бярэзінская
Чав. – Чавускі
Чэр. – Чэрыкаўскі
Шкл. – Шклоўскі

З

ЗА ГАЕМ, ур., лясное, на У ад в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗА ГАРАДКОМ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на, каля ф. (Асіп.)

ЗА ДАРОГАЙ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Камарына, за дарогай Дараганава-Крынка. (Асіп.)

ЗА ЗАЙЦАМ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на Пн ад в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗА КАНАЛАМ, ур., леса-балотнае, на ПнУ ад в. Камарына Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗА КАНАЛАМ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Альхімкавічы Круглянскагар-на. (Кругл.)

ЗА КРЫНІЧКАЙ, ур., с.-г. угоддзі з крын., у в. Кузьмінка Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗА ЛУГАМ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗА МАЙСЕЕМ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗА МХОМ, частка ўр. Славішчы, каля дарогі Слопішча-Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗА НОВАЙ ДАРОГАЙ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. (Глуск.)

ЗА ПРОРВАЙ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на, па р. Зубр, паміж рэчышчам і старыком. (Касц.)

ЗА САДАМІ, л.м., на З ад в. Камарына Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗА ФЕРМАЙ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗА ХРЫСЦІНАЙ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗААЗЕР'Е, балота, на вдпдз. рр. Друць і Бярэзіна, на ПнЗ Бялыніцкага р-на. Пл. 4 тыс. га. Журавіны. Выток 9 рэк (6 – у Бярэзіну, 3 – у Друць). (Бял.).

ЗААЗЕР'Е, в., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVI ст., 52 двары, 66 жых., ФАП, апт., крама, ф. Бр. магіла партызан, бр. магілы сав. воінаў і партызан. Паданне пра г. Гарадзец, які ўзгадв. Тацішчаў у сувязі з бітвай на р. Няміга (03.03.1067). Радз.: М. Целеша, бел. і амер. пісьменніка, грамад. дзеяча ЗША. Часткова спалена фашыстамі ў 1941 г. (Бял.)

ЗААЗЕР'Е, в., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 14 двароў, 42 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Чэр.)

ЗААЗЕР'Е, воз., на лев. бер. р. Сож, на мяжы з Кармянскім р-нам Гомельскай вобл., за 9 км на ПдЗ ад в. Папараткі Краснапольскага р-на. Пл. 65 га. Даўж. 4 км. Упад. р. Якушоўка (Курганаўка). Злуч. са старыкамі. (Краснап.)

ЗААЗЕР'Е, зак., гідрал., рэсп. знач., з 1968 г., на З Бялыніцкага р-на, з воз. Заазер'е Бялыніцкага р-на. Пл. 3600 га. Леса-балотныя краявіды. (Бял.)

ЗААЗЕР'Е, рад., торфу, на воз. Заазер'е Бялыніцкага р-на. Пл. 3600 га. Зап. торфу 66 млн. м^3. Сяр. магутн. 2,3 м, макс. – 5 м. Не распрацоўв. (Бял.)

ЗААЗЁР'Е, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пн ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗААЗЁРНАЕ, воз. Вар. назвы – воз. Заазерскае Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗААЗЕРНАЕ, воз., старыца, на лев. бер. р. Сож, на Пн ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на, забалоч. Стаянка неаліту. (Чэр.)

ЗААЗЕРСКАЕ, воз., бас. р. Клява (бас. р. Дняпро), за 16 км на ПнЗ ад г.п. Бялынічы, каля в. Заазер'е Бялыніцкага р-на. Пл. 0,58 км^2. Даўж. 1 км, найб. шыр. – 0,75 км. Пл. вдзб. – 8,8 км^2. Выток р. Клява. (Бял.)

ЗААЗЕРСКАЕ, рад., сапрапелю, на воз. Заазер'е Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАБАВА, канал, меліярац., левы прыт. р. Макранка (бас. р. Дняпро) у Быхаўскім р-не. Даўж. 8,5 км. Пач. на ПнЗ ад в. Новая Слабодка, вусце на З ад в. Сушчаў. (Бых.)

ЗАБАВЫ СТАЛКА, п. Гл. в. Сталка, п. Сталка-Забавы Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАБАВЫ, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 17 двароў, 25 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бял.)

ЗАБАВЫ, ЗАБАВА, п., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, 5 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. на-

звы – п. Сталка-Забавы. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

ЗАБАКУНАВІЦКАЕ, рад., мелу, у в. Бакунавічы Чэрыкаўскага р-на. Зап. 1,3 млн. т. Тоўшча 1,4–11,2 м. Не распрацоўв. (Чэр.)

ЗАБАЛАЦКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на ПдЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Расненскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Расненскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Расненскім р-не, з 25.07.1931 у Мсціслаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. ААТ "Забалацце-аграстандарт" (а/г Забалацце). 13 снп, 231 двароў, 501 жых. У зоне забрудж. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 3 снп Лыкінка, Прыберажжа і Чорная Сасна. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ І, ЗАБАЛАЦЦЕ ПЕРШАЕ, в. Гл. в. Забалацце Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ ІІ, ЗАБАЛАЦЦЕ ДРУГОЕ, в., да 1940-х гг. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 35 жых. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, а/г, ц. Пратасевіцкага с/с Асіповіцкага р-на, 150 двароў, 420 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, спарт.-трэнаж. зала, лазня, гандл. павільён. (Асіп.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, а/г, ц. с/с Мсціслаўскага р-на і ААТ "Забалацце-Аграстандарт", вядом. з 1777 г, 161 двор, 399 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, д/с-СШ, клуб, б-ка, КПП, гандл. ц., ф. Помн. землякам. У 1897 г. – 642 жых. Далуч. п. Жолаб, Малькаўка, Мохава, Рошча, Украіна. Да рц – 34, да чыг. ст. Ходасы – 15 км. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, 38 двароў, 75 жых., крама, ф. У 1944 г. фашысты спалілі 68 двароў з 8 жых. (Бял.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з 1585 г., 8 двароў, 9 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 26 двароў, 47 жых., дом сац. пасл., крама, Асавецкае лясн., ф. Радз. С. Вайтовіча, бел. гісторыка. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., Пашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 31 двор, 50 жых. (Маг.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., у XVIII ст. – 2009 г. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Слаўг.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, в., Чавускі г/с Чавускага р-на, ц. СВК "Юны камунар", вядом. з 1604 г., 110 двароў, 392 жых., п/а, АТС, ФАП, ПШ, д/с, крама, ф. У 1742 г. – 30 двароў, млын, карчма, у 1897 – 79 двароў, 443 жых., у 1971 – 582 жых. Радз. А. Емяльянава, паэта. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, зак., гідрал., на ПдЗ ад в. Забалацце Машчаніцкага с/с Бялыніцкага р-на, мясц. знач. з 1993 г. Пл. 513 га. Зап. торфу 1468 тыс. т. (Бял.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, п., ПнЗ частка г. Чавусы. (Чав.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, п., частка а/г Мушына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, рад., торфу, на ПдЗ ад в. Забалацце Мсціслаўскага р-на, на мяжы з Крычаўскім р-нам. З кан. 1990-х гг. не распрацоўв. (Мсц.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПдУ ад в. Канцы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 4,5 км на Пн ад в. Канцы Асіповіцкага р-на, на мяжы з Мінскай вобл. (Асіп.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, паміж а/г Каўгары, вв. Халькі, Ульянаўка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАБАЛАЦЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад забалоч. масіва, за 2,5 км на Пн ад в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. З З на У каля 1 км, шыр. 0,2 км. Пл. 22 га. (Асіп.).

ЗАБАЛОННЕ, воз., старык, на лев. бер. р. Бярэзіна, на З ад а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАБАЛОННЕ, воз., старык, на пр. бер. р. Друць, на ПнУ ад в. Новая Слабодка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАБАЛОННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за балотам, каля в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАБАЛОТНАЕ, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, вядом. з 1585 г. як в. Забалоцце,

6 двароў, 8 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

ЗАБАЛОЦЦЕ, в. Гл. в. Забалотнае Быхаўскага р-на. (Быx.)

ЗАБАЛОЦЦЕ, в., да 1975 г. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. (Слаўг.)

ЗАБАЛОЦЦЕ, в., Цялушскі с/с Бабруйскага р-на, 49 двароў, 109 жых., ф. (Бабр.)

ЗАБАЛОЦЦЕ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Кульшычы. (Слаўг.)

ЗАБАЛОЦЦЕ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Забалацце. (Слаўг.)

ЗАБАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Разальмоў Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАБАРОЎСКАЕ, ур., тарфянік, на Пн ад в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАБАРЭВІЧЫ І, ЗУБАРЭВІЧЫ ПЕРШЫЯ, в., у Бярозаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

ЗАБАЧ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Наддаткі Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАБАЧАЎ, ЗАБАЧЭЎ, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 7 двароў, 12 жых., дом сац. пасл., ПМК "Бранскгрубаправодбуд", ф. Да 1960-х гг. – Забачэўская ГЭС на р. Вудага. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

ЗАБАЧЭЎ, в. Гл. в. Забачаў Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАБЕЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАБІЦКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, паміж вв. Пераселле і Ліхінічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАБЛЯНЕ, в. Гл. в. Ізобішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАБОЙНЫ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАБОКА, п., з 1920-х гг. у Сласцёнаўскім с/с Чавускага р-на, 2 двары, 2 жых. (Чав.)

ЗАБОР'Е, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 1 двор, 2 жых. (Шкл.)

ЗАБОР'Е, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 23 двары, 35 жых. (Дрыб.)

ЗАБОР'Е, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 7 двароў, 11 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

ЗАБОР'Е, рад., глін і суглінкаў, за 8 км на У ад г.п. Краснаполле, за 0,4 км на ПнУ ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. Зап. 0,3 млн.м³. Магутн. 1,0–7,8 м. Вар. назвы – рад. Забор'еўскае. (Краснап.)

ЗАБОР'ЕЎСКАЕ, рад., глін і суглінкаў. Гл. рад. Забор'е Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЗАБОР'ЕЎСКАЕ, рад., пяскоў, каля в. Забор'е Краснапольскага р-на. Лінзападобны паклад. Зап. 108 тыс. м³. Не распрацоўв. (Краснап.)

ЗАБОРАЎСКАЕ, зак., гідрал., мясц. знач., з 1993 г., за 5 км на З ад в. Глыбокае Круглянскага р-на. Пл. 125 га. (Кругл.)

ЗАБОРАЎСКАЕ, рад., торфу, за 5 км на З ад в. Глыбокае Круглянскага р-на. Пл. 125 га. Зап. 285 тыс. т. Не распрацоўв. Заказнік. (Кругл.)

ЗАБОР'Е, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 9 двароў, 14 жых. (Маг.)

ЗАБОРСКАЕ, вдсх., на р. Чарніца, на Пн ад в. Забор'е Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАБРАМНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля папяр. ф-кі "Спартак", у г. Шклоў. (Шкл.)

ЗАБРАМНЫ, фальв., да пач. XX ст. Далуч. да г. Шклоў (папяр. ф-ка "Спартак"). (Шкл.)

ЗАБРОДДЗЕ, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². Вар. назвы – в. Салаўкі. (Быx.)

ЗАБРОДДЗЕ, в., Глухскі с/с Быхаўскага р-на, 3 двары, 4 жых. Радз. М. Пазнякова, паэта. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

ЗАБРОДДЗЕ, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗАБРОДДЗЕ, в., да 1977 г. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

ЗАБРОДДЗЕ, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 90 двароў, 224 жых., п/а, СШ, крама, вытв. уч-к ЗАТ "Амкадор-Шклоў". У 1899 – 1913 гг. – мукамол.-крупяная, у 1905 – 1913 гг. – вінакур. мануфактуры. (Шкл.)

ЗАБРОДДЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, за бродам праз р. Дняпро, у в. Тайманава Быхаўскага р-на. (Быx.)

ЗАБРОДДЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Птушычы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАБРОЖЖА, зак., мясц. знач., з 1995 г., гідрал., за 1,5 км на ПдУ ад в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. Пл. 56 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Слаўг.)

ЗАБРОЖЖА, ур., леса-балотнае, за 1,5 км на ПдУ ад в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАБРУССЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАБРЫНА, ур., асуш. балота, каля в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАБУДЗЬКІ, в., Восаўскі с/с Бабруйскага р-на, 16 двароў, 31 жых., крама, СТФ (Бабр.)

ЗАБУДНЯНСКІЯ ХУТАРЫ, в., Скрыпліцкі с/с Кіраўскага р-на, 6 двароў, 12 жых., дом сац. пасл. (Кір.)

ЗАБЫЧАННЕ, в., ц. с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з 1552 г. як с., 128 двароў, 322 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", б-ца, апт., СШ-д/с, СДК, б-ка, крама, ф. Ц. сялян. паўстан. 1743 – 1744 гг., у 1747 – 10 двароў, царква. Мяст. з 1784 г. У пач. ХХ ст. 3 кірмашы на год. Цагляная Свята-Духаўская царква – помн. архітэкт. кан. XIX – пач. ХХ стст. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 5 да 15 Кі/км². Да рц – 19, да чыг. ст. Камунары – 15 км. (Касц.)

ЗАБЫЧАННЕ, п., да 1920-хх гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАБЫЧАННЕ, п., ПнЗ частка в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАБЫЧАНСКІ С/С, с/с, у 1924 – 1959 гг. на ПнЗ Касцюковіцкага р-на. Утвор. 20.8.1924 г. у Касцюковіцкім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 у Касцюковіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Касцюковіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., 16.07.1954 ліквідаваны, аднаўлены 08.12.1959 г. 11 снп, 474 двары, 1049 жых. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 4 снп, ад 5 да 15 – 3 снп. (Касц.)

ЗАБЯЛЫШАН, п. Гл. п. Забялышын Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАБЯЛЫШАНКА, руч., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. каля 5 км. Выток і вусце на Пд г. Крычаў. Цячэ па Забялышанскім яры, праз мікразак., тэр. ЦРБ. (Крыч.)

ЗАБЯЛЫШАНСКАЕ ПОЛЕ, рад., мелу, на ПдЗ ускр. в. Паклады Крычаўскага р-на. Зап. 37,9 млн. т. Магутн. 3,0 – 12,0 м. Не распрацоўв. (Крыч.)

ЗАБЯЛЫШАНСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, на ПдЗ ускр. в. Паклады Крычаўскага р-на, за 6 км на ПдЗ ад г. Крычаў. (Крыч.)

ЗАБЯЛЫШАНСКАЯ ПАЛЯЎНІЧАЯ ДАЧА, паляўн. дача, на Пн Хоцімскага р-на, у Малышкавіцкім лясн. Касцюковіцкага лясгаса. (Хоц.)

ЗАБЯЛЫШЫН, а/г, ц. с/с і ААТ "Бабуліна падвор'е" Хоцімскага р-на, вядом. з 1715 г., 307 двароў, 765 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., апт, ветапт., СШ, філ. дз. муз. шк., д/с, СДК, б-ка, сац. прытулак, сац. пункт, КПП, збожжасуш., гандл. ц., крама, лясн., пост МНС, спіртз-д РУП "Клімавіцкі ЛГЗ". Выс. з г. Крычава. Радз.: Я. Брайцава, паэта, пісьменніка; В. Брайцава, акад. АМН СССР, хірурга; І. Брайцава, д.ф.-м.н., праф., І. Кісялёва, географа, краязн. Помн. землякам, магіла Я. Брайцава. Драўл. царква Іаана Прадцечы (1843 г.). У 1910 г. – 369 жых. Да 1924 г. – ц. вол. У 1967 г. далуч. п. Свет, у 1975 – п. Стар, вв. Хацімча, Фролаўка. Да рц – 20, да чыг. ст. Клімавічы – 39 км. (Хоц.)

ЗАБЯЛЫШЫН, п., гіст. Пд прадмесце г. Крычаў. Вар. назвы – п. Забялышан Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАБЯЛЫШЫН, ур., лясное, хваёв. лес, на У ад п. Красны (Чырвоны) Чэрыкаўскага р-на, на мяжы з Крычаўскім р-нам. (Чэр.)

ЗАБЯЛЫШЫНА, в. Гл. а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАБЯЛЫШЫНСКІ ПРУДОК, в. Гл. в. Прудок Забялышынскі с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАБЯЛЫШЫНСКІ С/С, с/с Хоцімскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Хоцімскім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 у Хоцімскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Хоцімскім р-не, з 08.07.1931 у Клімавіцкім, з 12.02.1935 у Хоцімскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 17.04.1962 у Клімавіцкім, з 30.07.1966 у Хоцімскім р-не Магілёўскай вобл. ААТ "Бабуліна падвор'е" (а/г Забялышын). 8 снп, 408 двароў, 965 жых. (Хоц.)

ЗАБЯЛЬШЫНСКІ ЯР, яр, на Пд г. Крычаў. Па ім цячэ руч. Забялышанка. (Крыч.)

ЗАБЯРВЕЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, паміж воз. Дзікае і р. Ліса, за 2 км на Пд ад в. Вільча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАБЯРОЗАВА БАЛОТА, л.м., за 1,5 км ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАВАВОЙНЯ, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Пціч, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАВАД, в., у XVIII ст. – 1873 г. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Зліл. з в. Віравая. Гл. в. Завад-Віравая, Завод, Слабада–Завод. (Слаўг.)

ЗАВАД, п., у XVIII ст. – 1890 гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Завад-Віравая. (Слаўг.)

ЗАВАД, п., частка в. Завад-Віравая Слаўгарадскага р-на. Вар. назвы – Завадзь. (Слаўг.)

ЗАВАД, фальв. Гл. Заводзішча Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАВАД-ВІРАВАЯ, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, утвор. у 1873 г. шляхам аб'яд. вв. Завад і Віравая, 35 двароў, 76 жых., аграсядз. "Ціхая Завадзь", крама, ф., 2 кург. могільнікі. Ц. с/с у 1924 г. Вар. назваў – в. Смалакурны Завод, Яравая, Міравая, Завадзь-Віравая, Завод, Слабада-Завод. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 15 да 40 Кі/км^2. (Слаўг.)

ЗАВАДЗЬ-ВІРАВАЯ, в. Гл. в. Завад-Віравая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАВАДОК, в., да 1993 г. і з 1998 г. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на, 1 двор, 1 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Краснап.)

ЗАВАДОК, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 3 двары, 3 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Краснап.)

ЗАВАДСКАЯ СЛАБАДА, а/г, ц. с/с Магілёўскага р-на і ААТ "Барок-агра", 193 двары, 507 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., філ. д/с-СШ, дз. шк. мастац., СДК, б-ка, сац. пункт, КПП, крама, ф. Помн. Вял. Айч. вайны. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. Да чыг. ст. Вендрыж – 4, да рц – 35 км. (Маг.)

ЗАВАЛЛЕ, ур., лясное, каля в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАВАЛОЧЫЦКІ С/С, с/с Глускага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 24.06.1960 г. у Глускім р-на Магілёўскай вобл. З 25.12.1962 г. у Бабруйскім р-не, з 30.07.1966 у Глускім р-не Магілёўскай вобл. УКГСП "С-с "Завалочыцкі" (а/г Завалочыцы). 15 снп, 710 двароў, 1408 жых. (Глуск.)

ЗАВАЛОЧЫЦЫ, а/г, ц. с/с і УКСП "С-с "Завалочыцы" Глускага р-на, вядом. з 1626 г. як с., 241 двор, 553 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, амбул., ветуч-к, СШ-д/с, СДК, б-ка, дом сац. пасл., КПП, 3 крамы, пост МНС, уч-к УКП "Жылкамгас", к-с БРЖ, спіртз-д, аграсядзібы "Аіст", "Гаспадар", ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. У XIX ст. – маёнтак ген. І. Жылінскага. У 1860-х гг. І. Жылінскі, уперш. на тэр. Беларусі правёў буйнамаштабн. эксперым. меліярац. У 1879 – 1914 гг. – вінакурня, у 1842 – 1850 – сукнавальня. Да рц –38, да чыг. ст. Старыя Дарогі – 26 км. (Глуск.)

ЗАВАНЬ, ур., забалоч. пойма р. Сож, за 2 км на ПнЗ ад в. Старая Каменка Слаўгарадскага р-на. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

ЗАВАРАТЫ, в., Заходскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1604 г., 12 двароў, 20 жых. (Шкл.)

ЗАВАРОТ, с., назва в. Завараты Шклоўскага р-на ў XVII – XVIII стст. (Шкл.)

ЗАВАРОТЫ, меандры (13) на р. Серабранка, паміж вв. Лотва і Дабрэйкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАВІДА, л.м., за 2 км на ПнУ ад а/г Цімана Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАВІДАЎКА, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 11 двароў, 28 жых. (Клім.)

ЗАВІДАЎКА, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 6 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

ЗАВІДАЎКА, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 5 двароў, 11 жых. (Клім.)

ЗАВІДАЎКА, п., да 1970-х гг. у Галіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Далуч. да а/г Звянчатка. (Клім.)

ЗАВІДАЎКА, ур., лясное, на У в. Новае Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАВІДАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАВІДАЎСКІ МОХ, ур., леса-балотнае, за 0,1 км на У ад в. Завідаўка Горацкага р-на. Раней здаб. торфу. (Гор.)

ЗАВІР'Е, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Аслік, каля в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАВІШАНСКАЯ ПУШЧА, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Віш Слаўгарадскага р-на, на мяжы Слаўгарадскага, Кармянскага, Быхаўскага р-наў. (Слаўг.)

ЗАВІШЫНА, в., да 1966 г. у Ліпеньскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗАВОД, балотны масіў, за 0,5 км на ПдУ ад в. Ясны Лес Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЗАВОД, в., адна з назваў в. Завад-Віравая (Завад) Слаўгарадскага р-на. Вар. назвы – в. Слабада Завод. (Слаўг.)

ЗАВОД, ур. Гл. ур. Старое Сяло Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАВОД, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАВОД, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каменка Чавускага р-на. Вар. назвы – Цагельня. (Чав.)

ЗАВОД, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАВОДЗІШЧА, фальв., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назваў – Завад, Пчэльня. (Слаўг.)

ЗАВОДСКАСЛАБОДСКІ С/С, с/с на ПдЗ Магілёўскага р-на. Утвор. як Хонаўскі с/с, перайменав. 06.04.1973 г. ААТ "Барок-агра" (а/г Заводская Слабада). 30 снп, 549 двароў, 1248 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км² – 2 снп, ад 1 да 5 Кі/км² – 25 снп. (Маг.)

ЗАВОДЧЫК, в., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 12 двароў, 35 жых. Вайсков. могілкі. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЗАВОЗЕР'Е, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПнУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на, каля р. Бася. (Гор.)

ЗАВУЛАК, п., частка в. Халькі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАВЯРЭЖЖА, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 31 двор, 70 жых. (Маг.)

ЗАГАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАГАРАДЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАГАРАНКАЎСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, у 1924 – 1960-х гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Шклоўскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 16.09.1959 у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Ляснянскага с/с. (Кругл.)

ЗАГАРАНКІ, в. Гл. в. Загараны Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАГАРАНЫ, ЗАГАРАНКІ, в., Ляснянскі с/с Круглянскага р-на, 79 двароў, 218 жых., АТС, ФАП, СШ-д/с, клуб, б-ка, КПП, крама, ф. Помн. землякам. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. Радз. Я. Кулікова, д.с.-г.н., географа, глебазнаўца. (Кругл.)

ЗАГАРОДДЗЯ, насып дарогі Прусінская Буда – Вітунь, у в. Дзямідавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАГАРТАЎШЧЫНА, ур., леса-балотнае, на ПнЗ ад б. в. Новая Ельня Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЗАГАРЭННЕ, в., да 1993 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

ЗАГАЦЦЕ, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 36 двароў, 61 жых., ФАП. Касцёл XIX – пач. XX стст. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кліч.)

ЗАГАЦЦЕ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 1 км на Пд ад в. Загацце Клічаўскага р-на. Пл. 91 га. (Кліч.)

ЗАГАЦЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАГАЦЬ, балота, за 0,1 км на ПдУ ад в. Бухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАГЛІНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАГЛІННА, в., старажытн. назва в. Заглíннае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАГЛІННАЕ, в., Гіжэнскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з 1777 г., 8 двароў, 14 жых., дом сац. пасл. Бр. магіла сав. воінаў. Вар. назвы – Галуза, Заглінна. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ЗАГЛІННАЕ, в., да 1950-х гг. у Быхаўскім р-не. Ліквідавана. (Бых.)

ЗАГЛЫБОКАЕ, в., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, 9 двароў, 20 жых. (Бабр.)

ЗАГОР'Е, в., да 1980 г. у Чарнаборскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

ЗАГОР'Е, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 41 двор, 62 жых. (Шкл.)

ЗАГОР'Е, в., у XVIII ст. – да кан. 1990-х гг. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЗАГОР'Е, п., Пн выс. в. Цвярдова Быхаўскага р-на. Вар. назвы – Цвярдова. (Бых.)

ЗАГОР'Е, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Жыцін Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАГОР'ЕЎСКАЯ СЛАБАДА, старая частка г. Быхаў. (Бых.)

ЗАГОРАНКА, в., Антонаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1785 г. як сяльцо, 10 двароў, 29 жых., крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў. У XIX ст. – 5 млыноў, сукнавальня. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

ЗАГОРАНКА, ур., леса-балотнае, за 1,5 км на ПнУ ад в. Зылі Магілёўскага р-на. Пл. больш за 100 га. (Маг.)

ЗАГОРАНКА, ур., лясное, за 1,5 км на ПдУ ад в. Машанакі Магілёўскага р-на. Пл. каля 120 га. (Маг.)

ЗАГОРСКІ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Загор'е. (Мсц.)

ЗАГОРСКІ, п., у скл. г. Магілёў, на 3 ад чыг. ст. Магілёў-на-Дняпры II, на Пд ад мкр-на Мір II. Грузав. чыг. ст., кантэйнерная пляц., склады ТРУП "Магілёўскае аддз. Белар. чыг." (Маг.)

ЗАГОРСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі, з 1978 г. у п. Загорскі, г. Магілёў. Пл. 2,0 га. (Маг.)

ЗАГРАБЕЛЛЕ, в., да 1967 г. перайменав. у в. Сцяг. Гл. в. Сцяг Слаўкавіцкага с/с Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАГРАБЕЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сялец Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАГРАДДЗЕ, в., да 1967 г. у Ліпеньскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗАГРАДКА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАГРАДКА, ур., с.-г. угоддзі, паміж дарогамі, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАГРАЗЗЯ, ур., с.-г. угоддзі, на 3 в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАГРАШЭЎЕ, в., да 1960-х гг. у Запольскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗАГРАШЭЎЕ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на ПнЗ Бялыніцкага р-на. Пл. 155,4 га. (Бял.)

ЗАГРЭБЕЛЬСКАЕ БАЛОТА, балотны масіў, на Пд Глускага р-на, на мяжы з Любанскім р-нам. Рад. торфу. (Глуск.)

ЗАГРЭБЕЛЬСКАЕ БАЛОТА, рад., на аднаймен. балоце Глускага р-на. Зап. 1,6 млн. т. Глыб. да 3,2 м. Невялік. здаб. на угнаенне. (Глуск.)

ЗАГРЭБЕЛЬСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., у Глускім і Любанскім р-нах, левы прыт. Слаўкавіцкага канала (бас. р. Прыпяць). Даўж. 16,6 км. Пач. за 4км на ПнУ ад в. Заеліца, вусце за 2,5 км на Пд ад в. Чапаева Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАГРЭБЛЯ І ПРЫСЛЕНКА, балота, за 0,5 км на 3 ад в. Цішоўка Магілёўскага р-на. Гл. балота Загрэбля, Прысленка. (Маг.)

ЗАГРЭБЛЯ І ПРЫСЛЕНКА, балота. Гл. балота Загрэбля і Прысленка. (Маг.)

ЗАГРЭБЛЯ І ПРЫСЛЕНКА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 0,5 км на 3 ад в. Цішоўка Магілёўскага р-на. Гл. зак. Загрэбля, Прысленка. (Маг.)

ЗАГРЭБЛЯ І ПРЫСЛЕНКА, рад. Гл. рад. Загрэбля і Прысленка. (Маг.)

ЗАГРЭБЛЯ І ПРЫСЛЕНКА, рад., торфу, на балоце Загрэбля і Прысленка. Вар. назвы – Загрэбля, Прысленка. Не распрацоўв. Зак. (Маг.)

ЗАГРЭБЛЯ, зак. Гл. зак. Загрэбля і Прысленка. (Маг.)

ЗАГРЭЗЗЕ, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 2 двары, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

ЗАГУМЕННЕ, дарога Кунцы-Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАГУМЕННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад а/г Лапацічы Слаўгарадскага р-на. Праяўл. цаг.-чарапічн. сыравіны. (Слаўг.)

ЗАГУМЕННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Буды Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАГУМЕННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАГУМЕНСКАЯ ПЕЛЬ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАГУРКОВІШЧА, п., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 4 двары, 5 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена.

У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

ЗАДАБРАСЦЯНСКАЕ, рад., крэмня, на пр. бер. р. Сож, у в. Калініна Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАДАБРАСЦЯНСКАЕ, рад., мелу, на пр. бер. р. Сож, у в. Калініна (Задобрасць) Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАДАРОЖЖА, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 83 двары, 179 жых., б-ка, крама, ф. (Гор.)

ЗАДАРОЖСКАЯ САЖАЛКА, сажалка, на руч. Копылка, у в. Задарожжа Горацкага р-на. Пл. 4,5 га. (Гор.)

ЗАДВОРКІ, ур., с.-г. угоддзі, паміж в. Дуброва і Дуброўскім лесам Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАДЗЯРАЖАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад вусця р. Дзяражня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАДНІ БОР, в., да 1975 г. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

ЗАДНІ БОР, в., да сяр. 1950-х гг. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗАДНІ БОР, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, па р. Можа, за 2 км на З ад в. Казёл Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАДНІ БОР, ур., лясное, за 6 км на ПнЗ ад в. Заазер'е Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАДНІ КУТ, х., да 1920-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАДНІЯ РЭЗКІ, ур., лясное, бяроз. гай, каля с.-г. угоддзяў, на Пд в. Бялаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАДНЯПРОЎЕ, частка г. Магілёў, на лев. бер. р. Дняпро, Кастрычніцкі адм. гар. р-н. (Маг.)

ЗАДНЯПРОЎСКАЯ, чыг. ст., грузавая ст. ААТ "Хімвалакно", на ПдУ г. Магілёва, на чыг. ветцы Лупалава – Задняпроўская (16 км). (Маг.)

ЗАДНЯПРОЎСКІ ПАСАД, пасад, Пд старажытн. частка г. Магілёў, частка Лупалава, у XVI – XVIII стст. на лев. бер. р. Дняпро, паміж суч. пр-там Пушкіна, вул. Гагарына і Вялікая Чавуская. (Маг.)

ЗАДНЯЯ ГРАДА, в., Пратасевіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 5 двароў, 5 жых. (Асіп.)

ЗАДНЯЯ ГРАДА, прып. п. Града, у Асіповіцкім р-не, на чыг. Асіповічы – Старыя Дарогі. (Асіп.)

ЗАДНЯЯ ГРАДА, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Ягаднае Асіповіцкага р-на, каля прып. п. Града. (Асіп.)

ЗАДНЯЯ ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на, на мяжы з Бялыніцкім р-нам. (Кругл.)

ЗАДОБРАСЦЬ, в., да 1938 г. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Перайменав. у в. Калініна. Гл. в. Калініна. У 1808 – 1847 гг. медная мануфактура. (Крыч.)

ЗАДОБРАСЦЬ, маёнтак., да 1920-х гг. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 2 жых. (Крыч.)

ЗАДОБРАСЦЬ, р. Гл. р. Добрасць Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАДОЎЖЖА, ур. Гл. п.п. Дубрава Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАДРУЦКАЯ СЛАБАДА, в., да 1977 г. у Бялыніцкім п/с. Далуч. да г.п. Бялынічы. (Бял.)

ЗАДРУЦКАЯ СЛАБАДА, З частка г.п. Бялынічы. (Бял.)

ЗАДРУЦКІЯ БЯЛЫНІЧЫ, п. Гл. Бялынічы Задруцкія Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАДРУЦЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, ворыва КУСП "Доўгавіцкі" Клічаўскага р-на. Пл. 236,7 га. (Кліч.)

ЗАДУБРАВЕННЕ, р-н Магілёва, на пр. бер. р. Дубравенка. (Маг.)

ЗАДУБРОВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дуброва Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАДУБРОВЕНСКІ ПАСАД, пасад, З частка старажытн. г. Магілёў, у XVI – XVIII стст., на пр. бер. р. Дубравенка. (Маг.)

ЗАДУБРОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж лесу Дуброва, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАДУНАЎЕ, частка п. Грабянёўскі (мкр-н г. Магілёва), па вул. Алтайская, 2-гі Вясенні зав., пасля зліцця руч. Дунаёк II і Дунаёк. (Маг.)

ЗАДУНКА, р., старажытн. назва р. Беседзь Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАДУНЬ, р., старажытн. назва р. Жадунь Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАДЫ, балота, на У ад в. Хількавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАДЫ, в., да II пал. XX ст. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. (Чав.)

ЗАДЫ, л.м., за 1 км на У ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАДЫ, п., да 1940 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Лапаціна. (Мсц.)

ЗАДЫ, п., частка в. Лапаціна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАДЫ, рад., глін і суглінкаў, за 2 км на З ад г. Чавусы. (Чав.)

ЗАДЫ, ур., лясное, на Пн ад в. Падбудкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАДЫ, ур., с.-г. угоддзі, выган, за 0,7 км на З ад в. Папоўцы Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАЕЛІЦА, в., Слаўкавіцкі с/с Глускага р-на, ц. СВК "К.-с "Слаўгарадскі", вядом. з XIX ст., 368 двароў, 846 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", амбул., дом сац. пасл., ц. культ. і вольнага часу, Дом рамёстваў, б-ка, СШ-д/с, філ. дз. шк. мастац., 4 крамы, гандл. ц. "Рабінушка", бутэрбродная, кавярня, КПП, уч-к УКП "Жылкамгас", пост МНС, пост аховы правапарадку, лясн., к-с БРЖ, птушкаф-ка, ф. Вар. назвы – Стражы. Магіла ахвяр фашызму. Часткова спалена фашыстамі ў 1944 г. Радз. А. Смычкіна, геолага, ген. дыр. ААТ "Белгорхімпрам". (Глуск.)

ЗАЕЛЛЕ, ур., лясное, за 3 км на ПдУ ад в. Валынцава Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАЕЛЬНІК, в., Ясенскі с/с Асіповіцкага р-на, 37 двароў, 67 жых., ФАП. У 1976 – 1980-х гг. у скл. в. Асяродак, (Асіп.)

ЗАЕЛЬНІК, ур., лясное, да ўзнікнен. в. Заеліца Глускага р-на. (Глуск)

ЗАЕЛЬНІЦКІЯ ПРУДЫ, ур., леса-балотнае, каля в. Заельніца Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАЗЕР'Е, в. Гл. в. Заазер'е Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАЗЕР'Е, воз., старая назва в. Святазер'е Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАЗУБЕР'Е, п., да 1990-х гг. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

ЗАЙКАЎКА, ур., лясное, за 1,5 км на Пд ад в. Васілёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАЙМІШЧА в., у 1967 – 2001 гг. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. У XVII ст. – 1967 г. вв. Новае і Старое Займішча. (Шкл.)

ЗАЙМІШЧА, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, без жых. (Кругл.)

ЗАЙМІШЧА, ур., на руч. (пр. р. Быстрая), в. Пічаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАЙЦАВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, в. Скоклева Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАЙЦАВА ДАРОГА, дарога, ад в.Замасточча да в. Барбарова Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАЙЦАВА ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, паміж балотамі, у в. Птушычы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАЙЦАВА СЛАБАДА, в., Бацвінаўскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 16 двароў, 57 жых. Вар. назвы – в. Галынка (XIX ст.), Слабада. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

ЗАЙЦАВА, балота, за 2 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАЙЦАВА, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, 3 двары, 7 жых. Радз. І. Якубоўскага, Гер. Сав. Саюза, маршала Сав. Саюза. (Гор.)

ЗАЙЦАВА, крын., на пр. бер. р. Лабжанка, на З в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАЙЦАВЫ ВУГАЛ, п.п, мясц. знач., батан., з 1990 г., ва ўр. Зайцавы Вугал Хоцімскага р-на. Пл. 93,8 га. Вар. назвы – Зайцаў Кут. (Хоц.)

ЗАЙЦАВЫ ВУГАЛ, рад., торфу, ва ўр. Зайцавы Вугал Хоцімскага р-на. Пл. 35,4 га. Распрацоўв. да пач. 1990-х гг. Не распрацоўв. (Хоц.)

ЗАЙЦАВЫ ВУГАЛ, ур., леса-балотнае, у вугле, што ўтвор. дзярж. мяжой з РФ, у СВК "Бальшавік", на ПдУ ад в. Узлогі Хоцімскага р-на. Пл. каля 40 га. Раней здаб. торфу. Пасел. мядзведзя. (Хоц.)

ЗАЙЦАВЫ КУТ, рад. Гл. рад. Зайцавы Вугал Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАЙЦАЎ БЕРАГ, вал, у рэчышчы пр. бер. р. Сож, за 5 км на ПдУ ад в. Сялец Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАЙЦАЎ КУТ, п.п. Гл. п.п. Зайцавы Вугал Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАЙЦАЎ КУТ, ур. Гл. ур. Зайцавы Вугал Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАЙЦАЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАЙЦАЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнУ ад в. Лазовіца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАЙЦАЎ РОЎ, роў, на Пн ад в. Малае Кацялёва Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАЙЦАЎ, х., да 1930-х гг. у Саўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАЙЦОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, каля лесу, на ПнЗ ад в. Дзямідавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАЙЦОЎСКІ КАЛОДЗЕЖ, калодзеж, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАЙЦЫ, в. Гл. в. Казловічы II Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАЙЧЫКІ, ур., лясное і с.-г. угоддзі, за 1,5 км ад в. Тарасавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., батан., з 1997 г., у Асіповіцкім лясн. Асіповіцкага р-на. Пл. 77 га. Ахова кашт. лясоў. (Асіп.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., батан., з 1997 г., у Асіповіцкім лясн. Асіповіцкага р-на. Пл. 8 га. (Асіп.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., біялаг. (заалаг.), у Чавускім р-не, з 1997 г. Пл. 55 га. Ахова баброў. (Чав.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., біялаг. (паляўн.), з 1995 г., паміж в. Аўгустова Шклоўскага р-на і шашой Адэса – Санкт-Пецярбург да дарогі Нікалаеўка – Плешчыцы і да р. Дняпро. Пл. 3200 га. (Шкл.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., біялаг. (паляўн.), з 1995 г., у Татарскім, Каранскім, Асіповіцкім і Дараганаўскім лясн., у Пд частцы Асіповіцкага р-на, на Пд ад г. Асіповічы. Пл. 9100 га. Ахова паляўн.-прам. відаў. (Асіп.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., біялаг. (паляўн.), з 1996 г., у кв. 26, 27, 54, 55, 67, 74, 78-82 Хоцімскага лясн. Касцюковіцкага лясгаса, Хоцімскага р-на. Пл. 1625 га. Кaштоўн. паляўн.-прамысл. віды жывёл. (Хоц.)

ЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., біялаг., з 1995 г., у кв. 8, 16-19, 34-36, 51, 52 Хоцімскага лясн. Касцюковіцкага лясгаса, Хоцімскага р-на. Пл. 630 га. Рэзерват рэдкіх відаў флоры і фаўны. (Хоц.)

ЗАКАЛ, п., частка в. Лудчыцы Быхаўскага р-на. Вар. назвы – Закл. (Быx.)

ЗАКАЛІНІШЧЫНА, л.м., за 1,5 км на ПдУ ад в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАКАЛЧЫННІ, лука, назва калена р. Быстрая, у а/г Горы Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАКАМЧЫНСКІЯ, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАКАПУЛКА, р. Гл. р. Запакулка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАКЛ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Хачынка Быхаўскага р-на. (Быx.)

ЗАКЛ, х., да 1943 г. у Чырванаслабодскім с/с Быхаўскага р-на. Спалены фашыстамі. (Быx.)

ЗАКЛЯТАЕ, воз., да пач. XX ст., у бас. р. Дняпро, каля в. Кулакоўка Бялыніцкага р-на, (Бял.)

ЗАКЛЯТАЎКА, ур., леса-балотнае, на ПнЗ ад вв. Сафіеўка, Радзілева Краснапольскага р-на, на Пд ад руч. Вінкаў. (Краснап.)

ЗАКОРКІ І, ЗАКОРКІ ПЕРШЫЯ, в., Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, 5 двароў, 10 жых. (Кліч.)

ЗАКОРКІ ІІ, ЗАКОРКІ ДРУГІЯ, в., Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, 2 двары, 2 жых. (Кліч.)

ЗАКОРСКІ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Бярэзіна, на Пн ад а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на, на мяжы з Бярэзінскім р-нам, каля вв. Закоркі І, -ІІ. (Кліч.).

ЗАКОТА, воз. Гл. воз. Затока Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАКОТА, ур. Гл. ур. Затока Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАКОТА, ур., с.-г. угоддзі, каля воз. Удуха Слаўгарадскага р-на. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

ЗАКРАЙКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на Пд ад в. Папоўцы Чавускага р-на, паміж в. Папоўцы і балотам, на лев. бер. р. Бася. (Чав.)

ЗАКРУЖЖА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 4 км на ПнУ ад а/г Мазалава Мсціслаўскага р-на. Пл. 152 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Мсц.)

ЗАКРУПЕЦ, в., Гіжэнскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XVIII ст., 2 двары, 2 жых. 3 бр. магілы сав. воінаў. Помн. землякам. У 1783 г. – 45 двароў, 262 жых. У 1926 – 377 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ЗАКРУПНІЦА, р. Гл. р. Крупка у Слаўгарадскім і Чавускім р-нах. (Слаўг., Чав.)

ЗАКРЫНІЧАНСКІ РАВОК, роў, за 0,3 км на Пн ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАКРЫНІЧЧА, в., да 1942г. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЗАКРЫНІЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Боркі Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАКРЫНІЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад ур. Крынічча Горацкага р-на, на пр. бер. р. Дражня. (Гор.)

ЗАКРЫНІЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАКРЭЎШЧЫНА, в., да 1975 г. у Пашкаўскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЗАКУПЛЕННЕ, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 40 двароў, 61 жых., крама, ф. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Кліч.)

ЗАКУРДАЕЎ РОЎ, лагчына, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАКУЦКІ ДВАРОК, в., Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, 3 двары, 4 жых. (Кліч.)

ЗАКУЦЦЕ, в., да 1971 г. у Вендаражскім с/с Магілёўскага р-на. Далуч. да в. Куты. (Маг.)

ЗАКУЦЦЕ, в., Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, 24 двары, 35 жых., крама, ф. (Кліч.)

ЗАЛАГ, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, без жых. (Кліч.)

ЗАЛАЗЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Залаззе Быхаўскага р-на, на мяжы з Рагачоўскім р-нам. (Бых.)

ЗАЛАЗЫ, балота. Гл. Балота Астравы Дулебы. (Бял., Кліч.)

ЗАЛАТАЯ ГАРА, пагорак у лесе, на У ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАЛАТАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на I надпоймав. тэр. лев. бер. р. Вербаўка, за 1 км на Пд ад в. Вярба, за 0,7 км на ПнЗ ад в. Таўкачы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАЛАТВА, в. Гл. в. Залотва Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАЛАТОЕ ДНО, в., да 1942 г. у Ніжнятошчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Спалена фашыстамі. Мемар. знак. (Бых.)

ЗАЛАТОЕ ДНО, ур., лясное, на чыг. перагоне Лудчыцы – Тошчыца Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАЛАТЫ БОР, ур., лясное, на Пн ад в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАЛАФЕННЕ, в. Гл. в. Залахвенне Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАЛАХВЕННЕ, в., Баркалабаўскі с/с Быхаўскага р-на, 30 двароў, 39 жых., крама, аграсядз. "Гасцінны двор". У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. Вар. назвы – в. Залафенне. (Бых.)

ЗАЛАХВЕНСКІ ЛЕС, ур., хмызова-лясное, уздоўж. ніж. плыні р. Лахва ў Быхаўскім р-не. (Бых.)

ЗАЛАЧОЎ, в., старажытн. назва в. Залачэва Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАЛАЧЭВА, в., Мушынскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1507 г., 8 двароў, 10 жых. Гарадзішча. У 1897 г. – 188 жых. У 1956 г. далуч. п. Слабада. (Мсц.)

ЗАЛАЧЭВА, маёнтак, да 1920-х гг. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 1 двор, 22 жых. (Мсц.)

ЗАЛАЧЭВА, фальв., да 1920-х гг. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 1 двор, 6 жых. (Мсц.)

ЗАЛЕГА, ур., леса-балотнае, паміж рр. Лахва і Лахвіца, на ПдУ ад в. Бабровічы Магілёўскага р-на. Пл. 375 га. Сан. "Зарніца". (Маг.)

ЗАЛЕГА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад а/г Цяцерына Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛЕГА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад а/г Комсенічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛЕЖ, ур., лясное, на Пн ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛЕС, ур., с.-г. угоддзі, на Пд а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАЛЕС, ур., с.-г. угоддзі, у в. Мехава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛЕСАВІЧЫ, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з 1604 г., 62 двары, 174 жых., ФАП, апт., клуб-б-ка, крама. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Крыч.)

ЗАЛЕСАЎСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Свірэль Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАЛЕСКАЯ СЛАБАДА, в., да кан. 1980-х гг. у Лудчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

ЗАЛЕСКІ I, ЗАЛЕСКІ ПЕРШЫЯ, п., у 1923 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЗАЛЕСКІ II, ЗАЛЕСКІ ДРУГІЯ, п., у 1923 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЗАЛЕСКІ, р., частка р. Дняпро, у в. Тайманава Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАЛЕССЕ, в., Антонаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1785 г., без жых. У 1897 г. 37 двароў, 213 жых., у 2010 – 6 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чав.)

ЗАЛЕССЕ, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 14 двароў, 37 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Маг.)

ЗАЛЕССЕ, в., Дамамерыцкі с/с Клімавіцкага р-на, 10 двароў, 21 жых. (Клім.)

ЗАЛЕССЕ, в., з 1923 г. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, 9 двароў, 15 жых., дом сац. пасл. (Крыч.)

ЗАЛЕССЕ, в., Капачоўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 12 двароў, 21 жых. У 1897 г. – 141 жых. Радз.: А. Падлужнага, акад. НАНБ; А. Крывіцкага, мовазнаўца. (Мсц.)

ЗАЛЕССЕ, в., Падсолтаўскі с/с Мсціслаўскага р-на 13 двароў, 21 жых. (Мсц.)

ЗАЛЕССЕ, в., у 1626 – 2010 гг. у Казловіцкім с/с Глускага р-на. Без жых. (Глуск.)

ЗАЛЕССЕ, в., Ясенскі с/с Асіповіцкага р-на, 3 двары, 3 жых. (Асіп.)

ЗАЛЕССЕ, п., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 19 двароў, 33 жых. (Бабр.)

ЗАЛЕШЧА, в., да 1990-х гг. у Славенскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

ЗАЛЕШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 2,6 км на ПнЗ ад в. Вялікія Сліжы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАЛЕШЧЫНА, ур., леса-хмызов., за 1 км на ПдЗ ад в. Папоўцы Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАЛІП'Е, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 2 двары, 2 жых. (Бял.)

ЗАЛІТОБІЧЫ, п., да 1975 г. у Стайкаўскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЗАЛІЎНЫ БОР, ур., лясное, на лев. бер. Дняпра, за 3 км на У ад в. Лыкава Магілёўскага р-на. Пл. 300 га. Старая назва – ур. Вербішча. (Маг.)

ЗАЛІЎНЫ БОР, ур., лясное, паміж рр. Вільчанка і Дняпро, за 3,5 км на З ад в. Лыкава Магілёўскага р-на. (Маг.)

ЗАЛІЎНЫ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Суша, паміж вв. Каршукі і Зеляніца Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАЛІЦВІННЕ, в. Гл.вв. Новае і Старое Заліцвінне Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАЛІЦВІНСКІ МОХ, рад., рэзерват бітум. сыравіны, ва ўр. Заліцвінскі Мох Кіраўскага р-на. Пл. 441 га. Магутн. 4,7 млн м^3. (Кір.)

ЗАЛІЦВІНСКІ МОХ, ур., тарфяна-балотнае, паміж вв. Новае і Старое Заліцвінне Кіраўскага р-на. Торфаўч-к "Заліцвінскі Мох". Пл. 583 га. Да 1990-х гг. здаб. торфу на ўгнаенне. (Кір.)

ЗАЛІЧЫНКА, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 5 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Кліч.)

ЗАЛІЧЫНКА, прып. п., на чыг. Магілёў – Асіповічы, у скл. в. Залічынка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАЛМАНАЎ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля ўр. Лашыцкі Хутар. (Асіп.)

ЗАЛМАНАЎ, х., да 1920-х гг. у Дараганаўскім с/с. Ліквідаваны. (Асіп.)

ЗАЛОГА, ур., лясное, на вдпд. рр. Лахвіца і Лахва, за 1 км на Пд ад а/г Княжыцы Магілёўскага р-на. Пл. каля 650 га. З.а., сан. (Маг.)

ЗАЛОЖЖА, в., Радамльскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XVIII ст., 17 двароў, 24 жых. Стаянка эпохі неаліту. Бр. магіла сав. воінаў. З 1737 г. – царква. У 1897 – 173 жых. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

ЗАЛОЖЖА, х, да 1920-х гг. у Жаліўскім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. 2 двары, 10 жых., вадз. млын, паром. (Чав.)

ЗАЛОМ, ур., лясное, на Пд ад в. Саннікі Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛОССЕ, в., Шапялевіцкі с/с Круглянскага р-на, 5 двароў, 6 жых. (Кругл.)

ЗАЛОССКІЯ КАНЦЫ, ур., лясное, на З в. Залоссе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЛОТВА, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 76 двароў, 135 жых., ФАП, крама, МТФ. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

ЗАЛУБНІШЧА, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. (Маг.)

ЗАЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАЛУЖЖА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАЛУЖЖА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАЛЬКОВА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на. Гл. в. Заполле. (Дрыб.)

ЗАЛЯСНОЙ, х., да 1930-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Чырвоная Слабада. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАЛЯСОК, п., да 1976 г. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Перайменав.у п. Перадавы. Гл. п. Перадавы. (Краснап.)

ЗАМАК ГАЛІЦЫНА, ур. Гл. ур. Замкавая Гара, у сутоку рр. Проні і Сож, у г. Слаўгарад. (Слаўг.)

ЗАМАК, ЗАМКАВАЯ ГАРА, МІКОЛЬСКАЯ ГАРА, НІКОЛЬСКАЯ ГАРА, на пр. бер. р. Сож, пры ўпадз. руч. Крычавец Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАМАК, пагорак, за 1 км на ПдУ ад в. Радучы Чавускага р-на. Паданне пра палац князя радзімічаў. (Чав.)

ЗАМАК, пагорак, у в. Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАМАК, ур. Гл. Замкавая Гара, паўвостраў над р. Віхра, у г. Мсціслаў. (Мсц.)

ЗАМАК, ур. Гл. ур. Гарадзец, Замкавая Гара Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАМАК, ур. Гл. ур. Курганы, а/г Горы Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАМАКРАНСКІ, п., Пд частка а/г Белая Дрыбінскага р-на. Вар. назвы – п. Белае-Замакранскі. (Дрыб.)

ЗАМАННЕ, ур. Гл. п.п. Дубрава Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАМАСТОЎ'Е, ур., лясное, на З ад в. Лудчыцы Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАМАСТОЎЕ, п., да 1968 г. у Рэчыцкім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

ЗАМАСТОЧЧА, в., Каткаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 27 двароў, 33 жых., ф. Выс. з в. Касарычы. Вар. назвы – Новыя Касарычы. У XIX ст. належ. барону Урангелю. Помн. ахвярам фашызму. (Глуск.)

ЗАМАСТОЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАМАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Цвердава Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАМАЧУЛЛЕ, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 31 двор, 79 жых., дом сац. пасл., крама, ф. Ц. с/с у 1924 – 1931 гг. Радз. А. Малашкі, д. гіст. н., праф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЗАМАЧУЛЬСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, у 1924 – 1931 гг. Ліквідаваны ў 1931 г. (Бял.)

ЗАМАШЭННЕ, в., да 1993г. у Цімаваўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

ЗАМАШЭЦКАЯ СЛАБАДА НОВАЯ, в. Гл. в. Машэцкая Слабада Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАМЕНА, частка ўр. Сялец Асіповіцкага р-на, каля дарогі Слопішча – Лука. (Асіп.)

ЗАМІКІТКА, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 11 двароў, 22 жых. (Кліч.)

ЗАМІКОЛЬШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Пціч, за 0,4 км на Пн ад в. Падлужжа Глускага р-на. Селішча. (Глуск.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, на лев. бер. р. Радуча, у ц. а/г Радамля Чавускага р-на. Рэшткі старажытн. г. Радамля (XII – XV стст.) – сталіцы радзімічаў. Гарадзішча. (Чав.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. Замчышча. (Мсц.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, у ПнУ частцы г. Мсціслаў, на пр. бер. р. Віхра, на З ад Дзявочай Гары, на вул. Кірава, 238 м н.у.м. Пл. 2 га. Гарадзішча. У XIV – XVIII стст. – замак. Вар. назвы – Замак. (Мсц.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, у Слаўгарадскім парку, на Пд ад вусця р. Проня. Гарадзішча. Вар. назвы – Замак Галіцына. (Слаўг.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак. Гл. гара Магіла Магілёўскага р-на. (Маг.)

ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак. Гл. ур. Гарадзец Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗАМКАВАЯ, гара. Гл. ур. Гарадзішча ў г. Бабруйск. (Бабр.)

ЗАМКАВІШЧА, ур. Гл. Замкавая Гара Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАМКАВЫЯ ЯРЫ, яры, у а/г Радамля Чавускага р-на, каля гарадзішча Замкавая Гара. (Чав.)

ЗАМОСЦЕ, в., да кан. 1990-х гг. у Нядашаўскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЗАМОСЦЕ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1995 г., за 0,2 км на У ад в. Чырвоны Бор Магілёўскага р-на. Пл. 16 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

ЗАМОСЦЕ, п., частка в. Леніна Краснапольскага р-на, за руч. Гнілка. (Краснап.)

ЗАМОСЦЕ, ур., лясное, на З ад в. Клімавічы Шклоўскага р-на, за мастом цераз руч. Чорны. (Шкл.)

ЗАМОСЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на З ад в. Барсукі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАМОСЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, па р. Добасна, на У ад в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАМОСЦЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАМОСЦЕ, ур., хмызова-балотнае, за 0,2 км на У ад в. Чырвоны Бор Чавускага р-на. Пл. 16 га. (Чав.)

ЗАМОШАНСКІ МОХ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 1 км на З ад в. Гамарня, за 2 км на ПдУ ад в. Замошша Быхаўскага р-на. Пл. 125 га. (Бых.)

ЗАМОШАНСКІ МОХ, ЗАМОШША, балота, за 1 км на З ад в. Гамарня, за 2 км на ПдУ ад в. Замошша Быхаўскага р-на. Пл. 125 га. Зап. торфу 68 тыс. т. Зак. (Бых.)

ЗАМОШСКІ С/С, с/с у ц. Асіповіцкага р-на, у 1925 – 1980-х гг. Утвор. як Лучынскі с/с, перайменав. у Замошскі 21.08.1925 г. У сяр. 1980-х гг. пераўтвор. у Асіповіцкі с/с. Гл. с/с Асіповіцкі. (Асіп.)

ЗАМОШЧА, л. м., за 3 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАМОШША, балота. Гл. балота Замошанскі Мох. (Бых.)

ЗАМОШША, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 88 двароў, 219 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, крама, ТАА "НВФ "Металон", ЗАТ "ТОСА". Бр. магіла сав. воінаў і партызан, помн. землякам. Ц. Замошскага с/с у 1925 – сяр. 1980-х гг. (Асіп.)

ЗАМОШША, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, 5 двароў, 10 жых. У 1943г. часткова спалена фашыстамі. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЗАМОШША, ур., леса-балотнае, каля а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАМОШША, ур., леса-балотнае, у Слаўкавіцкім лясн., на З ад в. Слаўкавічы Глускага р-на. П.п. Дубрава. (Глуск.)

ЗАМЧЫШЧА, пагорак, выш. 20 м, над 1 надпоймав. тэрасай лев. бер. р. Друць, каля старыцы, у г.п. Круглае. (Кругл.)

ЗАМЧЫШЧА, пагорак. Гл. Замкавая Гара Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАМЧЫШЧА, с.-г. угоддзі, у сутоку рр. Шклавянка і Дняпро Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАМЧЫШЧА, ур. Гл. ур. Гарадзішча ў г. Бабруйск. (Бабр.)

ЗАМЧЫШЧА, ур. Гл. ур. Замкавая Гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАМЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ускр. а/г Горы Горацкага р-на, за 0,2 км на У ад ур. Гарадзішча. (Гор.)

ЗАМЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Дняпро, за 1 км на Пн вусце р. Макранка. Замчышча. Буд. камен. замка пач. у 1590 г. (Бых.)

ЗАМЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Проня, за 1,5 км на ПдЗ вусця р. Галыша Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАМЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Свіслач Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАМЫШКІ, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 26 двароў, 48 жых., АТС, ФАП, крама. Помн. землякам. (Кругл.)

ЗАНІЎЕ, в., да 1967 г. у Восаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

ЗАНУЦЬ, ур., леса-хмызовае, у в. Пічаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАНЬКАЎШЧЫНА І, ЗАНЬКАЎШЧЫНА ПЕРШАЯ, фальв., да 1920-х гг.у Падсолтаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 7 жых. (Мсц.)

ЗАНЬКАЎШЧЫНА ІІ, ЗАНЬКАЎШЧЫНА ДРУГАЯ, фальв., да 1920-х гг. у Падсолтаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 26 жых. (Мсц.)

ЗАНЬКАЎШЧЫНА, в., Падсолтаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з XVI ст., 21 двор, 46 жых., МТФ. У 1654 – 1667 гг. спустош. руск. войск. (Мсц.)

ЗАНЮКІ, ур., с.-г. угоддзі і лясное, паміж а/г Свяцілавічы і в. Студзёнка Бялыніцкага р-на. (Бял.).

ЗАНЮКІ, фальв., да 1920-х гг. у Лебядзянкаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

ЗАНЯЦЕЧЧА, в., Дрычынскі с/с Асіповіцкага р-на, 9 двароў, 12 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

ЗАПАКУЛКА, р., левы прыт. р. Няропля (бас. р. Дняпро). Даўж. 10 км. Выток за 1 км на ПдУ ад в. Студзёнка, вусце на У ўскр. в. Няропля Бялыніцкага р-на. Асн. пр. – р. Домса (справа). Вар. назвы – Закапулка. Да 1970-х гг. калонія баброў. У 1970 – 1995 гг. – вдсх. Шылавіцкае. (Бял.)

ЗАПАКУЛКА, яр, з р. Запакулка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАПАКУЛЛЕ, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 30 двароў, 52 жых., крама, ф. (Бял.)

ЗАПАЛОЖЖА, п., да 1940-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАПАЛОЖЖА, ур., хмызовае, на ПдУ ад а/г Паршына Горацкага р-на, на У ад ур. Паташа. (Гор.)

ЗАПАЛОЖЖА, х., да 1940-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАПАЛЯННЕ, в., у 1861 – 1991 гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Пахавана. Бр. магіла сав. воінаў. Кург. могільнік. У 1926 г. – 169 жых. (Слаўг.)

ЗАПЕРАКОПСК, мкр-н, у г. Шклоў, Заперакопскае прадмесце. (Шкл.)

ЗАПЕЧЧА, ур., лясное, на Пн ад в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАПЕЧЧА, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Лямніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАПОЛАСЫ, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАПОЛІНСКАЕ БАЛОТА, БАЛОТА ЗАПОЛІНСКАЕ, балота, за 4 км на ПдЗ ад чыг. ст. Лудчыцы Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАПОЛЛЕ, а/г, Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, ц. СВК імя С. Будзённага, вядом. з XVI ст., 224 двары, 615 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, д/с, ДК, б-ка, КПП, крама, лясн., пост МНС, к-с БРЖ, ф. 6 курганоў. (Кліч.)

ЗАПОЛЛЕ, балота, нізін. тыпу, на ПдЗ р-на, у вдзб. р. Ольса Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАПОЛЛЕ, в. Гл. в. Вялікае Заполле Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАПОЛЛЕ, в. Гл. в. Вялікае Заполле Ракшынскага с/с Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАПОЛЛЕ, в., да 1970-х гг. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗАПОЛЛЕ, в., Завалочыцкі с/с Глускага р-на, вядом. з 1597 г. як с., 33 двары, 55 жых., ф. Магіла сав. лётчыка. Помн. землякам. Радз.: М. Нікалайчыка, д.ю.н., праф., юрыста; У. Малевіча, паэта. (Глуск.)

ЗАПОЛЛЕ, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 87 двароў, 192 жых., міні-крама, фермер. гасп. А. Сікорскага. Вар. назвы – в. Залькова. (Дрыб.)

ЗАПОЛЛЕ, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVI ст., 22 двары, 52 жых. (Шкл.)

ЗАПОЛЛЕ, в., Хваставіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XVI ст., 45 двароў, 94 жых., крама, ф. (Глуск.)

ЗАПОЛЛЕ, в., ц. с/с і ААТ "С-с "Падзевічы" Бялыніцкага р-на, 169 двароў, 473 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., СШ, д/с, клуб, б-ка, КПП, крама, нафтабаза, Кіраўскае лясн., ф. Ц. с/с. у 1924 – 1954 і з 1960 г. Помн. землякам, бр. магіла сав. воінаў і партызан. Да рц – 22, да чыг. ст. Друць – 20 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЗАПОЛЛЕ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 0,5 км на У ад в. Бярозаўка Клічаўскага р-на, на балоце Заполле. Пл. 200 га. (Кліч.)

ЗАПОЛЛЕ, маёнтак. Вар. назвы – маёнтак Востраў Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАПОЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, ворыва, СВК імя У. Леніна Клічаўскага р-на. Пл. 55 га. (Кліч.)

ЗАПОЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 1,5 км на ПнУ ад в. Папоўцы Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАПОЛЬСКАЯ САЖАЛКА, сажалка, у бас. р. Вербаўка (бас. р. Дняпро), у в. Заполле Расненскага с/с Дрыбінскага р-на. Пл. 10,9 га. Зарыблена. Належ. фермер. гасп. А. Сікорскага. (Дрыб.)

ЗАПОЛЬСКІ ЛЕС, ур., лясное, паміж вв. Заполле і Клін Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАПОЛЬСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, на Пд р-на, 17433 га, у 1924 – 1954 і з 1954 г. Утвор. 20.08.1924 г. у Бялыніцкім р-не Магілёўскай акругі, з 26.07.1930 у Бялыніцкім р-не, з 20.02.1938 у Бялыніцкім р-не Магілёўскай вобл. Ліквідав. 16.07.1954, тэр. далуч. да Кіраўскага с/с. Адноўлены 11.04.1960 г. шляхам аб'яд. Вугольшчынскага і Кіраўскага с/с.

ААТ "С-с "Падзевічы" (в. Заполле). 30 снп, 426 двароў, 927 жых. (Бял.)

ЗАПОЛЬСКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Бацэвіцкага с/с. (Кліч.)

ЗАПОЛЬСКІЯ ХУТАРЫ, в., старажытн. назва в. Заполле Глускага р-на. У пач. XX ст. ген. І. Жылінскім шматлік. х.х. былі выселены ў в. Заполле. (Глуск.)

ЗАПРОНСКІ ЛЕС, л.м., зборн. назва лясоў, на лев. бер. р. Проня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАПРУДДЗЕ, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 42 двары, 81 жых., ф. (Гор.)

ЗАПРУДДЗЕ, в., да 1975 г. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Ельня. (Хоц.)

ЗАПРУДДЗЕ, в., Комсеніцкі с/с Круглянскага р-на, ц. СВК "Іскра", вядом. з XVIII ст., 92 двары, 225 жых., п/а, АТС, ФАП, ПШ, д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, к-с БРЖ, СТФ. Помн. землякам. (Кругл.)

ЗАПРУДДЗЕ, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 5 двароў, 8 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

ЗАПРУДДЗЕ, в., Нядашаўскі с/с Магілёўскага р-на, 45 двароў, 77 жых. (Маг.)

ЗАПРУДДЗЕ, п., да сяр. 1980-х гг. у Нядашаўскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідаваны. (Маг.)

ЗАПРУДДЗЕ, п., частка в. Ельня Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАПРУДДЗЕ, с., старажытн. назва в. Прудок Чавускага р-на. Гл. в. Прудок. (Чав.)

ЗАПРУДДЗЕ, ур., лясное, за 1,5 км на ПдЗ ад а/г Целяшы Слаўгарадскага р-на. Бр. магіла сав. воінаў. (Слаўг.)

ЗАПРУДДЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на З ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАПРУДДЗЕ, ур., частка а/г Сялец Мсціслаўскага р-на, за млынам. (Мсц.)

ЗАПРУДНАЕ, вдсх., з 1988 г. на р. Гуцянка, каля а/г Любонічы Кіраўскага р-на. Найб. глыб. 7 м, сяр. – 1,5 м. Шматлік. крын. (Кір.)

ЗАРА АЎХІМКАЎСКАЯ, в., з 1920-х гг. у Каменскім с/с Чавускага р-на, 9 двароў, 11 жых. Вар. назвы – в. Зара. (Чав.)

ЗАРА ВЫШМАР, п., З частка в. Вышмар (а/г Каменка) Чавускага р-на. У 1950-х гг. п. Зара далуч. да в. Вышмар, у 1980-х гг. в. Вышмар далуч. да а/г Каменка. (Чав.)

ЗАРА, в. Гл. в. Баркі-Зара Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАРА, в. Гл. в. Зара Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАРА, в. Гл. Зара Аўхімкаўская Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАРА, в., Сормаўскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 4 двары, 4 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 15 да 40 Кі/км². (Чэр.)

ЗАРА, Клетненскі с/с Глускага р-на, вядом. з пач. XX ст., у 2011 – без жых. Раней – в. Ключ. (Глуск.)

ЗАРА, п., да 1960-х гг. у Высакоўскім с/с Клімавіцкага р-на. Далуч. да в. Красавічы. (Клім.)

ЗАРА, п., да 1974 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

ЗАРА, п., да 1976 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.).

ЗАРА, п., да 1977 г. у Хоцімскім п/с Хоцімскага р-на. Далуч. да г.п. Хоцімск. (Хоц.)

ЗАРА, п., да 1990-х гг. у Гусаркаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідаваны. (Клім.)

ЗАРА, п., да 1990-х гг. у Лабанаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

ЗАРА, п., да 1995 г. у Кавалёўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

ЗАРА, п., да сяр. XX ст. у Чавускім г/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

ЗАРА, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 26 двароў, 72 жых. (Кругл.)

ЗАРА, п., частка г. п. Хоцімск. (Хоц.)

ЗАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. п. Зара Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАРАВОЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пд ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРАЙ, п., да XX ст. у Чавускім р-не. Ліквідаваны. (Чав.)

ЗАРАКУША, в., Каткаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з 1597 г. як с., 27 двароў, 37 жых. Помн. землякам. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Глуск.)

ЗАРАНСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, у п. Зара Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАРАНСКІ ЛЕС, ур., лясное, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАРАСЦЯНСКІ С/С, с/с Чавускага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Лупалаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 у Чавускім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. (Чав.)

ЗАРАЦКІ, роў, на Пн ад в. Зарэчча Шапялевіцкага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАРАЧАНСКІ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, па р. Віхра, у г. Мсціслаў. (Мсц.)

ЗАРОЕЎСКАЯ СЛАБАДА, в., да XX ст. у Клімавіцкім р-не. Ліквідавана. Вар. назвы – Заройская Слабада. (Клім.)

ЗАРОЙ, в., да 1980-х гг. у Лазовіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

ЗАРОЙ, г., летапісны, каля в. Куляшоўка Клімавіцкага р-на, на пр. бер. р. Асцёр. (Клім.)

ЗАРОЙ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнЗ ад в. Мікалаеўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРОЙ, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Судзілы і Уздзевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРОЙСКАЯ СЛАБАДА, слабада. Гл. Зароеўская Слабада. (Клім.)

ЗАРОЎЕ, в., да 1977 г. у Славенскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

ЗАРОЎЕ, мкр-н, старажытн. назва 3 часткі г. Слаўгарад. (Слаўг.)

ЗАРОЎЕ, п., старажытн. частка г. Чэрыкава. У XVI ст. каралеўская вол. Аддз. ярам ад Пасада. (Чэр.)

ЗАРОЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на З ад в. Сапронькі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАРОЎСКАЕ, рад., буд. пяскоў, на ўскр. в. Зароўцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАРОЎЦЫ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 92 двары, 163 жых., крама, фермер. гасп. "Адраджэнне", "Шанс". У 1953 г. далуч. п. Прылепаўка, у 1967 – в. Калінава. (Шкл.)

ЗАРУБЕЦ, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 40 двароў, 59 жых., ФАП, клуб-б-ка, аграсядз. "11-ы Кардон". Ц. с/с у 1925 – 1954 гг. 2 старажытн. стаянкі, селішча, бр. магіла сав. воінаў. (Крыч.)

ЗАРУБЕЦ, с., латышскае, да пач. XX ст. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 115 жых. Вар. назвы – в. Навіна. (Крыч.)

ЗАРУБЕЦ, фальв., да 1920-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЗАРУБЕЦКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 21.08.1925 г. у Крычаўскім р-не Калінінскай акр. на частцы скасав. Прохараўскага с/с, з 26.09.1927 у Крычаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Крычаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Краснабудскага с/с. (Крыч.)

ЗАРУБІН ВУГАЛ, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 9 двароў, 17 жых., дом сац. пасл. (Кір.)

ЗАРУБІНА ГРАДА, пясч. града, сярод балота, за 3 км на ПдЗ ад в. Крынка Асіповіцкага р-на, за 3 км на ПдУ ад в. Канцы. (Асіп.)

ЗАРУБЫ, маёнтак, да 1920-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. База паўстанцаў Л. Звяждоўскага ў 1863 г. (Гор.)

ЗАРУДЗЕЕЎКА, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 26 двароў, 57 жых., ПВГУП "МаксіПак" (выраб блокаў) (Маг.)

ЗАРУДЗЕЧА, канал. Гл. р. Зарудзеча Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАРУДЗЕЧА, р., пр. прыт. р. Пціч (бас. р. Прыпяць) у Глускім р-не. Даўж. 22,4 км. Пл. вдзб. 144 км². Выток за 3 км на ПнЗ ад в. Макавічы, вусце за 2 км на ПдУ ад в. Барысаўшчына. Каналізав. Вар. назвы – канал Зарудзеча. (Глуск.)

ЗАРУЧАЎЕ, х. Гл. х. Заручаўе Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЗАРУЧАЎЕ, х., да 1967 г. у Гарохаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

ЗАРУЧЧА, в., Лабжанскі с/с Клімавіцкага р-на, 12 двароў, 24 жых. (Клім.)

ЗАРУЧЧА, в., у XIX ст. – 1998 гг. у Вялікаліпаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЗАРУЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на Пн ад в. Елавец Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАРУЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. в. Заручча Хоцімскага р-на, на мяжы з РФ. (Хоц.)

ЗАРУЧЧА, ур., самыя ўсходнія на Беларусі, с.-г. угоддзі, па р. Жадунька, за 3 км на ПдУ ад а/г Ліпаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАРУЧЭЎЕ, в., Пратасевіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 10 двароў, 19 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

ЗАРЫШТА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Хацень Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРЭКАЦЦЕ, в., да 1995 г. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЗАРЭКАЦЦЕ, л.м., за 2,3 км на ПнЗ ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРЭСЦЕ, в., да 1990-х гг. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. фальв., 18 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

ЗАРЭСЦЕ, в., Сухарэўскі с/с Магілёўскага р-на, ц. СВК "Парыжская Камуна", 86 двароў, 260 жых., п/а, уч-к сувязі і радыёфікац., ФАП, дз. шк. мастац., дз. сац. прытулак, клуб, б-ка, 2 крамы, ф. (Маг.)

ЗАРЭСЦЕ, вдсх., на р. Раста, у в. Зарэсце Магілёўскага р-на, з 1981 г., за 35 км на У ад Магілёва. Пл. 0,71 км². Даўж. 2,4 км, макс. шыр. 0,4 км, глыб. – 5,3 м. Вдзб. 77 км². Пад лесам – 43%. (Маг.)

ЗАРЭСЦЕ, маёнтак, да 1920-х гг. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

ЗАРЭСЦЕ, п., Дужаўскі с/с Чавускага р-на, 2 двары, 4 жых., ф. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

ЗАРЭЦКАЯ СЛАБАДА, в. Гл. в. Падазер'е Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАРЭЦКІ ЛЕС, ур., леса-паркавае, у г. Горкі. (Гор.)

ЗАРЭЦКІ, п., да 1982 г. у Глухскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

ЗАРЭЧКА, ур., лясное, за руч. Ліпаўка, на З ад в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАРЭЧНАШКЛОЎСКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Шклоўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Гарадзецкага с/с. (Шкл.)

ЗАРЭЧНАЯ СЛАБАДА, в. Вар. назвы – Задруцкая Слабада Бялыніцкага р-на. Вядом. з XVII ст. (Бял.)

ЗАРЭЧНЫ ШКЛОЎ, мяст. у 1897 г. Гл. Малы і Вялікі Зарэчны Шклоў Шклоўскага р-на. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Шкл.)

ЗАРЭЧНЫ, х., да 1920-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Бель І. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЗАРЭЧЧА І, ЗАРЭЧЧА ПЕРШАЕ, п., да 1975 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Трасціно. (Хоц.)

ЗАРЭЧЧА І, ЗАРЭЧЧА ПЕРШАЕ, х, у Кіраўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЗАРЭЧЧА ІІ, ЗАРЭЧЧА ДРУГОЕ, п., да 1975 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Трасціно. (Хоц.)

ЗАРЭЧЧА ІІ, ЗАРЭЧЧА ДРУГОЕ, х., у Кіраўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЗАРЭЧЧА, в. Гл. в. Малое Зарэчча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАРЭЧЧА, в., Восаўскі с/с Бабруйскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Бабр.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1960-х гг. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1967 г. у Бацэвіцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1970-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1990-х гг. у Мокраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1995 г. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗАРЭЧЧА, в., да 1998 г. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, в., да сяр. ХХ ст. у Чавускім г/с Чавускага р-на. Далуч. да г. Чавусы. Каталіцк. капліца (да 1930-х гг.). (Чав.)

ЗАРЭЧЧА, в., з 1920-х гг. у Антонаўскім с/с Чавускага р-на, без жых., АЗС. У 1920 – 1940-х гг. – назва в. Мяцкая. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

ЗАРЭЧЧА, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 6 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЗАРЭЧЧА, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 18 двароў, 40 жых. (Глуск.)

ЗАРЭЧЧА, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 3 двары, 6 жых. Да 1941 г. – в. Папоўшчына. (Мсц.)

ЗАРЭЧЧА, в., у 1777 г. – сяр. XX ст. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Вялікая Зімніца. (Слаўг.)

ЗАРЭЧЧА, в., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVIII ст., 25 двароў, 44 жых. 2 кург. могільнікі, селішча. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, в., Шапялевіцкі с/с Круглянскага р-на, 33 двары, 69 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 6 двароў, 12 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

ЗАРЭЧЧА, мкр-н, Пд частка в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАРЭЧЧА, мкр-н, Пн частка г. Мсціслаў, за р. Віхра. (Мсц.)

ЗАРЭЧЧА, мкр-н, ПнУ частка г. Горкі, за р. Капылка, з вул. Заслонава, Ясеніна, Шолахава, Дзяржынскага, Молакава. (Гор.)

ЗАРЭЧЧА, мкр-н, у г. Чавусы, на лев. бер. р. Проня. (Чав.)

ЗАРЭЧЧА, мкр-н, частка г. Крычаў, левабярэжжа р. Сож. (Крыч.)

ЗАРЭЧЧА, п., да 1967 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

ЗАРЭЧЧА, п., да 1978 г. у Мсціслаўскім г/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. (Мсц.)

ЗАРЭЧЧА, п., З частка в. Гарадзец Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗАРЭЧЧА, п., частка в. Вялікая Зімніца Слаўгарадскага р-на, за руч. Сажалка. (Слаўг.)

ЗАРЭЧЧА, п., частка а/г Ракушава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, п., частка в. Саматэвічы Касцюковіцкага р-на, за р. Чарняўка. (Касц.)

ЗАРЭЧЧА, п., частка в. Эсьмоны Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗАРЭЧЧА, п., частка г. Чавусы, левабярэжжа р. Бася. (Чав.)

ЗАРЭЧЧА, рад., пяскоў, за 3 км на ПнУ ад г. Шклоў, каля в. Зарэчча Шклоўскага р-на. Вар. назвы – Зарэчнае. (Шкл.)

ЗАРЭЧЧА, рад., пяскоў, на У ўскр. г. Крычаў. Зап. развед. 2,4, персп. – 8,7 млн. т. Магутн. тоўшчы 7,6–18,6 м. Не распрацоўв. (Крыч.)

ЗАРЭЧЧА, ур, с.-г. угоддзі, каля в. Шыпягі Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, ур., Пн частка в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на З ад в. Новыя Пранічкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на З ад в. Лубяны Бялыніцкага р-на. Паселішча неаліту. (Бял.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Пціч, за 1,5 км на Пн ад в. Канцы Асіповіцкага р-на. 165,5 м н.у.м. (Асіп.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на лев.бер. р. Друць, на надпойм. тэрасе, каля в. Лубяны Бялыніцкага р-на. 3 паселішчы неаліту і бронзы. (Бял.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. в. Зарэчча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на У ўскр. г. Крычаў, на лев. бер. р.Сож. (Крыч.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, поле, паміж а/г Дараганава і в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗАРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, частка а/г Маслакі Горацкага р-на, на пр. бер. р. Бася. (Гор.)

ЗАРЭЧЧА, фальв., да 1920-х гг. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, х., да 1920-х гг. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЗАРЭЧЧА, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАРЭЧЫЦА, рад., цаг.-чарапічн. сыравіны, ва ўр. Зарэчыца Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАРЭЧЫЦА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Трасціно Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗАРЭШНІК, ур., с.-г. угоддзі, у п. Усходні Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАСЕКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Радча Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАСЕКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пн ад а/г Добрая Горацкага р-на. (Гор.)

ЗАСІЦЦЕ, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 7 двароў, 32 жых., ветлячэбн. (Кругл.)

ЗАСМОЛЬКАЎКА, в., да 1983 г. у Чырванаслабодскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

ЗАСМОЛЬКАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад в. Чырвоная Слабада. (Бых.)

ЗАСОЖЖА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Да 1940 г. – х. Парадзінскі. (Мсц.)

ЗАСПА, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАСПА, дзюн. пагоркі, на пр. бер. р. Сож, за 0,8 км на Пн ад могілак в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. Стаянка камен. веку. (Слаўг.)

ЗАСПІШ, воз., старык, на пр. бер. р. Сож, на Пн ад ур. Выспа, ва ўр. Заспа Слаўгарадскага р-на, аддзял. ад воз. Старык дзюн. утвар. – ур. Выспа. (Слаўг.)

ЗАСТАР'Е, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 4 км на ПнУ ад в. Каўбчанская Слабодка Клічаўскага р-на. Пл. 124 га. (Кліч.)

ЗАСТАР'Е, рад., торфу, за 4 км на ПнУ ад в. Каўбчанская Слабодка Клічаўскага р-на. Пл. 124 га. Зап. 126 тыс. т. Зак. мясц. знач. (Кліч.)

ЗАСТАР'І, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Аколіца Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЗАСТАР'І, х., да 1950-х гг. у Клічаўскім р-не. Далуч. да в. Ваколіца. (Кліч.)

ЗАСТРУЖЖА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Паравалошня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАСУСКАЕ, воз., старык, за 2 км на ПнЗ ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. Гл. воз. Засухі. (Чэр.)

ЗАСУХІ, воз., старык, на лев. бер. р. Сож, на Пн ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. Стаянка ва ўр. Лозні Барок. (Чэр.)

ЗАСУШКА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 0,5 км на ПдЗ ад в. Ваевічы Клічаўскага р-на. Пл. 124 га. (Кліч.)

ЗАСЦЕНАК ДУБРОВА, п., Калаціцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 1 двор, 1 жых. Вар. назвы – в. Дуброва, Дуброва-Засценак. (Глуск.)

ЗАСЦЕНАК УСЦЯРХІ, а/г, як в. – з 1900-х гг. у Казловіцкім с/с Глускага р-на, ц. СВК "К.-с "Зара камуны", 97 двароў, 281 жых., п/а, АТС, ФАП, ветуч-к, СДК, б-ка, КПП, уч-к УКП "Жылкамгас", аграсядз. "Хутарок", ф. (Глуск.)

ЗАСЦЕНАК, в., да 1967 г. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Смятанічы. (Шкл.)

ЗАСЦЕНАК, ЗАСЦЕНКІ, в., Пашкаўскага с/с Магілёўскага р-на, 34 двары, 65 жых. (Маг.)

ЗАСЦЕНАК, п., да кан. 1990-х гг. у Княжыцкім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідаваны. (Маг.)

ЗАСЦЕНАК, п., ПнУ частка в. Макавічы Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАСЦЕНКІ БЕЛЫЯ, высел., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

ЗАСЦЕНКІ, в., з 1920-х гг. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на, 5 двароў, 9 жых. (Шкл.)

ЗАСЦЕНКІ, в., Першамайскі с/с Дрыбінскага р-на, 15 двароў, 17 жых. (Дрыб.)

ЗАСЦЕНКІ, канал. Гл. р. Казёл Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАСЦЕНКІ, п., да 1940-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗАСЦЕНКІ, п., да 1961 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. У 1961 – 1998 гг. – в. Кастрычнік. Ліквідавана. (Бял.)

ЗАСЦЕНКІ, п., да 1968 г. у Комсеніцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пд ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, за лесам, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за лесам, у в. Кузьмінічы Чавускага р-на. (Чав.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад а/г Комсенічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Саладоўня Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, паміж г. Чавусы і в. Петухоўка Чавускага р-на. Праяўлен. цаг.-чарапічн. сыравіны. (Чав.)

ЗАСЦЕНКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАСЯЛЕЧЧА, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 15 двароў, 20 жых. (Асіп.)

ЗАТОКА, воз., старык, ва ўр. Затока, на лев. бер. р. Сож, за 1 км на ПнУ ад в. Дабранка Слаўгарадскага р-на, на мяжы з Чэрыкаўскім р-нам. Вузкае, даўж. да 0,1 км. Вар. назвы – воз. Закота. (Слаўг.)

ЗАТОКА, затока, на лев. бер. р. Беседзь, у г.п. Хоцімск, на З ад б-цы. (Хоц.)

ЗАТОКА, зімав. яма, на р. Дняпро, насупраць в. Новы Быхаў Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗАТОКА, ур., лясное, на Пд ад ур. Іспуд, каля в. Дабранка Слаўгарадскага р-на. Вар. назвы – Закота. (Слаўг.)

ЗАТОКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, частка ўр. Падстаўнікаў Луг, у г.п. Круглае. (Кругл.)

ЗАТОН, воз., старык, у рэчышчы р. Сож, на ПдЗ ад в. Журавель Чэрыкаўскага р-на, каля ўр. Затонец. Вар. назвы – Затонец. (Чэр.)

ЗАТОН, воз., старычнае, на лев. бер. р. Проня, на З ад в. Затоны І Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАТОН, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Асцёр, 0,3 км на Пд ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАТОНЕЦ, воз. Гл. воз. Затон Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАТОНЕЦ, ур., лясное, за 1 км на ПдЗ ад в. Журавель, каля воз. Затонец (Затон) Чэрыкаўскага р-на. Хваёв. лес. (Чэр.)

ЗАТОНЕЦ, ур., лясное, за 2,5 км на ПдЗ ад в. Журавель Чэрыкаўскага р-на, паміж р.Сож і дарогай Журавель – Бакаў. Кург. могільнік – 43 насыпы. (Чэр.)

ЗАТОНСКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Расненскім р-не Калінінскай акр., у 1925 г. перайменав. у Робцаўскі с/с. (Дрыб.)

ЗАТОНЫ І, ЗАТОНЫ ПЕРШЫЯ, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 18 двароў, 39 жых. Гарадзішча, селішча, стаянка, кург. могільнік. (Дрыб.)

ЗАТОНЫ ІІ, ЗАТОНЫ ДРУГІЯ, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, без жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Дрыб.)

ЗАТОНЫ, х., да 1930-х гг. у Расненскім с/с Дрыбінскага р-на. Далуч. да в. Затоны І. (Дрыб.)

ЗАТЫННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,1 км на Пд ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАХАР'ЕВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, паміж 2 ярамі, на пр. бер. р. Дняпро, за 0,6 км на ПдУ ад в. Царковішча і за 0,7 км на ПнУ ад в. Бушлякі Шклоўскага р-на. Гарадзішча, (Шкл.)

ЗАХАРАВА КАЦВІНА, ур., лясное, на З ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗАХАРАВА ЛАШЧЫНА, ур. Гл. ур. Захаронкі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАХАРАВА, крын., за 0,1 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАХАРАНШЧЫНА, ур., лясное, на Пн ад в. Шупені Круглянскага р-на. Назва ад пана Захаранкі. (Кругл.)

ЗАХАРАЎШЧЫНА, л.м., за 1,6 км на Пн ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗАХАРОНКІ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. Вар. назвы – ур. Захарава Лашчына. (Слаўг.)

ЗАХАРОНКІ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАХАРПОЛЛЕ, в., у ХІХ – сяр. ХХ ст. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. 2 курганы, 2 старажытн. стаянкі. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

ЗАХАРЫН ЗАТОН, заліў, на р. Пціч, на З ад ур. Шведаў Затон Глускага р-на. (Глуск.)

ЗАХВАТ, п., да кан. 1990-х гг. у Княжыцкім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЗАХОД, в. Гл. в. Заходы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗАХОДНІ, п., у скл. г. Бабруйск, з-д ЖБВ. (Бабр.)

ЗАХОДНІЯ КАМУНАРЫ, рад. Гл. рад. Камунары-Заходнія Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗАХОДСКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на. У 1924 – 1939 гг. Ліквідаваны. (Дрыб.)

ЗАХОДСКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, на Пд р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Лупалаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ц. с/с – в. Еўдакімавічы. ЗАТ "Ніва" (а/г Еўдакімавічы). 13 снп, 517 двароў, 1156 жых. (Шкл.)

ЗАХОДЫ, в. Гл. в. Сакалова Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАХОДЫ, в., Гарадзецкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1567 г., 43 двары, 73 жых., ф. (Шкл.)

ЗАХОДЫ, в., Заходскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1604 г. як с. Заход, 24 двары, 53 жых., аддз. ААБ "Беларусбанк", МТФ, дз. лаг. "Зеніт", б.а. "Крыніца". Месца знах. скарбу. (Шкл.)

ЗАХОДЫ, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 16 двароў, 30 жых. Ц. с/с у 1931 – 1939 гг. (Дрыб.)

ЗАХОДЫ, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 3 двары, 4 жых. (Клім.)

ЗАХОДЫ, ур., лясное, на Пд ад в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗАХОДЫ, х., да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАХОДЫ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Хоцішча. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗАХОТЫ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Сож у в. Каменка Крычаўскага р-на. Старажытн. стаянка. (Крыч.)

ЗАЦАРКОЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ануфрыева Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗАЦІШША, в., Буйніцкі с/с Магілёўскага р-на, 16 двароў, 25 жых. (Маг.)

ЗАЦІШША, в., Вяйнянскі с/с Магілёўскага р-на, 90 двароў, 217 жых., 2 крамы, ТАА "Газасілікат". (Маг.)

ЗАЦІШША, в., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – Лужа. (Кругл.)

ЗАЦІШША, в., да 1943 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Спалена фашыстамі. (Касц.)

ЗАЦІШША, в., да 1971 г. у Вендаражскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЗАЦІШША, в., да 1977 г. у Слабодкаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

ЗАЦІШША, в., да 1990-х гг. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЗАЦІШША, в., да 1990-х гг. у Мокраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗАЦІШША, в., з XIX ст. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на, 9 двароў, 11 жых. (Шкл.)

ЗАЦІШША, в., Свенскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XIX ст., 3 двары, 6 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Слаўг.)

ЗАЦІШША, в., у 1900 – 2002 гг. у Пралетарскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗАЦІШША, п., да 2005 г. у Кісялёвабудскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідаваны. (Клім.).

ЗАЦІШША, п., да кан. 1990-х гг. у Цішоўскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідаваны. (Маг.)

ЗАЦІШША, рад., торфу, ва ўр. Зацішша Магілёўскага р-на. Здаб. на ўгнаенне. (Маг.)

ЗАЦІШША, ур., леса-балотнае, за 3,5 км на З ад а/г Вендараж Магілёўскага р-на. Пл. больш за 1200 га. Выток рр. Арлянка, Лучанка. Рад. торфу. (Маг.)

ЗАЦІШША, ур., лясное, за 2 км на ПдЗ ад в. Пална Магілёўскага р-на, на мяжы з Быхаўскім р-нам. Пл. каля 200 га. (Маг.)

ЗАЦІШША, ур., лясное, каля а/г Круча, на м. б. в. Зацішша Круглянскага р-на. Вар. назвы – ур. Лужа. (Кругл.)

ЗАЦІШША, ур., лясное, на ПдУ ад в. Навабеліца Магілёўскага р-на. (Маг.)

ЗАЦІШША, х., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. Радз. В. Клімкова, д.т.н., меліяратара. (Кругл.)

ЗАЦЯЦЁРКА, в., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 49 двароў, 118 жых. Спалена ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

ЗАШЛЯШША, п., з 1920-х гг. у Сласцёнаўскім с/с Чавускага р-на, 3 двары, 4 жых. (Чав.)

ЗАШЧЫТА, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, 10 двароў, 11 жых. (Шкл.)

ЗАШЫБІНА, в., да 1974 г. у Пратасевіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗАШЫБІНА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад в. Кляпчаты Мост Асіповіцкага р-на. Пл. каля 35 га. (Асіп.)

ЗАЯМНЫШ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 3,5 км на ПнЗ ад в. Усакіна Клічаўскага р-на. Пл. 18 га. (Кліч.)

ЗАЯЧАЯ ЯМА, ур., лясное, на ПнУ ад в. Пічаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗАЯЧЫ ВОСТРАЎ, пагорак у лесе, на Пд а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗАЯЧЭННЕ, в., Лудчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 23 двароў, 44 жых., СТФ. Бр. магіла сав. воінаў. Часткова спалена фашыстамі ў 1944 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

ЗБАРОЦКАЕ, воз., старык, у рэчышчы лев. бер. р. Ольса, за 5 км на З ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на, за 1 км вышэй сутоку рр. Ольса і Бярэзіна. (Кір.)

ЗБІШЧА, ур, лясное, на Пд ад ур. Алёс (Расцярэб) Слаўгарадскага р-на, за 0,1 км на Пн ад воз. Святое. (Слаўг.)

ЗБІШЧА, ур., на Пн ускр. в. Дубна Слаўгарадскага р-на, на лев. бер. р. Сож. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

ЗБОРСК, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 29 двароў, 69 жых., крама, дом сац. пасл., гарадзішчы, 2 кург. могільнікі. Старажытн. назва – в. Ізборск. (Асіп.)

ЗБЫШЫН, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 42 двары, 89 жых., крама, дом сац. пасл., ф. БРЖ. Мемар. к-с ахвяр фашызму. У 1821 г. пабудав. Пакроўская царква. У 1861 – 112 жых., у 1909 – 308 жых., 3 таржкі на год. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

ЗБЫШЫН, х., да 1920-х гг. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 49 жых. (Кір.)

ЗВАЛЬНЯ, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 2 двары, 2 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кліч.)

ЗВАНІЦА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 3,5 км на ПдУ ад а/г Доўгае Клічаўскага р-на. Пл. 167 га. Зап. 50 тыс. т торфу. (Кліч.)

ЗВАНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,3 км на Пн ад в. Ржаўцы Шклоўскага р-на, на лев. бер. р. Чарніца. Гарадзішча. (Шкл.)

ЗВАНЦОЎКА, в., Глухскі с/с Быхаўскага р-на, 2 двары, 3 жых. У зоне забруджв. ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ЗВОН, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Цімошкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗВЯЗДА, в., Цялушскі с/с Бабруйскага р-на, 27 двароў, 46 жых. (Бабр.)

ЗВЯЗДА, п., да 1968 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

ЗВЯЗДА, п., да 1978 г. у Лебядзянкаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗВЯЗДА, п., частка в. Пацава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗВЯЗДА, п., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 5 двароў, 6 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

ЗВЯЗДА, прып. п., на чыг. Бабруйск – Жлобін Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЗВЯЗДА, чыг. ст., на чыг. Крычаў – Рослаў, за 4 км на У ад в. Дамамерычы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗВЯНЧАТКА, а/г, Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, ц. ААТ "Звянчацкі", 163 двары, 426 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., клуб-б-ка, гатэль, КПП, 3 крамы, АЗС. Помн. землякам. Бр. магіла сав. воінаў. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Прыгранічча. (Клім.)

ЗВЯНЧАЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор.20.08.1924 г. у Мілаславіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 г. у Мілаславіцкім р-не Магілеўскай акр., з 04.08.1927 у Клімавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Кісялёвабудскага с/с. (Клім.)

ЗВЯРЦО, роў, даўж. 0,15 км, на 3 ад в. Мікадзімава Горацкага р-на. (Гор.)

ЗВЯРЫНЕЦ, ур., лясное, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЗГОДА, в., Бярозаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 12 двароў, 22 жых. (Глуск.)

ЗГОДСКАЕ, воз., старык р. Дняпра, за 4 км на ПнЗ ад в. Сялец Быхаўскага р-на. Бабры. Вар. назвы – воз. Усохскае. (Бых.)

ЗГОДЫ, зак., гідрал., мясц. знач., з 1994 г., ва ўр. Згоды Глускага р-на. Пл. 102 га. (Глуск.)

ЗГОДЫ, п. Гл. в. Згода Глускага р-на. (Глуск.)

ЗГОДЫ, рад., торфу, за 3 км на ПнУ ад в. Згода Глускага р-на. Адкрыта ў 1954 г. Не распрацоўв. з 1994 г. (Глуск.)

ЗГОДЫ, ур., тарфяна-балотны масіў, за 3 км на ПнУ ад в. Згоды Глускага р-на. (Глуск.)

ЗГЭРШЧЫНА, в., да 1982 г. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

ЗГЭРШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Белая Натапа, каля дарогі Капачы – Клін, у Мсціслаўскім р-не. (Мсц.)

ЗДАРОВЕЦ, ЗДАРАВЕЦ, крын., пад схілам гары Троіцкая, у гіст. ц. г. Мсціслаў. Вар. назвы – Кагальны Калодзеж. (Мсц.)

ЗЕЛЯНЕЦ, в., у XVIII ст. – 2005 г. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Вятрак (пач. XX ст.) – помн. дойлід. Вар. назвы – в. Зялёны. (Хоц.)

ЗЕЛЯНЕЦ, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на ПдЗ ад а/г Забялышын, за 1 км на ПнУ ад в. Аляксандравічы, на м. б. в. Зелянец Чарняўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗЕЛЯНІЦА, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 2 двары, 2 жых., дом сац. пасл. У 1909 г. – 101 жых. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

ЗЕЛЯНІЦА, фальв., да 1920-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 27 жых. (Кір.)

ЗЕЛЯНКОВІЧЫ, в., Бярозаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з 1560 г., 64 двары, 140 жых., п/а, клуб, б-ка, лясн., крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, мемар. дошка ў гонар партызан Лаковічаў. Селішча (ур. Мікуліна), 3 гарадзішчы. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Глуск.)

ЗЕЛЯНКОВІЧЫ, х., да 1920-х гг. у Бярозаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЗЕЛЯНЬКОВА, в., Рубежскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVII ст., 3 двары, 3 жых. Месца знах. скарбу. Радз. В. Бурносава, літаратуразнаўца. (Кругл.)

ЗЕЛЯНЬКОВА, засц., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЗЕЛЯНЬКОЎ КАЛОДЗЕЖ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЕМЛЯДЗЕЛЕЦ, п., да 1930-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗЕМЛЯДЗЕЛЛЕ, п., да кан. 1980-х гг. у Навабыхаўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

ЗЕМЛЯМЕРАВЫ ХМЫЗЫ, ур., хмызовае, на ПдЗ ад в. Акушкі Горацкага р-на. Пл. 25 га. (Гор.)

ЗЕМЛЯНІЦА, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 4 двары, 5 жых. (Кліч.)

ЗЕМЛЯНІЦКІ, х., да 1920-х гг. у Шклоўскім р-не. Ліквідаваны. (Шкл.)

ЗЕМЛЯНІЦКІЯ, ур., лясное, на Пд ад в. Уланава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗЕМСКІ ВІР, вір, на руч., у в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗЕМШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у сутоку руч. Ржаўка і р. Пціч. (Асіп.)

ЗЕРКАЛА, ур., лясное, на З в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗЕРЦАВАЯ ЛАГЧЫНА, лог, у лесе, на З ад в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗІМНІК, в., Маслакоўскі с/с Горацкага р-на, 7 двароў, 11 жых., ф. (Гор.)

ЗІМНІК, ур., леса-балотнае, за 2 км на Пд ад р. Ухлясць, на У ад шашы С.-Пецярбург – Адэса, за 7 км на ПнЗ ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗІМНІК, ур., лясное, на З ад в. Кананавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗІМНІК, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Губіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗІМНІК, ур., с.-г. угоддзі, частка лугу, у в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗІМНІК, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗІМНІЦА МАЛАЯ, в., назва в. Малая Зімніца Слаўгарадскага р-на ў XVIII ст. (Слаўг.)

ЗІМНІЦА СЯРЭДНЯЯ, в. Гл. в. Сярэдняя Зімніца Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗІМНІЦА, в., Нядашаўскі с/с Магілёўскага р-на, 32 двары, 81 жых. (Маг.)

ЗІМНІЦА, в., у XVIII – XX ст. у Слаўгарадскім р-не. Падзял. на вв. Малая, Сярэдняя, Вялікая Зімніца Слаўгарадскага р-на. Месца знах. скарбу. Вар. назвы – Вялікая Зімніца, Вялікія Зімніцы. (Слаўг.)

ЗІМНІЦА-ІЗ'ЯНІШЧА, в., у XVIII – пач. XX ст. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. (Слаўг.)

ЗІМНІЦЫ, в., Гусаркаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 5 двароў, 7 жых. (Клім.)

ЗІМНЯК, воз., старык, у рэчышчы пр. бер. р. Пціч, каля в. Халопенічы Глускага р-на. (Глуск.)

ЗІМНЯК, дарога, лясная, на ПнУ ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

ЗІНОВІШЧЫ, ур., забалоч. луг, за 0,2 км на З ад ур. Забалацце, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЗІНОВІШЧЫ, ур., леса-балотнае, на Пн в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. Пл. каля 800 га. Торфараспрац. (Асіп.)

ЗІНОЎЕЎКА, в., у 1920 – 1937 гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на. Перайменав. у в. Доўгая Дубрава. (Хоц.)

ЗЛАДЗЕЙКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Смаліца Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗЛОСНЫ ЯР, яр, на бер. р. Пціч, на ПнУ ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск)

ЗМЕЕВА, п., да 1930-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЗМЕНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗМІТРАЎКА І, ЗМІТРАЎКА ПЕРШАЯ, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 4 двары, 5 жых. Гл. в. Дзмітраўка І. (Кліч.)

ЗМІТРАЎКА ІІ, ЗМІТРАЎКА ДРУГАЯ, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 282 двары, 729 жых., аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ-д/с, клуб, б-ка, КПП, аграсядз. "Стрыгун", 2 крамы, аддз. сельгасхіміі, харч. цэх, лесасклад, НВА "Энергія". Радз. Л. Дайнекі, пісьменніка. Гл. в. Дзмітраўка ІІ. (Кліч.)

ЗМІТРОКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Проня, паміж лесам і а/г Сава Горацкага р-на. (Гор.)

ЗМІТРОКАЎ, х., да 1920-х гг. у Саўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗМЯЁЎКА, востраў, за 3 км на ПнЗ ад в. Панюшкавічы Бабруйскага р-на. Утвор. сутокам рр. Ольса і Бярэзіна. Пл. 50 га. (Бабр.)

ЗМЯЁЎКА, ур., у даліне р. Дубравенкі, у межах г. Магілёў. На пр. бер. Дубравенкі каля маста па пр-ту Міра, за 0,15 км на Пн ад Палаца творчасці – Пелагееўскае гарадзішча. (Маг.)

ЗМЯЁЎКА, ур., хмызова-балотнае, у пойме пр. бер. р. Бярэзіна, у луцэ, на ПнЗ ад в. Панюшкавічы Бабруйскага р-на. (Бабр.).

ЗМЯІНАЯ ГАРА, ур., лясное, з пагоркамі, каля в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЗМЯІНАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, за 1 км на У ад в. Варвараўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗМЯІНАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на Пд ад в. Новае Жыццё Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗМЯІНАЕ БАЛОТА, ур., хмызова-балотнае, паміж вв. Фаміно і Новае Жыццё Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗМЯІНАЕ ВОЗЕРА, воз., у бас. р. Друць (бас. р. Дняпро), на Змяіным востраве, у Пд частцы Чыгірынскага вдсх. Вар. назвы – Возера Кахання. (Кір.)

ЗМЯІНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,4 км на У ад в. Аўтухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗМЯІНЫ ВУГАЛ, ур., лясное, паміж в. Заазер'е (Святазер'е) Чэрыкаўскага р-на і г. Чэрыкаў. (Чэр.)

ЗМЯІНЫ ВОСТРАЎ, востраў, на воз. Шчацінка, каля в. Парадзіна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗМЯІНЫ ВОСТРАЎ, востраў, у Пд частцы Чыгірынскага вдсх., насупраць вусця р. Вепрынка, на Пн ад в. Падлужжа Кіраўскага р-на. Утвор. у 1960 г. пры стварэнні вдсх. Пл. 37 га. На ім – пагорак – Гара Кахання, Змяінае возера (Возера Кахання). Вар. назвы – Востраў Кахання, Кахання Востраў. (Кір.)

ЗМЯІНЫ МАШОК, ур., леса-балотнае, за 2 км на У ад в. Іванава Слабада Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗМЯІНЫ РОЎ, роў, на Пн ад в. Малае Кацялёва Горацкага р-на, на У ад ур. Зайцаў Роў. (Гор.)

ЗНАМЕНКА, в., Ліпеньскі с/с Асіповіцкага р-на, 21 двор, 48 жых. Да 1964 г. – в. Кабылянка. (Асіп.)

ЗОЕЎКА, в., Сялецкі с/с Касцюковіцкага р-на, 8 двароў, 10 жых. (Касц.)

ЗОЙКІН АБОРАК, ур., западз. на полі, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗОКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад ур. Гай, на ПнЗ ад в. Бялынец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЗОЛАТВА, в., старажытн. назва в. Залотва Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЗОРКА, в., да сяр. XX ст. у Старасельскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Каменка. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны аднаўлена. (Шкл.)

ЗОРКА, в., з 1920-х гг. у Слаўкавіцкім с/с Глускага р-на, 25 двароў, 30 жых. ф. (Глуск.)

ЗОРКА, в., Лапіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 5 двароў, 6 жых. (Асіп.)

ЗОРКА, п., Лебядзянкаўскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЗОРСКАЕ, рад., мелу, у в. Зоры Чэрыкаўскага р-на. Зап. 10 млн т. Магутн. 2,1–11,7 м. Не распрацоўв. (Чэр.)

ЗОРСКАЯ ДАРОГА, дарога, паміж вв. Зоры і Багданаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗОРШЧЫНА, ур., лясное, на Пд ад в. Зоры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗОРЫ, в., Рэчыцкі с/с Чэрыкаўскага р-на, 63 двары, 210 жых., п/а, АТС, ФАП, ц. творчасці, б-ка, КПП, крама, газаразмеркав. ст. Бр. магіла сав. воінаў. (Чэр.)

ЗОСІНА КАЦВІНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЗУБАВА КЛАДБІШЧА, ур., лясное, за 0,3 км на Пд ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗУБАВА, в. Гл. в. Вялікае Зубава Ляснянскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗУБАР, р., левы прыт. р. Беседзь. Вар. назвы – Зубр Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗУБАРАЎКА, в. Гл. в. Селішча Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗУБАРАЎКА, фальв., да XX ст. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЗУБАРЭВІЧЫ II, ЗУБАРЭВІЧЫ ДРУГІЯ, в., у Бярозаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

ЗУБАРЭВІЧЫ, в., Бярозаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з 1529 г. як с., 45 двароў, 69 жых., ФАП, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, помн. землякам. Радз.: М. Малаковіча, П. Малаковіча, дзярж. дзеячаў. (Глуск.)

ЗУБАРЭВІЧЫ, в., да XX ст. у Бярозкаўскай вол., на тэр. Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЗУБАЎКА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 5 двароў, 10 жых. Кург. могільнік. (Дрыб.)

ЗУБАЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Полькавічы Кіраўскага р-на. (Кір.).

ЗУБАЎШЧЫНА, в., да пач. XX ст., каля г. Мсціслаў. Ліквідавана. (Мсц.)

ЗУБІХА, руч., пр. прыт. руч. Камарынка (бас. р. Прыпяць). Даўж. 4 км. Выток за 0,5 км на Пн ад в. Сельцы, вусце за 1,5 км на ПдУ ад в. Калюга Глускага р-на. (Глуск.)

ЗУБКОВА, ур., лясная дзялянка, ва ўр. Навіна. Пл. 3 га. (Гор.)

ЗУБКОЎСКАЯ ДАРОГА, мясц. назва дарогі Дудаковічы – Дуброва Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗУБОВІЧАЎ ХУТАР, ур., лясная паляна, каля в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗУБР, р. Гл. р. Зубар Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗУБРОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, на Пд ад в. Зубры Горацкага р-на, за чыг. (Гор.)

ЗУБРЫ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, вядом. з XVIII ст., 36 двароў, 65 жых., ФАП, крама, лясн., ф. Месца знах. скарбу. Радз. Н. Глушанкова, ген.-лейт. (Гор.)

ЗУБРЫ, чыг. ст. Горацкага р-на, на чыг. Горкі – Орша. Вакзал. (Гор.)

ЗУБЧАНКІНА КРЫНІЦА, крын., каля в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗУЕЎКА, в., да 1940 – 1950-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЗУЁЎСКАЕ, рад., глін, каля в. Зуі Крычаўскага р-на, уздоўж р. Сож. Зап. 25,6 млн т. Глыб. 19 – 40 м. Распрацоўв. з XVIII ст. (Крыч.)

ЗУІ, в., Лабковіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVI ст., 80 двароў, 184 жых., крама. (Крыч.)

ЗУЙКІ, п., з вул. Зарэчная, частка а/г Сава Горацкага р-на, за р. Проня. (Гор.)

ЗУЛЕЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад а/г Цяцерына Круглянскага р-на, на р. Друць. Раней млын. (Кругл.)

ЗУСКІНА ВОЗЕРА, воз., старык, на лев. бер. р. Жадунька, у в. Негін Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗУСЬЧЫНА, п., у 1920 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Беражыстае. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЗУЯ, в., старажытн. назва в. Зуі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЗЫЛЕЎ РАВОК, ур., лясное, за 0,5 км на У ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЫЛЕЎ ХУТАР, ур., лясное, за 1 км на У ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЫЛІ, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 14 двароў, 17 жых. (Маг.)

ЗЫЛЬ, ур., лясное, за 2 км на ПнЗ ад в. Галіцкая Мыза Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЮКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗЯБЕНКА, руч., пр. прыт. р. Сянна (бас. р. Сож). Даўж. 5,1 км. Выток за 3 км на ПнУ ад в. Міхайлаўка, на Пн ад б. в. Дубраўка, на З ад б. в. Калюцін, вусце на Пд ад б. в. Зябень Чэрыкаўскага р-на. Вдзб. пераваж. лясны. (Чэр.)

ЗЯБЕНСКАЯ САЖАЛКА, сажалка, у рэчышчы р. Зябенка (бас. р. Сож), на ПнУ ад в. Зябень Чэрыкаўскага р-на. Пл. 1,6 га. Культ.-быт. знач. (Чэр.)

ЗЯБЕНСКІ С/С, с/с Чэрыкаўскага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чэрыкаўскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Чэрыкаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Чэрыкаўскім р-не, з 20.02.1938 у

тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 08.07.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Вепрынскага с/с. (Чэр.)

ЗЯБЕНЬ, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана ў сувязі з радыяц. забруджв. У 1828 – 1864 гг. – гута. Помн. партызанцы. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. (Чэр.)

ЗЯБЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на У ад в. Галоўчыцы Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗЯЗЮЛІН РОЎ, роў, на лев. бер. р. Дняпрэц, паміж вв. Кацялёва і Кварцяны Горацкага р-на. (Гор.)

ЗЯЛЕЗНЫ, п., да 1940-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ЗЯЛЁНАЎКА, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Згода Глускага р-на.(Глуск.)

ЗЯЛЁНАЯ ДУБРОВА, в., да 1967 г. у Вяззеўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЗЯЛЁНАЯ ДУБРОВА, в., да 1976 г. у Ходасаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

ЗЯЛЁНАЯ ДУБРОВА, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 2 двары, 4 жых. (Кругл.)

ЗЯЛЁНАЯ КАРЧМА, воз., старык з востравам, на пр. бер. р. Бярэзіна, вышэй чыг. маста, у г. Бабруйск. (Бабр.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, в., да 1943 г. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Спалена фашыстамі. (Кругл.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, в., да 1967 г. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Смятанічы. (Шкл.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, в., з 1920-х гг. у Вайнілаўскім с/с Чавускага р-на, 5 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чав.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, в., Свенскі с/с Слаўгарадскага р-на, 9 двароў, 17 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, в., Стайкаўскі с/с Кіраўскага р-на, 6 двароў, 13 жых., дом сац. пасл. П.п. Дуб.-ліп. алея. (Кір.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, п, на Пн г.п. Краснаполле. КБМ. (Краснап.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, п., З частка г. Магілёў, на Пн ад Мінскай шашы. (Маг.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, рад., глін і суглінкаў, за 2 км на Пн ад г.п. Краснаполле, за 0,6 км на З ад б. в. Бардзічы Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, ур., лясное, на лев. бер. р. Аслік, на У ад в. Залоссе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗЯЛЁНАЯ РОШЧА, ур., лясное, на У ад п. Зялёная Рошча Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЗЯЛЁНАЯ СЛАБАДА, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 1 двор, 6 жых. (Маг.)

ЗЯЛЁНАЯ СЛАБАДА, в., да ХХ ст. у Бялыніцкім п/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЗЯЛЕНІ, в., да 1992 г. у Наваельнінскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

ЗЯЛЕНІЦКАЕ, вдсх., на лев. бер. р. Суша (бас. р. Дняпро), злуч. з р. Суша пратокай, у в. Зеляніца Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЗЯЛЁНКА І, ЗЯЛЁНКА ПЕРШАЯ, мкр-н, г. Бабруйск, на лев. бер. р. Бярэзіна. (Бабр.)

ЗЯЛЁНКА І, ЗЯЛЁНКА ПЕРШАЯ, х., да 1930-х гг. Далуч. да г. Бабруйск. Ганчарныя промыслы. (Бабр.)

ЗЯЛЁНКА ІІ, ЗЯЛЁНКА ДРУГАЯ, мкр-н, г. Бабруйск, на лев. бер. р. Бярэзіна. (Бабр.)

ЗЯЛЁНКА ІІ, ЗЯЛЁНКА ДРУГАЯ, х., да 1930-х гг. Далуч. да г. Бабруйск. Ганчарныя промыслы. (Бабр.)

ЗЯЛЁНКА, п., у 1920 – 2004 гг. у Бярозаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЗЯЛЁНКА, ур., лясное, за 1 км на Пн ад в. Цінькава Крычаўскага р-на, на Пд ад яра. Кург. могільнік. (Крыч.)

ЗЯЛЁНКА, х., да 1920-х гг. у Бярозаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЗЯЛЁНКАВІЧЫ І, ЗЯЛЁНКАВІЧЫ ПЕРШЫЯ, в., да 1977 г. у Саматэвіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗЯЛЁНКАВІЧЫ ІІ, ЗЯЛЁНКАВІЧЫ ДРУГІЯ, в., да 1977 г. у Саматэвіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЗЯЛЁНКАВІЧЫ, в., у 1526 – 1920-х гг. у Саматэвіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Падзел. на вв. Зялёнкавічы І, -ІІ. (Касц.)

ЗЯЛЁНКАВІЧЫ, п., У частка в. Саматэвічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗЯЛЁНКАВІЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Саматэвічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЗЯЛЁНКІ, в., Лютненскі с/с Мсціслаўскага р-на. Перайменав. у в. Казлоўка. Радз. Я. Ганчарова, Гер. Сав. Саюза. (Мсц.)

ЗЯЛЁНЫ ВОСТРАЎ, востраў паміж р. Пціч і старыком Старарэчча (Левая Пціч) на У ад г.п. Глуск. (Глуск.)

ЗЯЛЁНЫ ГАЙ, п., да кан. 1980-х гг. у Глухскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

ЗЯЛЁНЫ ГАЙ, п., частка г. Магілёў, на З, паміж Мінскай шашой і Пячэрскім вдсх. Пітомнік зялянгаса, аграэкасядз. (Маг.)

ЗЯЛЁНЫ ГАЙ, ур., лясное, пераваж. бяроз. лес, на З ад в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЗЯЛЁНЫ ДУБ, в., Сормаўскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 7 двароў, 9 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

ЗЯЛЁНЫ ДУБ, п., да 1990-х гг. у Забялышынскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЗЯЛЁНЫ ДУБ, ур., с.-г. угоддзі з дубам, за 1 км на З ад в. Лавуткі Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЗЯЛЁНЫ ДУБ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЗЯЛЁНЫ КЛІН, в., Гусаркаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 20 двароў, 54 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны аднюўлена. (Клім.)

ЗЯЛЁНЫ КУТ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,6 км на ПдУ ад в. Аўтухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЯЛЁНЫ ЛЕС, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад п. Крастоўскі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЯЛЁНЫ ЛУГ, в., да 1976 г. у Сапрынавіцкім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Пустынкі. (Мсц.)

ЗЯЛЁНЫ ЛУГ, п., ПдЗ частка г. Магілёў, паміж п. Рабочы і а/г Буйнічы, в. Цішоўка і р. Дняпро, в. Гарадок. (Маг.)

ЗЯЛЁНЫ МОХ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на З в. Поўстка Глускага р-на. (Глуск.)

ЗЯЛЁНЫ ПРУДОК, зак., мясц. знач., з 1990 г., батан., на З ад в. Прудок Чавускага р-на, на Пд ад шашы Чавусы – Мсціслаў. Пл. 10 га. Прастрэл шыракалісцевы. (Чав.)

ЗЯЛЁНЫ ПРУДОК, п., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XIX ст., 2 двары, 3 жых., ф. Бр. магіла сав. воінаў. У 1897 г. 62 двары, 315 жых., млын, у 1909 – 358 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. Радз.: Ф. Канстанцінава, д.ф.н., праф., філосафа; Г. Барысава, засл. раб. культуры РБ. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чав.)

ЗЯЛЁНЫ, в. Вар. назвы – в. Зелянец Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЗЯЛЁНЫ, п., да 1977 г. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Далуч. да а/г Вішоў. (Бял.)

ЗЯЛЁНЫ, п., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 2 двары, 2 жых. (Маг.)

ЗЯМЦЫ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 23 двары, 40 жых. (Шкл.)

ЗЯМЦЫ, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 2 двары, 6 жых. (Дрыб.)

ЗЯМЦЫ, фальв., да 1920-х гг. Далуч. да в. Зямцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЗЯРМЭН, ур., лясное, за 0,2 км на ПнЗ ад в. Барысаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЗЯРНЯ, р., пр. прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро) у Дрыбінскім р-не. Даўж. 12 км. Пл. вдзб. 43 км^2. Выток за 2 км на ПнЗ ад в. Бір, вусце на ПнУ ад в. Галавічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

І

ІВАНА СЯМЁНАВІЧА КУСТЫ, ур., хмызовае, у в. Каскевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ІВАНАВА ДЗЯЛЯНКА, ур., лясное, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ІВАНАВА ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Буда і Гардава, за 3 км ад в. Буда Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ІВАНАВА РЭЧКА, ур. Гл. ур. Шпыркіны Рэчкі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ІВАНАВА СЛАБАДА, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 43 двары, 99 жых, ФАП, клуб, б-ка. Помн. землякам. (Клім.)

ІВАНАВА, п., у 1920 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Беражыстае. Ліквідаваны. (Крыч.)

ІВАНАВА, ур., лясная паляна, каля в. Падлужжа Глускага р-на. Месца расстрэлу партызана. (Глуск.)

ІВАНАВА-АЛЯКСЕЕЎСКІ, п., да 1950-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

ІВАНАВІЧЫ, в., Сухарэўскі с/с Магілёўскага р-на, 15 двароў, 25 жых. (Маг.)

ІВАНАЎ АБОРАК, ур., с.-г. угоддзі з захадз., у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ІВАНАЎ ДВАРЭЦ, в., Сухарэўскі с/с Магілёўскага р-на, 10 двароў, 21 жых. (Маг.)

ІВАНАЎ СЕНАКОС, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, на Пд ад ур. Іванаўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ІВАНАЎ ХУТАР, п. п., мясц. знач., батан., прыватны, з 1993 г., на базе батан. сада "Іванаў Хутар" Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ІВАНАЎ ХУТАР, сад, батан., прыватны, у в. Брылёўка Краснапольскага р-на, у пойме руч. Палуж. Пл. 9 га. Закладз. у 1932 г., акультур. у 1969 г. 3 тыс. дрэў 100 відаў, 28 відаў экзотаў. Лістоўніца сіб., кедр карэйскі, хвоя сіб. (сіб. кедр), піхта еўрап., елка-кірмін, елка блакітная, самшыт каўказскі, аралія манчжур. і інш. П.п. мясц. знач. з 1993 г. Належ. яго стварал. І. Зотаву, чл. Міжнар. экалаг. фонду ІСАР. (Краснап.)

ІВАНАЎКА, а/г, Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, ц. КУСП імя М. Някрасава, 141 двор, 331 жых., п/а, ФАП, СДК, б-ка, КПП, 2 крамы, ф. Помн. землякам. (Бабр.)

ІВАНАЎКА, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XIX ст., 5 двароў, 8 жых. Радз. А. Пісьмянкова, паэта. (Касц.)

ІВАНАЎКА, в., Дзямідавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XIX ст., 4 двары, 6 жых. (Касц.)

ІВАНАЎКА, в., Лабковіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з 1604 г. як в. Свіная, 172 двары, 431 жых., ФАП, СДК, б-ка, крама, ф. Мемар. дошка ў гонар рэв. І. Паршукоўскага. Помн. землякам, У. Леніну. У 1604 – 1919 гг. – в. Свіная. Перайменав. у гонар І. Паршукоўскага. (Крыч.)

ІВАНАЎКА, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 12 двароў, 14 жых. (Кліч.)

ІВАНАЎКА, п., да 1930-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ІВАНАЎКА, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. Месца знах. скарбу. (Бял.)

ІВАНАЎКА, ур., лясное, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ІВАНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на Пн ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ІВАНАЎСК, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 17 двароў, 29 жых., дз. лаг. Помн. землякам. 3 старажытн. стаянкі, кург. могільнік, 3 селішчы. (Клім.)

ІВАНАЎСКАЯ РОШЧА, з.а., мясц. знач., з 1990 г., на Пн г.п. Хоцімск. (Хоц.)

ІВАНАЎСКАЯ РОШЧА, п.п, мясц. знач., батан., з 1990 г., на тэр. СВК "Перамога", на Пн г.п. Хоцімск, на р. Беседзь. Пл. 70 га. Насадж. бярозы і хвоі. З.а. мясц. знач. Вар. назвы – п.п. Рошча Іваноўка. (Хоц.)

ІВАНАЎСКАЯ РОШЧА, ур., леса-паркавае, на Пн г.п. Хоцімск па р. Беседзь. Пл. 50 га. (Хоц.)

ІВАНАЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., левы прыт. р. Нясята (бас. р. Дняпро). Даўж. 7,1 км. Пачын. за 1,5 км на ПнУ ад в. Дзмітраўка II, упад. у р. Нясята за 1,7 км на З ад в. Плоскае Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ІВАНАЎШЧЫНА, засц., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ІВАНАЎШЧЫНА, ур., лясное, паміж вв. Земшчына і Дараганава Глускага р-на, па дарозе Яўсеевічы – Дараганава. (Глуск.)

ІВАНАЎШЧЫНА, ур., хмызовае, каля в. Старое Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ІВАНАЎШЧЫНА, х., да 1930-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ІВАНАЎШЧЫНСКАЕ, рад., мелу, каля в. Іванаўшчына Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІВАНІШАВІЧЫ, в. Гл. в. Іванішчавічы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІВАНІШЧАВІЦКІ С/С, с/с Слаўгарадскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Прапойскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Прапойскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 23.05.1945 у Слаўгарадскім р-не. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Лапаціцкага с/с. (Слаўг.)

ІВАНІШЧАВІЧЫ, в., Лапаціцкі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з 1555 г. як с. Іванішавічы, 20 двароў, 27 жых., дом сац. пасл. Курган, 4 кург. могільнікі. Бр. магіла сав. воінаў.

У 1884 г. – 332 жых., у 1893 – лесапільн. мануфактура, у 1926 г. – 2172 жых. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. Да 1960-х гг. – метэаст. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ІВАНІШЧАВІЧЫ, маёнтак, да 1920-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Іванішавічы. (Слаўг.)

ІВАНКАВАЯ, руч., пр. прыт. р. Лахва (бас. р. Дняпро). Даўж. 3 км. Выток каля в. Таўпечыцы, вусце – на У ад в. Селішча Магілёўскага р-на. (Маг.)

ІВАНОВА ГРЫВА, дзюн. грыва, у пойме лев. бер. р. Сож, на Пд ад в. Аляксандраўка II Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІВАНОВА, в., да 1990-х гг. у Паршынскім с/с Горацкага р-на. Ліквідавана. Месца знах. скарбу. (Гор.)

ІВАНОВА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Іванова Горацкага р-на. Месца знах. скарбу. (Гор.)

ІВАНОЎКА, в., у 1935 – 2005 гг. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. Да 1935 г. – в. Мізірычы. (Касц.)

ІВАНОЎКА, ІВАНАЎКА, в., да 1977 г. у Хоцімскім г/с. Далуч. да г.п. Хоцімск. (Хоц.)

ІВАНОЎКА, ІВАНАЎКА, п., частка г.п. Хоцімск, з XVIII ст., сядз. СВК "Перамога", д/с, ДК, крама, стал., ф. (Хоц.)

ІВАНОЎСКАЯ РОШЧА, ур., лясное, каля б. в. Іванова Горацкага р-на. (Гор.)

ІВАНЦОЎ КАЛОДЗЕЖ, калодзеж, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ІВАНЧЫКАВА ВЫГАР, ур., лясное, за 1 км на Пд ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІВАНЧЫКАЎ АБЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ІВАНЧЭЎСК, в., да сяр. XX ст. у Запольскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ІВАНЬКАВА, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

ІВАНЬКАЎ СТОГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ІВАНЬКАЎКА, руч., пр. прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 3 км. Выток і вусце ў р-не а/г Леніна. (Гор.)

ІВАНЬКІН ВІР, ур., л.м., за 0,3 км на ПдЗ ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІВАНЬКІНА КРЫНІЦА, крын., за 0,2 км на ПдЗ ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІВАНЬКОВА ДВОРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сасноўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ІВАТА, р., у Горацкім, Дубровенскім р-нах, па мяжы са Смаленскай вобл. РФ, пр. прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро). Даўж. 10 км. Выток за 0,15 км на У ад в. Чысцікі, за 2 км на ПдУ ад в. Дружная Горацкага р-на, вусце ў Смаленскай вобл. (Гор.)

ІВЕНСКАЯ СТРУГА, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 1 км на ПнУ ад пантону праз р. Сож, каля в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІВОНЫ, в., Падсолтаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 9 двароў, 8 жых. Магіла сав. воіна. Радз. А. Чарнянкова, біёл. У 1909 г. – 132 жых. Вар. назвы – в. Іёны. (Мсц.)

ІГЛІЦА, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVI ст., 6 двароў, 10 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ІГНАЛЬКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ІГНАТАЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пд ад в. Губіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ІГНАТАЎКА, в., да 1996 г. у Лабжанскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Пахавана. (Клім.)

ІГНАТАЎКА, в., у XVIII ст. – 2010 г. у Бярозкаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Помн. землякам. На пач. XX ст. – 501 жых. (Хоц.)

ІГНАТАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 3,7 км на ПдЗ ад а/г Бярозкі, на мяжы з Касцюковіцкім р-нам, на Пн ад дарогі Бяроўзкі – Вітунь, на м. б. в. Ігнатаўка Бярозкаўскага с/с Хоцімскага р-на. Помн. землякам. (Хоц.)

ІГНАТАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Сож, за 1 км на З ад в. Барысавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІГНАТАЎСКАЕ КЛОДАЎЕ, могілкі, у б. в. Ігнатаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІГНАТОЎКА, в., Ліпеньскі с/с Асіповіцкага р-на, 13 двароў, 16 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

ІГНАЦЁНШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІГНАЦОЎКА, в., Любоніцкі с/с Кіраўскага р-на, 3 двары, 4 жых., дом сац. пасл. Гарадзішча (ур. Гарадок). (Кір.)

ІЁНЫ, в. Гл. в. Івоны Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ІЖАР, в., да 1975 г. у Ганчанскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

ІЖАР, ур., хмызова-лясное, на м. б. в. Іжар Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ІЗАБЕЛІНА, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 5 двароў, 12 жых., дом сац. пасл. Радз.: Р. Худалеева, Гер. Сав. Саюза; І. Аляшкевіча, д.м.н., медыка. (Кір.)

ІЗАБЕЛІНА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Барсукі, Лешчанка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ІЗБІНКА, р. Гл. р. Узбінка Быхаўскага р-на. (Бых.)

ІЗБОРСК, в., старажытн. назва в. Зборск Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ІЗБУЖАР, в., Беладубраўскі с/с Касцюковіцкага р-на, 26 двароў, 37 жых. (Касц.)

ІЗОБІШЧА, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, 43 двары, 83 жых., дом сац. пасл., крама, ф. Магіла партызана. Вар. назвы – в. Забляне. (Бял.)

ІЗЮМАВА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, вядом. з XVI ст. як в. Дурынічы, 23 двары, 33 жых. Да 1964 г. – в. Дурынічы. Перайменав. у гонар М. Ізюмава, Гер. Сав. Саюза. Радз. М. Пінчука, Гер. Сав. Саюза. (Бабр.)

ІКАНОРАВА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Шаламы. Вар. назвы – Ніканорава, Іканорынкава Гара, Ніканорынкава Гара. (Слаўг.)

ІКАНОРЫНКАВА ГАРА, х. Гл. х. Іканорава Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІЛЕЙЧЫЦЫ, в., да 1930-х гг. у Паўлавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ІЛЕНЕЦ, р., ніжн. плынь р. Лабжанка (бас. р. Сож) ад в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на да вусця. (Клім.)

ІЛЕНЕЦ, руч., левы прыт. р. Лабжанка (бас. р. Сож). Даўж. 1 км. Выток і вусце – каля в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на. У XVIII ст. здаб. гліны. (Клім.)

ІЛЛЮШЫНСКІ МАШОК, ур., лясное, за 0,6 км на У ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІЛОЦІЖ, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ІЛЬЕШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Звенчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІЛЬІНКА, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 43 двары, 88 жых., ф. (Маг.)

ІЛЬІНСКАЯ ГАРА, пагорак, на Пн ад вусця р. Дубравенка, над суч. Быхаўскім (Магілёўскім) рынкам, у г. Магілёў. У сяр. XVI ст. – вул. Ільінская, царква Ільінская. Месца забойства арганізат. паўстан. (1606 – 1610) у г. Магілёве. (Маг.)

ІЛЬІНСКАЯ ГАРА, пагорак, у г.п. Бялынічы. Вар. назвы – Ільінскія могілкі. (Бял.)

ІЛЬІНСКІЯ МОГІЛКІ, ур. Гл. Ільінская Гара Бялыніцкага р-на. Назва ад царквы Св. Ільі. (Бял.).

ІЛЬКАВІЧЫ, в., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVI ст., 29 двароў, 52 жых., ФАП, апт., крама, ф. Радз. В. Якубава, Гер. Сац. працы. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ІЛЬМЕНКА, руч., пр. р. Рудзея (бас. р. Сож). Даўж. 7 км. Выток за 1 км на ПнЗ ад в. Ляўкоўшчына, упад. у вдсх. Рудзея, за 1 км на ПдУ ад в. Малыя Амхінічы Чавускага р-на. (Чав.)

ІЛЬНОЗАВОД ПЯЧКАВІЧЫ, п. Гл. Пячкавіцкі Ільнозавод Ходасаўскага с/с Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ІЛЬНОЗАВОД, мкр-н, ПнУ частка г. Мсціслаў, на лев. бер. р. Віхра. ААТ "Мсціслаўлён". (Мсц.)

ІЛЬЮХІНА, в., Мілаславіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 3 двары, 3 жых. Стаянка неаліту, селішча. (Клім.)

ІМЯ КІРАВА, в., з 1939 г. у Кіраўскім р-не. Да 1939 г. – в. Старцы. Гл. г. Кіраўск. (Кір.)

ІМЯ КУПАЛЫ, п. Гл. п. Янкі Купалы, Купалы. (Глуск.)

ІМЯ У. ЛЕНІНА КАНАЛ. Гл. канал Ленінскі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ІНВАЛІДНЫ, в., да 1940-х гг. у Казуліцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ІНВАЛІДНЫ, п., мясц. назва старой часткі р.п. Ялізава Асіповіцкага р-на паміж шклоз-дам і р. Бярэзіна. (Асіп.)

ІНДЫЯ, мясц. назва Батаеўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ІНДЫЯ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на З ад в. Нязнань Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ, ур., лясное і с.-г. угоддзі, за 4 км на Пн ад а/г Мілаславічы, на ПдЗ ад в. Зацішша Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ, ур., с.-г. угоддзі, паміж а/г Мілаславічы і Звянчатка, за 5 км на Пд ад а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІОГАНАЎ, х. Гл. х. Ёганаў Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ІПАТАЎ ВЫГАР, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІПУЦЬ, р., у Клімавіцкім р-не Магілёўскай, Гомельскай абл. Беларусі, Смаленскай і Бранскай абл. РФ, левы прыт. р. Сож (бас. Дняпра). Даўж. 437 (у р-не – 35 км). Выток за 0,8 км на З ад в. Недзведзь Клімавіцкага р-на. Рэчышча каналізав. на прац. 24 км ад вытоку, ніжэй звіліст., шыр. у вярхоўі 1,5 – 12 м, ніжэй – 20 – 50 м. Пл. вдзб. 10900 км². Каля в. Цімошкі – плаціна і вдсх. (Клім.)

ІРДЗІЦА, в., з 1969 г. у Лудчыцкім с/с Быхаўскага р-на, 33 двары, 83 жых., Быхаўскі дом-інтэрн. для псіханеўрал. хворых, крама. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1да 5 Кі/км². (Бых.)

ІРДЗІЦА, п., у скл. в. Ірдзіца Быхаўскага р-на. Дом-інтэрн. для псіханеўралаг. хворых. (Бых.)

ІРДЗІЦА, р. Гл. р. Рдзіца Быхаўскага р-на. (Бых.)

ІРЖАВАЕ БАЛОТА, балота, каля в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ІРЖАВІЦА, руч., левы прыт. руч. Людны (бас. р. Дняпро). Даўж. 3 км. Выток на З ад а/г Засценак Усцярхі Горацкага р-на. Вар. назвы – руч. Ржаўка. (Гор.)

ІРЖАЎКА, в. Гл. в. Ржаўка І Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІРЖАЎКА, зак., мясц. знач., з 1995 г., тарфянік, ва ўр. Іржаўка Чавускага р-на. Пл. 9 га. (Чав.)

ІРЖАЎКА, р. Гл. р. Ржаўка, Беліца Чавускага р-на. (Чав.)

ІРЖАЎКА, рад., торфу, ва ўр. Іржаўка. Зап. 15 тыс. т. Не распрацоўв. (Чав.)

ІРЖАЎКА, ур., леса-балотнае, у міжрэччы рр. Кашанка і Проня, за 0,6 км на З ад б. п. Чырвоны Бор Чавускага р-на. Пл. 9 га. (Чав.)

ІРЖАЎЦЫ, в. Гл. в. Ржаўцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ІРЦІШЧАВА, в., Падсолтаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 3 двары, 4 жых. У 1976 г. далуч. Антонаўка. У 1897 г. – 11 двароў, 71 жых. (Мсц.)

ІСАКАВА БУДА, в., Ваўкавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1604 г. як с. Ісакава, 34 двары, 48 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1742 г. – 15 двароў, карчма, у 1897 – 53 двары, 357 жых., шк., хлебазап. крама. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

ІСАКАВА ПАРНЯ, л.м., за 3 км на Пд ад а/г Лобжа Клімавіцкага р-на (Клім.)

ІСАКАВА, с., старажытн. назва в. Ісакава Буда Чавускага р-на. Гл. в. Ісакава Буда. (Чав.)

ІСАКАЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, па руч. Гнілка, у в. Леніна Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ІСАКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Звенчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІСАКАЎСКІ, п., да 1980 г. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

ІСКАНСКАЯ КАШАЛЁЎКА, в., да 1977 г. у Абідавіцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

ІСКАНСКАЯ КАШАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі СВК “Іскра”, на м. б. в. Ісканская Кашалёўка Быхаўскага р-на. (Бых.)

ІСКАНЬ, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 85 двароў, 219 жых., п/а, АТС, ФАП, крама, МТФ. Бр. магіла сав. воінаў. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ІСКРА, а/г, Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, ц. СВК “Ількавічы”, 94 двары, 284 жых., п/а, АТС, БШ, б-ка, КПП, 2 крамы, 2 ф. Помн. землякам. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ІСКРА, в., да 1977 г. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да г. Шклоў. (Шкл.)

ІСКРА, з 1977 г., мкр-н на ПнЗ г. Шклоў, на м. б. в. Іскра. (Шкл.)

ІСКРА, п., да 1967 г. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. Да 1959 г. – п. Карчагоўка. (Краснап.)

ІСОХ, ур., лясное, за 1 км на Пд ад в. Макраны, за 1 км на З ад в. Барысаўшчына Глускага р-на. (Глуск.)

ІСПУД, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Сож, за 2 км на ПнУ ад могілак в. Дабранка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІСПУДНАЕ, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ІСПУДЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 0,25 км на У ад п. Крычаўскі Першы Крычаўскага р-на, на пр. бер. р. Сож. Стаянка (Крыч.)

ІСТОНАЎШЧЫНА, л.м., за 0,6 км на ПдУ ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІСТОПКІ, в., Ніжнятопшчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 10 двароў, 12 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ІСТОПКІ, воз., у бас. р. Дняпро, у в. Істопкі Быхаўскага р-на, за 1,5 км ад п. Леніна. Пл. 1 га. (Бых.)

ІСТОПКІ, ур., лясное, на З ад в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ІСЦЕНЕЦ, фальв., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Заводзішча, Завадзішча, Клін, Пчэльня, Вікторына, Завод. (Слаўг.)

ІТАЛЬ, в., да 1930-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – Ітэль. (Кір.)

ІТАЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Берасneўка Кіраўскага р-на. Вар. назвы – Ітэль. (Кір.)

ІТЭЛЬ, в. Гл. в. Італь Кіраўскага р-на. (Кір.)

ІТЭЛЬ, ур. Гл. ур. Італь Кіраўскага р-на. (Кір.)

ІТЭЛЬ-СЯЛІБА, в., да 1920-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ІЎКІНА АБЛОГА, ур., с.-г. угоддзі, за 6,5 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ІЎКІНА СЛАБАДА, в., Батаеўскі с/с Хоцімскага р-на, 11 двароў, 21 жых., дом сац. пасл. Вар. назвы – в. Іўкіна. (Хоц.)

ІЎКІНА, в. Гл. в. Іўкіна Слабада Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ІЎНАЕ, воз, бас. р. Проня, ва ўр. Іўнае, за 2 км на ПдЗ ад в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІЎНАЕ, воз., старык, у даліне р.Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ІЎНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, вакол воз. Іўнае, за 2,7 км на ПдУ ад вусця р. Проня, за 2 км на ПдЗ ад в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ІЎНІК, в., да 2000 г. у Стайкаўскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ІХІН, в., у XVIII ст. – 1940-х гг. у Слаўгарадскім г/с Слаўгарадскага р-на, у сутоку рр. Проня і Сож. Ліквідавана. (Слаўг.)

ІЦКАЎ ЗАКАЛ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Сож, насупраць Пн часткі в. Гайшын Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

К

КАПЛІЧНАЕ, воз., поймав., у бас. р. Дняпро, каля воз. Арэхавае Быхаўскага р-на, на тэр. СВК імя Кірава. Пл. 1,6 га. (Бых.)

КАБАНАВА ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, каля в. Хацень Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАБАНАЎ ХУТАР, ур., лясное, каля а/г Асінаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАБАНІНЫ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Эсьмоны Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАБАНОВА ДЗЯЛЯНКА, ур., лясное, на З ад в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАБАНОЎКА, ур., лясное, на Пд ад п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАБАШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Асавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАБІН, ур. Гл. ур. Шубалін Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАБІНА ГАРА І, КАБІНА ГАРА ПЕРШАЯ, п., да 1940-х гг. у Слаўгарадскім г/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАБІНА ГАРА ІІ, КАБІНА ГАРА ДРУГАЯ, п., да 1940-х гг. у Слаўгарадскім г/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАБІНА ГАРА, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, 72 двары, 134 жых., клуб, крама. Заснав. у 1917 г. у Кабінскай Пушчы, пры буд. п. Пралетарыя, Крамянскі (з в. Крамянка), Руднянскі (з в. Рудня). Вар. назвы – Менкендоршчына, Бенкендоршчына, Пралетарыя. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

КАБІНАГОРСКАЕ, рад., даламітаў, у в. Кабіна Гара Слаўгарадскага р-на. Паклад у выгл. адорвеня ў тоўшчы канц.-марэн. адклад. сожск. ледавіка. Зап. 494 тыс. т. Магутн. 0,5–7,7 м. Распрацоўв. (Слаўг.)

КАБІНАГОРСКІ С/С, с/с Слаўгарадскага р-на, з 1990-х гг. на ПнУ і У р-на, ц. с/с – г. Слаўгарад. У 2006 г. далуч. тэр. Каменкаўскага с/с з вв. Старая Каменка, Новая Каменка, Крамянка, Казакоўка, Благадаць, Сычын, Дубна, Васход, Агеева, у 2009 г. – частка тэр. Васькавіцкага с/с з вв. Гайшын, Рудня, Есяновіца, Чачораўка. 19 снп, 425 двароў, 1130 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км² – 16 снп, звыш 15 Кі/км² – 3 (Гайшын, Завад-Віравая, Сіліна Поле). (Слаўг.)

КАБІНСКАЯ ПУШЧА, л.м., да кан. XIX ст., паміж рр. Ухлясць і Проня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАБОЦЬКАВА САЖАЛКА, сажалка на м. б. сядз. М. Кабоцькі ў а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАБЫЛІНА ГАЛАВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сялец Глускага р-на. (Глуск.)

КАБЫЛІНАЕ БАЛОТА, леса-балотны масіў, за 4 в. ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. Даўж. 4,5 км, шыр. 2,5 км. Пл. 1000 га. (Кір.)

КАБЫЛІЧЫ, в., да 1937 г. у Вішнёўскім с/с Бабруйскага р-на. Вядом. з кан. XVI ст. Ліквідавана. (Бабр.).

КАБЫЛІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, за руч. Ручай, на ПдЗ ад в. Масцішча Глускага р-на, на мяжы з Старадарожскім р-нам. (Глуск.)

КАБЫЛЛЕ, балота, за 5 км на ПнУ ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. Пл. 1050 га. Даўж. 4,5, шыр. – 2,5 км. (Кір.)

КАБЫЛЛІ ЛАЖОК, лог, на Пд а/г Доўгае Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАБЫЛЛІ МОХ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 3 км на У ад а/г Добрая Горацкага р-на. Пл. 67 га. Тыповы тарфянік. (Гор.)

КАБЫЛЬЕ БАЛОТА, балота, за 2,5 км на ПдУ ад в. Перагон Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАБЫЛЬЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, паміж вул. у в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАБЫЛЬЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на У ад ур. Баб'е Балота, на ПнУ ад в. Дуброўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАБЫЛЬНІЦА, п., частка в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАБЫЛЯНКА, в., да 1940-х гг. у Чэрыкаўскім р-не. Ліквідавана. Радз. Г. Мядзведзевай, медыка, д.м.н., праф. (Чэр.)

КАБЫЛЯНКА, в., да 1942 г. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Спалена фашыстамі. (Кір.)

КАБЫЛЯНКА, в., да 1964 г. назва в. Знаменка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАБЫЛЯНКА, в., да 1964 г. у Акцябрскім с/с Клічаўскага р-на. Перайменав. у в. Акцябрск. Ц. с/с у 1924 – 1964 гг. Гл. в. Акцябрск. (Кліч.)

КАБЫЛЯНКА, в., да 2000 г. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. У 1917 г. – 418 жых. (Кір.)

КАБЫЛЯНКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Боркі Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАБЫЛЯНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сялец Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАБЫЛЯНСКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, у 1924 – 1964 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Клічаўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Клічаўскім р-не Магілеўскай вобл., з 25.12.1962 у Кіраўскім р-не, з 10.09.1964 перайменав. у Акцябрскі с/с. З 06.01.1965 г. у Клічаўскім р-не. (Кліч.)

КАБЫЛЯЦКАЯ ГАРА, пагорак, на лузе, у а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАВАЛЁВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на (Дрыб.)

КАВАЛЁВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАВАЛЁВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Хацілавічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАВАЛЁВА САСНА, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 2 га. (Краснап.)

КАВАЛЁЎКА І, КАВАЛЁЎКА ПЕРШАЯ, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на. З 1976 г. – в. Кавалёўка. (Клім.)

КАВАЛЁЎ ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, каля ўр. Няўдоба, на ПнУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

КАВАЛЁЎ ДВОР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вышова Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАВАЛЁЎ ЗАТОН, ур., затон, на р. Пціч, за 1 км на Пд ад в. Касарычы Глускага р-на. (Глуск.)

КАВАЛЁЎ КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Дужаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАВАЛЁЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАВАЛЕЎ ЛОГ, лог, на Пд в. Перагон Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАВАЛЁЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАВАЛЁЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Елавец Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАВАЛЁЎ ПРУД, сажалка, у в. Савінічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЕЎ САД, сад, у ц. а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАВАЛЁЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Лазовіца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎ, х., да 1920-х гг. у Маслакоўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

КАВАЛЁЎКА І, КАВАЛЁЎКА ПЕРШАЯ, в. Гл. в. Кавалёўка Кісялёвабудскага с/с Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА ІІ, КАВАЛЁЎКА ДРУГАЯ, в., да 1976 г. у Кісялёвабудскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА ІІ, КАВАЛЁЎКА ДРУГАЯ, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 17 двароў, 37 жых. Вар. назвы – Пяцігодка. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 25 двароў, 52 жых. Радз. М. Мінчанкі, паэта. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Кавалёўка І. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на ПнУ ад а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАВАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ в. Буда Высакоўская Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сасноўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАВАЛЁЎСКІ С/С, с/с на У Бабруйскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Бабруйскім Першым р-не, з 04.07.1927 у Бабруйскім р-не Бабруйскай акругі, з 26.07.1930 у Бабруйскім р-не, з 20.02.1938 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Бабруйскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. СВК "К-с імя А. Неўскага" (а/г Кавалі). 12 снп, 675 двароў, 1608 жых. (Бабр.)

КАВАЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, каля маста, на лев. бер. р. Вабіч, на ПнЗ в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАВАЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 2 га. (Краснап.)

КАВАЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАВАЛЁЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Любоніцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. (Кір.)

КАВАЛІ, а/г, ц. с/с і СВК "К.-с імя А. Неўскага" Бабруйскага р-на, 318 двароў, 831 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, філ. дз. муз. шк., д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, кавярня "Зарэчная", база ДБУ-16, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Радз. М. Ляўкова, дзярж. дзеяча. Да рц – 25, да чыг. ст. Цялуша – 10 км. (Бабр.)

КАВАЛІШЫНА, п., частка в. Прудок Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАВАЛЬКІ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Будачка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАВАЛЬКОЎШЧЫНА, ур., лясное, на Пн ад б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАВАЛЬНЯЧЫ САСОННІК, ур., лясное, за 0,4 км на У ад п. Ясная Паляна (Нецкаў) Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАВАПІТА, р., мясц. назва р. Каўпіта Чавускага р-на. Народнае паданне: тут у 1708 г. Петр І піў каву. (Чав.)

КАВЕЗІНА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, каля в. Альхоўка Горацкага р-на. (Гор.)

КАВУНОЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад в. Зялёны Клін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАВЫНІЧЫ, в. Вар. назвы – в. Кавычыцы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАВЫЧЫЦЫ, в., Баронькаўскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з 1526 г. як в. Ковынічы, Кавынічы, 19 двароў, 22 жых., дом сац. пасл. У 1909 г. – 479 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Далуч. в. Гарадок. Вар. назвы – Кавычычы, Кавынічы. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Касц.)

КАВЫЧЫЧЫ, в. Вар. назвы – в. Кавычыцы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАВЯЗА, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 4 двары, 8 жых. Вайсковыя могілкі. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кліч.)

КАВЯЗА, х., да 1930-х гг. у Клічаўскім г/с Клічаўскага р-на. Далуч. да в. Бёрда. (Кліч.)

КАГАЛЬНЫ КАЛОДЗЕЖ, роў з крын., у в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАГАЛЬНЫ КАЛОДЗЕЖ, роў, з руч. Здаравец, у г. Мсціслаў. Вар. назвы – Здаравец, Здаровец. (Мсц.)

КАДЗІНА, а/г, ц. с/с і ААТ "Фірма "Кадзіна" Магілёўскага р-на, вядом. з XVI ст., 637 двароў, 1843 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, дз. шк. мастац., д/с, ц. культ. і вольнага часу, б-ка, КПП, гандл. ц., 7 крам, 4 гандл. павільёны, стал., кавярня, бутэрбродная, стадыён, МТФ, ТАА "Фіеста", САТ "З-д "Смак лета", ПВГУП "Тацціянін дзень", ПП "Бубенька" (харч. тавары). Магілы сав. воінаў і партызан. Да чыг. ст. Лупалава – 10, да рц – 10 км. (Маг.)

КАДЗІНА, в., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з XVII ст., 10 двароў, 15 жых., фермер. гасп. "Рудзея-Агра" (гародніна). У 1635 г. ва Уланаўскім войт., млын; у 1777 г. – мяст., 2 кірмашы на год. У 1897 г. – 48 двароў, 284 жых., у 1909 – 53 двары, 368 жых. (Чав.)

КАДЗІНА, фальв., у 1880 – 1920-х гг. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 8 жых., млын, у 1909 – 4 жых. (Чав.)

КАДЗІНСКІ С/С, с/с Магілёўскага р-на, на У р-на. Утвор. у сяр. 1980-х гг. замест Дарскага с/с. У 2009 г. далуч. частка скасаван. Брылёўскага с/с і вв. Брылі, Зылі, Каменка, Качурына, Канстанцінава, Малееўка. СВК "Перамога" (в. Шчэжар), ААТ "Фірма "Кадзіна", ТАА "Фіеста", САТ "З-д "Смак лета", ПВГУП "Таццянін дзень", ПП "Бубенька" (а/г Кадзіна), ААТ "Аграк-т "Прыдняпроўскі" (а/г Раманавічы), РУСВП "Магілёўскае дзяржплемпрадпрыемства" (в. Чаромушкі). 18 снп, 2084 двары, 5412 жых. (Маг.).

КАДУЛІНА, маёнтак, да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, паміж вв. Жаролы і Кулікоўка. Ліквідаваны. Вар. назвы – Кадуліўшчызна. (Слаўг.)

КАДУЛІЎШЧЫЗНА, маёнтак. Гл. маёнтак Кадуліна Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЖАМЯКІНА, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 37 двароў, 99 жых., п/а, клуб, б-ка, крама, ф., Нівіцкае лясн. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

КАЖАМЯКІНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЖАМЯЦКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Краснапольскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Краснапольскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Краснапольскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Мядзведкаўскага с/с. (Краснап.)

КАЖАНАЎ УЧАСТАК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Перагон Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЖЫРЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Каменка, за 1 км на Пд ад в. Пронцаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЖЭЎНЯ, ур., с.-г угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Хатовіж Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗА, ур., лясное, на З ад б. в. Заглінае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗАБРОДДЗЕ І, КАЗАБРОДДЗЕ ПЕРШАЕ, фальв., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАЗАБРОДДЗЕ ІІ, КАЗАБРОДДЗЕ ДРУГОЕ, фальв., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАЗАБРОДДЗЕ, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 33 двары, 62 жых., крама. (Кругл.)

КАЗАКІ, в., да 1950-х гг. у Акцябрскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

КАЗАКІ, п., да 1967 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КАЗАКІ, п., частка а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЗАКІ, п., частка в. Суша Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЗАКОВА, в., Вішнёўскі с/с Бабруйскага р-на, 20 двароў, 35 жых. (Бабр.)

КАЗАКОЎКА, в., у XVII ст. – 2011 гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Без жых. Бр. магіла сав. воінаў. У XVII ст. застава (па мяжы Быхаў – Прапойск – Масковія; па р. Сож – з Аўтаном. казацкай вол., паводле Збораўскай дамовы 1649 г.). На суч. месцы з 1877 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

КАЗАКОЎКА, р. Вар. назвы – р. Якушаўка ў ніж. цячэнні Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАЗАКОЎКА, руч., у Слаўгарадскім і Краснапольскім р-нах, пр. прыт. р. Якушаўка (бас. р. Дняпро). Даўж. 6 км. Выток у Слаўгарадскім р-не, вусце за 4 км на З ад в. Папараткі Краснапольскага р-на. На р. – воз. Чорнае. (Краснап.)

КАЗАНОВІЧАВА ГРАНІЦА, ур., лясное, каля а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЗАРМА, х., з казармай, каля в. Беражыстае Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЗАРМІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на ПнУ ад в. Буда Высакоўская Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗАРЫНА, п., да 1975 г. у Бярозкаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

КАЗАРЫНА, ур., с-г. угоддзі, за 1,9 км на Пн ад в. Бярозкі Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЗАРЭЗАЎ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЗАРЭЎ, х., да 1920-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

КАЗАЦКІ БАРОК, ур., лясное, за 2 км на ПнУ ад могілак в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗАЦКІ ГАЁК, дол з гаем, на З в. Новае Прыбужжа Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЗАЧКОЎ МОСТ, гаць, праз балота, на ПдЗ а/г Доўгае Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЗАШЧЫНА, ур., хмызовае, за 1 км на ПнУ ад в. Новы Свет Быхаўскага р-на. Пл. каля 40 га. (Бых.)

КАЗЕКІ, ур., леса-балотнае, на У ад в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЁЛ, в., Шапялевіцкі с/с Круглянскага р-на, без жых. Гарадзішча. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

КАЗЁЛ, воз., у бас. р. Казёл, у а/г Верамейкі Чэрыкаўскага р-на, выток р. Казёл (Юдаўка, Вудажка). Вар. назвы – Верамейкаўскае возера. (Чэр.)

КАЗЁЛ, зак., мясц. знач., гідрал., за 0,2 км на Пд ад в. Захарполле Чавускага р-на, з 1995 г. Пл. 30 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

КАЗЁЛ, засц., да 1920-х гг. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАЗЁЛ, п., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 4 двары, 5 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КАЗЁЛ, р. Гл. р. Казелька Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАЗЁЛ, р., левы прыт. р. Вудага (бас. р. Сож). Даўж. 11,6 км. Выток з сажалкі. на ПнЗ ускр. а/г Верамейкі Чэрыкаўскага р-на, вусце за 2 км на ПдЗ ад в. Норкі. Вар. назвы – канал Удожка, Вудажка, канал Засценкі, Юдаўка. Гал. пр. – руч. Наркі (злева). (Чэр.)

КАЗЁЛ, руч., адзін з вытокаў р. Вудага. Пры зліц. руч. Казёл, Церва ўтвар. р. Вудага. Даўж. каля 4 км. Выток і вусце паміж вв. Ляхі і Селішча Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЗЁЛ, ур. Гл. ур. Балабнёўская Грыва, у в. Кліны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЁЛ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пд ад в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЗЕЛКА, р. Гл. р. Казелька Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАЗЕЛЛЕ, в., Мхініцкі с/с Краснапольскага р-на, 117 двароў, 343 жых., ФАП, клуб, б-ка, крама, ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

КАЗЕЛЛЕ, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 35 двароў, 37 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

КАЗЕЛЬКА, р., пр. прыт. р. Бярлянка (бас. р. Каўпіта) у Краснапольскім р-не. Даўж. 10 км. Выток на У ад в. Казелле, вусце за 2 км на З ад

в. Мхінічы. Вар. назвы – р. Казелка, Казёл. (Краснап.)

КАЗЕЛЬСКАБУДСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Краснапольскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Краснапольскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Краснапольскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Касцягоўскага с/с. (Краснап.)

КАЗЕЛЬСКАЕ ВОЗЕРА, воз., на р. Казелька, на ПнУ ад в. Казелле Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАЗЕЛЬСКАЯ БУДА, в. Гл. в. Казелле Яноўскага с/с Краснапольскага р-на. Радз. М. Дуброўскага, пісьменніка. Магіла сав. воіна. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Краснап.)

КАЗЁНКА, р., левы прыт. р. Ваўчана (бас. р. Бярэзіна), паблізу р.п. Татарка Асіповіцкага р-на. Даўж. 4 км. (Асіп.)

КАЗЁНКА, КАНАЛ, канал. Гл. руч. Казёнка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЗЁННАЕ, ур., лясное, на З ад в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЗЁННАЕ, ур., лясное, на Пд в. Жыцін Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЗЁННАЯ ГАРА, пагорак, у в. Рымінка Чавускага р-на. (Чав.)

КАЗЁННАЯ КАНАВА, канал. Гл. р. Солан Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЗЁННЫ, ур., лясное, на У ад в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, за 1 км на У ад в. Банёўка Бабруйскага р-на. Курган. (Бабр.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Акунёўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Каменіца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Старое Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, на лев. бер. р. Асліўка, каля в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, на Пд ад в. Дарожкавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, на Пд ад в. Някрасава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, на Пн ад в. Вільча Глускага р-на. (Глуск.)

КАЗЁННЫ ЛЕС, ур., лясное, на У в. Благаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЗЁНШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Беражыстае Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЗЁНШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Лічынка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЗЕЦІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Казусёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗІМІРАВА СЛАБАДА, мкр-н, старажытн. прадмесце г. Мсціслаў, у Пд частцы, каля Яўрэйскай (Жыдоўскай) Слабады. Крыжаўздв. царква. У XIX ст. – 15 храмаў, мяст. 3 кан. XIX ст. – у скл. г. Мсціслаў. Да 1924 г. – ц. вол. (Мсц.)

КАЗІМІРАВА, фальв., да пач. XX ст. Ліквідаваны. Укл. у склад г. Мсціслаў. У 1873 – 1913 гг. – вінакур. мануфактура. (Мсц.)

КАЗІМІРАЎКА, в., да 1931 г. у Горацкім р-не. Далуч. да г. Горкі. Ц. с/с у 1925 – 1931 гг. (Гор.)

КАЗІМІРАЎКА, в., да 2007 г. у Пашкаўскім с/с Магілёўскага р-на. Далуч. да Магілёва. (Маг.)

КАЗІМІРАЎКА, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 6 двароў, 9 жых. Кург. могільнік "Шведскія Магілы", старажытн. паселішча. У XIX ст. – в. Плеватка. (Кругл.)

КАЗІМІРАЎКА, мкр-н, з 1978 г., на З г. Магілёў. (Маг.)

КАЗІМІРАЎКА, мкр-н, у г. Горкі. (Гор.)

КАЗІМІРАЎКА, п., да 1978 г. у Пашкаўскім с/с Магілёўскага р-на. Далуч. да Магілёва. (Маг.)

КАЗІМІРАЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, Утвор. 21.08.1925 г. на тэр. Горацкага с/с. 25.03.1931 укл. у рысу г. Горкі. Ліквідаваны 11.07.1931 г. (Гор.)

КАЗІМІРАЎСКІ, п., да 1930 х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

КАЗІМІРОВА, в., Градзянскі с/с Асіповіцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Асіп.)

КАЗІМІРСКАЯ СЛАБАДА, фальв. Вар. назвы – Казімірава Слабада Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗІН, х., да 1930-х гг. у Клічаўскім п/с. Ліквідаваны. (Кліч.)

КАЗІНА, в., да 1976 г. у Ракшынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Чарнавусы. (Мсц.)

КАЗІНАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля а/г Ракушава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗІНАЕ БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,8 км на ПнЗ ад в. Старыя Пранічкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗІНАЕ ТАПІЛА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЗІНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЗІНАЯ БАРАДА, ур., лясное, за 0,3 км на ПнУ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗІНАЯ ЯМА, зімав. яма, на р. Друць, у в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗІНКА, в., да 1930-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Рабавічы. (Слаўг.)

КАЗІНКА, п., да 1930 г. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАЗІНКА, п., У частка в. Рабавічы Слаўгарадскага р-на, на пр. бер. р. Чыстая Лужа. (Слаўг.)

КАЗІНКА, п., частка а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЗІНКІ, ур., лясное, каля в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЗІНАЯ ГАРА, пагорак, на ўскр. лесу, каля в. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗІНЫ ПАСЁЛАК, п., частка в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗІНСК, пагорак, на пр. бер. р. Белая Натапа, на ПнУ а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗІНСКАЕ ВОЗЕРА, вдсх., на ПнЗ ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. Вар. назвы – Безыменнае, Капачоўскае. (Мсц.)

КАЗІНСКІ, п., да 1940 г. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да а/г Капачы. (Мсц.)

КАЗІНСКІЯ ХУТАРЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ праз руч. ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗІНСКІЯ ХУТАРЫ, х.х., 10 хутараў, да 1920 – 1930-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. (Мсц.)

КАЗІНЫ БРОД, брод, на р. Бася, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЗІНЫ БРОД, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля броду на р. Радуча, у в. Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАЗІНЫ ЛЕС, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у в. Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗІНЫ РУЧАЙ, руч., пр. прыт. р. Бася (бас. р. Проня) у Чавускім р-не. Даўж. 2 км. Выток і вусце ў в. Бардзінічы. (Чав.)

КАЗІНЫ РУЧАЙ, руч., пр. прыт. р. Шыпоўка (бас. р. Проня). Даўж 1,5 км. Выток і вусце каля а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЗІНЫЯ СКАЧКІ, пагорак, у в. Завадок Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАЗЛАЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, паша і хмызняк, у в. Жаролы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЛІНАЕ БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗЛОВА БАЛОТА, балота, у а/г Радамля Чавускага р-на. Вар. назвы – Казлоў Хутар. (Чав.)

КАЗЛОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЛОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЗЛОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Сетнае Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЗЛОВАЕ, воз., старык, на лев. бер. р. Сож, за 0,7 км на ПдЗ в. Кліны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЛОВІЦКІ С/С, с/с, на У р-на, б. Чыкілеўскі с/с Глускага р-на. Перайменав. у 1925 г., з 26.07.1930 г. у Глускім р-не, з 20.02.1938 у складзе Глускага р-на Палескай вобл. З 20.09.1944 г. у Глускім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Глускім р-не Мінскай вобл., з 23.01.1960 у Глускім р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1965 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. З 30.07.1966 г. у Глускім р-не Магілёўскай вобл. З 17.02.1981 г. Ц. с/с – в. Чыкілі. СВК "К.-с "Зара камуны" (а/г Засценак Усцярхі Усцярхі). У 2010 г. далуч. тэр. Кіраўскага с/с. Да рц – 27, да чыг. ст. Брожа – 16 км. 23 снп, 664 двары, 1348 жых. (Глуск.)

КАЗЛОВІЦКІЯ МОГІЛКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, б. могілкі, у б. в. Казловічы, каля вытоку р. Мужычок, за 0,3 км на ПдУ ад в. Фядотава Буда Клімавіцкага р-на. Развораны. Раней курган. (Клім.)

КАЗЛОВІЧЫ ІІ, КАЗЛОВІЧЫ ДРУГІЯ, в. Вар. назвы – в. Зайцы Глускага р-на. Гл. в. Зайцы. (Глуск.)

КАЗЛОВІЧЫ I, КАЗЛОВІЧЫ ПЕРШЫЯ, в. Вар. назвы – Старое Сяло. Гл. в. Старое Сяло Глускага р-на. (Глуск.)

КАЗЛОВІЧЫ, в., да сяр. XX ст. у Галіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КАЗЛОВІЧЫ, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з 1560 г. як с. Старыя Казловічы, 12 двароў, 17 жых. (Глуск.)

КАЗЛОЎ БРОД, брод, на р. Бася, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЗЛОЎ ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад ур. Міхайлаў Лес, на пр. бер. р. Бася, каля в. Міхайлавічы Горацкага р-на. (Гор.)

КАЗЛОЎ КРУГ, воз., у бас. р. Мяртвіца, у в. Баёўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЗЛОЎ ЛЕС, ур., лясное, каля а/г Бахань Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЗЛОЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЗЛОЎ РОГ, ур. Гл. ур. Скапцы каля в. Пільшычы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЗЛОЎ ХУТАР, ур. Гл. ур. Казлова Балота Чавускага р-на. (Чав.)

КАЗЛОЎ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАЗЛОЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на, на ПдУ ад в. Дубраўка. Ліквідаваны. (Хоц.)

КАЗЛОЎКА, в., Лютненскі с/с Мсціслаўскага р-на, без жых. Вар. назвы – в. Зялёнка. (Мсц.)

КАЗЛОЎКА, ур., лясное, за 1 км на Пн ад в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЗЛОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пн ад в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЗЛОЎКА, руч., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора), выток і вусце на Пн ад в. Любуж, паміж руч. Любуж (Чорны) і руч. Салоная. Даўж. каля 4 км. (Маг.)

КАЗЛОЎКА, х., да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАЗЛОЎСКАЕ КЛАДБІШЧА, старыя могілкі, паміж ур. Ключачнік і ўр. Мятліхін Равок, на Пн ад в. Бялынец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЗЛОЎСКІ, х, да 1920-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Радз. В. Казлоўскага, сусв. вяд. кампазітара, аўтара "Гром победы раздавайся". (Слаўг.)

КАЗЛОЎСКІХ ХУТАР, х., да 1929 г. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

КАЗЛОЎСКІХ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, п. п., мясц. знач., ва ўр. Казлоўшчына Хоцімскага р-на. Парк пач. XX ст. Стагадовыя дубы. Алея, сажалка. Гл. п.п. Дубы. (Хоц.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, п., частка в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, ур., лясное, за 0,7 км на Пн ад в. Юзафін Хоцімскага р-на, на лев. бер. р. Беседзь. (Хоц.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, ур., лясное, на мяжы Лапаціцкага і Гіжэнскага лясн. Слаўгарадскага р-на. Пасел. барсука. (Слаўг.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, ур., лясное, паміж вв. Рвенск, Клеткі Касцюковіцкага р-на (Касц.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Кульшычы. (Слаўг.)

КАЗЛОЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Слаўкавіцкім с/с Глускага р-на. Далуч. да в. Заеліца. (Глуск.)

КАЗЛЫ, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 18 двароў, 33 жых. (Кліч.)

КАЗЛЫ, в., Рудкаўшчынскі с/с Горацкага р-на, 17 двароў, 19 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КАЗЛЯКІ, в., да 2001 г. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

КАЗЛЯНКА, руч., левы прыт. р. Можа (бас. р. Дняпро) у Круглянскім р-не. Даўж. 8 км. Выток на ПнУ ад в. Бялаўка, вусце за 2 км на ПдЗ ад в. Казёл. (Кругл.)

КАЗЛЯНСКАЯ ГРЭБЛЯ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Казлы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЗЛЯТНІК, ур., леса-балотнае, за 1 км на Пн ад в. Сахараўка Горацкага р-на. Пл. каля 3 га. Раней здаб. торфу. Часткoв. асуш. (Гор.)

КАЗНА, ур., леса-балотнае, на ПдЗ ад в. Бярозаўка Глускага р-на. (Глуск)

КАЗОРЫВА ПОЛЕ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЗУЛІЦКАЕ, рад, пясч.-жвір. матэр., паміж вв. Казулічы і Каладзіно Кіраўскага

р-на. Распрацоўв. Вар. назвы – рад. Каладзіноўскае. (Кір.)

КАЗУЛІЦКІ С/С, с/с Кіраўскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Бабруйскім Другім р-не Бабруйскай акр., з 04.08.1927 у Бабруйскім р-не і акр., з 26.07.1930 у Бабруйскім р-не, з 12.02.1935 у Кіраўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Кіраўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Кіраўскім р-не Магілёўскай вобл. 11 снп, 639 двароў, 1271 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2 – 1 снп (в. Каладзіно). (Кір.)

КАЗУЛІЧЫ, в., ц. с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVI ст., 153 двары, 250 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, крама, ф. Магіла ахвяр фашызму, мемар. дошка А. Сілкіну. У 1909 г. – 1294 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 11, да чыг. ст. Беразіна – 22 км. Вар. назвы – в. Мадзяры. (Кір.)

КАЗУСЁВА ГУМНО, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 3 га. (Краснап.)

КАЗУСЁЎКА, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 18 двароў, 33 жых. (Клім.)

КАЗЫЧ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Дубна Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЗЮКОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на З а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЗЯТНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на ПнЗ ад в. Новы Строй Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАІРЫ, в., да 1938 г. у Доўгаўскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

КАЙЦЕВА БАЛОТЦА, сажалка з хмызам, да 1970-х гг. на ПдЗ ад в. Мікіцінічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЙСТРЫЧНІК, п. Гл. п. Кастрычнік Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАКАТОЎСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на Пн ад в. Мурын Бор Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАКАТЫ, ур., лясное, на ПнУ ад в. Мурын Бор Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАКОЙСК, в., Высакаборскі с/с Краснапольскага р-на, 11 двароў, 24 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 15 да 40 Кі/км^2. (Краснап.)

КАКОЙСКІ, п., да 2004 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. У 1986 г. – 97 жых. (Краснап.)

КАКОЙСКІ, х., да 1993 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КАЛАДДЗЯ, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Пціч, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛАДЗІНО, в., Казуліцкі с/с Кіраўскага р-на, 5 двароў, 6 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Кір.)

КАЛАДЗІНОЎСКАЕ, рад., пяскоў, у в. Каладзіно Кіраўскага р-на. Зап. 1,03 млн м^3, персп. – 289 тыс. м^3. Магутн. 1,5 – 9,7 м. Не распрацоўв. (Кір.)

КАЛАНЧА, ур., лясная паляна, з геадэз. знакам, за 5 км на ПдЗ ад в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. 184 м н.у.м. (Чэр.)

КАЛАСОЎКА, в., Сялецкі с/с Касцюковіцкага р-на, 8 двароў, 9 жых., дом сац. пасл. (Касц.)

КАЛАСОЎШЧЫНА, в., з 1920-х гг. у Каменскім с/с Чавускага р-на, 12 двароў, 16 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

КАЛАТОВІН, в., старая назва в. Калатовіна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЛАТОВІНА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1618 г. як с., 20 двароў, 45 жых. У 1897 г. – 163 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

КАЛАТОВІНА, сядз., у 1897 – 1910-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Калатовіна. (Мсц.)

КАЛАТОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Славені Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛАЦІЛЫ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 6 двароў, 9 жых. (Гор.)

КАЛАЦІЦКІ С/С, с/с у ц. Глускага р-на. Утвор. у 1924 г. УКСГП "Э/б "Глуск" (а/г Калацічы). 10 снп, 588 двароў, 1197 жых. (Глуск.)

КАЛАЦІЧЫ, а/г, ц. с/с Глускага р-на і УКСГП "Э/б "Глуск", вядом. як в. з 1597 г., 292 двары, 706 жых., п/а, сац.-пед. ц., д/с, СДК, б-ка, КПП, ААТ "Райаграпрамтэхзабеспячэнне", 3 крамы, кавярня, ф. Помн. землякам. Радз.: А. Абуховіча (граф Бандынэлі), пісьменніка-дэмакрата; А. Глаза, дзярж. дзеяча. Да рц – 3, да чыг. ст. Ратміравічы – 32 км. (Глуск.)

КАЛАЧОВА ЛУКА, лука, р. Каменка, у ПнУ частцы в. Сіманавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЛАША, в., да 1993 г. у Заводскаслабадскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

КАЛБАСКІ, п., з 1940 г. частка в. Валоўнікі. Гл. в. Каўбаскі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЛГАС, п., частка г. Клічаў. (Кліч.)

КАЛГАСНАЯ ВУЛІЦА, частка а/г Свенск Слаўгарадскага р-на, з кан. 1970-х гг. (Слаўг.)

КАЛГАСНАЯ САЖАЛКА, сажалка, у в. Вольніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛГАСНАЯ, п., частка в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛГАСНЫ ЛЕС, ур., лясное, на З в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛГАСНЫ САД, сад, на Пд а/г Сава Горацкага р-на. (Гор.)

КАЛГАСНЫ ХВОЙНІК, ур., лясное, на пагорку, каля в. Ваевічы Клічаўскага р-на. (Кліч.).

КАЛДУНЫ, пагоркі, каля в. Паўлавічы Круглянскага р-на. Вар. назвы – Горы Калдуны. (Кругл.)

КАЛЕЙНІКАВА, воз., старык, на лев. бер. р. Бярэзіна, у Кіраўскім р-не, на ПнЗ ад воз. Бярозавае, за 1 км на Пд ад вусця р. Любанка. (Кір.)

КАЛЕКТАРЫ, ур., асуш. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Слопішча Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЛЕКТЫЎНЫ ТРУД, п., з 1920-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на, 6 двароў, 11 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

КАЛЕКЦЫЎ, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЛЕНА, ур., лясное, на У ад а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЛЕНА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Бася, у в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛЕНАЎШЧЫНА, в., да 1980-х гг. у Ракшынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

КАЛЕНІЦА, руч., пр. прыт. р. Калінка (бас. р. Сож). Даўж. 1,5 км. Выток і вусце на У ўскр. г. Клімавічы. (Клім.)

КАЛЕНЦЫ, ур., 10 выгінаў рэчышча р. Пціч, на прац. 2 км, на ПнЗ ад в. Сіманавічы Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛЕНЬКАВА, в., з 1920-х гг. у Сялецкім с/с Мсціслаўскага р-на, 7 двароў, 10 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

КАЛЕСНІКІ, в., да 1939 г. у Мсціслаўскім р-не. Ліквідавана. Радз. З. Астапенкі, паэта. (Мсц.)

КАЛЁСЫ, в., у 1910-х – 1964 г. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Калявосы. (Глуск.)

КАЛЁСЫ, ур., леса-балотнае, за 12 км на Пн ад а/г Завалочыцы Глускага р-на, на мяжы з Асіповіцкім р-нам. (Глуск.)

КАЛЁСЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Карытнае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЛІН, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Крупня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛІНАВА ГРАДКА, меліярац. канава, пр. прыт. канала Слаўкавіцкі. Даўж. 2 км. Прах. праз в. Слаўкавічы Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛІНАВА, в., да 1967 г. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Зароўцы. (Шкл.)

КАЛІНАВАЯ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з 1600 г. як в. Трыбухі, 83 двары, 197 жых., крама, ф. Да 1964 г. – в. Трыбухі. (Маг.)

КАЛІНАВАЯ, ур., лясная паляна, каля а/г Гавяды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛІНАВЫ БОР, в., да 1993 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

КАЛІНАВЫ ГАЙ, в., да 1993 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

КАЛІНАВЫ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЛІНАВЫ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Хацілавічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЛІНАВЫ МОСТ, ур., хмызовае, у а/г Ліпаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЛІНАВЫЯ МАСТЫ, гаць, на балоце, на ПдЗ ад а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛІНАЎ КУСТ, ур., с.-г. угоддзі, на р. Ала, на З а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЛІНАЎКА, в., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, 42 двары, 61 жых. Бр. магіла сав. воінаў, партызан, ваеннапалон. (Бабр.)

КАЛІНАЎКА, в., да 1961 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КАЛІНАЎКА, в., да 2001 г. у Рудкаўшчынскім с/с Горацкага р-на. Ліквідавана. (Гор.)

КАЛІНАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Комсеніцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КАЛІНАЎКА, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 8 двароў, 15 жых. ТДА "Мсціслаўрапс" (алей, тлушч). У 1897 г. – 65 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

КАЛІНАЎКА, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 40 двароў, 55 жых. Радз. І. Грынявіцкага, нарадавольца, забойцы цара Аляксандра II. (Кліч.)

КАЛІНАЎКА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 23 двары, 42 жых., крама, Дом паляўнічага. (Шкл.)

КАЛІНАЎКА, в., у 1929 – 1997 гг. у Машчаніцкім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. Да 1929 г. – в. Царкавішча. Ц. с/с у 1929 – 1954 гг. (Бял.)

КАЛІНАЎКА, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 25 двароў, 55 жых., крама. (Бял.)

КАЛІНАЎКА, в., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, 2 двары, 2 жых. (Бял.)

КАЛІНАЎКА, п., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 4 двары, 8 жых. Радз. К. Хромчанкі, літарат. крытыка. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

КАЛІНАЎКА, прып. п. Гл. Ермалаўка Горацкага р-на. (Гор.)

КАЛІНАЎКА, роў, на Пн ад в. Улужжа Круглянскага р-на, паралельна рву Каменнік. (Кругл.)

КАЛІНАЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на У ад в. Навасёлкі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛІНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ в. Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛІНАЎКА, ур., хмызовае, зараснікі каліны, у в. Шупені Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЛІНАЎКА, ур., хмызовае, каля в. Стаялава Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛІНАЎКА, ур., зараснікі, на пагорку, у в. Елавец Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЛІНАЎКА, ур., хмызоўе каліны, па вул. Загарадная, у г. Клімавічы. (Клім.)

КАЛІНАЎКА, ур., частка в. Кліны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛІНАЎКІ, ур., с.-г. угоддзі, у б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛІНАЎСКАЕ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 2 км, на Пн ад в. Калінаўка Цяхцінскага с/с Бялыніцкага р-на. Пл. 173 га. Зап. торфу – 355 тыс. т. Водаахоўн. знач. (Бял.)

КАЛІНАЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, у 1924 – 1954 гг. У 1924 – 1929 назва Царкавішчанскі с/с (ц.– в. Царкавішча). У 1929 г. перайменн. у Калінаўскі с/с. Ліквідаваны 16.07.54 г. Тэр. далуч. да Машчаніцкага с/с. (Бял.)

КАЛІНАЎСКІ, ур., тарфянік, на ПнУ ад п. Калініна Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛІНАЎШЧЫНА, ур., хмызовае, каля дарогі Шклоў – Круглае, у в. Аўчыненкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛІНАЎШЧЫНА, ур., хмызовае, у в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЛІНЕВІЧАВА КЛАДКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, з кладкамі праз р. Бася, у б. в. Зарэчча Чавускага р-на. (Чав.)

КАЛІНІН, в., у 1949 – 1975 гг. у Клічаўскім п/с Клічаўскага р-на. Далуч. да г. Клічаў. Да 1949 г. – в. Яўсташына. (Кліч.)

КАЛІНІН, п., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 21 двор, 65 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КАЛІНІНА, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, 99 двароў, 235 жых., крама. Да 1938 г. – в. Задобрасць. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

КАЛІНІНА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 67 двароў, 129 жых., крама. (Бабр.)

КАЛІНІНА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 67 двароў, 130 жых., газанапаўн. ст., ф. Бр. магіла сав. воінаў. (Бабр.)

КАЛІНІНА, п., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, 2 двары, 4 жых. (Бял.)

КАЛІНІНА, п., да 1967 г. у Лудчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1944 г. спалены фашыстамі. Пасля вайны адноўлены. (Бых.)

КАЛІНІНА, п., да 1993 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Адселена. Пахавана ў 2004 г. У 1986 г. – 43 жых. (Краснап.)

КАЛІНІНА, п., Навабыхаўскі с/с Быхаўскага р-на, 3 двары, 3 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КАЛІНІНА, п., частка г. Клічаў, з 1975 г. (Кліч.)

КАЛІНІНКАВА ГАРА, ур. Гл. Калінкава гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛІНІНСКАЕ, рад., пяску, каля б. в. Калініна. Лінзападоб. паклад пяску. Зап. развед. 75,6 персп. 663 тыс. м³. Магутн. 3,3 – 10,0 м. Не распрацоўв. (Крыч.)

КАЛІНІНСКАЯ АКРУГА, акр., адз. АТД БССР, у 1924 – 1927 гг., на У суч. вобл. Пл. 8371 км². Нас. 401,1 тыс. чал. (1924 г.). Ц. – г. Клімавічы. У скл. р-наў (8) Бялынкавіцкі, Клімавіцкі, Касцюковіцкі, Краснапольскі, Крычаўскі, Мілаславіцкі, Мсціслаўскі, Расненскі, Хоцімскі, Чэрыкаўскі. Скасав. у 1927 г. Мсціслаўскі і Расненскі р-ны перададз. у Аршанскую акр., астатнія – у Магілёўскую. (Клім., Касц., Краснап., Крыч., Хоц., Чэр.)

КАЛІНІНСКІ, п., да 1940-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАЛІНІНСКІ, п., да 1970 г. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КАЛІНІНСКІ, п., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 10 двароў, 22 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

КАЛІНІЦА, в., да 1976 г. у Лазовіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Клім.)

КАЛІНІЦА, р., левы прыт. р. Лабжанка (бас. р. Сож). Даўж. 5,2 (у XVII ст. – 20) км. Выток за 1 км на У ад в. Зарэчча, вусце за 2 км на Пд ад в. Сінеж Клімавіцкага р-на. На р. – г. Клімавічы. Вар. назвы – р. Калінка. (Клім.)

КАЛІНІЦА, ур., лясное, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛІНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад вул. Каралёва ў г. Клімавічы. (Клім.)

КАЛІНКА, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Дрыб.)

КАЛІНКА, р. Гл. р. Калініца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛІНКАВА ГАРА, пагорак, у б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛІНКАВІЧЫ, в., да 1970-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. (Бял.)

КАЛІННІК, ур., лясное, каля а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЛІНОЎКА, в., з 1922 г. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на, 47 двароў, 79 жых., ФАП, б-ка, крама. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. Да 1922 г. – в. Царкавішча. (Бял.)

КАЛІНОЎКА, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 47 двароў, 79 жых., ФАП, б-ка, крама. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

КАЛІНОЎКА, п., да 1961 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Перайменав. у п. Калініна. (Бял.)

КАЛІНОЎКА, п., да 1974 г. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КАЛІСЦЕНСКІ, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЛІЧОНКА, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 30 двароў, 55 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кліч.)

КАЛМАТЫ ЛЕС, ур., лясное, на Пн в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛОДА, п., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 7 двароў, 7 жых., ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

КАЛОДДЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛОДЗЕЖ БАГДАНОВІЧА, калодзеж, у в. Прусіна Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАЛОДЗЕЖ НІКАНДРЫ, калодзеж, у в. Ржаўцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛОДЗЕЖ, воз., у бас. р. Проня, на Пн в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

КАЛОДЗЕЖ, лог, у в. Селішча Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЛОДЗЕЖКІ, воз., у бас. р. Мяртвіца, у в. Дружкі Крычаўскага р-на, са шматлік. крын.-калодзежаў. (Крыч.)

КАЛОДЗЕЖКІ, ур., лясное, на ПнУ ад в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛОДЗЕЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 6 км на ПдЗ ад а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛОДЗЕЖЫ, ур., лясное, каля в. Забавы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛОДЗЕЗЬКІ, в., Пралетарскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 9 двароў, 17 жых., дом сац. пасл. У 1740 г. паўстанцы В. Вашчылы разбілі атрад пушкароў. (Касц.)

КАЛОДЗЕЦКАЯ, в., у XVIII ст. – 1997 г. у Забычанскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

КАЛОДЗЕЦКІ, п., да 1990-х гг. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

КАЛОДЗЕШКА, ур., с.-г. угоддзі, на руч., пр. р. Арціслаўка, у в. Плешчыцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛОДЗІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЛОДЛІВА, в., Беладубраўскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 19 двароў, 36 жых. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Касц.)

КАЛОНА, в. Гл. в. Латкалонія, Латышская Калонія Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАЛОНА, п., частка а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на, уздоўж дарогі Слаўгарад – Доўск. (Слаўг.)

КАЛОНА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнУ ад а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на, на ПдУ ад в. Перагон. (Слаўг.)

КАЛОША, ур., хмызовае, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЛОША, х., да 1940 г. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Міхайлава. (Мсц.)

КАЛУГОЎКА, в., да 1992 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

КАЛУГОЎКА, п., частка в. Чырвоны Ручай Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЛХОЗНАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Самулкі Чавускага р-на. (Чав.)

КАЛХОЗНЫ САД, сад, каля г. Клімавічы. (Клім.)

КАЛХОЗНЫЯ МАСЦЯРСКІЯ, КАЛГАСНЫЯ МАСЦЯРСКІЯ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Халькі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЛЧЭГ, х. Гл. х. Каўчэг Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЛЫБАНЬ, п., частка а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЛЫБЕЛЬСКАЕ БАЛОТА, балота, за 2 км на У ад в. Малкава Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛЬЦО, п., да 1994 г. у Бортніцкім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

КАЛЬЦО, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гарадок Заводскаслабодскага с/с Магілёўскага р-на. Гарадзішча. Гл. ур. Капліца, воз. Святое. (Маг.)

КАЛЬЦОВА ВОЗЕРА, сажалка, у бас. р. Сож, каля п. Падудага Крычаўскага р-на. Востраў. (Крыч.)

КАЛЮГА I, КАЛЮГА ПЕРШАЯ, в., да сяр. XX ст. у Калацікім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

КАЛЮГА II, КАЛЮГА ДРУГАЯ, в., да сяр. XX ст. у Калацікім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

КАЛЮГА III, КАЛЮГА ТРЭЦЯЯ, в., да сяр. XX ст. у Калацікім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

КАЛЮГА, в., Калаціцкі с/с Глускага р-на, вядом. з 1626 г. як с., 23 двары, 42 жых., ФАП. Бр. магіла партызан, помн. землякам. У 1994 г. падчас засухі згарэла. Адноўлена. Наведв. прэм.-міністр РБ В. Кебіч (1994). (Глуск.)

КАЛЮГА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у ц. в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛЮГВІНА, канава, меліярац., у в. Ігліца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛЮЦІН, в., да 1993 г. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

КАЛЮЧАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Стаялава Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАЛЯ КАНЮШНІ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Пціч, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЛЯБІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Карпілаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЛЯВОСЫ, в. Гл. Калёсы Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛЯ-ВОСЫ, в. Гл. Калёсы Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛЯДОВА ГРАДКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Заеліца Глускага р-на. (Глуск.)

КАЛЯДОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛЯСІШЧА, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 15 двароў, 31 жых. Гарадзішча "Гарадок", курган "Марфіна Лядца". (Маг.)

КАЛЯСІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЛЯСНЁЎ, х., да 1920-х гг. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. (Кір.)

КАЛЯСЬКІ, ур., лясное, каля в. Масцішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЛЯСЯНКА, в., Радамльскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XIX ст., 4 двары, 4 жых., ф. У 1897 г. – 139 жых. Радз.: С. Гусева, пісьменніка; А. Целяшова, Гер. Сав. Саюза. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

КАЛЯСЯНКА, фальв., да 1920-х гг. у Жаліўскім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 12 жых. (Чав.)

КАЛЯСЯНШЧЫНА, ур., лясное, на У ад в. Калясянка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМАРОВІЦКАЕ ВАДАСХОВІШЧА, вдсх., у рэчышчы руч. Лена (бас. р. Сож), на У ад в. Камаровічы Чэрыкаўскага р-на. Пл. 39,5 га. Рыбагасп. знач. (Чэр.)

КАМАРОВІЧЫ, в., да 2004 г. у Рэчыцкім с/с Чэрыкаўскага р-на. Адселена. Гарадзішча, кург. могільнік. Помн. землякам. Царква – помн. драўлян. дойлід. XIX ст. (з эл-тамі класіцызму). Да 1924 г. – ц. вол. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1989 г. – 317 жых. (Чэр.)

КАМАРОВІЧЫ, в., Добраўскі с/с Горацкага р-на, 44 двары, 130 жых. Да 1997 г. – п. Лазурны Другі. (Гор.)

КАМАРОВІЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на У ад в. Глінь Чэрыкаўскага р-на, у сутоку рр. Лена (Халоблінка) і Волчас, на м. б. в. Камаровічы. (Чэр.)

КАМАРОЎ ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж р. Бася, каля а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

КАМАРОЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМАРОЎ РОЎ, роў, у в. Падбелле Дарскага с/с Магілёўскага р-на. (Маг.)

КАМАРОЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Торчанка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМАРОЎ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАМАРОЎКА, в. Гл. в. Дужаўшчына Чавускага р-на. (Чав.)

КАМАРОЎКА, в., да 1990-х гг. у Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КАМАРОЎКА, в., з 1971 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на, 12 двароў, 17 жых. Утвор. шляхам аб'яд. вв. Малая і Вялікая Камароўка. Помн. сав. воінам. Радз. В. Каева, бел. гісторыка. (Шкл.)

КАМАРОЎКА, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 28 двароў, 51 жых., ФАП, апт., клуб, б-ка, крама. Помн. землякам. Належ. сябру дзекабрыстаў прап. Праабраж. палка М. Комар-Забожынскаму. (Крыч.)

КАМАРОЎКА, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 3 двары, 4 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КАМАРОЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, з руч. Каменка, у в. Каменка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМАРОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Васілёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМАРОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМАРОЎСКІ ЗАТОК, затока, на р. Сож, каля в. Зуі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМАРОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, за 4 км на Пн ад в. Бель Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМАРОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, на У ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМАРОЎСКІ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМАРОЎСКІЯ ЛЯДЫ, л.м., за 1,5 км на З ад в. Васілёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМАРОЎШЧЫНА, л.м. Гл. Дзяражненская лясная дача Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМАРОЎШЧЫНА, пляж, на р. Пціч у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАМАРОЎШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАМАРОЎШЧЫНА, ур., лясное, паміж вв. Доўгі Лог, Правідзенец, Казелле, Рвенск, у Краснапольскім і Касцюковіцкім р-нах. (Касц., Краснап.)

КАМАРОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Дубасна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМАРОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Жадунька, у в. Негін Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМАРЫ, п., старая частка а/г Маслакі Горацкага р-на. Гл. ур. Камароў Лужок. (Гор.)

КАМАРЫН, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 5 двароў, 6 жых. Селішча IV ст. да н.э. – IV ст. н.э., 2 курганы. (Асіп.)

КАМАРЫНА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Калюга Глускага р-на. (Глуск.)

КАМАРЫНА, в., Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, 12 двароў, 21 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

КАМАРЫНКА, руч., левы прыт. р. Зарудзеча (бас. р. Прыпяць) у Глускім р-не. Даўж. 8,5 км. Выток за 1 км на ПнЗ ад в. Юзафова, вусце за 1,5 км на ПнЗ ад в. Барысаўшчына. (Глуск.)

КАМАРЫНСКАЕ БАЛОТА, ур., лесабалотнае, на Пд а/г Коўбча Клічаўскага р-на. Вар. назвы – Каморынскае балота. (Кліч.)

КАМАРЫНСКІ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Вілейка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМАРЫЧЫ, в., да 1976 г. у Навабыхаўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

КАМАРЫЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. в. Камарычы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАМАРЫШЧА, ур., леса-балотнае, на Пд а/г Коўбча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАМБАЙН, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАМЕНЕЦ, валун, сярод забалоч. с.-г. угоддзяў, у в. Дуброўка Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАМЕНІЦКІ С/С, с/с Асіповіцкага р-на, да 13.02.2002 г. Скасаваны. Тэр. перададз. Градзянскаму с/с. (Асіп.)

КАМЕНІЦКІ С/С, с/с у 1954 – 2002 гг. у Асіповіцкім р-не, на ПнУ р-на, былы Янаўскі польскі нац. с/с (1926 – 1937) перайменав. у Каменіцкі 16.07.1954 г., з 06.01.1965 у р-не. Ліквідаваны ў 2002 г. Тэр. далуч. да Градзянскага с/с. (Асіп.)

КАМЕНІЧЫ, а/г, Градзянскі с/с і СВК "К.-с Новы Шлях" Асіповіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 138 двароў, 369 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., аддз. дз. спарт. шк., ц. культ., б-ка, КПП, 2 крамы, ф., лясн., кацельня, ГУП "Вашы запыты 2009". 3 кург. могільнікі, помн. землякам. Ц с/с у 1954 – 2002 гг. (Асіп.)

КАМЕНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, завалун. поле, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЕНКА, а/г, Ходараўскі с/с Горацкага р-на, ц. СВК "Савецкая Беларусь", 116 двароў, 330 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ-д/с, клуб, б-ка, філ. ц. сац. абслуг., КПП, лазня, крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Гор.)

КАМЕНКА, а/г, ц. с/с і СВК "Светлы шлях" Чавускага р-на, вядом. з 1604 г., 153 двары, 401 жых., п/а, АТС, ФАП, СШ-д/с, СДК, б-ка, КПП, ф. Курган (ур. Капец). У 1785 г. – 268, у 1897 – 287 жых., карчма. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. У 1945 г. далуч. п. Каменскі Шлях. Ц. с/с з 2009 г. Да рц – 10, да чыг. ст. Чавусы – 13 км. (Чав.)

КАМЕНКА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1604 г., 8 двароў, 18 жых. У 1635 г. 44 двары, у 1785 – 20 двароў, 116 жых., у 1897 – 236 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чав.)

КАМЕНКА, в., Бароньказўскі с/с Касцюковіцкага р-на, 8 двароў, 13 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Касц.)

КАМЕНКА, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

КАМЕНКА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 4 двары, 9 жых. (Бабр.)

КАМЕНКА, в., да 1967 г. у Вяззеўскім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да в. Радуцічы. (Асіп.)

КАМЕНКА, в., да 1974 г. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КАМЕНКА, в., да 1976 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на с. Ліквідавана. (Мсц.)

КАМЕНКА, в., да 1978 г. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КАМЕНКА, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чэр.)

КАМЕНКА, в., да сяр. 1980-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КАМЕНКА, в., да сяр. XX ст. у Глускім р-не. Ліквідавана. Радз. І. Трухана, бел. эканам-географа, праф. БДУ. (Глуск.)

КАМЕНКА, в., да сяр. XX ст. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КАМЕНКА, в., да XIX ст. у Маслакоўскім с/с. Ліквідавана. (Гор.)

КАМЕНКА, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 8 двароў, 11 жых. У зоне забруджв. ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КАМЕНКА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 13 двароў, 23 жых. (Маг.)

КАМЕНКА, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 16 двароў, 21 жых., склад ПРУП "Крычаўцэментшыфер". (Крыч.)

КАМЕНКА, в., Раздзельскі с/с Мсціслаўскага р-на, 20 двароў, 30 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1897 г. – 138 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

КАМЕНКА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 20 двароў, 35 жых. (Дрыб.)

КАМЕНКА, в., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, ц. с.-г. аддз. БААТ "Амега-Люкс", 230 двароў, 572 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, спарт. шк., дз. шк. мастац., д/с, СДК, б-ка, дом-інтэрнат для састарэлых, крама, ф. Курган. Помн. ахвярам фашызму – канцлагер, расстрэлы яўр. нас. (10000 чал.). (Бабр.)

КАМЕНКА, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, 9 двароў, 16 жых. (Шкл.)

КАМЕНКА, в., Сормаўскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 4 двары, 5 жых., дом сац. пасл. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

КАМЕНКА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1777 г. як с. Камянец, 18 двароў, 33 жых. (Шкл.)

КАМЕНКА, з.а., мясц. знач., у 1981 – 1986 гг., па р. Каменка. Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНКА, засц., да 1920-х гг. у Благавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

КАМЕНКА, маёнтак, да 1920-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на, на р. Каменка. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАМЕНКА, мкр-н, частка г. Касцюковічы. (Касц.)

КАМЕНКА, п., да 1968 г. у Лебядзянкаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КАМЕНКА, п., З частка а/г Каменка Благавіцкага с/с Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНКА, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 7 двароў, 8 жых. (Кругл.)

КАМЕНКА, п., частка в. Ількавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНКА, р., левы прыт. р. Проня (бас. р. Сож). Даўж. 10,5 км. Пл. вдзб. 96 км². Выток з невялік. сажалкі на ПдУ ўскр. в. Рабяткі, вусце за 1 км на У ад в. Старасёлы Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНКА, р., плынь р. Волчас, ад в. Горкі да мяжы з Чэрыкаўскім р-нам. Назва пашыр. у в. Сетная Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМЕНКА, р., пр. прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро) у Асіповіцкім р-не. Даўж. 19 км. Пл. вдзб. 82 км². Выток за 3 км. на ПнУ ад а/г Градзянка, вусце на У в. Прыцерпа. Частка рэчышча каналізав. (Асіп.)

КАМЕНКА, р., пр. прыт. р. Друць (бас. р. Дняпро) у Круглянскім р-не. Даўж. 16 км. Выток на Пд ускр. в. Паўлавічы, вусце за 1 км на ПдУ ад в. Кунцы. Пл. вдзб. 87 км². Сяр. нахіл водн. пав. – 2,1‰. (Кругл.)

КАМЕНКА, р., пр. прыт., рукаў р.Сож (бас. р. Дняпро) у Крычаўскім р-не. Даўж. 6 км. Выток на З ускр. в. Каменка, упад. у старык за 2 км на ПдЗ ад п. Сярэдні. (Крыч.)

КАМЕНКА, р., у Аршанскім і Шклоўскім р-нах, пр. прыт. р. Чарніца (бас. р. Дняпро). Даўж. 10 км. Выток у Аршанскім р-не, вусце на Пд ад в. Мікіцінічы Шклоўскага р-на. Вар. назвы – р. Камяніца. (Шкл.)

КАМЕНКА, р., у Краснапольскім і Слаўгарадскім р-нах, левы прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 16 км. Пл. вдзб. 44 км². Нахіл водн. пав. 4,6‰. Выток за 1,7 км на ПдЗ ад в. Асінаўка Краснапольскага р-на, вусце за 3 км на ПдЗ ад в. Старая Каменка Слаўгарадскага р-на. (Краснап., Слаўг.)

КАМЕНКА, р., у Чэрыкаўскім і Чавускім р-нах, пр. р. Проня (бас. р. Сож). Даўж. 19 км. Пл. вдзб. 87 км². Выток за 3 км на ПдУ ад а/г Каменка, вусце за 2 км на ПдЗ ад в. Дрануха Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНКА, рад., суглінкаў, за 0,3 км на ПнЗ ад а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. Зап. 165 тыс. м³. Глыб. 0,8 – 3,1 м. Не распрацоўв. Вар. назвы – Каменкаўскае. (Мсц.)

КАМЕНКА, руч., левы прыт. р. Лабжанка (бас. Дняпра). Даўж. 6 км. Выток за 0,7 км на Пд ад в. Заручча Клімавіцкага р-на. Рэчышча каналізав. (Клім.)

КАМЕНКА, руч., перасых., левы прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 3 км. Выток за 3 км на ПдЗ ад в. Кліны, вусце насупраць в. Гайшын Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМЕНКА, руч., пр. прыт. р. Малая Удожка (бас. р. Сож). Даўж. 8 км. Выток у в. Каменка, вусце на ПдУ ад а/г Лабанаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНКА, руч., пр. прыт. р. Сянна (бас. р. Сож). Даўж. 5 км. Выток і вусце ў р-не б. в. Каменка Вепрынскага с/с Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНКА, ур., завалун. с.-г. угоддзі, паміж лесам і в. Някрасава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЕНКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 5 км на ПдЗ ад в. Баравая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНКА, ур., лясное, каля в. Малая Машчаніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНКА, ур., лясное, каля а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕНКА, ур., на ўскр. леса, у в.Ількавічы Бялыніцкага р-на, каля р-на Каменка. (Бял.)

КАМЕНКА, ур., пустащ, з валуном, у б. в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Някрасава Круглянскага р-на, перад Філатаўскім лесам. (Кругл.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Радуцічы Асіповіцкага р-на (Асіп.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Гайшын Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Альхоўка Горацкага р-на. (Гор.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Старыя Максімавічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Добрае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Каменка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Прыхабы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Стайкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМЕНКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Язёры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНКА ШЛЯХ, в. да 1930-х гг. у Славенскім с/с. Далучана да в. Каменка. (Шкл.)

КАМЕНКА ШЛЯХ, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Каменка і Пронцаўка Славенскага с/с, на м. б. в. Каменка Шлях. (Шкл.)

КАМЕНКАЎСКАЕ, рад., мелу і маргелю, на З ад в. Каменка Крычаўскага р-на. Зап. развед. 46,0, персп. – 44,1 млн т. Глыб. 19,3 – 32,7 м. Распрацоўв. ПРУП "Крычаўцэменташыфер". Зап. на 3–5 гадоў. (Крыч.)

КАМЕНКАЎСКАЕ, рад., суглінкаў. Гл. рад. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕНКАЎСКІ С/С, с/с Бабруйскага р-на, на ПдЗ р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор 20.08.1924 г. у Бабруйскім р-не, з 04.08.1927 у Бабруйскім р-не Бабруйскай акругі, з 26.07.1930 у Бабруйскім р-не, з 20.02.1938 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. З 20.09.1944 г. у Бабруйскім р-не Бабруйскай вобл., з 8.01.1954 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. Скасаваны 16.07.1954 г. і перайменав. у Слабодкаўскі с/с. Ц. с/с у 1924 – 1927 гг. в. Вялікая Каменка, у 1924 – 1931 гг. – в. Малая Каменка, у 1931 – 1944 гг. – в. Балычын, у 1944 – 1954 гг. – в. Вялікая Каменка. (Бабр.)

КАМЕНКАЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на. Утвор. 21.8.1925 г. у Горацкім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Горацкім р-не, з 20.02.1938 – у Магілёўскай вобл. 16.07.1954 г. скасаваны. Тэр. далуч. да Горскага с/с. (Гор.)

КАМЕНКАЎСКІ С/С, с/с Слаўгарадскага р-на, у 1924 – 2006 гг., на ПдУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Прапойскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Прапойскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 1945 у Слаўгарадскім р-не. Ліквідаваны ў 2006 г. Тэр. с/с далуч. да Кабінагорскага с/с. У 2006 г. – 9 снп, 90 двароў, 183 жых. (Слаўг.)

КАМЕНКАЎСКІ, КАМЕНСКІ С/С, с/с Чэрыкаўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чэрыкаўскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Чэрыкаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Чэрыкаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл.

Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Верамейскага с/с. (Чэр.)

КАМЕННАЛАЎСКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, на Пд р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Шклоўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. СВК "Вадлянскае" (а/г Дабрэйка), СП "Газавік-Сіпакова" РУП "Магілёўаблгаз" (а/г Вялікая Камароўка), 27 снп, 736 двароў, 1556 жых. (Шкл.)

КАМЕННАЯ, л.м., за 1 км на У ад в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМЕННАЯ ГАРА, пагорак з крын., за 5 км на Пд ад в. Каменка Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КАМЕННАЯ ГАРА, ур. Гл. ур. Каменная Гара Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КАМЕННАЯ ДАРОГА, дарога Круглае – Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЕННАЯ ТРУНА, пагорак, на ПнУ ад в. Каменка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМЕННЕ, ур., лясное, каля а/г Асінаўка Чавускага р-на (Чав.)

КАМЕННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на З ад в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМЕННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Жыцін Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАМЕННІК, роў, на Пн ад в. Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЕННІКІ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕННЫ БРОД, брод, на р. Вабіч, у а/г Вішоў Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕННЫ БРОД, брод, на р. Рамясцвянка, у в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕННЫ ВІР, вір, на р. Арціслаўка, у в. Нічыпаравічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАМЕННЫ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Карзеева Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАМЕННЫ МОСТ, мост, праз р. Глінь, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕННЫ МОСТ, мост, праз р. Пацея, у а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМЕННЫ МОСТ, мост, праз р. Перагонка, на У в. Перагон Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМЕННЫЯ ЛАВЫ, в., ц. с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 50 двароў, 101 жых., СШ, крама. Бр. магіла сав. воінаў. (Шкл.)

КАМЕНСК, ур., с.-г. угоддзі, поле, на Пн ад а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМЕНСКАЕ, ур., лясное, за 2,5 км ад г. Клімавічы. (Клім.)

КАМЕНСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі і лясное, на З ад в. Карзеева Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАМЕНСКАЯ ГОРКА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 7 двароў, 14 жых. (Дрыб.)

КАМЕНСКАЯ ДАРОГА, лясная дарога Доўгая – Паліпень Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЕНСКАЯ ЛІНІЯ, дарога Каменка – Цёмны Лес Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕНСКІ ЛАЖОК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на З ад а/г Добрая Горацкага р-на. (Гор.)

КАМЕНСКІ ЛЕС, ур., лясное, за р. Лабжанка, каля г. Клімавічы. (Клім.)

КАМЕНСКІ ШЛЯХ ВЫШМАР, п., Пн частка а/г Каменка Чавускага р-на. У 1945 г. п. Каменскі Шлях далуч. да в. Вышмар. У 1980-х гг. в. Вышмар далуч. да а/г Каменка. (Чав.)

КАМЕНСКІ ШЛЯХ, ваколіца, у а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЕНСКІ ШЛЯХ, п., да 1945 г. у Благавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да а/г Каменка. (Чав.)

КАМЕНСКІ, КАМЕНКАЎСКІ С/С, с/с Чавускага р-на, на ПнЗ р-на, з 2009 г. Утвор. 20.08.1924 г. як Благавіцкі с/с. 23.12.2009 г. перайменав. у Каменскі с/с. СВК "Светлы шлях" (а/г Каменка), "К.-с "Святло Кастрычніка" (в. Благавічы). 21 снп, 575 двароў, 1154 жых. (Бабр.)

КАМЕНСКІЯ ЛУКІ, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж р. Рамясцвянка, у в. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАМЕНСКІЯ ЛЯСЫ, л.м., зборн. назва лясоў на ПдЗ ад г. Клімавічы. (Клім.)

КАМЕНШЧЫНА, ур., лясное, паміж вв. Старая Каменка і Казакоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМЕНШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ціхань Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМЕНЫ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ількавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНЬ ІСУСА ХРЫСТА, ур. Гл. ур. Камень Глускага р-на, Святы камень у а/г Катка. (Глуск.)

КАМЕНЬ, 2 валуны, у рэчышчы р. Друць, у в. Цяхцін Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЕНЬ, в., Пралетарскі с/с Касцюковіцкага р-на, 4 двары, 5 жых., дом сац. пасл. (Касц.)

КАМЕНЬ, валун, на перакрыж. дарог у а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КАМЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі з валуном, у а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАМЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі з валуном, у а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. Вар. назвы – ур. Белы Камень. (Крыч.)

КАМЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі з валуном, у а/г Ліпаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМЕНЬ-ВАЛУН, ур., лясное, за 1,2 км на З ад в. Новааляксандраўка Чавускага р-на. Валун. Гл. п.п. Валун. (Чав.)

КАМЕРАВА, в., Скрыплiцкі с/с Кіраўскага р-на, 10 двароў, 35 жых., дом сац. пасл., ф. (Кір.)

КАМІНКА, ур., завалун. с.-г. угоддзі, у а/г Лапацічы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАМІНТЭРН, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 106 двароў, 197 жых., ФАП, крама, аграсядз. Дз. Маськова. (Маг.)

КАМІНШЧЫНА, л.м., за 2 км на З ад б. в. Савінічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІНШЧЫНА, сад, у в. Каменка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІНШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІНШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Цімкава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІНШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 6 км на ПдЗ ад а/г Ціманава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІСАРАЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Прудок Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМІТЭТ, л.м., за 0,4 км на У ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМІТЭТ, ур. Гл. ур. Каміцет Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМІТЭТ, ур., лясное, за 1 км на ПнУ ад в. Асіповічы Горацкага р-на. (Гор.)

КАМІТЭТ, ур., лясное, каля в. Ермалавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМІТЭТ, ур., лясное, каля в. Пральня Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМІТЭТ, ур., лясное, каля в. Чарнаўцы Чавускага р-на. (Чав.)

КАМІТЭТ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Рымінка Чавускага р-на, на У ад шашы Чавусы – Чэрыкаў. (Чав.)

КАМІЦЕТ, КАМІТЭТ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,6 км на ПдЗ ад в. Клін Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМІЦЕТ, ур., лясное, каля в. Падбудкі Чэрыкаўскага р-на. У 1942 – 1944 гг. – база партызан. (Чэр.)

КАМІЦЕТ, ур., лясное, каля в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМІЦЕТ, ур., лясное, на З і ПдЗ ад в. Сычык Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАМІЦЕТ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Каменка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМКОЎІ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМКОЎСКІ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ляхаўшчына Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЛЮКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Асавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАМОНЕВА БАЛОТА, ур., на Пд ад в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМОРКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Прыпечына Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМОРЫНСКАЕ БАЛОТА, ур. Вар. назвы – Камарынскае балота Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАМПЕКА, п., частка в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМСАМОЛЬСКІ МОСЦІК, гаць, праз балота, каля в. Галічы Клімавіцкага р-на, каля ўр. Кавалёў Мост. (Клім.)

КАМСАМОЛЬСКІ МОСЦІК, ур., с.-г. угоддзі, каля маста, на ПнУ в. Кляноўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМСАМОЛЬСКІ ПАРК, парк, у г. Асіповічы. (Асіп.)

КАМСАМОЛЬСКІ СКВЕР, сквер, у г. Магілёў, па вул. Ляпяшынскага. Пл. 0,87 га. (Маг.)

КАМСАМОЛЬСКІ, мкр-н, у г. Крычаў. (Крыч.)

КАМСАМОЛЬСКІ, п., Лудчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КАМУНА МАЛЫЯ АМХІНІЧЫ, п. Гл. в. Малыя Амхінічы. (Чав.)

КАМУНА, в., да 1960-х гг. у Бярозкаўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Енаполле. (Хоц.)

КАМУНА, в., у 1973 – 1980-х гг. у Гарадзецкім с/с Быхаўскага р-на. Да 1973 і пасля кан. 1980-х гг. – в. Брасавінка. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Бых.)

КАМУНА, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 6 двароў, 11 жых. (Дрыб.)

КАМУНА, п. Гл. в. Малыя Амхінічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАМУНА, п., да 1977 г. у Хоцімскім п/с Хоцімскага р-на. Далуч. да г.п. Хоцімск. Радз. В. Казлова, ген.-маёра МУС. (Хоц.)

КАМУНА, п., Пд частка в. Енаполле Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАМУНА, п., частка в. Жаркі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМУНА, п., частка в. Заполле Глускага р-на, дзе ў 1917 г. была ўтвор. камуна. (Глуск.)

КАМУНА, п., частка в. Стайкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМУНА, п., частка г.п. Хоцімск, з 1977 г. (Хоц.)

КАМУНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ваевічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАМУНА, х., да 1930-х гг. у Клічаўскім п/с Клічаўскага р-на. Далуч. да в. Ваевічы. (Кліч.)

КАМУНА, х., да 1968 г. у Забычанскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

КАМУНА-АМХІНІЧЫ, п. Гл. в. Малыя Амхінічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАМУНАР, п., у 1938 – 1965 гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. Да 1938 г. – п. Маёнтак. (Чэр.)

КАМУНАРСКАЕ, рад., маргелю, каля г. Касцюковічы. Распрацоўв. Найбуйн. у краіне. Развед. у 1958 – 1964 гг. На базе рад. – ААТ "Беларускі цэм. з-д" (з 1996 г.). Вар. назвы – рад. Высокае. (Касц.)

КАМУНАРЫ ЗАХОДНІЯ, рад., маргелю, на З ад чыг. ст. Камунары Касцюковіцкага р-на, база ААТ "Беларускі цэм. з-д". (Касц.)

КАМУНАРЫ, мкр-н, на Пн г. Касцюковічы, чыг. ст. (Касц.)

КАМУНАРЫ, чыг. ст., з 1918 г., на чыг. Орша – Унеча, з 1990 г. у скл. г. Касцюковічы. (Касц.)

КАМЫШША, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Ольса, у г. Клічаў. (Кліч.)

КАМЫШЫННІК, воз., старык, у даліне р. Сож, на Пн ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЯГІНА, ур., с.-г. угоддзі, частка лугу, у в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЯЖЫШЧА, ур., лясное, на У ад в. Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЯНЕЦ, в. Гл. в. Каменка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАМЯНЕЦ, руч., пр. прыт. р. Палуж (бас. р. Дняпро) у Краснапольскім р-не. Даўж. 2 км. Выток на ПдЗ, вусце за 2 км на Пд ад в. Грыбы. (Краснап.)

КАМЯНЕЦКІ БОР, п.п. мясц. знач., з 2003 г., батан., кв. 99 Расненскага лясн. Горацкага лясгаса Дрыбінскага р-на. Хвоі, дубы, елкі. Пл. 12,1 га. (Дрыб.)

КАМЯНЕЯ, руч., пр. прыт. р. Каменка (бас. р. Бася) у Чэрыкаўскім р-не. Даўж. 4 км. Выток і вусце на Пн ад в. Васькавічы, паміж вв. Каменка і Васькавічы. (Чэр.)

КАМЯНІ, 3 валуны, у р. Друць, у б. в. Дуброва Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЯНІ, камяні, у рэчышчы р. Аслік у в. Эсьмоны Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЯНІ, камяністы бер. р. Малая Удожка, каля в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЯНІ, ур., с.-г. угоддзі, па р. Ліпаўка, ніжэй в. Заполле Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЯНІСТАЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПнУ ад в. Фядотаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМЯНІСТЫ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Буда Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАМЯНІЦА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 83 двары, 161 жых., клуб, б-ка, крама, эл/падст. РЭС, ф. БРЖ, СТФ. Помн. сав. воінам. (Бял.)

КАМЯНІЦА, л.м., за 1 км на Пн ад б. в. Будлаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАМЯНІЦА, пагорак, каля падст. у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЯНІЦА, р. Гл. р. Каменка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАМЯНІЦА, руч., левы прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 5 км. Выток на ПнЗ, вусце на У ад в. Пераможная. Вар. назвы – Паўзухі. (Гор.)

КАМЯНІЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Ручай Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМЯНІЧЫ, ур., завалунен. с.-г. угоддзі, у в. Каменка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАМЯНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КАМЯННАЯ НІЎКА, валуны, у р. Каменка, паміж а/г Каменічы і в. Прыцерпа Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАМЯННОЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вішні Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАМЯНІШЧЫНА, в., Ляснянскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVIII ст., 15 двароў, 29 жых. (Кругл.)

КАМЯНЫ БОР, ур., с.-г. угоддзі, луг, на У ад в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАМЯНЫЯ ЛАГІ, ур., лясное, на Пн ад в. Чарнаўцы Чавускага р-на. (Чав.)

КАНАВА УДОЖКА, р. Гл. р. Казёл Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАНАВА, в., Баханскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 44 двары, 87 жых., п/а, ФАП, СДК, б-ка. Помн. К. Марксу. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Хоц.)

КАНАВА, меліярац. канава, пр. прыт. р. Пціч. Даўж. 3 км. Пач. і вусце каля а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАНАВА, руч., левы прыт. р. Проня (бас. р. Сож) у Горацкім р-не. Даўж. 2 км. Пач. ва ўр. Альшань, вусце на ПнЗ ускр. а/г Сава. (Гор.)

КАНАВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Камянец Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАНАВАЛАВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнУ ад в. Барысавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНАВАЛАВА, ур., с.-г. угоддзі, на У а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНАВАЛАЎ РОЎ, роў, на пр. бер. р. Дняпрэц, на ПнУ ад в. Буды Горацкага р-на, паміж р. Дняпрэц і дарогай Буды – Кацялёва. (Гор.)

КАНАВЫ, ур., с.-г. угоддзі з канавамі, у в. Нясята Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАНАВЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лямніца Бялыніцкага р-на. Шматлікія меліярац. канавы на лузе. (Бял.)

КАНАЛ ЗАСЦЕНКІ, р. Гл. р. Казёл Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАНАЛ імя У. ЛЕНІНА, канал. Гл. канал Ленінскі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАНАЛ КАНАВА, канал. Гл. Гарэлаўская канава Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАНАЛ ЛЕНІНСКІ, ІМЯ ЛЕНІНА, канал, меліярац., левы прыт. р. Вабіч (бас. р. Дняпро). Даўж. 14 км. Пачын. за 1 км на ПдУ ад в. Зацішша, вусце за 1 км на ПдЗ ад в. Вабічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАНАЛ ЦАРКОЎКА, р. Гл. р. Цэркаўка, Царкоўка. (Клім.)

КАНАПЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі і л.м., за 3 км на У ад в. Фёдараўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНАПЛІШЧА, л.м., на пр. бер. р. Свіслач, на Пн в. Брыцалавічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАНАПЛЯНАЕ ВОЗЕРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Барысавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНАПЛЯНІК, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАНАПЛЯНКІ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Пацея, у в. Гайшын Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАНАПЛЯННІК, ур., с.-г. угоддзі, паміж часткамі в. Ніканавічы-Крывая Бугаёўка і Вялікія Ніканавічы Быхаўскага р-на. 2 ням. бр. магілы. (Бых.)

КАНАПЛЯННІКАВА, п., частка в. Шаламы Другія, на м. б. х. Канапляннікава Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАНАПЛЯННІКАВА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Шаламы Другія. (Слаўг.)

КАНАТНАЯ ДАРОГА, трубапровад праз дарогу, у в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНАТОП, вір, на р. Пціч, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАНАТОП, ур., леса-балотнае, за 2 км на Пд ад в. Калодліва Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНАЎКА, в., у XVIII ст. – 2010 г. у Янаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Радз.: Ф. Азаранкі, географа; І. Сідарэнкава, біяхіміка. д.б.н., праф. (Хоц.)

КАНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на З ад в. Паўлаўка, за 4 км на ПнЗ ад а/г Баханы, на м. б. в. Канаўка Янаўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНАХОЎКА, в., Гусаркаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 38 двароў, 76 жых. Кург. могільнік. (Клім.)

КАНАХОЎСКАЕ, вдсх., у бас. р. Рэкта, за 1 км на ПнУ ад в. Канахоўка Клімавіцкага р-на, на р. Рэкта. Пл 0,75 км^2. Даўж. 1,5 км. Шыр. – 0,5 км. Найб. глыб. 3,5 м. З.а. (Клім.)

КАНАШОЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, каля в. Новае Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАНГРЭС, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

КАНДАВУЛЛЕ, п., на ПнЗ в. Склімін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНДАЛАЎ ХУТАР, л.м., за 2 км на У ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНДАСОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАНДЗІДАТАВА ГАРА, лясны пагорак, за 2 км на Пд ад в. Збышын Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАНДЗЯЛЁЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Склімін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНДРАТАВА ХАТА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Зоры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАНДРАТАВА, крын., на пр. бер. р. Лабжанка, на З в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНДРАТАЎ РОЎ, роў, у а/г Завалочыцы Глускага р-на. (Глуск.)

КАНДРАТАЎ УЧАСТАК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на З ад в. Крупня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНДРАТАЎ ХУТАР, п., лецішчы, у в. Благавічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАНДРАТАЎСК І, КАНДРАТАЎСК ПЕРШЫ, фальв., да 1920-х гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 7 жых. (Мсц.)

КАНДРАТАЎСК ІІ, КАНДРАТАЎСК ДРУГІ, фальв., да 1920-х гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 11 жых. (Мсц.)

КАНДРАТАЎСК, в., Лютненскі с/с Мсціслаўскага р-на, 17 двароў, 27 жых. Кург. могільнік. У наваколлі – селішчы, старажытн. стаянка, шэраг курганоў. У 1897 г. – 21 двор, 189 жых. (Мсц.)

КАНДРАТАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вяленік Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАНДРАШОЎ САД, сад, у в. Гарадок Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАНЁВА ЛЯДА, в., да 2000 г. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

КАНЁВЫ ГРЫВЫ, пясч. грывы, у в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНЕЦ ГАРЫ, лог, у Пд частцы а/г Вайнілы Чавускага р-на. (Чав.)

КАНЕЦ, п., ПнУ частка в. Дружкі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАНЕЦ, роў, з р. Грэбля. Раней мяжа паміж вв. Журбін і Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНІЦКАЕ, рад., фасфарытаў, на ПнУ ад в. Канічы Касцюковіцкага р-на. Не распрацоўв. (Касц.)

КАНІЦКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1959 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Бялынкавіцкім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 г. у Бялынкавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 04.08.1927 у Касцюковіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Касцюковіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 08.12.1959 г. Тэр. с/с далуч. да Бялынкавіцкага і Дзямідаўскага с/с. (Касц.)

КАНІЧЫ, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з 1511 г., 130 двароў, 312 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, філ. СВК "К.-с "Прагрэс", 2 ф. Бр. магіла сав. воінаў. Помн. землякам. Гарадзішча, 3 стаянкі, кург. могільнік (ур. Шведскія магілы). Цагл. бровар – помн. архітэкт. пач. XX ст., касцёл (XIX – XX стст.), драўлян. царква – помн. архітэкт. Маляўн. мясцы ў сутоку рр. Беседзь і Сураў. У 1784 г. – с., у XIX ст. – мяст., у 1865 г. 648 жых. У 1810 – 1832 гг. сукон., у 1820 – 1913 – вінакурня. Старажытн. назва – в. Конічы. Радз. В. Хомчанкі, пісьменніка; Г. Хомчанкі, хіміка, д.х.н. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. (Касц.)

КАНІЧЫ, с., да пач. XX ст. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Канічы. (Касц.)

КАНІЧЫ, фальв., да пач. XX ст. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Канічы. (Касц.)

КАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, сенажаці, за 2 км на Пд ад в. Узлогі Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНСТАНТОЎ, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 10 двароў, 14 жых. (Кліч.)

КАНСТАНТОЎ, х., да 1930-х гг. у Клічаўскім п/с Клічаўскага р-на. Далуч. да в. Паплавы. (Кліч.)

КАНСТАНЦІНАВА ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на, на лев. бер. р. Малыш. (Бял.)

КАНСТАНЦІНАЎКА, в., да 1980 г. у Восаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

КАНСТАНЦІНАЎКА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 16 двароў, 19 жых. (Маг.)

КАНСТАНЦІНАЎКА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Мар'іна. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАНТАСАЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Заеліца Глускага р-на. (Глуск.)

КАНТАСОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Заеліца Глускага р-на. (Глуск.)

КАНТОРА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Падрайск Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНТОРШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Беседзь, на ПдЗ ад а/г Батаева Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНТОРЫШЧА, п., да 1940-х гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

КАНТЫ, в., да 1940-х гг. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

КАНТЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, каля в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАНЦАВАЛОГСКАЕ, рад., глін. Гл. рад. Канцавы Лог Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНЦАВЫ ЛОГ, лог, за 2 км на ПнЗ ад г. п. Хоцімск. (Хоц.)

КАНЦАВЫ ЛОГ, рад., суглінкаў, за 2 км на ПнЗ ад г.п. Хоцімск, за 1,5 км ад р. Беседзь. (Хоц.)

КАНЦАВЫ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж яра, па р. Мужычок, на ПнЗ ад в. Трасціно Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНЦАДАЛАЎ КАМЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі з валуном, у в. Сакольнічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАНЦЫ, в., Дрычынскі с/с Асіповіцкага р-на, 24 двары, 44 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

КАНЦЫ, п., з 1920-х гг. у Бацвінаўскім с/с Крычаўскага р-на, 19 двароў, 48 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

КАНЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пд ад в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАНЦЫПЛОТ, частка рэчышча р. Пціч, ніжэй в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАНЧАНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАНЧАНЕ, п., частка а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАНЧАНКА, руч., пр. прыт. р. Беседзь. Цячэ па Канчанскім рве. Вар. назвы – руч. Клейка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНЧАНКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Елькаўшчына Круглянскага р-на, па дарозе Елькаўшчына – Дуброва. (Кругл.)

КАНЧАНСКІ РОЎ, яр, на пр. бер. р. Беседзь, на Пд в. Клеявічы Першыя Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАНЧАНСКІ РУЧАЙ, руч. Гл. Канчанка Касцюковіцкага р-на, цячэ ў Канчанскім рве. (Касц.)

КАНЧАНЫ, в., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 33 двары, 46 жых. (Бабр.)

КАНЧАР, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 0,2 км на Пн ад в. Хатовіж Клімавіцкага р-на па дарозе Хатовіж – Пянькоўка. Могільнік. (Клім.)

КАНЧАРЫ, в., да 1993 г. у Ціманаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КАНЧАРЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 3 км на Пд ад в. Беразякі Краснапольскага р-на, за 6 км на З ад в. Собалі. Праяўленне цаг.-чарапічн. сыравіны. (Краснап.)

КАНЧАРЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Асцёр, за 1,4 км на ПдУ ад вусця р. Сасноўка, за 1,5 км на ПнУ ад в. Хатовіж Клімавіцкага р-на. Кург. могільнік. (Клім.)

КАНШОНКАЎ ВІР, вір, на р. Вабіч, каля в. Пральня Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАНЫШЫХА, руч., левы прыт. р. Парасіца (бас. р. Дняпро). Даўж. 5 км. Выток на Пн ад в. Куртасы, вусце на ПнЗ ад в. Філіпава Горацкага р-на. (Гор.)

КАНЫШЫХА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. руч. Канышыха, на Пд ад в. Куртасы Горацкага р-на. (Гор.)

КАНЮХІ, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, без жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КАНЮХІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ўскр. в. Турышчава, паміж в. Турышчава і ўр. Хвошчня Горацкага р-на. (Гор.)

КАНЮХОВА, в., да 1976 г. у Сапрынавіцкім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Брагі. (Мсц.)

КАНЮШНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАНЯЗЬКАЎ ЛЕС, ур., лясное, на Пд ад ур. Хутар Лярскага Чавускага р-на. (Чав.)

КАНЯЧУКОВА СЦЕЖКА, дарога Даманы – Грамакі Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАПАЙ-ГОРАД, в., да пач. XX ст. у Шклоўскім р-не. Ліквідавана. Месца знах. скарбу. (Шкл.)

КАПАЛЬНЯ, жвір. кар'ер, на З ад в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАПАЛЬНЯ, кар'еры, на Пн в. Пацава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАПАЛЬНЯ, рад., пяскоў і глін, паміж вв. Ржаўка і Прыволле Слаўгарадскага р-на. Раней здаб. для цагельні ў в. Ржаўка. (Слаўг.)

КАПАНІ, в., Вайнілаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XIX ст., 36 двароў, 53 жых., крама, фермер. гасп. "Капаньскае" (БРЖ), ф. 2 стаянкі эпохі неаліту. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1960 г. – 750 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

КАПАНКА, кар'ер, жвір. матэр., на ПдУ а/г Вялікія Бортнікі Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КАПАНКІ, кар'ер, на ПнЗ ад а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАПАТУРАЎ ЛЕС, ур., лясное, на ПнУ ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАПАЧОЎКА, в., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, 13 двароў, 18 жых. Магіла А. Ядлоўскага, воіна-інтэрнац. (Кір.)

КАПАЧОЎКА, х., да 1920-х гг. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. У 1858 – 1917 гг. – сальна-свечкавы з-д. (Кір.)

КАПАЧОЎСКАЕ, вдсх. Гл. Казінскае, Безыменнае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАПАЧОЎСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на З р-на. Утвор. з Касмыніцкага 27.09.1963 г. КУСП "Селекцыйна-гібрыдны цэнтр "Віхра" (а/г Капачы), СВК імя Энгельса (а/г Басценавічы). 13 снп, 605 двары, 1430 жых. (Мсц.)

КАПАЧЫ І, КАПАЧЫ ПЕРШЫЯ, фальв., да 1920-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Капачы. У 1897 г. – 1 двор, 2 жых. (Мсц.)

КАПАЧЫ ІІ, КАПАЧЫ ДРУГІЯ, фальв., да 1920-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Капачы. У 1897 г. – 1 двор, 10 жых. (Мсц.)

КАПАЧЫ, а/г, ц. с/с Мсціслаўскага р-на і КУСП "Селекцыйна-гібрыдны цэнтр "Віхра", 309 двароў, 815 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., апт., д/с-СШ, СДК, б-ка, філ. Дома рамёстваў, філ. ц. сац. абсл., КПП, гандл. ц., 5 крам, ф. БРЖ, свінак-с "Віхра", пост МНС, уч-к УКПП "Жылкамгас", уч-к "Вадаканал". Помн. землякам. У 1897 г. – 98 жых. У 1932 г. арг. с.-с "Пісараўшчына". Ц. с/с з 16.09.1963 г. У 1940 г. далуч. п. Казінскі. З 1990-х гг. пас. перасял. Да рц – 25, да чыг. ст. Ходасы – 12 км. (Мсц.)

КАПЕЙКІНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАПЕЙНА, КАПЕЙНАЕ, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, без жых. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КАПЕЦ, пагорак, на пр. бер. р. Рэўза, на Пн а/г Каменка Благавіцкага с/с Чавускага р-на, каля могілак. Курган. (Чав.)

КАПЕЦ, пагорак, у г.п. Дрыбін. Курган. (Дрыб.)

КАПЕЦ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Проня, на Пд ускр. могілак в. Вужар Чавускага р-на. Курган. (Чав.)

КАПІТАНСКІ РОЎ, лясное, за 3 км на З ад в. Каменка Шклоўскага р-на, на мяжы з Аршанскім р-нам. (Шкл.)

КАПІТАНСКІ РОЎ, роў, у в. Стайкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАПІТОНАВА, л.м., за 1,8 км на Пн ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАПІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Піленка Чэрыкаўскага р-на. Кург. могільнік. Капішча. Вар. назвы – Стод. (Чэр.)

КАПЛАНАЎКА, в., да 2000 г. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. У 1917 г. – 114 жых. (Кір.)

КАПЛАНАЎКА, х., да 1930-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. У 1917 г. – 33 жых. (Кір.)

КАПЛІЦА, крын., на З ускр. в. Дуброўка Чавускага р-на (руч. Доўгі Вір, каля р. Раста). Каліcьці крыж, капліца. (Чав.)

КАПЛІЦА, крын., у бас. р. Проня, у в. Будзіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАПЛІЦА, крын., у в. Будзіна Чавускага р-на. (Чав.)

КАПЛІЦА, крын., у в. Дубна Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАПЛІЦА, ур., с.-г. угоддзі, з крын., у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАПЛІЦА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад в. Гарадок Заводскалабодскага с/с Магілёўскага р-на. Гарадзішча на бер. воз. Святое. Мясц. назвы "Акоп", "Кальцо". Да 1930-х гг. – капліца. (Маг.)

КАПЛІЦА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ляхаўшчына Чавускага р-на. (Чав.)

КАПЛІЦА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАПЛІЧКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАПЛІЧНЫ ВІР, вір на р. Ліпаўка, на Пд ад в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАПТУР, пагорак, у лесе, на ПнУ ад в. Дубцы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАПУСНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Рэкта Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАПУСНІК, р., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора) у Шклоўскім р-не. Даўж. 12 км. Выток на Пд ускр. в. Слабодка, вусце паміж вв. Вялікае Зарэчча і Малое Зарэчча. Пл. вдзб. 64 км². (Шкл.)

КАПУСНІК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Бель Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАПУСТНІКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, па р. Ольса у г. Клічаў. (Кліч.)

КАПУСЦІНА, в., Скрыпліцкі с/с Кіраўскага р-на, 120 двароў, 326 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, база спарт. шк., крама, ф. БРЖ. Царква. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Кір.)

КАПУСЦІНА, канал, меліярац., пр. прыт. р. Лешчанка (бас. р. Дняпро). Даўж. 3 км. Пачын. на Пд в. Капусціна, вусце за 1 км на Пн ад в. Падлешчанка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАПУСЦІНСКІ С/С, с/с Кіраўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Лешчанскага с/с. (Кір.)

КАПЦЕНКАВА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАПЦЫ, 2 кург., на лев. бер. р. Вабіч, за 0,3 км на Пн ад СШ а/г Свяцілавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАПЦЫ, пагорак, на Пн ускр. в. Лянёўка Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КАПЦЫ, прадмесце, г. Бабруйск, на м. б. х. Капцы. (Бабр.)

КАПЦЫ, ур., лясное, за 0,8 на Пн ад в. Гародчына Бабруйскага р-на. Курган. (Бабр.)

КАПЦЫ, ур., лясное, на У ўскр. а/г Дужаўка Чавускага р-на. Кург. могільнік. (Чав.)

КАПЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Лянёўка Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КАПЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, на У ускр. в. Прылепаўка Чавускага р-на, каля могілак. Кург. могільнік. (Чав.)

КАПЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАПЦЫ, х., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

КАПЧАНКА, р., пр. прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро), у Асіповіцкім р-не. Даўж. 11 км. Пл. вдзб. 59 км². Выток каля в. Заельнік, вусце на ўскр. а/г Краснае. (Асіп.)

КАПЫЛЕЦ, л. м., за 1,5 км на ПнУ ад в. Усціж Асіповіцкага р-на, на пр. бер. р. Свіслач. Селішча. (Асіп.)

КАПЫСІЦА, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 16 двароў, 26 жых. У 1783 – 259 жых., у 1897 – 476 жых. Кург. могільнік. Бр. магіла сав. воінаў. (Шкл.)

КАПЫСІЦКІЯ КУРГАНЫ, пагоркі, каля в. Капысіца Шклоўскага р-на. Кург. могільнікі. (Шкл.)

КАПЫТА, пагорак, у а/г Стараселле Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАР'ЕР НОВЫ, кар'ер. Гл. Новы кар'ер Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАР'ЕР, кар'ер, за 0,5 км на Пд ад в. Падсёлы Кіраўскага р-на, на 1 надпоймав. тэрасе пр. бер. р. Друць. Старажытн. стаянка. (Кір.)

КАР'ЕР, кар'ер, за 1 км на Пн ад могілак, у в. Вялікая Зімніца Слаўгарадскага р-на. У 1950 – 1970-х гг. здаб. жвіру. (Слаўг.)

КАР'ЕР, кар'ер, каля пас. перасял. в. Ліпаўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАР'ЕР, кар'ер, на З ускр. в. Вялікая Зімніца Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАР'ЕР, кар'ер, на ПдЗ ускр. в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Бял.)

КАР'ЕР, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., за 0,5 км на Пн ад а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. Распрацоўв. да 1990-х гг. (Крыч.)

КАР'ЕР, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., на 1 надпоймав. тэрасе пр. бер. р. Сож, у в. Пакладзы Крычаўскага р-на. Старажытн. стаянка. (Крыч.)

КАР'ЕР, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., у в. Эсьмоны Бялыніцкага р-на. Не распрацоўв. (Бял.)

КАР'ЕР, кар'ер, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КАР'ЕР, мелавы кар'ер, у в. Алешкавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАР'ЕР, кар'ер у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАР'ЕР, пясч. кар'ер, каля чыг. Орша – Магілёў, каля в. Вышкава Шклоўскага р-на. Не распрацоўв. (Шкл.)

КАР'ЕР, пясч. кар'ер, каля чыг. Орша – Магілёў, у б. в. Шклоў II. Не распрацоўв. (Шкл.)

КАР'ЕР, пясч. кар'ер, на Пн ускр. в. Пабокавічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАР'ЕР, пясч. кар'ер, у в. Трусак Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАР'ЕР, рад., мелу, па р. Кострычка, у в. Кострыцкая Слабада Кіраўскага р-на. Не распрацоўв. (Кір.)

КАР'ЕР, рад., пясч.-жвір. матэр. Гл. Пацаваслабодскае рад. Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАР'ЕР, рад., пясч.-жвір. матэр., на З ад в. Пілешчына Чавускага р-на. Не распрацоўв. (Чав.)

КАР'ЕР, рад., пясч.-жвір. матэр., на Пд ад в. Сталка Чавускага р-на. Распрацоўв. (Чав.)

КАР'ЕР, сажалка, у а/г Пудаўня Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАР'ЕР, сажалка, у в. Сапронькі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАР'ЕР, ур., с.-г. угоддзі, на У ўскр. а/г Маслакі Горацкага р-на. Да 2004 г. здаб. пясч.-жвір. матэр. Рэкульт. (Гор.)

КАР'ЕРНАЕ ВОЗЕРА, сажалка, у б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАР'ЕРНАЕ ВОЗЕРА, сажалка, у в. Вышкава Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАР'ЕРНЫ ЛЕС, ур., лясное, на кар'ерах, у в. Александрыя Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАР'ЕРЫ, жвір. кар'ер, у а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАР'ЕРЫ, закінуты кар'ер, у в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАР'ЕРЫ, закінутыя мел. кар'еры, за 1,5 км на Пд ад в. Рудня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАР'ЕРЫ, кар'ер, на ПнЗ ускр. в. Ахоцічы Кіраўскага р-на, каля ўр. Дубовы Лог. (Кір.)

КАР'ЕРЫ, кар'ер, у в. Нясята Клічаўскага р-на. Водаачышч. збуд. (Кліч.)

КАР'ЕРЫ, кар'ер, у в. Пацкава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАР'ЕРЫ, кар'еры, пясч.-жвір. матэр., каля в. Ржаўка I Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАР'ЕРЫ, кар'еры, у даліне р. Жадунька Клімавіцкага р-на. (Клім.).

КАР'ЕРЫ, кар'еры, у р-не Цагельны г. Чавусы Чавускага р-на. (Чав.)

КАР'ЕРЫ, сажалкі, у в. Зоры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАР'ЕРЫ, сажалкі, у в. Разальмоў Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАР'ЕРЫ, стары жвір. кар'ер, у в. Мурын-Бор Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАР'ЕРЫ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Леніна Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАР'ЕРЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля в. Дубейкава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРАБАНАВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАБАНАВА, в., Пралетарскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XIX ст., 22 двары, 46 жых., дом сац. пасл. (Касц.)

КАРАБАНАЎКА, мкр-н, частка г. Магілёў, паміж мкр-намі Чыгуначны і Фестывальны. (Маг.)

КАРАБАНАЎКА, п., частка а/г Пудаўня Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРАБАНАЎКА, п., частка в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРАБАНАЎСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі, каля чыг. ст. Магілёў-на-Дняпры-I, у мкр-не Карабанаўка. (Маг.)

КАРАБАЎШЧЫНА, в., Глушанскім п/с Бабруйскага р-на, 2 двары, 2 жых. (Бабр.)

КАРАБІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Хацень Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАБЧАЛКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Добасна Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРАВЕНЕЦ, в., да 1964 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Перайменав. у в. Падлесная. Вар. назвы – в. Каравінец. (Хоц.)

КАРАВЕНЕЦ, фальв., да 1920-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Каравенец. (Хоц.)

КАРАВЕНЕЦ, х., да 1920-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

КАРАВІНЕЦ, в. Вар. назвы – в. Каравенец Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРАВІЧ, руч., пр. прыт. р. Свінка (бас. р. Сож), у Касцюковіцкім р-не. Даўж. 4 км. Выток на Пд ад в. Вішні, на мяжы з Расіяй, вусце на З ад в. Вішні. Перасых. (Касц.)

КАРАВІЧ, ур., с.-г. угоддзі, выган, у в. Вішні Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРАВЯК, п., да 1964 г. у Ленінскім с/с Горацкага р-на. Перайменав. у в. Дружная. Гл. в. Дружная. (Гор.)

КАРАЛЁВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на У в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЁВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРАЛЁВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, у в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАЛЁВА ВОЗЕРА, сажалка, у в. Трусак Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРАЛЁВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнЗ ад в. Сідараўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАЛЁВА, сажалка, у в. Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРАЛЁВА, ур. Гл. ур. Будзішча і Каралёва Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРАЛЁВА, ур., с.-г. угоддзі, поле, паміж ва/г Баронкі і Смолькі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРАЛЁВЫХ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Далуч. да в. Наркі. (Чэр.)

КАРАЛЁК, ур., лясное, на У ад в. Таклеўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРАЛЁЎ ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Слабодка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРАЛЁЎ ПЕРАГОН, пераезд праз меліярац. канаву, каля в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЁЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Камяніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРАЛЁЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЁЎ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КАРАЛЁЎКА, в., Сласцёнаўскі с/с Чавускага р-на, 1 двор, 1 жых. (Чав.)

КАРАЛЁЎКА, п., да 1975 г. у Першамайскім с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Дрыб.)

КАРАЛЁЎСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на Пн ад ур. Халадноўскі Ельнік, на У ад в. Гарадзец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЕЎСКАЯ ГРЭБЛЯ, мясц. назва дарогі Цяцерына – Круглае Круглянскага р-на. У гонар Карла XII. (Кругл.)

КАРАЛЁЎСКАЯ ДЗЯЛЯНКА, ур., лясная дзялянка, ва ўр. Навіна Горацкага р-на. Пл. 1,5 га. (Гор.)

КАРАЛЕЎСКІ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 4,5 км ад г. Клімавічы, на бер. р. Лобжа (Лабжанка). У 1708 г. – лагер Карла XII. На пач. XX ст. знах. швед. гармат. (Клім.).

КАРАЛЁЎСКІ РАВОК, роў, каля 1 км, за 1,5 км на З ад в. Сахараўка Горацкага р-на. (Гор.)

КАРАЛЁЎСКІ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 2,5 км на Пн ад в. Чарнаўцы Чавускага р-на. Пл. 667 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, п., частка а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, рад., торфу, ва ўр. Каралёўшчына Чавускага р-на. Пл. 67 га. Не распрацоўв. (Чав.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, ур., леса-балотнае, за 6 км на З ад а/г Радамля, за 2,5 км на Пн ад в. Чарнаўцы Чавускага р-на. (Чав.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, ур., лясное, за 0,25 км на ПнУ ад ур. Восы Глускага р-на. (Глуск.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, каля п. Гарадок Глускага р-на. (Глуск.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРАЛЁЎШЧЫНА, х., да 1930-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

КАРАЛЬКОВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Хралішчава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРАЛЬКОВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі з пагоркам, у в. Горкі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАРАНЕЦ I, КАРАНЕЦ ПЕРШЫ, в., да 1950-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

КАРАНЕЦ II, КАРАНЕЦ ДРУГІ, в., да 1950-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідавана. (Крыч.)

КАРАНЕЦ, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 10 двароў, 16 жых. У 1930-х гг. – торфаз-д "Калектыўны труд". (Крыч.)

КАРАНЕЦ, руч., левы прыт. р. Худабычка (бас. р. Сож). Даўж. каля 9 км. Выток за 2 км на У ад в. Каранец, вусце на ПдЗ в. Міхеевічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАРАНІСЕЙНАЯ ПЕЛЬ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, па лев. бер. р. Пціч, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАРАНСКІ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Сіняя (бас. р. Свіслач). Даўж. 5 км. Выток і вусце каля в. Пабокавічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРАНЦОВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

КАРАНШЧЫНА, л.м., на ПдУ ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАНЫ, в., Карытненскі с/с Асіповіцкага р-на, 43 двары, 61 жых., дом сац. пасл., лясн. Бр. магіла сав. воінаў. (Асіп.)

КАРАСЁВА ВОЗЕРА, вдсх., на р. Шыпоўка, у а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРАСЁВАЕ ВОЗЕРА, воз., у бас. р. Рэўза, на ПдЗ ад в. Забалацце Чавускага р-на. (Чав.)

КАРАСЁЎКА, сажалка, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРАСЁЎНІК, балота, у в. Азер'е Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРАСІ, в., Гарадзішчанскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 19 двароў, 27 жых. Магіла сав. лётчыка. (Шкл.)

КАРАСІ, воз., старык, у пойме лев. бер. р. Сож, у в. Задобрасць (Калініна) Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАРАСІ, зімав. яма, на р. Белая Натапа, в. Добрае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРАСІКІ, балота, на У ад в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРАСІШЧА, ур., с.-г. угоддзі з лагчынай, на Пд в. Рагі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРАСЬ, воз., старык, паралел. рэчышчу р. Сож, за 2 км на З ад в. Каменка Крычаўскага р-на. Даўж. каля 1 км. 3 старажытн. стаянкі, кург. могільнік. (Крыч.)

КАРАТНАЕ, п., да 1967 г. у Карытненскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

КАРАТЦОВЫ ЯМКІ, л.м., за 2 км на ПнЗ ад в. Зялёны Клін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРАТЫШКІ, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 8 двароў, 12 жых. (Дрыб.)

КАРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Крынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРБАНОЎШЧЫНА, ур., лясное і с.-г. угоддзі, у а/г Коўбча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРБАНОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Трасцянка, у а/г Крапіўня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРБАТКІНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРБАТОЎКА, в., Чарнаруцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 9 двароў, 16 жых. (Шкл.)

КАРДЗІНАЯ, л.м., за 2 км на ПдУ ад в. Гарадок Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРДОН, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 5 жых. (Бял.)

КАРДОН, ур., лясное, на Пд і ПдУ ад в. Хонькавічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАРДОН, ур., лясное, на ПнУ ад в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРДОН, ур., хмызовае, на лев. бер. Дняпра, каля старога моста, каля пл. Арджанікідзе, у межах г. Магілёва. (Маг.)

КАР'ЕР, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., у в. Дунаёк Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАР'ЕР, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., на ПнЗ ад в. Лазаравічы Быхаўскага р-на. Глыб. каля 4 м. (Бых.)

КАР'ЕР, рад., пясч.-жвір. матэр., у в. Ліпаўка Быхаўскага р-на. Распрац. у 1980 – 1990-х гг. Селішча ран. жалеза, часткoв. знішч. кар'ерам. (Бых.)

КАР'ЕР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Стайкі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАРЖОВЫ ПАЛЯДКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,25 км на ПдЗ ад ур. Бышарына Поле, за 1,5 км на ПдЗ ад в. Дубна Слаўгарадскага р-на, за 0,3 км на У ад воз. Падсёл. Стаянка камен. веку. (Слаўг.)

КАРЖОЎШЧЫНА, ур., лясное, на ПнУ ад в. Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. У 1954 г. бура павал. увесь спелы лес. (Слаўг.)

КАРЖОЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАРЗЕЕВА, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 28 двароў, 49 жых. (Дрыб.)

КАРЗІННІК, ур., с.-г. угоддзі, па р. Дунайка, у в. Збышын Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРЗУНЫ, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 12 двароў, 19 жых. Гарадзішча. (Шкл.)

КАРЗУНЫ, в., да 1940-х гг. ва Уланаўскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. У 1643 г. – сукнавальня, млын. У 1695 г. – 6 двароў, у 1897 – 203 жых. (Шкл.)

КАРЗУНЫ, засц., да 1924 г. ва Уланаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Карзуны. У 1897 – 18 двароў, 100 жых. (Шкл.)

КАРЗУНЫ, фальв., да 1924 г. ва Уланаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Карзуны. У 1897 г. – 3 двары, 26 жых., млын. (Шкл.)

КАРКОЎШЧЫНА, в., да 1980-х гг. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

КАРКОЎШЧЫНА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Каркоўшчына Чэрыкаўскага р-на. Выток р. Вудага. (Чэр.)

КАРЛАВЫ МАСТЫ, ур., с.-г. угоддзі, абапал р. Сож, у г. Крычаў. У 1708 г. Карл XII навёў 2 масты праз р. Сож. (Крыч.)

КАРЛІКАВЫ ДУБ, ур., с.-г. угоддзі з дубам, на м. б. в. Шаёўка Крычаўскага р-на. Дубу больш за 160 год, выш. яго крыху больш за 5 м. (Крыч.)

КАРЛІКАВЫЯ КУСТЫ, л.м., за 1 км на Пд ад в. Іванава Слабада Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРМА НАВАЕЛЬНІНСКАЯ, в. Гл. в. Карма-Пайкі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАРМА, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 4 двары, 7 жых., дом сац. пасл. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

КАРМА, в., да 2002 г. у Свіслацкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КАРМА, п., да 1971 г. у Абідавіцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

КАРМА, п., да 2010 г. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КАРМА, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 1 двор, 4 жых. (Кругл.)

КАРМА, ур., асуш. частка балота, сенажаць, у в. Мехава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРМА, ур., лясное, кв. 12 Слаўкавіцкага лясн. П.п. Дубрава Глускага р-на. (Глуск.)

КАРМА, ур., лясное, на З ад в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРМА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. п. Карма Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАРМА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Заракуша Глускага р-на, за 1 км на З ад р. Пціч, на пр. бер. воз. Старарэчча. (Глуск.)

КАРМА, ур., с.-г. угоддзі, сенакос, у в. Старыя Максімавічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРМА, х., да 1930-х гг. у Каткаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

КАРМА-ДОЎГАЯ, в., да 1993 г. у Наваельнінскім с/с Краснапольскага р-на. Адселена. (Краснап.)

КАРМАНАЎКА, в., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, 12 двароў, 14 жых., дом сац. пасл. (Бял.)

КАРМАНОЎСКАЕ, воз., у бас. р. Клява (бас. р. Дняпро), за 16 км на ПнЗ ад г.п. Бялынічы, каля в. Карманаўка Бялыніцкага р-на. Пл. 0,3 км². (Бял.)

КАРМА-ПАЙКІ, в., да 1993 г. у Наваельнінскім с/с Краснапольскага р-на. Адселена. Вар. назвы – в. Карма Наваельнінская. Бр. магіла сав. воінаў. Кург. могільнік каля могілак, ва ўр. Курганне. (Краснап.)

КАРМОЎСКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, паміж вв. Карма і Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРНАВУХАЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК імя С. Будзённага. Пл. 2,4 га. Клічаўскага р-на (Кліч.)

КАРНАВУХАЎСКІ ЛОГ, ур., лясное, з логам, за 5 км на ПнУ ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРНЕЕВА ВЫГАР, ур., хмызовае, каля в. Мяжэнік Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРНЕЕВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРНЕЕЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1,2 км на ПнЗ ад в. Ніжняя Тошчыца Быхаўскага р-на і на ПдУ вусця р. Гнілка. Селішча VI – IX стст. і часоў Стараж. Русі. (Бых.)

КАРНЕЕЎ, х., да 1930-х гг. у Ніжнятошчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

КАРНІЛАЎ БРОД, брод, на р. Бася, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРНІЛАЎКА, в., да 1920-х гг. у Комсеніцкім с/с Круглянскага р-на. Далуч. да в. Запруддзе. (Кругл.)

КАРНІЛАЎКА, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 7 двароў, 8 жых. (Кругл.)

КАРНІЛАЎКА, п., частка в. Запруддзе Комсеніцкага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРНІЛАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРНІЦА, в., Хвастаўіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 32 двары, 60 жых. Магіла сав. воінаў. У XIX ст. – Выгада, Выгода. (Глуск.)

КАРНІЦА, ПІЛЬЦЫ, балота, на Пд ад в. Шчэгліца Магілёўскага р-на. (Маг.)

КАРНІЦА, ПІЛЬЦЫ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., на Пд ад в. Шчэгліца Магілёўскага р-на. Пл. 161 га. (Маг.)

КАРНІЦА, ПІЛЬЦЫ, рад., торфу на балоце Карніца Магілёўскага р-на. Пл. 161 га. (Маг.)

КАРОБЧЫНА І, КАРОБЧЫНА ПЕРШАЯ, сядз., да 1920-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 1 двор, 17 жых. (Мсц.)

КАРОБЧЫНА ІІ, КАРОБЧЫНА ДРУГАЯ, сядз., да 1920-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 1 двор, 5 жых. (Мсц.)

КАРОБЧЫНА, в., ц. Краснагорскага с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1641 г., 136 двароў, 367 жых., п/а, дом сац.-культ. пасл., крама, ТАА "Троя-Агра". Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. Гарадзішча. У XVII – XIX стст. належ. Тупічэўскаму ман. У 1897 г. – 34 двары, 234 жых. У 1930 г. на р. Віхра – ГЭС (75 кВт). Да 1990-х гг. – спіртз-д. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

КАРОВІЙ ЛОГ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Рудня Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРОВІН БРОД, брод, праз р. Проня, в. Пуцькі Чавускага р-на. (Чав.)

КАРОВІН МОСТ, мост, праз меліярац. канаву, на У ад а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КАРОК, ур., лясное, паміж вв. Вілейка, Гладкова Чавускага р-на. (Чав.)

КАРОЛЬКІН ЛЕС, л.м., за 0,5 км на ПнУ ад в. Балешын Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРОМКА, ур., лясное, паміж вв. Краснае, Карма, п. Бельгійскі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРОСТАЎКА, в., назва в. Жукаўка Касцюковіцкага р-на ў XIX – пач. XX стст. (Касц.)

КАРОТКАЯ ДЗЕСЯЦІНА, ур., с.-г. угоддзі, в. Прылессе Чавускага р-на. Пл. 0,5 га. (Чав.)

КАРОТКІ ПАЗ, воз., старык, у даліне р.Сож паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРОТКІЯ, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 6 двароў, 10 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КАРОТКІЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг па лев. бер. р. Бася, каля в. Хонькавічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАРОЎКІНА, ур., лясное, у в. Аўтухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРОЎНА, ур, с.-г. угоддзі, у луцэ р. Проня, на Пд ад вусця р. Чыстая Лужа Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРОЎСКІ ВІР, вір, на р. Беседзь, у а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРОЎСКІ ВІР, вір, на руч. Ржавец, у в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРОЎЧЫНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Коўбча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРОЎЧЫНА, а/г, ц. с/с Дрыбінскага р-на, 370 двароў, 923 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., СШ, філ. дз. шк. мастац., д/с "Црамок", СДК, б-ка, Дом рамёстваў, КПП, 2 крамы, свінак-с, аграсядз. ф. Помн. сав. воінам. Кург. могільнік. (Дрыб.)

КАРОЎЧЫНА, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 8 двароў, 11 жых. Аграсядз. "Дар'іна сядзіба". У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КАРОЎЧЫНА, вдсх, на р. Касінка, а/г Кароўчына Дрыбінскага р-на. Гл. Кароўчынскае вдсх. (Дрыб.)

КАРОЎЧЫНСКАЕ, вдсх., на р. Касінка, за 1 км на ПдЗ ад а/г Кароўчына Дрыбінскага р-на. Пл. 0,47 км^2. Глыб. 8,6 м. Аб'ём 1,42 млн м^3. Пл. вдзб. 25 км^2. (Дрыб.)

КАРОЎЧЫНСКАЯ СЛАБОДКА, в. Гл. Слабодка Кароўчынская, Слабодка Дрыбінскага р-на. Старажытн. селішча, курган. (Дрыб.)

КАРОЎЧЫНСКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на, на ПдЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Лупалаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 Дрыбінскага р-на, з 08.07.1931 Чавускага р-на, з 12.02.1935 Дрыбінскага р-на, з 20.02.1938 – у Магілёўскай вобл., з 16.09.1954 у Горацкім р-не, 24.06.1960 ліквідаваны. 20.06.1966 г. адноўлены. 9 снп, 501 двор, 1143 жых. (Дрыб.)

КАРПАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРПАВА ГАРА, пагорак, у а/г Ціманава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПАВА ШЫЯ, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК імя С. Будзённага Клічаўскага р-на. Пл. 1,6 га. (Кліч.)

КАРПАВІЧЫ, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 25 двароў, 31 жых., ф. Помн. землякам. (Глуск.)

КАРПАЎ ЛОГ, лог, за а/г Ракушава, каля в. Васількі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРПАЎКА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 4 двары, 5 жых. (Бял.)

КАРПАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРПАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАРПАЎКА, ур., хмызова-балотнае, каля в. Васількі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРПАЎКА, х., да 1930-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КАРПАЎСКІ, п., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 5 двароў, 8 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

КАРПАЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на, каля шашы Масква – Варшава. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАРПАЧОВА ГАРА, пагорак, на З ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАРПАЧОВЫ КУСТЫ, ур., хмызовае, за 1 км на ПнУ ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 0,9 га. (Краснап.)

КАРПАЧЫ, в., да 1976 г. у Гусаркаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Клім.)

КАРПЕКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Выдранка Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАРПЕКІН БУГОР, бугор, на полі, у в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПЕКІН БУГОР, бугор, у Пд частцы а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРПЕКІНА РОШЧА, ур., лясное, на У ад в. Жаркі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРПЕКІНА ЯМА, ур., лясное, каля в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРПЕКІНЫ ШТАНЫ, ур., лясное, на У ад в. Доўгая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРПЕЧКІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на ПдЗ ад в. Сабалёўка Галіцкага с/с Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПІЛАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Стараcельскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Вялікае Уланава. (Шкл.)

КАРПІЛАЎКА, воз., да 1970-х гг. у бас. р. Дняпро, у г. Шклоў. Асушана. (Шкл.)

КАРПІЛАЎКА, п., частка в. Стараселле Горацкага р-на. (Гор.)

КАРПІЛАЎКА, п., частка в. Уланава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРПІЛАЎСКАЕ ВОЗЕРА, сажалка, у в. Карпілаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПІЛАЎСКІ ПАСЁЛАК, п., частка а/г Язёры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРПІЛАЎСКІ САД, сад, у в. Карпілаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПІН ВУГАЛ, л.м., за 1 км на З ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПІН ЛЕС, л.м., на З і ПнЗ ад в. Сяльбка Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КАРПІН ЛЕС, ур., лясное, каля в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРПІН ЛЕС, ур., лясное, на Пн ад в. Негін Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРПІСОНАЎКА, в., Забалацкі с/с Мсціслаўскага р-на, без жых. (Мсц.)

КАРПОВІЧЫШЫН ЛЕС, ур., лясное, на ПнЗ в. Валосавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРТА, ур., лясное, каля в. Жаркі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРТА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Літоўск Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРТУЗЫ, в. Гл. в. Перакладавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,7 км на Пн ад в. Фядотаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Бася, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Забавы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Забалацце Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРТЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАРТЫЖЫ, в., Ракшынскі с/с Мсціслаўскага р-на, 20 двароў, 36 жых. 2 магілы сав. воінаў. У 1897 г. – 216 жых. (Мсц.)

КАРТЫЖЫ, п., да пач. XX ст. у Ракшынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 15 жых. (Мсц.)

КАРТЫЖЫ, пастаялы двор, да 1910-х гг. у Ракшынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 5 жых. (Мсц.)

КАРТЫЖЫ, фальв., да 1920-х гг. у Ракшынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 3 двары, 17 жых. (Мсц.)

КАРУБУШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р. Трасцянка, у а/г Крапіўня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАРУЗІНА, зімав. яма, на р. Сож, на У ад а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. Назва ад тапельца. (Крыч.)

КАРЦЕЛЬ, руч., левы прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. каля 4 км. Выток ур. Васілеўшчына, вусце на Пд ад в. Мірагошч Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРЦЁЖНАЯ АЛЕЯ, алея, у Жыліцкім парку, частка парка. Гл. Жыліцкі парк Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРЦЭВІЧАВА ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, луг у луцэ на р. Быстрая, на ПдУ ад в. Мікадзімава Горацкага р-на. (Гор.)

КАРЧАВАТКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Іскра Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРЧАВАТКА, ур., с.-г. угоддзі, на З ускр. а/г Цяцерына Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРЧАВАТКА, ур., с.-г. угоддзі, у п. Усходні Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРЧАВАТКА, ур., хмызова-забалоч., на лев. бер. р. Друць, на З в. Шупені Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРЧАВАХА, балота. Гл. балота Раманькі. (Маг.)

КАРЧАВАХА, зак. Гл. зак. Раманькі. (Маг.)

КАРЧАВАХА, рад. Гл. рад. Раманькі. (Маг.)

КАРЧАВАХА, руч., левы прыт. р. Быстрая (бас. р. Дняпро). Даўж. 4 км. Выток на У ад а/г Горы, вусце ў а/г Горы Горацкага р-на. (Гор.)

КАРЧАВАХА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнУ ад в. Прыволле Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРЧАВАХА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі з пагоркам, у в. Сталка Чавускага р-на. (Чав.)

КАРЧАВАХА, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Васілёўка Хоцімскага р-на, на лев. бер. р. Беседзь. Знах. костак маманта. (Хоц.)

КАРЧАВОЕ БАЛОТА, ур., хмызовае, каля в. Ігнатаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРЧАВУХА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРЧАВЯНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРЧАГОЎКА ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у б. п. Іскра Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАРЧАГОЎКА, п., да 1959 г. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Перайменав. у п. Іскра. Гл. п. Іскра. (Краснап.)

КАРЧАМІШЧА, ур., с.-г. угоддзі ў в. Забалоцце Бялыніцкага р-на. Раней карчма. (Бял.)

КАРЧАНКА, канал. Гл. канал Красная Канава у Глускім і Асіповіцкім р-нах. (Асіп., Глуск.)

КАРЧАНКА, р. Гл. канал Красная Канава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРЧМА, в., да 1964 г. у Глушанскім п/с Бабруйскага р-на. Гл. в. Дачнае. (Бабр.)

КАРЧМА, ур., лясное, на Пд в. Нямкі Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРЧМА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Васькавічы Чавускага р-на. (Чав.)

КАРЧОМІШЧА, ур., лясное, за 1 км на ПнЗ ад в. Забалацце Машчаніцкага с/с Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Бял.)

КАРЧОМІШЧА, ур., лясное, на ўскр. в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРЧОМІШЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск)

КАРЧОМКА, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 26 двароў, 57 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КАРЧОМНАЯ, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК імя С. Будзённага Клічаўскага р-на. Пл. 6,7 га. (Кліч.)

КАРЧОЎНІК, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Ліхінічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАРЧЫ, балота, па р. Жадунька Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРЧЫ, п., частка в. Іванаўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАРЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, поле, в. Недзведзь Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, поле, на З ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КАРЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, поле, на Пд в. Лебядзёўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАРЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Залачэва Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРЧЫЛАЎКА, в., да 1942 г. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Спалена фашыстамі. (Бял.)

КАРЧЫЛАЎКА, ур., лясное, за 2 км на ПнУ ад п. Ясная Паляна Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРЧЭЎЕ, ур., лясное, каля в. Нясята Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРЧЭЎЕ, ур., лясное, каля в. Таценка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРЧЭЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Ваевічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАРЧЭЎКА, л.м., за 1,5 км на ПнЗ ад б. в. Цітаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРШАКОЎ ГРУД, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пн ад в. Жалвінец, паміж р. Пціч і в. Жалвінец Глускага р-на. (Глуск.)

КАРШАЛІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Рубанаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРШУКІ, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, без жых. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

КАРШУКОЎСКАЯ КРЫНІЦА, руч., бас. р. Суша. Выток і вусце на Пд ад в. Каршукі Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАРЫТКА, руч., левы прыт. р. Клява (бас. р. Дняпро). Даўж. 7,5 км. Выток на У, вусце на З ад в. Карытніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРЫТКІНА БАЛОТЦА, балота, за 0,3 км на ПнУ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАРЫТНАЕ, а/г, ц. с/с і СВК "К.-с "Карытнае", вядом. з XVI ст., 184 двары, 423 жых., п/а, АТС, урач. амбул., СШ, д/с "Пралеска", дз. шк. мастац., СДК, б-ка, КПП, лазня, крама, ф., кацельня, фермер. гасп. "Агратэхпрод", "У шлях", аграсядз. "Зялёныя вербы", "Лявоніха", "Мядовы падворак" Да чыг. ст. Ясень – 10, да рц – 18 км. Бр. магіла сав. воінаў. Парк. (Асіп.)

КАРЫТНАЕ, балота, на Пд р.п. Татарка Асіповіцкага р-на. Пл каля 250 га. Распрац. торфу. (Асіп.)

КАРЫТНЕНСКАЯ ПУШЧА, л.м., старая назва ўр. Карытненскі Лес Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРЫТНЕНСКІ ЛЕС, л.м., вакол а/г Карытнае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРЫТНЕНСКІ ПАРК, парк, пейзажны, у а/г Карытнае Асіповіцкага р-на. Заклад. у 2-й пал. XIX ст. 23 віды дрэў. Зберагласе Пн частка. (Асіп.)

КАРЫТНЕНСКІ С/С, с/с Асіповіцкага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г., з 06.01.1965 у р-не. СВК "К.-с "Карытнае" (а/г Карытнае). 8 снп, 316 двароў, 631 жых. (Асіп.)

КАРЫТНЕНШЧЫНА, балота, у вдзб. р. Ваўчанка Асіповіцкага р-на, на Пн а/г Карытнае. Пл. 2,6 тыс. га. Здаб. торфу. (Асіп.)

КАРЫТНЕНШЧЫНА, рад., торфу, на балоце Карытненшчына Асіповіцкага р-на. Пл. прам. пакладаў 2,1 тыс. га. Зап. торфу 3 млн т. Здаб. на паліва. (Асіп.)

КАРЫТНЕНШЧЫНА, ур., леса-балотны масіў, на З Бялыніцкага р-на, паміж балотамі Вялікае і Махавое. (Бял.)

КАРЫТНІЦА, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVI ст., 42 двары, 81 жых., дом сац. пасл., крама, кавярня, Кастрычніцкае лясн., ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

КАРЫТНЯ, руч., левы прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро). Даўж. 5 км. Выток і вусце ў р-не а/г Леніна Горацкага р-на. Цячэ па яры Карытным. (Гор.)

КАРЫЦІЦА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, каля а/г Мушына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАРЭБСКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Дрыбінскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Дрыбінскім р-не, з 08.07.1931 у Горацкім р-не, з 12.02.1935 у Дрыбінскім р-не, з 20.02.1938 – у Магілёўскай вобл., ліквідаваны. Тэр. далуч. да Дрыбінскага с/с. (Дрыб.)

КАРЭБЫ, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, ц. СВК "Сонечны Прамень", 34 двары, 64 жых., ФАП, клуб, б-ка, крама, ф. 3 старажытн. стаянкі, кург. могільнік. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Дрыб.)

КАРЭЛАЎКА, воз., старык, на пр. бер. р. Сож, за 1,3 км ад воз. Дзюжкіна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРЭЛАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАРЭННЯ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПнУ ад а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАРЭПАЎКА, ур., лясное, каля в. Кудзін Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАРЭЯ, п., частка а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАРЭЯ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Аўчыненкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАРЭЯ, ур., частка балота і забалоч. с.-г. угоддзі ў в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАС'ЯНАВА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Вішні Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАСА, пясч. каса, на р. Сож, на Пд ад в. Мірагошч Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАСА, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Атражжа Чавускага р-на. (Чав.)

КАСА, ур., с.-г. угоддзі, паміж лесам і дарогай, у в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАСАВІЦА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Беседзь, у а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАСАВІШЧА, воз, у бас. р. Бярэзіна, у Клічаўскім р-не, на У ад воз. Орлінскае, за 8 км на ПнЗ ад в. Сяргеевічы. (Кліч.)

КАСАГОР'Е, перасеч. мясц., паміж вв. Вялікія і Малыя Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАСАГОРАК, ур., лясное, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАСАЛЯНКА, р., у Слаўгарадскім і Кармянскім р-нах, пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 34 км. Пл. вдзб. 352 км². Сяр. нахіл 0,8‰. Выток каля Пд ускр. в. Малая Зімніца Слаўгарадскага р-на, вусце у Кармянскім р-не. Вар. назвы – р. Касялянка, Перагонка. (Слаўг.)

КАСАР, КАСАРЫ, КОСАР, п., да 2010 г. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КАСАР, ур., лясное, каля в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАСАРЫ, в., да 1930-х гг. у Прудкоўскім с/с Чавускага р-на, каля в. Петухоўка. Ліквідавана. (Чав.)

КАСАРЫ, п. Гл. п. Касар Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАСАРЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Касары Чавускага р-на. (Чав.)

КАСАРЫЦКІЯ СТАРЫКІ, два старычн. воз., на пр. бер. р. Пціч, на У ад в. Касарычы Глускага р-на. (Глуск.)

КАСАРЫЧЫ, в., Каткаўскі с/с Глускага р-на, вядом. з XVI ст. як с., 40 двароў, 54 жых. Помн. землякам. У 1967 г. далуч. п. Касарычы і Каткаўскі. (Глуск.)

КАСАРЫЧЫ, зімав. яма, на р. Пціч, у в. Касарычы Глускага р-на. (Глуск.)

КАСАРЫЧЫ, п., да 1967 г. у Каткаўскім с/с Глускага р-на. Далуч. да в. Касарычы. (Глуск.)

КАСАРЭЎСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАСАЧОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдУ ад в. Пятроўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСЁК, руч., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро), в. Зуі. Даўж. каля 1 км. Выток і вусце ў р-не в. Зуі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАСЁК, ур., с.-г. угоддзі, луг, па руч. Касёк, у в. Зуі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАСІЛАЎКА, ур., лясное, каля в. Сялец Глускага р-на. (Глуск.)

КАСІН ГАРАДОК, ур. Гл. ур. Лысая Гара. (Чав.)

КАСІНАВЫ РОЎ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАСІНКА, р. Вар. назвы – р. Дабранка Горацкага р-на. (Гор.)

КАСІНКА, р., левы прыт. р. Бася (бас. р. Дняпро). Даўж. 12 км. Пл. вдзб. 70 км². Выток за 2 км на ПнУ ад в. Шатнева, вусце за 2 км на З ад в. Кароўчынская Слабодка Дрыбінскага

р-на. Вдсх. Кароўчына. Вар. назвы – р. Касуля. (Дрыб.)

КАСІНЫ РОЎ, ур., с.-г. угоддзі, каля лесу, у в. Горкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАСІЦКАЕ, вдсх., на р. Лахва, у в. Касічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАСІЦКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, а/г Сласцёны Чавускага р-на. (Чав.)

КАСІЦКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Леніна Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАСІЦЫ, в., старажытн. назва в. Касічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАСІЧЫ, в., Баркалабаўскі с/с Быхаўскага р-на, 58 двароў, 94 жых., п/а, АТС, ФАП, крама. Помн. землякам. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

КАСІЧЫ, ур. Гл. Касіцкае Быхаўскага р-на. Раней – Касіцкая ГЭС. (Бых.)

КАСКАД КРЫНІЦ, п. п., мясц. знач., з 1994 г., за 1 км на Пд ад в. Гамарня Быхаўскага р-на, за 0,5 км на Пд р. Уюнок, у кв. 44 Дунайкоўскага лясн. Пл. 0,15 га. (Бых.)

КАСКЕВІЧЫ І, КАСКЕВІЧЫ ПЕРШЫЯ, в., да 1917 г. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КАСКЕВІЧЫ ІІ, КАСКЕВІЧЫ ДРУГІЯ, в., да 1950-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Далуч. да в. Малыя Каскевічы. (Кругл.)

КАСКЕВІЧЫ ІІІ, КАСКЕВІЧЫ ТРЭЦІЯ, в., да 1950-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Далуч. да в. Малыя Каскевічы. (Кругл.)

КАСКЕВІЧЫ, в., Рубежскі с/с Круглянскага р-на, 13 двароў, 22 жых., ф. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

КАСКОЎСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Іскра Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАСМАТАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на Пд в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАСМЫЛІШЧАЎ ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж рр. Чарняўка і Рудзея, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАСМЫНІЦКАЕ, вдсх., у бас. р. Белая Натапа, за 2 км на ПдУ ад в. Касмынічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАСМЫНІЦКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1954 – 1963 гг. У 16.09.1963 г. перайменав. у Капачоўскі с/с. Ц. с/с – в. Касмынічы (1954 – 1959), Капачы (1959 – 1963). (Мсц.)

КАСМЫНІЧЫ, в., Капачоўскі с/с Клімавіцкага р-на, вядом. з 1560 г., 46 двароў, 106 жых., крама. Ц. с/с у 1954 – 1959 гг. У 1654 – 1967 гг. спустош. руск. войск. У 1897 г. – 21 двор, 140 жых. (Мсц.)

КАСПЕРКА, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 2 двары, 6 жых. (Клім.)

КАССЁ, в., да 1976 г. у Ясенскім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да а/г Краснае. У 1924 – 1954 гг. – ц. Кассянскага с/с. Стаянка эпохі мезаліту. (Асіп.)

КАССЁ, п., да 1980-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Кругл.)

КАССЁ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад дарогі Шапалевічы – Гоенка, за ўр. Плескачовы Кліны, на ПдЗ ад а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАССЁ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Боўсевічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАССЯНАЎ КУТ, ур., с.-г. угоддзі, ва ўр. Пугаўе, за 3 км на Пн ад а/г Добрая Горацкага р-на. (Гор.)

КАСТЛЯКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, па пр. бер. р. Сож, на У ад а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАСТРЫЦЫ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 20 двароў, 31 жых. (Маг.)

КАСТРЫЧКА, р., у Кіраўскім і Клічаўскім р-нах, левы прыт. р. Ольса (бас. р. Дняпро) у Кіраўскім р-не. Даўж. 16 км. Выток на ПнУ ад в. Казулічы, вусце за 1 км на ПнЗ ад в. Усохі. Пл. вдзб. 53 км². Вар. назвы – Кострычка. (Кір., Кліч.)

КАСТРЫЧНІК, в., да сяр. XX ст. у Любоніцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

КАСТРЫЧНІК, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, заснав. у 1920-х гг., 1 двор, 1 жых. (Глуск.)

КАСТРЫЧНІК, п. Гл. фальв. Прапойск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАСТРЫЧНІК, п., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. Да 1961 г. – в. Засценкі. (Бял.)

КАСТРЫЧНІК, п., да 1970-х гг. у Кіраўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. Селішча. (Глуск.)

КАСТРЫЧНІК, п., у 1920 – 1940-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да а/г Гіжэнка. Мясц. назва Кайстрычнік. (Слаўг.)

КАСТРЫЧНІК, п., частка а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАСТРЫЧНІК, х., да 1940-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

КАСТРЫЧНІЦКІ РАЁН, адм. гарадскі р-н, у г. Магілёў. Утвор. 25.12.1962 г. на левабярэжжы г. Магілёў, у Пд частцы. Пл. 47 км². Нас. 167,7 тыс. жых. (перапіс 2009) (Маг.)

КАСТУСЁВА ПРОСЕКА, лясн. дарога Бардзінічы – Дубаснік Чавускага р-на. (Чав.)

КАСТУСЁВА РОШЧА, ур., лясное, каля в. Бель Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАСТУСЁЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Міхалкава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСТЫЛЬ, п., частка в. Слабада Горацкага р-на, вакол ф. БРЖ. (Гор.)

КАСТЫЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на З ад в. Круглае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСУЛЯ, р. Гл. р. Касінка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАСУНОЎКА, пагорак. Гл. Касуноўская Гара Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАСУНОЎСКАЯ ГОРКА, пагорак і яр, у даліне р. Сож, па вул. Касуноўскай у г. Чэрыкаве. (Чэр.)

КАСЦЁЛ, зак., мясц. знач., з 1996 г., краявідны, каля в. Горы Краснапольскага р-на. Пл. 43 га. Кашт. насадж. (80% – ясень). Водаахоўн. знач. (Краснап.)

КАСЦЁЛ, ур., лясное, каля б. в. Макаўе Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАСЦЁЛ, ур., с.-г. угоддзі, паміж ярамі Касцельны і Падкасцельны, за 0,5 км на ПдЗ ад моста праз р. Палуж у в. Горы Краснапольскага р-на, на пр. бер. р. Палуж, за 1,5 км на Пн ад в. Бірулі. Гарадзішча жалезн. веку. (Краснап.)

КАСЦЁЛ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Фашчаўка, на м. б. касцёла Спаслання Св. Духа (1754). Узарваны 25.12.1967 г.. Крыж. Вар. назвы – Касцелішча. (Шкл.)

КАСЦЁЛ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гонча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КАСЦЕЛІШЧА, ГАРА КАСЦЕЛІШЧА, ур., старажытн. назва г. Панская, у в. Цяхцін Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАСЦЕЛІШЧА, пагорак, у а/г Старасельле Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАСЦЕЛІШЧА, ур.. Гл. Касцёл, у в. Фашчаўка. (Шкл.)

КАСЦЕЛЬНАЯ, п., частка в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАСЦЁР, л.м. і с.-г. угоддзі, за 3 км на Пд ад в. Вялікі Мох Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСЦЕРНЯ, гара. Гл. гара Костра Магілёўскага р-на. (Маг.)

КАСЦЕРНЯ, ур. Гл. ур. Касцея Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КАСЦЕЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж ярамі, за 1,5 км ад в. Горы, каля в. Бірулі Краснапольскага р-на. Гарадзішча. Вар. назвы – ур. Касцерня. (Краснап.)

КАСЦІ, с.-г. угоддзі, луг на З а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КАСЦІЎКА, руч., пр. прыт. р. Беседзь (бас. р. Сож) у Хоцімскім р-не. Даўж. 10 км. Выток паміж в. Васільеўка-1 і п. Дружба. Вусце ў в. Бесядскі Прудок. (Хоц.)

КАСЦІШЧА, ур., прысядз. уч-кі, па вул. Вакзальная, 17 у г. Крычаў. Разбуран. вайсков. могілкі салдат вермахта. (Крыч.)

КАСЦЮКІ, ур., старажытн. ядро суч. г. Касцюковічы. (Касц.)

КАСЦЮКОВІЦКАЕ, рад., цагельн. сыравіны, на ПнУ ўскр. г. Касцюковічы. Распрацоўв. цагельн. з-дам. (Касц.)

КАСЦЮКОВІЦКАЯ РАЎНІНА, фіз.-геагр. р-н., марэнна-водна-ледавік. раўн. На тэр. Касцюковіцкага, Клімавіцкага, Хоцімскага, Краснапольскага р-наў, часткова – Слаўгарадскага, Чэрыкаўскага, Крычаўскага. Мяжуе на Пн і ПнЗ з Аршанска-Магілёўскай, на Пд і ПдЗ з Чачорскай, на З – Слаўгардскай раўн. (Касц., Клім., Краснап., Крыч., Слаўг., Чэр., Хоц.)

КАСЦЮКОВІЦКІ Г/С, г/с Касцюковіцкага р-на, на Пн р-на, з 1926 г. У скл. г. Касцюковічы. (Касц.)

КАСЦЮКОВІЦКІ РАЁН, адм. сельск. р-н, на У вобл., з рц. – г. раён. падпарадкав. Касцюковічы, з 17.07.1924 г. Пл. 1493,8 км². У р-не г. Касцюковічы, 7 с/с (Бароньkаўскі, Беладубраўскі, Бялынкавіцкі, Дзямідавіцкі, Забычанскі, Пралетарскі, Сялецкі), 121 снп. Пав. р-на хвалістая, у межах ПдУ часткі Аршанска-Магілёўскай раўн. (Касцюковіцкая раўн.). Агул.

Умоўныя знакі

⊙ гарады абласнога падпарадкавання	мяжа дзяржавы
○ гарады раённага падпарадкавання	мяжа вобласці
○ гарадскія пасёлкі	мяжа раёна
• цэнтры сельскіх саветаў	чыгункі
рэкі	аўтадарогі

нахіл тэр. з ПнУ на ПдЗ, 70% тэр. на выш. 160–180, 30% – ніжэй за 160 м н.у.м. Найвыш. пункт 190,6 м, за 4 км на Пн ад в. Пралетарская, самая нізкая – 131 м, урэз р. Беседзь. Глыб. расчлян. 5 – 7 м/км², уздоўж рэк – 10 – 15 м/км². У тэктан. адносінах прымеркав. да ПдУ часткі Аршанскай упадз. і З схілу Варонежскай антэклізы. Зверху антрапаген. да 50 м, у далінах р. суч. адклад. паазерскія алювіял., на вдпдз. – марэн. і водна-ледавіков. сожскага (З) і дняпроўскага (У) зледзян., якія падсціл. утвар. бярэзінскага зледзян. Пашыр. мел. адклады да 80 м, дэвон. – да 350 м. Пав. крышт. падмурку не глыб. за 650–850 м. Рад.: торфу (74; зап. 5,9 млн т), маргелю (4; 4 млрд. т; Вароньнкаўскае, Восаўскае, Камунарскае, Сілічскае), мелу (Прашчава–Каніцкае), гліны (4; 1 млн. м³, Гібалаўскае, Прудоцкае), буд. пяскоў (3; Каніцкае, Бароўскае). Клімат умер.-кантынент. Сяр. т-ра студз.– 7,8°С, ліпеня +18,5°С. Ападкаў 600 мм у год. Вегетац. перыяд – 185 сут. Гал. р. Беседзь з прыт.: Алешня, Чарняўка, Дзяражня, Жадунька з Крупкай і Крупенькай, Сураў (справа), Свінка, Прудок, Зубар, Трасцянка (злева). Гушч. натур. сеткі 0,4 км/км². Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 33,2, дзярн.-падзол. забал. – 55,7, дзярн.-забал. – 3,5, поймав. дзярн. – 5,0, тарф.-балотн. – 2,0. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 18,5, супясч. – 70,8, пясч. – 8,6, тарф. – 2,0. Пласк. эрозія на 5,2 % ворыва. Сяр. бал банітэту с-г. угоддзяў – 29. Доля дэфляц. небяспечн. – 25,8, эрадыр. 2,9%. Антрапаген. асвоен. краявідаў – 62,9%. Лясы (27%) падзоны дуб.-цемнахв. Найб. л.м. да 60 км² – ніжэй сутоку рр. Беседзі і Жадунькі; Дзяражненская і Дубяецкая л.д., ур. Цыкуны. Лясы (%): хваёв. – 35,9, ялов. – 14,8, дуб. – 11,2, бяроз. – 21,8, асін. – 8,8, чорнаальхов. – 6,4 і інш. 27% лясоў – штучн. Лугі – 33,1 тыс. га. 50,7% зямель у с.-г. вытворч. Балоты (74) пераваж. нізін. У Чырвоную кнігу РБ занес.: клён шыракал., шпажнік чарапіцавы, кубышка малая, валяр'ян двудомны, барсук. Прыродаахоўн. тэр.: 2 зак. (Панікоўскі, Мохі), 3 п.п. мясц. знач. Нас. 26,4 тыс. чал. Мужч. – 47%, жан. – 53. Гарадское нас. – 60,6%, сельскае – 39,4. Нац. склад (перапіс 2009, %): беларусы – 91,6, руск. – 6,7, укр. – 1,2. Спецыяліз. прам.: буд. матэр. (БЦЗ), метала- і дрэваапрац., харч. АПК: 6 СВК ("К.-с "Парыжская Камуна", "Дуброва", "К.-с "Прагрэс", "Машавое", "Дзямідавіцкі", "Сялецкі"), СП "Шарэйкі" ААТ "Райаграпрамтэхэнерга", СП "Цэмагра" ПРУП "Беларускі цэментны з-д", 5 фермер. гасп., 2 аграсядз. Пад с.-г. землямі 49,4%, спецыяліз. с.-г.: мяса-мал. жывёлагад., пашыр. пасевы бульбы і збож. 28 шк., сан. шк.-інт., 23 д/с , 26 клубаў, 29 бібліятэк, 4 б-цы, 24 ФАП і інш. Чыг. Орша – Унеча (1923). Аўтадарогі на Краснаполле, Клімавічы, Хоцімск, Чэрыкаў, Сураж. З.а. Трасцянка. Тур. б. (в. Фёдараўка). Помн. партызанам, магілы ахвяр фашызму, бр. магілы сав. воінаў і партызан. Помн. архітэкт.: цэрквы мураваныя (XIX – XX стст., в. Забычанне, Саматэвічы), драўлян. (XIX ст., в. Гаўрыленка, Канічы), касцёл (XIX – XX стст., в. Канічы), бровар (пач. XX ст., в. Канічы). Радз.: Ф. Аўхачова, А. Варанцова, У. Скугара, М. Судзілоўскага, Гер. Сав. Саюза; М. Зіньковіч, ген.-маёра, Гер. Сав. Саюза; А. Бархаткова, мастака; Л. Барыскіна, П. Кандрашова, М. Мялешчанкі, Гер. Сац. працы; Г. Блінкова, біёл., д.б.н., праф.; Л. Бяляевай, філосафа; У. Бяляўцава, бел. гісторыка; І. Ветрава, дзярж. дзеяча; М. Губернатарава, паэта; Т. Дзмітрусёва, паэта; М. Жалтакова, медыка, д.м.н.; Б. Загурскага, засл. дзеяча мастацтваў РФ; М. Іванішчанкі, бел. хіміка; Р. Ігнаценкі, літаратара; І. Ісачанкі, драматурга; С. Ісачанкі, пісьменніка; С. Кормера, д.ф.-м.н., праф., чл.-кар. АН СССР; А. Куляшова, нар. паэта; П. Лепяшынскага, рэв. і педагога; Л. Ляванава, пісьменніка; М. Лызікава, медыка, д.м.н.; С. Малюгіна, ген.-лейт.; С. Маргелава, к.э.н., эканамгеографа; М. Мельнікава, паэта; К. Патапенкі, філосафа; К. Палікарпава, археолага; С. Пацёмкіна, А. Пісьмянкова, А. Русецкага, М. Сяднёва, паэтаў; А. Раманава, пісьменніка; С. Слабодчыкава, фізіка, д.ф.-м.н.; І. Смолікава, ген.-лейт.; Ф. Ткачова, ген.; А. Шматкова, ген.; М. Хадаровіч, географа; В. Хомчанкі, пісьменніка; Г. Хомчанкі, хіміка, д.х.н.; В. Ціпчанкі, д.т.н., праф.; І. Чыгрынава, нар. пісьменніка; П. Чыгрынава, д.гіст.н., праф. і інш. Газета "Голас Касцюкоўшчыны". (Касц.)

КАСЦЮКОВІЦКІ С/С, с/с у 1924 – 1926 гг. у Касцюковіцкім р-не. Пераўтвор. 24.09.1926 г. у Касцюковіцкі г/с. (Касц.)

КАСЦЮКОВІЧЫ, в., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVI ст., 3 двары,

14 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайна адноўлена. (Кругл.)

КАСЦЮКОВІЧЫ, г., раён. падпарадкав., з 1938 г., ц. р-на з 1924 г., вядом. з 1592 г., на р. Жадунька пры сутоку рр. Крупня і Баравец, ц. СВК "К.-с "Парыжская Камуна", 16 тыс. чал. Мяст. з 1784 г., у 1875 – 1913 гг. прац. вінакурня. У 1909 – 2957, у 1933 – 3100 жых. У 1924 – 1927 гг. – ц. р-на ў скл. Калінінскай акр., з 1927 – Магілёўскай акр. З 15.01.1938 г. – у Магілёўскай вобл. У 1930-х гг. – гантарэзня, пеньказ-д, маслаз-д, цагельня. З 14.08.1941 да 28.09.1943 г. пад фашысц. акупацыяй. У 1959 – 8,1 тыс. чал. У 1977 г. далуч. вв. Фёдараўка і Слабада. Прац. ААТ "Беларускі цэм. з-д", прамк-т, спіртз-д, цагельня, хлебз-д, лесгірамгас, мал. з-д, уч-к Клімавіцкага з-да напояў, лясгас, цэх металаапрац., цэх дрэваапрац., ЖБВ, АБЗ, друкарня, нафтабаза, метэаст., ААТ "Райаграпрамтэхэнерга", б-ца, 3 п-кі, 6 шк., 8 дашк. устаноў, ВВК, РДК, краязн. музей; аграсядз. "Сядзіба В. Турлова". Мемар. к-с (1993), гарадзішча, 2 бр. магілы сав. воінаў і партызан, магілы ахвяр фашызму, мемар. дошка ў гонар воінаў-вызваліцеляў, помн. У. Леніну і інш. Радз.: С. Кормера, фізіка, д.ф.-м.н., чл.-кар. АН СССР; З. Півавара, паэта; А. Уласенкі, пісьменніка; С. Слабодчыкава, фізіка, д.ф.-м.н.; М. Хадаровіч, к.г.н., географа і педагога. Да г. Мінск – 361, да г. Магілёў – 160 км. (Касц.)

КАСЦЮКОЎ ПРУД, сажалка, у в. Савінічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСЦЮКОЎКА, в., Бацвінаўскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 2 двары, 3 жых. У 1928 г. – маслабойня, ц. к.-са "Новы шлях". У 1940 г. – 142 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

КАСЦЮКОЎКА, в., да 1993 г. у Высакаборацкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў. (Краснап.)

КАСЦЮКОЎКА, ур., лясное, паміж вв. Касцюкоўка, Сычык Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАСЦЮКОЎКА, х., да 1960 г. у Высакаборацкім с/с Краснапольскага р-на. Капішча (ур. Майдан), курган. (Краснап.)

КАСЦЮКОЎСКІ РАВОК, яр, у а/г Філатава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАСЦЮШКАВА, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, 35 двароў, 79 жых., крама, ф. Гарадзішча. Да 1969 г. – в. Трыгубава. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КАСЦЮШКАВІЦКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, на ПдЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Крычаўскім р-не Калінінскай акр. як Дарліўскі с/с, перайменав. у Касцюшкавіцкі с/с 21.08.1925, з 26.09.1927 у Крычаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Крычаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1962 у Мсціслаўскім, з 06.01.1965 у Крычаўскім р-не Магілёўскай вобл. КСУП "Добрасць" (а/г Касцюшкавічы). 27 снп, 868 двароў, 2114 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 13 снп, ад 5 да 15 – 4 снп (Крыч.)

КАСЦЮШКАВІЧЫ, а/г, ц. с/с і КСУП "Добрасць" Крычаўскага р-на, вядом. з 1560 г., 153 двары, 429 жых., п/а, АТС, ФАП, апт., д/с-СШ, СДК, б-ка, КПП, гандл. ц., кафетэрый, пост МНС, падст. РЭС, ф. Помн. землякам, першым трактарыстам. У 1604 г. – с. Касцюшкі, у 1780 – 142 жых., у 1827 – мяст., 152 жых., у 1909 – 397 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 9, да чыг. ст. Крычаў – 14 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км².(Крыч.)

КАСЦЮШКІ, в., старажытн. назва а/г Засценак Усцярхі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАСЦЯГОЎКА, п., да сяр. 1990-х гг. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Ц. с/с у 1954 – 1960 гг. (Краснап.)

КАСЦЯГОЎСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1954 – 1960 гг. Утвор. 16.07.1954 г. шляхам аб'яд. Казельскабудскага і Горскага с/с. 11.04.1960 г. перайменав. у Горскі с/с. (Краснап.)

КАСЦЯРНЯ, пагорак, у в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАСЫНКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сапронькі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАСЬКОВА, в., Сапрынавіцкі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 29 двароў, 48 жых., крама, аграсядз. "Блакітны Сож". У 1897 г. – 298 жых. Радз. М. Мінчанкова, поўнага кавалера ордэнаў Славы. (Мсц.)

КАСЬКОЎ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАСЬЯНАЎ БОР, ур., лясное, на ПдУ ад в. Касмынічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАСЬЯНАЎ ЛУГ, с.-г. угоддзі, з крын., у в. Ваўканосава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАСЬЯНАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАСЭЯЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Селішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАСЯЛЯНКА, р. Гл. р. Касалянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАСЯНКІ, в., былая назва в. Гоенка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАСЯНКОВА ЯМА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,8 км на ПнЗ ад в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАТАЎ РОЎ, роў, ва ўр. Катаўшчына, паміж а/г Радамля і в. Радучы Чавускага р-на. (Чав.)

КАТАЎШЧЫНА, ур., лясное, за 7 км на ПнУ ад в. Радучы Чавускага р-на. Месца, дзе фашысты закатавалі жых. Вар. назвы – Катаў Роў. (Чав.)

КАТКА, а/г, ц. с/с і СВК "К.-с "Зара" Глускага р-на, вядом. як в. з XIX ст., 227 двароў, 614 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, амбул., апт., д/с-СШ, філ. муз. шк. мастац., ц. культ. і досуга, ДК, б-ка, музей Баявой і Прац. славы, КПП ДБ, гандл. ц., 3 крамы, бутэрбродная, дом. сац. пасл., уч-к УКП "Жылкамгас", лазня, п. аховы правапарадку, шв. цэх, кармацэх, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, помн. У. Леніну. Да рц – 22, да чыг. ст. Акцябрская – 12 км. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Глуск.)

КАТКАЎСКІ С/С, с/с Глускага р-на, на ПдУ р-на. Утвор 20.08.1924 г. у Глускім р-не Бабруйскай акругі, з 26.07.1930 у Глускім р-не, з 20.02.1938 у складзе Глускага р-на Палескай вобл. З 20.09.1944 г. у Глускім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Глускім р-не і Мінскай вобл., з 23.01.1960 у Глускім р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1965 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. З 30.07.1966 г. у Глускім р-не Магілёўскай вобл. СВК "К.-с "Зара" (а/г Катка). 9 снп, 436 двароў, 896 жых. (Глуск)

КАТКАЎСКІ, п., да 1967 г. у Каткаўскім с/с Глускага р-на. Далуч. да в. Касарычы. (Глуск.)

КАТЛОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 1,5 км на З ад в. Запруддзе Горацкага р-на. (Гор.)

КАТЛЯРОЎШЧЫНА, л.м., за 1 км на З ад в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАТОВА ГРЫВА, пясч. грыва, па р. Добрасць, у в. Сакольнічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАТОВА ГРЫВА, ур., с.-г. угоддзі, на У а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КАТОЎ ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдЗ ад в. Боркі Грыбавецкага с/с Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАТОЎ ХУТАР, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на З ад б. в. Заглінная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАТОЎБЫ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАТОЎКА, в., да 1971 г. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КАТОЎШЧЫНА, ур., лясное, на У а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАТРЫНІНА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАТЫ, в., да 1964 г. у Сычкаўскім с/с Бабруйскага р-на. Гл. в. Сасновая. (Бабр.)

КАТЫ, в., старая назва п. Міхайлаўскі Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАТЭРЛАВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАТЭРЛАЎ ЛЕС, лясное, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАТЭРЛАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАЎБАСКІ, п, да 1940 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Валоўнікі. (Мсц.)

КАЎБАСКІ, п., частка в. Валоўнікі Мсціслаўскага р-на, 2 двары. Вар. назвы – п. Калбаскі. (Мсц.)

КАЎБЧАНСКАЯ СЛАБОДКА, в., Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, 17 двароў, 33 жых. Курган. (Кліч.)

КАЎБЧАНСКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, на Пн р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 17.08.1937 узбуйн. часткай Наталаўскага нац. польск. с/с, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Клічаўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Клічаўскім р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1962 у Кіраўскім р-не, з 06.01.1965 у Клічаўскім р-не. СВК: "Радзіма" (в. Новыя Максімавічы),

“Савецкая Беларусь” (а/г Коўбча). 15 снп, 489 двароў, 1170 жых. (Кліч.)

КАЎГАРЫ, а/г, Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, ц. СВК “К.-с “Каўгарскі”, 150 двароў, 346 жых., клуб, б-ка, крама, СТАА “БелХімГруп”, ТАА “Бросвіл”, аграсядз. “Вёсачка”. 2 бр. магілы, кург. могільнік. (Асіп.)

КАЎГАРЫ, г., пагорак, каля а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. 158 м н.у.м. (Асіп.)

КАЎЗЕЛЬКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Рагі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЎЗУН, пагорак, на пр. бер. р. Проня, у а/г Дужаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАЎНЕЎ РОЎ, роў, на З ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЎПІТА, в., Горскі с/с Краснапольскага р-на, 9 двароў, 20 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

КАЎПІТА, р., пр. прыт. р. Іпуць (бас. р. Дняпро). Даўж. каля 30 (у р-не 3) км. Выток за 2 км на ПдУ ад в. Траянаўка Касцюковіцкага р-на, вусце ў Бранскай вобл. (Касц.)

КАЎПІТА, р., у Краснапольскім р-не Магілёўскай і Чачэрскім р-не Гомельскай вобл., пр. прыт. р. Беседзь (бас. р. Сож). Даўж. 54 км. Выток каля в. Каўпіта Краснапольскага р-на, вусце ў Гомельскай вобл. Рэчышча каналізав. (12 км ад вытоку да вусця р. Бярлянка). Водапрыёмнік меліярац. каналаў. (Краснап.)

КАЎРЫЖЫНА, в., Кручанскі с/с Круглянскага р-на, без жых. (Кругл.)

КАЎЧЭГ, НОЕЎ КАЛЧЭГ, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, паміж а/г Папоўка і в. Рудня. Ліквідаваны. Вар. назвы – Ноеў Каўчэг, Калчэг, Поля пад Калчэг, Поля ў Калчэзі, Ноеў Калчэг. (Слаўг.)

КАЎШОВА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1654 г., 38 двароў, 89 жых., д/с-БШ, крама. У 1897 г. – 40 двароў, 307 жых. Радз. А. Галаўнёва, філосафа, д.ф.н., праф. (Мсц.)

КАЎШОВА, маёнтак, да 1920-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. Месца знах. скарбу. У 1897 г. – 1 двор, 5 жых. (Мсц.)

КАЎШОЎКА, п., да 1951 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у п. Красная Звязда. (Касц.)

КАЎШОЎСКАЕ ВОЗЕРА, воз., старык, на пр. бер. р. Сож, у Мсціслаўскім р-не, на У ад в. Каўшова. (Мсц.)

КАХАННЯ ВОСТРАЎ, востраў. Гл. востраў Змяіны. (Кір.)

КАХАНОЎ, абрыў, на пр. бер. р. Волчас, на ПдУ ад в. Сетнае, каля в. Каханоў Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАХАНОЎ, в., да 1999 г. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідавана. Кург. могільнікі (ур. Шведскія магілы), 2 стаянкі (ур. Гуляй-Поле, Іспуды). Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

КАХАНЫ РОЎ, роў, каля в. Горкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЦВІНА, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 11 двароў, 14 жых. У зоне забруджв. ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КАЦВІНА, ур., лясное з ярамі, на З ад в. Зялёны Дуб Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЦІН ВІР, вір, на р. Беседзі, за 2 км на Пн ад в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЦІН ВІР, ур., с.-г. угоддзі, па р. Беседзь, у в. Юзафова Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЦІН ХУТАР, л.м. і с.-г. угоддзі, за 4 км на ПнЗ ад а/г Мілаславічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЦІНА КРЫНІЦА, крын., на З ускр. а/г Горы Горацкага р-на. (Гор.)

КАЦІНАЕ ДВОРЫШЧА, сад, у в. Казакоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЦІННАЯ ЛУЖЫНА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, паміж вв. Старая і Новая Беліца Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЦІНЫ ВОСТРАЎ, пагорак, каля лесу, каля в. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЦІШКАЎ ХУТАР, п., частка в. Карзеева Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КАЦІШКАЎ, х., да 1920-х гг. у Чэрнеўскім с/с Дрыбінскага р-на. Далуч. да в. Карзеева. (Дрыб.)

КАЦУБЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Рубанаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЦЯЛЁВА, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, вядом. з XVII ст., 45 двароў, 74 жых., крама, ф. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Гор.)

КАЦЯЛЁЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, у 1924 – 1954 гг. 16.07.1954 г. ліквідаваны. Тэр. перададз. у Будскі с/с. (Гор.)

КАЦЯРНОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Альшанікі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЦЯРОЎКА, л.м., за 2 км на ПдУ ад в. Цітаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЦЯРЫНАЎ, в., да сяр. XX ст. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КАЦЯРЫНАЎ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Паўлава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЦЯРЫНІН ГАЙ, ур., лясное, каля в. Занькаўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЦЯРЫНІН ДВОР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Акунёўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЦЯРЫНІНА САЖАЛКА, сажалка, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЦЯРЫНІНСКАЯ ДАРОГА, дарога Ануфрыева–Мсціслаў Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ГАСЦІНЕЦ, частка старога тракту, праз Клімавічы, в. Дубравіца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ТРАКТ, шаша Горкі – Сава – Орша. Назва пашырана ў а/г Сава Горацкага р-на. (Гор.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ШЛЯХ, назва шашы Крычаў – Чэрыкаў. Назва пашыр. у жых. вв. Глінь, Зоры, Рэчыца Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ШЛЯХ, старажытн. назва дарогі праз а/г Вялікія Бортнікі Бабруйскага р-на на г. Бабруйск. (Бабр.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ШЛЯХ, старая дарога праз вв. Селішча – Старасёлы – Каменка Чавускага р-на на г. Чавусы. (Чав.)

КАЦЯРЫНІНСКІ ШЛЯХ, шлях, частка шашы Масква – Варшава, у Слаўгарадскім р-не. (Слаўг.)

КАЦЯРЫНПОЛЕ, в. Гл. в. Кацярынполле Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЦЯРЫНПОЛЕ, х. Гл. х. Кацярынполле Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЦЯРЫНПОЛЛЕ, в., у XIX ст. – 2000 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Ц. с/с у 1924 – 1962 гг. У 1950-х гг. далуч. п. Ранняя Зорка. За 9 км на ПнУ – найвыш. кропка р-на. 189,1 м. (Хоц.)

КАЦЯРЫНПОЛЛЕ, х., да 1920-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

КАЦЯРЫНПОЛЬСКІ С/С, с/с Хоцімскага р-на, у 1924 – 1962 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Хоцімскім р-не Калінінскай акр. як Шаладонаўскі с/с. Перайменав. у Кацярынпольскі 21.08.1925, з 26.09.1927 у Хоцімскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Хоцімскім р-не, з 08.07.1931 у Касцюковіцкім, у 1935 перайменав. у Першамайскі, з 12.02.1935 у Хоцімскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны ў 1962 г. Далуч. да Трасцінскага с/с. (Хоц.)

КАЦЯРЫНСКІ ТРАКТ, дарога Магілёў – Стары Быхаў – Жлобін Быхаўскага р-на. (Бых.)

КАЧАЛКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Масцішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЧАНАВА ГАРА, пагорак, на Пд ад в. Александрова Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЧАНАЎ БЯРЭЗНІК, ур., лясное, на З в. Доўгавічы Мсціслаўскага р-на. Сядз. Я. Качанава, Гер. Сав. Саюза. (Мсц.)

КАЧАНАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КАЧАНКОВА ГАРА, бугор, у лесе, на Пн ад ур. Просці, за 6 км на ПдЗ ад в. Енаполле Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КАЧАРАГА, р., да пач. XX ст. упад. у воз. Святое (Грабянёўскае) у Магілёве з Пд. Рэчышча затарфавана. (Маг.)

КАЧАРГА, заварот р. Вабіч, паміж вв. Загараны і Каменшчына Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЧАРГА, л.м., за 2,5 км на Пн ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАЧАРГА, п., частка в. Елькаўшчына Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАЧАРГА, ур., лясное, на мяжы з Мінскай вобл., за 3 км на ПдЗ ад в. Маісеевічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЧАРЭЖКІ, ур., качкарыстае балота, каля в. Забалацце Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КАЧАРЭЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сіпайлы Клічаўскага р-на. (Бял.)

КАЧАРЭЖНІК, ур., лясное, на Пд в. Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, па руч. Глінец, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Баеўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАЧУРОЎЕ, ур., леса-балотнае, у в. Сялец Глускага р-на. (Глуск.)

КАЧУРЫНА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 25 двароў, 53 жых. (Маг.)

КАЧЭРГІ, ур., хмызова-балотнае, за 3,5 км на Пд ад в. Мяжное Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КАЧЭРЫ, ур., лясное, на З ад а/г Андраны Мсціслаўскага р-на, на мяжы з Дрыбінскім р-нам. (Мсц.)

КАЧЭРЫЦКІ САД, сад, на м. б. в. Качэрычы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КАЧЭРЫЧЫ, в., у XVI – сяр. XX ст. у Мышкавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. У 1560 г. – с. У 1909 г. – 90 жых. (Кір.)

КАЧЭРЫЧЫ, маёнтак, да 1920-х гг. у Мышкавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. На землях маёнтка ўзнік г. Кіраўск. (Кір.)

КАШАЛЁВА, в., у 1910 – 1993 гг. у Лапаціцкі с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Заснав. перасял. з в. Шаламы і Буда-Кашалёва ва ўр. Стары Кашалеў. У 1920 – 1930 гг. дасялял. з вв. Пруды, Рагі, Шаламы. Спалена фашыстамі ў 1943 – 1944 гг. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Кашалёў. (Слаўг.)

КАШАЛЁЎ, в. Гл. в. Кашалёва Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАШАЛЁЎ, в., да 1980 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

КАШАЛЁЎ, х., да 1920-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Чырвоная Слабада. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КАШАЛЁЎКА, в., у XVIII ст. – 1975 г. у Бароньскаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Зліл. з в. Гаўрыленка. (Касц.)

КАШАЛЁЎКА, п., частка в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАШАЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Асліўка, на З в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАШАЛЁЎСКАЯ ЛЯСНАЯ ДАЧА, л.д., Пн частка Кабінскай Пушчы, на пр. бер. р. Проня, на З ад а/г Лясная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КАШАЛЬКОЎ ЛЕС, ур., леса-хмызовае, на Пд бер. забалоч. старыца Сожа – воз. Заазерная, в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. Стаянка неаліту. (Чэр.)

КАШАНАЎКА, в., да 1993 г. у Ціманаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КАШАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Доўгая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КАШАНКА, з.а., у Мсціслаўскім і Чавускім р-нах, мясц. знач., з 1981 г., па р. Кашанка, на ПдЗ Мсціслаўскага р-на. Для адпач. жых. гг. Мсціслаў, Чавусы. (Мсц.)

КАШАНКА, зак., мясц. знач., гідрал., за 3,5 км на ПдУ ад в. Кроткі Чавускага р-на, прыбярэжжа р. Кашанка, з 1995 г. Пл. 32 га . Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. Зап. торфу 104 тыс. т. (Чав.)

КАШАНКА, р., у Мсціслаўскім і Чавускім р-нах, левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 39 км. Пл. вдзб. 146 км². Выток за 1,3 км на Пн ад а/г Басценавічы Мсціслаўскага р-на, вусце ў в. Скварск Чавускага р-на. (Мсц., Чав.)

КАШАНКА, руч., пр. прыт. р. Чорная Натапа (бас. р. Сож). Даўж. 5 км. Выток за 3 км на Пд ад в. Кашаны, вусце ў в. Баяры Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАШАНСКІ ЛЕС, ур., лясное, паміж вв. Кашаны і Лабковічы Крычаўскага р-на. Вар. назвы – ур. Кашаншчына. (Крыч.)

КАШАНСКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Крычаўскім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 у Крычаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Крычаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Лабковіцкага с/с. (Крыч.)

КАШАНСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1924 – 1925 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Рассенскім р-не Калінінскай акр., 21.08.1925 перайменав.у Шыркаўскі с/с. (Мсц.)

КАШАНСКІ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КАШАНСКІ, маёнтак, да 1920-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. Месца знах. скарбу. (Крыч.)

КАШАНШЧЫНА ур., с.-г. угоддзі, у в. Машавое Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАШАНШЧЫНА, ур. Гл. ур. Кашанскі Лес Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КАШАНЫ, в., Лабковіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 16 двароў, 35 жых., ФАП, дом сац. пасл. Радз. бацькоў А. Газманава, рас. эстрад. спявака. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. Кург. могільнік, селішча. Старажытн. стаянка. Вар. назвы – в. Куба. (Крыч.)

КАШАРА, ур., лясное, у в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАШАРКА, сядз., да 1920-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. (Слаўг.)

КАШАРНІ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Ручай Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КАШАРЫ, ур., лясное, у а/г Асінаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КАШПЭРКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Александрова Круглянскага р-на. (Кругл.)

КАШЫНА РОШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Мазалава. (Мсц.)

КАШЫНАЕ БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.).

КВАРТАЛ, ур., лясное, на Пд ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КВАРТАЛ, ур., лясное, на Пн ад в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КВАРЦЯНЫ, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 30 двароў, 47 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КВАТЭРКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КВЯЦЕЙКІНА КРЫНІЦА, канал, у в. Фядотава Буда Клімавіцкага р-на. Гл. Крыніца Квяцея. (Клім.)

КВЯЦЕЯ, крын., у в. Фядотава Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КВЯЦІСТ, сад, у в. Буда Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КВЯЦІСТЫ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, в. Карпілаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КВЯЦІСТЫ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Беседзь, у в. Бялынкавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЕГУЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на З ад ур. Паднегуч, за 4,5 км на ПнЗ ад в. Крынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КЕЙЗАРАЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі з ярамі, уздоўж р. Вабіч, у в. Літоўск Круглянскага р-на. (Кругл.)

КЕЛЬНЯ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад в. Юзафоўка Хоцімскага р-на, на лев. бер. р. Беседзь. (Хоц.)

КЕМПІНГ, ур., лясное, на пр. бер. р. Дняпро, дзе да пач. 1990-х гг. – кемпінг. Вар. назвы – ур. Домікі Быхаўскага р-на. (Бых.)

КЕРАМІЧНЫ, мкр-н, на У г. Бабруйск, на пр. бер. р. Бярэзіна, на Пн ад рачнога порта. (Бабр.)

КЕРАСІНКА, ур., с.-г. угоддзі, у ц. в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЕРАЎ САД, сад, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЕЧКАЎКА, р. Гл. р. Ботча Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КЗЁНДЗАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Пірагова, на м. б. в. Ксёндзаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КІЁЎКА, ур., лясное, на Пн в. Поўстка Глускага р-на. (Глуск.)

КІЗІЕВА ГРАДА, балота, паміж вв. Жукавічы і Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КІЙ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Поблін Глускага р-на. (Глуск.)

КІНАЎКА, в., да 1980-х гг. у Восаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

КІПЦЕВА ПЕЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КІПЯЧЫ, в., да 1948 г. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Перайменав. у в. Красіна. (Кругл.)

КІПЯЧЫ, в., да 1976 г. у Дунайкоўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

КІПЯЧЫ, п., З частка в. Дунаёк Быхаўскага р-на. (Бых.)

КІПЯЧЫК, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КІР'ЯНАЎ МОСТ, гаць, праз забалоч. с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Рамясцвянка, у в. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КІРАВА, в., у 1939 – 1955 г. у Мышкавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Далуч. да г. Кіраўск у 1959 г. Вар. назвы – в. Імя Кірава. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. (Кір.)

КІРАВА, п., да 2000 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. Да 1932 г. – п. Ямнік. (Краснап.)

КІРАВА, ПАСЁЛАК ІМЯ КІРАВА, п., ПдУ частка г. Магілёў, р-н ААТ "МаАЗ", СЗАТ "Магілёўскі вагонабуд. з-д", на Пн ад чыг. ст. Лупалава. (Маг.)

КІРАЕНКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Елькаўшчына Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІРАЎ, п. Вар. назвы – п. Кірава Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КІРАЎКА, в., да 1970-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. Прыват. музей прыроды А. Вільнёўскага. (Бял.)

КІРАЎСК, г., з 1939 г., ц. р-на з 1939 г., г. – з 1999 г., ц. Мышкавіцкага с/с Кіраўскага р-на, 8,8 тыс. жых. У XIX ст. на м. г. – маёнтак Качэрычы. З 1924 г. у Старцаўскім с/с Бабруйскага р-на. Пасля ўтвар. Кіраўскага р-на 12.02.1935 г. – ц. р-на в. Старцы. Узн. як в. у 1939 г. пры перайменав. в. Старцы ў в. Кірава і буд. нов. п. імя Кірава. З 1938 г. у Магілёўскай вобл. З 30.06.1941 да 26.06.1944 г. пад фашысцк. акупацыяй. У 1944 – 1954 гг. – у Бабруйскай вобл. У 1955 г. аб'яд. в. Кірава і п. Кірава ў г.п. Кіраўск.У 1977 г. – 5,8 тыс. жых ААТ "Кіраўсклён", "Кіраўскі маслароб. з-д", хлебз-д, агароднінасуш., к-т кааппраму, дрэваапрац. цэх, ПМК-255. Б-ца, п-ка, апт., СПТВ-220, 2 СШ, 4 д/с, ДК, 2 б-кі, гатэль, рэстаран, 2 гандл. ц., 16 крам, КБА. Бр. магілы сав. воінаў, партызан і ахвяр фашызму, магіла сав. лётчыка, помн. С. Кіраву. Помн. садова-парк. мастац. пач. XX ст. – парк. Царква. Да г. Магілёў – 87, да чыг. ст. Бярэзіна – 25 км. (Кір.)

КІРАЎСКАЕ, вдсх., на р. Ала, у г. Кіраўск. (Кір.)

КІРАЎСКАЕ, п., Казловіцкі с/с Глускага р-на, 51 двор, 76 жых., п/а "Дзікае", крама, ПУП "Ламабілі Дэліта". У 1971 – 2010 гг. – ц. с/с. У 1956 – 1990-х гг. – торфаздаб. (торфапрадпр. "Кіраўскае"). Да 1961 г. – п. Дзікае. (Глуск.)

КІРАЎСКІ КОМПЛЕКС, ур., с.-г. угоддзі, з к-сам БРЖ, на Пд ускр. г. Кіраўск. (Кір.)

КІРАЎСКІ П/С, п/с Кіраўскага р-на, з 1959 г. да пач.1990-х гг. Гл. Мышкавіцкі с/с. (Кір.)

КІРАЎСКІ ПАРК, парк, на ПдУ на лев. бер. р. Ала. Створ. на пач. XX ст. Помн. садова-парк. мастац. Ліпав. алеі, пладовы сад. У скл. сан. "Рассвет" Кіраўскага р-на. (Кір.)

КІРАЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, на ПдЗ вобл., з 12.01.1935 г., рц. – г. раён. падпарадкав. Кіраўск. Пл. 1295,2 км². Утвор. у 1935 г. з ц. у в. Старцы, ц. – п. Кірава з 1939 г. З 15.01.1938 г. у Магілёўскай вобл. З 20.09.1944 у Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Магілёўскай вобл. У р-не: г. Кіраўск, 8 с/с (Баравіцкі, Добасненскі, Казуліцкі, Любоніцкі, Мышкавіцкі, Паўлавіцкі, Скрыпліцкі, Стайкаўскі), 123 снп. У тэктан. аднос. прымеркав. да Бабруйскага пахав. выступу Беларускай антэклізы. Пав. слабапарэзан. далінамі, у Пд частцы Ц.-Бярэзінскай раўн. Агульн. нахіл тэр. з Пн на Пд. 87% тэр. на выш. 160-170 м н.у.м., 10% ніжэй за 150 м. Рад.: торфу (82; зап. 8,4 млн т), бітуму (Расмацкае балота), пясч.-жвір. матэр. (найбуйн. – Казуліцкае). Клімат умер.-кантынент. Сяр. т-ры студз. –6,9°C, ліпеня +18,2°C. Ападкаў 594 мм у год. Вегетац. перыяд 192 сут. (метэапаказч. па Бабруйскай і Чыгірынскай гідраметэаст.). Найбуйн. р.: Бярэзіна з Ольсай, Друць з прыт. Вепрынка, Хмелінка, Белая; Ала; Добасна; Кострычка. Чыгірынскае вдсх. на р. Друць. Гушч. натур. рачной сеткі 0,43 км/км². Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 34,1, дзярн.-падзол. забал. – 46,7, дзярн. забал. – 2,0, поймав. дзярн. – 4,4, тарф.-бал. – 7,1, інш. – 5,7. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 11,3, супясч. – 65,4, пясч. – 14,8, тарф. – 7,1, інш. – 1,4. Сяр. банітэт глебаў с.-г. угоддзяў – 38 балаў. Пад лесам (падзона граб.-дуб.-цемнахвойн. лясоў) – 40%. Агульн. пл. лугоў 21,2 тыс. га. Пад балотамі 1,6% тэр. р-на (найб. значн.: Ганчанскае, Вялікае, Заліцвінскі Мох). Антрапаген. асвоен. краявідаў – 54,3%. З.а. Чыгірынка, Берасняўка. Прыродаахоўн. тэр.: п.п рэсп. знач. Жыліцкі парк, уч-к каштоўн. насаджж. у Чыгірынскім лясн.; зак. геалаг. мясц. знач. – Белыя Рэчкі, Любін Бор, 2 п.п. мясц. знач. Нас. – 22,3 тыс. жых. Мужч. – 47%, жан. – 53. Гарадское нас. – 39,5%, сельскае – 60,5. Сяр. шчыльн. – 17,2 чал./км². Нац. склад (перапіс 2009, %): беларусы – 85,8, руск. – 12,6, укр. – 0,8, палякі – 0,2. У р-не 21 шк., 18 д/с, 4 б-цы, 23 ФАП 26 СДК, 7 апт., 25 б-к, 2 гатэлі, АБЗ, цагельны з-д. У р-не: ААТ "Кіраўскі райаграпрамтэхснаб", ПГФ "Чыгірынка" ААТ "Беларуснафта-Магілёўаблнафтапрадукт", АСП "С.-г. к-с "Берасневўскі" ААТ "Бабруйскаграмаш", 6 СВК ("Чырвоны баец", "К.-с "Ніва", "К.-с "Беларусь", "К.-с "Свярдлова", "Рассвет" імя К. Арлоўскага", "Добасна-агра"), РУСП "Жылічы", с.-г. каледж, 2 фермер. гасп., 8 аграсядз. Пад с.-г. угоддзямі – 52% тэр. Спецыяліз. с.-г. мяса-мал. жывёлагад., свінагад., ільнавод., садоўніцтва, пашыр. пасевы бульбы, збож. і карм. культур. Прам.: харч. (ААТ "Кіраўскі масл. з-д", хлебз-д, агароднінасуш., к-т кааппраму, г. Кіраўск; кандыт. цэх, а/г Жылічы); лёгк. (ААТ "Кіраўсклён"), дрэваапрац. (СААТ "Новафорэст", в. Шалаёўка). Рыбак-с (в. Нямкі). ГЭС (в. Чыгірынка). Аўтадарогі на Магілёў, Бабруйск,

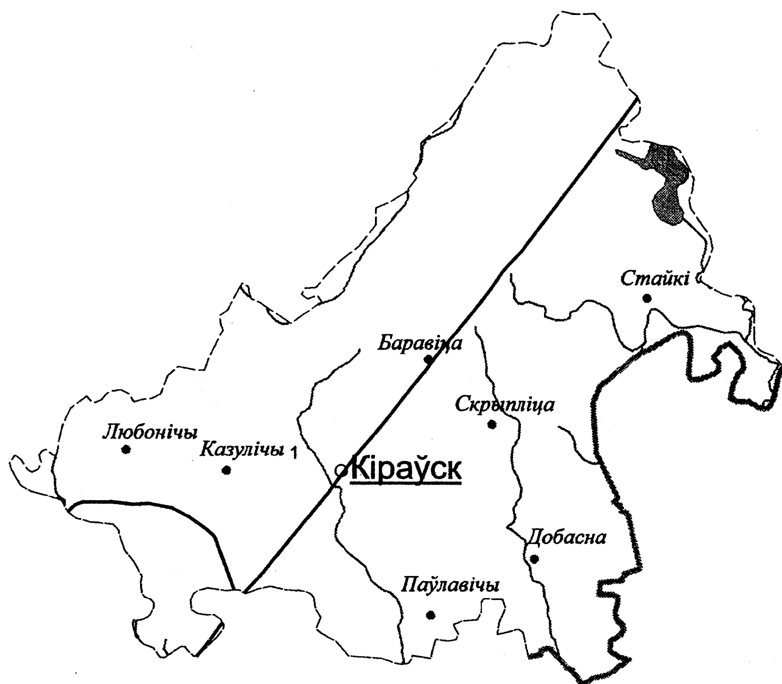

Умоўныя знакі

- гарады абласнога падпарадкавання
- гарады раённага падпарадкавання
- гарадскія пасёлкі
- цэнтры сельскіх саветаў
- рэкі
- 1 цэнтр Мышкавіцкага сельскага савета
- мяжа вобласці
- мяжа раёна
- аўтадарогі
- азёры

Клічаў, Гомель. 22 шк., спарт., муз., 3 маст. шк., аграрн. каледж, СПТВ, 21 дашк. установа, 15 ДК, 12 клубаў, к/т-р, 27 б-к, 3 б-цы, 2 п-кі, 2 амбул., 21 ФАП, сан. "Рассвет", дом паляўн., тур. б. Помн. архітэкт. – Жыліцкі палац.-парк. ансамбль (XVIII – XIX стст.). Радз.: К. Арлоўскага, Гер. Сав. Саюза, Гер. Сац. працы; А. Рабцэвіча, Гер. Сав. Саюза; Х. Міхнёвай, Гер. Сац. працы; І. Аляшкевіча, д.м.н, медыка, А. Бацюні, ген.-палк.; Р. Худалеева, Гер. Сав. Саюза; Я. Замерфельда, паэта; Я. Казекі, пісьменніка; Ядвігіна Ш., пісьменніка; У. Савіцкага, В. Савіцкага, пісьменнікаў, У. Саламахі, публіцыста; М. Лук'янава, пісьменніка і інш. Газета "Кіравец". (Кір.)

КІРАЎСКІ С/С, с/с (ц. в. Кірава) Кіраўскага р-на, у 1939 – 1959 гг. Утвор. 20.04.1939 г. замест Старцаўскага с/с Кіраўскага р-на Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Кіраўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Кіраўскім р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 17.11.1959 г. Тэр. с/с далуч. да Кіраўскага п/с. (Кір.)

КІРАЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, у 1937 – 1960 гг. з ц. у в. Глыбокі Брод. Перайменав. 23.08.1937 г. з Фелікс-Конаўскага нац. польскага, з 20.02.1938 у Бялыніцкім р-не Магілёўскай вобл. 11.04.1960 г., далуч. да Запольскага с/с. (Бял.)

КІРАЎСКІ С/С, с/с Глускага р-на, на ПнУ р-на, у 1971 – 2010 гг. Утвор. 15.01.1971 г. Ліквідаваны 26.01.2010 г. Тэр. далуч. да Казловіцкага с/с. (Глуск.)

КІРАЎСКІ, в., да 1978 г. у Мсціслаўскім р-не. Далуч. да г. Мсціслаў. (Мсц.)

КІРАЎСКІ, мкр-н, на З г. Мсціслаў з 1978 г., па шашы Мсціслаў – Магілёў. (Мсц.)

КІРКОРАВА ВОЗЕРА, воз. Вар. назвы – воз. Святое ў г. Мсціслаў. (Мсц.)

КІРКОРАВА, в., назва в. Святазер'е Мсціслаўскага р-на, у XVIII – пач. XX стст. (Мсц.)

КІРКОРАЎКА, п., да 1945 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Хацкавічы. (Чав.)

КІРКОРЫ, в., Сласцёнаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XVIII ст., 15 двароў, 28 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1742 г. – с., 20 двароў, млын, царква; у 1897 – 488 жых., шк. (Чав.)

КІРПІЧНАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на У ад в. Бурнеўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІРПІЧНАЯ ГАРА, пагорак, у г. Крычаў, на м. б. цагельні князя Г. Пацёмкіна. (Крыч.)

КІРПІЧНАЯ ДЗЯЛЯНКА, ур., лясная паляна, каля ўр. Елькаўскі Мох Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІРПІЧНАЯ СЛАБАДА, х., да 1930-х гг. Ліквідаваны. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

КІРПІЧНЫ ЗАВОД, п., частка в. Алешкавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КІРПІЧНЫ ЗАВОД, ур. Гл. ур. Цагельны завод Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІРПІЧНЫ ЗАВОД, ур., захмызав., у в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КІРПІЧНЫ ЛОГ, лог, каля ўр. Кірпічны завод Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КІРПІЧНЫ, п., да 1980-х гг. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідаваны. (Маг.)

КІРПІЧНЫ, п., да II пал. XX ст. у Чавускім г/с Чавускага р-на. Далуч. да г. Чавусы. (Чав.)

КІРПІЧНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КІРПІЧЭНКА, ур., захмызв. с.-г. угоддзі, каля ўр. Кірпічня, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КІРЫЕНКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КІРЫЕНКІН КРУГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КІРЫКАЎ ХУТАР, п., частка а/г Коўбча Клічаўскага р-на, каля лесу. (Кліч.)

КІРЫКАЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Далуч. да а/г Коўбча. (Кліч.)

КІРЫЛАВА БАЛОТА, балота, на Пд ад в. Старая Вадва Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІРЫЛАВА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – х. Кірыльчыкава. (Слаўг.)

КІРЫЛАЎ БУГОР, бугор, у б. в. Чудзяны Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КІРЫЛАЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля моста на шашы Крычаў – Мсціслаў, на З в. Зуі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КІРЫЛАЎ ХУТАР, п., частка в. Вялікія Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІРЫЛАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Канава Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КІРЫЛАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Паўлавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

КІРЭЕВА ГАРА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, на пр. бер. р. Пясчанка. Ліквідаваны. Вар. назвы – х. Прылепаўка, Кірэеў, Яшкін. (Слаўг.)

КІРЭЕЎ, х. Гл. х. Кірэева Гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КІСЕЛЬ, балота, на У ад в. Храліпічава Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІСЕЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Заходы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІСЕЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Пароеўка Чавускага р-на. (Чав.)

КІСЛАЎКА, п., ПнЗ частка а/г Ліпаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КІСЛАЎШЧЫНА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 2 двары, 4 жых. (Бабр.)

КІСЛАЎШЧЫНА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ўскр. в. Благаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІСЛАЯ КРЫНІЦА, крын., у бас. р. Друць, у в. Навапруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІСЛАЯ КРЫНІЦА, крын., у бас. р. Чорная Натапа (бас. р. Сож), у а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КІСЛЯДЗЬ, в., да 1993 г. у Ціманаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КІСЛЯДЗЬ, ур., лясное, за 0,5 км на Пд ад в. Хацень Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КІСЛЯДЗЬ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на З ад в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КІСТОЎНЯ, п., да 1976 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Далуч. да в. Удога. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чэр.)

КІСТОЎНЯ, п., частка в. Удога Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КІСЦЯНІ, в., з XVII ст. у Скрыпліцкім с/с Кіраўскага р-на, без жых. У 1889 г. – вінакурня, шк., у 1897 – 14 жых. (Кір.)

КІСЯЛЁВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Благаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КІСЯЛЁВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, за 0,2 км на Пд ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КІСЯЛЁВА БУДА, в., ц. с/с Клімавіцкага р-на, 87 двароў, 266 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, клуб, б-ка, КПП, крама, лясн., ф. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Пасёлак перасяленцаў. Да рц – 18, да чыг. ст. Шасцёраўка – 2 км. (Клім.)

КІСЯЛЁВА ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КІСЯЛЁВАБУДСКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, на Пн р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Мілаславіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Мілаславіцкім р-не Магілёўскай акр., з 04.08.1927 у Клімавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. ААТ "Звянчацкі" (а/г Звянчатка). 16 снп, 683 двары, 1405 жых. (Клім.)

КІСЯЛЕВІЧЫ, в., да 1972 г. у Слабодкаўскім с/с. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

КІСЯЛЕВІЧЫ, ваенны гарадок, на З г. Бабруйск. (Бабр.)

КІСЯЛЕВІЧЫ, кар'ер, пясч.-жвір. матэр., на 5-м км Мінскай шашы Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КІСЯЛЕВІЧЫ, мкр-н, на З г. Бабруйск, на м. б. в. Кісялевічы. (Бабр.)

КІСЯЛЁЎКА І, КІСЯЛЁЎКА ПЕРШАЯ, в., да 1918 г. у Саматэвіцкай вол. Гл. вв. Слабодка, Кісялёўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КІСЯЛЁЎКА ІІ, КІСЯЛЁЎКА ДРУГАЯ, в., да 1918 г. у Саматэвіцкай вол. Гл. вв. Слабодка, Кісялёўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КІСЯЛЁЎКА, в., да 1938 г. у Пралетарскім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у в. Вязавец. (Касц.)

КІСЯЛЁЎКА, в., у 1938 – 1994 гг. у Саматэвіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КІСЯЛЕЎКА, в., Ходасаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 6 двароў, 7 жых. У 1897 г. – 23 двары, 159 жых. (Мсц.)

КІСЯЛЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,1 км на ПнЗ ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КІСЯЛЁЎСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КІСЯЛЁЎШЧЫНА, п., частка в. Слабодка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КІСЯЛЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дуброва Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІСЯЛІ, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Касц.)

КІСЯЛЬКІ, в., Сухарэўскі с/с Магілёўскага р-на, 30 двароў, 76 жых., крама. (Маг.)

КІСЯЛЬКОВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі з пагоркам, на ПнУ ад в. Азёры Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІТАЙ, в., неафіц. назва в. Славені Шклоўскага р-на ў XIX ст. Гл. в. Славені. (Шкл.)

КІШКУНОВА ВОЗЕРА, воз., бас. р. Вабіч, у Загаранскім лесе (в. Загаранкі) Круглянскага р-на. (Кругл.)

КІШЧЫЦКІ ЛЕС, ур., лясное, на У ад в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КІШЧЫЦКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Дрыбінскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Дрыбінскім р-не, з 08.07.1931 у Горацкім, з 12.02.1935 у Дрыбінскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны ў 1959 г. Тэр. с/с далуч. да Чэрнеўскага с/с. (Дрыб.)

КІШЧЫЦЫ, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 27 двароў, 47 жых. Пакроўская царква (1845). Кург. могільнік. Помн. у гонар падзей 1905 г. (моцн. сялян. хваляв.). У 1920-х гг. далуч. маёнтак Пакроўск. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. (Дрыб.)

КІШЫЦЫ, с., старажытн. назва в. Чарэнкі Чавускага р-на. (Чав.)

КІЯНАВІЧЫ, в., да пач. 1920-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. (Бял.)

КЛАДБІШЧА, п., ц. частка в. Каменка Шклоўскага р-на з сажалкай, паміж пасёлкамі. (Шкл.)

КЛАДБІШЧА, ур., лясное, каля в. Ратная Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛАДБІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Хацілавічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КЛАДБІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛАДБІШЧАНСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Кароўчына Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛАДБІШЧАНСКАЯ ВУЛІЦА, п., частка в. Каменка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛАДБІШЧАНСКАЯ ГАРА, пагорак, у ц. г. Мсціслаў. (Мсц.)

КЛАДКА, брод, на р. Чорная Натапа, у а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КЛАДКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, луг, на руч. (левы прыт. р. Рамясцвянка), в. Еськаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛАДКА, ур., с.-г. угоддзі, у б. в. Дуброва Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛАДКІ, л.м., за 3 км на Пн ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛАДКІ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛАДОЎЕ, могілкі, у Крывой Бугаёўцы (в. Ніканавічы) Быхаўскага р-на. (Бых.)

КЛЕВА, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 25 двароў, 45 жых. Месца знах. скарбу. Часткова спалена фашыстамі ў 1941 г. (Бял.)

КЛЕВА, ур., лясное, на ПнУ ад в. Доўгавічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛЕВЕР п., у 1920 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля а/г Лабковічы. Ліквідаваны. (Крыч.)

КЛЕВЯРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЛЕДНЯВІЦКАЕ, рад., маргелю, каля в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЕДНЯВІЦКІ С/С, с/с Дрыбінскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Дрыбінскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Дрыбінскім р-не, з 08.07.1931 у Горацкім р-не, з 12.02.1935 у Дрыбінскім р-не, з 20.02.1938 – у Магілёўскай вобл., 16.07.1954 ліквідаваны. Тэр. далуч. да Гарадзецкага с/с. (Дрыб.)

КЛЕДНЯВІЧЫ, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 86 двароў, 148 жых., ФАП, б-ка, крама. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Дрыб.)

КЛЕДНЯВІЧЫ, прып. п., на чыг. Крычаў – Орша. У скл. в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЕДНЯВІЧЫ, рад., тугаплаўкіх глін, в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЕДНЯВІЧЫ, чыг. р-д, да 1970-х гг. на чыг. Крычаў – Орша. У скл. в. Кледнявічы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЕЙКА, руч. Гл. руч. Канчанка Касцюковіцкага р-на. Цячэ ў Канчанскім рве. (Касц.)

КЛЁНАК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ракітнік Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЛЕПАВІЧЫ, в., да 1920-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідавана. (Хоц.)

КЛЁПКІ, ур., лясное, на лев. бер. р. Сож, на Пд ад в. Горкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЕТКА, ур., с.-г. угоддзі канавамі, на У ад а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КЛЕТКІ, в., у XVIII ст. – 1993 г. і ў 1998 – 2006 гг. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

КЛЕТКІ, ур., лясное, за 1,5 км на ПдУ ад в. Іванішчавічы Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КЛЕТКІ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Смаліца Быхаўскага р-на. (Бых.)

КЛЕТКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Дзмітраўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛЕТНАЕ, в., да кан. 1990-х гг. у Ямніцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў. Помн. землякам. Ц. с/с у 1954 – 1960 гг. (Бых.)

КЛЕТНАЕ, в., ц. с/с і СВК "Радзіма" Глускага р-на, вядом. з 1692 г., 150 двароў, 350 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, СШ-д/с, СДК, б-ка, КПП, дом сац. пасл., пост аховы правапарадку, крама, бутэрбродная, ф. У 1950 г. пабуд. ГЭС (15 кВт). У 1967 г. далуч. п. Я. Купалы. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. Радз.: Ф. Янкоўскага; М. Янкоўскага, мовазнаўца. Да рц – 10, да чыг. ст. Ратміравічы – 37 км. (Глуск.)

КЛЕТНЕНСКІ С/С, с/с Глускага р-на, на Пд р-на. Утвор 20.08.1924 г. у Глускім р-не Бабруйскай акругі, з 26.07.1930 у Глускім р-не, з 20.02.1938 у складзе Глускага р-на Палескай вобл. З 20.09.1944 г. у Глускім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Глускім р-не Мінскай вобл., з 23.01.1960 у Глускім р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1965 у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. З 30.07.1966 г. у Глускім р-не Магілёўскай вобл. 16 снп, 523 двары, 1056 жых. (Глуск.)

КЛЕТНЯНСКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, у 1925 – 1960 гг. Утвор. 21.08.1925 г. Скасаваны 11.04.1960 г. Далуч. да Ямніцкага с/с. (Бых.)

КЛЁЎКА, в., у 1939 – 1960 гг. у Бялыніцкім р-не. Да 1939 і з 1960 г. – в. Кулакоўка. Гл. в. Кулакоўка Машчаніцкага с/с. Вар. назвы – Сялянская Клёўка, Сялян-Клёўка. (Бял.)

КЛЁЎКА-ЮЗЭФАВА, засц., да пач. XX ст. Частка в. Клёўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛЁЦКІН ВІРОК, вір, на руч., у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЕШНЯ, ур., лясное, на ПнЗ в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЕЯВІЧЫ І, КЛЕЯВІЧЫ ПЕРШЫЯ, в., у 1526 – 1993 гг. і з 1995 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на, 2 двары, 4 жых. Гарадзішча (ур. Гарадок), 5 старажытн. стаянак. У XVI ст. – в. Уклеявічы. Радз. Л. Ляванава (Левановіча), пісьменніка. (Касц.)

КЛЕЯВІЧЫ ІІ, КЛЕЯВІЧЫ ДРУГІЯ, п., да 1993 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. Стаянка ва ўр. Беражок, селішча. (Касц.)

КЛЕЯВІЧЫ, в. Гл. в. Клеявічы І. (Касц.)

КЛІМАВА ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, поле, сярод лесу, на ПдУ в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛІМАВІЦКАЕ, рад., мелу, за 2 км на Пд ад г. Клімавічы, на пр. бер. р. Лабжанка. Зап. 5,3 млн т. Магутн. да 21,6 м. Распрацоўв. Вар. назвы – рад. Клімавічы. (Клім.)

КЛІМАВІЦКАЕ, рад., сілікатных пяскоў, за 4 км на ПдЗ ад г. Клімавічы. (Клім.)

КЛІМАВІЦКІ Г/С, г/с Клімавіцкага р-на, утвор. 24.09.1926 г. (Клім.)

КЛІМАВІЦКІ ПАРК, парк, у г. Клімавічы, з 1872 г. У асноўн. мясц. пароды. Месца правядз. Міжнарод. дз. муз. фэсту "Залатая пчолка". (Клім.)

КЛІМАВІЦКІ Р/С, райсавет. Да 2008 г. у скл. г. Клімавічы і 3 снп: Круглае, Рэут, Хацень. Скасаваны. Тэр. і 3 снп перададз. у скл. Гусаркаўскага (вв. Круглае, Хацень) і Ціманаўскага (в. Рэут) с/с. (Клім.)

КЛІМАВІЦКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, на У вобл., 1543,2 км², з 17.07.1924 г., рц. – г. раён. падпарадкав. Клімавічы. Утвор. у скл. Калінінскай акр. У 1927 – 1930 г. у Магілёўскай акр., з 20.02.1938 г. у Магілёўскай вобл. У р-не г. Клімавічы, 10 с/с (Высакоўскі, Галіцкі, Гусаркаўскі, Дамамерыцкі, Кісялёвабудскі, Лабжанскі, Лазовіцкі, Мілаславіцкі, Родненскі, Ціманаўскі), 141 снп. Тэр. прымеркав. да Аршанскай упадз. Крышталь. пароды перакрыты асадкав. тоўшчай – адклады сожскага, дняпроўскага і бярэзінскага ледавікоў. Пад антрапагенам месцамі – адклад. мел., юрскія, дэвонскія, пратэразойскія. Пароды крыш. падмурку – на глыб. 700 – 900 м ніжэй н.у.м. Рэльеф шыракахвалісты, раўнін.-узгор. У межах Аршанска–Магілёўскай раўн. (частк. – Касцюковіцкая раўн.). Агульн. нахіл з ПдУ на ПнЗ. Сяр. выш. 195-210 м. 78% на выш. 160-180, 15% – 180-200 і 6% – ніжэй за 160 м н.у.м. Найвыш. кроп-

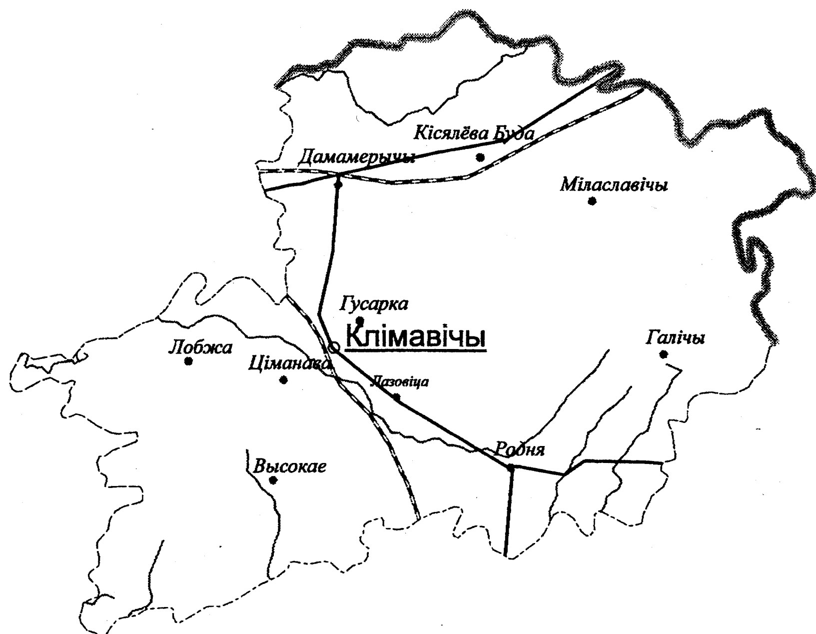

Умоўныя знакі

⊙ гарады абласнога падпарадкавання	мяжа дзяржавы
○ гарады раённага падпарадкавання	мяжа вобласці
○ гарадскія пасёлкі	мяжа раёна
• цэнтры сельскіх саветаў	чыгункі
рэкі	аўтадарогі

ка – 211,7 м (в. Галічы, г. Лысая, або Курган), найб. нізкая – 139 м (урэз р. Лабжанка, на мяжы з Крычаўскім р-нам). Глыб. расчлян. рэльефу да 10-15м/км^2. Рад.: торфу (70; 8,3 млн. т; найбуйн. – Булгакаўскае Балота), мелу і маргелю (Перлаўка), мелу (5; 23,9 млн. т), цэм. сыравіны (13,1 млн. т), пяскоў, глін і суглінкаў. Клімат умеран.-кантынент. Сяр. т-ра студз. –7,8^0, ліпеня +18,5^{0}C (паказч. Клімавіцкай метэаст.). Ападкаў 595 мм у год. Вегетац. перыяд 185 сут. Гал. р. Сож з прыт. Іпуць, Лабжанка і інш. Гушч. натур. рачной сеткі 0,45 км/км^2. Пад водамі 0,8%, пад балотамі – 3,8%. Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 35,8, дзярн.-падзол. забалоч. – 46,8, дзярн.-забалоч. – 6,4; поймав. – 5,5, тарф.-балотн. – 4,0. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 4,4, супясч. – 80,9, пясч. – 10,0, тарф. – 7,1. Доля дэфляц. небяспечн. с.-г. угоддзяў – 25,8%, доля эрадыр. 1,9 % с.-г. зямель. Сяр. банітэт глебаў с.-г. зямель – 31. Пад с.-г. угоддзямі – 53,6%, у т.л. ворыва – 36,3. Антрапаген. асвоен. – каля 60% краявідаў. Пад лесам – 37%. Найб. л.м. ад 6-8 да 10-15 км^2. Склад лясоў (%): хваёв. – 36,0, ялов. – 14,4, дуб. – 8,3, ясен. – 0,6, клянов. – 0,1, бяроз. – 21,0, асін. – 10,7, чорнаальх. – 5,8, інш. Агульн. пл. лугоў – каля 30 тыс. га. 70 балот (пераваж. нізін.). З.а. "Лабжанка", "Дубы", Канахаўскае вдсх., Коцікава Купалле. Зак. мясц. знач. – "Вялікі мох", "Саўскае", "Фаміно" (гідрал.); п.п. "Гірэеэвічы", "Пянькоўка" (батан.). У Чырв. кнізе: дзербнік, баранец звыч., званочак персікалісты, ворлікі звыч., сон шыракалісты, наперстаўка буйнакветная, чароўнік двухлісты. Ахоўв. папуляцыі: барсука (ур. Нядзвецкая дача), кубышкі малай, баршч. звыч., касаціка сібір., гарлачыка белага. Паркі: Клімавіцкі, Красавіцкі. Нас. – 28,5 тыс. чал. Мужч. – 48%, жан. – 52. Гарадское нас. – 60,0%, сельскае – 40,0. Сяр. шчыльн. – 18,5 чал./км^2. Нац. склад (перапіс 2009, %): беларусы – 94,2, руск. – 4,3, укр. – 0,8. Р-н дае 2,5% прам., 4,7% с.-г. прад. Пад с.-г. угоддзямі 54% тэр. С.-г.: КПУП "Сяляне", 4 ААТ ("Клімавічырайаграпрамтэхснаб", "Звянчацкі", "Малашкавічы", "Макеевічы"), 2 КУСП ("Э/б "Родненская", "Племз-д "Ціманава"), філ. "Сабалёўка" ААТ "Аграк-т "Прыдняпроўскі (стравусін. ф. – зараз сам. буйн. у краіне), вучгасп ПТВ-214. Спецыяліз.: ільнавод, мал.-мясн. жывёлагад., птушкагад.; пасевы збож. і бульбы. Прам. прад: ААТ КБМ, ЛВЗ, "Клімавіцкі з-д масла і сух. абястлушч. мал.", хлебаз-д, КХП, друкарня, торфапрадпр. "Клімавіцкае", з-д металавыраб., прамк-т., ПУП "Онікс" (дрэваапрац.). Чыг. Унеча – Орша, Магілёў – Рослаў. Чыг. вузел – г. Клімавічы (з 1930 г.). Аўтадарогі на Крычаў, Хоцімск, Касцюковічы. НП "Дружба" Унеча – Полацк. 30 устаноў адук. і выхаван., 2 муз. шк., спар. шк., аграрны каледж, СПТВ-214, 70 устаноў культ., 30 мед. устаноў. Краязн. музей. Помн.: архітэкт: Клімавіцкая (XIX ст.), Асмолавіцкая, Дубровіцкая (XX ст.), Куляшоўская (1893), Лазовіцкая (XX ст.), Мілаславіцкая (XIX ст.) цэрквы, касцёл і кляштар дамініканцаў (XVII – XX стст., в. Лазовіцы), шэраг помн. у г. Клімавічы. Радз.: П. Аўраменкі, д.с.-г.н; М. Батвінкова, бел. хірурга, д.м.н; П. Васілеўскага, драматурга; К. Грыневіча, паэта; П. Кавалёва, пісьменніка; М. Кірэенкі, эканаміста, педаг., д.э.н.; М. Мінчанкі, паэта; А. Пруднікава, П. Пруднікава, паэтаў; І. Пехцерава, паэта; І. Новікава, публіцыста; М. Салаўёва, паэта; І. Скарынкіна, пісьменніка і інш. Газета "Родная ніва", грамад.-паліт. бюлетэнь "Клімавіцкая інфа-панарама". (Клім.)

КЛІМАВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1924 – 1926 гг. Ліквідаваны 24.09.1926 г. (Клім.)

КЛІМАВІЧЫ, в., Чарнаруцкі с/с Шклоўскага р-на, ц. ЗАТ "Палыкавіцкае", вядом. з XVII ст., 57 двароў, 119 жых., клуб, крама. Помн. землякам. (Шкл.)

КЛІМАВІЧЫ, г., раён. падпарадкав., ц. р-на, вядом. з 1581 г., пл. 15,8 км^2, 17,1 тыс. жых. КБМ (сілікат., горны, вапнав. цэхі; сілікат. з-д – кар'ер в. Лазовіца, з 1928 г.), лікёра-гарэл. з-д, з-д масла і абястлушч. сух. мал., прамк-т, з-д металавыраб., КХП (комбікорм, макароны, мука), друкарня, сельгасхімія, сельгастэхніка, 3 п/а, АТС, б-ца, п-ка, 5 апт., ц. раён. б-ка, ДК, Дом рамёстваў, ц. пазашк. працы, СПТВ-214, аграрны каледж (з 1932), 4 СШ, 8 д/с, муз. шк., шк. мастац., шк.-інтэрнат, метэаст., чыг. вакзал, аўтавакзал, універмаг., гандл. ц., рэстаран, кавярня, гатэль. Краязн. музей (з 1978). Парк (1872). Помн.: У. Леніну; С. Раманцу, Гер. Сав. Саюза. 3 бр. магілы сав. воінаў; жылы дом – помн. драўл. дойлід. (XIX ст.); Свята-Міхайлаўская царква (XIX ст.), кляштар дамініканцаў

(1626 – 1832), 3 старажытн. селішчы, 2 стаянкі, 2 кург. могільнікі, гарадзішча. Месца знах. скарбу антычных манет. У XVII ст. – ман. і буйное пасел. старавераў. З 1772 г. у скл. Рас. імп. З 1777 г. – г., ц. пав. Магілёўскай губ. У 1781 г. герб. У сяр. XIX ст. – 3 гарбарні, 5 пач. навуч. устаноў, б-ка, б-ца, апт. У 1863 г. – 1,8 тыс., у 1897 г. – 4,7 тыс., у 1914 – 7 тыс. жых. У XIX – пач. XX стст. – друкарня, вінакур. і шклян. мануфактуры. У пач. XX ст. – 3 царквы, 3 яўр. малітоўныя дамы, 25 рамесных майстэрань, жан. і мужч. гімназіі, 4 вуч., б-ка, б-ца, апт. З 1924 г. – ц. р-на. У 1924 – 1927 гг. – ц. Калінінскай акр. У 1929 – 1930 гг. пракладз. чыг. Нас. (тыс. жых.): 1939 г. – 9,6; 1959 – 11,6; 1970 – 12,7; 1989 – 16,5; 1999 – 17,1. Міжнар. дз. фэст "Залатая пчолка". Радз.: І. Бурсава, паэта; І. Нікалаева, Гер. Сав. Саюза. Да Мінска – 330, да Магілёва – 124 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Клім.)

КЛІМАВІЧЫ, рад., мелу. Гл. рад. Клімавіцкае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІМАЎ ВУГАЛ, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛІМАЎ РОЎ, роў, у в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛІМАЎСКАЯ ГАРА, пагорак, у а/г Сакалоўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛІМАЎСКАЯ ГАРА, пагорак, у а/г Язёры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛІМАЎСКІ БАЛЬШАК, дарога Дзягавічы – Прохараўка. (Крыч.)

КЛІМАЎСКІ ПАСЁЛАК, в., частка в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛІМАЎШЧЫНА, ур., лясное, каля в. Сялянская Клёўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛІМАЎШЧЫНА, ур., лясное, на ПдУ ад в. Дуброўка Чавускага р-на. (Чав.)

КЛІМАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Вальнцава Горацкага р-на. (Гор.)

КЛІМАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, каля дворышча Кліма, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛІМАЎШЧЫНА, х., да 1930-х гг. у Горскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

КЛІМАЦІЧЫ, в., да 2005 г. у Ходараўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КЛІМНА, в., у XVIII – пач. XX ст. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Рабавічы. Ліквідавана. Вар. назвы – в. Кляпполь. (Слаўг.)

КЛІМОВІЧАВА, ур., с.-г. угоддзі ў в. Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

КЛІМЫ, в. Гл. в. Серкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КЛІМЯНКІ, в., да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Новыя Комсенічы. (Шкл.)

КЛІМЯНКІ, п., частка в. Новыя Комсенічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІМЯНКОЎ ХУТАР, л.м., за 2 км на У ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІН, в., Бярозкаўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XVIII ст., 32 двары, 52 жых., клуб, б-ка. Помн. землякам. У 1910 г. – 515 жых. (Хоц.)

КЛІН, в., з 1920-х гг. у Старасельскім с/с Шклоўскага р-на, 2 двары, 2 жых. Магіла ахвяр фашызму. (Шкл.)

КЛІН, в., Капачоўскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1684 г., 21 двор, 40 жых. У 1897 г. – 15 двароў, 105 жых. Ц. с/с у 1924 – 1925 гг. У 1939 г. далуч. в. Пісараўшчына. (Мсц.)

КЛІН, в., Маслакоўскі с/с Горацкага р-на, 12 двароў, 18 жых. Магіла ахвяр фашызму. (Гор.)

КЛІН, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, 22 двары, 51 жых. (Шкл.)

КЛІН, в., у 1909 – 1920-х гг. ва ўр. Клін Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, л.м., за 3 км на Пд ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІН, л.м., на Пн і У ад в. Старына Горацкага р-на, падзел. на дзве часткі р. Лешча. (Гор.)

КЛІН, п., да 1961 г. у Высакаборацкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КЛІН, п., да 1976 г. у Лабанаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КЛІН, п., частка в. Камяніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛІН, сядз., да 1920-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 1 двор, 4 жых. (Мсц.)

КЛІН, ур, с.-г. угоддзі, каля дарогі ў в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛІН, ур., лясное, каля в. Дразды Круглянскага р-на. (Кругл.)

КЛІН, ур., лясное, каля в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КЛІН, ур., лясное, на ПдЗ в. Славені Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, ур., лясное, на Пн ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КЛІН, ур., лясное, на ПнЗ в. Ржаўцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, ур., лясное, на ПнУ а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЛІН, ур., лясное, на У ад в. Падбудкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛІН, ур., лясное, на ўскр. а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КЛІН, ур., лясное, на ўскр. в. Башкіраўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, ур., лясное, у в. Малыя Аўчыненкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, ур., пусташ на полі, у в. Пільня Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на ад в. Стары Стан Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, поле, на Пн ад в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Паплавы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Сіманавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Рагозна Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сялец Глускага р-на. (Глуск.)

КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Чырчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІН, фальв., да 1920-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 1 двор, 4 жых. (Мсц.)

КЛІНАЎКА, зак., мясц. знач., гідрал., прыбярэж. частка р. Кашанка, за 0,7 км на Пд ад в. Пухнава Чавускага р-на, з 1995 г. Пл. 18 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

КЛІНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на Пд ад в. Пухнава Чавускага р-на. (Чав.)

КЛІНАЎСКАЕ ВОЗЕРА, воз., каля в. Кліны Слаўгарадскага р-на, на ПдУ ад г. Слаўгарад. Вар. назвы – Блакітная Крыніца. (Слаўг.)

КЛІНКА, руч, у Мсціслаўскім і Чавускім р-нах, пр. прыт. р. Кашанка (бас. р. Проня). Даўж. 7 км. Выток на ПД ад в. Малькаўка Мсціслаўскага р-на, вусце за 0,5 км на ПдЗ ад в. Пухнава Чавускага р-на. (Мсц., Чав.)

КЛІНКА, руч., у Касцюковіцкім р-не і ў Бранскай вобл., пр. прыт. р. Іржач (бас. р. Дняпро). Даўж. 12 (у р-не 3,5) км. Выток на ПдЗ ад в. Разрытая, вусце ў Бранскай вобл. Вар. назвы – Клінна. (Касц.)

КЛІНКІ, ур., лясное, каля в. Васількі Бялыніцкага р-на, на мяжы з Шклоўскім р-нам. (Бял.)

КЛІНКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КЛІННА, р. Вар. назвы – р. Клінка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КЛІННЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КЛІННЯ, ур., лясное, каля в. Асінаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛІНОЎСКАЯ ДУГА, выгін р. Сож, на З ад в. Кліны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КЛІНОЎСКІ, п., з кан. 1930-х гг. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на, 28 двароў, 73 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Крыч.)

КЛІНОЎСКІЯ АГАРОДЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад в. Клін Горацкага р-на. (Гор.)

КЛІНСКІ С/С, с/с, у 1924 – 1925 гг. Перайменав. у Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛІНЧЫК, ур., леса-балотнае, на Пд ад ур. Зайцаў Вугал Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КЛІНЫ ВЯЛІКІЯ, ур., лясное, на ПнУ ад в. Мурын-Бор Касцюковіцкага р-на. Вар. назвы – Вялікія Кліны. (Касц.)

КЛІНЫ МАЛЫЯ, ур., лясное, каля в. Мурын Бор Касцюковіцкага р-на. Вар. назвы – Малыя Кліны. (Касц.)

КЛІНЫ, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. (Бял.)

КЛІНЫ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, без жых. (Бабр.)

КЛІНЫ, в., да 1995 г. у Гарохаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

КЛІНЫ, в., у XVIII ст. – 1993 г. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў. Старажытн. стаянка. У XIX ст. працав. лесапільня. Спалена фашыс-

тамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Каля в. – ур. Сіні Калодзеж (Сіняя Крыніца, Блакітная Крыніца) – крын. Крыніца – выток р. Галуба. У 1851 – 1899 гг. – назва в. Слабада Сіняя. Вар. назвы – Сіні Калодзеж, Сіняя Крыніца, Блакітная Крыніца. (Слаўг.)

КЛІНЫ, п., да сяр. 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КЛІНЫ, п., назва п. Брады Антонаўскага с/с Чавускага р-на у кан. XIX ст. (Чав.)

КЛІНЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Кліны Чэрыкаўскага р-на, на мяжы з Клімавіцкім р-нам. Выток р. Сянна. (Чэр.)

КЛІНЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛІНЫ, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КЛІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Забор'е. Краснапольскага р-на Пл. 3,7 га. (Краснап.)

КЛІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Вяленік Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Шчацінка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Аўтухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІЧАВА, мяст., назва г. Клічаў да пач. XX ст., б. мяст. Ігуменскага пав., у 1865 г. – 79 двароў, 427 жых., царква. (Кліч.)

КЛІЧАЎ, г., з 1999 г., вядом. з 1592 як в. Клічава, на р. Ольса, рц. з 1924 г., ц. УКСП "С-с "Ольса", 7,5 тыс. жых., АТС, п/а, РУС, РУЭС, 2 аддз. ААБ "Беларусбанк", аддз. "Белаграпрамбанк", б-ца, п-ка, 3 апт., амбул., ДК, 2 б-кі, аграрны каледж, 2 шк., 5 д/с, шк.-інтэрнат, дз. шк. мастац., муз. шк., спарт шк., гатэль, рэстаран, кавярня, бар, гандл. ц., 20 крам, пост МНС, АП-16, скатабойня, хлебз-д, малз-д, кансерв. з-д, прадпр. дрэваапрац., прадцэх, друкарня, лясгас, метэаст., аўтаст., племст., ПМК-258, -89, ДРСУ-126. Краязн. музей лесу, 2 аграсядз. ("Гражда", "Сядзіба Камара"). Апт. агарод. Помн. В. Леніну, партызанам. Курган Славы. Бр. магілы партызан і сав. воінаў. Парк, лесапарк, гідрапарк. З 1793 г. у скл. Рас. імп. У XIX ст. у скл. Ігуменскага пав. Мінскай губ., шк., царква, млын. У 1897 г. – 608 жых. У XIX ст. – 1935 г. – мяст., у 1935 – 1938 гг. – в., у 1938 – 1999 гг. – г.п. У 1901 – 1914 гг. шклоз-д. Ц. р-на з 1924 г. З 15.01.1938 г. у Магілёўскай вобл. З 05.07.1941 да 28.06.1944 г. пад фашысц. акупац. У сак. – ліп. 1942, у крас. 1943 г. увах. у партызан. зону. У 1944 – 1954 гг. у Бабруйскай вобл. У 1962 – 1965 гг. у скл. Кіраўскага р-на. У 1972 г. – 5,3 тыс. жых. Радз. Г. Васілеўскай, пісьменніцы; Г. Ціханчук, біёл. Да Мінска – 164, да Магілёва – 91, да чыг. ст. Нясята – 7 км. (Кліч.)

КЛІЧАЎ, г.п., у 1938 – 1999 гг. Гл. г. Клічаў. (Кліч.)

КЛІЧАЎ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., на ПдУ г. Клічаў, за 1 км на Пд ад в. Паплавы Клічаўскага р-на. Пл. 75 га. Зап. 542 тыс. т торфу. (Кліч.)

КЛІЧАЎ, ур., тарфянік, на ПдУ г. Клічаў, у скл. зак. Клічаў. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ Г/С, г/с Клічаўскага р-на, на Пд р-на, у 1999 – 2000 гг. Тэр. перададз. у Патоцкі с/с. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ ГІДРАПАРК, парк, на р. Ольса, у г. Клічаў. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ ЛЕСАПАРК, лесапарк, Клічаўскага лясгаса, у г. Клічаў. Дэндрапарк (10 га). (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ П/С, п/с у 1938 – 1999 гг. У 1999 г. пераўтвор. у г/с Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ ПАРК, парк, у ц. г. Клічаў. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ ПАСЁЛАК, п., да 1949 г. у Клічаўскім г/с Клічаўскага р-на. Гл. Клічаўскія Пасёлкі. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, у 1924 – 1962 і з 1965 г., на З вобл., 1800,2 км^2, рц. – г. раён. падпарадкав. Клічаў. Утвор. 27.07.1924 г., скасаваны 25.12.1962, адноўлены 06.01.1965 г. У 1924 – 1930-х гг. у Бабруйскай акр. З 1938 г. у Магілёўскай вобл., у 1944 – 1954 гг. – у Бабруйскай вобл. У 1962 – 1965 гг. у скл. Кіраўскага р-на. У р-не г. Клічаў, 7 с/с (Акцябрскі, Бацэвіцкі, Ганчанскі, Доўгаўскі, Каўбчанскі, Нясяцкі, Патоцкі), 139 снп. У зоне забруджв. па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2 – 18 снп (усе Доўгаўскі с/с). Тэр. р-на прымеркав. да Пн схілу Бабруйскага пахаван. выступу Беларускай антэклізы і ПдУ крыла Чэрвенскай структурн. затокі Аршанскай ўпадз. Пароды крышталі. падмурку заляг. на глыб. 429-800 м

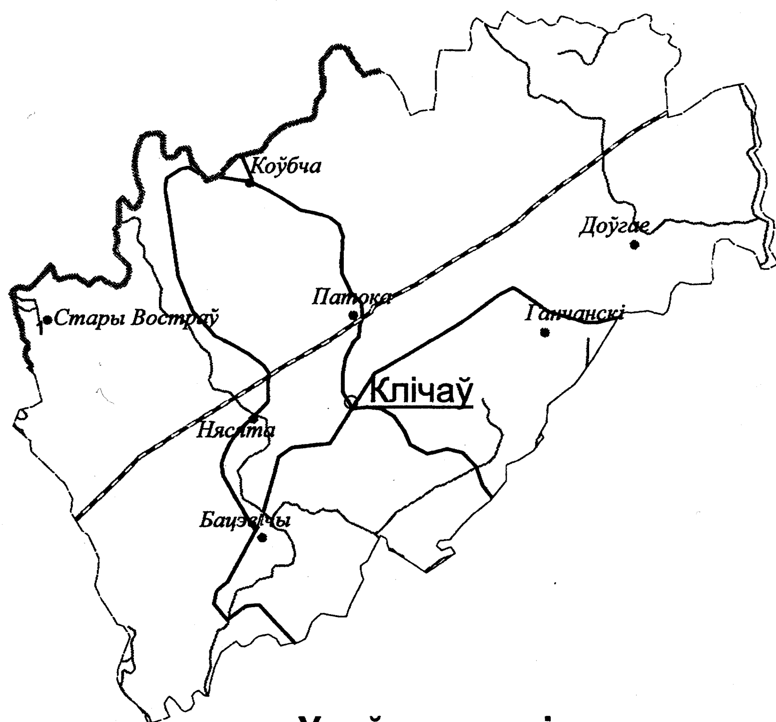

Умоўныя знакі

- ⊙ гарады абласнога падпарадкавання
- ○ гарады раённага падпарадкавання
- ○ гарадскія пасёлкі
- • цэнтры сельскіх саветаў
- ▬▬ мяжа вобласці
- 1 цэнтр Акцябрскага сельскага савета
- –·–·– мяжа раёна
- чыгункі
- аўтадарогі
- рэкі

н.у.м. Пав. раўн., слабазрэзан., у межах Ц.-Бярэзінскай раўн. Тэр. сфарм. падчас Дняпроўскага і Сожскага зледзян. Агульн. нахіл з Пн на Пд. 80% тэр. на выш. 150 – 165, 18 – ніжэй за 150. Глыб. расчл. 5-7 м/км². Найвыш. кропка – 176 м (каля в. Дубна), сам. нізкая – 136 м – урэз р. Бярэзіны (на ПдЗ). Рад.: торфу (139; зап. 34,3 млн т; Ганчанскае Балота, Арэхаўка, Ванкоўшчына і інш.); буд. пяскоў, глін і суглінкаў, сапрапелю. Клімат умер.-кантынент. Сяр. т-ра студз. –7,2°С, ліпеня +17,8°С. Ападкаў 618 мм у год. Вегетац. перыяд – 190 сут. (паказчыкі Клічаўскай метэаст.). Гал. р. Ольса, Друць, Бярэзіна. 26 азёр, найбуйн.: Забалонне, Танёк, Дубавец, Тунеўка, Лубянскае, Стобніца, Орлінскае і інш. Вдсх. Арэхаўка на р. Нясята. Гушч. натур. сеткі 0,43 км/км². Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 34,1, дзярн.-падзол. забал. – 43,6, дзярн. забалоч. – 2,2, поймав. дзярн. – 6,6, тарф.-балотн. – 9,7. Паводле грануламетрычн. скл.: суглін. – 2,7, супясч.– 72,7, пясч. – 14,7, тарф. – 9,7%. Сяр. банітэт глебаў с.-г. угоддзяў – 34 балы. Пад лесам – 58%. Пераваж. л.м. па 200 км² (Вялікае Дулебава, Вялікія Дулебы). Склад лясоў (%): хваёв. – 57,4, ялов. – 6,9, дуб. – 4,6, граб. – 0,1, асін. – 3,7, ясянев. – 1,2, інш. Агул. пл. лугоў 21,2 тыс. га. 139 балот на пл. 7,6 тыс. га. Найб. бал. масівы: Ганчанскае балота, Ванкоўшчына, Заполле. Антрапаген. асвоен. краявіды 37,2%. Частка зак. рэсп. знач. "Астравы Дулебы", п.п. рэсп. знач. Бёрдаўскае лесанасадж. 39 зак. мясц. знач. П.п. мясц. знач. – 4 крын., "Дубрава". Нас: 17,2 тыс.чал. Мужч. – 49%, жан. – 51. Гарадское нас. – 43,6%, сельскае – 56,4. Сяр. шчыльн. 9,5 чал./км². Нац. склад (перапіс 2009, %): беларусы – 95,6, руск. – 2,9, укр. – 0,7, палякі – 0,2. Пад с.-г. угоддзямі 25,5%, у т.л. ворыва – 51%. Спецыяліз.: мал.-мясн. жывёлагад., пашыр. пасевы збож., бульбы. 3 УКСП ("С-с "Дабраволец", "С-с "Доўгае", "С-с "Ольса"), ААТ "Клічаўрайаграпрамтэхснаб", 6 СВК ("К.-с "Нясята", "К.-с імя Тэльмана", "К.-с імя Леніна", "К.-с імя Будзённага", "К.-с "Савецкая Беларусь", "К.-с "Радзіма"), 9 фермер. гасп., 6 аграсядз. Прампрадпр.: торфапрадпр. РУТП "Ганчанскае", к-т кааппрама, кансерв. з-д, мал. з-д; скатабойня; харч. цэх, спіртз-д (в. Нясята), швед.-амер. канц. "Хастэ інтэрнэшнл ЛТД" – ІП "Хастэ-Клічаў", цагельны з-д (чыг. ст. Нясята), ДЛГУ "Клічаўскі лясгас", райплемст., 60 гандл. кропак, 5 прадпр. грамадск. харч. Чыг. Асіповічы – Магілёў (з 1931 г.), 7 прып. п., 2 чыг. ст. Аўтадарогі на Беразіно, Магілёў, Бабруйск, Кіраўск. Па р. Бярэзіна суднаход. 16 шк., 5 к-саў шк.-сад, вочна-завоч. шк., дз.-юнацк. спарт., 3 муз., 2 маст. шк., аграрны каледж, 11 дашк. устаноў, 13 ДК, 7 клубаў, 23 б-кі, клуб-б-ка, б-ца, 3 сельск. б-цы, п-ка, ц. гігіены і эпідэміялог., 12 ФАП. Краязн. музей лесу. Усакінскі мемар. к-с. Помн.: У. Леніну, сав. воінам і партызанам. Курган Славы. Шэраг археалаг. помн., архітэкт. Мемар. дошка ў гонар А. Смоліча (а/г Бацэвічы). Радз.: І. Грынявіцкага, народавольца, забойцы Аляксандра II; А. Смоліча, дзеяча БНР, перш. праф. геаграф. на Беларусі; І. Пірожніка, географа, д.г.н., праф.; Г. Ціханчук, біёл., к.б.н.; Т. Зазекі, пісьменніка; Л. Дайнекі, пісьменніка; М. Татура, перакладчыка; С. Каган, паэткі; Г. Васілеўскай, пісьменніцы; А. Кудраўца, пісьменніка і інш. Газета "Сцяг саветаў". (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, у 1924 – 1938 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 14.08.1937 узбуйн. частк. Наталаўскага нац. польск. с/с, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Пераўтвор. у п/с. 27.09.1938 г. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІ, п. Вар. назвы – Клічаўскія Пасёлкі. (Кліч.)

КЛІЧАЎСКІЯ ПАСЁЛКІ, в., Патоцкі с/с, 22 двары, 58 жых. Да 1949 г. – п. Клічаўскі Пасёлак і Новы Быт. Вар. назвы – п. Клічаўскі. (Кліч.)

КЛІШАЎСКАЯ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1995 г., за 1 км на ПдЗ в. Панкратавічы Бабруйскага р-на, за 0,5 км на У в. Палянкі. Пл. 16 га. (Бабр.)

КЛІШАЎСКАЯ, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1995 г., за 1 км на ПдЗ ад в. Панкратавічы Бабруйскага р-на. Пл. 16 га. (Бабр.)

КЛІШАЎСКАЯ, ур., леса-балотнае, за 1 км на ПдЗ ад в. Панкратавічы Бабруйскага р-на. Пл. 16 га. (Бабр.)

КЛІШКАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на З ад в. Нязнань Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛІШЧЫЎКА, л.м., за 2,3 км на ПнУ ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛОЎ, в., Высакоўскі с/с Клімавіцкага р-на, 3 двары, 3 жых. (Клім.)

КЛОЎШЧЫНА, л.м., за 0,1 км на ПнУ ад в. Клоў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛОЧАЎ, руч., пр. прыт. р. Расамаха (бас. р. Сож). Даўж. 4 км. Выток і вусце ў р-не в. Гарэзна Краснапольскага р-на. Вар. назвы – руч. Гарэзенка. (Краснап.).

КЛОЧАЎ, ур., лясное, за 1,5 км на ПнУ в. Гарэзна Краснапольскага р-на, на м. б. х. Курган. (Краснап.)

КЛОЧАЎ, х., да 1930-х гг. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КЛУБНІЧНІК, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Дняпро, у в. Новы Быхаў Быхаўскага р-на. (Быx.)

КЛЫЧКОВА ДВОРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у лесе, на З в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЫЧКОЎ ЛЕС, ур., лясная паляна, на Пн ад в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛЮЕЎКА, дарога, у в. Зоры Чэрыкаўскага р-на, паміж крамай і могілкамі. (Чэр.)

КЛЮЕЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛЮЧ, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1635 г., 3 двары, 3 жых. У 1785 г. – 114, у 1897 – 113, у 1909 – 220 жых., шк. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

КЛЮЧ, в., да 1958 г. у Клетненскім с/с Глускага р-на. Перайменав. у в. Зара. Гл. в. Зара. (Глуск.)

КЛЮЧ, калодзеж, у в. Новае Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛЮЧ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Беседзь, за 5 км на ПнЗ ад в. Зацішша Касцюковіцкага р-на. Шмат крыніц. (Касц.)

КЛЮЧАВАЯ ГРЫВА, п., да 1976 г. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КЛЮЧАВАЯ ГРЫВА, пясч. грыва, за 2 км на Пн ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЮЧАВЫ РАВОК, роў з крын., у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛЮЧАНКА, крын., у в. Старое Высокае Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛЮЧАЧНІК, ур., лясное, на Пн ад в. Бялынец Мсціслаўскага р-на, па шашы Мсціслаў – Чавусы. 2 крын. (Мсц.)

КЛЮЧЫ ЗДАРОВЕЦ, крын. Гл. Крыніца Здаровец, Здаравец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КЛЮЧЫ, ур., с.-г. угоддзі з калодзежам, у в. Арцехаў Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КЛЮЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Проня, у а/г Дужаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КЛЮЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Ржаўцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛЮЧЫКІ, в., да 1975 г. у Машчаніцкім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КЛЮЧЫКІ, ур., лясное, за 3 км на ПдЗ ад а/г Вялікая Машчаніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛЮЧЫКІ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Паліўнікі Бялыніцкага р-на. Вдсх. Чорнае на р. Руднянка. (Бял.)

КЛЯВА, в. Гл. в. Клева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛЯВА, р., у Бялыніцкім і Бярэзінскім р-нах, левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро). Даўж. 80 км. Пл. вдзб. 500 км². Выток – воз. Заазерскае, вусце ў Бярэзінскім р-не. Асн. прыт. – р. Клявіца. (Бял.)

КЛЯВЕТНЯ, х. Гл. х. Клявешня Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КЛЯВЕШНЯ, х., да 1920-х гг. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. Вар. назвы – х. Клявeтня. (Дрыб.)

КЛЯВІЦА, руч., левы прыт. р. Клява (бас. р. Дняпро). Даўж. 4 км. Выток і вусце каля в. Сялянская Кляўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КЛЯНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КЛЯННЁ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛЯННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КЛЯННІК, ур., лясное, каля а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

КЛЯНОВАЯ ПАСАДКА, ур., лясное, каля в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЯНОВІЧЫ, в., да II пал. XX ст. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. Месца знах. скарбу. (Бял.)

КЛЯНОЎКА, в., Чарняўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 13 двароў, 30 жых., дом сац. паслуг. Магіла партызана. (Хоц.)

КЛЯНОЎНІК, ур., лясное, на ПнЗ в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КЛЯНОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, на ўскр. в. Займішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КЛЯНПОЛЬ, в. Гл. в. Клімна Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КЛЯПАЎІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КЛЯПАЦІНКА, руч., левы прыт. р. Волчас (бас. р. Дняпро) у Мсціслаўскім р-не. Даўж. каля 6 км. Выток на У ад в. Бескаўка, вусце за 3 км на ПдЗ ад в. Бескаўка (Мсц.)

КЛЯПІНІЧЫ, в., Комсеніцкі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVII ст., 56 двароў, 137 жых., крама, ф. (Кругл.)

КЛЯПІНКА, р., у Краснапольскім і Кармянскім р-нах, левы прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 23 км. Пл. вдзб. 101 км². Сяр. нахіл пав. 1,4‰. Выток на Пд ускр. б. в. Беразякі II Краснапольскага р-на, вусце ў Кармянскім р-не. (Краснап.)

КЛЯПІЦА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЯПЧАНЫ МОСТ, в., Пратасевіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 3 двары, 3 жых. Бр. магіла сав. воінаў. (Асіп.)

КЛЯСІН, в., Тур'янскі с/с Краснапольскага р-на, 17 двароў, 40 жых. Кург. могільнік. Радз. А. Цюльгі, Гер. Сав. Саюза. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

КЛЯСІНА, в. Вар. назвы – в. Клясін Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КЛЯСІНСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 у Краснапольскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Краснапольскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Краснапольскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Гніліцкага с/с. (Краснап.)

КЛЯЎЧЫХА, п., частка в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КЛЯЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на Пн ад в. Канахоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛЯЧАВА ВОЗЕРА, сажалка, у в. Гута Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КЛЯЧАЎСКАЕ, воз., старык, у рэч. лев. бер. р. Сожа, за 3 км на ПдУ ад в. Паклады Крычаўскага р-на, на У ад воз. Чорнае. (Крыч.)

КЛЯШТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Зоры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КЛЯШЧОЎКА, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, 13 двароў, 20 жых. (Глуск.)

КЛЯШЧОЎКА, в., Кіраўскі с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XIX ст., 32 двары, 46 жых., ф. (Кір.)

КЛЯШЧЫСТАЯ БАЛАЦЬВІНА, ур., леса-балотнае, на верх. балоце Дубаўка, на З ад в. Тубушкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КНЕЯ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Благаўка, на ПнУ ад Новай Вуліцы (в. Енаполле) Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КНЫШЫ, в., Завалочыцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XVII ст., 8 двароў, 13 жых. Стаянка бронзав. веку. (Глуск.)

КНЯГІНЯ, р., пр. прыт. р. Мертва (бас. р. Віхра) у Мсціслаўскім р-не. Даўж. 12 км. Выток на Пд ад в. Мілейкава Мсціслаўскага р-на, вусце – у Смаленскай вобл. (Мсц.)

КНЯЖЫЦКІ С/С, с/с Магілёўскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г., з 20.02.1938 у Магілёўскай вобл. СДП "Авангард" ТРУП "Магілёўскае аддз. Бел. чыгункі" (в. Сумарокава). 20 снп, 1090 двароў, 2623 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 4 снп. (Маг.)

КНЯЖЫЦКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Шклоўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Фашчаўскага с/с. (Шкл.)

КНЯЖЫЦЫ, а/г, ц. с/с Магілёўскага р-на, вядом. з 1480 г., 116 двароў, 270 жых., п/а, урач. амбул., б-ца, апт., СШ, дз. шк. мастац., клуб, б-ка, КПП, крама, конеф., АЗС. Бр. магіла сав. воінаў, касцёл дамініканцаў (1681 г.). Гарадзішча, кург. могільнік. З 1501 г. належ. Алене Іванаўне, жонцы Ал. Ягелона і дачцэ руск. цара Івана III. У 1535 г. спалена вайск. В. Шуйскага. У XVIII ст. – мяст., да 1924 г. ц. вол. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². Да чыг. ст. Магілёў-на-Дняпры-II – 18, да рц – 20 км. (Маг.)

КНЯЖЫЦЫ, в. Гл. в. Равішчына Магілёўскага р-на. (Маг.)

КНЯЖЫЦЫ, в., Гарадзецкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1604 г., 40 двароў, 78 жых., ФАП, кавярня "Крыніца", крама. У 1612 г. Жыгімонт III падарыў езуітам, якім і належ. да 1820-х гг. У 1897 г. – 313 жых. Бр. магіла сав. воінаў. Гарадзішча. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Шкл.)

КНЯЗЕВА, в., да 1940-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

КНЯЗЁЎ ВІР, вір, на р. Сож, у г. Крычаў. (Крыч.)

КНЯЗЕЎКА, в., Батаеўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 8 двароў, 14 жых., ф., дом сац. пасл. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Хоц.)

КНЯЗЕЎКА, в., да сяр. 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

КНЯЗЕЎКА, в., Нядашаўскі с/с Магілёўскага р-на, 56 двароў, 98 жых., ФАП. (Маг.)

КНЯЗЕЎКА, в., Тур'янскі с/с Краснапольскага р-на, 14 двароў, 30 жых. Кург. могільнік ва ўр. Курганы. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

КНЯЗЕЎКА, п., у XIX ст. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Князёўка. (Хоц.)

КНЯЗЕЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КНЯЗЁЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КНЯЗІШЧАВА, в., да II пал. XX ст. у Падсолтаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

КОВЫНГЧЫ, в., старажытн. назва в. Кавычыцы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КОГАЛЕЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Ількавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОЗЕЛ, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1995 г., на Пд ад в. Захарполле Чавускага р-на, на лев. бер. р. Раста. Пл. 30 га. (Чав.)

КОЗЕЛ, рад., торфу, на Пд ад в. Захарполле Чавускага р-на, на лев. бер. р. Раста. Пл. 30 га. Не распрацоўв. (Чав.)

КОЗЗЕ, балота, за 2 км на У ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОЗЗЕ, л.м. і балота, за 1 км на ПдЗ ад в. Кавалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОЗЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пд ад в. Кавалёўка Першая. (Клім.)

КОЗЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Бязуевічы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КОЗІЙ ЛЕС, ур., лясное, за 1 км на ПдЗ ад в. Трусак Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КОЗІН САД, сад, у б. в. Радзілеў Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КОЗІНКА, КОЗІНКІ, п., частка г. Чавусы, каля дз. лаг. "Расінка". У 1941 – 1942 гг. – гета. (Чав.)

КОЗЫ, ур., с.-г. угоддзі, выган, в. Асінаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОЙДЗІНА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, па р. Волчас, у в. Горкі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КОЙМІНА, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 18 двароў, 43 жых. (Бабр.)

КОКАТАВА, в., да 1942 г. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Спалена фашыстамі. (Кір.)

КОКАТАВА, в., Капачоўскі с/с Мсціслаўскага р-на, без жых. (Мсц.)

КОКАТАВА, ур., лясное, за 4 км на У ад в. Хамічы Быхаўскага р-на. Вайсковыя могілкі. (Бых.)

КОЛАС, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Кір.)

КОЛАС, в., да 1967 г. у Пагарэльскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КОЛАС, п., з 1969 да кан. 1980-х гг. у Холстаўскім с/с Быхаўскага р-на. Далуч. да г. Быхаў. (Бых.)

КОЛАС, п., частка в. Арэхаўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОЛАС, п., частка в. Турчылаў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОЛБАВА, в., Стайкаўскі с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 31 двор, 47 жых. Радз. А. Мельнікава, Гер. Сав. Саюза. У 1908 г. – 731 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кір.)

КОЛЕЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Трасціно Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КОЛІНА, в., у кан. XIX ст. – 1937 г., у Старасельскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. Жых. рэпрэсаваны. (Шкл.)

КОЛІНА, ур., захмызаваныя с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад в. Лідзіна Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОЛІНЬКАЎ КАЛОДЗЕЖ, ур., с.-г. угоддзі з калодзежам, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОЛТАВА, в., Сялецкі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1620 г., 10 двароў, 13 жых. У 1897 – 55 двароў, 348 жых., царква (1880). Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Радз. У. Гарнастаева, Гер. Сав. Саюза. (Мсц.)

КОЛШНА, воз., старык, у рэчышчы лев. бер. р. Бярэзіна, за 5,5 км на ПдЗ ад в. Люціна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОЛЬЦА, ур., с.-г. угоддзі, па р. Раста, у а/г Пудаўня Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КОМПЛЕКС, ур., с.-г. угоддзі, свінак-са ў а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КОМСЕНІЦКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Шклоўскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 16.09.1954 у Бялыніцкім р-не, з 30.07.1966 у Круглянскім р-не. СВК: "Іскра" (в. Запрудзе), "К.-с "Шлях Леніна" (а/г Комсенічы). 14 снп, 503 двары, 1213 жых. (Кругл.)

КОМСЕНІЧЫ, а/г, ц. с/с і СВК "К.-с "Комсенічы" Круглянскага р-на, вядом. з XVI ст., 220 двароў, 578 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., СШ-д/с, філ. дз. шк. мастац., СДК, б-ка, КПП, 2 крамы, закусачная, шв. цэх, ф. БРЖ. Бр. магіла сав. воінаў і партызана, помн. землякам. Радз. В. Лужкоўскага, паэта. Да рц – 13, да чыг. ст. Талачын – 31 км. (Кругл.)

КОНАНАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на Пд а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КОНАНАВІЦКІ ШЛЯХ, дарога Новае Поле – Кононавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КОНАНАВІЧЫ, в., Шапялевіцкі с/с Круглянскага р-на, 16 двароў, 33 жых., ф. (Кругл.)

КОНАНАЎ СКЛАД, ур., лясное, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОНАНАЎКА І, КОНАНАЎКА ПЕРШАЯ, в., да пач. XX ст. у Дужаўскім с/с Чавускага р-на. Аб'яд. з в. Конанаўка ІІ. У 1909 г. – 7 двароў, 46 жых. (Чав.)

КОНАНАЎКА ІІ, КОНАНАЎКА ДРУГАЯ, в., да пач. XX ст. у Дужаўскім с/с Чавускага р-на. Аб'яд. з в. Конанаўка І. У 1909 г. – 7 двароў, 38 жых. (Чав.)

КОНАНАЎКА, в., Антонаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1777 г., 4 двары, 5 жых. На пач. XX ст. у скл. вв. Конанаўка І, -ІІ. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

КОНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, выган, у в. Гладкова Чавускага р-на. (Чав.)

КОНЕВА ЛЯДА, ур., леса-балотнае, на З ад в. Конева Ляда Кіраўскага р-на. (Кір.)

КОНЕВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Чыкілі Глускага р-на. Пл. каля 20 га. (Глуск.)

КОНЕЎ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Засценак Усцярхі–Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

КОНІЧЫ, в., назва в. Канічы Касцюковіцкага р-на ў XVI ст. (Касц.)

КОНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Ваевічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОННАЕ КЛАДБІШЧА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КОНСКАЕ КЛАДБІШЧА, л.м., за 1 км на ПдЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОНСКАЕ КЛАДБІШЧА, скотны могільнік, на ПдУ ад в. Клімавічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОНСКАЕ КЛАДБІШЧА, ур., хмызовае, каля в. Эсьмоны Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОНСКАЕ КЛАДБІШЧА, ур., хмызовае, могільнік жывёлы ў в. Ількавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОНСКАЕ КЛАДЗІШЧА, ур., лясное, каля в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КОНСКАЯ ГРЫВА, вал, у рэчышчы пр. бер. р. Друць, у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОНСКАЯ ЯМА, віры, на р. Дунайка, каля в. Збышын Кіраўскага р-на. (Кір.)

КОНСКІ БРОД, брод, на р. Друць, у в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КОНСКІ ВІР, вір, на р. Бася, у в. Карасі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОНСКІ ВІР, вір, на руч. Ржаўка, у в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КОНСКІ ЛУГ, ур., с.-г.угоддзі, луг, у в. Карпілаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОНСКІ РОЎ, роў, у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КОНСКІЯ МОГІЛКІ, могільнік жывёлы, каля в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

КОНЦЫ, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, без жых. Зона забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КОНЦЫ, ур., лясное, каля в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОНЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КОНЬЗАВОД, в. Гл. в. Лютня Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОПАНКА, сажалка, бас. р. Машоўка, у в. Машавое Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КОПАНКА, сажалка, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля чыг. вакзала. (Асіп.)

КОПАНКА, сажалка, у в. Малыя Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОПАНКІ, ур., лясное, на З в. Новае Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОПАНЬ, сажалка, на З ад г. Чэрыкаў. Пл. 2,5 га. Культ.-быт. знач. (Чэр.)

КОПАНЬ, сажалка, на Пн ад г.Чэрыкаў. Пл. 1,2 га. Культ. быт. знач. (Чэр.)

КОПАНЬ, сажалка, у в. Гладкова Чавускага р-на. (Чав.)

КОПАНЬ, сажалка, у а/г Майскі Чэрыкаўскага р-на, на тэр. СВК "К.-с "Знамя". Пл. 2,2 га. Культ.-быт. знач. (Чэр.)

КОПАНЬ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Бахацец Чавускага р-на. (Чав.)

КОПКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Багацькаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОПКА, ур., с.-г. угоддзі, па р. Рамясцвянка, у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОПЦЕЎКА, а/г, ц. с/с і ААТ "Копцеўская Ніва" Горацкага р-на, вядом. з XVIII ст., 117 двароў, 312 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, урач. амбул., апт., СШ-д/с, дз. шк. мастац. і мастац. рамёстваў, б-ка, КПП, гандл. ц., к-с БРЖ. Да 1990-х гг. – спіртз-д. Да рц – 28, да чыг. ст. Цёмны Лес – 10 км. (Гор.)

КОПЦЕЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. як Чурылаўскі 16.04.1959 г., перайменав. у Копцеўскі 19.01.1960. 14 снп, 378 дварoў, 787 жых. ААТ "Копцеўская Ніва" (а/г Копцеўка). (Гор.)

КОПЦЕЎСКІ, п., да 1967 г. у Копцеўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

КОПЧА, в., Свіслацкі с/с Асіповіцкага р-на, 22 двары, 39 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

КОПЫЛКА, руч., левы прыт. р. Парасіца (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 7,6 км. Выток за 2,3 км на ПнЗ ад в. Задарожжа, вусце ў ц. г. Горкі. На руч. 4 сажалкі ў в. Задарожжа (4,5 га) і ў г. Горкі (3, з пл. 10,4; 7,0; 18,0 га). Асн. прыт. злева руч. Белы Ручай. (Гор.)

КОПЫСКАЕ, рад., пяскоў, за 0,5 км на ПнУ ад в. Александрыя Шклоўскага р-на, за 2 км на Пн ад чыг. ст. Копысь, на 1 надпоймав. тэрасе р. Дняпро. Вар. назвы – Александрыйскае. (Шкл.)

КОПЫСЬ, чыг. ст., з 1902 г. на чыг. Магілёў – Орша, у Александрыйскім с/с Шклоўскага р-на, 10 дварoў, 24 жых. Наваколлі вядом. з 1059 г. У 1812 г. бой Дз. Давыдава з французамі. (Шкл.)

КОРКАЦЬ, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 20 дварoў, 23 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КОРМНА, руч., левы прыт. р. Тур'я (бас. р. Дняпро). Даўж. 4,4 км. Выток за 2,3 км на ПнЗ, вусце за 3 км на ПнУ ад в. Малыя Хутары Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КОРЧ, ур., с.-г. угоддзі з карчамі, на лев. бер. Цяцерынскага вдсх., на З ад в. Шупені Круглянскага р-на. (Кругл.)

КОРЧ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Ольса, у в. Стаялы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОРЧМІШЧЫ, в., да 1930-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

КОРЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на р. Сож, на У ад а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КОСАЛЬ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Косаль, Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КОСАЎШЧЫНА, засц., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на, каля а/г Круча. Ліквідавана. (Кругл.)

КОСІН ГАРАДОК, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад сутоку рр. Косінка і Бася ў Дрыбінскім р-не. Гарадзішча. (Дрыб.)

КОСЛІКІ, ур., лясное, уздоўж. ЛЭП, за 5,5 км на ПнЗ ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КОСМЫНЬ, канал, меліярац., левы прыт. р. Ваўчанка (бас. р. Бярэзіна). Даўж. 7,8 км.

Выток за 2 км на ПдУ ад в. Пабокавічы, вусце за 0,4 км на Пд ад в. Лысая Гара Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КОСНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на каля дарогі Камарына – Свіханава. (Асіп.)

КОСТРА, КАСЦЕРНЯ, САМУСЁВА ГАРА, пагорак, на пр. бер. р. Дняпро, у межах г. Магілёва, ад гар. Магіла да ўр. Гваздоўка. Найб. высок. частка суч. пл. Арджанікідзе. Пахав. руск. салдаты, якія былі забіты падчас паўстан. 1661 г. Старажытн. назвы – Кostра, Самусева гара. (Маг.)

КОСТРА, пагорак, на ПдУ ад в. Кострыцкая Слабодка. Найвыш. кропка Кіраўскага р-на, 196 м н.у.м. (Кір.)

КОСТРЫЦКАЯ СЛАБОДКА, в., Казуліцкі с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVII ст., 51 двароў, 81 жых., дом сац. пасл., крама, ф. Магіла ахвяр фашызму. У 1909 г. – 1044 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

КОСТРЫЦКІЯ ЛЯСЫ, л.м., зборн. назва л.м., на У ад в. Кострычы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КОСТРЫЧКА, р. Гл. р. Кастрычка. (Кір., Кліч.)

КОСТРЫЧКА, р., левы прыт. р. Ольса (бас. р. Бярэзіна) у Кіраўскім і Клічаўскім р-нах. Даўж. 16 км. Выток за 0,3 км на ПнУ ад в. Казулічы Кіраўскага р-на, вусце за 1 км на ПнЗ ад в. Усохі. Рэчышча каналізав. Вар. назвы – Кастрычка. (Кір., Кліч.)

КОСТРЫЧЫ, в., Любоніцкі с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVI ст., 68 двароў, 89 жых., крама. Магіла сав. воіна. Радз. Я. Казекі, пісьменніка. У 1560 г. – с., у 1909 г. – 620 жых. (Кір.)

КОСЦЕВА ДЗЕСЯЦІНА, сажалка, у бас. р. Свінка, у в. Жаркі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КОСЦІК, воз., старык, на лев. бер. р. Старая Ухлясць, за 1 км на ПдЗ ад в. Салаўіха Быхаўскага р-на. (Бых.)

КОСЦІК, воз., старык, у бас. р. Дняпро, за 1,5 км на У ад а/г Следзюкі Быхаўскага р-на. Пл. 5,5 га. (Бых.)

КОСЦІКАВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі з пагоркам, у в. Зарэчча Чавускага р-на. (Чав.)

КОСЦІКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Проня, паміж лесам і а/г Сава Горацкага р-на. (Гор.)

КОСЦІКАЎКА, р. Гл. р. Касціўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КОСЦІНІЧАЎ БЯРЭЗНІК, ур., частка ўр. Косцінічаў Хутар Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КОСЦІНІЧАЎ ХУТАР, ур., лясное, за 3,5 км на ПнУ ад п. Ясная Паляна (Нецкаў) Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КОСЦІНКА, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 80 двароў, 118 жых., крама, фермер. гасп. "Спадчына". У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КОСЦІЎКА, р. Гл. р. Косцікаўка, Касціўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КОСЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля лесу, у в. Бель Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОТАВА БАЛОТА, ур. Гл. Балота Котава Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КОТАВА ГАРА, пагорак, на бер. Віхра, у в. Каробчына Мсціслаўскага р-на (Мсц.)

КОТАВА ЛУКА, лука, на р. Бася, паміж вв. Рудзіцы Шклоўскага р-на і Праабражэнск Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КОТАВА ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, луг у луцэ, на р. Бася, каля в. Рудзіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КОТАВІШЧА, п., частка а/г Папоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КОТАЎ РУЧЭЙ, руч., пр. прыт. р. Безыменны (бас. р. Сож). Даўж. каля 1 км. Выток і вусце ў в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КОТЛІК, ур. Гл. ур. Падмуглеўе Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КОТЫШ, ур., хмызова-балотнае, на лев. бер. р. Дняпро, ад Пд часткі г. Магілёў да в. Вільчыцы Магілёўскага р-на. Цячэ руч. Дунаёк. Раней здаб. торфу. (Маг.)

КОЎБЧА, а/г, ц. с/с і СВК "Савецкая Беларусь" Клічаўскага р-на, вядом. з XVI ст., 169 двароў, 450 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ-д/с, ДК, б-ка, КПП, крама, лясн., пост МНС, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Кург. могільнік. Да рц – 24, да чыг. ст. Стаялава – 15 км. (Кліч.)

КОЎГАНКА, в., да 1940-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КОЎГАНКА, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КОЎДРА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на З ад в. Новая Ельня Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КОЎДРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КОЎРЫКАЎ КУРГАН, пагорак, у в. Турчылаў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОЎРЫКАЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Турчылаў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КОЎРЫН, в., Варатынскі с/с Бабруйскага р-на, 58 двароў, 198 жых. (Бабр.)

КОХАНАЎКА, в., Карытненскі с/с Асіповіцкага р-на, 19 двароў, 22 жых. (Асіп.)

КОЦІКАВА КУПАЛЛЕ, з.а., мясц. знач., на пр. бер. р. Лабжанка, за 0,5 км на З ад в. Палі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОЦІКАВА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на З ад в. Казусёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОЦНЫ, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 19 двароў, 51 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

КОЧКІ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Забалоцце Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КОЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пд ад в. Казусёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КОШ, в., Ракшынскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1663 г., 12 двароў, 15 жых. У 1897 г. – 35 двароў, 251 жых. (Мсц.)

КОШАЛЕЎКА, в., да 1995 г. у Абідавіцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

КОШАЛЁЎСКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Папоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРАЖЫНА, ур., лясное, за 5 км на ПдЗ ад в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРАІ, в., Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, 52 двары, 94 жых., крама, дом сац. пасл. (Асіп.)

КРАЙНІ РОЎ, яр, трэці па ліку на З ад в. Суслаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КРАЙНІ, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 7 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

КРАКАЎСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля ўр. Бярозавае Балота Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАМНЁЎКА, п., да 1981 г. у Навальнінскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КРАМОК, в., Дрычынскі с/с Асіповіцкага р-на, 64 двары, 83 жых., крама. З Бр. магілы сав. воінаў, магіла сав. салдата. (Асіп.)

КРАМЯНЕЦ, п., у 1932 – 1982 гг. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. У 1932 – 1941 гг. – торфаз-д. (Чав.)

КРАМЯНЕЦ, руч. Гл. руч. Хічаў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРАМЯНЕЦ, ур., леса-балотнае, за 2 км на У ад в. Васькавічы Чавускага р-на. Раней здаб. торфу. (Чав.)

КРАМЯНЕЦ, ур., хмызовае, на пр. бер. р. Палуж, за 2 км на ПдЗ ад в. Грыбы Краснапольскага р-на. Курган. (Краснап.)

КРАМЯНЕЦ, ур., хмызовае, на пр. бер. р. Палуж, суток руч. Камянец з р. Палуж, за 2 км на Пд ад в. Грыбы Краснапольскага р-на. Кург. могільнік. Вар. назвы – Глінец. (Краснап.)

КРАМЯНКА, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, 2 двары, 2 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

КРАМЯНСКАЕ, КРЭМЯНСКАЕ, рад., крэменю, каля в. Крамянка Слаўгарадскага р-на, на лев. бер. р. Сож. (Слаўг.)

КРАНЦАЎ ЛЕС, ур., лясное, паміж а/г Ракушава і в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАПІВА, п., да пач. 1990-х гг. у Абідавіцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

КРАПІВЕНКА, р. Вар. назвы – р. Трасцянка ў а/г Крапіўня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАПІВЕНКА, р. Гл. р. Трасцянка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КРАПІЎКА, в., Хімоўскі с/с Бабруйскага р-на, 8 двароў, 20 жых. (Бабр.)

КРАПІЎКА, р., адна з назваў р. Крапіўна Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРАПІЎКА, р., левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро), у Бабруйскім р-не. Даўж. 10,5 км. Выток на З ускр. в. Ясны Лес, вусце ў г. Бабруйск каля чыг. моста праз р. Бярэзіна. (Бабр.)

КРАПІЎНА, п., Хімоўскі с/с Бабруйскага р-на, 10 двароў, 25 жых. (Бабр.)

КРАПІЎНА, р. Гл. р. Трасцянка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КРАПІЎНА, р. Гл. р. Трасцянка, Крапіўня, Крапівенка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАПІЎНА, р., левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро) у Бабруйскім р-не. Даўж. 10,5 км. Выток на З в. Ясны Лес, вусце ў г. Бабруйск, каля чыг. маста праз Бярэзіну. Рэчышча каналізав. (Бабр.)

КРАПІЎНАЕ, ур., лясное, за 2,2 км на ПнУ ад в. Кабіна Гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРАПІЎНЫ, **КРАПІЎНЯ**, а/г, Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, утвор. у 1991 г. як п. перасял. з вв. Вялікі Бор, Гутка, Зарэчча, Мокрае, Мамонаўка і п. Ленінскі, 120 двароў, 317 жых., п/а, АТС, урач. амбул., б-ца, шк.-д/с, СДК, б-ка, ц. сац. абслуг., КПП, майстэрні БУ-264, крама, кафетэрый, фермер. гасп. "Крапіўня" (да яго далуч. к.-с "Новы Быт"), 2 ф. Гл. п. Вялікая Крапіўня. (Касц.)

КРАПІЎНЯ МАЛАЯ, в. Гл. в. Малая Крапіўня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАПІЎНЯ, руч. Вар. назвы – Крапівенка, Трасцянка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАПЧЫН, ур., с.-г. угоддзі, паміж в. Радуцічы Асіповіцкага р-на і ўр. Каменка. (Асіп.)

КРАСАВІЦКІ ПАРК, парк, у в. Красавічы Клімавіцкага р-на. Гл. Панскі парк. (Клім.)

КРАСАВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Клімавіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Клімавіцкім р-не Магілеўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Высоцкага с/с. (Клім.)

КРАСАВІЧЫ, в., Высакоўскі с/с Клімавіцкага р-на, вядом. як с. з 1784 г., 45 двароў, 91 жых., крама. У XIX ст. – мяст. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. Старажытн. стаянка, курган, 2 кург. могільнікі. Помн. землякам, сав. воінам. Радз. М. Салаўёва, паэта. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Клім.)

КРАСЁННАЯ, ур., лясное, за 4 км на Пн ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРАСІ, воз. Гл. воз. Карась Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРАСІКАЎ АБОРАК, ур., с.-г. угоддзі з захадз., у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРАСІНА, в., Рубежскі с/с Круглянскага р-на, 10 двароў, 17 жых. Да 1948 г. – в. Кіпячы. (Кругл.)

КРАСНАБУДСКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, на У р-на. Утвор. 16.07.1954 г. у Крычаўскім р-не, з 25.12.1962 у Мсціслаўскім, з 06.01.1965 у Крычаўскім р-не Магілёўскай вобл. АСП "Краснабудскі вінз-д" ААТ "Клімавіцкі ЛГЗ". 17 снп, 790 двароў, 1682 жых. (Крыч.)

КРАСНАГОР'Е, в., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. (Бял.)

КРАСНАГОР'Е, п., Комсеніцкі с/с Круглянскага р-на, 4 двары, 4 жых. (Кругл.)

КРАСНАГОРКА, маляўніч. узв. частка в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАСНАГОРКА, сад, у в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАСНАГОРСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Мсціслаўскім р-не Калінінскай акр. як Рылоўшчынскі с/с, з 09.06.1927 у Мсціслаўскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Мсціслаўскім р-не, з 20.02.1938 у Магілёўскай вобл., 20.04.1939 перайменав. у Краснагорскі с/с. У 1924 – 1939 гг. Ц. с/с – в. Малая Зяціца, у 1939 – 1973 гг. – в. Чырвоная Горка, з 1973 г. – а/г Падлужжа. СВК "Сож-Агра" (а/г Падлужжа). 15 снп, 476 двароў, 1093 жых. (Мсц.)

КРАСНАЕ ЗНАМЯ, п., у 1960 – 1993 гг. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Да 1960 г. – п. Падгоранка. (Краснап.)

КРАСНАЕ, а/г, Свіслацкі с/с, ц. СВК "К.-с "Бярэзіна" Асіповіцкага р-на, 139 двары, 337 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-БШ, СДК, б-ка, КПП, кругласут. прытулак, сац. пункт сац. абслуг., крама, кацельня, ф., аграсядз. "Сонейка", "Вясёлка". Бр. магіла сав. воінаў, стаянка каменнага веку. Да пач. XX ст. – в. Рыдлёўка. (Асіп.)

КРАСНАЕ, в. Гл. в. Красная Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРАСНАЕ, в., да 1990 г. у Каменіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КРАСНАЕ, в., да 1990-х гг. у Гусаркаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

КРАСНАЕ, в., Калаціцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 13 двароў, 19 жых. Помн. землякам. (Глуск.)

КРАСНАЕ, в., Лебядзянкаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 47 двароў, 95 жых., клуб, крама, ф. (Бял.)

КРАСНАЕ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, 6 двароў, 6 жых. (Шкл.)

КРАСНАЕ, в., Ходасаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1499 г., 38 двароў, 78 жых., крама. У 1654 – 1667 гг. спустош. руск. войск. (Мсц.)

КРАСНАЕ, воз., бас. р. Друць (бас. р. Дняпро), на У ад в. Краснае Бялыніцкага р-на, у СВК імя Заслонава. Пл. 60,4 га. (Бял.)

КРАСНАЕ, леса-балотны масіў, на ПдЗ ад в. Струменск Краснапольскага р-на, на мяжы з Кармянскім р-нам Гомельскай вобл. (Краснап.)

КРАСНАЕ, маёнтак. Вар. назвы – в. Новы Двор Глускага р-на. (Глуск.)

КРАСНАЕ, п., да 1950-х гг. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

КРАСНАЕ, п., у XIX ст. – 1982 г. у Старынскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРАСНАЕ, с., старажытн. назва в. Красніца Чавускага р-на. Гл. в. Красніца. (Чав.)

КРАСНАЕ, ур., лясное, на Пд ад в. Жыцін Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРАСНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Востраў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРАСНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Жалвінец Глускага р-на, на пр. бер. р. Пціч. (Глуск.)

КРАСНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кананаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КРАСНАЗВЁЗДНЫ, в., у 1962 – 1993 гг. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Да 1962 г. – п. Сталіна. (Краснап.)

КРАСНАЛЕНСК, в., да 1967 г. у Ліпеньскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КРАСНАМАСКОЎСКІ, п., да 1993 г. у Саматэвіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

КРАСНАПОЛЛЕ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 24 двары, 71 жых. (Маг.)

КРАСНАПОЛЛЕ, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 5 двароў, 9 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КРАСНАПОЛЛЕ, г.п., ц. р-на і СВК імя У. Леніна, на рр. Сянна і Тур'я, вядом. з XVI ст. як в. Маластоўка, 6,1 тыс. жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", б-ца, п-ка, 2 СШ, 4 д/с, ДК, 2 б-кі, хлебаз-д, лясн. Аўтадарогі на Слаўгарад, Чэрыкаў, Чачэрск, Касцюковічы. У 1890 г. – 2,3 тыс. жых., царква, 3 гарбарні, 9 маслабойняў, бровар, млын, апт., 4 кірмашы. У 1897 – 3,2 тыс. жых. Ц. р-на з 1924 г. Мяст. у 1784 – 1938 гг. З 1938 г. – г.п. У 1939 г. – 3,6 тыс. жых. З 15.08.1941 да 01.10.1943 гг. пад фашысцк. акуп. Кург. могільнік, 5 брацкіх магіл сав. воінаў, ахвяр фашызму, 2 помн. землякам, помн. пахаваным вёскам "Чорная боль Краснапольшчыны". Св.-Успенскі храм (2002). Радз.: М. Антонава, Гер. Сав. Саюза; М. Баскіна, пісьменніка; М. Брагіна, пісьменніка, гістор.; Я. Зевіна, бакінскага камісара. У зоне забруджв. глеб па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. Да Мінска – 310, да Магілева – 109, да чыг. ст. Камунары – 51 км. (Краснап.)

КРАСНАПОЛЛЕ, п., з 1920-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на, 11 двароў, 21 жых., дом сац. пасл. (Крыч.)

КРАСНАПОЛЛЕ, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 13 двароў, 20 жых. (Кругл.)

КРАСНАПОЛЬ, мяст., назва Краснаполля ў кан. XVIII – пач. XIX стст. (Краснап.)

КРАСНАПОЛЬСКАЕ ВАДАСХОВІШЧА, вдсх, на р. Маластоўка, на З г.п. Краснаполле. Даўж. каля 1 км. (Краснап.)

КРАСНАПОЛЬСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, на ПдУ вобл., 1227,8 км^2, з 17.07.1924 г., рц. – г.п. Краснаполле. У 1924 – 1927 гг. у Калінінскай акр., у 1927 – 1930 – Магілёўскай. З 15.01.1938 г. у Магілёўскай вобл. У р-не: г.п. Краснаполле, 5 с/с (Горскі, Мхініцкі, Сідараўскі, Тур'янскі, Яноўскі), 87 снп. Самы забруджаны радыёнукл. р-н у вобл.: у зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2 – 41,8%, ад 5 да 15 – 28,9, больш за 15 – 29,3%. Бол. частка прымеркав. да Аршанскай упадз., ПдЗ – да Жлобінскай седлав., ПдУ – да Суражскага пахав. выступу. Зверху антрапаген. адклад. сожскага, дняпроўскага, бярэзінскага зледзян.; ніжэй – верхнемел. (да 100 м), юрскія (да 803), дэвон. (да 300), венд і рыфей (да 200-500). Пароды крышттал. падмурка на глыб. 800 – 1000 м. Пав. раўн.-узгор. Тэр. аднос. да Аршанска-Магілёўскай (Пн), Чачорскай (Пд), Касцюковіцкай (У) раўн. Агульн. нахіл з Пн на Пд. 75% тэр. на выш. 160 – 170 м, 15% – 170 – 190, 5% – ніжэй за 160 м. Найб. высок. кропка – 192 м (каля в. Стайкі, Пд р-на), нізкая – 127 м (урэз р. Сож). Глыб. расчл. 7 м/км^2. Прах. Слаўгарадскі

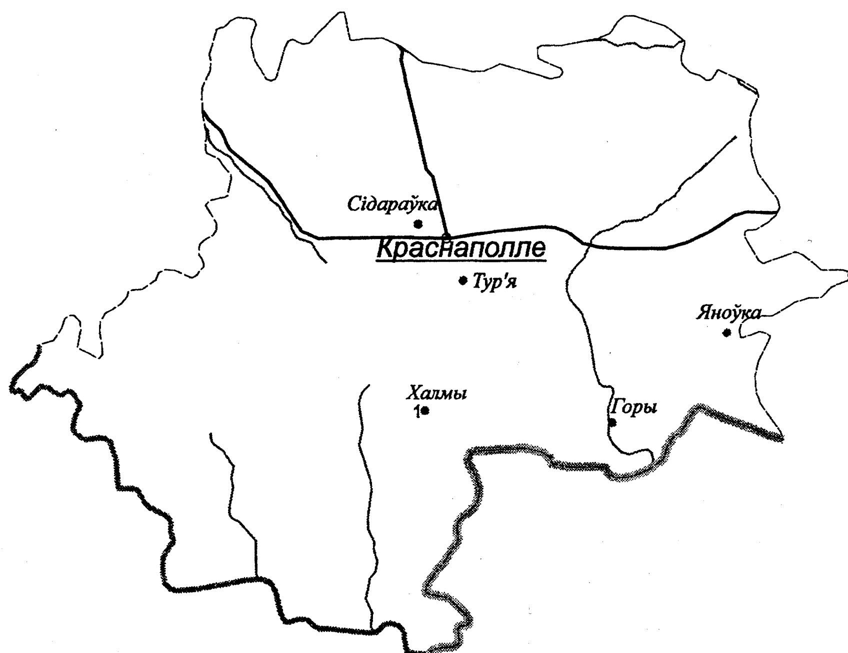

Умоўныя знакі

⊙ гарады абласнога падпарадкавання
○ гарады раённага падпарадкавання
○ гарадскія пасёлкі
• цэнтры сельскіх саветаў
мяжа дзяржавы
1 цэнтр Мхініцкага сельскага савета
мяжа вобласці
мяжа раёна
аўтадарогі
рэкі

ланцуг канц.-марэн. утвар. сожскага ўзр. Даліны р. распрацав. Рад: торфу (83; зап. 1,2 млн т), мелу (Выдранскае і Бардзіцкае, 58,1 млн т), буд. пяскоў (2; Бакунавіцкае, Заборскае; 1,4 млн м³), глін і суглінкаў (2; 429 тыс. м³). Клімат умеран.-кантынент. Сяр. тэмпер. студз. –7,6°С, ліпеня +18,5°С. Ападкаў 600 мм у год. Вегетац. перыяд – 187 сут. Найб. з рэк: Тур'я, Ельня, Галуба, Покаць (левыя пр. р. Сож), Палуж, Каўпіта (правыя пр. р. Беседзь). Сяр. гушч. натур. рачн. сеткі – 0,39 км/км². Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. забал.– 63,8 (1 месца ў вобл.), дзярн. забал. – 12,4 (1 месца ў вобл.), дзярн.-падзол. – 20,7, поймав. дзярн. – 0,9, тарф.-бал. – 1,6. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 13,5, супясч. – 69,7, пясч. – 14,7, тарфяныя – 1,6. Нізкая ўрадлів. глебаў – сяр. банітэт с.-г. угоддзяў – 28 балаў. Дэфляц. працэсы на 21,8 % глебаў с.-г. угоддзяў, 1,2% эрадыр. глебаў, пласк. эрозія на 3,2% ворыва. Раслін. у падзоне дуб.–цемнахвойн. і граб.-дуб.-цемнахвойн. лясоў. Мяжа паміж падзонамі па Пн мяжы распаўсюдж. граба (Беразякі-Мхінічы). Лясістасць – 41%. На Пн л.м. да 85 км². Лясы (%): хваёв. – 62,1, ялов. – 8,0, дуб. – 3,1 (Панькаўскае лясн.), бяроз. – 17,2, асін. – 2,2, чорнаальхов. – 8,3%. 20% лясоў штучн. 83 балоты. Лугі – каля 30 тыс. га. Чырванакніжныя віды – баранец звыч., звыч. пустальга. Прыродаахоўн. тэр. (мясц. знач.): зак. Ясеневая Рошча, Буралом; 3 п.п.: Іванаў Хутар, Селішча, Крыніца. Антрапаген. асвоен. краявідаў – 53,9%. Нас. – 11,2 тыс. жых. Мужч. – 48%, жан. – 52. Гарадское нас. – 54,5%, сельскае – 45,5. Сяр. шчыльн. – 9,1 чал./км². Нац. скл. (перапіс 2009, %): беларусы – 96,0, руск. – 3,0, укр. – 0,7, палякі – 0,1. Р-н дае 1,5% с.-г. і 0,1% прам. прад. вобл. Пад с.-г. угоддзямі 31% тэр. р-на. Асуш. каля 10 тыс. га с.-г. угоддзяў. Спецыяліз. с.-г. у сувязі з забруджв. тэр. змян. з мал.-мясн. жывёлагад., з ільнавод., збож. і бульбавод. на мяса-мал. жывёлагад. з пашыр. пасевамі збож. У р-не: КУСП, фермер. гасп., ААТ "Сельгасхімія", ААТ "Сельгастэхніка", лясгас, 4 аграсядз. У р-не зачын. ільноз-д, з-д масла і сух. мал., агароднінасуш. (Краснаполле), КБМ (Зялёная Рошча), прац. хлебз-д, дрэваапрац. цэх. У р-не 16 шк., 2 к-сы шк.-сад, дз. шк. мастац., спартшк., 10 д/с, ц. дз. творч., ц. культ., гіст.-этнаграф. музей, 11 ДК, 9 клубаў, 22 б-кі, п-ка, б-ца, 7 ФАП. Р-н не мае чыг. Аўтадарогі на Чэрыкаў, Касцюковічы, Слаўгарад. Бр. магілы сав. воінаў, ахвяр фашызму. Помн. землякам, У. Леніну, пахав. вёскам "Чорная боль Краснапольшчыны" і інш. Свята-Успенскі храм. Радз.: В. Асмалоўскага, эканаміста, д.э.н, праф.; М. Багданава, спявака; А. Банкузава, Гер. Сав. Саюза; Я. Ігнацьева, грамадск. дзеяча; М. Куракі, доменшчыка; І. Варапаева, ген.-маёра, Гер. Сав. Саюза; М. Дуброўскага, паэта; І. Зотава, к.э.н, ствар. бат.сада "Іванаў Хутар"; С. Кухарава, публіцыста; К. Кернажыцкага, гісторыка; М. Луферава, пісьменніка; А. Пысіна, паэта; І. Марзалюка, археолага, д. гіст. н.; М. Ткачова, пісьменніка; К. Хромчанкі, літарат. крытыка; А. Шашалевіча (Мрый), пісьменніка; В. Шашалевіча, драматурга; А. Цюльгі, Гер. Сав. Саюза; Л. Яўменава, паэта і інш. Газета "Голас Краснапольшчыны". (Краснап.)

КРАСНАПОЛЬСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1924 – 1926 гг., пераўтвор. 24.09.1926 у м/с. (Краснап.)

КРАСНАРУЧЧА, чыг. ст. Гл. чыг. ст. Чырванаручча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРАСНАСЛАБОДСКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, на У р-на. У 1924 – 1939 гг. – Узніцкі с/с. З 20.04.1939 г. – Краснаслабодскі. СВК "Трасна" (а/г Красная Слабада). 13 снп, 435 двароў, 982 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 8 снп, ад 5 да 15 – 5. (Бых.)

КРАСНАЯ БУДА, а/г, ц. с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 313 двароў, 798 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, амбул., СШ, д/с, СДК, б-ка, КПП, 3 крамы, міні-кавярня "Шашлычная" ПУП "ЧМВ", аддз. КСУП "Добрасць", АСП "Краснабудскі вінз-д" ААТ "Клімавіцкі ЛГЗ" (з 1957 г., 89 чал.), ПУП "Будамэбля", ф. 2 Бр. магіла сав. воінаў. Помн. землякам, У. Леніну, падпольшчыкам. Узнік. на м. б. фальв. Сярэбраны Ручай, пры руч. Сярэбраны. Да 1935 г. – в. Жыдова Буда. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 2002 г. на уч-к Г. Пруднікавай упаў метэарыт. Да рц – 10, да чыг. ст. Крычаў II – 2 км. (Крыч.)

КРАСНАЯ БУДА, в. Гл. в. Чырвоная Буда Чавускага р-на. (Чав.)

КРАСНАЯ ГАРА, в., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, 5 двароў, 6 жых. Спалена

фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

КРАСНАЯ ГОРКА, в. Гл. в. Чырвоная Горка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАСНАЯ ГОРКА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, 11 двароў, 14 жых. Да 1939 г. – в. Рылаўшчына. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Чырвоная Горка. (Мсц.)

КРАСНАЯ ГОРКА, в., Чарнаруцкі с/с Шклоўскага р-на, 8 двароў, 10 жых. (Шкл.)

КРАСНАЯ ГОРКА, пагорак, за 2 км на ПнЗ ад а/г Абідавічы Быхаўскага р-на. Гл. ур. Чырвоная Горка. (Бых.)

КРАСНАЯ ГОРКА, пагорак, на лев. бер. р. Ала, на 3 ад а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРАСНАЯ ГОРКА, пагорак, у лесе, за 3 км на ПнЗ ад в. Заходы Шклоўскага р-на, на У ад р. Дняпро. (Шкл.)

КРАСНАЯ ГОРКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на Пд в. Паўлавічы Круглянскага р-на. Выток р. Каменка. Вар. назвы – Чырвоная Горка. (Кругл.)

КРАСНАЯ ДУБРОВА, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 43 двары, 70 жых. (Бабр.)

КРАСНАЯ ДУБРОВА, л.м., на ПдЗ ад п. Красная Зара Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРАСНАЯ ДУБРОЎКА, ур., за 3 км на Пд ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. Праяўлен. цаг.-чарапічн. сыравіны. (Клім.)

КРАСНАЯ ЗАРА, в., Беладубраўскі с/с Касцюковіцкага р-на, 3 двары, 4 жых., дом сац. пасл. (Касц.)

КРАСНАЯ ЗАРА, в., у Пралетарскім с/с Касцюковіцкага р-на, 1 двор, 2 жых. (Касц.)

КРАСНАЯ ЗАРА, п., Бярозкаўскі с/с Хоцімскага р-на, 3 двары, 7 жых., дом сац. паслуг. Вар. назвы – Чырвоная Зара, Зара. У 1923 – 1960 гг. – п. Мікадзімаў. (Хоц.)

КРАСНАЯ ЗАРА, п., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 5 двароў, 6 жых. (Бабр.)

КРАСНАЯ ЗАРА, п., да 1930-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРАСНАЯ ЗАРА, п., да 1976 г. у Высакаборацкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. Да 1937 г. – п. Бухарына. (Краснап.)

КРАСНАЯ ЗАРА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Палуж, паміж пахав. вв. Мануйлы, Паджалезніца, Высокі Борак, Жалезніца, за 5 км на ПнЗ ад в. Какойск Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КРАСНАЯ ЗВЯЗДА, в. Гл. в. Чырвоная Зорка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРАСНАЯ ЗВЯЗДА, п., Дзямідавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, 8 двароў, 13 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. Да 1951 г. – п. Каўшоўка. (Касц.)

КРАСНАЯ ЗОРКА, п., да 1977 г. у Глухскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

КРАСНАЯ КАНАВА, канал, левы прыт. р. Пціч у Асіповіцкім і Глускім р-нах. Даўж. 24 км. Выток каля в. Краснік Асіповіцкага р-на, вусце каля в. Яўсеевічы Глускага р-на. Вар. назвы – Карчанка. (Асіп., Глуск.)

КРАСНАЯ КАРМА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Барысавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРАСНАЯ ПАЛЯНА, в. Гл. Чырвоная Паляна Чавускага р-на. (Чав.)

КРАСНАЯ ПАЛЯНА, в., з 1920-х гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на, 1 двор, 2 жых. Вар. назвы – в. Чырвоная Паляна. (Хоц.)

КРАСНАЯ ПАЛЯНА, в., Лютненскі с/с Мсціслаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Да 1950 г. – в. Слюнькаўшчына. (Мсц.)

КРАСНАЯ ПАСЕКА, в., да 1967 г. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Смятанічы. (Шкл.)

КРАСНАЯ САКАЛОЎКА, в., да 1976 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КРАСНАЯ СЛАБАДА, а/г, ц. с/с і СВК "Трасна" Быхаўскага р-на, 162 двары, 410 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-СШ, д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, лясн., мехдвор, зернеток, МТФ, СТФ. Да 1939 г. – в. Узнікі. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 г. Бр. магіла сав. воінаў. Помн. землякам. Да чыг. ст. – 26, да рц – 25 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КРАСНАЯ СЛАБАДА, в. Гл. в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРАСНАЯ СЛАБАДА, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, 25 двароў, 34 жых., дом сац. пасл. Да 1947 г. – в. Гібалы. Вар. назвы –

Чырвоная Слабада. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Касц.)

КРАСНАЯ СЛАБАДА, в., Лебядзянкаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 25 двароў, 38 жых., ФАП, ф. Бр. магіла партызан. (Бял.)

КРАСНАЯ, в. Гл. в. Красная Горка, Чырвоная Горка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАСНАЯ, КРАСНАЕ, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 8 двароў, 13 жых. (Бабр.)

КРАСНАЯ, р., левы прыт. р. Пціч (бас. р. Прыпяць) у Асіповіцкім, Глускім, Бабруйскім р-нах. Даўж. 16 км. Пл. вдзб. 80 км². Выток з Краснай канавы, за 5 км на ПдЗ ад в. Тарасевічы Асіповіцкага р-на, вусце каля в. Гарадзішча Глускага р-на. Рэчышча каналізав. (Асіп., Бабр., Глуск.)

КРАСНАЯРСК, п., у 1920 – 1950-х гг. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

КРАСНАЯРСК, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Краснаярск Чавускага р-на. (Чав.)

КРАСНІК, в., да 2002 г. у Карытненскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КРАСНІК, ур., лясное, за 2 км на ПнУ ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на, на м. б. х. Краснікавых. (Мсц.)

КРАСНІК, ур., лясное, паміж а/г Каменічы і в. Асавок Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРАСНІЦА І, КРАСНІЦА ПЕРШАЯ, в., Дашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 25 двароў, 45 жых., крама. (Маг.)

КРАСНІЦА І, КРАСНІЦА ПЕРШАЯ, в., Следзюкоўскі с/с Быхаўскага р-на, 48 двароў, 103 жых., ФАП, крама, МТФ. Бр. магіла сав. воінаў, магіла ахвяр фашызму, помн. землякам. Ц. с/с у 1939 – 1954 гг. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

КРАСНІЦА ІІ, КРАСНІЦА ДРУГАЯ, в., Дашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 15 двароў, 27 жых. Дз. лаг. "Бярозка". (Маг.)

КРАСНІЦА ІІ, КРАСНІЦА ДРУГАЯ, в., Следзюкоўскі с/с Быхаўскага р-на, 10 двароў, 17 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

КРАСНІЦА, в., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1604 г. як с. Краснае, 24 двары, 55 жых. Бр. магіла сав. воінаў. З 1635 г. – царква, у 1742 – 34 двары, карчма. У 1897 – 297 жых. (Чав.)

КРАСНІЦА, в., да сяр. XX ст. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. (Чав.)

КРАСНІЦА, в., Казуліцкі с/с Кіраўскага р-на, 2 двары, 5 жых. (Кір.)

КРАСНІЦА, в., у XVIII ст. – 1980 г. у Дзяражненскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

КРАСНІЦА, п., з 1980 г. частка в. Дзяражня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАСНІЦА, руч., левы прыт. р. Дзяражня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАСНІЦА, ур., лясное, за 0,5 км на ПнЗ ад б. в. Новая Ельня Краснапольскага р-на, на Пд баку дарогі Новая Ельня – Карма Доўгая. Кург. могільнік. (Краснап.)

КРАСНІЦА-КАРЧМА, карчма, да пач. XX ст. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. (Чав.)

КРАСНІЦКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, у 1939 – 1954 гг. Утвор. 24.02.1939 г. пры разбуйненні с/с Грудзінаўскі Першы і ліквідацыі с/с Грудзінаўскі Другі. Далуч. 16.07.1945 г. да Грудзінаўскага с/с. (Быx.)

КРАСНІЦКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1931 гг. Ліквідаваны. (Касц.)

КРАСНОВІЧЫ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 3 двары, 3 жых. Да 1964 г. – в. Воўчая Яма. (Бабр.)

КРАСНАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на, на З ад в.Барсукі. (Гор.)

КРАСНОЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КРАСНОЎКА, лясная дарога Вепрын – Дубраўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРАСНЫ АГАРОД, п. Гл. п. Чырвоны Агарод Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРАСНЫ АКЦЯБР, п. Гл. п. Акцябр Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРАСНЫ БЕРАГ, в. Гл. в. Чырвоны Бераг Быхаўскага р-на. (Быx.)

КРАСНЫ БЕРАГ, в. Гл. в. Чырвоны Бераг Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРАСНЫ БЕРАГ, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 2 двары, 2 жых. Вар. назвы – в. Чырвоны Бераг. (Kліч.)

КРАСНЫ БЕРАГ, в., Лютненскі с/с Мсціслаўскага р-на, 2 двары, 3 жых. Да 1950 г. – в. Куравічы. Вар. назвы – в. Чырвоны Бераг. (Мсц.)

КРАСНЫ БЕРАГ, з.а. Гл. з.а. Чырвоны Бераг Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРАСНЫ БЕРАГ, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК "Нясята" Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРАСНЫ БЕРАЖОК, в., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, 5 двароў, 13 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кір.)

КРАСНЫ БОР, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

КРАСНЫ БОР, п., з 1920-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на, 4 двары, 10 жых. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. (Крыч.)

КРАСНЫ БРОД, чыг. ст., Вішнёўскі с/с Бабруйскага р-на, на чыг. Бабруйск – Акцябрскі, 2 двары, 3 жых. (Бабр.)

КРАСНЫ ВАСТОК, в., да 1964 г. – в. Шаломы Слаўгарадскага р-на. Гл. в. Чырвоны Васток, Чырвоны Усход. (Слаўг.)

КРАСНЫ ГАРАДЗЕЦ, п., да 1940-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРАСНЫ ДЗЕРАВЕЦ, ур., лясное, каля п. Красны Глускага р-на. (Глуск.)

КРАСНЫ ІЗВЕСТНЯК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,6 км на Пд ад чыг. прып. п. Града Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРАСНЫ КУРГАН, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, 17 двароў, 35 жых. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Касц.)

КРАСНЫ ЛЕС, в., Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, 10 двароў, 10 жых., крама, ф. (Кліч.)

КРАСНЫ ЛЕС, п., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 4 двары, 6 жых. (Бабр.)

КРАСНЫ ЛУГ, л.м., за 1 км на ПнЗ ад в. Сідараўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРАСНЫ ЛУЧ, п., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, 28 двароў, 52 жых. Утвор. у 1933 г. пры буд. Латвянскага цагел. з-да. Вар. назвы – п. Чырвоны Прамень. (Шкл.)

КРАСНЫ ПАХАР, в. Гл в. Чырвоны Пахар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРАСНЫ ПАХАР, в. Гл. в. Чырвоны Араты Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРАСНЫ ПАХАР, в., да 1942 г. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Спалена фашыстамі. Вар. назвы – Чырвоны Араты. (Кір.)

КРАСНЫ ПАХАР, п., да 1967 г. у Цялушскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

КРАСНЫ САД, п., з 1920-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на, 7 двароў, 15 жых., дом сац. пасл. (Крыч.)

КРАСНЫ, в., да сяр. 1990-х гг. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРАСНЫ, п., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 2 двары, 2 жых. Вар. назвы – п. Чырвоны. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

КРАСНЫ, п., да 1950-х гг. у Янаўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Васілёўка II. (Хоц.)

КРАСНЫ, п., да 1977 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

КРАСНЫ, п., Дзямідавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, 3 двары, 3 жых. (Касц.)

КРАСНЫ, п., Клетненскі с/с Глускага р-на, вядом. з пач. XX ст., 3 двары, 3 жых. (Глуск.)

КРАСНЫЯ КОРМЫ, рад., мелу, частка рад. Клімавіцкае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРАСОЎКА, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 12 двароў, 21 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Клім.)

КРАСТОЎСКІ, п., да 2011 г. у Мілаславіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідаваны. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Клім.)

КРАСУЛІНА, а/г, Саўскі с/с Горацкага р-на, 99 двароў, 293 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, КПП, крама, ф. Месца знах. скарбу. Ц. с/с у 1924 – 1925 гг. (Гор.)

КРАСУЛІНСКАЕ ВОЗЕРА, вдсх., на р. Парасіца, у а/г Красуліна Горацкага р-на. (Гор.)

КРАСУЛІНСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, у 1924 – 1925 гг. 21.08.1925 г. пераўтвор. у Шарыпскі с/с. (Гор.)

КРАСУЛЯ, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 1 двор, 1 жых. Кург. могільнік. (Кругл.)

КРАСЬ, воз., старык, у рэчышчы лев. бер. р. Сож, за 1 км на ПнУ ад п. Першакрычаўскі Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРАТОВА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Глыбокае Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРАТЧАНСКІ МОХ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1995 г., за 0,25 км на Пд ад п. Баравы Чавускага р-на. Пл. 19 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

КРАТЧАТЫ МОХ, ур., леса-балотнае, за 0,25 км на Пд ад п. Баравы Чавускага р-на. (Чав.)

КРАЎЦОВЫ МУРАЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРАЧАЎ РОЎ, роў, у в. Парадзіна Мсціслаўскага р-на, вых. у даліну р. Сож. (Мсц.)

КРАЧЫК, ур., леса-балотны масіў, на ўскр. в. Рыжкаўка Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРІМ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРОДСКАЯ ГОРКА, п., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. Вар. назвы – Гродская Горка. (Дрыб.)

КРОЛЕЎ МОСТ, мост, паміж вв. Прыцерпа і Паліцкае Асіповіцкага р-на, на р. Бярэзіна. (Асіп.)

КРОТАВА ЛУКА, лука р. Асліўка, на У а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРОТАВА, п., да сяр. XX ст. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на Ліквідаваны. (Кругл.)

КРОТКІ, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1667 г., 10 двароў, 14 жых., крама, ф. У 1897 г. – 223 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

КРОТКІ, фальв., да 1920-х гг. у Пуцькаўскім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

КРУГ, мыс, на р. Беседзь, каля в. Зацішша Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРУГ, пляж, на пр. бер. р. Бася, у г. Чавусы, у р-не вул. Ялова. (Чав.)

КРУГ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,15 км на У ад в. Грабалава Чавускага р-на, на лев. бер. р. Волчас. Кург. могільнік. (Чав.)

КРУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у калене р. Беседзь, каля в. Зацішша Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРУГ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Пціч, каля в. Халапенічы Глускага р-на. Гарадзішча. Вар. назвы – Паселішча. (Глуск.)

КРУГ, ур., хмызовае, каля в. Загаранкі Круглянскага р-на, на м. б. школьнага стадыёна. (Кругл.)

КРУГ, ур., хмызовае, на Пд ад развілкі дарог, на Пд ад а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на, на пр. бер. р. Сураў. Пл. 2 га. (Клім.)

КРУГАВЫ ВАЛ, вал. Гл. Палявы Вал. (Маг.)

КРУГІ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 32 двары, 63 жых. (Маг.)

КРУГІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад а/г Сава Горацкага р-на, на пр. бер. р. Проня, на месцы лесу. Пл. 43 га. (Гор.)

КРУГІ, яр, на схіле лев. бер. р. Лешча, на ПнЗ ад л.м. Табары, на ПдУ ад в. Старына Горацкага р-на. (Гор.)

КРУГЛАЕ БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, заліўны луг на р. Жадунька, у в. Забычанне Касцюковіцкага р-на (Касц.)

КРУГЛАЕ БАЛОТЦА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у б. в. Загліннае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУГЛАЕ, балота, каля ўр. Домік, на ПдЗ ад в. Сахараўка Горацкага р-на. Пл. 1,8 га. (Гор.)

КРУГЛАЕ, в., Гусаркаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 13 двароў, 23 жых. Помн. землякам. (Клім.).

КРУГЛАЕ, в., да 1967 г. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КРУГЛАЕ, в., Клімавіцкі г/с Клімавіцкага р-на, 18 двароў, 35 жых. (Клім.)

КРУГЛАЕ, воз., старык на лев. бер. р. Бярэзіна, вышэй р.п. Ялізава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРУГЛАЕ, г.п., рц. з 1924 г., ц. с/с з 1967 г., вядом. з 1501 (1524) г., як г.; 7,5 тыс. жых., у крузе рр. Друць, Гнілка, Сітня, пры воз. Круглае. Аўтадарогі на Магілёў, Шклоў, Талачын, Бялынічы. Маслаз-д, хлебаз-д, ільноз-д, шв. бел.-герм. СП "Анкумог", "Буддэталь", к-т кааппрама, КУПП "Аргон" (друкарня), 2 СШ, муз. шк., шк.-інтэрн., 3 д/с, 2 ДК, 2 б-кі, б-ца, п-ка, КБА. Гіст.-краязн. музей. У 1760-я – 1772 гг., 1785 – 1924 -мяст., у 1925 – 1935 і ў 1938 – 1967 – в., у 1935 – 1938 – мяст., г.п. – з 1967 г. У 1784 г. – 462 жых., вінакурны з-д, палатнян. ф-ка. У пач. XX ст. – 1,6 тыс. жых., нар. і царк.-прыходск. вуч., крухм. з-д, 22 гандл. прадп. З 1919 – у Гомельскай губ. РСФСР. Да 1924 г. – ц. вол. У 1924 – 1931 гг. і з 1935 г. – ц. р-на Аршанскай акр. БССР. У 1931 – 1935 г. у Тала-

чынскім р-не. З 1938 г. – у Магілёўскай вобл. З 08.07.1941 да 28.06.1944 – пад фашысц. акупацыяй. У 1959 – 1966 гг. – у Бялыніцкім р-не. Касцёл Св. Язэпа (да XX ст.). Бр. магіла сав. воінаў і партызан, магіла ахвяр фашызму, магіла барацьбітоў за сав. уладу, помн. землякам, У. Леніну і інш. Парк. Гіст.-краязн. музей. Радз. А. Красінскага, докт. мастацтвазнаўства; В. Філіповіч, к.г.н., палярн. геамарфолага; П. Мельнікава, ген.-маёра; А. Кобец-Філімонавай, пісьменніцы. Да Мінска – 179, да Магілёва – 65, да чыг. ст. Талачын – 19 км. (Кругл.)

КРУГЛАЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пн ад в. Слабада Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУГЛАЎКА, ур., л.м. і с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУГЛАЎКА, ур., лясное, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУГЛАЯ ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, на паўвостраве, па р. Каменка, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУГЛАЯ ПОЖНЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на ПдУ ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на, сярод лесу. (Кругл.)

КРУГЛЕНЬКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на У ад дарогі Норкі – Гарадзец, паміж вв. Норкі і Гарадзец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРУГЛЕНЬКАЕ, воз., старык, у пойме лев. бер. р.Сож, каля в. Дабранка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУГЛЕНЬКАЕ, л.м., за 0,6 км на ПдЗ ад а/г Лобжа Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУГЛІКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРУГЛІКІ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРУГЛІНКА, п., да 1950 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Малыя Амхінічы. (Чав.)

КРУГЛІЦА, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 4 двары, 6 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

КРУГЛІЦА, воз., у бас. р. Дняпро, у в. Тайманава Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРУГЛІЦА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРУГЛІЦА, ур., ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на З ад в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРУГЛОБІНА, воз., у бас. р. Ольса, у Кіраўскім р-не, за 0,5 км на З ад Пд ускр. в. Сяргеевічы. (Кір.)

КРУГЛОНІВА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 6 двароў, 8 жых. (Бабр.)

КРУГЛЫ ВІР, вір, на р. Каменка, паміж вв. Марцянавічы і Дарожкавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУГЛЫ ЛОГ, лог, за 1 км на ПнЗ ад п. Ясная Паляна Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРУГЛЫ ЛОГ, лог, на ПнЗ ад в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУГЛЫ ЛОГ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, каля лога, у в. Ржаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУГЛЫ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, на крутым схіле, на З ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КРУГЛЫ ПАДОЛ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад дарогі Шапялевічы – Зарэчча, каля маста праз р. Асліўка, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУГЛЫ, п., з 1920-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на, 6 двароў, 12 жых., дом сац. паслуг. (Хоц.)

КРУГЛЫЯ ПАЛЯДКІ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Серкаўка. Ліквідавана. (Слаўг.)

КРУГЛЯНСКАЕ, ур., лясное, гай, сярод поля, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУГЛЯНСКІ ПАРК, парк, з 1967 г., у Пн частцы г.п. Круглае, насупраць СШ № 1, на лев. бер. р. Друць. З.а. (Кругл.)

КРУГЛЯНСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, у 1924 – 1959 і з 1966 г., на ПнЗ вобл., 881,8 км², рц – г.п. Круглае. У 1919 – 1924 гг. у Гомельскай губ. РСФСР. Утвор. 17.07.1924 г. у скл. Аршанскай акр. У 1924 – 1931 гг. і з 1935 г. – у Аршанскай акр. БССР. У 1931 – 1935 г. у Талачынскім р-не. З 1938 г. – у Магілёўскай вобл. З 08.07.1941 да 28.06.1944 – пад фашысц. акупацыяй. У 1959 – 1966 гг. – у Бялыніцкім р-не. У р-не г.п. Круглае, 6 с/с (Комсеніцкі, Кручанскі, Ляснянскі (ц. – в. Дудаковічы), Рубежскі (ц. – а/г Філатава), Цяцерынскі, Шапялевіцкі), 144 снп. У тэктан. адносінах р-н прымеркав. да Аршанскай упадз. Перакрыта пародамі антрапагенав. узросту сожскага, дняпроўскага і бярэзінскага зледзян. (да 50-100 м). Пароды крыштал. падмурка на глыб. ад

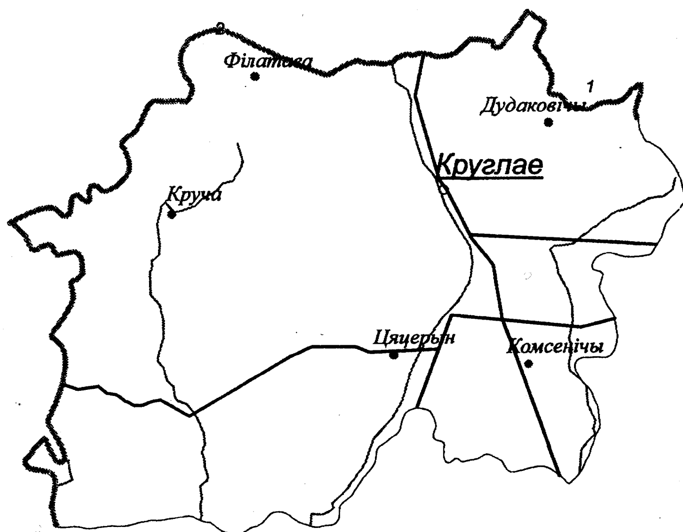

Умоўныя знакі

- ⊙ гарады абласнога падпарадкавання
- ○ гарады раённага падпарадкавання
- ∘ гарадскія пасёлкі
- • сельскія саветы
- ━━ мяжа вобласці
- ------ мяжа раёна
- ╱╲╱ аўтадарогі
- ~~~ рэкі

1 цэнтр Ляснянскага сельскага савета

2 цэнтр Рубежскага сельскага савета

900 да 1100 м ніжэй у.м. Пав. хваліста-раўн., у межах Аршанска-Магілёўскай раўн. (70%) і Ц.-Бярэзінскай раўн. (30%, Пд, З частка). Агульны нахіл з Пн на Пд. 80% тэр. з выш. 180 – 200 м н.у.м., 16 – вышэй за 200 м, 4 – 160 – 180 м. Сам. высок. кропка – 221 м (на Пн ускр. в. Дуброва), нізкая – 162,5 м, урэз р. Друць (на Пд). Рэльеф З часткі р-на – плоскі з шыр. вдпд., глыб. расчлянен. да 5 м/км², У – ярыста-лагчын. формы, глыб. расчлянен. да 10-15 м/км². Рад.: торфу (54; 6,1 млн т), пясч.-жвір. матэр., глін і суглінкаў (2; 261 тыс. м³). Сяр. т-ра студз. –7,6°С, ліпеня +17,8°С. Ападкаў 645 мм у год. Вегетац. перыяд 186 сут. (паказчыкі Слаўненскай метэаст.). Найб. р. Друць з прыт: Аслік з Руткаю, Каменка (правыя), Гнілка, Вабіч (левыя). На р. Друць – Цяцерынскае вдсх. Гушч. натур. рачной сеткі – 0,4 км/км². Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 49,7, дзярн.-падзол. забал. – 41,6, дзярн. забал. – 3,2, поймав. дзярн. 1,8, тарф.-бал. – 3,2. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 59,5, супясч. – 33,0, пясч. – 4,2, тарф. – 3,3. Сяр. банітэт с.-г. угоддзяў – 39. Доля дэфляц. небяспечн. зямель с.-г. угоддзяў – 8,0, доля эрадыр. зямель 4,7%. Пад лесам – 28%. Лясы (%): хваёв. – 60,5, ялов. – 14,7, дуб. – 1,3, бяроз. – 18,0, асін. – 3,1, інш. – 2,4. 20% лясоў – штучныя. Агульн. пл. лугоў 14,6 тыс. га. 54 невялік. балоты (пераваж. нізін., 4,2 тыс. га). У Чырвонай кнізе баранец звыч., чына гладкая, званочак персікалісты, купальнік горны і інш. Прыродаахоўн. тэр. – зак. мясц. знач. "Шчыток". З.а. Маліна. Антрапаген. асвоен. краявідаў – 67%. Нас. – 15,7 тыс. жых. Мужч. – 48%, жан. – 52. Гарадское нас. – 42,4%, сельскае – 57,6. Сяр. шчыльн. – 17,8 чал./км². Нац. скл. (перапіс 2009, %): беларусы – 94,5, руск. – 4,1, укр. – 0,7. У р-не 4 СВК, КСУП "Някрасава-Агра", ПСУП "Круглянскі-Агра", СПУП "АСБ Цяцерына", 1 аграсядз. Р-н аграрны. Пад с.-г. угоддзямі 63% тэр., у т.л. 46 – ворыва. Асуш. 7,8 тыс. га. Спецыяліз. с.-г.: ільнавод. і мал.-мясн. жывёлагад., з пашыр. пасев. збож. культур і бульбы. Р-н дае 0,1% прам. прад. вобл. Прадпр.: маслаз-д, хлебаз-д, ільноз-д, шв. бел.-герм. СП "Анкумог", "Буддэталь", к-т кааппрама (усе – г.п. Круглае), Цяцерынская ГЭС (з 1955 г.; 500 кВт; а/г Цяцерына), крухм. з-д "Новая Друць" (а/г Цяцерына). 10 шк., тэр. вуч. к-с (а/г Філатава), 7 к-саў шк.-сад, шк.-інтэрнат, 11 дашк. устаноў, 8 ДК, 22 клубы, 23 б-кі, 4 б-цы, п-ка, 2 амбул., 9 ФАП. Помн. архітэкт. – цэрквы: Пакроўская (XIX ст., в. Дудаковічы), Мікалаеўская (1833, в. Тубышкі). Аўтадарогі на Талачын, Шклоў, Бялынічы, Магілёў. Радз.: І. Сакалоўскі, ген., І. Рамейка-Гуркі, ген.-фельдмаршал. і інш. Газета "Сельскае жыццё". (Кругл.)

КРУГЛЯНСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, на Пн р-на. Утвор. 22.03.1967 г. СВК "К.-с "Друць" (в. Старая Радча), ПСУП "Круглянскі-Агра" (г.п. Круглае). 41 снп, 1084 двары, 2448 жых. (Кругл.)

КРУГЛЯНСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, у 1924 – 1967 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Талочынскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 16.9.1954 у Бялыніцкім р-не, з 30.07.1966 у Круглянскім р-не. Ліквідаваны 22.03.1967 г. Тэр. с/с далуч. да Круглянскага п/с. (Кругл.)

КРУГЛЯНШЧЫНА, ур., лясное, за 1,5 км на ПдУ ад в. Ніжняя Тошчыца Быхаўскага р-на, на пр. бер. р. Тошчыца, за 0,5 км на З ад вусця. Селішча. (Бых.)

КРУЖКІ, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 7 двароў, 9 жых. (Кругл.)

КРУЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Хамінічы Горацкага р-на. (Гор.)

КРУЖМЭЙЕРАВА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Пятроўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУКАЎСКІ, канал. Гл. канал Рэдкі Рог Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРУКАЎШЧЫНА, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 9 двароў, 5 жых. 8 бр. магіл партызан. (Глуск.)

КРУКАЎШЧЫНА, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 14 двароў, 19 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Старажытн. стаянка. (Дрыб.)

КРУКІ, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 6 двароў, 7 жых., фермер. гасп. "Родэф і А" (Бял.)

КРУКОЎСКАЕ, рад., пяскоў, каля в. Крукі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРУКОЎШЧЫНА, маёнтак, да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРУПЕНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУПІНАЎШЧЫНА, л.м., за 1 км на ПдЗ ад в. Зялёны Клін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУПІЦА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРУПІЧЫ, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 40 двароў, 61 жых., ф. 3 бр. магілы сав. воінаў. (Бабр.)

КРУПКА, ЗАКРУПНІЦА, р., у Чавускім і Слаўгарадскім р-нах, левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 18,5 км. Пл. вдзб. 84 км^2. Сяр. нахіл 1,3‰. Выток за 3,5 км на Пд ад в. Дрокаўка Чавускага р-на, вусце за 4 км на З ад в. Закрупец Слаўгарадскага р-на. Вар. назвы – р. Закрупніца. (Слаўг., Чав.)

КРУПКА, руч., левы прыт. р. Аслік (бас. р. Друць) у Круглянскім р-не. Даўж. 15 км. Выток за 0,7 км на У ад в. Шаўкавінне, вусце на ПдУ ад в. Новае Палессе. Вар. назвы – руч. Рутка. (Кругл.)

КРУПЛЯ, р., адна з назваў р. Прупой, Проня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУПНЯ, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з 1727 г., 16 двароў, 21 жых., дом сац. пасл., фермер. гасп. "Шчарбакоў". У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Касц.)

КРУПНЯ, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, без жых. (Клім.)

КРУПНЯ, р., у Клімавіцкім і Касцюковіцкім р-нах, левы прыт. р. Жадунька (бас. р. Дняпро). Даўж. 41 км. Выток за 2 км на ПнУ ад в. Сакалоўка Клімавіцкага р-на, вусце ў г. Касцюковічы. Пл. вдзб. 136 км^2. (Касц., Клім.)

КРУПЯНКА, р., у Клімавіцкім і Касцюковіцкім р-нах, левы прыт. р. Жадунька (бас. р. Дняпро). Даўж. 15 км. Выток за 1,3 км на ПнЗ ад в. Жэўжык Клімавіцкага р-на, вусце – у в. Негін Касцюковіцкага р-на. Пл. вдзб. 139 км^2. (Клім., Касц.)

КРУПЯНСКІ САД, л.м., за 3 км на ПдУ ад в. Торчанка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУТАРАЎ, в., да 1993 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

КРУТАРАЎ, х., да 1960 г. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КРУТАЯ ГАЛОЎКА, паўвостраў, на лев. бер. р. Сож, на ПнЗ ад в. Крамянка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУТАЯ ГАРА, в., да 2000 г. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

КРУТАЯ ГАРА, воз., старык, у рэчышчы р. Вабіч, у в. Загаранкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУТАЯ ГАРА, пагорак, на Пн ад в. Крутая Мсціслаўскага р-на. 232 м н.у.м. Др назва г. Лысая. (Мсц.)

КРУТАЯ ГОРКА, дзюн. пагоркі, за 0,6 км на ПдЗ ад в. Старая Каменка Слаўгарадскага р-на, за 0,3 км ад лев. бер. р. Каменка. (Слаўг.)

КРУТАЯ, в., Раздзельскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1638 г., 11 двароў, 15 жых. 2 Бр. магілы сав. воінаў. У 1654 – 1967 гг. спустош. руск. войск. У 1897 г. – 37 двароў, 236 жых. (Мсц.)

КРУТАЯ, в., старажытн. назва а/г Круча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУТЫ БЕРАГ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУТЫ ВІР, вір, частка р. Пціч з хутк. цячэннем, на ПнУ ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КРУТЫ РАВОК, л.м., за 2,5 км на Пн ад в. Сідараўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУТЫ РОЎ, в., Дзямідавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, 5 двароў, 6 жых. (Касц.)

КРУТЫ РОЎ, п., да 1937 г. у Чырванабудскім с/с Крычаўскага р-на. Перайменав. у п. Сярэбраны Ручай. Гл. п. Сярэбраны Ручай. (Крыч.)

КРУТЫ РОЎ, яр, на ПнЗ в. Новы Быхаў Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРУТЫ, п., да 1950-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

КРУХЛЕНСК, мяст., назва г.п. Круглае ў XVI – XVIII стст. (Кругл.)

КРУЦІКАВА БАРАДА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Храпы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУЦІЦКІ КАНАЛ, канал, меліярац., у Мінскай вобл. і Клічаўскім р-не, левы прыт. р. Нясята (бас. р. Дняпро). Даўж. 8,1 (у р-не – 3) км. Пачын. у Мінскай вобл., вусце за 0,5 км на У ад в. Новыя Набаркі Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРУЦЯЛІ, в., да 1938 г. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Да 1938 г. – Роскаш і Круцялі. Перайменав. у в. Роскаш. (Хоц.)

КРУЧ, круты бер. р. Малатоўка, на Пн ад в. Міцькаўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРУЧА, а/г, ц. с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVII ст., 162 двары, 380 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, СШ-д/с, філ. дз. шк. мастац., СДК, б-ка, КПП, крама, закусачная, лясн., ф. Магіла ахвяр фашызму, помн. землякам. Магіла М. Неўрава, мастака. Радз. П. Залуцкага, дзярж. дзеяча. Старажытн. назва – Крутая. У 1820 г. – мяст., 60 двароў, царква, яўр. малітоўны дом. Да 1924 г. – ц. вол. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Ц. с/с у 1924 – 1960 і з 1965 г. Да рц – 18, да чыг. ст. Слаўнае – 9 км. (Кругл.)

КРУЧА, в., да 1976 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Валоўнікі. (Мсц.)

КРУЧА, вдсх., на р. Асліўка, у а/г Круча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУЧА, п., да 1940 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Валоўнікі. (Мсц.)

КРУЧА, п., з 1940 г. частка в. Валоўнікі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРУЧА, пагорак, за 1 км на ПнЗ ад в. Лубяны Бялыніцкага р-на на І надпоймав. тэрасе р. Друць. Курган. Некалі камен. крыж з надпісам. (Бял.)

КРУЧА, пагорак, на ПдЗ ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРУЧА, пагорак, на пр. бер. р. Бася, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. Курган (Шкл.)

КРУЧА, ур., лясное, за 0,5 км на Пд ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУЧА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Рудзея, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КРУЧА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ўскр. г.п. Круглае. Старажытнае паселішча. (Кругл.)

КРУЧАНАЕ, балота, на У ад в. Краснае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРУЧАНСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Шклоўскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. з 16.09.1954 у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны 11.04.1960. Тэр. с/с далуч. да Паўлавіцкага с/с. Утвор. зноў 04.06.1965 г., з 30.07.1966 у Круглянскім р-не. 17 снп, 293 двары, 636 жых. (Кругл.)

КРУЧКА, ур., с.-г. угоддзі, поле, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУЧКОЎКА, в., да 1935 г. у Касцюковіцкім г/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у в. Фёдараўка. (Касц.)

КРУЧОК, выгін р. Пціч, каля в. Крынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРУЧОК, ур., частка в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУШЧУХАЎ ХУТАР, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, каля в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРУШЧУХАЎ, х., да 1920-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРУШЫНАЎКА, в., да 1968 г. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

КРУШЫНАЎКА, ур., лясное, за 1 км на ПнЗ ад в. Новыя Бахані Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРУШЫНКА, в., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, 11 двароў, 14 жых. (Бабр.)

КРУШЫННЕ, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж воз. Удуха, каля в. Дабранка Слаўгарадскага р-на. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

КРУШЫННІК, л.м., за 0,5 км на ПдЗ ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУШЫННІК, ур., лясное, за 0,4 км на ПдЗ ад в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРУШЫННІК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПнУ ад вусця р. Ельня, за 5 км на ПдЗ могілак в. Дабранка, за 3 км на ПнУ ад могілак в. Крамянка Слаўгарадскага р-на, на ПдЗ бер. воз. Удуха. (Слаўг.)

КРУШЫННІК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРУШЫННІКІ, п., да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРУШЫНСКІЯ ХУТАРЫ, ур., с.-г угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад в. Лямніца Бялыніцкага р-на, на м. б. хутараў. (Бял.)

КРУШЫНСКІЯ ХУТАРЫ, х., да 1930-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны. (Бял.)

КРЫВАВЫ РОЎ, роў, у в. Касмынічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫВАВЫ, руч., пр. прыт. р. Бярэзіна (бас. Дняпра) у Асіповіцкім р-не. Даўж. 4 км. Выток з безназ. воз., вусце на ПнУ ад а/г Свіслач. У 1708 г. баі рускіх са шведамі. (Асіп.)

КРЫВАНОСАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРЫВАЯ БУГАЁЎКА, п., Пн частка в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРЫВАЯ БЯРОЗА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

КРЫВАЯ ВУЛІЦА, КРЫВУША, ПдУ частка в. Мікіцінічы Шклоўскага р-на. Да 1930-х гг. – х. Крывуша. (Шкл.)

КРЫВАЯ НІВА, в., Беладубраўскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 1 двор, 2 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 15 да 40 Кu/км^2. (Касц.)

КРЫВАЯ НІВА, ур., с.-г. угоддзі, каля ўр. Таўсціцы, каля дарогі Слопішча – Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРЫВАЯ СЛАБАДА, в. Гл. в. Лебядзёўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРЫВАЯ СЛАБАДА, в., да 1968 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чэр.)

КРЫВАЯ ЯБЛЫНЯ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫВАЯ, в. Гл. в. Лебядзёўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРЫВАЯ, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 2 двары, 2 жых. (Клім.)

КРЫВАЯ, р., левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 6 км. Выток за 1 км на ПдЗ ад в. Тосна, вусце на Пд ускр. в. Нівішчы Горацкага р-на. (Гор.)

КРЫВАЯ, р., у Талочынскім р-не і ў Круглянскім р-не па мяжы з Талочынскім р-нам, левы прыт. р. Друць (бас. р. Дняпро). Даўж. 46 км. Выток у Талочынскім р-не. Вусце на Пн ускр. в. Казаброддзе Круглянскага р-на. Вар. назвы – р. Хвашчоўка. (Кругл.)

КРЫВАЯ, ур., с.-г. угоддзі, каля чыг. і а/г Дараганава. Асіповіцкага р-на (Асіп.)

КРЫВЕЛЬ, в., Гарадзецкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1604 г., 37 двароў, 80 жых., ФАП, дом-музей П. Алейнікава, крама, кавярня "Крыніца", МТФ. У 1834 г. – с. Крывялёва, 157 жых., у 1897 – 327 жых. У 1940 г. далуч. п. Валожына. Радз. П. Алейнікава, кінаакцёра. (Шкл.)

КРЫВЕЛЬ, руч., левы прыт. р. Дзяражня (бас. р. Сож) у Касцюковіцкім р-не. Даўж. каля 4 км. Выток на ПнУ, вусце – на Пд в. Брацькавічы. (Касц.)

КРЫВЕЛЬ, руч., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора) у Шклоўскім р-не. Даўж. 2 км. Выток і вусце ў р-не в. Крывель. (Шкл.)

КРЫВЕЛЬ, ур. Гл. пагорак Крывельскі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КРЫВЕЛЬСКІ, пагорак, на лев. бер. р. Дняпро, за 0,4 км на З ад в. Гарадок і за 2,5 км на ПнЗ ад в. Крывель Шклоўскага р-на, паміж ярамі. Гарадзішча. Вар. назвы – Гарадок, Крывель. (Шкл.)

КРЫВЕНСКІ МОХ, ур., лясное, на У ад в. Казаброддзе Круглянскага р-на, на мяжы з Талачынскім р-нам. (Кругл.)

КРЫВЕЦ, воз., старык, на лев. бер. р. Бярэзіна, насупраць Пд часткі в. Ялізава, за 4 км на З ад в. Люціна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРЫВЕЦ, воз., старыца, на пр. бер. р. Бярэзіна, у р.п. Ялізава Асіповіцкага р-на, насупраць ур. Батукова Завадзь. (Асіп.)

КРЫВОЕ, воз., бас. Дняпра, за 3,5 км на У ад а/г Следзюкі Быхаўскага р-на. Пл. 3,6 га. (Бых.)

КРЫВОЕ, воз., старык, бас. р. Дняпро, за 1,5 км на З ад в. Новы Быхаў Быхаўскага р-на. Пл. 29,7 га. (Бых.)

КРЫВОЕ, воз., старык, на лев. бер. р. Асцёр (бас. р. Сож), за 2 км на Пн ад в. Хадунь Клімавіцкага р-на, на мяжы з РФ. (Клім.)

КРЫВОЕ, воз., старык, у пойме р. Проня, на лев. бер., за 9 км на Пд ад г. Чавусы, за 1 км на ПдЗ ад в. Новаягораўка Чавускага р-на. (Чав.)

КРЫВОЕ, воз., старычнае, у пойме лев. бер. р. Бярэзіна, на ПдУ ад г. Бабруйск, за 1 км на Пд ад сутоку рр. Бабруйка і Бярэзіна. Пл. 0,07 км^2. Даўж. 1,45 км. (Бабр.)

КРЫВОЕ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРЫВОНІЧЫ, ур., леса-балотнае, за 1 км на У ад в. Брыцалавічы Асіповіцкага р-на, каля дарогі Брыцалавічы – Усціж. (Асіп.)

КРЫВУЛІ, п., да 1930-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРЫВУЛІНА, в., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVIII ст., 10 двароў, 16 жых. Месца знах. скарбу. (Кругл.)

КРЫВУЛЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж меліярац. канавамі, за 0,7 км на Пд ад в. Канцы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРЫВУША, п., частка в. Мікіцінічы. Гл. Крывая Вуліца Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КРЫВУША, х., да 1930-х гг. Далуч. да в. Мікіцінічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КРЫВЫ ДУБ, воз., старык р. Сож, на Пд ад в. Журавель, паміж вв. Журавель і Манастырок Чэрыкаўскага р-на, у луцэ р. Сож. (Чэр.)

КРЫВЫ КРУК, мкрн, на ПнУ г. Бабруйск, паміж ц. і мкр-н "Звязда". (Бабр.)

КРЫВЫ КРУК, х., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. У 1904 – 1914 гг. – цаглян. мануфактура. (Бабр.)

КРЫВЯЛЁВА, с., назва в. Крывель Шклоўскага р-на у XIX ст. (Шкл.)

КРЫВЯЛІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,1 км на Пд ад в. Барысавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРЫВЯЛІЦК, в., да 2000 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

КРЫВЯЛІЦК, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на ПнУ ад в. Драгатынь Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КРЫГАНАЎ БОР, ур. Гл. ур. Крыжноў Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРЫЖ, ур., лясное, за 1,7 км на З ад в. Куляшоўка Клімавіцкага р-на, на пр. бер. р. Асцёр. Кург. могільнік. Вар. назвы – ур. Курганне. (Клім.)

КРЫЖ, ур., лясное, каля в. Заполле. Каменны крыж. (Бял.)

КРЫЖ, ур., частка ўр. Крыніца. Гл. ур. Навасёлкаўскі Яр Чавускага р-на. (Чав.)

КРЫЖНОЎ БОР, ур., лясное, за 2 км на Пд ад ур. Сялібы, за 3 км на ПдЗ ад в. Краснае (Чырвонае) Бялыніцкага р-на, па лев. бер. р. Няропля. Вар. назвы – Крыжноўскі Бор, Крыганаў Бор. (Бял.)

КРЫЖНОЎСКІ БОР, ур. Гл. ур. Крыжноў Бор. (Бял.)

КРЫЖЫ, скрыжав. дарог Скрыпліца – Негаўля і Камарова – Хвойніца Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫЖЫ, ур., с.-г. угоддзі, суток рр. Крывое і Друць, на З ад в. Казаброддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРЫЖЫК, перакрыж. дарог у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

КРЫЖЫКІ, скрыжав. дарог, на Пн в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫЖЫКІ, ур., лясное, за 6 км на ПдУ ад в. Гарадзец Кіраўскага р-на, па шашы Гарадзец – Скачок. (Кір.)

КРЫКСУНОЎ САД, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРЫЛОЎСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі, па вул. Крылова ў г. Магілёў. Пл. 2,4 га. Дзейніч. да 1964 г. (Маг.)

КРЫНАЎГАЛ, п., да 1930-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРЫНІЦА "БЯЛКОВА", п.п. Гл. Бялкова Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫНІЦА "ЗДАРОВЕЦ", крын., у яры пад Замчышчам, у Цялячым Рве, у Мсціславе, Вар. назвы – Здаравец, Кагальны Калодзеж, Ключы Здаровец. (Мсц.)

КРЫНІЦА "КАГАЛЬНЫ КАЛОДЗЕЖ", п.п. Гл. Кагальны Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫНІЦА ГОРКІ, крын. Гл. Крыніца Горкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРЫНІЦА ГОРКІ, п. п., гідрал., на Пн ад в. Горкі Чэрыкаўскага р-на, на тэр. ДЛГУ "Чэрыкаўскі лясгас". Пл. 0,01 га. (Чэр.)

КРЫНІЦА ГУШЧОЎСКАЯ, крын. Гл. Гушчоўская Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын. (бас. р. Лімна), у в. Міхайлавічы Горацкага р-на. (Гор.)

КРЫНІЦА, крын., ва ўр. Каменная Гара Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРЫНІЦА, крын., ва ўр. Склізскія Лавы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., з невял. воз., у бас. р. Быстрая, у в. Пічаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КРЫНІЦА, крын., за 0,15 км ад Цяцерынскай ГЭС уніз па р. Друць, на пр. бер. р. Друць Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРЫНІЦА, крын., каля в. Сялец. Асіповіцкага р-на (Асіп.)

КРЫНІЦА, крын., на Пд г. Кіраўск. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на Пд ускр. в. Добасна Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПдЗ ад а/г Стайкі Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПдЗ ад в. Шалаеўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПдЗ ускр. а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПдУ ад а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРЫНІЦА, крын., на ПдУ а/г Любонічы Кіраўскага р-на, пр. Любонкі. Дэбіт 12 л/хв. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на Пн в. Шалаеўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПнЗ ускр. г. Кіраўск. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., на ПнУ ад в. Гарадзец Кіраўскага р-на, на пр. бер. р. Суша. (Кір.)

КРЫНІЦА, крын., у бас. р. Сураў, у в. Тупічына Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРЫНІЦА, крын., у яры, на тэр. Пустынскага ман. Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫНІЦА, лясн. крын, на З ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, лясн. крын., бас. р. Чарабамірка, на ПдУ ад п. Скачок Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, лясн. крын., на ПдЗ ад в. Гарадзец Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, лясн. крын., на ПдУ ад в. Стоўпішча Кіраўскага р-на. (Кір.)

КРЫНІЦА, лясн. крын., у лесе, каля в. Бераснёўка Кіраўскага р-на. Адкрыта ў 1997 г. вучнямі Скачкоўскай СШ. (Кір.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач. з 1993 г., гідрал., крын., пл. 0,03 га, за 0,15 км ад Цяцерынскай ГЭС, у Круглянскім р-не. Бальнеалагічнае знач. (Кругл.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1992 г., за 4 км на ПдУ ад в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1992 г., на ПдЗ ускр. а/г Бацэвічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1992 г., у в. Альхоўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1992 г., у в. Студзянец Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРЫНІЦА, п. п., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., паміж а/г Бацэвічы і в. Таценка Клічаўскага р-на, на пр. бер. р. Нясята. (Кліч.)

КРЫНІЦА, п., да 1977 г. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРЫНІЦА, руч., левы прыт. р. Асліўка (бас. р. Друць) у Круглянскім р-не. Даўж. 4 км. Выток у лесе на У ад в. Зарэчча, цячэ па Крынічным Раўку, вусце – у в. Зарэчча. (Кругл.)

КРЫНІЦА, руч., левы прыт. р. Крупня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КРЫНІЦА, руч., пр. прыт. р. Дражня. Гл. ур. Сіні Камень Горацкага р-на. (Гор.)

КРЫНІЦА, ур. Гл. крын. Кагальны Калодзеж Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫНІЦА, ур. Гл. Навасёлкаўскі Яр Чавускага р-на. (Чав.)

КРЫНІЦА, ур., с.-г. угоддзі з крын., у луцэ р. Трасна, на лев. яе бер., на ПдЗ ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КРЫНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Крупня, у в. Прусіна Касцюковіцкага р-на. Крын. (Касц.)

КРЫНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Студзянец Касцюковіцкага р-на, выток руч. Крыніца. (Касц.)

КРЫНІЦА, ур., частка ўр. Каменная Гара, каля в. Каменка Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КРЫНІЦЫ, ур., лясное, за 3 км на Пн ад б. в. Перунова Кіраўскага р-на. Дзве крыніцы, выток р. Хмялінка (Граб'ё). (Кір.)

КРЫНІЦЫ, ур., на У ад п.п. Старарэчча Глускага р-на, на У ад г.п. Глуск. (Глуск.)

КРЫНІЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у п. Усходні Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРЫНІЦЫ "БАЙКОВА", крын. Гл. Байкова Чавускага р-на. (Чав.)

КРЫНІЦЫ І МОСТАВОЕ, зак. Гл. зак. Маставое і Крыніцы Глускага р-на. (Глуск.)

КРЫНІЧКА, в., Чарняўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 1 двор, 1 жых. (Хоц.)

КРЫНІЧКА, крын., пр. прыт. р. Сплавень (бас. р. Беседзь). Даўж. 4 км. Выток на Пн ур. Міхалін, вусце на Пд ур. Міхалін Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КРЫНІЧКА, ур., за 2 км на ПнУ ад в. Манастырок Чэрыкаўскага р-на. У 1941 – 1943 гг. – падпольн. РК КПБ(б). (Чэр.)

КРЫНІЧКА, ур., с.-г. угоддзі з крын., у в. Загліннае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КРЫНІЧКІ, в., да 1967 г. у Ліпеньскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КРЫНІЧКІ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Ржаўка I.

Жылі перасял. з вв. Чарнякоўка і Слаўня Свенскага с/с. (Слаўг.)

КРЫНІЧНАЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 0,5 км на Пд ад ур. Угароўка, за 2 км на ПдУ ад в. Горкі Сормаўскага с/с Чэрыкаўскага р-на, на лев. бер. руч. Крынічны. Старажытн. стаянка. (Чэр.)

КРЫНІЧНЫ РАВОК, равок з крын. (руч. Крынічны), на У ад в. Зарэчча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КРЫНІЧНЫ РАВОК, яр, на З ад а/г Андраны і в. Тышча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫНІЧНЫ, руч., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. каля 2 км. Выток і вусце ў р-не в. Горкі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КРЫНІЧЧА, пагорак у лесе, на пр. бер. р. Дражня, на ПнЗ ад в. Асіповічы Горацкага р-на. Шматлік. крын. (Гор.)

КРЫНКА, в., Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, 42 двары, 65 жых., дом сац. пасл. Да 1924 г. – ц. Жыцінскай вол. Бр. магіла сав. воінаў, магіла ахвяр фашызму, магіла сав. салдата, курган. (Асіп.)

КРЫНКІ, в., да 1960-х гг. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Далуч. да в. Цяхцін. Радз. В. Бялыніцкага-Бірулі (1872 – 1957), акад. жывапісу. (Бял.)

КРЫНКІ, ур., лясное, б. маёнтак каля в. Цяхцін Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРЫНСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 3,5 км на З ад в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КРЫСІКАЎ ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Сумаўшчына, каля в. Клін Горацкага р-на. (Гор.)

КРЫСІКАЎ, х., да 1920-х гг. у Маслакоўскім с/с. Ліквідаваны. (Гор.)

КРЫЎКА, ур., лясное, на З в. Вышкава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КРЫЎЦЫ, в., Аўсянкаўскі с/с Горацкага р-на, 6 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КРЫЦКІ, засц., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на, каля в. Бярозка. Ліквідаваны. (Кругл.)

КРЫЧАВАТКА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 21 двор, 34 жых. (Дрыб.)

КРЫЧАВАТКА, руч. Гл. руч. Крычаўка. Вар. назваў – Крычавец, Крычаўка. Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРЫЧАВЕЦ, в., Лапіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 8 двароў, 9 жых., дом сац. пасл. (Асіп.)

КРЫЧАВЕЦ, руч. Гл. р. Крычаўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРЫЧАЎ І, КРЫЧАЎ ПЕРШЫ, чыг. ст., у скл. г. Крычаў, на чыг. Клімавічы – Орша, аддз. ААБ "Беларусбанк". (Крыч.)

КРЫЧАЎ ІІ, КРЫЧАЎ ДРУГІ, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, за 8 км на У ад г. Крычаў, 64 двары, 126 жых., крама, дом сац. пасл., в/ч 33190. (Крыч.)

КРЫЧАЎ ІІ, КРЫЧАЎ ДРУГІ, чыг. ст., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, у скл. в. Крычаў ІІ. (Крыч.)

КРЫЧАЎ, г. – з 17.12.1931 г., вядом. з 1136 г., рц. у 1924 – 1962 і з 1966 г., у 1963 –1998 гг. – абл., у 1924 – 1963 гг. і з 1998 г. – раён. падпарадкав., 27,2 тыс. жых. (перапіс 2009 г.). 5 п/а, 5 аддз. ААБ "Беларусбанк", аддз. "Белпрамбудбанк", АТС, райб-ца, чыг. б-ца, 2 п-кі, 4 апт., ветапт., гімназія, 4 СШ, 8 д/с і яслей, ДК, краязн. музей (з 1959), Музей Маці, ЦЭЦ, "Крычаўцэменташыфер", з-д гумава-тэхн. вырабаў (у 1930 – 1941 гг. – фасфарытны), з-д ЖБВ, АБЗ, хлебз-д, друкарня, ААТ "Нарыхтоўлён", метэаст., 2 АЗС, ААТ "Крычаўгрузаўта", СМП-761, ДБУ-20, ДЭУ-77, ДРБУ-198, ДБПМК-102, ПМК-3, -109, -111, -113, -264, трэст "Крычаўсельбуд", чыг. вузел. Сан.-праф. "Колас". Гатэлі "Сож", "Крычаўцэменташыфер", дом-гасцёўня "Бурштын". Крычаўскі парк. Гарадзішча "Гарадзец", Замкавая Гара, палац Пацёмкіна (XVIII ст), буд. пашт. ст. (XIX ст), касцёл (1620 г. – пач. XX ст.), касцёл Св. Ільі (да 1935), Мікалаеўская царква, Св. Уваскрасенскі сабор, Курган Славы. Помн.: У. Леніну, Ф. Дзяржынскаму. 9 бр. магіл сав. воінаў, партызан, падпольшч., ахвяр фашызму. Радз.: Г. Багдановіч, Л. Забалоцкай, паэтаў; Я. Мазалькова, перакладчыка; У. Новака, мастака; А. Галынскага і С. Галынскага, падарожнікаў; В. Галынскага, географа, вайскоўца, кнігавыдаўца; М. Мельнікава, географа, краязн. і інш. З 1136 г., у скл. Смаленскага кн., з 1389 г. – у ВКЛ, прывілеі 1511 г. Жыгімонта І, з 1655 г. – Магдэбургскае права. У 1708 г. стаяў з войск. Петр І. Ц. сялянск. паўстання 1740-х гг. пад кір. В. Вашчылы. У кан. XVIII – пач. XX стст. у скл. Чэрыкаўскага пав., прац. мануфактуры: канатн. (1785 –

1798), парусін. Пацёмкіна (1783 – 1845) і Галынскага (1786 – 1832), суднаверф (з 1785; пабудав. 25 суднаў – брала ўдзел у вайне з туркамі), шклян., аддз. Чарнаморскага адміралцейства. Да 1941 г. – фасфат. з-д. Ва ўр. Пятроў Луг – Пётр I перарэзаў дарогу Карлу XII. У 1800 г. – 6 тыс. жых. З 1929 г. – чыг. вузел. У гады Вял. Айч. вайны ў р-не цэмз-да існав. канцлагер (15 тыс. чал.). Чыг. ст. Крычаў I. Вузел чыг. на Магілёў, Бранск, Оршу, Касцюковічы, аўтадарог на Смаленск, Маскву, Магілёў, Клімавічы, Мсціслаў, Касцюковічы. Да Мінска – 305, да Магілёва – 104 км. (Крыч.)

КРЫЧАЎКА, р., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 5,2 км. Выток за 3 км на ПнЗ ад г. Крычаў, вусце на ПнУ г. Крычаў. Вар. назвы – руч. Крычаватка, Крычавец. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКАЕ, вдсх., у бас. р. Сож, з 1977 г. на мел. кар'ерах, у г. Крычаў, каля чыг. ст. Крычаў. Пл. 0,4 км^2. Даўж. 1, найб. шыр. 0,8 км, найб. глыб. каля 25 м. Аб'ём вады 6 млн. м^3. Лішак вады скідв. у р. Сож па трубаправодзе (2 км). Выкарыст. для рэкрэац. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКАЕ, з.а., мясц. знач., з 1977 г., на Крычаўскім вдсх. Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКАЯ РАЎНІНА, фіз.-геаграф. р-н, раўн., У частка Аршанска-Магілёўскай раўн., на тэр. Крычаўскага р-на, З і Ц частак Клімавіцкага. (Клім., Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ БАЛЬШАК, дарога Мсціслаў – Крычаў Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КРЫЧАЎСКІ І, КРЫЧАЎСКІ ПЕРШЫ, п., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на. Гл. п. Першакрычаўскі. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ ІІ, КРЫЧАЎСКІ ДРУГІ, п. Гл. в. Крычаў ІІ Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ МІКРАЗАКАЗНІК, зак. Гл. Мікразаказнік Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ ПАРК, парк, у г. Крычаў, з 1770-х гг. Прадстаўлены гал. чынам мясц. віды дэндрафлоры. (Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, на У вобл., 776,6 км^2, у 1924 – 1962 і з 1965 г., рц. – г. раён. падпарадкав. Крычаў. Утвор. 17.07.1924 г. у Калінінскай акр., у 1927 – 1930 гг. – у Магілёўскай акр. З 15.01.1938 г. у Магілёўскай вобл. З 17.07.1941 да 30.09.1943 г. пад фашысцк. акупац. Ліквідаваны 25.12.1962 г., далуч. да Мсціслаўскага р-на, адноўл. 06.01.1965 г. У р-не: г. Крычаў, 5 с/с (Бацвінаўскі, Касцюшкавіцкі, Краснабудскі, Лабковіцкі, Маляціцкі), 103 снп, у т.л. – 2 – без жых. У тэктан. адносінах прымеркав. да Пд часткі Аршанскай упадз. Зверху заляг. пароды антрапаген. узр. магутн. 10 – 60 м – сожскія флювіягляц. утвар., у далінах рр. Сож і Асцёр паазёрскія алювіял. ападкі на I і II надпоймав. тэрасах, знізу падсцел. адклад. дняпроўскага і бярэзінскага ледавікоў. Пад антрапагенам адклады мел. (да 25 – 47 м) і юрскія (да 55 м), паўсюдна дэвон. пясч.-глін. і карбанатн. – да 450 м і пратэразойскія – рыфей і венд да 400 – 600 м. Пароды крышталл. падмурку на глыб. 900 – 1000 м ніжэй у.м. Пав. раўн. з платопадобн. уч-камі з ярыста-суфазійн. формамі, у межах Аршанска-Магілёўскай (частка – Крычаўская) раўн. Агульн. нахіл з ПнЗ на ПдУ. Даліны рэк добра распрацаван., схілы парэзаны ярамі і лагчынамі. 83% тэр. на выш. 160 – 180 м, 0,5% – больш за 180, 6,5% ніжэй за 160 м н.у.м. Шматлік. пагоркі ледавіков. паходж., западз. і лагчыны. Самая высок. кропка – 193,0 м (на Пд ад в. Баяры), нізкая – 138 м (урэз р. Сож). Глыб. расчлян. рэльефу да 10-15 м/км^2. Рад.: торфу (35; 4,9 млн. т), цэмент. мелу (2; 175,6 млн. т; Каменкаўскае, Міхеевіцкае; 2 месца пасля Касцюковіцкага р-на), цэмент. глін (25,6 млн. т, Зуеўскае), пяскоў (Зарэчча), мелу (4; 76,1 млн. т), пясч.-жвір. матэр., жалезн. руд, крэменю, фасфарытаў (2; Лабковіцкае, Глушнеўскае). Клімат умеран.-кантынент. Сяр. т-ра студз. –7,8°C, ліпеня +18,2°C. Ападкаў 595 мм у год. Вегетац. перыяд 185 сут. (паказчыкі Крычаўскай метэаст.). 23 ракі. Найб. р. Сож з пр. Чорная Натапа, з рр. Мяртвіца, Бялянка, Добрасць, Волчас, Асцёр, Худабычка, Лабжанка. Гушч. натур. рачной сеткі – 0,45 км/км^2. Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 44,0, дзярн.– падзол. забал. – 41,6, дзярн. забалоч. – 2,1, поймав. – 8.0, тарф.-бал. – 3,1%, інш. – 1,2%. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 63,8, супясч. – 29,3 пясч. – 3,3, тарфян. – 3,2. Сяр. бал банітэту глебаў с.-г. угоддзяў – 35. Дэфляц. небяспечн. глебаў с.-г. зямель 13,0%, эрадыр. – 4,4%. Пад лесам – 23%. Склад лясоў (%): хваёв. – 49,2, ялов. – 17,5, дуб. – 3,5, клянов. – 1,7, бяроз. – 17,6, асін. – 7,0, чорнаальхов. – 3,5. Агульн. пл. лугоў – 14,9 тыс.га. 35 балот (3,2% тэр.). Прыродаахоўн. тэр.: мікразак. (г. Крычаў), 2 – бяроз., дуб. гай,

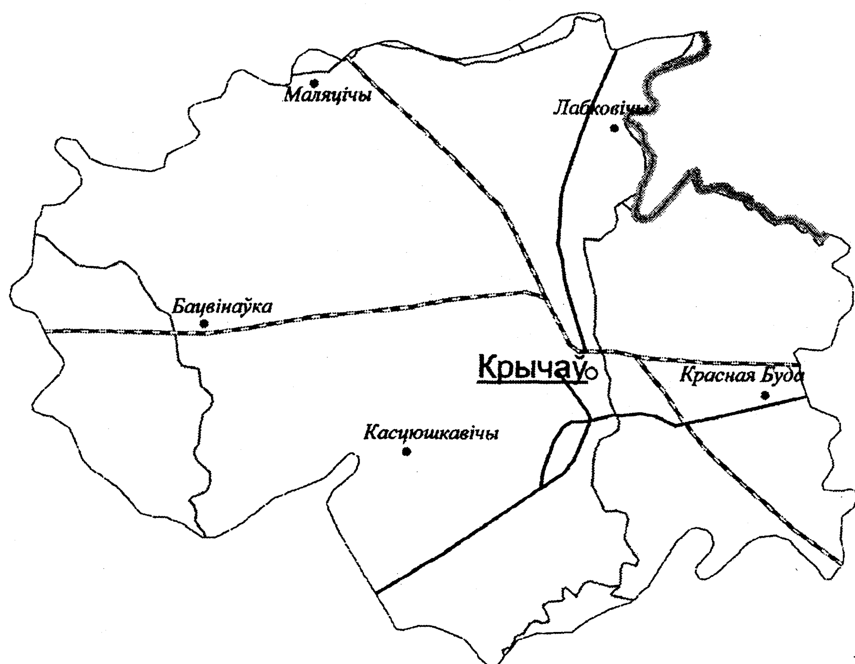

Умоўныя знакі

- ⊙ гарады абласнога падпарадкавання
- ○ гарады раённага падпарадкавання
- ○ гарадскія паселкі
- • цэнтры сельскіх саветаў
- мяжа дзяржавы
- мяжа раёна
- чыгункі
- аўтадарогі
- рэкі

дуб-волат, Безыменны Гай, пасел. барсука. Чырванакніжнікі: чырвонаваллёвая гагара, барадатая і даўгахвостая няясыць, звыч. зімародак, звыч. пустальга, барсук. З. а. Лабжанка. Антрапаген. асвоен. краявідаў – 69,7%. Нас. 35,1 тыс. жых. Мужч. – 47%, жан. – 53. Гарадское нас. – 77,5%, сельскае – 22,5. Сяр. шчыльн. – 45,2 чал./км². Нац. скл. (перапіс, 2009, %): беларусы – 92,2, руск. – 6,4, укр. – 0,9, палякі – 0,1. 26 снп з забруджв. па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км², 16 – ад 5 да 10 Кі/км²; 1 – у зоне ад 10 да 15 (в. Сычык). У р-не: КСУП "Добрасць", 3 СВК ("К.-с імя Суворава", "Звязда-Агра", "Бель"), 10 фермер. гасп., 5 аграсядз. Спецыяліз.: ільнавод. і мал.-мясн. жывёлагад., пашыр. пасевы збож., бульбы, карм. Прам. прадпр.: ААТ "Крычаўцэменташыфер" (лісты асбестацэм.), ААТ "Крычаўскі з-д гумав. вырабаў" (гумавы абутак, гумава-тэхн. выраб.), хлебаз-д, з-д ЖБВ (усе – г. Крычаў), Краснабудскі вінз-д (а/г Красная Буда). У р-не: б-ца, 2 п-кі, 4 амбул., 14 ФАП, гімназія, 5 СШ, БШ, д/с-ПШ, 8 д/с-СШ, 10 д/с, ц. творчасці дз. і моладзі "Крэчут", ц. турыз., краязн. і экскурсій дз. і моладзі, дз. прытулак, 16 клубаў, 2 клуба прадпрыемств., 24 б-кі, 5 б-к-клубаў, б-ка-музей, бібл. аўтобус, 2 муз. шк., дз. мастац. шк., дз.-юнацк. спартшк., 2 ФАК, сан. "Колас", 2 сан.-праф. Краязн. музей, Музей Маці. Чыг. Орша – Унеча, Магілёў – Рослаў, аўтадарогі Бабруйск – Крычаў – Рослаў, Крычаў – Мсціслаў, Крычаў – Ходасы. 85 помн. гіст. і культ. Помн.: палац кн. Пацёмкіна (XVIII ст), пашт. ст. (XIX ст), Мікалаеўская царква, Свята-Уваскрасенскі сабор, Курган Славы, помн. У. Леніну, бр. магіла сав. воінаў, партызан, падпольшчыкаў, ахвяр фашызму, шэраг археалаг. помн. Радз.: І. Гусакоўскага, ген. арміі, Двойчы Гер. Сав. Саюза; Я. Карніенкі, поўн. кавал. ордэнаў Славы; А. Палітыкі, пісьменніка; М. Ратабыльскага, к.г.н., географа, краязн.; В. Мяньковай, алімп. чэмпіёнкі; М. Сталярова і А. Смалякова, Гер. Сав. Саюза і інш. Газеты "Кричевская жизнь", "Вольны горад". (Крыч.)

КРЫЧАЎСКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, у 1924 – 1926 гг. Утвор. 17.07.1924 г., пераўтвор. 24.09.1926 у Крычаўскі г/с. (Крыч.)

КРЫШАНОВА ЗАРАСЦЬ, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Шаламы І. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КРЭЕРАВА, ур., с.-г. угоддзі, 1 км на ПдУ ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРЭЙДАВА ГАРА, пагорак, у в. Лазаравічы Быхаўскага р-на, на пр. бер. р. Дняпро. Раней здаб. крэйды. (Бых.)

КРЭМЕНІЦА, ур., лясное, за 3 км на ПдЗ ад в. Туголіца Бабруйскага р-на, за 1 км на З ад прып. п. Красны Брод. (Kліч.)

КРЭПАСЦЬ, гарадзішча з валам, за 4 км на ПдЗ ад в. Карытніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КРЭСНІЦА, воз., на лев. бер. р. Дняпро, на Пд Магілёўскага р-на, за 4,5 км на З ад в. Паўна. (Маг.)

КРЭСТ, л.м., за 0,5 км на Пн ад в. Хадунь Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРЭСТ, пойма р. Асцёр, за 0,5 км на З ад в. Куляшоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КРЭСЦІК, л.м., за 2 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.).

КРЭЧУЦЬ, г., старажытн. назва. г. Крычаў у XII – XIII стст. (Крыч.)

КРЭЧЫНСКАЕ, воз., у бас. р. Ольса, у Кіраўскім р-не, за 1,2 км на З ад Пн ускр. а/г Любонічы, на ПдЗ ад воз. Круглобіна. (Кір.)

КСАВЯРОВА, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, 8 двароў, 15 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

КСЁНДЗАВА ГАРА, пагорак, у в. Навасёлкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КСЁНДЗАЎКА, в., да 1920-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

КСЁНДЗАЎШЧЫНА, в., Капачоўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Мсц.)

КСЯНДЗОВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Заціша Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КСЯНДЗОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гаршкова Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КСЯНДЗОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ліпніца Клічаўскага р-на. (Kліч.)

КСЯНЗОВА ГАРА, рад., пясч.-жвір. матэр., ва ўр. Ксянзова Гара, на пр. бер. р. Дняпро Быхаўскага р-на. (Бых.)

КСЯНЗОЎСКІ ЛЯСОК, ур., лясное, каля в. Ксёнзаўшчына, каля а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУБА, в., мясц. назва в. Кашаны Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КУБРАКОЎКА, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 14 двароў, 39 жых. Кург. могільнік. (Касц.)

КУДЗІН РОЎ, роў, з руч., праз в. Валаськоўня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУДЗІН, в., у XVI ст. – 1980-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. Месца знах. скарбу. У XIX ст. – крупадзёрня. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Бял.)

КУДЗІНСКАЕ ТАБРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на мяжы вв. Пральня і Нежкава Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУДЗІНСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, у 1924 – 1954 гг. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. далуч. да Трылесінскага с/с. Вар. назвы – Малакудзінскі с/с. (Бял.).

КУДЛАЧОЎ, п., да 1990-х гг. у Сялецкім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУДРАЎ БОР, с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУДРАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Бася, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУДРАЎСКАЕ БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, каля вв. Кудраўка, Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КУДРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Коўбча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУДРЫЧЫ, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з XVII ст., 7 двароў, 11 жых. У 1654 – 1967 гг. спустош. руск. войск. У 1897 г. – с., 217 жых. У 1919 г. заснав. камуна. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Радз. Г. Юрчанкі, пісьменніка. (Мсц.)

КУДЫКІНА ГАРА, пагорак, у в. Лазовіца Клічаўскага р-на, на м. б. кузьні. (Кліч.)

КУЗАВІНА, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 50 двароў, 106 жых., ФАП, крама. (Гор.)

КУЗАЎ, п., частка в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЗЁМЧЫКАВА ВАЛОКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУЗЁМЧЫКАВА КЛАДКА, гаць, праз забалоч. луг, па р. Кострычка, у в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУЗНЕЦКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дубна Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЗНЕЦКАЕ, воз., да пач. XX ст. на балоце Кузнецкае, у Быхаўскім р-не. (Бых.)

КУЗНЕЦКАЕ, ур., леса-балотнае, каля б. п. Кузнецкі Глухскага с/с Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУЗНЕЦКІ, п., да пач. 1990-х гг. у Глухскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

КУЗНЕЧНЫ РОЎ, роў, у в. Хоцімка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЗНЯ, п., частка в. Алешкавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЗНЯ, ур., пусташ, у в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЗНЯ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Несцерава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЗНЯ, ур., частка ўр. Кузняцова Слабада, у а/г Ціманава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЗНЯЦОВА СЛАБАДА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЗНЯЦОВА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЗНЯЦОЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Занькаўшчына Мсціслаўскага р-на, на м. б. кузні. (Мсц.)

КУЗНЯЦОЎКА, ур., лясное, каля в. Навапруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЗНЯЦОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Казакоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЗЫЛЕЎ, КУЗЫЎЛЯЎ ХУТАР, ур. Гл. ур. Гарадок Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЗЫЎЛЁЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Юдаўка Чэрыкаўскага р-на, на лев.бер. р. Вудажка. Гарадзішча. Вар. назвы – Курган. (Чэр.)

КУЗЫЎЛЁЎ, х., да 1920-х гг. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КУЗЬКАВІЦКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, у 1925 – 1954 гг. Утвор. 21.08.1925 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай акр., з 1930 у Быхаўскім р-не, з 20.02.1938 у Быхаўскім р-не Магілёўскай вобл. 16.07.1954 г. перайменав. у Следзюкоўскі с/с. (Бых.)

КУЗЬКАВІЧЫ, в., Следзюкоўскі с/с Быхаўскага р-на, 129 двароў, 265 жых., АТС, ФАП, крама, МТФ. Ц. с/с у 1925 – 1954 гг. Помн. землякам. Месца знах. скарбу. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КУЗЬМІНІЦКІ С/С, с/с Чавускага р-на ў 1924 – 1925 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чавускім

р-не Магілёўскай акр. Перайменав. у Гужаўскі (Дужаўскі) с/с у 1925 г. (Чав.)

КУЗЬМІНІЧЫ, в., Антонаўскі с/с Чавускага р-на, ц. СВК імя Ільіча, вядом. з 1604 г., 90 двароў, 187 жых., АТС, ФАП, клуб, б-ка, крама, ф. Старажытн. стаянка, селішча ран. жалезнага веку і эпохі Кіеўскай Русі, кург. могільнік, бр. магіла сав. воінаў. У 1742 г. 31 двор, царква, карчма, у 1897 – 586 жых., у 1909 – 714 жых., земская шк. Ц. с/с у 1924 – 1925 гг. У 1931 г. арганіз. к.-с "Герой працы", у 1933 – к.-с імя О. Шміта. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Радз.: С. Чубукова, Гер. Сав. Саюза; І. Макаранкі, д.м.н., праф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чав.)

КУЗЬМІНІЧЫ, выс., да 1920-х гг. у Дужаўскім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Кузьмінічы. У 1897 г. – 18 двароў, 105 жых. (Чав.)

КУЗЬМІНКА, в., да 2002 г. у Бароньkаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Касц.)

КУЗЬМІНКА, руч., бас. р. Прудок. Некалі верх. цяч. р. Прудок Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУЗЬМІЧОВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дзмітраўка Другая Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУЗЬМОВА ГАРА, пагорак, у в. Карзеева Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КУЗЬМОВА ЗАГАРОДА, ур., с.-г. угоддзі, у лесе, каля в. Машчаніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЗЬМОВА ЛАГЧЫНА, ур., лясное, на У ад а/г Сласцёны Чавускага р-на. (Чав.)

КУЗЬМОВА ЛЯДА, ур., лясная паляна, на З в. Новае Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЗЬМОВА РЭЧКА, ур., с.-г. угоддзі, на руч. Валошынка, у в. Шчацінка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЗЬМОВА СЕНАЖАЦЬ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Бярэзіна, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУЗЬМОЎ БЕРАГ, бераг р. Вабіч у в. Нежкава Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЗЬМОЎ ДУБ, ур., с.-г. угоддзі з дубам, каля в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУЗЬМОЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Залесавічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КУЗЬМОЎ ХУТАР, ур., леса-балотнае, на ПнУ в. Цэзарава Асіповіцкага р-на, на лев. бер. р. Каменка. (Асіп.)

КУЗЬМОЎ ХУТАР, х., да 1950-х гг. у Каменіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да а/г Каменічы і в. Цэзарава. (Асіп.)

КУЗЬМОЎКА, ур., с.-г. угоддзі з сажалкай, у в. Міхеевічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КУЗЬМОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, каля чыг., у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЗЬНЯЦОЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Боркі Чавускага р-на. (Чав.)

КУЗЬНЯЧЫХІН ЛЕС, ур., лясное, каля в. Чарняўцы Чавускага р-на. (Чав.)

КУЙБЫШАВА, п., частка г. Магілёў, частка вул. Чалюскінцаў, р-н ААТ "Стужка", ААТ "ЗШВ". (Маг.)

КУКАВАНКА, в., да 1937 г. у Вішнёўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

КУКАВАНКА, ур., лясное, каля в. Арцехаў Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУКАРЭКАЎКА, в. Гл. в. Рэпішча Магілёўскага р-на. (Маг.)

КУКІНА, ур., лясная дзялянка, на Пд ад в. Трасціно Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУКІШАНКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на ПдЗ ад в. Прудок Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУКСІНКА, балота, за 2,5 км на Пн ад а/г Добрая Горацкага р-на. (Гор.)

КУКУЁЎКА, в., Ціманаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 15 двароў, 32 жых. (Клім.)

КУКУШКІН РОЎ, роў, каля чыг. Орша – Магілёў, за 0,45 км на Пн ад Брынкава Рва, на З ад аўтавакзала г. Шклоў. Старажыт паганскае капішча ("Шклоўскі ёлуп", пясчанік, Х ст.; знах. у Нац. гіст. Музеі; знойдз. у 1963 г.). Шматлік. аўтары блытаюць роў з ірвом каля в. Хоцімка (Ганчарны Роў). (Шкл.)

КУКШЫНАВА, в., Аўсянкаўскі с/с Горацкага р-на, 21 двор, 30 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

КУКШЫНАЎСКАЯ, ШКЛОЎСКА-ГОРАЦКАЯ ПЛЯЦОЎКА, пляцоўка, запасн., пад буд. АЭС, каля в. Кукшынава Горацкага р-на. (Гор.)

КУКШЫНСКІ МОХ, зак., гідрал., мясц. знач., з 1994 г., за 0,2 км на У ад в. Грывец Горацкага р-на. Пл. 108 га. (Гор.)

КУЛАВА ГРАДА, ур., с.-г. угоддзі, у п. Гарадок Глускага р-на. (Глуск.)

КУЛАГА, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 5 двароў, 6 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Быx.)

КУЛАЖАНКА, в., да 1961 г. у Гарадзішчанскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Малыя Сліжы. (Шкл.)

КУЛАЖАНКА, п., частка в. Малыя Сліжы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЛАЖАНКА, р., пр. прыт. р. Пална (бас. р. Дняпро). Даўж. 11 км. Пл. вдзб. 24 км². Выток за 1 км на ПнЗ ад в. Лысая Слабада, вусце на З ускр. в. Пална Горацкага р-на. (Гор.)

КУЛАЖАНКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,9 км на З ад в. Вялікія Сліжы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЛАЖЫНКА, ур. Гл. ур. Кулажанка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУЛАКОВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Вуглы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КУЛАКОВА ГОРКА, ур., с.-г. угоддзі з пагоркам, у в. Малінаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЛАКОЎКА, в., да 1939 г. З 1939 – Клёўка. Ц. с/с Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЛАКОЎКА, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 13 двароў, 18 жых., дом сац. пасл. Часткова спалена фашыстамі ў 1942 г. (Бял.)

КУЛАКОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Свенск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛАКОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Уздзевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЛАКОЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Бялыніцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Бялыніцкім р-не, з 20.02.1938 у Бялыніцкім р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. далуч. да Машчаніцкага с/с. У 1924 – 1939 гг. ц. с/с – в. Кулакоўка, у 1939 – 1960 – Клёўка (в. Кулакоўка ў 1939 г. перайменав. у Клёўка). (Бял.)

КУЛАКОЎШЧЫНА, ур., лясное, у в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЛДОБЫ, ур., лясное, на Пд ад в. Краснае Глускага р-на. (Глуск.)

КУЛЁВА ПОЖЫНКА, меліярац. канава, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЛЕВА, п., частка в. Глыбокае Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЛЕВІЧАВА КАНАВА, канава, меліярац, каля ўр. Дземенскі Мост Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КУЛЕВІЧАЎ МОСТ, ур. Гл. ур. Дземенскі Мост Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КУЛЕВІЧАЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

КУЛЕВІЧАЎ, х., да 1930-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

КУЛЕНКАЎ ВІР, вір, на р. Дражня, ніжэй па цяч. ад в. Асіповічы, насупраць ур. Куленкаў Горацкага р-на. (Гор.)

КУЛЕНКАЎ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Дражня (в. Асіповічы) Горацкага р-на. (Гор.)

КУЛЕНКАЎ, х., да 1920-х гг. у Аўсянкаўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

КУЛІ, в., да 1971 г. у Семукацкім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

КУЛІГАЕЎКА, в., у XIX ст. – 1979 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Прусіна. (Касц.)

КУЛІГАЕЎКА, п., частка в. Прусіна Касцюковіцкага р-на, на пр. бер. р. Крупня. (Касц.)

КУЛІКОВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на З ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на, на мяжы з Клічаўскім р-нам. (Кір.)

КУЛІКОВА ПАШНЯ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Заеліца Глускага р-на. (Глуск.)

КУЛІКОВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 8 км на ПнУ ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. Пл. 10 га. (Мсц.)

КУЛІКОВА, в., да 1975 г. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

КУЛІКОВА, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК імя С. Будзённага Клічаўскага р-на. Пл. 1.1 га. (Кліч.)

КУЛІКОВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Валоўнікі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЛІКОЎКА I, КУЛІКОЎКА ПЕРШАЯ, в., да 1993 г. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. У 1910 – 209 жых. Вар. назвы – в. Кулікоўка Старая. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА II, КУЛІКОЎКА ДРУГАЯ, в., да 1993 г. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла сав. воінаў. Кург. могільнік. У 1873 – 173 жых. Вар. назвы – Кулікоўка Новая. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА НОВАЯ, в. Гл. в. Кулікоўка II Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА СТАРАЯ, в. Гл. в. Кулікоўка I Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА, в., у 1783 г. – пач. XXI ст. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА, засц., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КУЛІКОЎКА, ур., забалоч. сенажаць, на Пд в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУЛІКОЎКА, ур., лясное, на У ад в. Бязуевічы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛІКОЎКА, ур., хмызова-балотнае, на Пд в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЛІКОЎСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Кулікоўка Першая і Бахань. (Слаўг.)

КУЛІКОЎСКАЯ, в., да 1940 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Валоўнікі. (Мсц.)

КУЛІКОЎСКАЯ, п., з 1940 г. частка в. Валоўнікі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЛІКОЎСКІ БОК, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Жаролы і Кулікоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛІКОЎШЧЫНА, ур., невялік. хмызова-лясное, у в. Зуі Крычаўскага р-на (Крыч.)

КУЛІКОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на мяжы паміж СВК "50 год Кастрычніка" і "Рассвет" Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЛІКОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Загаранкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЛІНА, с.-г. угоддзі, за 0,4 км на ПдЗ ад в. Палі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЛІНАЎКА, ур., лясное, паміж вв. Норкіна і Крывая Ніва Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУЛІНІН БЯРЭЗНІК, ур., лясное, у в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛІНІН МОСТ, мост, у а/г Ціманава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЛІНІН МОХ, ур., леса-балотнае, на ПдЗ ад в. Альшанікі Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЛІНІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на, на У ад ур. Хутар Вараноўскі (ур. Варанцоўшчына). (Мсц.)

КУЛІНКІНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля в. Хонькавічы Чавускага р-на, на мяжы з Дрыбінскім р-нам. (Чав.)

КУЛІНКІНА ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, у лесе Шатроўка, на ПнЗ ад в. Смолка Чавускага р-на. (Чав.)

КУЛЫГІ, п., да 1975 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

КУЛЬВІЦКАЯ, руч., левы прыт. р. Ольса (бас. р. Бярэзіна) у Клічаўскім р-не. Даўж. 5 км. Выток за 10 км на ПдУ ад а/г Коўбча, вусце за 7 км на Пн ад в. Слабодка. (Кліч.)

КУЛЬТУРА, п., да 1967 г. у Цялушскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

КУЛЬТУРА, п., да 1968 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

КУЛЬТУРА, п., частка в. Дуброўка Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУЛЬТУРА, ур., лясное, каля в. Вяленік Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУЛЬТУРА, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Клімавічы Шклоўскага р-на, каля в. Рамшына. (Шкл.)

КУЛЬТУРА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на ПнУ ад в. Новы Строй Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЛЬШЫЦКАЕ БАЛОТА, балота, пераваж. нізін., у бас. р. Рэста, на Пн ад в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. На ім – воз. Кульшыцкае. (Слаўг.)

КУЛЬШЫЦКАЕ ВОЗЕРА, воз., у бас. р. Раста, ва ўр. Ціхнавешчына, за 16 км на ПнЗ ад г. Слаўгарад, на Пн ад в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. Пл. 0,15 км². Даўж. 0,52, найб. шыр. 0,41 км. Даўж. бер. лініі 1,47 км. Пл. вдзб. 7 км². Сточнае. (Слаўг.)

КУЛЬШЫЦКІ С/С, с/с Слаўгарадскага р-на, у 1924 – 1992 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Прапойскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Прапойскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 23.05.1945 у Слаўгарадскім р-не, з 25.12.1962 у Быхаўскім р-не, з 06.01.1965 у Слаўгарадскім р-не. Ліквідаваны 24.06.1992 г. Тэр. с/с далуч. да Васькавіцкага с/с. (Слаўг.)

КУЛЬШЫЦЫ, в. Гл. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУЛЬШЫЧЫ, в., Васькавіцкі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XVIII ст., 1 двор, 1 жых. 2 кург. могільнікі. 3 бр. магілы сав. воінаў. Помн. землякам. Ц. с/с у 1924 – 1992 гг. Драўл. царква Раства Багародзіцы (1861). У 1886 – 409

жых., вятрак. Радз. І. Сербава, чл. Геаграф. т-ва, археолага і краязн. Вар. назвы – в. Кульшыцы (1933 г.). У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 15 да 40 Кі/км². (Слаўг.)

КУЛЬШЫЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад воз. Кульшыцкае. (Слаўг.)

КУЛЯШОВА ВОЗЕРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Смолка Чавускага р-на. (Чав.)

КУЛЯШОВА МЯЖА, ур., с.-г. угоддзі з ярам, на З в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУЛЯШОВА РОШЧА, ур., хмызова-лясное, у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЛЯШОВА, в., да 1930-х гг. у Дрыбінскім р-не. Далуч. да в. Праабражэнск. (Дрыб.)

КУЛЯШОВА, п., частка в. Праабражэнск Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КУЛЯШОЎ БУГОР, ур., с.-г. угоддзі, вусце р. Сянна і р. Сож, каля в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУЛЯШОЎ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, за логам, у в. Забалоцце Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЛЯШОЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, на р. Чарнавутка, у в. Саматэвічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУЛЯШОЎКА, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 4 двары, 7 жых. Стаянка, кург. могільнік. Драўл. царква (1893) – помн. дойлід. (Клім.)

КУМАВА ГРАДА, ур., с.-г. угоддзі, уздоўж канавы Млынок, каля а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КУМАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Забавы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУМАЧКІН ХУТАР, ур., лясное, на У ад в. Доўгавічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУНДЫКАВА ГАРА, ур. Гл. Кундыкіна Гара Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУНДЫКІНА ГАРА, пагорак, на ПнЗ в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на, на Пд ад дарогі Чэрыкаў – Вепрын. Вар. назвы – Кундыкава Гара. (Чэр.)

КУНІНЕЦ, воз., на р. Якушаўка, за 5 км на З ад в. Папараткі Краснапольскага р-на, на Пн ад воз. Стараселле. (Краснап.)

КУНІНЕЦ, воз., старык, на лев. бер. р. Сож, на ПдЗ ад воз. Чорнае, на Пн ад ур. Барок Краснапольскага р-на. Стаянка эпохі неаліту. (Краснап.)

КУНОВІЦКАЯ, руч., левы прыт. р. Ольса (бас. р. Дняпро), у Клічаўскім р-не. Даўж. 3 км. Выток за 5 км на З ад в. Усакіна, на ПнЗ ад балота Ціхага, вусце за 2 км на У ад в. Ганаратава. (Кліч.)

КУНЦЫ, в., Шапялевіцкі с/с Круглянскага р-на, 15 двароў, 19 жых., ф. (Кругл.)

КУНЦЫ, в., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, 23 двары, 39 жых., дом сац. пасл. (Бял.)

КУП'Ё, ур., с.-г. угоддзі, у в. Масцішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУП'Я, ур., леса-балотнае, на ПнУ ад в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУПАЛІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Свяцілка, у в. Камяніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУПАЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лебядзёўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУПАЛЫ, п. Гл. п. Янкі Купалы. (Глуск.)

КУПАЛЬНІЦА, зак., біялаг., мясц. знач., з 1996 г., за 1 км на ПдУ ад в. Чашнікі, за 0,7 км на ПнЗ ад в. Андрухі Горацкага р-на. Ахова купальніцы. (Гор.)

КУПАЛЬНЯ, сажалка, у в. Жаролы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУПАЛЬНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Дубна Слаўгарадскага р-на, на У бер. воз. Святое. Старажытн. паселішча. (Слаўг.)

КУПАЛЬНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Пціч, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. З.а. (Асіп.)

КУПАЛЬСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Дняпро, на ПдУ ад а/г Баркалабава Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУПАЛЬСКАЯ ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, каля в. Аколіца Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУПАЛЬСКІ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Хількавічы і Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУПЕЛА, ур., леса-балотнае, каля в. Праточная Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУПЕЛА, ур., леса-хмызовае, каля в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУПЕЛА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на ПнЗ ад в. Яноўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУПЕЛА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУПЕЛА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Клеявічы Першыя Касцюковіцкага р-на, у пойме пр. бер. р. Беседзь. (Касц.)

КУПЕЛА, ур., хмызова-балотнае, за 4 км на ПнЗ ад в. Ніканавічы, за 4,2 км на У ад в. Прыбар Быхаўскага р-на. (Быx.)

КУПЁЛАЎСКАЕ, рад., пяскоў, каля в. Купёлы Магілёўскага р-на. Развед. зап. 2,45 млн. м^3, перспект. 247 тыс. м^3. Не распрацоўв. (Маг.)

КУПЕЛІШЧА, пляж, вышэй маста праз р. Віхра, у г. Мсціслаў. (Мсц.)

КУПЕЛІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля р. Віхра, у г. Мсціслаў. (Мсц.)

КУПЁЛЫ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 86 двароў, 197 жых., ФАП, крама. (Маг.)

КУПЕЛЫ, ур., с.-г. угоддзі, в. Альхоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КУПЕЛЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на Пн ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУПЕЛЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дубраўка Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУПЕЦКІ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Гавяды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУПІНА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Жадунька, у в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУПІСТЫ, ур., с.-г. угоддзі, качкарыстае поле, у в. Недзведзь Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУПЛЕНКА, п., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Бял.)

КУПЛЁНКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на, на м. б. торжышча. (Мсц.)

КУПЛЯ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Бухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУПНІК, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Дудаковічы і Пасырава Круглянскага р-на, па лев. бер. р. Гнілка. (Кругл.)

КУПНІКІ, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Наваселле Чавускага р-на. (Чав.)

КУПРЫЯНАЎКА, в., частка в. Мерч Чавускага р-на. (Чав.)

КУПРЭЕВА ЛУЖА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУПРЭЕЎКА, в., да 1941 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у в. Ручай. (Касц.)

КУПРЭЕЎКА, руч., пр. прыт. р. Сураў. Вар. назвы – руч. Ручай Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУПРЭЙЧЫН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Гавяды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУПЦОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Коўбча Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУПЧА, пагорак, на Пд ад в. Сетнае Крычаўскага р-на. (Крыч.)

КУПЧА, ур., меліярыр. с.-г. угоддзі, з 3 каналамі, паміж вв. Мязовічы і Камарына Асіповіцкага р-на, за 1,5 км на Пд ад в. Мязовічы. (Асіп.)

КУПЧА, ур., с.-г. угоддзі, паміж меліярац. канавамі, за 1,5 км на Пд ад в. Мязовічы Асіповіцкага р-на, за 2,1 км на У ад школы ў в. Крынка. (Асіп.)

КУПЧАЯ, ур., лясное, паміж р. Трасна, шашой Санкт-Пецярбург – Адэса і дарогай ад шашы на в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Быx.)

КУПЧАЯ, ур., с.-г. угоддзі, поле, на Пн в. Ігнатаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУПЧАЯ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Віроўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУПЧЫКАВА ДВОРЫШЧА, ур., хмызовае, каля а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУПЧЫКАЎ ЛЕС, ур., лясное, паміж вв. Двор Буда і Шчаглоўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУПЧЫЯ, ур., леса-балотнае, на 3 ад в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУПЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Кавалёўка Першая Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУР'ЕРЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад в. Іванаўск Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРАВІЦКАЕ, рад., фасфарытаў, каля в. Куравічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУРАВІЧЫ, в., да 1950 г. у Пячкоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Перайменав. у в. Чырвоны Бераг. (Мсц.)

КУРАКОЎКА, р., левы прыт. р. Палуж (бас. р. Дняпро) у Краснапольскім р-не. Даўж. 7,7 км. Выток на 3 в. Горна, вусце на Пд ускр. в. Дуброўка. (Краснап.)

КУРАКОЎКА, х., да 1981 г. у Наваельненскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

КУРАНІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Старое Прыбужжа Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

КУРАНЬ, в., да сяр. XX ст. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КУРАПАТЧЫН ЛЕС, ур., лясное, на З ад а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КУРАПАЦІНА ГАР, пагоркі сметніка, на Пн а/г Свяцілавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРАПНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на Пн ад в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРАТНІК, ур., лясное, каля в. Уздзеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРАТНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПнУ ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРБАКІ, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 35 двароў, 57 жых., б-ка, крама, ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Краснап.)

КУРБАЦКАЕ БАЛОТА, х., да 1920-х гг., у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

КУРГАН, кург. могільнік, у б. п. Александроў Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, кург. могільнік, у в. Дунаёк Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, кург. могільнік, у в. Перакладавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН БЕССМЯРОТНАСЦІ, курган, на З ускр. в. Дабужа Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН СЛАВЫ, курган, з 1968 г., у мкр-не "Сож", на Пн г. Крычава, каля хлебз-да. (Крыч.)

КУРГАН СЛАВЫ, курган, на ПнУ ўскр. г. Клічаў, з 1967 г., па дарозе Клічаў – Чачэвічы Клічаўскага р-на. У гонар партызан. зоны. (Кліч.)

КУРГАН СЛАВЫ, курган, на У в. Дубінка Магілёўскага р-на. (Маг.)

КУРГАН СЛАВЫ, курган, па дарозе Магілёў – Мсціслаў, на З ускр. г. Мсціслаў. (Мсц.)

КУРГАН СЛАВЫ, курган, паміж вв. Лудчыцы і Тайманава Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

КУРГАН, в., да 1975 г. у Заводскаслабодскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

КУРГАН, воз., у бас. р. Сож, у а/г Язёры Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, за 1 км на ПдУ ад п. Курганне Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, каля в. Гута Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, на пр. бер. р. Вабіч, у в. Пральня Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, на пр. бер. р. Ліпаўка, каля в. Заполле Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, на У ўскр. в. Ігліца Бялыніцкага р-на. Вар. назвы – Курганне. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік часоў Старажытн. Русі, у в. Дручаны Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік, за 2 км на ПнЗ ад п. Ленінскі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік, каля МТФ в. Хадуцічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, кург. могільнік, на Пн ускр. в. Лазаравічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, кург. могільнік, у в. Сіпайлы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАН, кург. могільнік, у п. Пабеда Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, кург. могільнік. Гл. ур. Жорава Балота Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАН, курган, за 0,2 км на Пн ад в. Каўбчанская Слабодка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАН, курган, за 0,2 км на ПнЗ ад в. Лугіны Горацкага р-на, на лев. бер. р. Парасіца, на могілках. (Гор.)

КУРГАН, курган, за 0,2 км на У ад в. Патока Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАН, курган, на У ўскр. в. Александрова Круглянскага р-на, на пр. бер. р. Друць. (Кругл.)

КУРГАН, курган. могільнік, за 0,4 км на У ад б. в. Савінічы Клімавіцкага р-на, на ўскр. могілак. (Клім.)

КУРГАН, п., да 1977 г. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідаваны. (Шкл.)

КУРГАН, пагорак, за 0,5 км на Пд ад в. Селішча Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАН, пагорак, на лев. бер. р. Дзяражня, у ц. в. Брацькавічы Касцюковіцкага р-на, на могілках. (Касц.)

КУРГАН, пагорак, на лев. бер. р. Капылка, за 1 км на ПнЗ ад в. Ваўкоўшчына Горацкага р-на. Курган. (Гор.)

КУРГАН, пагорак, на лев. бер. р. Палуж, на Раманаўскіх могілках, у в. Дзернавая Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАН, пагорак, на ПдЗ ускр. в. Камаровічы Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАН, пагорак, на пр. бер. р. Сураўка, па вул. Савецкая, у в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАН, пагорак, на пр. бер. р. Узбінка, за 2,3 км на ПнУ ад в. Верхняя Тошчыца Быхаўскага р-на ва ўр. Жорава Балота. Кург. могільнік. (Быx.)

КУРГАН, пагорак, на У ўскр. в. Аляксандрава Круглянскага р-на. Курган. (Кругл.)

КУРГАН, пагорак, у в. Казакоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАН, пагорак, у в. Малыя Аўчыненкі Шклоўскага р-на. Пахаван. салдатаў вермахта. (Шкл.)

КУРГАН, пагорак. Гл. г. Лысая гара Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАН, пясч. пагорак, за 2,5 км на У ад в. Віркаў Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАН, пясч. пагорак, на бер. воз. Мяртвіца, за 0,3 км на ПдУ ад ур. Грыўка (в. Рудня) Слаўгарадскага р-на. Стаянка эпохі неаліту. (Слаўг.)

КУРГАН, пясч. пагорак, на лев. бер. р. Каменка, за 0,3 км на ПдЗ ад воз. Драшчаўскае, за 3 км на ПнЗ в. Папараткі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАН, селішча, каля в. Дальняе Ляда Быхаўскага р-на. (Быx.)

КУРГАН, ур. Вар. назвы – Гарадок, Гарадзец, Горка, Гара Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАН, ур. Гл. ур. Вал Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАН, ур. Гл. ур. Кузыўлёў Хутар Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАН, ур. Гл. ур. Шведскі курган Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАН, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 1 км на Пн ад в. Незаўка Магілёўскага р-на. (Маг.)

КУРГАН, ур., лясное, за 0,3 км на Пд ад в. Барсукі Быхаўскага р-на. Курган. (Быx.)

КУРГАН, ур., лясное, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Кулікоўка Другая Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік – 20 насыпаў. (Слаўг.)

КУРГАН, ур., лясное, за 0,5 км на ПнЗ ад в. Матыга Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік. (Бял.)

КУРГАН, ур., лясное, за 0,6 км на ПнУ ад в. Гразівец Чавускага р-на. Курган. (Чав.)

КУРГАН, ур., лясное, за 0,8 км на ПдЗ ад в. Гута Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Бял.)

КУРГАН, ур., лясное, за 1 км на З ад в. Пераколь Клічаўскага р-на. Курган. (Кліч.)

КУРГАН, ур., лясное, за 1 км на ПнЗ ад а/г Коўбча Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАН, ур., лясное, за 1,5 км на ПнУ ад в. Студзёнка Быхаўскага р-на. Кург. могільнік. (Быx.)

КУРГАН, ур., лясное, за 2 км на З ад в. Рэпішча Крычаўскага р-на, за 1 км на Пд ад р. Жукаўка. Кург. могільнік. (Крыч.)

КУРГАН, ур., лясное, за 2 км на ПдЗ ад вытока р. Малуша Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік. (Бял.)

КУРГАН, ур., лясное, за 2 км на Пн ад в. Прудок Крычаўскага р-на, за 0,7 км на Пн ад дарогі Крычаў – Рослаў. (Крыч.)

КУРГАН, ур., лясное, за 2 км на Пн ад в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАН, ур., лясное, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на, на Пд бер. воз. Дабратава, за 1 км на ПнУ ад сутоку Сянны і Сожа. Кург. могільнік. (Чэр.)

КУРГАН, ур., лясное, на пр. бер. р. Бася, за 1 км на Пн ад в. Глінішча Чавускага р-на. Курган. (Чав.)

КУРГАН, ур., лясное, на пр. бер. р. Безназоўны, на мяжы з Гомельскай вобл., за 2 км на Пд ад в. Дзедава Быхаўскага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Быx.)

КУРГАН, ур., лясное, на пр. бер. р. Тошчыца, за 0,9 км на З ад яе сутоку з р. Дняпро Быхаўскага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Быx.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі з пагоркам, на Пн в. Калаша, каля в. Незаўка Магілёўскага р-на. (Маг.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, за 0,6 км на Пд ад СШ у в. Чыгірынка Кіраўскага р-на. Кург. могільнік. (Кір.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на ПдЗ ад а/г Бацвінаўка Крычаўскага р-на. Кург. могільнік. (Крыч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, за 0,8 км на У ад в. Драні Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Паўлаўка Чавускага р-на. Кург. могільнік. (Чав.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдУ ад в. Дзяражня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, захмызав. луг, за 1 км на Пд ад в. Прыбар Кіраўскага р-на. Кург. могільнік. (Кір.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Калясісшча Магілёўскага р-на, за 0,15 км на Пд ад могілак. Гарадзішча. Вар. назвы – ур. Марфіна Лядца. (Маг.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Орча Асіповіцкага р-на. Кург. могільнік. (Асіп.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 1 км на Пд ад в. Драгатынь Краснапольскага р-на, на пр. бер. р. Якушоўка. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 2 км на Пд ад в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на, на пр. бер. р. Друць. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 2,2 км на З ад в. Лаззя Клічаўскага р-на, за 0,6 км ад лев. бер. р. Ольса. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, па руч. Безназоўны, вышэй лесу, на У ад а/г Вайнілы Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Самулкі Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Дзедва, каля в. Гарадзец Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад а/г Катка Глускага р-на. (Глуск.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ускр. в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ўскр. г. Клічаў. Курган Славы. (Кліч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Друць, у в. Арава Круглянскага р-на. Кург. могільнік. (Кругл.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Казлянка, за 1 км на ПнУ ад в. Бялаўка Круглянскага р-на, за 0,5 км ад могілак. Курган. (Кругл.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Смолка Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, насупраць ур. Узлужжа Быхаўскага р-на, на пр. бер. р. Рдзіца. Курган. (Бых.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Дубрава Клічаўскага р-на. Курган. (Кліч.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Прылессе Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАН, х. Гл. х. Баравішча Глускага р-на. (Глуск.)

КУРГАНАЎКА, в, Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, 46 двароў, 126 жых., крама. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

КУРГАНАЎКА, р., назва р. Якушоўка Краснапольскага р-на, да XX ст. (Краснап.)

КУРГАНАЎКА, руч., левы прыт. р. Рагожынка (бас. р. Дняпро) у Клімавіцкім р-не. Выток за 1,5 км ПдЗ в. Бухоўка, вусце ў р-не в. Бухоўка. (Клім.)

КУРГАНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р. Сож, на ПдЗ ускр. в. Курганаўка Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАНІШЧА, пагорак, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАНІШЧА, ур., лясное, за 1,5 км на Пд ад в. Усушак Чавускага р-на, за 0,4 км на ПдУ ад вусця р. Вілейка, на лев. бер. р. Раста. Кург. могільнік. (Чав.)

КУРГАНІШЧА, ур., лясное, на ПнУ ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Старасёлы Цемравіцкага с/с Чавускага р-на. Раней кург. могільнік. (Чав.)

КУРГАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на У ад в. Рудня Кіраўскага р-на. Кург. могільнік – 50 насыпаў. Вар. назвы – Курганы. (Кір.)

КУРГАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Асман-Касаева Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Чыжы Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАНІШЧЫ, ур., лясное, у міжрэччы рр. Казелькі і Бярлянка, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Буглаі Краснапольскага р-на. 2 кург. могільнікі. (Краснап.)

КУРГАНІШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАНКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на З ад в. Хонькавічы Чавускага р-на. Раней кург. могільнік. (Чав.)

КУРГАННАЕ, воз. Вар. назвы – воз. Курганне Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРГАННЕ, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 28 двароў, 43 жых., ф. Гарадзішча. (Гор.)

КУРГАННЕ, в., у 1861 – 2003 гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Кург. могільнік. У 1926 г. – 83 жых. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, кург. могільнік, на могілках, на Пн ад в. Палянінавічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАННЕ, курган, на Пн ускр. в. Хадуцічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАННЕ, курган, у в. Азёры Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРГАННЕ, КУРГАННАЕ, воз., у бас. р. Асліўка (бас. р. Друць), за 2 км на Пд ад воз. Пустое, за 2 км на ПдУ ад в. Гоенка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРГАННЕ, п., да 1940-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КУРГАННЕ, п., Тур'янскі с/с Краснапольскага р-на, 6 двароў, 7 жых. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

КУРГАННЕ, п., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 2 двары, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бял.)

КУРГАННЕ, п., частка в. Заеліца Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАННЕ, пагорак з хваёв. лесам, за 1,5 км на З ад в. Гронаў Чэрыкаўскага р-на, на лев. бер. р. Сож, каля ўр. Варацец. Кург. могільнік – 89 насыпаў. (Чэр.)

КУРГАННЕ, пагоркі, на У в. Тройца Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАННЕ, сад, у а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРГАННЕ, старыя могілкі, у в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУРГАННЕ, ур, захмызав. пагоркі, на З ускр. в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. Паданне аб бітве са шведамі. (Чэр.)

КУРГАННЕ, ур, лясное, на кургане, на ўскр. в. Савелінкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАННЕ, ур. Гл. ур. Белая Гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур. Гл. ур. Крыж Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАННЕ, ур. Гл. ур. Цешына Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАННЕ, ур. Гл. ур. Шведскія Магілы, каля в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 0,3 км на ПнЗ ад в. Вародзькаў Трэці Крычаўскага р-на. Кург. могільнік. (Крыч.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 0,4 км на Пн ад в. Курганне Слаўгарадскага р-на, з З боку дарогі Курганне – Жалезінка. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 0,5 км на ПнЗ ад а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на, за могілкамі. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 0,8 км на ПдЗ ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1 км на З ад в. Ніжняя Тошчыца Быхаўскага р-на. Кург. могільнік. (Бых.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1 км на ПдЗ ад в. Карма-Пайкі Краснапольскага р-на. Кург. могільнік (16 насыпаў) эпохі Кіеўск. Русі. (Краснап.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1 км на Пн ад в. Брацькавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1,3 км на Пд ад в. Выдранка Краснапольскага р-на. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1,5 км на З ад в. Чырвоная Дуброва Бабруйскага р-на. Кург. могільнік. (Бабр.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 1,5 км на Пн ад б. в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на, за 0,1 км на Пн ад ЛЭП. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 2 км на ПнЗ ад б. в. Дубраўка Слаўгарадскага р-на, за 2 км на ПдУ ад воз. Чысці. Кург. могільнік. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, за 2 км на ПнЗ ад в. Боўкі Быхаўскага р-на. Кург. могільнік. (Бых.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, каля а/г Нясята Клічаўскага р-на. Вар. назвы – ур. Шведскія курганы. (Кліч.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, каля в. Старое Высокае Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, каля в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, на лев. бер. р. Дзяражня Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, на Пн ад в. Канічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРГАННЕ, ур., лясное, на ПнУ ад в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на ПдУ ад в. Дзевашычы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на У ад в. Рабяткі Чавускага р-на. Раней курган. могільнік. (Чав.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,4 км на З ад а/г Нясята Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ в. Ямніца Магілёўскага р-на. Гарадзішча крывічоў. (Маг.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на ПнУ ад в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. Курган. (Бял.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Арава Круглянскага р-на. 6 курганоў. Гл. ур. Курган. (Кругл.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Сож, паміж вв. Гронаў і Вепрын Чэрыкаўскага р-на. Кург. могільнік, старажытн. паселішча. (Чэр.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на З ускр. в. Ганнаўка Клімавіцкага р-на, каля школы. Кург. могільнік. (Клім.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Малыш, у в. Ігліца Бялыніцкага р-на. Курган часоў Старажытн. Русі. (Бял.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Сасноўка, на ПнЗ ускр. в. Хатовіж Клімавіцкага р-на, каля школы. Кург. могільнік. (Клім.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Смятанка, за 0,2 км на Пд ад в. Смятанічы Шклоўскага р-на. Кург. могільнік. (Шкл.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ускр. в. Зубаўка Дрыбінскага р-на, каля могілак. (Дрыб.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Лахва, за 0,8 км на У ад в. Сарочына Быхаўскага р-на. Кург. могільнік эпохі Старажытн. Русі. (Бых.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Палуж, на вдсх. (суток з руч. Камянец), за 2 км на Пд в. Грыбы Краснапольскага р-на, каля ўр. Крамянец, на ПдЗ ад могілак. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, за 1 км на Пд в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. Кург. могільнік. (Асіп.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Перагон Слаўгарадскага р-на. Раней – 3 курганы. (Слаўг.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Буглаі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Новая Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Тур'я Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАННЕ, ур., с.-г. угоддзі, у п. Вясёлы Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРГАННЫ ЛЕС, ур., лясное, на Пд ад в. Трасціно Хоцімскага р-на. Курганы. (Хоц.)

КУРГАНОК, в., да 1980 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

КУРГАНОК, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Пціч, каля а/г Каўгары Асіповіцкага р-на (Асіп.)

КУРГАНОК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Ліпніца Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАНОЎСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Курганоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАНЫ, в., Любоніцкі с/с Кіраўскага р-на, 31 двор, 47 жых. У наваколлі – 153 курганы. Радз. А. Бацоні, ген.-палк. (Кір.)

КУРГАНЫ, курганы, ва ўр. Калінаўка, каля в. Чарнякоўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАНЫ, л.м., за 1,5 км на У ад в. Старынкі Бабруйскага р-на. 30 курганоў. (Бабр.)

КУРГАНЫ, л.м., на Пн ад в. Баранавічы Трэція Бабруйскага р-на. (Бабр.)

КУРГАНЫ, могілкі, у ПнЗ частцы в. Палуж Другі Краснапольскага р-на. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАНЫ, пагоркі, у в. Добрае Мсціслаўскага р-на. Пахаванні пасля баёў 1708 г. (Мсц.)

КУРГАНЫ, сад, у ц. б. в. Савінічы Клімавіцкага р-на. Кург. могільнік. (Клім.)

КУРГАНЫ, ур. Гл. ур. Бярозавае Балота Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУРГАНЫ, ур. Гл. ур. Курганішча Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУРГАНЫ, ур. Гл. ур. Лісічанкаў Хутар Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАНЫ, ур. Гл. ур. Уласаў Хутар Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРГАНЫ, ур., захмыз. с.-г. угоддзі, за 6 км на ПнУ ад в. Новая Ельня Краснапольскага р-на. 21 курган. Вар. назвы – Лісіныя Горы. (Краснап.)

КУРГАНЫ, ур., курганы, на Пд ад в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, за 0,1 км на ПнЗ ад п. Юны Пахар Чэрыкаўскага р-на. Кург. могільнік. (Чэр.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Кулікоўка II Слаўгарадскага р-на. 26 курганоў. (Слаўг.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, за 1,5 км на Пн ад в. Баранавічы III Бабруйскага р-на. Кург. могільнік – 55 насыпаў. (Бабр.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, за 1,5 км на Пн ад в. Шупені Круглянскага р-на, на 1 надп. тэр. лев. бер. р. Друць. 37 курганоў. (Кругл.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, за 2 км на ПнЗ ад в. Дубраўка Слаўгарадскага р-на. Кург. могільнік – 135 насыпаў X – XIII стст. (Слаўг.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, на лев. бер. р. Рэкта, за 2,5 км на З ад в. Гарадзец, за 2 км на Пд ад в. Лубянка Быхаўскага р-на. Кург. могільнік. (Бых.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, хваёв. лес, за 0,4 км ад пр. бер. р. Беседзь, за 1 км на Пд ад г. п. Хоцімск, за 0,5 км на Пд ад ільноз-да. Кург. могільнік (24 насыпы). (Хоц.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, хваёв. лес, за 0,5 км на Пд ад в. Зарэчча Цяцерынскага с/с Круглянскага р-на, на лев.бер. р. Друць. 14 насыпаў. (Кругл.)

КУРГАНЫ, ур., лясное, хваёв. лес, за 1 км на Пн ад в. Калодліва Касцюковіцкага р-на, на пр. бер. р. Беседзь. (Касц.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, з курганамі, за 2 км на З ад а/г Каменічы Асіповіцкага р-на. Пл. 70 га. Вар. назвы – Французскія Магілы. (Асіп.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на ПдЗ ад в. Свабода Круглянскага р-на, на пр. бер. р. Друць. 8 курганоў. (Кругл.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на ПдУ ад в. Мышкавічы Крычаўскага р-на. Кург. могільнік. (Крыч.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км наПнЗ ад в. Князеўка Краснапольскага р-на, за 1,5 км на ПдУ ад в. Усцінавічы. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на Пн ад а/г Заполле Клічаўскага р-на, за 0,15 км ад дарогі Заполле – Сяргеевічы. Курганы. (Кліч.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Банёўка Бабруйскага р-на. Кург. могільнік. (Бабр.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Беседзь, за 2 км на Пд ад г. п. Хоцімск. Кург. могільнік. (Хоц.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Ніжняя Тошчыца Быхаўскага р-на. Кург. могільнік. (Бых.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад свінак-са СВК "Светлы", у п. Жытнёў Чэрыкаўскага р-на. Кург. могільнік. (Чэр.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Мужычок, на ПдУ а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Вішоў Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Зорка Глускага р-на. (Глуск.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Пральня Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Слаўкавічы Глускага р-на. (Глуск.)

КУРГАНЫ, ур., с.-г. угоддзі, у сутоку рр. Быстрая і Карчаваха Горацкага р-на. Горскі Замак. (XII ст.). (Гор.)

КУРГАНЫ, ур., хмызовае, каля в. Забавы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРГАНЫ, ур., хмызовае, на ПнУ ўскр. в. Сідараўка Краснапольскага р-на, за 0,05 км на Пн шашы Краснаполле – Гарадзецкае. Кург. могільнік. (Краснап.)

КУРГАНЫ, ур., хмызова-лясное, за 1,5 км на ПнУ ад в. Студзёнка Быхаўскага р-на. Кург. могільнік – 107 насыпаў. (Бых.)

КУРГУЗАВЫ ГОРЫ, пагоркі, у п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРГУЗЗЕ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Лахва, за 1,5 км на Пн ад в. Сарочына Быхаўскага р-на. (Бых.)

КУРКАВА, ур., с.-г. угоддзі, вакол крамы, у в. Багацькаўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУРКАЎШЧЫНА, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 17 двароў, 36 жых. Гарадзішча. Радз. Г. Сапрыкі, паэткі. У 1909 г. – 117 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1956 г. далуч. в. Татаршчына. (Мсц.)

КУРКУНОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Кузьмінка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРЛЯНДСКАГА, х., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

КУРМАВА КРЫНІЦА, крын., у бас. р. Сож, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРМАНАВА, а/г, ц. Раздзельскага с/с і СВК "Курманава" Мсціслаўскага р-на, 106 двароў, 267 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., апт., б-ка-клуб, КПП, эл/падст., пост МНС, АЗС, ПП "Трыбюр" (сталярн. вырабы). Помн. землякам, помн. У. Леніну. У 1825 – суканавальня, вінакурня, у 1897 г. – 254 жых. Радз. М. Іваноўскай, Гер. Сац. працы. Да рц – 33, да чыг. ст. Цёмны Лес – 14 км. (Мсц.)

КУРМАНАВА, вдсх., на р. Рамясцвянка (бас. р. Дняпро), у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. Пл. 0,68 км². Найб. глыб. 4 м. Даўж. 2,4 км, найб. шыр. 0,34 км. Аб'ём вады 1,08 млн. м³. Пл. вдзб. 73 км². Наліўное. Выкарыст. для арашэння, рэгуляц. і развядз. рыбы. (Мсц.)

КУРМАНАЎСКАЯ ЛІНІЯ, дарога Курманава – Цёмны Лес Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУРМАНАЎСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1924 – 1959 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Мсціслаўскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Мсціслаўскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Мсціслаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 28.08.1959 г. Тэр. с/с перададз. у Раздзельскі с/с. (Мсц.)

КУРМАНАЎШЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Курманава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУРНЕВІЦКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Беседзь, у в. Бялынкавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРНЯЎСКАЕ БАЛОТА, балота, верхавога тыпу, на вдпдз. рр. Аслік і Еленка, на мяжы Круглянскага і Талачынскага р-наў, на З ад а/г Круча Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУРСЛАБУДЫ, в., да 1973 г. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

КУРТАСАВА ГРЫВА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн в. Куртасы Горацкага р-на. Грывы даўж. 3 км і шыр. каля 1 км, з лёсападоб. пяскоў. (Гор.)

КУРТАСЫ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 30 двароў, 45 жых., ф. (Гор.)

КУРТАСЫ, воз., на Пн ад в. Куртасы Горацкага р-на. Выток руч. Канышыха. (Гор.)

КУРЦЕЛЬСКІ СТАНОК, ур., лясное, на З ад б. в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРЦІШКА, руч., пр. прыт. р. Аслік (бас. р. Друць). Даўж. 3 км. Выток на З в. Машчаніца, вусце ў в. Машчаніца Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУРЦІШКА, яр, з рэчышчам руч. Курцішка Бялыніцкага р-на. (Бял.).

КУРЦЯНКОВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля в. Горы Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУРЧАВАТКА, воз., у бас. р. Сож, на У ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРЧАВАТКА, л.м., за 1 км на У ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРЧАВЯТКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Барсукі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУРЫЛАЎ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРЫЛАЎ РАСЦЯРОБ, ур., лясное, каля в. Буглаі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУРЫЛЕНКАЎ БЯРЭЗНІК, ур., лясное, бяроз. гай, на м. б. х. Курыленкавых, у в. Слаўня Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУРЫНКА, канал, меліярац., у Пухавіцкім і Асіповіцкім р-нах, пр. прыт. канала Суцінка (бас. р. Талька). Даўж. 10 (у р-не 5) км. Выток на ПнЗ в. Крынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

КУРЫННАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на У ад а/г Ракушава. (Кругл.)

КУРЫНЫ ПЕРАХОД, брод, на р. Беседзі, каля в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУРЫНЫ ПЕРАХОД, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Беседзь, у в. Юзафоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУРЫНЫ СТАН, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУРЭНЬ, в., старажытн. назва в. Панькаўская Буда Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУРЭНЬ, ур., леса-балотнае, каля в. Бярозка Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУСТАВА САЖАЛКА, ур., хмызовае з сажалкай, частка ўр. Кустаў Сад, у в. Забор'е Краснапольскага р-на. (Краснап.)

КУСТАЎ САД, сад, з сажалкай і хмызняком, на ПдЗ ускр. в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 0,3 га. (Краснап.)

КУСТОЎКА, в., Рудкаўшчынскі с/с Горацкага р-на, 10 двароў, 16 жых. (Гор.)

КУСЦІКІ, гай, пасярод поля, у в. Алешкавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУСЦІКІ, ур., с.-г. угоддзі, па р. Беседзь, у а/г Баханы Хоцімскага р-на. (Хоц.)

КУСЦІКІ, ур., хмызовае, на полі, на У в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУТ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у калене р. Крывая, на ПнУ ад в. Казаброддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУТАІХА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Вязаўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУТНЯ, в., Ваўкавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1604 г. як с., 44 двары, 100 жых. 2 бр. магілы сав. воінаў. У 1635 г. 40 двароў, млын, у 1858 г. 73 жых. муж. полу, кірмаш; у 1897 – 51 двор, 360 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

КУТОЎСКАЯ ДАРОГА, лясная, ад могілак на З ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на да р. Ухлясць. Даўж. каля 8 км. (Быx.)

КУТПОЛЯ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Стайкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУТРАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пн ад п. Ясная Паляна Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУТУЗАЎ, пагорак, у в. Юдаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУТУЗАЎ ЛОГ, лог, у а/г Гавяды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

КУТУРЫ, ур., лясное, на ПдЗ ад б. в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

КУТЫ, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з 1568 г., 31 двор, 55 жых. (Маг.)

КУТЫ, в., у 1568 – 1950-х гг. у Быхаўскім р-не. Ліквідавана. (Быx.)

КУТЫ, воз. Гл. воз. Бярозавае Балота Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУТЫ, воз. Гл. воз. Бярозавае Возера Кіраўскага р-на. (Кір.)

КУТЫ, калена р. Аслік, у в. Майск Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУТЫ, п., у 1585 – 1958 гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. (Бял.)

КУТЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУТЫ, ур., с.-г. угоддзі, на р. Вараніна, у в. Вараніно Быхаўскага р-на. (Быx.)

КУТЫ, ур., хмызова-балотнае, за 6,5 км на Пн ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Быx.)

КУХАР'Е, мкр-н. Гл. п. Кухарская Слабада, Кухарскі Бок Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУХАРСКАЯ СЛАБАДА, п., У частка г. Слаўгарад. Назва да 1920-х гг. (Слаўг.)

КУХАРСКІ БОК, п. Гл. Кухарская Слабада, Кухар'е Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУХЕНЬКА, в., да 1960-х гг. у Бортніцкім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

КУЦАЕВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЦАЕЎ КАЛОДЗЕЖ, калодзеж, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЦАЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны. (Бял.)

КУЦІКАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Марцянавічы і Дарожкавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЦІКАЎ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

КУЦІН І, КУЦІН ПЕРШЫ, в., да 1968 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Зліл. з вв. Куцін ІІ, -ІІІ у в. Куцін. (Кліч.)

КУЦІН ІІ, КУЦІН ДРУГІ, в., да 1968 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Да пач. ХХ ст. – в. Уложжа. Зліл. з вв. Куцін Першы, Трэці ў в. Куцін. (Кліч.)

КУЦІН ІІІ, КУЦІН ТРЭЦІ, в., у 1920-х – 1968 гг. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Зліл. з вв. Куцін І, -ІІ у в. Куцін. (Кліч.)

КУЦІН, в., у ХІХ – пач. ХХ стст. і з 1968 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на, 13 двароў, 14 жых., ф. Утвор. шляхам аб'яд. вв. Куцін Першы, Другі, Трэці. У 1897 г. – 30 двароў, 197 жых., вятрак, хлебазап. крама. (Кліч.)

КУЦІШЧЫ, бер., р. Ліса, у а/г Засценак Усцярхі. Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

КУЦОБІНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЦОБІНСКІ МОХ, л.м., за 0,5 км на Пд ад канца вул. Савецкай г. Клімавічы. (Клім.)

КУЦЫ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

КУЦЫНАВА, в., да сяр. ХХ ст. у Ляснянскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

КУЦЫНАВА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Арэхаўка і Хацькова Круглянскага р-на. (Кругл.)

КУЧАНСКІ САД, КУЧЫНСКІ САД, валы з зараснікамі парэчкі, на Пн ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУЧАРАЎЦАВА ЛІНІЯ, ур., леса-балотнае, на лев. бер. р. Бярэзіна, паміж азёрамі Касавішча і Вялікае, у міжрэччы рр. Бярэзіна і Ольса, у Клічаўскім р-не. (Кліч.)

КУЧАРЫНА, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 52 двары, 134 жых., АТС, ФАП, СДК, крама, вытв. уч-к ЗАТ "Амкадор-Шклоў", МТФ, аграсядз. "Галінка". Вар. назвы – в. Кучырына. (Шкл.)

КУЧУГУР, балотны масіў, паміж вв. Агееўка і Фойна Магілёўскага р-на. Выток руч. Хвоенка. Гарадзішча. (Маг.)

КУЧУКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на З ад а/г Родня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

КУЧУКІ, х., да 1920-х гг. у Родненскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідаваны. (Клім.)

КУЧУКОВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Клін Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

КУЧЫН, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 48 двароў, 89 жых., ФАП, крама, мехдвор, зернеток, МТФ. Бр. магіла партызан. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

КУЧЫНСКІ ЛЕС, л.м., вакол в. Кучын Быхаўскага р-на, на мяжы Быхаўскага і Магілёўскага раёнаў. У жніўні 1942 г. пры прарыве фашысцкай блакады загінуў асабовы склад 61-га партызан. атрада. Стэла (Бых., Магіл.)

КУЧЫРЫНА, в. Вар. назвы – в. Кучарына Шклоўскага р-на ў XVIII ст. (Шкл.)

КУЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

КУЧЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

КУШНЕРАВА ХАТА, ур., лясное, каля в. Краснае Глускага р-на. (Глуск.)

КУШНЕРАЎКА, руч., левы прыт. р. Проня (бас. р. Сож) у Горацкім р-не. Даўж. 6 км. Выток ва ўр. Ржаўка, за 0,5 км на У ад в. Вялікія Шарыпы, вусце за 0,7 км на ПдЗ ад в. Масалыкі. (Гор.)

КЫЗІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

Л

ЛАБАДЫРАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на У ад в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛАБАНАЎКА, а/г, Сормаўскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 110 двароў, 292 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, шк.-сад, клуб,

б-ка, КПП, крама, аграсядз. "Сядзіба", ф. Бр. магіла сав. воінаў. Месца знах. скарбу. Ц. с/с у 1924 – 1992 гг. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

ЛАБАНАЎКА, пагорак, у в. Конанаўка Чавускага р-на. Курган. (Чав.)

ЛАБАНАЎСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на ПдЗ ад а/г Лабанаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛАБАНАЎСКІ С/С, с/с Чэрыкаўскага р-на, у 1924 – 1992 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чэрыкаўскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Чэрыкаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Чэрыкаўскім р-не, з 20.02.1938 г. у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 16.09.1959 у Крычаўскім. Ліквідаваны 24.06.1960, аднаўлены 04.06.1965 у Крычаўскім, з 30.07.1966 у Чэрыкаўскім р-не. Ліквідаваны ў 1986 г. Тэр. с/с далуч. да Верамейскага і Сормаўскага с/с. (Чэр.)

ЛАБАНАЎШЧЫНА, засц., да 1920-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на, каля в. Любішча. Ліквідавана. (Кругл.)

ЛАБАНАЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Прудок. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛАБЖАНКА, з.а., мясц. знач., на тэр. Крычаўскага і Клімавіцкага р-наў, на ПдУ ад г. Крычаў, па р. Лабжанка, з 1981 г. Пл. каля 3,5 тыс. га. Разліч. на аднач. адпач. 3,5 тыс. чал. з гг. Крычаў, Клімавічы. (Крыч., Клім.)

ЛАБЖАНКА, р., левы прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро) у Клімавіцкім і Крычаўскім р-нах. Даўж. 54 км. Выток на Пд ускр. в. Недзведзь Клімавіцкага р-на, вусце за 3 км на З ад в. Рудня Клімавіцкага, за 2 км на Пд ад п. Першакрычаўскі Крычаўскага р-на. Пл. вдзб. 489 км^2. Сяр. расход вады ў вусці 3,1 м^3/с. Сяр. нахіл водн. пав. 1,3‰. Асн. прыт.: Пераваловачня, Бароўка (злева), Рэкта (справа). Гушч. рачной сеткі 0,52 км/км^2. Вар. назвы – р. Лобжа. Бабры. (Клім., Крыч.)

ЛАБЖАНСКІ ЛЕС, л.м., на пр. бер. р. Асцёр, паміж вв. Новы і Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАБЖАНСКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, на З р-на. Утвор. 11.04.1960 г. з Дубравіцкага і Лапатавіцкага с/с. 15 снп, 443 двары, 953 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2 – 2 снп, ад 5 да 15 – 1. (Клім.)

ЛАБКІ, в. Гл. а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛАБКОВІЦА, в., Ліпеньскі с/с Асіповіцкага р-на, 31 жых. (Асіп.)

ЛАБКОВІЦКАЕ, рад., фасфарытаў, на тэр. Мсціслаўскага і Крычаўскага р-наў, на З ад а/г Лабковічы. Зап. разв. 18,6, персп. – да 400 млн. т. Магутн. да 3 м. Глыб. заляган. 23-77 м. Не распрацоўв. (Мсц., Крыч.)

ЛАБКОВІЦКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, на ПнУ р-на. Утвор. 16.07.1954 г. у Крычаўскім р-не, з 25.12.1962 у Мсціслаўскім, з 06.01.1965 у Крычаўскім р-не Магілёўскай вобл. СВК "Бель" (в. Бель І). 21 снп, 867 двароў, 1953 жых. (Крыч.)

ЛАБКОВІЧЫ, а/г, ц. с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XV ст., 239 двароў, 550 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., д/с-СШ, СДК, б-ка-музей, кавярня, 3 крамы, пост МНС, ф., кацельня. Курган, стаянка, селішча, могільнік. У І пал. XV ст. кн. Юрый Мсціслаўскі падарыў "бабровыя гоні ад Маламлі да Лабкоўскага рубяжу" Андрэеўскаму ман. Радз.: К. Кісялёва, дзярж. дзеяча; М. Барашкова, журналіста. Старажытн. назва – Лабкоўскія, Лабкі. Да рц – 18, да чыг. ст. Крычаў – 13 км. (Крыч.)

ЛАБКОВІЧЫ, п., у 1810 – 1910-х гг. у Крычаўскім р-не. Засн. як аракчэеўскае ваен. пасял. Далуч. да а/г Лабковічы. (Крыч.)

ЛАБКОЎСКІЯ, в. Гл. а/г Лабковічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛАБЧАНКА, ЛОБЧАНКА, р. Гл. р. Лобчанка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛАБЧАНКА, р., на мяжы Чэрыкаўскага і Слаўгарадскага р-наў, пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 30 км. Пл. вдзб. 122 км^2. Сяр. нахіл 1,2‰. Выток на ПдУ ад в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на, вусце ў Чэрыкаўскім р-не. (Слаўг., Чэр.)

ЛАВАЖЫ, воз., старык, у пойме пр. бер. р. Бярэзіна, на мяжы Бабруйскага і Асіповіцкага р-наў, за 2 км на ПдЗ ад в. Старое Сяло Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛАВАЧКІ, перакат р. Бярэзіна, на мяжы Клічаўскага і Асіповіцкага р-наў, за 5 км на З ад в. Віркаў Клічаўскага р-на. (Асіп., Кліч.)

ЛАВАЧКІ, ур., лясное, на У ад а/г Белая Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛАВЕЦ, в., з 1568 г. у Вендаражскім с/с Магілёўскага р-на, без жых. (Маг.)

ЛАВОЖ, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Бярэзіна, на Пн ад а/г Свіслач Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛАВОЦКАЯ ДАРОГА, прасёлачная, Шупені – Тубушкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАВУТКІ I, ЛАВУТКІ ПЕРШЫЯ, засц., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛАВУТКІ II, ЛАВУТКІ ДРУГІЯ, засц., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛАВУТКІ, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 6 двароў, 8 жых. (Кругл.)

ЛАВЫ, балота, пераход. тыпу, паміж вв. Ламбава і Панкратавічы Бабруйскага р-на. Зап. торфу, сапрапелю. (Бабр.).

ЛАВЫ, канал, меліярац., левы прыт. руч. Азёры (бас. р. Дняпро) у Бабруйскім р-не. Даўж. 5 км. Выток за 1 км на Пд ад в. Панкратавічы, вусце за 1,5 км на Пд ад в. Ламбава. (Бабр.)

ЛАВЫ, ур., леса-балотнае, 7 км на Пд ад а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛАГАДАВА, в., Ямніцкі с/с Быхаўскага р-на, 34 двары, 56 жых. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛАГАДАЖ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на. Гл. в. Лагадоўка. (Бабр.)

ЛАГАДЗЕВА, в. Гл. в. Лагадава Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛАГАДОЎКА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 2 двары, 2 жых. Назва в. Лагадаж у XVI ст. (Бабр.)

ЛАГЕРНАЯ СЛАБОДКА, х., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

ЛАГЧЫНА, лог, у полі, каля р. Чарняўка, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛАДЗІКАВА ПОЛЕ, ур. Гл. ур. Ладзікава Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛАДЗІКАВА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Віляхаўка Быхаўскага р-на, на пр. бер. руч. Віляхаўка. Селішча II – V і VI – VIII ст. н.э. (Бых.)

ЛАДНЁЎКА, р. Гл. р. Лясная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛАДОНЬКАВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

ЛАДОШКАВА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАДЫЖАНА I, ЛАДЫЖАНА ПЕРШАЯ, в., да 1930 г. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. Аб'яд. з в. Ладыжана Другая. (Шкл.)

ЛАДЫЖАНА II, ЛАДЫЖАНА ДРУГАЯ, в., да 1930 г. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. Аб'яд. з в. Ладыжана Першая. (Шкл.)

ЛАДЫЖАНА, в., Ардацкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1742 г., 2 двары, 3 жых. Бр. магіла сав. воінаў. Вар. назвы – Глінічаўскі Абруб, Ладыжанскі Абруб. (Шкл.)

ЛАДЫЖАНСКІ АБРУБ, в., назва в. Ладыжана Шклоўскага р-на ў XVIII ст. (Шкл.)

ЛАДЫМІРАВА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, на Пн ад в. Шаламы II. Ліквідаваны. Вар. назвы – Уладзімірава. (Слаўг.)

ЛАЖАМЕНТ, гарадзішча, за 0,3 км на ПнЗ ад в. Паўлінка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛАЖКІ, ур., хмызовае, на У ад в. Акушкі Горацкага р-на. (Гор.)

ЛАЗА I, ЛАЗА ПЕРШАЯ, зак., мясц. знач., гідрал., за 1,5 км на Пд ад в. Дзедня Чавускага р-на, з 1995 г. Пл. 11 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. Зап. торфу 25 тыс. т. (Чав.)

ЛАЗА I, ЛАЗА ПЕРШАЯ, ур., хмызова-балотнае, за 1,5 км на Пд ад в. Дзедня Чавускага р-на. Пл. 11 га. Ахоўв. тэр. (Чав.)

ЛАЗА II, ЛАЗА ДРУГАЯ, ур., хмызова-балотнае, каля ўр. Лаза Першая Чавускага р-на. (Чав.)

ЛАЗА, ур. Гл. ур. Мураванка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАЗА, ур., леса-балотнае, за 1 км на ПнУ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗА, ур., хмызовае, на ўскр. в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛАЗАВІЦА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1992 г., за 0,6 км на ПдУ ад в. Загацце Клічаўскага р-на. Пл. 329 га. Зап. 329 тыс. т. торфу. (Кліч.)

ЛАЗАРАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Хількавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАЗАРАВА, в., да 1920-х гг. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЛАЗАРАВІЦКАЕ, рад., мелу, карэннае, у даліне р. Дняпро, каля в. Лазаравічы Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛАЗАРАВІЧЫ, в., Навабыхаўскі с/с Быхаўскага р-на, 52 двары, 106 жых., крама, МТФ. Месца знах. скарбу. Помн. землякам. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Бых.)

ЛАЗАРЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗЕНКА, ур., лясное, за 0,5 км на У ад р. Пціч, на ПнУ ад в. Заракуша Глускага р-на. (Глуск.)

ЛАЗЕНКА, х., да 1940-х гг. у Каткаўскім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЛАЗЕРАВА, с. Гл. в. Петухоўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛАЗЗЁ, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 5 двароў, 6 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. Кург. могільнік. (Кліч.)

ЛАЗІЦЫ, в. Гл. в. Вялікія Лазіцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАЗІЦЫ, карчма, да 1920-х гг. у Шклоўскім р-не. Далуч. да в. Вялікія Лазіцы 1897 г. – 1 двор, 11 жых. (Шкл.)

ЛАЗІЦЫ, фальв., да 1920-х гг. у Шклоўскім р-не. Далуч. да в. Вялікія Лазіцы. У 1897 г. – 1 двор, 10 жых. (Шкл.)

ЛАЗІЧКА, ур., с.-г. угоддзі, 3 частка ўр. Кнея Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛАЗІЧЫ, в., у XVI – XIX стст. у Бялыніцкім р-не. Ліквідавана. (Бял.)

ЛАЗНЕЎКА, р., на Пд р-на, пр. прыт. р. Пална. Даўж. 12 км. Выток на Пн ад в. Косцінка, вусце на Пд в. Пална Магілёўскага р-на. 2 возеры. Цячэ праз а/г Сідаравічы. Вдзб. 40 км^2, пад лесам – 40%. (Маг.)

ЛАЗНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад шашы, на З ад в. Маісеевічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛАЗОВАЕ, в., Градзянскі с/с Асіповіцкага р-на, 23 двары, 46 жых. Магіла ахвяр фашызму, мемар. к-с. (Асіп.)

ЛАЗОВАЯ БУДА, в., да 1930-х гг. у Мышкавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЛАЗОВАЯ БУДА, ур., с.-г. угоддзі, паміж а/г Мышкавічы і в. Віктараўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛАЗОВІЦА, в., старажытн. назва в. Лазовіцы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗОВІЦА, рад., мелу, частка рад. Клімавіцкае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗОВІЦКАЕ, вдсх., на р. Рэкта, за 0,5 км на У ад в. Лазовіца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗОВІЦКАЕ, рад., сілікатн. пяскоў, каля в. Лазовіцы Клімавіцкага р-на. Распрац. сілікатн. з-дам з 1928 г. (Клім.)

ЛАЗОВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, на Пд р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Клімавіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Клімавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. 8 снп, 302 двары, 860 жых. (Клім.)

ЛАЗОВІЦЫ, в., ц. с/с Клімавіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 38 двароў, 97 жых., перасоўн. п/а, азёрн. гасп. і пчалапасека РУП "Клімавіцкі ЛГЗ", ААТ "Легаж", крама, сілікат. з-д КБМ. З 1784 г. – мяст. Царква (1893) – помн. архітэкт., помн. народн. драўлян. дойлід.; касцёл і кляштар дамініканцаў (XVII – XX стст.). Помн. землякам. Стаянка і селішча. Да рц – 6, да чыг. ст. Асмолавічы – 4 км. (Клім.)

ЛАЗОЎКА, в., у 1768 – 2006 гг. у Янаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЛАЗОЎКА, рад., мелу, за 5,5 км на ПнЗ ад г. п. Хоцімск. Зап. каля 300 тыс. т. Не распрацоўв. (Хоц.)

ЛАЗОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на ПнЗ ад г. п. Хоцімск, за 1 км на Пн ад в. Шаладонаўка, на м. б. в. Лазоўка Янаўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛАЗОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на З а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЗОЎКА, ур., хмызова-лясное, у в. Лазоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛАЗОЎСКАЕ, рад., мелу. Гл. рад. Лазоўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛАЗОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на У ўскр. в. Казаброддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАЗУРНЫ І, ЛАЗУРНЫ ПЕРШЫ, п., з 1990-х гг. як п. Піянерскі, потым в. Сонечная для перасял. з Чэрыкаўскага р-на. У 1997 г. перайменав. у в. Камаровічы Горацкага р-на. (Гор.)

ЛАЗУРНЫ ІІ, ЛАЗУРНЫ ДРУГІ, п., з 1990-х гг. для перасял. са Слаўгарадскага р-на. У 1997 г. перайменав. у в. Старынкі. (Гор.)

ЛАЙКОЎСКІ, п., да 1999 г. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны аднаўлены. (Крыч.)

ЛАЙКОЎСКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, за 1,5 км на З ад в. Дарлівае Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛАКАЦЕЦ, ур., с.-г. угоддзі, у даліне р. Тур'я, каля г.п. Краснаполле. У XIX ст. здаб. балотн. жалезн. руд. (Краснап.)

ЛАКІЗА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Знах. каля в. Шаламы Другія. (Слаўг.)

ЛАКІЗАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛАКУЦЁВА, старажытн. назва в. Лакуці Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАКУЦЁЎСКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. у 1924 г. як Падгайцаўскі с/с. Ліквідаваны ў 1960 г. Тэр. с/с далуч. да Заходскага с/с. Гл. Падгайцаўскі с/с. (Шкл.)

ЛАКУЦІ, в., Заходскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1643 г. як в. Лакуцёва, 80 двароў, 198 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с, клуб, б-ка, крама, МТФ. Бр. магіла сав. воінаў. Помн.: землякам, У. Леніну. Буд. пашт. ст. (XIX ст.). Месца знах. скарбу. У XVII – XIX стст. – с. Дубраўка. У 1742 г. – 16 двароў. У 1897 – 329 жых., у 1898 г. – лесапільня. Спалена фашыстамі ў 1941 г. Пасля вайны аднаўлена. Вар. назвы – в. Лукуты. (Шкл.)

ЛАКЦІ, п., да 1968 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

ЛАКЦІ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПдЗ ад в. Доўгая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛАМАЧЫ РАВОК, равок, з вых. у даліну р. Жадунька, у в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛАМБАВА, в., Кавалёўскі с/с Бабруйскага р-на, 77 двароў, 188 жых., п/а, ФАП. У 1964 – 1982 г. – ц. Ламбаўскага с/с. (Бабр.)

ЛАМБАЎСКІ С/С, с/с Бабруйскага р-на, у 1964 – 1982 гг. Утвор. 25.02.1964 г. замест Мальеўскага с/с. Скасаваны 20.12.1982 г. Тэр. с/с перададз. у Кавалёўскі с/с. (Бабр.)

ЛАМОК, ур., хмызовае, на З ускр. в. Благаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАМЫ, в., Вішнёўскі с/с Бабруйскага р-на, 38 двароў, 64 жых., крама, вайсковыя склады. (Бабр.)

ЛАМЫ, п., Тур'янскі с/с Краснапольскага р-на, 10 двароў, 20 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

ЛАМЭНТАВА, балота, за 0,5 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАМЭНТАВЫ КУСТЫ, л.м., за 4 км на З ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАНЬКАВА, а/г, ц. с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 76 двароў, 224 жых., п/а, АТС, ФАП, апт., СДК, б-ка, КПП, крама, ф., к-с БРЖ. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, помн. землякам. Месца знах. скарбу. Да рц – 7, да чыг. ст. Друць – 47 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЛАНЬКАЎ, в. Вар. назвы – а/г Ланькава Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛАНЬКАЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, на Пн р-на, 11611 га. З 21.10.1924 г. пераўтвор. з Рагацкага с/с Бялыніцкага р-на Магілёўскай акругі, з 26.07.1930 у Бялыніцкім р-не, з 20.02.1938 у Бялыніцкім р-не Магілёўскай вобл. СВК "Ількавічы" (а/г Іскра). 23 снп, 476 двароў, 1069 жых. (Бял.)

ЛАПАЕЎ САД, сад, на Пн ускр. в. Дубравіца Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАПАТА, ур., лясная паляна, каля в. Дубейкава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛАПАТАВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1954 – 1960 гг. Перайменав. з Гразівецкага 16.07.1954 г. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Лабжанскага с/с. (Клім.)

ЛАПАТАВІЧЫ, в., Лабжанскі с/с Клімавіцкага р-на, 22 двары, 44 жых. Царква – помн. архітэкт. пач. XX ст. Помн. землякам. Стаянка, селішча ва ўр. Бабья Гара. Ц. с/с у 1954 – 1960 гг. (Клім.)

ЛАПАТАЎШЧЫНА, л.м. і с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад в. Пад'елле Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАПАТЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля ўр. Мельнік, каля в. Мельнік Бялыніцкага р-на, за 6 км ад г.п. Бялынічы. Пл. 139,5 га. (Бял.)

ЛАПАТЫ, ур., с.-г. угоддзі, на З а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛАПАЦІН II, ЛАПАЦІН ДРУГІ, фальв., да 1920-х гг. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага

р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 1 двор, 16 жых. (Мсц.)

ЛАПАЦІН ІІ, ЛАПАЦІН ДРУГІ, фальв., да 1920-х гг. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 5 двароў, 34 жых. (Мсц.)

ЛАПАЦІН, в., старажытн. назва в. Лапаціна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛАПАЦІН, маёнтак, да 1910-х гг. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 1 двор, 24 жых., млын. (Мсц.)

ЛАПАЦІНА, в., Мушынскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1763 г. як маёнтак Лапацін, 29 двароў, 64 жых., крама. У 1785 г. – сукнавальня, у 1897 – 46 двароў, 303 жых. У 1940 г. далуч. п. Зады. Ц. с/с у 1924 – 1926 гг. Радз.: І. Лапацінскага (XVIII ст.), скарб. пісара ВКЛ, аўт. "Дыярыуша жыцця"; Дз. Іванова, д.г.н., палеагеографа. (Мсц.)

ЛАПАЦІНА, ур., с.-г. угоддзі, паміж каналам Трубінка і п. Савецкі, на ПнЗ ад г. Асіповічы. Пл. каля 35 га. (Асіп.)

ЛАПАЦІНСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1924 – 1926 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Мсціслаўскім р-не Калінінскай акр., 24.09.1926 г. перайменав.у Ходасаўскі с/с. (Мсц.)

ЛАПАЦІЦКІ С/С, с/с Слаўгарадскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Прапойскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Прапойскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 23.05.1945 у Слаўгарадскім р-не, з 25.12.1962 у Чавускім р-не, з 06.01.1965 у Слаўгарадскім р-не. СВК: "Жалезінскі" (а/г Лапацічы), "Лясная" (а/г Лясная). 14 снп, 672 двары, 1479 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 – 10 снп, 5 – 15 Кі/км² – 4 снп (Слаўг.)

ЛАПАЦІЧЫ, а/г, ц. с/с Слаўгарадскага р-на і СВК "Жалезінскі", вядом. з XVII ст., 192 двары, 498 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, шк., д/с, СДК, б-ка, КПП, пост МНС, крама, закусачная, лясн., ф. 2 старажытн. стаянкі, кург. могільнік, селішча. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. У 1708 г. – лагер руск. войск. У 1898 г. лесапіл. мануфактура, 50 раб. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². Да рц – 18, да чыг. ст. Чавусы – 32 км. (Слаўг.)

ЛАПЕНІ, в., Антонаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1604 г. як с., 15 двароў, 33 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1635 г. абруб, у 1785 – 18 двароў, 136 жых., у 1858 – карчма. У 1897 – 32 двары, 208 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км².(Чав.)

ЛАПІЦКІ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Хількавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАПІЦКІ ПАРК, парк, у в. Дуброва Асіповіцкага р-на. Гл. п.п. "Дэндрапарк". (Асіп.)

ЛАПІЦКІ С/С, с/с Асіповіцкага р-на, на З р-на. Утвор. 20.08.1924 г., з 06.01.1965 у р-не. СВК: "К.-с "Лапічы" (а/г Лапічы), "К.-с "Чырвоны ўдарнік" (а/г Жорнаўка), Жорнаўская э/б НДІ Лясной гасп. НАНБ, Жорнаўскі воп.-паказ. лясгас. 26 снп, 1078 двароў, 2504 жых. (Асіп.)

ЛАПІЦКІ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛАПІЧЫ І, ЛАПІЧЫ ПЕРШЫЯ, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да а/г Лапічы. (Асіп.)

ЛАПІЧЫ ІІ, ЛАПІЧЫ ДРУГІЯ, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да а/г Лапічы. (Асіп.)

ЛАПІЧЫ, а/г, ц. с/с і СВК "К.-с "Лапічы", 426 двароў, 1100 жых., 2 п/а, 2 аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, радыёвузел, б-ца, апт., д/с-шк., д/с "Сонейка", дз. шк. мастац., аддз. спарт. шк., клуб, б-ка, КПП, пральня, сац. пункт, лазня, 5 крамаў, стал., 3 кацельні, падст. эл/сетак, Асіповіцкае ўпраўл. магістрал. газаправодаў ААТ "Белтрансгаз", лясн., аграсядз. "Гасціннае падвор'е", "Прыдарожнае", "Лапічанка". Да чыг. ст. Лапічы – 4, да рц – 24 км. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, магіла ахвяр фашызму, гарадзішча. (Асіп.)

ЛАПІЧЫ, чыг. ст., на чыг. Асіповічы – Градзянка, Лапіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 32 двары, 60 жых. Вар. назвы – п. Станцыя Лапічы. (Асіп.)

ЛАПКІ, ур., с.-г. угоддзі, ворыва КУСП "Доўгавіцкі" Клічаўскага р-на. Пл. 34,1 га. (Кліч.)

ЛАПНІКІ, в., да 1964 г. у Эсьмонскім с/с. Перайменав. у в. Гардава. (Бял.)

ЛАПЦІНА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАПЦІНСКІ БОР, ур., хмызова-лясное, на м. б. х Лапцінскі Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛАПЦІНСКІ БОР, х., да 1977 г. у Машчаніцкім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

ЛАПША, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛАПЫ, ур., с.-г. угоддзі, забалоч. луг, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛАР'ЯНАВА, в., Сялецкі с/с Мсціслаўскага р-на, 82 двары, 209 жых., п/а, ФАП, клуб-б-ка, крама, вытв. уч-к СВК "Мазалаўскі", ф. Помн. землякам. У 1897 – 208 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1976 г. далуч. в. Рафалава. (Мсц.)

ЛАР'ЯНАЎСКАЯ ДАРОГА, дарога Галкавічы – Зяціца Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛАСІ, п., Брожскі с/с Бабруйскага р-на, 62 двары, 109 жых., ф. (Бабр.)

ЛАСІНАЯ ГАРА, ур., лясная паляна, у лесе, на лев. бер. р. Асліўка, за 2 км на У ад в. Стаі Круглянскага р-на. Выш. 189 м н.у.м. (Кругл.)

ЛАСІНКА, дарога, на ПнЗ ад в. Кунцы Круглянскага р-на, дарога Кунцы – Конанавічы. (Кругл.)

ЛАСІНКА, п., да 1993 г. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на. Адселены. (Краснап.)

ЛАСІНКА, р., у Краснапольскім р-не і Бранскай вобл. РФ, пр. прыт. р. Дарагоўша (бас. р. Беседзь). Даўж. 16 км. Пл. вдзб. 93 км². Сяр. нахіл водн. пав. 0,6‰. Выток за 1 км на У ад в. Ласінка Краснапольскага р-на, вусце ў РФ. Пад лесам 16% вдзб. (Краснап.)

ЛАСІНКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАСІННЫ РОГ, ур., лясное, за 2 км на Пд ад в. Быстрая Горацкага р-на. (Гор.)

ЛАСІННЫЯ КАРМУШКІ, ур., лясное, хвойнік, на ПдУ ад в. Гарадзец Кіраўскага р-на, на ПнУ ад ур. Крыжыкі, на Пн ад кропкі 182 м н.у.м. і на Пн ад дарогі Гарадзец – Скачок, на З ад п. Скачок. (Кір.)

ЛАСКОЎ, п., да 1977 г. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛАСТАЎКА, ур. Гл. ур. Ластачка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛАСТАЧКА, ЛАСТАЎКА, пляж, ніжэй маста праз р. Віхра, у г. Мсціслаў. (Мсц.)

ЛАСТРЫГІНА, в., Сялецкі с/с Мсціслаўскага р-на, 6 двароў, 6 жых. (Мсц.)

ЛАСЬКОЎ, ур., с.-г. угоддзі, каля лесу, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАТАНАЎКА, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 3 двары, 3 жых. (Маг.)

ЛАТКАЛОНІЯ, в., Следзюкоўскі с/с Быхаўскага р-на, 16 двароў, 24 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛАТРОШЧА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 4 двары, 4 жых. (Маг.)

ЛАТЫГАЎКА, роў, падзял. на часткі в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАТЫНЬ, мкр-н, гістар. "канец" г. Крычаў. (Крыч.)

ЛАТЫШСКАЯ КАЛОНІЯ, в. Гл. в. Латкалонія, Калона Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛАТЫШСКАЯ ШКОЛА, ур., лясное, на лев. бер. р. Пціч, каля в. Халапенічы Глускага р-на. Да вайны – латыш. пасял. (Глуск.)

ЛАТЫШСКІЯ ХУТАРЫ, х., да 1920-х гг. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. (Кір.)

ЛАТЫШЧЫНА, в., Рэчыцкі с/с Чэрыкаўскага р-на, 36 двароў, 135 жых., к-с БРЖ, газаразмеркав. ст., дом сац. пасл., крама. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

ЛАТЫШЧЫНА, п., да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Новыя Комсенічы. Старажытн. назва – в. Ясная Паляна. (Шкл.)

ЛАТЫШЧЫНА, п., частка в. Новыя Комсенічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАТЫШЧЫНА, ур., леса-балотнае, за 0,5 км на ПдУ ад в. Іванава Слабада Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАТЫШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі і хмызнякі, за 3км на ПдЗ ад в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛАТЫШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Красавічы Клімавіцкага р-на. Латышскія могілкі. Вар. назвы – Раўнішча. (Клім.)

ЛАТЫШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАТЫШЫ, х., група латыш. хутароў, у 1900 – 1940-х гг. у Кульшыцкім с/с, каля вв. Кульшычы і Хоцішча. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛАЎКІ, ур., леса-балотнае, паміж вв. Дубаўка і Тубушкі Круглянскага р-на. Пл. каля 70 га. Выток р. Сітня. (Кругл.)

ЛАЎНАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛАЎНАЕ, ур., с.-г. угоддзі, у лесе, па дарозе Зарэчча – Новае Поле Круглянскага р-на, на лев. бер. р. Асліўка. (Кругл.)

ЛАЎНІКАЎ БУЧОК, ур., хмызовае, у в. Еўдакімавічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛАЎРОЎСКІ, п., да 1950 г. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да а/г Бяседавічы. (Хоц.)

ЛАЎРЫЧЫХІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАЎРЭЕЎ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад ур. Навумаўшчына Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛАЎРЭЕЎ, х., да 1920-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

ЛАЎСАНАЎСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі, з 1990-х гг., па пр-це Шміта, на Пд ад ААТ "Хімвалакно" ("Лаўсан"). (Маг.)

ЛАЎСКАЕ, балота. Гл. балота Лавы Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛАЎСКАЕ, рад., сапрапелю, на балоце Лавы Бабруйскага р-на. Зап. 2,2 млн м³. Пл. 146 га. Сапрапель прыдатны на ўгнаенне, для кальматац. глебы. (Бабр.)

ЛАЎСКАЕ, рад., торфу, на балоце Лавы Бабруйскага р-на. Пл. каля 200 га. (Бабр.)

ЛАХВА, вдсх., на З в. Грыбачы Магілёўскага р-на, на р. Лахва. Пл. 25 га. Даўж. каля 1 км. (Маг.)

ЛАХВА, з.а., мясц. знач., у 1981 – 1986 гг., па р. Лахва, у Магілёўскім і Быхаўскім р-нах. Пл. 11,4 тыс. га. Пад лесам – 66%, пераваж. хваёв. і ялов. лясы. Дз. лаг. "Алімпія" (а/г Мяжысяткі) Магілёўскага р-на). Лахвіцкая л.д. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Маг.)

ЛАХВА, п., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 6 двароў, 7 жых. (Маг.)

ЛАХВА, р., пр. прыт. р. Дняпро, у Шклоўскім, Магілёўскім і Быхаўскім р-нах. Даўж. 90 км. Гал. пр.: руч. Чарняўка (злева), рр. Лахвіца, Жыварэзка, Праціўніца (справа). Вдсх. каля в. Грыбачы. У Пд частцы даліны старыкі. Вдзб. 731 км², пад лесам – 29%. Гушч. рачн. сеткі 0,39 км/км². На ПдЗ ад Магілёва – з.а. "Лахва". Выток за 1 км на ПдУ ад в. Старая Вадва Шклоўскага р-на, вусце на У в. Залахвенне Быхаўскага р-на. (Шкл., Маг., Бых.)

ЛАХВІЦА, р., пр. прыт. р. Лахва (бас. р. Дняпро), у Бялыніцкім і Магілёўскім р-нах. Даўж. 19 км. Каля в. Лубнішча II – вдсх. Вдзб. 75 км², пад лесам – 24%. Выток за 2,5 км на ПнЗ ад в. Ермаловічы Бялыніцкага р-на, вусце ў Магілёўскім р-не. (Бял., Маг.)

ЛАХВІЦКАЯ ЛЯСНАЯ ДАЧА, л.м., за 20 км на ПдЗ ад Магілёва, у Пд частцы Чамяранскага лясн. Пл. 2,1 тыс. га. Лясы пераваж. хваёв. і ялов., у пойме Лахвы – чорнаальхов. (Маг.)

ЛАХМАНКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛАШОВЕЦ, ур., лясное, за 2 км на Пн ад в. Заракуша Глускага р-на, на пр. бер. р. Пціч. (Глуск.)

ЛАШЧАЕВА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пн ад в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛАШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЕАНПОЛЛЕ, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 7 двароў, 13 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Душылаўка, Леванполле, Лявонава Поле. (Клім.).

ЛЕБЕДЗЕЎСКАЕ, воз., бас. р. Касалянка, на Пд ад в. Слаўня Слаўгарадскага р-на, на мяжы з Гомельскай вобл. Выток р. Касалянка, упад. р. Пацея. (Слаўг.)

ЛЕБЯДЗЕВА, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 51 двор, 82 жых., б-ка-клуб, крама, ф. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

ЛЕБЯДЗЕЎКА, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 24 двары, 33 жых. (Бабр.)

ЛЕБЯДЗЁЎКА, в., Свенскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XIX ст., 27 двароў, 53 жых., дом сац. пасл. Бр. магіла сав. воінаў. Радз. А. Старавойтава, Гер. Сац. Працы, засл. буд. БССР, Ганар. грамадз. г. Магілёва. У 1884 г. – 205 жых. Вар. назвы – Крывая Слабада, Крывая. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ЛЕБЯДЗЁЎКА, р., пр. прыт. р. Быстрая (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 19 км. Пл. вдзб. 67 км². Выток на Пд ускр. в. Андзекалава, вусце за 1 км на ПдУ ад в. Паляшчыцы. (Гор.)

ЛЕБЯДЗІНАЕ, ур., частка пр. бер. р. Друць, у Кіраўскім р-не, на Чыгірынскім вдсх., на ніжнім б'ефе, за 0,2–0,3 км ад плаціны ГЭС. Белыя лебядзі. (Кір.)

ЛЕБЯДЗЯНКА, в., ц с/с і СВК "Лебядзянка" Бялыніцкага р-на, вядом. з XIX ст., 87 двароў, 251 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, СШ-д/с, дз. спарт. шк., СДК, б-ка, пост МНС, крама, ф. Ц с/с з 1960 г. Да рц – 17, да чыг. ст. Вендрыж – 19 км. (Бял.).

ЛЕБЯДЗЯНКАЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на, на ПнУ р-на, 15360 га. Перайменав. з Прыхабскага 11.04.1960 г. СВК "Лебядзянка" (в. Лебядзянка), 19 снп, 523 двары, 1146 жых. (Бял.).

ЛЕВАНДАРШЧЫНА, х., да 1917 г. у Лабжанскім с/с Клімавіцкага р-на. Перайменав. у в. Гарадок. (Клім.)

ЛЕВАНОВА, в., да 1975 г. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЛЕВАНОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЕВАНОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЕВАНПОЛЛЕ, в. Гл. в. Леанполле Клімавіцкага р-на. (Клім.).

ЛЕВАНПОЛЛЕ, в. Гл. Леанполле Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЕВАЯ ПЦІЧ, левы рукаў р. Пціч, на У ад г.п. Глуск. (Глуск.)

ЛЕВЫ ВАБІЧ, р. Гл. р. Чарнаводка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛЁГКАВА КРЫНІЦА, крын., на Пн ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЁГКАЎ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Ляснянскім с/с. Ліквідаваны. Крын. (Кругл.)

ЛЕЖАКОЎСКА-ХВОШЧАЎСКАЕ, зак., мясц. знач., гідрал., воднарэжымны, з 1993 г., за 1 км на ПдЗ ад в. Брусы Клічаўскага р-на. Пл. 292 га. Зап. 375 тыс. т торфу. (Кліч.)

ЛЕЖНЕЎКА, в., Дашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з 1601 г., 66 двароў, 148 жых., клуб, крама. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

ЛЕЙЧЫЦЫ, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 37 двароў, 69 жых., ф. (Бабр.)

ЛЕКАРСКІ ЛЕС, ур., лясное, каля б. в. Лекаршчына Чавускага р-на. (Чав.)

ЛЕКЕРТА, п., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 49 двароў, 121 жых. Кург. могільнік – 14 насыпаў. (Бабр.)

ЛЕМЕНЬ, воз. Гл. воз. Лімень Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЕМЕНЬ, п. Гл. п. Лімень Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЕМЕШАВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЕНА, р. Вар. назвы – р. Яленка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛЕНА, р., у Чэрыкаўскім і Крычаўскім р-нах, левы прыт. р. Яленка (бас. р. Сож). Даўж. 9,2 км. Выток на Пд ускр. в. Дарагая Крычаўскага р-на, вусце за 2 км на ПнЗ ад в. Халоблін Чэрыкаўскага р-на. Рэчышча каналізав. на працяг. 7 км (ад вытоку да в. Халоблін). Вар. назвы – р. Халоблінка, Яленка. (Крыч., Чэр.)

ЛЕНІНА, а/г, Сычкаўсі с/с Бабруйскага р-на, 234 двары, 552 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., СШ-д/с, філ. дз. шк. мастац., д/с, клуб, б-ка, КПП, 2 крамы, ф., аграсядз. "Ізабэла". "Домік на Садавой". (Бабр.)

ЛЕНІНА, а/г, ц. с/с і КСУП "Племз-д "Леніна" Горацкага р-на, вядом. з XVI ст. як маёнтак Раманава, 552 двары, 1215 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, п-ка, апт., амбул., ст. хутк. дапам., педкаледж, СШ, шк.-інтэрнат, муз. шк., д/с, ДК, б-ка, аддз. раён. ц. сац. абслугоўв. насельн., КПП, гатэль, рэстаран, гандл. ц., 2 прыват. гандл. кропкі, свінак-с, к-с БРЖ, ф., уч-кі УКВП "Камунальнік", УКП "Цеплавая энергетыка". У 1647 – 1924 гг. – мяст. У 1708 г. – кват. руск. арміі, у 1812 г. гал. кват. М. Кутузава. У кастр. 1943 г. баявое хрышч. 1-й Польск. дыв. імя Т. Касцюшкі. Магілы невядом. сав. і польск. салдатаў, бр. магілы сав. і польск. воінаў, Музей і мемар. к-с сав.-польск. баяв. садружн. (з 1968 г.). Да 1918 г. – Раманава. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 17, да чыг. ст. Пагодзіна – 20 км. (Гор.)

ЛЕНІНА, в., Горскі с/с Краснапольскага р-на, 77 двароў, 206 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ

"Беларусбанк", ФАП, СШ-д/с, КПП, клуб, б-ка, 2 крамы, 2 ф. Радз. А. Шамянкова, Гер. Сав. Саюза. Да 1967 г. – в. Гніліца. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

ЛЕНІНА, в., з 1924 г. у Вяззеўскім с/с Асіповіцкага р-на, 25 двароў, 41 жых. (Асіп.)

ЛЕНІНА, п., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, 14 двароў, 18 жых. (Бабр.)

ЛЕНІНА, п., да 1990-х гг. у Акцябрскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідаваны. Да 1937 г. назва п. Чаўны. (Кліч.)

ЛЕНІНА, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Бял.)

ЛЕНІНА, п., Навабыхаўскі с/с Быхаўскага р-на, 10 двароў, 20 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛЕНІНА, п., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 2 двары, 3 жых. Селішча, кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛЕНІНА, п., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, ц. КУСП імя У. Леніна, 270 двароў, 685 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, вет. лячэбн., шк., стал., 2 крамы, крухм. з-д. Бр. магіла сав. воінаў, помн. У. Леніну. (Бабр.)

ЛЕНІНА, х., у 1920 – 1930-х гг. У Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Беражыстае. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЛЕНІНКА, п., да 1990-х гг. у Комсеніцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛЕНІНСКАЕ ВАДАСХОВІШЧА, вдсх., на р. Мярэя, каля а/г Леніна Горацкага р-на. Вар. назвы – Ленінскае, воз. Мярэя. (Гор.)

ЛЕНІНСКАЕ, вдсх. Гл. Ленінскае вадасховішча, воз. Мярэя. (Гор.)

ЛЕНІНСКАЯ ДАРОГА, дарога Ржаўка-Ленінскі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЕНІНСКІ РАЁН, адм. гарадскі р-н, у г. Бабруйск. Утвор. 27.10.1980 г. 96,6 тыс. жых. (перапіс 2009 г.). (Бабр.)

ЛЕНІНСКІ РАЁН, адм. гарадскі р-н, у г. Магілёў. Утвор. 25.12.1962 г. на правабярэжжы г. Магілёў, Пн частка. У 2002 г. далуч. Цэнтральны р-н. Пл. у 1990 г. – 25 км², у 2005 – 64. Нас. 190,6 тыс. жых. (перапіс 2009 г.) (Маг.)

ЛЕНІНСКІ С/С, ордэна "Крыж Грунвальда" II ступ. (1968), с/с Горацкага р-на, на ПнУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Горацкім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Горацкім р-не, з 20.02.1938 у Магілёўскай вобл. 21 снп, 760 двароў, 1630 жых. КСУП "Племз-д "Леніна" (а/г Леніна). (Гор.)

ЛЕНІНСКІ, ІМЯ ЛЕНІНА, канал, меліярац., левы прыт. р. Вабіч (бас. р. Дняпро) у Шклоўскім р-не. Даўж. 14 км. Пачын. за 1 км на ПдУ ад в. Заціішша, вусце за 1 км на ПдЗ ад в. Вабічы. (Шкл.)

ЛЕНІНСКІ, п. Гл. в. Урэчча II. (Слаўг.)

ЛЕНІНСКІ, п., да 1967 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

ЛЕНІНСКІ, п., да 1980-х гг. гг. у Дараганаўскім с/с, каля а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

ЛЕНІНСКІ, п., да 1980-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Да 1920-х гг. – маёнтак Новы Двор (Пад'ямнае). Вар. назвы – Плясна, Урэчча Другое, Новы Двор, Пад'ямнае. (Слаўг.)

ЛЕНІНСКІ, п., да 1990-х гг.у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

ЛЕНІНСКІ, п., да 1992 г. у Мокраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

ЛЕНІНСКІ, п., з 1961 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на, без жых. Да 1961 г. – в. Лісічкі. (Бял.)

ЛЕНІНСКІ, п., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 6 двароў, 9 жых. (Дрыб.)

ЛЕНІНСКІ, п., у 1926 – 1982 гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Трослі ўка. (Слаўг.)

ЛЕНІНСКІ, п., у 1926 – 1990-х гг. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. У 1926 – 1982 гг. у Слаўгарадскім р-не. (Краснап.)

ЛЕНІНСКІ, п., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 8 двароў, 9 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЛЕНІНСКІ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 3,3 км на ПдУ ад а/г Целяшы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЕНІНЦЫ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 5 двароў, 7 жых. (Бабр.)

ЛЕНКЕВІЧАВЫ АСТРАВЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Заракуша Глускага р-на, за 0,1 км на З ад р. Пціч. (Глуск.)

ЛЕНЬ, руч., левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро), пратока. Злуч. воз. Дубавец і воз. Орлінскае Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЕПТА, п., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

ЛЕС БЗДЗЕГ, ур. Гл. ур. Бздзег Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЕС ВАСІЛЕЎШЧЫНА, ур., лясное, на пр. бер. р. Сож, на мяжы з Крычаўскім р-нам, паміж в. Охар Чэрыкаўскага р-на і в. Паклады Крычаўскага р-на. Вар. назвы – Васілеўшчына. (Чэр., Крыч.)

ЛЕС ШАТРОЎКА, ур. Гл. ур. Шатроў Чавускага р-на. (Чав.)

ЛЕСАВЫ, в., Пралетарскі с/с Касцюковіцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Касц.)

ЛЕСАВЫ, п., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на. Гл. п. Паўлаўск. (Маг.)

ЛЕСАВЫ, п., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 1 двор, 1 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Краснап.)

ЛЕСВІЦА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЕСКАВА ГРАДА, торфаўч-к, на У ад а/г Бацэвічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЕСНА, в., старажытн. назва а/г Лясная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЕСНІКІ, в., да у 1745 – 1976 гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Дубасна. Радз. А. Маслакова, д.м.н., праф. (Мсц.)

ЛЕСНІКОВА ПАЛЯНА, ур., лясн. паляна, на У ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛЕСНІЧОЎКА, в., да сяр. XX ст. у Ляснянскім с/с Круглянскага р-на, каля в. Дудаковічы. Ліквідавана. Вар. назвы – в. Бор. (Кругл.)

ЛЕСНІЧОЎКА, п. Гл. в. Грыбавецкае Лясніцтва, Грыбавецкае Лясніцтва, Лясніцтва. (Кір.)

ЛЕСНІЧОЎСКАЯ, ЛЯСНІЧАСКАЯ ГОРКА, пагорак і яр, з вых. у даліну р. Сож, па вул. Набярэжная у г. Чэрыкаве. (Чэр.)

ЛЕСПРАМХОЗ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЕСТРЫНА, в., да сяр. XX ст. у Глускім р-не. Ліквідавана. (Глуск.)

ЛЕТНІ СТАН, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад а/г Ліпаўка Хоцімскага р-на. Вар. назвы – ур. Кашара. (Хоц.)

ЛЕТНІК, воз., бас. Дняпра, ва ўр. Летнік, каля в. Янава Быхаўскага р-на. Пл. 1 га. (Бых.)

ЛЕТНІК, дзюн. пагоркі, у пойме пр. бер. р. Дняпро, за 1,5 км на ПнУ ад в. Янава Быхаўскага р-на. Стаянка неаліту, селішча 1 тыс. н.э. і эпохі Старажытн. Русі. (Бых.)

ЛЕТНІК, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Губіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛЕТНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 5 км на Пн ад а/г Глухі Быхаўскага р-на. Воз. Летнік. (Бых.)

ЛЕТНІК, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 1 км на ПнЗ ад в. Заячэнне Быхаўскага р-на. 4 воз. (пл. ад 0,6 да 1,7 га). (Бых.)

ЛЕЎЧЫКАВА ДАРОГА, прасёлак, на Пн ад в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛЕШНЯ, р., руч., пр. прыт. р. Бася (бас. р. Сож). Даўж. 8,8 км. Выток за 1 км на Пн ад в. Новае Займішча, вусце на ПнУ ад в. Новае Вільянава Шклоўскага р-на. Вар. назвы – р. Алешкі. (Шкл.)

ЛЕШЧА, в., з XVIII ст. у Славенскім с/с Шклоўскага р-на, 5 двароў, 5 жых. (Шкл.)

ЛЕШЧА, воз. Гл. воз. Лешчавінка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЕШЧА, р., у Шклоўскім, па мяжы з Горацкім р-нам і ў Віцебскай вобл., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора). Даўж. 33 км. Пл. вдзб. 191 км^2. Выток за 2,5 км на ПнЗ ад в. Акунёўка Шклоўскага р-на, вусце ў Аршанскім р-не. (Гор., Шкл.)

ЛЕШЧА, руч., пр. прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро). Даўж. 9 км. Выток на У ад в. Старына, вусце за 5 км на З ад в. Старына Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЕШЧАВІНА, в., Рэчыцкі с/с Чэрыкаўскага р-на, 5 двароў, 9 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

ЛЕШЧАВІНКА, ЛЕШЧА, воз., у бас. р. Сож, у в. Лешчавіна Чэрыкаўскага р-на. Пл. 1,2 га. (Чэр.)

ЛЕШЧАНКА, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 29 двароў, 62 жых., крама, дом сац. пасл., ф. Аграсядз. "У Мелінчан", фермер. гасп. Т. Мелінчан. Радз. М. Лук'янава, пісьменніка. У 1897 г. – 427 жых. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. (Кір.)

ЛЕШЧАНКА, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 17 двароў, 27 жых., дом сац. пасл. У 1832 – 1864 гг. – гута. Кург. могільнік. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 15 да 40 Кі/км^2. (Краснап.)

ЛЕШЧАНКА, руч. Вар. назвы – руч. Лешча (бас. р. Мярэя) Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЕШЧАНКА, руч., пр. прыт. р. Добасна (бас. р. Дняпро). Даўж. 7 км. Выток на ПнУ ад в. Капусціна, вусце за 2 км на У ад вв. Лешчанка і Падлешчанка Кіраўскага р-на. Гал. пр. злева – канал Капусцінскі. Каналізав. Вар. назвы – канал Капусцінскі. (Кір.)

ЛЕШЧАНСКАЯ ГУТА, в., да пач. 2000-х гг. у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Бр. магіла партызан. (Краснап.)

ЛЕШЧАНСКІ С/С, с/с Кіраўскага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. Ліквідаваны 24.6.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Добасненскага с/с. (Кір.)

ЛЕШЧАНСКІЯ ГОРЫ, два паралельн. ланцугі пагоркаў, у в. Лешчанка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЁСТРЫН, ур., лясное, на м. б. в. Лёстрына Глускага р-на. (Глуск.)

ЛЁЎКАВІЧЫ, в., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, ц. РУП "Жылічы", вядом. з XVIII ст., 119 двароў, 314 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с, дз. сац. прытулак, СДК, б-ка, крама, лесапілка, капціл. цэх, зверaф., 2 ф. Помн. Ф. Дзяржынскаму. У 1897 г. – 441 жых., у 1909 – 28 жых. У XIX – пач. XX стст. – кавальск., абутк. справа, 2 млыны, піцейны дом. (Кір.)

ЛЁЎКАЎШЧЫНА, а/г, Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, ц. СВК "К.-с "Серп і молат", вядом. з XIX ст., 70 двароў, 179 жых., п/а, АТС, ФАП, клуб, б-ка, КПП, крама, ф. Помн. землякам. У 1897 г. – 193 жых. (Чав.)

ЛІБЕЛЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Галкавічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛІДАЧКІНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Сялец Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛІДЗІНА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 1 двор, 2 жых. (Шкл.)

ЛІЗАВЕЦІН КУРГАН, пясч. пагорак у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.).

ЛІЗАВЕЦІНА ЛАГЧЫНКА, лагчына, у п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛІЗАВЕЦІНА, фальв., да 1920-х гг. у Краснапольскім р-не. Далуч. да в. Сідараўка. (Краснап.)

ЛІЗАВЕЦІНСКАЯ ГУТА, х., да 1920-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЛІЗІНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 3,5 км на ПдЗ ад в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІМЕНЬ, воз., старык, на лев. бер. р. Сож, каля в. Лімень Чэрыкаўскага р-на. З.а. Кубышка белая. Вар. назвы – воз. Лемень. (Чэр.)

ЛІМЕНЬ, п., Вепрынскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 2 двары, 3 жых., лясн., ВВК лясгаса. У 1920-я гг. перш. шк.-камуна М. Лепяшынскага. Бр. магіла сав. воінаў. Магіла І. Гутарава, літаратуразнаўца, чл.-кар. НАНБ. У 1996 г. прах. VII міжнар. духоўны сабор. Вар. назвы – в. Лемень. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

ЛІМНА, р., у Аршанскім і Горацкім р-нах, пр. прыт. р. Бася (бас. р. Дняпро). Даўж. 14 км (у р-не 10 км). Выток у Аршанскім р-не, вусце за 1 км на Пд ад б. в. Бася, ва ўр. Бася Горацкага р-на. (Гор.)

ЛІМНІЧАНКА, р., левы прыт. р. Вабіч (бас. р. Дняпро) у Бялыніцкім р-не. Даўж. 6,8 км. Выток за 2 км на Пн ад в. Рафалава, вусце за 2 км на З ад в. Лямніца. Вар. назвы – Лямнічанка, Лямніца. (Бял.)

ЛІНІЯ ВЯЛІКАЯ, мясц. назва ЛЭП. Гл. ур. Вялікая Лінія Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІНІЯ МАЛАЯ, мясц. назва ЛЭП. Гл. ур. Малая Лінія Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІНІЯ, дарога, ад шашы С.-Пецярбург – Адэса, уздоўж. р. Трасна, за 2,5 км на Пд ад р. Трасна да в. Радзькаў Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛІНКА, руч., пр. прыт. р. Мошаўка (бас. р. Беседзь), у Касцюковіцкім р-не. Даўж. 9 км. Выток – паміж вв. Кузьмінка і Паўленка, за 2 км на З ад а/г Баронкі, вусце – на У ад в. Зацішша. (Касц.)

ЛІПА, в., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 14 двароў, 31 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛІПА, р. Гл. р. Ліпаўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛІПАВА, р. Гл. р. Ліпаўка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛІПАВАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛІПАВА-РУЧАЙ, в. Вар. назвы – в. Ліпавы Ручай Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛІПАВЕЦ, руч., пр. прыт. р. Лешча (бас. р. Дняпро). Даўж. 6 км. Выток і вусце ў р-не а/г Леніна Горацкага р-на. Цячэ ў Ліпаўскім Яры. (Гор.)

ЛІПАВЕЦ, руч., пр. прыт. р. Чарняўка (бас. р. Сожа) у Касцюковіцкім р-не. Даўж. 1 км. Выток і вусце на ПнУ ад в. Саматэвічы. (Касц.)

ЛІПАВІЦА, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛІПАВЫ ГАЙ, ур., адна з назваў парка ў г.п. Бялынічы. (Бял.)

ЛІПАВЫ РОГ, в., да 1930-х гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЛІПАВЫ РОГ, п., да 1982 г. у Ніжнятошчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

ЛІПАВЫ РОЎ, яр, перш. па ліку роў на З ад в. Суслаўка Дрыбінскага р-на, перпендык. шашы Магілёў – Мсціслаў. (Дрыб.)

ЛІПАВЫ РУЧАЙ, в., у XVIII ст. – 1940 г. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЛІПАВЫ ХОЛМ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдУ ад а/г Мілаславічы Клімавіцкага р-на. Вар. назвы – Свешнікаў Хутар. (Клім.)

ЛІПАКІ, в., з 1920-х гг. у Батаеўскім с/с Хоцімскага р-на, 2 двары, 3 жых., дом сац. паслуг. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Хоц.)

ЛІПАТАЎКА, в., да 1930-х гг. у Паўлавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЛІПАТАЎКА, п., да 1940-х гг. у Паўлавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. (Кір.)

ЛІПАТАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, поле, каля а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІПАЎ РУЧАЙ, в. Гл. в. Ліпавы Ручай Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛІПАЎКА, а/г, ц. Вялікаліпаўскага с/с і СВК "Ліпаўка" Хоцімскага р-на, у XVIII – кан. XIX стст. і з 1975 г., 147 двароў, 396 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, шк.-сад, філ. дз. муз. шк., СДК, б-ка, сац. пункт, КПП, крама, ф. Помн.: вызвалення, землякам. У 1975 г. зліл. вв. Вялікая і Малая Ліпаўка. Да рц – 9, да чыг. ст. Клетня – 40 км. (Хоц.)

ЛІПАЎКА, в., Баркалабаўскі с/с Быхаўскага р-на, вядом. з 1601 г., 32 двары, 59 жых., крама, МТФ. Помн. землякам. Месца знах. скарбу. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 і 1944 гг. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ЛІПАЎКА, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з 1726 г., ц. СВК "К.-с "Прагрэс", 58 двароў, 128 жых., крама, ф. Стаянка і селішча. Філ. музея "Літ. музей А. Куляшова". (Касц.)

ЛІПАЎКА, в., Краснаслабодскі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛІПАЎКА, п., з 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Крыч.)

ЛІПАЎКА, прып. п., на чыг. Орша – Унеча, у скл. в. Ліпаўка Касцюковіцкага р-на. Вар. назвы – прып. п. Наваліпаўскі. (Касц.)

ЛІПАЎКА, р., левы прыт. р. Малыш (бас. р. Дняпро) у Бялыніцкім р-не. Даўж. 15 км. Пл. вдзб. 111 км². Выток за 4 км на ПнЗ ад в. Барсукі, вусце – за 2 км на ПнУ ад в. Падзевічы. 55% пад лесам. (Бял.)

ЛІПАЎКА, р., пр. р. Чорная Натапа (бас. р. Сож). Даўж. 12 км. Выток на У ад в. Дубраўка, вусце на Пн ад в. Ананічы Крычаўскага р-на. Вар. назвы – р. Ліпа, Ліпава. (Крыч.)

ЛІПАЎКА, руч., пр. прыт. р. Вабіч (бас. р. Друць) у Бялыніцкім р-не. Даўж. 1 км. Выток і вусце каля в. Барсукі Бялыніцкага р-на. Злуч. сажалкі і р. Вабіч. (Бял.)

ЛІПАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 0,4 км на Пд ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 3 га. Вар. назвы – ур. Піліпаўка. (Краснап.)

ЛІПАЎКА, фальв., у XIX ст. – 1920-х гг. у Велікаліпаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЛІПАЎСКІ ПРУДОК, х., да 1920-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЛІПАЎСКІ ЯР, яр. Гл. руч. Ліпавец Горацкага р-на. (Гор.)

ЛІПЕНЬ, а/г, ц. с/с Асіповіцкага р-на, 338 двароў, 870 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, амбул., апт., д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., СДК, б-ка, КПП, сац. пункт, 4 крамы, лесапункт Асіповіцкага леспрамгаса – філ. "Бабруйскдрэў", лясн., аддз. "Ліпень" філ. СГДП "Бел-

шына-Агра" ААТ "Белшына", кацельня, ПГУП "Славуціч Гандль", дрэваапрац. цэх, ТАА "Экабуддрэў", лесауч-к ААТ "ФанДАК", аграсядз. "Рачная", "Паўднёвая", "Ліпень", "Стараселле". Да 1920 г. – в. Халуі, у 1920 – 2007 гг. – ц. СВК "Ліпень". У XIX ст. – мяст. У 1880-х гг. – 191 жых., царква, яўр. малітоўны дом, шк. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, 2 мемар. дошкі ў гонар партызан. Да чыг. ст. Брыцалавічы – 6, да рц – 20 км. (Асіп.)

ЛІПЕНЬ, зімав. яма, на р. Пціч, каля а/г Ліпень Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛІПЕНЬСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на Пн ад а/г Комсенічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІПЕНЬСКІ С/С, с/с Асіповіцкага р-на, на У р-на. Утвор. у 1927 г., з 06.01.1965 г. у р-не. С.-г філ. "Белшына-Агра" ААТ "Белшына" (а/г Вязоўніца). 14 снп, 634 двары, 1539 жых. (Асіп.)

ЛІПЕЦ, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 51 двор, 91 жых., крама. У зоне забруджв. ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

ЛІПЕЦКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІПІНШЧЫНА, в., да 1968г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЛІПІНШЧЫНА, п., да XX ст. у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны. (Бял.)

ЛІПКА, в., да 1949 г. у Клетненскім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

ЛІПКА, в., да XX ст. у Глускім р-не. Ліквідавана. (Глуск.)

ЛІПКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Клетнае Глускага р-на. (Глуск.)

ЛІПКІ, в., да 1977 г. у Стайкаўскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

ЛІПКІ, в., да XX ст. у Кіраўскім р-не. Ліквідавана. (Кір.)

ЛІПКІ, л.м., за 2 км на ПнУ ад в. Сідараўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІПКІ, п., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

ЛІПКІ, ур., лясное, у Пд частцы в. Казабродзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІПКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,1 км на ПдУ ад в. Дамамерычы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІПКІ, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. в. Ліпкі Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІПКІ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІПНІК, в., да 1943 г. у Жаліўскім с/с Чавускага р-на. Спалена фашыстамі. (Чав.)

ЛІПНІК, п., да 1990-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да а/г Рэкта. Бр. магіла сав. воінаў. (Слаўг.)

ЛІПНІК, п., да XX ст. у Слаўгарадскім р-не. Ліквідавана. (Слаўг.)

ЛІПНІК, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПдЗ ад в. Радучы Чавускага р-на. (Чав.)

ЛІПНІКІ, л.м., за 0,5 км на З ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІПНІКІ, л.м., за 2 км на Пд ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІПНІКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнЗ ад в. Караны Асіповіцкага р-на, на З ад дарогі Караны – Асіповічы. (Асіп.)

ЛІПНІКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 3,5 км на У ад в. Рудня Глускага р-на. (Глуск.)

ЛІПНІЦА, в., з 1975 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на, 19 двароў, 28 жых. Утвор. шляхам аб'яд. вв. Старая і Новая Ліпніца. (Кліч.)

ЛІПНІЦА, засц., да 1920-х гг.у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – засц. Палам. (Кліч.)

ЛІПНІЦА, ф., да 1920-х гг. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

ЛІПНІШЧА, ур., лясное, за 1 км на Пн ад в. Грыбіна Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІПНЯКІ, зак., гідралаг., мясц. знач. з 1995 г., за 3,5 км на З в. Глуша, за 1,5 км на ПдЗ в. Баяршчына Бабруйскага р-на. Пл. 379 га. 307 га у натур. стане. Зап. торфу 97 тыс. т. (Бабр.)

ЛІПНЯКІ, п., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 7 двароў, 9 жых. (Бабр.)

ЛІПНЯКІ, ур., лясная паляна, каля в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІПОВЫ ПАРК, парк, у в. Цеханічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛІПСК, в., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVI ст., 27 двароў, 43 жых. Кург. могільнік. (Кругл.)

ЛІПШЧЫНА, ур., лясное, на Пн ад в. Грыбіна Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІПШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, каля в. Пасырава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІСА, р., левы прыт. р. Пціч (бас. р. Прыпяць) у Бабруйскім і Глускім р-нах. Даўж. 24 км.

Выток каля в. Фартуны Бабруйскага р-на, вусце за 1,5 км на ПдЗ ад а/г Засценак Усцярхі Усцярхі Глускага р-на. Гал. прыт. – р. Чаромха (злева). Пл. вдзб. 214 км². Пад лесам 51%. Рэчышча каналізав. (Бабр., Глуск.)

ЛІСАВА, крыніца, за 0,1 км на Пд ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІСАВЕЦІНСКАЯ ГУТА, х., да 1920-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

ЛІСАНЦЫ, ур., лясное, на У ад в. Вепрын, каля б. в. Лісань Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛІСАНЬ, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

ЛІСАНЬ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, паміж вв. Вепрын і Баравая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛІСАНЬСКАЕ, рад., мелу, на Пн ускр. в. Лісань Чэрыкаўскага р-на. Зап. 270 тыс. т. Магутн. больш за 10 м. Мел белы, пісчы. Не распрацоўв. (Чэр.)

ЛІСАЎ РАВОК, роў, на У в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІСАЎКА, п., з 1969 г. Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 8 двароў, 12 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бял.)

ЛІСЕЕВА САЖАЛКА, сажалка, у а/г Сялецкае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛІСІЙ РОЎ, роў у лесе, на ПнУ ад в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛІСІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнУ ад в. Пуцімель Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІСІНАЯ ГАРА, пагорак, на ўскр. лесу, на Пд ад в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІСІНЫ РОЎ, роў, у в. Астрэйкавічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛІСІНЫ РОЎ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Казіміроўка Круглянскага р-на, за 0,3 км на ПдЗ ад п. Свабода. Кург. могільнік. Вар. назвы – Шведскія Магілы. (Кругл.)

ЛІСІНЫЯ ГОРЫ, ур. Гл. ур. Ліссі Горы Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЛІСІНЫЯ НОРЫ, л.м., за 0,3 км на ПнУ ад в. Новы Строй Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІСІНЫЯ НОРЫ, ур., лясное, каля в. Новае Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІСІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Дальняе Ляда Быхаўскага р-на. Стаянка ран. мезаліту. (Бых.)

ЛІСІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на З ад в. Папаратная Касцюковіцкага р-на, за 0,5 км на Пд ад в. Відуйцы. Кург. могільнік. (Касц.)

ЛІСІЦЫ, ур., лясное, на З ад а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІСІЦЫН ХВОСТ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Каменка, за 2,5 км на ПнУ ад в. Цэзарава Асіповіцкага р-на. Пл. 70 га. (Асіп.)

ЛІСІЧАНКАЎ ЛУГ, ур., лясное, абапал ЛЭП, за 2 км на ПдУ ад в. Перакладавічы Быхаўскага р-на. Кург. могільнікі. (Бых.)

ЛІСІЧКА х., да 1920-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Бель Першая. Ліквідаваны (Крыч.)

ЛІСІЧКА, ур., лясное, на ПнУ ад в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛІСІЧКІ, п., да 1961г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Перайменав. у п. Ленінскі. (Бял.)

ЛІСІЧНІК, в., Грудзінаўскі с/с Быхаўскага р-на, 22 двары, 29 жых. Бр. магіла сав. воінаў. Часткова спалена фашыстамі ў 1941 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ЛІСІЧНІК, ур., лясное, каля в. Судоўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛІСІЧЫНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, у ц. ур. Міхайлаў Лес Горацкага р-на. (Гор.)

ЛІСІЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Бярэзіна, на З ад в. Новы Мост Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛІСІЧЫНА, ур., у л.м., на Пн ад б. в. Яноў Цяцерынскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІСІЧЫНКА, ур., лясное, каля п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛІССІ ГОРЫ, ур., лясное, за 6 км на ПнУ ад в. Новая Ельня Краснапольскага р-на, за 1,2 км ад ур. Шпачча. 21 курган. Вар. назвы – ур. Курганы, Лісіныя Горы. Кург. могільнік. (Краснап.)

ЛІССІ НОРЫ, ур., лясное, на Пн ад ур. Жарская Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛІСТОЎНІЦА ВЕКАВАЯ, п.п. Гл. Лістоўніца стагадовая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛІСТОЎНІЦА СТАГАДОВАЯ, п.п., мясц. знач., батан., з 1981 г., за 0,8 км на Пд ад в. Улукі Слаўгарадскага р-на, на м. б. панскай сядз. Узрост больш за 210 год (па падан. – з 1708 г.). Дыям. 1,8 м. (Слаўг.)

ЛІСТОЎНІЦА, п. п., мясц. знач., з 1995 г., батан., у в. Альшоў Хоцімскага р-на, у скл. п.п. Дуб. Лістоўніца узрост каля 300 год. (Хоц.)

ЛІСТРАТАВЫ КУСТЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛІСЫ ГОРЫ, ур., лясное, каля в. Сазаны Касцюковіцкага р-на. Вар. назвы – ур. Горы. (Касц.)

ЛІСЬЯ ГАРА, пагорак, на ПнУ ад в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛІСЬЯ ГАРА, ур., лясное. Вар. назвы – ур. Траб Касцюковіцкага р-на. Стаянка і селішча. (Касц.)

ЛІТВІНАВІЧЫ, в., да 1977 г. у Гарадзішчанскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Гарадзішча. (Шкл.)

ЛІТВІНКА, п., частка в. Будавішча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛІТВІНКА, х., да 1940г. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Будавішча. (Мсц.)

ЛІТОЎКА, в., назва в. Літоўск Шклоўскага р-на ў XVII – XVIII стст. (Шкл.)

ЛІТОЎСК І, ЛІТОЎСК ПЕРШЫ, в., да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Злуч. з в. Літоўск ІІ. (Шкл.)

ЛІТОЎСК ІІ, ЛІТОЎСК ДРУГІ, в., да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Злуч. з в. Літоўск І. (Шкл.)

ЛІТОЎСК, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 29 двароў, 73 жых. аграсядз. "Наталі". З сяр. XVII ст. – XVIII ст. – в. Літоўка, у XVIII – XIX ст. – в. Літоўская. Да 1967 г. – вв. Літоўск І, -ІІ. (Шкл.)

ЛІТОЎСК, в., Ляснянскі с/с Круглянскага р-на, 20 двароў, 44 жых., ф. (Кругл.)

ЛІТОЎСКАЕ, п, да 1968 г. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛІТОЎСКАЕ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Вясна Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІТОЎСКАЯ, в., назва в. Літоўск Шклоўскага р-на у XVIII – XIX стст. (Шкл.)

ЛІТОЎСКІ МЕТАД, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛІХАДЗЕЕЎСКІ, ур., лясное, на ПнЗ ад ур. Восы Глускага р-на. (Глуск.)

ЛІХАДЗЕЕЎСКІ, х., да 1920-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЛІХАДЗІЕЎСКІХ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛІХАДЗІЕЎСКІХ, х., да 1920-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

ЛІХАЧОВА, в., Аўсянкаўскі с/с Горацкага р-на, 5 двароў, 8 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1925, 1931 – 1954 гг. ц. Ліхачоўскага с/с. Да 1950-х гг. – ільноз-д. (Гор.)

ЛІХАЧОЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, у 1925, 1931 – 1954 гг. 16.07.1954 г. перайменав. у Паленкаўскі с/с. (Гор.)

ЛІХІНІЦКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Ракушава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛІХІНІЧЫ, в., у XVIст. – 1967 г. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Перайменав. у а/г Ракушава. (Кругл.)

ЛІЦВІНАВА, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 21 двор, 38 жых. (Асіп.)

ЛІЦВІНАВА, в., з 1930-х гг. у Краснабудскім с/с Крычаўскага р-на, 21 двор, 38 жых. (Крыч.)

ЛІЦВІНАВІЧЫ, в., да 1977 г. у Гарадзішчанскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

ЛІЦВІНЫ, в., старая назва в. Суслаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛІЦЫН, п., да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛІЧЫНКА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 74 двары, 123 жых., крама, ф. Магіла ахвяр фашызму. (Бял.)

ЛІЧЫНКА, руч., пр. прыт. р. Даўжанка (бас. р. Дняпро). Даўж. 4 км. Выток на З, вусце на У ад в. Дубна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛОБАНАЎ, х да 1930-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

ЛОБАНАЎШЧЫНА, ур., лясное, за 2 км на Пд ад ур. Восы Глускага р-на. (Глуск.)

ЛОБЖА, а/г, ц. с/с Клімавіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 132 двары, 376 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., клуб, б-ка, сац. пункт, КПП, 2 крамы, вытв. уч-кі ААТ "Клімавіцкі КХП", УКП "Камунальнік". Помн. землякам, помн. Я. Купалу. Ц. с/с з 1960 г. Радз. В. Вашчылы (1690 – 1744), кіраўніка сялянск. паўстання. Да рц – 10, да чыг. ст. Клімавічы – 11 км. (Клім.)

ЛОБЖА, р. Гл. р. Лабжанка, Бабры ў Клімавіцкім і Крычаўскім р-нах. (Клім., Крыч.)

ЛОБЖА, рад., мелу, за 1,5 км на Пн ад а/г Лобжа Клімавіцкага р-на, на І надпоймав. тэрасе р. Лабжанка. Магутн. да 23,6 м. (Клім.)

ЛОБНЕНСКАЕ, рад., торфу, ва ўр. Лобня Хоцімскага р-на. Гл. ур. Лобня. (Хоц.)

ЛОБНЯ, балота. Гл. ур. Лобня Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛОБНЯ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1997 г., за 2,5 км на У ад в. Дубраўка Хоцімскага р-на. Пл. 200 га. Ахова леса-балот. краявідаў, рэзерват ягадных і лекавых раслін. (Хоц.)

ЛОБНЯ, рад., торфу, на торфаўч-ку "Лобня" Хоцімскага р-на. Пл. 105 га. Не распрацоўв. (Хоц.)

ЛОБНЯ, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Князёўка Хоцімскага р-на. Пл. 200 га. (Хоц.)

ЛОБЧА, в., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, ц. УКСП "С-с "Наватар", 96 двароў, 249 жых., п/а, АТС, ФАП, шк., клуб, б-ка, КПП, крама, ф. Бр. магілы сав. воінаў, летчыкаў. Месца знах. скарбу. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

ЛОБЧАНКА, р., у Чэрыкаўскім р-не і па мяжы са Слаўгарадскім р-нам, пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 30 км. Выток на З ускр. в. Дубраўка, вусце ў межах в. Рамідаўшчына Чэрыкаўскага р-на. Пл. вдзб. 122 км². Рэчышча каналізав. на прац. 5,8 км (ад в. Доўгая да в. Прыпечына). (Чэр.)

ЛОГ БАРСУКІ, ур. Гл. ур. Барсукі – Лог Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛОГ, балота, у Асіповіцкім і Старадарожскім р-нах, у вдзб. р. Пціч. Пл. 1,7 тыс. га. Рад. торфу з зап. 2,5 млн. т. Асуш. 0,8 тыс. га і выкарыст. пад ворыва і сенажаць. Астатняя частка пад рэдкім лесам і хмызняком. (Асіп.)

ЛОГ, лагчына, ва ўр. Асінавы Лог, паміж а/г Каменічы і в. Янаўка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Чарняўка, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛОГАВІНА, в., Ходараўскі с/с Горацкага р-на, 9 двароў, 17 жых. (Гор.)

ЛОГАВІШЧА МЯДЗВЕДЗЯЎ, роў, на Пд ад в. Кананавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛОЗАЎ, багністае балота, на ПдЗ а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛОЗКІ, сажалка, у в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛОЗНІ БАРОК, ур., лясное, за 0,15 км ад воз. Засухі, каля в. Ушакі Чэрыкаўскага р-на. Стаянка бронзавага веку. (Чэр.)

ЛОКАЎКА, п., частка в. Рагі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛОКАЎКІ, п., да 1920-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Рагі. (Слаўг.)

ЛОКЦІ, ур., лясное, за 2,5 км на ПдЗ ад в. Доўгая Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛОМ, сметнік, на пр. бер. р. Друць, за 0,3 км на Пн ад Слабадскіх могілак у г.п. Круглае, на м. балота. (Кругл.)

ЛОМ, ур., лясное, на Пн ад в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛОНДАН, неафіц. назва у XIX – XX ст. ц. кварт. г. Мсціслаў з буд. "Лондан". (Мсц.)

ЛОПАВІЧЫ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 3 двары, 3 жых. У 1897 г. – 21 двор, 155 жых., фермер. гасп. "Скарб". Магіла партызанкі. (Шкл.)

ЛОПАВІЧЫ, х., да 1920-х гг. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Лопавічы. У 1897 г. – 2 двары, 8 жых. (Шкл.)

ЛОПАНЬ, руч., пр. прыт. р. Раста (бас. р. Сож). Даўж. 2 км. Выток і вусце ў р-не а/г Лапацічы. (Слаўг.)

ЛОСЕВА, ур., с.-г. угоддзі, поле, на З в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛОСЕЎКА, в., Абідавіцкі с/с Быхаўскага р-на, 7 двароў, 19 жых. У зоне забруджв. ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

ЛОСЕЎКА, ур., лясное, па р. Ліса, каля в. Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

ЛОСЕЎКА, ур., с.-г. угоддзі, каля ўр. Няўдоба, на пр. бер. р. Кулажанка, за 2 км на ПнУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

ЛОСКА, ур., лясное, каля в. Дуброва Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛОСКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Птушычы Асіповіцкага р-на (Асіп.)

ЛОТВА, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 13 двароў, 23 жых. У 1990–2000-х гг. – ПУП "Дземчанка". Бр. магіла сав. воінаў. У 1909 г. – 273 жых. (Шкл.)

ЛОТВА, п., Каменналаўскі с/с, вядом. з XIX ст. Далуч. да в. Лотва Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛОТВА, рад., глін і суглінкаў, за 1,5 км на ПдЗ ад чыг. ст. Лотва Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛОТВА, чыг. ст., з 1902 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на, на чыг. Магілёў – Орша, 62 двары, 138 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., крама, дрэваапрац. уч-к філ. з-да ЖБВ і мастав. канструкц. Да 2000-х гг. – цагельня. У 1902 г. – 41 жых. (Шкл.)

ЛОТВА–ВАДВА, да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Старая Вадва. (Шкл.)

ЛОЎЧЫ САД, л.м., за 2 км на Пд ад в. Васілёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛОЦЬКАЎШЧЫНА, л.м., за 4,5 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛОЧЫН, в., Лапіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 14 двароў, 19 жых., дом сац. пасл. Магіла ахвяр фашызму. У 1899 – 1913 гг. – лесаф-ка, лесапільня. (Асіп.)

ЛОЧЫНСКАЕ, рад., сапрапелю, на воз. Лочынскае, у Асіповіцкім р-не. Здаб. на ўгнаенні. (Асіп.)

ЛОЧЫНСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., у Чэрвеньскім і Асіповіцкім р-нах, левы прыт. р. Балачанка (бас. р.Свіслач). Даўж. 12 (у р-не 8) км. Выток – воз. Лочыцкае. Вар. назвы – Антопальскі канал. (Асіп.)

ЛОЧЫНСКІ ЛЕС, л.м., на ПнУ ад в. Лочын Асіповіцкага р-на. Пл. каля 1000 га. Здаб. торфу. (Асіп.)

ЛОЧЫЦКАЕ ВОЗЕРА, воз., у вдзб. р. Свіслач, за 1 км на Пн в. Лочын Асіповіцкага р-на. Пл. каля 50 га. Выцякае канал Лочынскі. Прыёмнік меліярац. каналаў. Рад. сапрапелю. (Асіп.)

ЛОША, р., левы прыт. р. Дабранка (бас. р. Дняпро). Даўж. 6,8 км. Выток за 3 км на ПдЗ ад в. Сахараўка, вусце за 1 км на ПнУ ад а/г Добрая Горацкага р-на. Рэчышча ад в. Сахараўка да вусця каналізав. (Гор.)

ЛУБА, ШЫЙКІ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУБ-КАМОЧЫШЧА, в. Гл. в. Аржаўка І Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛУБНІШЧА, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 48 двароў, 90 жых. Магілёўскі аэрапорт (з 1972), авіяметэаралаг. ст. (з 1972), рэстаран, б-ка, крама. (Маг.)

ЛУБНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛУБЯНАЕ, в., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст. як с. Лубяны, 41 двор, 72 жых., клуб, б-ка, дом сац. пасл., крама, ф. Вар. назвы – Лубяны. (Бял.)

ЛУБЯНКА, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 37 двароў, 51 жых., МТФ, царква. У 1789 – 1832 гг. – гута. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

ЛУБЯНКА, в., Ціманаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 4 двары, 8 жых. (Клім.)

ЛУБЯНСКАЕ ВОЗЕРА, воз., старык, двайное воз., на р. Бярэзіна, насупраць в. Чучча Асіповіцкага р-на. Вар. назвы – воз. Пераваз. (Кліч.)

ЛУБЯНСКІ КАНАЛ, канал., меліярац., пр. прыт. р. Дабрыца (бас. р. Дняпро). Даўж. 5,2 км. Пачын. на ПдЗ ускр. в. Новае Заліцвінне, упад. у р. Дабрыца за 1,5 км на ПдУ ад в. Старое Заліцвінне Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛУБЯНЫ, в. Вар. назвы – в. Лубянае Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛУБЯНЫ, в., стараж. назва в. Балонаўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛУБЯНЫ, воз., стар. назва воз. Вейна, выток руч. Балоння Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛУГ, ур. Гл. ур. Вялікі Луг Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р. Белая Натапа, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛУГАВАТКА, лог, за 1 км на У ад в. Лебядзева Горацкага р-на. (Гор.)

ЛУГАВАЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, па р. Зубар, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛУГАВОЕ БАЛОТА, ур., хмызова-балотнае, на З ад в. Папоўка Цяцерынскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУГАНЕЦ, ур., забалоч. луг, па руч. Альхоўка, у в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛУГІ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р. Суша, паміж вв. Каршукі і Гарадзец Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛУГІНЫ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 9 двароў, 15 жых. Кург. могільнік. (Гор.)

ЛУДЧЫЦКАЯ ВЫШЫНЯ, пагорак, каля в. Лудчыцы Быхаўскага р-на. Мемар. воін. славы. 150,6 м н.у.м. (Бых.)

ЛУДЧЫЦКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, на Пд р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай акр., з 1930 у Быхаўскім р-не, з 20.02.1938 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай вобл. СВК: "Валадарскі" (г. Быхаў). 11 снп, 529 двароў, 1332 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

ЛУДЧЫЦЫ І, ЛУДЧЫЦЫ ПЕРШЫЯ, в., да 1967 г. у Лудчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Зліл. з в. Лудчыцы II у в. Лудчыцы. (Быx.)

ЛУДЧЫЦЫ II, ЛУДЧЫЦЫ ДРУГІЯ, да 1967 г. у Лудчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Зліл. з в. Лудчыцы І у в. Лудчыцы. (Быx.)

ЛУДЧЫЦЫ, а/г, з 1967 г., ц. с/с Быхаўскага р-на, ц с.-г. філ. "Лудчыцы" ААТ "Быхаўрайаграпрамтэхснаб", 216 двароў, 588 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, д/с-СШ, клуб, б-ка, сац. пункт, філ. фізкульт.-аздараўл. ц., КПП, 2 крамы, буфет, зернеток, МТФ. У 1864 – 1913 гг. – вінакурня. Да чыг. ст. Лудчыцы – 6, да рц – 10 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

ЛУДЧЫЦЫ, чыг. ст., у Быхаўскім р-не, на чыг. Быхаў – Рагачоў. Гл. п. Станцыя Лудчыцы. (Быx.)

ЛУЖА, в., да 1964 г. Перайменав. у Майск. Гл. в. Майск Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛУЖА, п., да 1977 г. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

ЛУЖА, ур., лясное, на З ад в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУЖА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЖАНЕЦ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, без жых. (Бабр.)

ЛУЖКІ І, ЛУЖКІ ПЕРШЫЯ, в., да 1990-х у Пашкаўскім с/с Магілёўскага р-на. Зліл. з в. Лужкі II. (Маг.)

ЛУЖКІ ІІ, ЛУЖКІ ДРУГІЯ, в., да 1990-х гг. у Пашкаўскім с/с Магілёўскага р-на. Зліл. з в. Лужкі І. (Маг.)

ЛУЖКІ, в., Пашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 20 двароў, 24 жых. Да 1990-х гг. – вв. Лужкі І і -II. (Маг.)

ЛУЖКІ, в., Раздзельскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 14 двароў, 20 жых. У 1897 г. – 18 двароў, 135 жых. (Мсц.)

ЛУЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ўскр. в. Ржаўка І Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛУЖКІ, фальв., да 1920-х гг. у Раздзельскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 10 жых. (Мсц.)

ЛУЖОК, в., Вайнілаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1785 г., 3 двары, 5 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1897 г. 12 двароў, 78 жых. (Чав.)

ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на З ад в. Сахараўка Горацкага р-на. (Гор.)

ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, луг з сажалкай, у в. Аляксандраўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Пціч, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУЖЫ, л.м., 1 км на ПдЗ ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЖЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЖЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЖЫНА, воз., старык у луцэ р. Сож, на Пд ад б. в. Журавель, паміж б. вв. Журавель і Манастырок Чэрыкаўскага р-на. Зарастае. (Чэр.)

ЛУЖЫНЫ, азёры, старыкі, у даліне р. Сож, на З і У ад в. Журавель Чэрыкаўскага р-на. Вар. назвы – Журавельскія Лужыны (Чэр.)

ЛУК'ЯНАЎ ВІР, зімав. яма, на р. Каменка, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУК'ЯНАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Проня, паміж лесам і а/г Сава Горацкага р-на. (Гор.)

ЛУК'ЯНАЎ, х., да 1930-х гг. у Саўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

ЛУК'ЯНАЎКА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛУКА, в., Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, 25 двароў, 36 жых., дом сац. пасл. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, магіла партызана, кург. могільнік. (Асіп.)

ЛУКА, выгін р. Пціч, каля в. Халькі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУКА, лука р. Друць, у в. Падлужжа Кіраўскага р-на. Суток Вепрынкі, Дунайка з Друццю. (Кір.)

ЛУКА, лука р. Пціч, на Пн ад в. Сіманавічы Глускага р-на. (Глуск.)

ЛУКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у луцэ р. Ала, каля маста, на З а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Зарэчча Цяцерынскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на р. Асцёр, на Пн ускр. в. Хадунь Клімавіцкага р-на. Стаянка камен. веку. (Клім.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Друць, у г.п. Круглае, насупраць аўтадрома. (Кругл.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, на р. Бярэзіна, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, паміж р. Вабіч і в. Загаранкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ пр. бер. р. Пціч, у ПдУ частцы в. Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Дняпро, каля в. Лазаравічы Быхаўскага р-на. Вар. назвы – ур. Дварэц. (Бых.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Раста, за 1,5 км на ПнУ ад в. Гразівец Чавускага р-на. (Чав.)

ЛУКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Чорная Натапа, за 0,1 км на ПнУ ад в. Стаборшчына Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛУКАВАЯ ГАРА, з.а., мясц. знач., на р. Бярэзіна, у Бабруйскім р-не. (Бабр.)

ЛУКАВАЯ ГАРА, зак., мясц. знач., краявідны, з 1994 г., на пр. бер. р. Бярэзіна, у рысе г. Бабруйск, каля прыст. Беларускага шын. к-та. Пл. 30,5 га. Даўж. больш за 1 км. Характ. ПТК Ц.-Бярэзінскай водн.-ледавік. раўн., з адкл. Сожскага ледавіка. Адз. у р-не уч-к з поўн. геалаг. разрэзам і вялік магутн. парод (да 30 м). (Бабр.)

ЛУКАВАЯ ГАРА, пагорак, на Пн Бабруйска, паміж р-намі Бярэзіна і Назараўка, на пр. бер. р. Бярэзіна. (Бабр.)

ЛУКАЦЕНЬ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Новы Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУКАЦКАЕ, воз., у бас. р. Бася, на Пд ад в. Лукаць Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛУКАЦКАЯ СЛАБАДА, в., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідавана. (Дрыб.)

ЛУКАЦЬ, в., Першамайскі с/с Дрыбінскага р-на, 20 двароў, 23 жых., аграсядз. А.А. Рублева, А.І. Рублёва. (Дрыб.)

ЛУКАШОВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУКАШОВА ПАСЕКА, ур., лясное, в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛУКІ, в., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да чыг. ст. Бярэзіна. (Бабр.)

ЛУКІ, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, 6 двароў, 9 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

ЛУКІ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., на ПдЗ ад в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. Пл. 13 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Мсц.)

ЛУКОМСКАЕ, балота, на тэр. Жорнаўскай л.д. Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУКУТЫ, в. Вар. назвы – в. Лакуці Шклоўскага р-на ў XIX ст. (Шкл.)

ЛУК'ЯНАЎ РАВОК, ур., невялікі яр на полі, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУНЁЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны. (Бял.)

ЛУНЁЎСКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на м. б. в. Блеўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛУПАЛАВА, мкр-н., з 1928 г., Заднепроўскі жылы мкр-н Кастрычніцкага р-на г. Магілёў. (Маг.)

ЛУПАЛАВА, задняпроўскае прадмесце г. Магілёва у XV ст. – 1928 г. на Пд. Далуч. да г. Магілёў. У 1924 – 1931 гг. – ц. Лупалаўскага р-на. Вар. назвы – Маскоўскае Прадмесце, Лупалаўскае Прадмесце. Чыг. ст. (Маг.)

ЛУПАЛАВА, чыг. ст., на чыг. Магілёў – Крычаў, у ПдУ частцы Магілёва. (Маг.)

ЛУПАЛАЎСКАЕ ПРАДМЕСЦЕ, прадмесце. Гл. Лупалава. (Маг.)

ЛУПАЛАЎСКІ АЭРАДРОМ, аэрадром, у 1920-х – 1972 г., у задняпроўскай частцы г. Магілёва, на тэр. был. прадмесця Лупалава, паміж суч. вул. Габраўская і Гагарына, пр-тамі Пушкінскім і Шміта. Да 1941 г. – ваен. аэрадром, у 1944 – 1972 гг. – аэрапорт грамадзян. авіяц. У 1972 г. перанес. у в. Лубнішча. Вар. назвы – Лупалаўскі аэрапорт. (Маг.)

ЛУПАЛАЎСКІ АЭРАПОРТ, аэрапорт. Гл. Лупалаўскі аэрадром. (Маг.)

ЛУПАЛАЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, у 1924 – 1931 гг. Утвор. 17.07.1924 г. у Магілёўскай акр. Укл. Задняпроўскую частку суч. Магілёўскага р-на, часткі суч. р-наў Пд – Шклоўскага, З – Чавускага, ПдЗ Дрыбінскага, 20 с/с. Нас. – 59,3 тыс. чал. (1924 г.). Ліквідаваны

02.03.1931 г. Тэр. р-на далуч. да Чавускага, Дрыбінскага, Шклоўскага і Магілёўскага р-наў. Ц. р-на – прадмесце г. Магілёў – Лупалава. (Маг.)

ЛУПІКАЎ ХУТАР, рад., даламітаў, ва ўр. Лупікаў Хутар Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛУПІКАЎ ХУТАР, ур., за 1,5 км на ПдУ ад в. Новае Жыццё Хоцімскага р-на, на З ад в. Варвараўка. Пл. 25 га. Даламіт. кар'ер. (Хоц.)

ЛУПІШЧЫЦЫ, в., да 1960-х гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

ЛУТАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, у в. Жаролы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛУТНА, в., да 1990-х гг. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛУТНА, в., з 1920-х гг. у Старасельскім с/с Шклоўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Шкл.)

ЛУТЫ, в., Маляціцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 86 двароў, 189 жых., п/а, АТС, ФАП, клуб, б-ка, крама. Помн. землякам. (Крыч.)

ЛУЦІШЧА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XVIII ст., без жых. У 1816 г. – с., 15 двароў, 50 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2.(Чав.)

ЛУЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, сенажаці ў лесе, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛУЦЭІН ВІР, ур., на Пн ад в. Шчокатава Дрыбінскага р-на, ключы. (Дрыб.)

ЛУЧ, п., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 2 двары, 4 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Краснап.)

ЛУЧАН, выгін р. Пціч, насупраць в. Птушычы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУЧАНКА, р., пр. прыт. р. Жыварэзка (бас. р. Дняпро). Даўж. 7 км. Выток за 1,5 км на Пн ад в. Стары Сінін, вусце за 1,7 км на З ад а/г Вендараж Магілёўскага р-на. У сяр. цяч. возерападобн. пашыр. рэчышча. (Маг.)

ЛУЧАНКА, руч., пр. прыт. р. Сянна (бас. р. Дняпро), у Магілёўскім р-не. Даўж. 3 км. Выток за 1,5 км на Пн ад в. Новы Сінін, на Пд ад в. Лавец, вусце на У ад в. Лавец. (Маг.)

ЛУЧАЎ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, па р. Пціч, у в. Птушычы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛУЧКА, лука р. Сож, у в. Аляксандраўка Другая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛУЧКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Бярозаўка, на Пд в. Вышкава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛУЧКІ, в., Хваставіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з 1756 г., 14 двароў, 25 жых. (Глуск.)

ЛУЧКІ, л.м. на пр. бер. р. Сасноўка, за 1,5 км на Пн ад в. Дамамерычы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЧКІ, п., да 1971 у Сычкаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

ЛУЧКІ, п., з пач. XX ст. у Бацвінаўскім с/с Крычаўскага р-на, 11 двароў, 13 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Крыч.)

ЛУЧКІ, р., левы прыт. р. Чорная Натапа (бас. р. Сож). Даўж. 10 км. Выток каля п. Льнозавод, вусце ў в. Усполле Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛУЧКІ, р., назва верх. цяч. р. Арціслаўка. Гл. р. Арціслаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛУЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад в. Якубаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, каля чыг. і р. Сасноўка, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУЧКІ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛУЧЫЦЫ, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 46 двароў, 114 жых., крама. (Асіп.)

ЛУШЧАВІНКА, ЛУШЧЭВІНКА, р. Гл. р. Яленка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛУШЧАВІНКА, руч. Гл. руч. Лена Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛУШЧАЕВА ЯМА, л.м., за 0,3 км на ПнЗ ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛУШЧЭВІНКА, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 47 двароў, 105 жых., крама. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Крыч.)

ЛУШЧЭВІНКА, фальв., да 1920-х гг.у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

ЛЫКАВА, в., Сідаравіцкі с/с Магілёўскага р-на, ц. ПВГУП "Птушкаф-ка "Ялец" ААТ "Магілёўхлебапрадукт", 204 двары, 505 жых., п/а, д/с-ПШ, б-ка, 2 крамы. Бр. магіла сав. воінаў. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Маг.)

ЛЫКІНКА, в., Забалацкі с/с Мсціслаўскага р-на, 12 двароў, 20 жых., ф. Бр. магіла сав. воінаў. Курган. У 1897 г. – 262 жых. У 1940 г. далуч. п. Баравы. (Мсц.)

ЛЫКІНКА, фальв., да 1920-х гг. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1909 г. – 1 двор, 6 жых. (Мсц.)

ЛЫНАЎКА, п., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 6 двароў, 11 жых. (Кругл.)

ЛЫНЬКОЎ, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, 11 двароў, 18 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

ЛЫСАЎКА, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана ў сувязі з радыяц. забруджв. (Чэр.)

ЛЫСАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЫСАЯ ГАРА, бугор-пусташ, пасярод лесу, на Пд ад а/г Свіслач Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛЫСАЯ ГАРА, в., да 1943 г. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Спалена фашыстамі. (Чав.)

ЛЫСАЯ ГАРА, в., з 1920-х гг. у Гарадзішчанскім с/с Шклоўскага р-на, без жых. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 33 двары, 52 жых. Вар. назвы – в. Лысая Горка. (Бабр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, л.м., на лев. бер. р.Друць, за 1,5 км ад в. Алешкавічы Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛЫСАЯ ГАРА, лясны пагорак, каля в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 0,15 км на Пн ад в. Кацялёва Горацкага р-на. 213,0 м н.у.м. (Гор.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 0,5 км на Пд ад в. Галічы Клімавіцкага р-на. Вар. назвы – Курган. 211,7 м н.у.м. (Клім.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 1 км на ПнУ ад в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. 173 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 1,5 км на З ад в. Ржавец Чэрыкаўскага р-на. 176 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 2 км на З ад в. Каменка Шклоўскага р-на. 223 м н.у.м. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 2 км на ПдУ ад в. Палыкавічы Шклоўскага р-на. 224 м н.у.м. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 2,5 км на Пн ад п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. 181 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 3 км на Пн ад ф-кі "Спартак" каля г. Шклоў. Раней паганскае капішча. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 6 км на У ад в. Зябень Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, за 8 км на ПдЗ ад в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. Гл. гара Лярскага. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, каля в. Новая Беліца Чэрыкаўскага р-на. 189 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, каля в. Яловікі Бабруйскага р-на. У 1941 – 1944 гг. – канцлагер. (Бабр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на лев. бер. р. Беседзь, за 4 км на ПдЗ ад в. Белая Дуброва Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на лев. бер. р. Беседзь, у в. Бялынкавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на Пд ад в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на Пн ад в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на Пн ускр. в. Кананаўка Чавускага р-на. (Чав.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на ПнЗ ад а/г Трылесіна Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, на ПнУ ад в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, над бер. р. Дняпро, насупраць г. Шклоў, каля аўтамаста цераз Дняпро. Абрываецца Ніжнінскім Рвом. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, над р. Проня, на З в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, паміж вв. Тур'е і Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. 175 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, паміж г. Чэрыкаў і в. Турь'е Чэрыкаўскага р-на. 176 м н.у.м. (Чэр.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Аляксандраўка I Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у а/г Капачы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Новая Ельня Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Парадзіна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Рыкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак, у в. Судоўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пагорак. Гл. Крутая Гара, Мсціслаўскага р-на. 232 м н.у.м. (Мсц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, пусташ, на Пд в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур. Гл. ур. Прыстань Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., лясное, за 0,15 км на ПдЗ ад вусця р. Косінка, за 1,5 км на Пн ад в. Селішча Цемравіцкага с/с Чавускага р-на. Гарадзішча. Вар. назвы – Касін Гарадок. (Чав.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., лясное, за 3 км на ПнЗ ад г.п. Бялынічы, за 2 км на З ад в. Рогач. Стаянка неаліту і бронз. веку. (Бял.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., лясное, паміж вв. Марцянавічы і Новае Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПнУ ад в. Поўстка Глускага р-на. (Глуск.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад в. Мацяёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Еленка, за 0,4 км на ПнЗ ад в. Чарняўка Хоцімскага р-на. Кург. могільнік. (Хоц.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, пагорак паміж вв. Красная і Мыслоціна Глускага р-на. 165 м н.у.м. (Глуск.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, пагорак, за 0,2 км на У ад в. Майсеева Горацкага р-на. 231,4 м. (Гор.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Буда Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЫСАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЛЫСАЯ ГАРА, х., у 1911 – 1931 гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Кульшычы. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛЫСАЯ ГОРКА, в. Гл. в. Лысая Гара Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛЫСІНАЕ, ур., хмызова-балотнае, каля в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЫСІЦА, ур., с.-г. угоддзі, паміж ва/г Баркалабава і Дальняе Ляда Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛЫСКАЎШЧЫНА, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 3 двары, 2 жых. З кан. XIX да 1904 г. жыў М. Неўраў, вядом. рус. мастак. Магіла М. Неўрава. Мемар. дошка ў гонар М. Неўрава. (Кругл.)

ЛЫСУХА, з.а., мясц. знач. на У ад г.п. Глуск на р. Пціч. (Глуск.)

ЛЫСУХА, ур., с.-г. угоддзі, лугі, з часткай лесу, на У ад г.п. Глуск, па р. Пціч. Месца адпач. мясц. знач. (Глуск.)

ЛЫСЫ РОГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЫТКАЎКА, в., да 2002 г. у Мілаславіцкім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны аднаўлена. (Клім.)

ЛЫТКАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Цітаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЫЧКАВА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Таймanава Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛЬНОЗАВОД, п., Пд частка г.п. Хоцімск. Селішча. (Хоц.)

ЛЬНОЗАВОД, п., ПдУ частка а/г Гарбавічы Чавускага р-на. (Чав.)

ЛЬНОЗАВОДА ПАСЁЛАК, п., да 1970-х гг. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

ЛЮБАВІНА, в., Вайнілаўскі с/с Чавускага р-на, 1 двор, 2 жых. У 1897 г. – ваколіца, 21 двор, 136 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. пасля вайны аднаўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км².(Чав.)

ЛЮБАВІНСКІ ЛЕС, ур., лясное, раней паміж рр. Раста і Вілейка, на Пд ад в. Любавіна Чавускага р-на. Зараз частка л.м. уздоўж р. Вілейка, на ПдУ ад в .Любавіна. (Чав.)

ЛЮБАВІЧКА, р., пр. прыт. р. Волчас (бас. р. Сож). Даўж. каля 4 км. Выток на ПнЗ ад в. Горкі, вусце на У ўскр. в. Горкі Крычаўскага р-на. Прыт. – руч. Безымянны. (Крыч.)

ЛЮБАНАВІЧЫ, в. Гл. в. Любаны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЮБАНКА, руч., з крын. Любіна Крыніца, у а/г Любонічы Кіраўскага р-на. Вар. назвы – Любонка. (Кір.)

ЛЮБАНСКАЕ, рад., гаручых сланцаў, у Любанскім і Глускім р-нах. Пласт. паклады магутн. 0,5 – 1,65 м у тоўшчы глініста-маргельных адклад. Пл. 630 км². Персп. зап. 900 млн. т. Глыб. заляган. 220–472 м. Не распрацоўв. (Глуск.)

ЛЮБАНСКАЯ ДАРОГА, лясная дарога, з в. Дубраўка Чэрыкаўскага р-на да в. Любаны Слаўгарадскага р-на. (Чэр.)

ЛЮБАНЫ, в., Гіжэнскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з 1555 г., як с. Любанавічы, 35 двароў, 75 жых., дом сац. пасл., ф. Бр. магілы і асобн. магілы сав. воінаў. Часткі в.: Узроўе, Дзярэўня, Рагаткі, Пасяродаўцы. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1910 – 726 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

ЛЮБАСВІЖ, руч., пр. прыт. р. Рамушаўкі (Рамясцвянкі, бас. р. Дняпро), на ім в. Пнявішча Горацкага р-на. Даўж. 10 км. Курган з камянёў (рунічныя надпісы, па загаду Воўчага Хваста, 984 г.). (Гор.)

ЛЮБАЎКА, п., да сяр. 1980-х гг. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

ЛЮБАЦІЎЕ, ур., хмызова-лугавое, у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

ЛЮБАШАНСКАЯ. Гл. Любушанская Пушча. (Асіп., Бял., Бых., Кір., Кліч.)

ЛЮБІЖ, в., Аўсянкаўскі с/с Горацкага р-на, вядом. з XVI ст., 44 двары, 102 жых. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. (перанес. у а/г Аўсянка). Помн. сав. воінам. (Гор.)

ЛЮБІЖСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, у 1924 – 1959 гг. 28.09.1959 г. перайменав. у Аўсянкаўскі с/с. Тэр. далуч. да Аўсянкаўскага с/с. (Гор.)

ЛЮБІМНЯ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЮБІН БОР, зак., мясц. знач., з 1994 г., гідрал., за 3 км на З ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на. Пл. 392 га. Тарфянік. (Кір.)

ЛЮБІН БОР, ур., леса-балотнае, за 3 км на З ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на. Тарфянік. Зап. торфу 196 тыс. т. Зак. мясц. знач. (Кір.)

ЛЮБІНА КРЫНІЦА, крын., пр. руч. Гуцянка, на Пд ускр. а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБІНА СЦЕЖКА, сцежка, каля а/г Любонічы ва ўр. Любін Бор Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБІНІЧ, с., назва в. Любінічы ў XVIII ст. Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛЮБІНІЧЫ, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, ц. ЗАТ "Амкадор – Шклоў", вядом. з XVII ст., 129 двары, 338 жых., аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, клуб, б-ка,філіял музея, КПП, 2 крамы, МТФ. У 1897 г. – 88 двароў, 556 жых., вучыл., крама, піцейны дом, царква. Бр. магіла сав. воінаў. Помн.: землякам, М. Фрунзе. (Шкл.)

ЛЮБІНКА, р., левы прыт. р. Мертва (бас. р. Сож) у Мсціслаўскім р-не і па мяжы са Смаленскай вобл. РФ. Даўж. 5 км. Выток на Пн ускр. в. Лужкі, вусце – на Пн ад в. Селішча, на мяжы з РФ. (Мсц.)

ЛЮБІЦА, р., пр. прыт. р. Ала (бас. р. Бярэзіна), на мяжы Бабруйскага і Жлобінскага р-наў. Даўж. 15 км. Выток і вусце ў Жлобінскім р-не. (Бабр.)

ЛЮБІЧЫ, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 12 двароў, 15 жых. (Кліч.)

ЛЮБІШЧА, в., Кручанскі с/с Круглянскага р-на, 6 двароў, 14 жых., фермерск. гасп. М. Крушкіна. (Кругл.)

ЛЮБЛІН, в., да 1993 г. у Дзяражненскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

ЛЮБОНІЦКАЕ, вдсх., на р. Гуцянка, паміж ва/г Любонічы і Курганы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБОНІЦКАЯ ПУШЧА, л.м., частка Любушанскай пушчы ў Пд частцы Клічаўскага, Пн – Кіраўскага, З – Магілёўскага р-наў. Назва ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір., Кліч., Маг.)

ЛЮБОНІЦКІ С/С, с/с Кіраўскага р-на, на ПнЗ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Бабруйскім – 2 р-не Бабруйскай акр., з 04.08.1927 у Бабруйскім р-не і акр., з 26.07.1930 у Бабруйскім р-не, з 12.02.1935 у Кіраўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Кіраўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Кіраўскім р-не Магілёўскай вобл. 8 снп, 640 двароў, 1204 жых. (Кір.)

ЛЮБОНІЧЫ, а/г, ц. с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVI ст., 327 двароў, 734 жых., п/а, аддз.

ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, урач. амбул., апт., СШ, д/с, СДК, б-ка, сац. пункт, КПП, 2 крамы, закусачная "Любін Бор", нарыхт. пункт, пост МНС, лясн., УПВГП "Алмак плюс", піларама, ф. Царква. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, магіла ахвяр фашызму, магіла сав. воіна. Месца знах. скарбу. 153 курганы. Этногр.-археалаг. помн., кург. могільнік дрыгавічоў (ур. Дзявочая Гара). У 1560 г. – с., у 1789 – 1924 гг. – мяст., ц. вол. У 1894 г. – шк., 3 заезныя дамы, 12 лавак, земск. ст., штогадовы кірмаш. У 1897 г. – 499 жых. Да рц – 18, да чыг. ст. Беразіна – 20 км. (Кір.)

ЛЮБОНІЧЫ, с., да 1916 г. Далуч. да мяст. Любонічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБОНКА, р. Гл. р. Гуцянка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБОНЬКА, р. Гл. р. Любонка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЮБУЖ ЧОРНЫ, руч., левы прыт. р. Дняпро. Даўж. 4 км. Выток і вусце ў р-не п. Любуж Магілёўскага р-на. Вдсх. пры б. млыне. (Маг.)

ЛЮБУЖ, з.а., мясц. знач., з 1981 г., у Любужскім лесе, на У ад Магілёва. Пл. 2,5 тыс. га, пад лесам – 72%. Дз. лаг.: імя П. Марозава, "Чайка", "Лясная казка", "Кіравец", імя З. Касмадзям'янскай, "Бярозка", б.а. "Кіравец", праф. "Сосны". "Крыніца", "Бурштын". Аграбіяст. "Любуж" МДУ. (Маг.)

ЛЮБУЖ, п., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 57 двароў, 121 жых., крама, кавярня "Любужкі замак", ТДА "Любужскі хутарок", ТАА "Дыксі Мэн", лясн., аграсядз. "У Князева ў Любужы", "Апельсін", "У Куркуля", "Сядзіба А. Арыненкі". Стаянка эпохі неаліту. (Маг.)

ЛЮБУЖСКІ ДЭНДРАРЫЙ, дэндрасад, на тэр. аграбіяст. "Любуж" МДУ, у п. Любуж, з 1960 г. 150 відаў экзатычн. драўніна-хмызовых парод. (Маг.)

ЛЮБУЖСКІ ЛЕС, л.м., у межах лесапарк. зоны на У ад Магілёва, на лев. бер. Дняпра. Пл. больш 3 тыс. га. З.а. Любуж Магілёўскага р-на. Вар. назвы – Любужскі лесапарк. (Маг.)

ЛЮБУЖСКІ ЛЕСАПАРК, л.м. Гл. Любужскі Лес. (Маг.)

ЛЮБУЖСКІ ПЕРАВОЗ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Дняпро, у в. Любуж Магілёўскага р-на, на м. б. парома. (Маг.)

ЛЮБУШАНСКАЯ ПУШЧА, пушча, л.м., да пач. XX ст., лясы ад р. Бярэзіны да Дняпра. Суцэльны масіў захав. ад р. Бярэзіны да Друць, у межах Асіповіцкага, Кіраўскага, Клічаўскага, ПдЗ часткі Бялыніцкага і Быхаўскага р-наў. Частка л.м. – Любоніцкая пушча. (Асіп., Бял., Бых., Кір., Кліч.)

ЛЮДАГОЎСКІ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1,3 км на Пд ад а/г Родня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЮДАГОШЧ, в., старажытн. назва. в. Людагошча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЮДАГОШЧ, фальв., да 1920-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 9 жых. (Мсц.)

ЛЮДАГОШЧА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1499 г., 32 двары, 49 жых. У 1654 – 1667 гг. спустош. руск. войск., у 1897 г. – 441 жых. Радз. М. Дземідзенкі, Гер. Сац. працы. Вар. назвы – в. Людгашч, Людагошч. (Мсц.)

ЛЮДГАШЧ, в. Гл. в. Людагошча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЮДЗВІНАВА, в., у XIX – сяр. XX ст. у Хваставіцкім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – в. Шчыты, Шчыты Людзвінава. (Глуск.)

ЛЮДЗВІНАВА, ур., лясное, каля в. Пральня Бялыніцкага р-на, на м. б. фальв. Людзвінава. (Бял.)

ЛЮДЗВІНАВА, фальв. да пач. XX ст. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

ЛЮДЗІНІЧЫ, воз., бас. р. Дняпро, за 2 км на ПдУ ад в. Віляхаўка Быхаўскага р-на. Пл. 1,3 га. (Бых.)

ЛЮДКАВА, в. Гл. в. Людкоў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЮДКАВІЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на У ад а/г Мілаславічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЮДКАЎ, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 7 двароў, 10 жых., МТФ. У 1877 – 1899 гг. шклян. мануфактура (апт. посуд, бутэлькі, акон. шкло). У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

ЛЮДКОЎ, в., да 1990-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Кург. могільнік. У пач. XX ст. – 1928 гг. назва – в. Перадзел. Вар. назвы – Людкава. (Слаўг.)

ЛЮДКОЎСКІ РАВОК, ур., лясное, за 1 км на Пн ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЮДНАЯ, р. Вар. назвы – руч. Людны Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЮДНЫ, руч., левы прыт. р. Мярэя (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 7 км. Выток на мяжы з Віцебскай вобл., на ПнЗ ад а/г Засценак Усцярхі, вусце ў а/г Леніна. (Гор.)

ЛЮЛЕВА, в., Ясенскі с/с Асіповіцкага р-на, 4 двары, 8 жых. (Асіп.)

ЛЮСІКІ, в., да 1920-х гг. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЛЮСІКІ, ур., леса-балотнае, паміж ур. Бараны і ўр. Ягаднае, за 2 км на ПнУ ад в. Варвараўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛЮСІКОЎСКІ, п., да 1977 г. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. (Хоц.)

ЛЮТАРАЎСКАЕ, пясч. пагоркі, на пр. бер. р.Сож, за 1 км на У ад б. п. Сіліна Поле Слаўгарадскага р-на. Стаянка камен. веку. (Слаўг.)

ЛЮТАРАЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 10,5 км. Пач. на ПнУ ад п. Сіліна Поле Слаўгарадскага р-на, вусце за 2 км на У ад г. Слаўгарад. (Слаўг.)

ЛЮТ-БУДА, в. Гл. в. Лютнянская Буда. (Краснап.)

ЛЮТНЕНСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на ПнУ р-на. Утвор. 21.04.1978 г. замест Старасельскага с/с. 14 снп, 539 двароў, 1205 жых. (Мсц.)

ЛЮТНЯ, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 14 двароў, 23 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

ЛЮТНЯ, в., ц. с/с Мсціслаўскага р-на, 177 двароў, 446 жых., п/а, ФАП, д/с-ПШ, клуб, б-ка, ветляч., крама, племконяф. Помн. землякам, гарадзішча. Да 1978 г. – в. Рагайлаўшчына. На пач. XX ст. аб'яд. з в. Бобрыкі, у 1924 г. утвор. с.-сы "Рагайлаўшчына" і "Бобрыкі", якія ў 1935 г. аб'яд. у конезавод-120. У 1935 – 2007 гг. – ДП "Мсціслаўскі конез-д-120" (цяжкавозы). Да рц – 4, да чыг. ст. Ходасы – 24 км. (Мсц.)

ЛЮТНЯ, р., левы прыт. р. Асцер (бас. р. Сож). Даўж. 7 км. Выток за 3 км на ПдУ ад в. Пянькоўка, вусце насупраць в. Раськаў (урэз вады 150,0 м) Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЮТНЯ, ур., лясная паляна, на Пд в. Кліны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЮТНЯ-ДУБРОВА, п. п., рэсп. знач., батан., дуброва, па р. Віхра, на У ад в. Лютня Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЮТНЯНСКАЯ БУДА, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 9 двароў, 16 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². Вар. назвы – в. Лют-Буда. (Краснап.)

ЛЮТРАЎКА, в., да 2004 г. у Сормаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

ЛЮТРАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. в. Лютраўка, за 2 км на ПдУ ад а/г Лабанаўка, за 1 км на Пн ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЮЦІНА І, ЛЮЦІНА ПЕРШАЯ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 0,7 км на ПдЗ ад в. Люціна. Пл. 211 га. Зап. 639 тыс. т торфу. (Кліч.)

ЛЮЦІНА ІІ, ЛЮЦІНА ДРУГАЯ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 0,5 км на Пд ад в. Люціна Клічаўскага р-на. Пл. 23 га. (Кліч.)

ЛЮЦІНА, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 16 двароў, 24 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кліч.)

ЛЮЦІНА, ур., тарфянік, на Пд ад в. Люціна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЮЦКОЕ, в., да 1937 г. у Акцябрскім с/с Клічаўскага р-на. Перайменав. у в. Новае Сяло. (Кліч.)

ЛЯ БУРАЧЫХІ, п., частка а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля чыг. (Асіп.)

ЛЯ КАР'ЕРА, зімав. яма, на р. Друць, насупраць в. Радча Круглянскага р-на, каля вусця р. Гнілка. (Кругл.)

ЛЯ МАЯКА, ур., с.-г. угоддзі, каля радыёмачты, у в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

ЛЯ ПАТАПЧЫХІ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каўгары Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛЯ СУХОГА ДУБА, крын., на лев. бер. р. Лабжанка у ПдУ частцы в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯБЯДНА, р. Гл. р. Лядня Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЯВЕНІЧ, ур., с.-г. угоддзі, поле, каля в. Віркаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯВОНАВА ПОЛЕ, в. Гл. в. Леанполле Клімавіцкага р-на. (Клім.).

ЛЯВОНАВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдУ ад в. Гірэевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯВОНАВА САЖАЛКА, сажалка, у в. Елькаўшчына Круглянскага р-на, каля газасховішча. (Кругл.)

ЛЯВОНАВА, крын., на Пн в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯВОНАВЫ КУСЦІКІ, ур., хмызовае, на У ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

ЛЯВОНАЎ КРУГ, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Вышкава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛЯВОНАЎ РАВОК, роў, за 2 км на З ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯВОНАЎ РОГ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛЯВОНАЎКА, в., да 2000 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

ЛЯВОНІХІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Загараны Круглянскага р-на, каля майстэрні. (Кругл.)

ЛЯВОНШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі і л.м, за 2 км на ПнУ ад в. Бухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯГУШКІ, п. Гл. п. Новая Жызнь Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛЯГУШКІ, ур., захмызав., за 0,2 км на З ад в. Палошкава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯГУШКІ, ур., леса-балотнае, за 2 км на ПнУ ад в. Варвараўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнЗ ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПнУ ад в. Сцяпанаў Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдЗ ад в. Сакольнічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на З ад в. Суслаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, на З а/г Філатава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯДА, ур., с-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯДЗЕЦКАЕ, ур., лясное, за 0,25 км на З а/г Каменічы Асіповіцкага р-на. Кург. могільнік. (Асіп.)

ЛЯДЗЕШНЯ, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 9 двароў, 18 жых. Вар. назвы – в. Лядзяшня. (Клім.)

ЛЯДЗЕШНЯ, в. Гл. в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯДЗЕШНЯ, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 4 двары, 5 жых. (Дрыб.)

ЛЯДЗЕШНЯ, р., пр. прыт. р. Іпуць (бас. р. Сож). Даўж. 8 км. Выток за 0,6 км на Пн ад в. Васілёўка, вусце на Пн ускр. в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. Вар. назвы – Лядзяшня (Клім.)

ЛЯДЗЯНКА, старая дарога Лянёўка-Таценка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЯДЗЯШНЯ, вдсх., у вусці р. Лядзешня Клімавіцкага р-на. Пл. 146,7 га. Рыбалоўства. З.а. (Клім.)

ЛЯДНА, р. Гл. р. Лядня Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

ЛЯДНЫ, п., да 1974 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

ЛЯДНЯ, р., у Горацкім і Мсціслаўскім р-нах, пр. прыт. р. Рамясцвянка (бас. р. Дняпро). Даўж. 13 км. Пл. вдзб. 36 км². Выток на мяжы з РФ, за 3 км на Пн ад в. Малая Рубанаўка Мсціслаўскага р-на, вусце на З ўскр. в. Буда Горацкага р-на. Пад лесам 8%. Вар. назвы – Лядня, Лебядна. (Гор.)

ЛЯДО, ур., с.-г. угоддзі, паміж п. Ясная Паляна і ўр. Малінаўка Бялыніцкага р-на. Пл. 2 га. Вар. назвы – ур. Ляды. (Бял.)

ЛЯДЫ, в., да 1967 г. у Заходскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Плешчыцы. (Шкл.)

ЛЯДЫ, в., да 2000 г. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

ЛЯДЫ, в., да сяр. XX ст. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Далуч. да а/г Круча. (Кругл.)

ЛЯДЫ, п., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 2 двары, 4 жых. (Бабр.)

ЛЯДЫ, п., да кан. XX ст. у Бацвінаўскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквіданы. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

ЛЯДЫ, ур. Гл. ур. Лядо Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛЯДЫ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на р. Ржаўка, каля в. Слопішча Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на ПнЗ ад б. в. Ляжанка Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р. Свініца, на З ад п. Сярэдні, в. Бірулі Краснапольскага р-на. (Краснап.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. х. Ляды Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдЗ в. Глыбокавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯДЫ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯДЫ, ур., хмызова-балотнае, каля в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯДЫ, х., да 1967 г. у Восаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

ЛЯДЫ, частка в. Плешчыцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ЛЯЖАНКА, в., да 2004 г. у Грудзінаўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. Часткова спалена фашыстамі ў 1942 г. (Бых.)

ЛЯЖАНКА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., на вдпдз. рр. Свіслач і Бярэзіна, за 1,5 км на З ад а/г Градзянка. Пл. 217 га. Водаахоўн. знач. (Асіп.)

ЛЯЖАНКА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Бутрамееўка і Красніца Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛЯКСЕЕЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯКСЕЙКАВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на ПнЗ в. Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯКСЕЙКАВА, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Маслакі Горацкага р-на, на Пн ад ур. Графінін Сад. (Гор.)

ЛЯКСЕЙКАЎ, АЛЯКСЕЙКАЎ, х., да 1920-х гг. у Маслакоўскім с/с. Ліквідаваны Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЯМНІЦА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 76 двароў, 200 жых., п/а, АТС, ФАП, клуб, б-ка, лесапілка, зернеток, ф. Помн. землякам, помн. сав. воінам. (Бял.)

ЛЯМНІЦА, ЛЯМНІЧАНКА, ЛІМНІЧАНКА, р. Гл. р. Лімнічанка. (Бял.)

ЛЯМНІЧАНКА, р. Гл. р. Лімнічанка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

ЛЯМЦЫ в., у XIX ст. на тэр. Горацкага р-на. Ліквідавана. Пры ўтвар. маёнтка, жых. сселены ў а/г Маслакі. (Гор.)

ЛЯМЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЯНЁЎКА, в., да 1967 г. у Вяззеўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЛЯНЁЎКА, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 26 двароў, 33 жых. 2 кург. могільнікі. (Кліч.)

ЛЯНПОЛЕ, в. Гл. в. Лянполле Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЯНПОЛЛЕ, в., Копцеўскі с/с Горацкага р-на, 2 двары, 2 жых. (Гор.)

ЛЯРСКАГА ГАРА, пагорак, за 8 км на ПдЗ ад в. Раздзел Мсціслаўскага р-на. 236 (239) м. н.у.м. Назва з 1973 г. у гонар вядом. географа П. Лярскага. Выш. кропка вобл. Старажытн. назва – гара Лысая. (Мсц.)

ЛЯРСКІ, х., да 1920-х гг. у Прудкоўскім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

ЛЯСІШЧА, п., Варатынскі с/с Бабруйскага р-на, 2 двары, 2 жых. (Бабр.)

ЛЯСІШЧА, п., да 1980 г. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

ЛЯСІШЧА, ур., лясное, гай сярод поля, на У ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯСКІ, в., Казуліцкі с/с Кіраўскага р-на, 1 двор, 3 жых. (Кір.)

ЛЯСКІ, л.м., за 10 км на ПнУ ад в. Стасеўка Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛЯСКІ, л.м., за 3 км на Пн ад в. Круглае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯСКІ, ур., драбналессе, на ПнУ ад в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯСКОЎ РАВОК, роў, на ПдУ ад в. Боўсевічы Круглянскага р-на, каля лесу, за 3 км на З ад в. Конанавічы. (Кругл.)

ЛЯСКОЎКА, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 8 двароў, 13 жых. (Дрыб.)

ЛЯСНАЯ р. Гл. р. Цітоўка ў Слаўгарадскім р-не. Старажытн. назва р. Лесна; інш. – Ляснянка, Ладнёўка, Цітоўка, Самазванка, Рэчка. (Слаўг.)

ЛЯСНАЯ ПРЫСТАНЬ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. р.Сож, за 2 км на Пн ад в. Гайшын Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЯСНАЯ ПРЫСТАНЬ. Гл. ур. Прыстань, каля в. Аляксандраўка Другая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЯСНАЯ ПРЫСТАНЬ ПАЛЯНКІ, прыстань, на р. Бярэзіна, у XIX – XX стст., каля в. Палянкі Бабруйскага р-на, на лев. бер. Бярэзіны. (Бабр.)

ЛЯСНАЯ ПРЫСТАНЬ РУЧАЙ, прыстань, у XIX – XX стст., на лев. бер. р. Бярэзіна, у вусці руч. Пратока Ручай (левы прыт. Бярэзіны) Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛЯСНАЯ СЦЕЖКА, сцежка, з лесу на балота, на З ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯСНАЯ, а/г, Лапаціцкі с/с Слаўгарадскага р-на, ц. СВК "Лясная", вядом. з XVII ст., 165 двароў, 398 жых., п/а, АТС, урач. амбул., д/с-ПШ, СДК, б-ка-музей, спарт.-аздараўл. к-с, КПП, кацельня, майстэрні, крама, стал., ф. Бр. магілы руск. (1708) і сав. воінаў (1943). Помн. і капліца (1908, арх. А. Гаген) у гонар 200-годдзя бітвы. Раней Музей бітвы (у капліцы). Курган. У 1708 г. – лагер швед. войск (руск. – у а/г Лапацічы). Бой 28.09 (9.10) 1708 г. паміж 12-тыс. войск. Пятра I і 15-тыс. корп. Левенгаўпта. "Маці Палтаўскай баталіі". У 1783 г. – 171 жых. Наведв. А. Пушкін. У 1906 – 1917 гг. жых. перасял. у Сібір. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Слаўг.)

ЛЯСНАЯ, в., у XVI – XX стст. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на, на ПдУ ад в. Ваўканосава. Ліквідавана. (Кругл.)

ЛЯСНАЯ, р. Гл. р. Шыпоўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

ЛЯСНІЦТВА, п. Гл. п. Леснічоўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯСНІЦТВА, ур., лясное, каля ўр. Бор, уздоўж дарогі Дудаковічы – Зубава Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯСНОЕ ВОЗЕРА, воз., бас. р. Дняпро, за 2 км на З ад в. Быстрая Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЯСНОЕ, ур., лясное, на ўскр. в. Паплавы Клічаўскага р-на. Магіла ахвяр фашызму. (Кліч.)

ЛЯСНОЕ, ур., с.-г. угоддзі, паміж р. Бася і лесам, каля а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

ЛЯСНОЕ, х., да 1930-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да а/г Лясная. (Слаўг.)

ЛЯСНЫ ЗАВОД, завадзь, пры злуч. азёр Дубавец і Пласкавец з р. Бярэзіна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ЛЯСНЫ МОХ, зак., гідрал., мясц. знач., з 1995 г., на ПдУ г. Бабруйск, за 5,5 км на ПдЗ в. Савічы Бабруйскага р-на. Пл. 23 га. (Бабр.)

ЛЯСНЫ МОХ, ур., леса-балотнае, за 5,5 км на ПдЗ в. Савічы Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ЛЯСНЫ НАДЗЕЛ, ур., лясное, на Пн ад в. Сіманавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

ЛЯСНЫ, п., да 1969 г. у Патоцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідаваны. (Кліч.)

ЛЯСНЫЯ, в., Ляснянскі с/с Круглянскага р-на, 22 двары, 35 жых. Ц. с/с у 1924 – 1964 гг. Радз. У. Рылькова, ген.-маёра. (Кругл.)

ЛЯСНЯНКА, р. Гл. р. Лясная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЯСНЯНСКАЕ, вдсх., на р. Лясная, у а/г Лясная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

ЛЯСНЯНСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на, на ПнУ р-на. Ц. с/с – в. Дудаковічы. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Шклоўскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 16.09.1954 у Бялыніцкім р-не, з 30.07.1966 у Круглянскім р-не. Ц. с/с у 1964 г. перанес. у в. Дудаковічы. СВК: "Кастрычнік" (в. Дудаковічы), "50 год Кастрычніка", "Рассвет" (в. Елькаўшчына). 18 снп, 445 двароў, 969 жых. (Кругл.)

ЛЯСОК, ур., лясное, на Пн ад воз. Арэхавае Быхаўскага р-на. (Бых.)

ЛЯТУЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ЛЯЎКІ, ур., лясное, у кв. 37 Хоцімскага лясгаса, каля воз. Святое Хоцімскага р-на. Пасел. чорных буслоў. (Хоц.)

ЛЯЎКОВІЦКІ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Добасна (бас. р. Дняпро). Даўж. 5 км. Пачын. за 0,5 км на У ад в. Рог, упад. у р. Добасна за 0,4 км на ПнУ ад п. Няптун Кіраўскага р-на. (Кір.)

ЛЯХАВА ГРАДА, в., да 1982 г. у Ясенскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

ЛЯХАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Запольскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

ЛЯХАЎКА, в., Таўкачоўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 2 двары, 2 жых. (Шкл.)

ЛЯХАЎКА, руч. Гл. в. Безыменны Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯХАЎКА, фальв., у 1909 – 1920-х гг. Далуч. да в. Ляхаўка Шклоўскага р-на. У 1909 г. – 13 жых. (Шкл.)

ЛЯХАЎШЧЫНА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1785 г., 8 двароў, 12 жых. У 1860 – 142 жых. Радз. У. Бяркова, бел. філосафа, д.ф.н. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чав.)

ЛЯХІ, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 6 двароў, 10 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

ЛЯЦЯГІ, в., Гіжэнскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XVIII ст., 45 двароў, 86 жых., клуб, крама, гідрапост (на р. Проня; з 1931 г.). 2 бр. магілы, магілы сав. воінаў і партызан. Стаянка камен. веку, курган, кург. могільнік, драўлян. Пакроўская царква (1783). У 1909 г. – 389 жых. Радз. Н. Емяльянава, хіміка. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Слаўг.)

ЛЯЦЯГІ, маёнтак, да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

ЛЯШЧЭВІНА, ур., лясное, каля в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ЛЯШЧЭЎНІК, в., да 1989 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. Вядом. пчалапасекамі. Да 1960 г. – в. Падсавін. (Бял.)

М

МАГІЛА АХВЯРАЎ, ур., с.-г. угоддзі, поле, за 1 км на ПнЗ ад в. Клін Горацкага р-на. Магіла ахвяр фашызму. Стэла. (Гор.)

МАГІЛА, ЗАМКАВАЯ ГАРА, пагорак, на пр. бер. Дняпра, каля вусця р. Дубравенкі, у межах г. Магілёў (парк імя Горкага). Паданне пра пахав. атаманаў Машэкі і Гвазда. У 1526 г. пабудав. замак. Да буд. замка – бескург. могільнік XIII ст. Апошн. умацав. ліквідав. на пач. XIX ст. (Маг.)

МАГІЛЕНЯ, р., пр. прыт. р. Іпуць (бас. р. Сож). Даўж. 11,4 км. Выток за 1,5 км на ПнУ ад в. Кавалёўка Першая, вусце за 1 км на ПдУ ад в. Цімошкі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАГІЛЁЎ, МАГІЛЕЎ, МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ, г., абл. ц. з 1938 г., рц. з 1924 г., на р.Дняпро, згадв. з 1267 г., 111 км^2, 358,3 тыс. чал. У пач XIII ст. – ц. феад. вотчыны, у 1431 – у ВКЛ, у 1561 г. – права на самакірав., у 1577 нададз. Магдэбургскае права і герб. Моцна разбур. у час вайны 1558 – 1583 гг. У XVI – XVIII стст. – найбуйнейшы ц. праваслаўя, ствар. брацтвы, у 1632 г. засн. Магілёўская праваслаўн. епарх. – адзін. на Беларусі. Падчас вайны 1554 – 1567 гг. адбыл. паўстан. 1561 г. супраць руск. – у гонар гэтых падзей кароль Ян Казімір надаў новы герб. У Паўночную вайну – у 1708 г. спалены руск. войск., пераст. быць буйным еўрап. гандл. ц. У 1745 г. – 10,4 тыс. жых. З 1772 г. у скл. Рас. імп., ц. пав., Магілёўскай губ., Магілёўскай прав. (1772 – 1775), намесн. (1778 – 1796), з 1773 г. – ц. Беларускай (Магілёўскай) рыма-каталіцк. епархіі, у 1802 – 1919 гг. – ц. Магілёўскай губ. У 1812 г. акупав. франц. войск. Магілёў звяз. з рухам дзекабрыстаў. У 1862 г. створ. паўстанцк. арг.-я, у 1863 – ваен.-рэв. У 1897 г. – 43,1 тыс. жых. У 1902 г. пракладз. Пецярб.-Адэская чыг. У 1912 г. – 170 прадпр. У I Сусв. вайну, з 1915 да 1918 знах. Стаўка Вярхоўн. галоўнакаманд. Сав. Улада ўстаноўл. 03.12.1917 г. З 12.03.1918 акупав. польск., 26.05 – 31.10.1918 г. – нямецк. войск. У 1919 – 1925 гг. – ц. пав. Гомельскай губ. РСФСР. З сак. 1924 – у скл. БССР. З 17.07.1924 г. – ц. р-на, у 1924 – 1930 – ц. акр. з 15.01.1938 г. – ц. вобл. У 1924 г. спробы перайменав. у

г. Уладзіміраільічоўск. У 1920 – 1930 гг. – буйн. прам. ц. – пач. прац. кандыт. ф-ка, гарбарны з-д (1930), металург. (1932), метал. выраб., штучн. валакна (1930), АРЗ, жэлацін., цагельны (КБМ), мэбл. ф-ка. У 1926 – 1932 гг. пабуд. чыг. Рослаў – Крычаў – Магілёў – Асіповічы, адчын. прыстань на Дняпры. У 1940 г. – 210 прам. прадпр., 13 тыс. раб. Мужная абарона 03.07. – 26.07.1941 г. (баі на Буйніцкім полі). 26.07.1941 – 28.06.1944 – пад фашысцк. акупац. У 1956 г. спробы перайменав. у г. Шмітна-Дняпры. Пасля вайны буйны рост прам. вытворч. – пераўтв. у знач. ц. хім. і машынабуд. З 1970 – праклaдз. тралейб. маршр. Мужч. – 46%, жан. – 54 (перапіс 2009). Нац. склад (перапіс, 2009, %): беларусы – 87,4, руск. – 7,1, укр. – 1,1, палякі – 0,2. СЭЗ "Магілёў". Прадпр.: энергет. (3 ТЭЦ); металург. і металаапрац. (ААТ "Магілёўскі металург. з-д", "Чырвоны металіст", металавыраб.; "Ольса" і інш.); хім. (СЗАТ "Хімз-д "Зара"; ААТ "Хімвалакно", "З-д штучн. валакна", рэгенератар. з-д, ветпрэпар.), машынабуд. ("Магілёўскі эл.-мех. з-д", "Ліфтмаш", "Строммашына", "Магілёўскі аўтаз-д", "Магілёўвагонз-д", "Трансмаш", "Тэхнапрыбор", "Эл. рухавік" /2 СП "Матор", "Колер"/; СП AGP, ДП "Зеніт", "Магілёўскі матор. з-д" і інш.), дрэваапрац. (ААТ "Магілёўдрэў", "Магілёўмэбля" і інш.), буд. матэр. (ДБК, ЗАТ "З-д полімерных труб", СААТ "Дрымс", ЗАТ "К-т сілікатн. вырабаў", СП "Белвіал" і інш.), харч. (ААТ "Магілёўскі мал. к-т", мясак-т, рыбз-д; вінз-д; 4 хлебз-ды; ф-ка марозіва; ААТ "Магілёўскі жэлацін. з-д", продк-т; КХП, з-д напіткаў, кансерв. і інш.), лёгк. ("Магатэкс", "Стужка", экспер. абут., абут. ф-ка "Шагавіта"; гарбарны з-д, ТДА "Велес", трыкатажн. ф-ка, маст. выраб., "Балекс", ЗАТ "Шв. ф-ка "АКМО" і інш.), паліграф. (абл. друкарня імя С. Собаля, "ІнтэрМікра") і інш. 6 ВНУ (МУС, БРУ, ун-т харчав., выш. шк. МВД, кансерв., Ін-т правазн.), шэраг НДІ і філ. НДІ ("Белгіпразем", НДІЭ, НДІ металаў, фізікі, мед. радыял., праектныя і інш.), 49 навуч. устаноў сяр. адук., 6 муз., 23 спартшк., 24 каледжы і праф. ліцэі, 120 дашк. устаноў, 40 мед. устаноў, у т.л. ляч.-дыягнаст. ц., 8 ДК, 4 к/т-ры, 2 тэатры, аблфілармонія, 33 б-кі, Магілёўскі абл. краязн. музей, абл. маст. музеі імя П. Масленікава, імя К. Бялыніцкага-Бірулі, музей этнаграф., музей гіст. Магілёва, 10 гатэлей, 79 спортзал., 6 бас., 3 стад., экстрым-парк, Лядовы палац, палац гімн., тэн. корты і інш.; гіпермаркет "Гіпа", гандл. сеткі "БелМаркет", "Квартал", "Перакростак", "Еўраопт", гандл. ц. "Панарама", "Дняпро", "Магніт", "Аліса", "Прэстан" і інш. 5 правасл. цэркваў, жан. ман., касцёл, 2 сінагогі і інш. Дзейн. жаночы Свята-Мікольскі ман., кафедральны Трохсвяціцельскі сабор. Ц. Магілёўска-Мсціслаўскай епархіі БПЦ. Месца знах. скарбаў (4). Фэсты: "Магутны Божа", "Залаты шлягер", "Анімаёўка", "Зімовая фантазія"; пленэр жывапісу імя К. Бялыніцкага-Бірулі і інш. Бр. магіла байцоў батал. міліцыі, 11 бр. магіл чырвонаармейцаў, сав. воінаў, падпольшчыкаў і апалчэнцаў. 30 скульпт.-манумент. помн., у т.л. А. Пушкіну, К. Бялыніцкаму-Бірулю, П. Масленікаву, С. Кіраву, У. Леніну (10), Т. Шаўчэнку і інш. Археалаг. помн.: гарадзішча "Магіла", Пелагееўскае гарадзішча і інш. Помн. архітэкт.: ратуша (XVIII – XXI стст.), архіепіск. палац (Ленінская, 25, II пал. XVIII ст.), архіер. палац (1762 – 1785, арх. Глаўбіц), Станіслаўскі касцёл кармелітаў (1738 – 1752), буд. Дзяржбанка (Ленінская, 50, 1904 – 1906), мужч. гімназія, корп. № 2 МДУ, гал. корп. БРУ (1939, арх. Амбросімаў), Мікольская царква (XVIII ст.), Барысаглебскай царква; буд. пазямельн. банка, жан. епарх. вуч., губ. праўлен., дваранск. сходу, крэдытн. тав. Лупалаўскі Мемар. (шталаг № 813). Мемар. арка (1780), "Зямлянка" (штаб Зах. фронта, 1941) і інш. Радз.: К. Грум-Гржымайлы, докт. мед.; В. Губіна, д.г.н., праф.; А. Карнажыцкага, А. Каўхуты, С. Ракоўскага, геолагаў; В. Нядзвецкага, палярніка, Гер. Сав. Саюза; А. Дзенісенкі, к.г.н., географа; М. Судзілоўскага, рэв. дзеяча, медыка, падарожніка, Прэзідэнта Сената Гавайскіх астравоў; О. Шміта, акад. АН СССР, НАНУ, географа, геафізіка, палярніка, энцыклапедыста, аўтара касмаганічн. тэорыі; П. Шэйна, этнографа і інш. Вузел чыг. на Оршу, Асіповічы, Жлобін, Крычаў; аўтадарог на Мінск, Гомель, Віцебск, Бабруйск, Слаўгарад, Крычаў, Мсціслаў. Порт на Дняпры. Аэрапорт (в. Лубнішча). Гарады-пабрацімы: Габрава (Балгарыя), Бранск, Екацерынбург, Пенза, Тула, Звенігарад (Расія), Керч, Мікалаеў (Украіна), Бардэёў (Славакія), Вілербан (Францыя),

Клайпеда (Летува), Улацлавек (Польшча), Айзенах (ФРГ), Крагуевац (Сербія), Сумгаіт (Азербайджан), Цебры (Іран). Газеты: "Вечерний Могилёв", "Веснік Магілёва", "Магілёўская праўда", "Из рук в руки", "Магілёўскія ведамасці", "Любой каприз", "Талака", "Зямля і людзі", "Днепровская неделя", "Среда", "Працоўная слава" (ААТ "Хімвалакно"), "Універсітэцкі веснік" (МДУ) і інш., часопісы: "Магілёўская Даўніна", "Магілёўскі мерыдыян", "Веснік МДУ" і інш. (Маг.)

МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ І, МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ-ПЕРШЫ, чыг. ст., у Пн частцы Магілёва, чыг. вакзал (1902). (Маг.)

МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ ІІ, МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ-ДРУГІ, чыг. ст., у З частцы г. Магілёў. За 4,5 км на Пд ад чыг. ст. Магілёў-на-Дняпры-1 (Маг.)

МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ ІІІ, МАГІЛЁЎ-НА-ДНЯПРЫ-ТРЭЦІ, чыг. ст., грузавая, у скл. г. Магілёў. (Маг.)

МАГІЛЁЎСКАЯ АКРУГА, акр., у 1924 – 1930-х гг. У 1924 г. – 11,7 тыс. км², у скл. р-наў (10): Бялыніцкі, Быхаўскі, Журавіцкі, Кармянскі, Лупалаўскі, Магілёўскі, Прапойскі, Чавускі, Чачэвіцкі, Шклоўскі. Пасля скасав. у 1927 г. Калінінскай акр., кольк. узрасла да 18 р-наў – далуч. Бялынкавіцкі, Клімавіцкі, Касцюковіцкі, Краснапольскі, Крычаўскі, Мілаславіцкі, Хоцімскі, Чэрыкаўскі. У 1927 г. – 828 тыс. жых. (Маг.)

МАГІЛЁЎСКАЯ ВОБЛАСЦЬ, вобл., адз. АТД Беларусі, на У краіны, мяжуе з Віцебскай, Мінскай, Гомельскай абл. РБ, Смаленскай, Бранскай РФ. Утвор. 15.01.1938. Пл. 29070 км². Нас. 1099 тыс. чал. (перапіс 2009 г.). Ц. – г. Магілёў. У вобл.: 2 гарады абл. падпарадкав. (гг. Магілёў, Бабруйск), 21 сельскі р-н (Асіповіцкі, Бабруйскі, Быхаўскі, Бялыніцкі, Глускі, Горацкі, Дрыбінскі, Касцюковіцкі, Кіраўскі, Клімавіцкі, Клічаўскі, Краснапольскі, Круглянскі, Крычаўскі, Магілёўскі, Мсціслаўскі, Слаўгарадскі, Хоцімскі, Чавускі, Чэрыкаўскі, Шклоўскі), 4 гар. р-ны (па 2 – Магілёў, Бабруйск), 22 гар. н.п. без абл. падпарадкав. (13 – гарадоў раён. падпарадкав., 6 г.п., 3 р.п.), 188 (2011 г.; перапіс 2009 – 192) с/с, 3020 (2011 г.; перапіс 2009 – 3044) снп. У тэктан. аднос. прымеркав. да Аршанскай упадз., на ПдЗ – да Бабруйскага пахав. выступу Беларускай антэклізы, на крайн. Пд – Жлобінскай седлав., на крайн. ПдУ – Варонежскай антэклізы. Пав. раўн.: Ц і У – Аршанска-Магілёўская, на З – Ц.-Бярэзінская, на ПнЗ – частк. Аршанскае узв., на ПнУ – Горацка-Мсціслаўская ўзв. раўн., на Пд – Чачэрская раўн. Найвыш. кропка – 236,0 м н.у.м. (гара Лысая, або Лярскага, Мсціслаўскі р-н), сам. нізкая – 126 м (урэз р. Сож, на Пд Слаўгарадскага р-на). Рад.: мел, маргель, фасфарыты, гліны і суглін., пясч.-жвір. матэр., буд. і сілікатн. пяскі, трэпел, торф, сапрапелі, нафта і інш. Клімат умеран.-кантынент. Сяр. т-ры студз. –6,5-8,2°C, ліпеня +17,8 – +18,7°C. Ападкаў 575-675 мм у год. Тэр. аднос. да бас. р. Дняпро. Найб. прыт.: Лахва, Друць, Бярэзіна (справа), Сож (злева). Азёр мала, невялік. па пл. Найб. воз. – Заазерскае (Бял. р-н). Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 41,9, дзярн.-падзол. забал. – 40,8, дзярн. забал. – 3,8, поймав. – 5,5, тарф.-бал. – 6,6, інш. – 2,0. Паводле грануламетр. скл. (%): суглін. – 34,2, супясч. – 54,4, пясч. – 8,8, тарф. – 6,1, інш. – 0,5. Банітэт глебаў с.-г. угоддзяў з улікам паправ. каэф. – 35 балаў. Асуш. землі – 15% с.-г. угоддзяў. Лясістасць 35% (найбол. на ПдЗ). Склад лясоў (%): хвоя – 47,6, елка – 16,8, дуб – 3,6, бяр. – 20,8, асіна – 3,6, вольха чорная – 6,5 і інш. (усяго 23 пароды). Пад лугамі 18%. Балоты (1638; пераваж. нізін.) – 7,7% тэр. Прыродаах. тэр.: 3 зак. рэсп. знач. (гідрал. – Заазер'е, Астравы Дулебы; краявідны – Старыца), 14 п.п. рэсп. знач., 72 зак. мясц. знач. 33,3% тэр. забрудж. радыёнукл. (на 100% – Краснапольскі, Слаўгарадскі, Чэрыкаўскі, Быхаўскі р-ны), у т.л. па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 21,7%, 5–15 – 7,1, звыш за 15 – 4,5. Антрапаген. асвоен. краявіды – 58,2%. Нас.: мужч. – 47%, жан. – 53 (перапіс 2009 г.). Гарадское нас. – 76%, сельскае – 34. Сяр. шчыльн. – 37,9 чал./км², у т.л. сельскага – 9,3. Нац. склад (перапіс, 2009, %): беларусы – 88,7, руск. – 7,8, укр. – 1,2, палякі – 0,2, яўрэі – 0,1. Найб. гарады (2009, тыс. чал.): Магілёў (358,3), Бабруйск (215,1), Асіповічы (36,0), Горкі (32,8), Крычаў (27,2), Клімавічы (17,1), Быхаў (17,0). Прам.: здаб. цэм. матэр., нафты, буд. матэр., торфу; энергет. (Магілёў, Бабруйск, Крычаў, Асіповічы – ЦЭЦ; Чыгірынская, Цяцерынская ГЭС), хім. і нафтахім. (Магілёў, Бабруйск, Крычаў; 100% шын краіны; гумав. вырабы,

55% – хім. валок., сінт. смол і пластмас; біяпаліва, лака-фарб.), металург. (Магілёў, трубы), металаапрац. (Магілёў, Бабруйск, Асіповічы), машынабуд. (Магілёў, Бабруйск, Асіповічы; 100% ліфтоў; 100% цэнтрабежн. помпаў; 100% груз. вагонаў – Асіповічы, Магілёў; 90% горна-шахт. абстал. і машын; 60% эл./рухав. перамен. току), дрэваапрац. (Бабруйск, Магілёў, Клічаў; 34% ДВП, 22 – фанеры), папяров. (Шклоў), буд. матэр. (Магілёў, Бабруйск, Касцюковічы, Клімавічы, Асіповічы, Крычаў; 50% цэменту, 100% рубероіду), лёгк. (40% шаўк. тканін, 100% цюлегардз. выраб.; гумавы і скур. абутак, трыкатаж, адзенне), харч. Гал. прам. ц. – Магілёў, Бабруйск, Касцюковічы, Крычаў, Асіповічы, Шклоў. Найбуйн. прадпр.: ААТ "Хімвалакно", "З-д штучн. валакна", "Магілёўскі металург. з-д", СЗАТ "Хімк-т "Зара", "Магілёўтрансмаш", "МаАЗ", "Магілёўвагонз-д", "Ліфтмаш", "Строммашына", "Электрарухавік", "Магатэкс", "Стужка" (Магілёў), "Белшына", машынабуд., трактарн. дэтал. і агрэгатаў, "ФанДОК", гідроліз., кандыт. ф-ка, маслабойны з-д (Бабруйск), "Крычаўцэменташыфер", гумаватэхн. (Крычаў), "Беларускі цэмент. з-д" (Касцюковічы), СЗАТ "Дах", "Каммаш", вагонабуд. (Асіповічы), "З-д газетн. паперы", папяров. ф-ка (Шклоў), кансерв.-агароднінасуш. (Быхаў) і інш. Спецыяліз с.-г.: мал.-мясн. жывёлагад., свінагад., бульбавод., ільнавод., пашыр. пасевы збож., карм. культур. У прыгар. зонах – агарод., садоўніцтва. С.-г. угоддзі – 52% тэр. Агульн. даўж. чыг. 818 км. Чыг.: Орша – Магілёў – Жлобін, Жлобін – Бабруйск – Мінск (электраф. уч.-к Асіповічы – Мінск; план. электраф. Асіповічы – Жлобін), Орша – Крычаў – Унеча, Крычаў – Магілёў – Асіповічы. Найб. чыг. вузлы: Магілёў, Бабруйск, Асіповічы, Крычаў. Аўтадарог з цв. пакрыц. 8,3 тыс. км. Асн. магістралі: С.-Пецярбург – Магілёў – Кіеў, Падольск – Рослаў – Бабруйск – Івацэвічы, Магілёў – Беразіно – Мінск, Магілёў – Бабруйск – Мінск. Суднаход. па рр. Дняпро, Бярэзіна, Саж. Аэрапорт Магілёў. НП Унеча – Полацк. (Маг. вобл.)

Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел вобласці (01.01.2011)

Раён	Адміністрацыйны цэнтр	Плошча, км²	Саветы			Населеныя пункты	
			Гарадскія	Пасялковыя	Сельскія	Гарадскія	Сельскія
г. Бабруйск	г.Бабруйск	78	1	-	-	1	-
г.Магілёў	г.Магілёў	111	1	-	-	1	-
Асіповіцкі	г.Асіповічы	1928	-	2	10	3	152
Бабруйскі	г.Бабруйск	1612	-	1	12	1	216
Быхаўскі	г.Быхаў	2200	-	-	12	1	188
Бялыніцкі	г.п.Бялынічы	1420	-	-	8	1	194
Глускі	г.п. Глуск	1335	-	-	11	1	170
Горацкі	Горкі	1283	-		8	1	105
Дрыбінскі	г.п. Дрыбін	766	-	-	5	1	102
Касцюковіцкі	г.Касцюковічы	1494	-	-	7	1	121
Кіраўскі	г.Кіраўск	1295	-	-	8	1	123
Клімавіцкі	г.Клімавічы	1543	-	-	10	1	141
Клічаўскі	г.Клічаў	1800	-	-	7	1	139
Краснапольскі	г.п. Краснаполле	1228	-	-	5	1	87
Круглянскі	г.п. Круглае	882	-	-	6	1	144
Крычаўскі	г.Крычаў	777	-	-	5	1	105
Магілёўскі	г.Магілёў	1910	-	-	15	-	277
Мсціслаўскі	г.Мсціслаў	1333	-	-	13	1	164
Слаўгарадскі	г.Слаўгарад	1336	-	-	5	1	74
Хоцімскі	г.п. Хоцімск	862	-	-	8	1	70
Чавускі	г.Чавусы	1471	-	-	8	1	164
Чэрыкаўскі	г.Чэрыкаў	1020	-	-	5	1	85
Шклоўскі	г.Шклоў	1334	-	-	12	1	199
Вобласць	г.Магілёў	29070	2	3	188	24	3020

МАГІЛЁЎСКАЯ ГОРКА, пагорак, па шашы Магілёў – Адэса, на З в. Вараніно Быхаўскага р-на. (Быx.)

МАГІЛЁЎСКАЯ КРЫНІЦА, рад., мін. вод, на лев. бер. Дняпра, у Любужскім лесе, каля г. Магілёў. Ускр. у 1937 г. Вада хларыд.-сульфат. натрыева-кальц. Прац. некалькі прафілакт. і сан., у т.л. "Сосны" і "Крыніца". (Маг.)

МАГІЛЁЎСКАЯ РАЎНІНА, фіз.-геаграф. р-н, водна-ледавік.-марэн. раўн., паміж рр. Друць і Сож, Аршанскім узв., Слаўгарадскай і Касцюковіцкай, Ц.-Бярэзінскай раўн. На тэр. Круглянскага, Шклоўскага, Магілёўскага, Быхаўскага, Чавускага, Крычаўскага р-наў, часткі Бялыніцкага, Чэрыкаўскага. Выш. ад 130 да 200 м н.у.м. і больш. Гал. р. Дняпро з прыт. Друць, Лахва, Бася, Проня. Лёсападобн. пароды – больш выразна ва У частцы. (Кругл., Шкл., Маг., Быx., Чав., Крыч., Бял., Чэр.).

МАГІЛЁЎСКІ АЭРАПОРТ, аэрапорт. Гл. Аэрапорт. (Маг.)

МАГІЛЁЎСКІ БАЛЬШАК, дарога, Магілёў – Мсціслаў Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАГІЛЁЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, у ц. частцы вобл., 1910 тыс. км², у 1924 – 1959 гг. і з 1966 г. Утвор. 17.07.1924 г. У р-не 15 с/с (Буйніцкі, Вяйнянскі, Вендаражскі, Дашкаўскі, Заводскаслабодскі, Кадзінскі, Княжыцкі, Махаўскі, Мастоцкі, Нядашаўскі, Пашкаўскі, Палыкавіцкі, Семукацкі, Сідаравіцкі, Сухарэўскі), 277 снп, у т.л. 12 – без жых. У тэктан. аднос. прымеркав. да Магілёўскай мульды Аршанскай упадз. Пав. утвар. пераваж. сожскія марэн. утвар., перакрыт. лёсападобн. суглінк. і супясямі. У даліне Дняпра – паазёрскія адклады. Ніжэй – адклад. дняпроўскага і бярэзінскага ледавікоў. Магутн. антрапаген. тоўшчы 50 – 70 м, месцамі да 110 м. Пад антрапаген. адклад. на Пд – адклад. мел. сістэмы (да 40 м), юрскія (да 30). Паўсюдна ўтвар. дэвона (да 260), рыфейск. (да 970 м). Пароды крыштал. падмурка на глыб. 1000 – 1300 м ніжэй у.м. Пав. раўн. Больш. часткай у межах Ц.-Бярэзінскай раўн., У і ПнУ – да Аршанска-Магілёўскай раўн. Некат. з аўтараў выдзял. асобн. Магілёўскую раўн. Агульн. нахіл з Пн на Пд. Каля 80% на выш. 170 – 190 м н.у.м, каля 18% – ніжэй за 150 м. Найвыш. пункт – 200 м (за 2 км на Пн ад г. Магілёў, г. Ратабыльскага). Найб. нізкая – 137 м (урэз р. Дняпро, на Пд р-на). Глыб. расчлянен. да 15 м/км². Асн. тып – водна-ледавіков. раўн. Асн. формы пав. – ледавіковыя – марэн. пагоркі, суфазійн., флювіяльн., эолав., гравітац. Пойма Дняпра шыр. 600 – 1200 м. Дастаткова шыр. распаўсюдж. яры, балкі. Рад.: балотн. руд (Палыкавіцкае, 0,076 млн. т.), пяскоў (Навасёлкаўскае, Палыкавіцкае), пясч.-жвір. матэр. (Шапчыцкае), мін. вод і інш. Клімат умеран.-кантынент. Сяр. т-ры студз. –7,1°C, ліпеня +18,1°C. Ападкаў 600 мм у год. Вегетац. перыяд 187 сут. Гал. р. Дняпро з прыт. Дубравенка, Лахва, Пална. На З – Друць, на У – Раста. Гушч. натур. сеткі 0,45 км/км². Найб. воз. – Святое (Грабянёўскае). Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 43,3, дзярн.-падзол. забал. – 41,5, дзярн. забал. – 3,0, поймав. дзярн. – 6,4, тарф.-бал. – 5,0, інш. – 0,8. Паводле грануламетр. скл. (%): супясч. – 54,5%, суглін. – 36,8, пясч. – 3,3, тарф. – 5,0, інш. – 0,4. Сяр. бал с.-г. угоддзяў – 37. Лясы – 28%. У асн. скл. лясоў (%): хваёв. – 44,5, ялов. – 38,7. Агульн. пл. лугоў 30,6 тыс. га. 120 балот (пераваж. нізін. тыпу, 90%; найбольш. Буйніцкае, Вялікае Укружскае). Пад аховай аўсянка садов., зімародак звыч. Прыродаахоўн. тэр.: п.п. рэсп. знач., гідрал. ("Палыкавіцкая крыніца"), 9 зак. мясц. знач., 3 п.п. мясц. знач., 1 арэал рэдкіх жывёл (барсук). Антрапаген. асвоен. краявідаў – 69%. Нас. 43,1 тыс. чал. Мужч. – 47%, жан.– 53. Сельскае нас. – 100%. Сяр. шчыльн. – 22,7 чал./км². Нац. скл. (перапіс 2009 г., %): беларусы – 93,1, руск. – 5,0, укр. – 1,0, палякі – 0,1. Спецыяліз. с.-г.: мал.-мясн. жывёлагад., свінагад., птушкагад. (4 прадпр.), вырошчв. збож., агародніц., садавод., бульбавод. і ільнавод. 60% тэр. пад с.-г. угоддзямі. 5 СВК ("Макаранцы", "Палыкавічы", "Міхалёўскі", "Сухарэўскі", "Магілёўскі лянок"), ЗАТ ("Аграк-т "Зара") 6 ААТ ("Барок-агра", "Фірма "Вейна", фірма "Кадзіна", аграк-т "Прыдняпроўскі", аграк-т "Усход", "Цішоўка"), УКАП ("Фірма "Дняпро"), КСУП "Э/б "Дашкаўка", РУСП "Магілёўскае дзяржплемпрадпрыемства"; 7 с.-г. філ. (РУП "Магілёўэнерга", ААТ "Магілёўская райаграпрамтэхніка", ААТ "Магілёўскі з-д "Строммашына", ПВГУП "Птушкаф-ка "Ялец" ААТ "Магілёўхлебапрадукт", "СервалюксАгра" СЗАТ "Сервалюкс", СДП "Авангард" ТРУП "Магілёўскае аддз. Беларус-

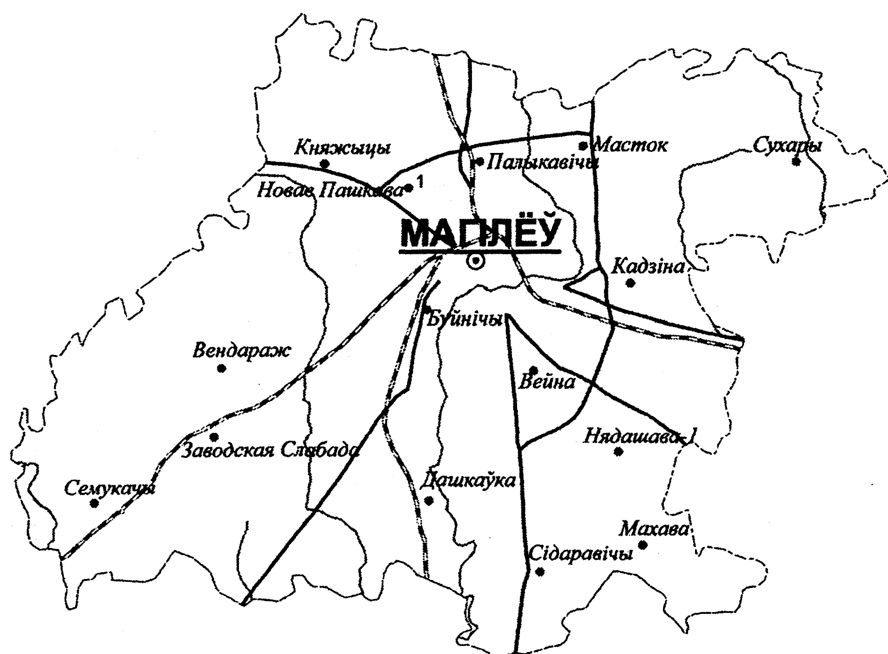

Умоўныя знакі

⊙	гарады абласнога падпарадкавання	- - - -	мяжа раёна
○	гарады раённага падпарадкавання		чыгункі
о	гарадскія пасёлкі		аўтадарогі
•	цэнтры сельскіх саветаў		рэкі
1	цэнтр Пашкаўскага сельскага савета		

кай чыгункі", СГА "Зверагаспадарка" ЧУП "Белкаапзнешгандль" Белкаапсаюза), 13 фермер. гасп., 16 аграсядз. Прам. прадпр.: металапрац., харч. ("З-д "Вяйнянская крыніца", а/г Вейна і інш.), дрэваапрац., буд. матэр. У р-не 12 чыг. ст. Магілёў – вузел чыг. на Асіповічы, Оршу, Крычаў, Жлобін, аўтадарог – на Бабруйск, Мінск, Оршу, Чэрыкаў, Гомель. Суднаходства па Дняпры. У р-не: абл. ц. і філ. ц. алімп. рэзерв. па коннаму спорту; агралесатэхн. каледж (а/г Буйнічы), 14 шк., 12 шк.-д/с, 20 д/с, установы культуры – 83, мед. – 46, сан.-аздараўл. – 3 ("Сосны", "Чайка", "Дубравенка"). Помн. архітэкт.: Свята-Пакроўская царква (кан. XVII – пач. XIX стст., а/г Вейна); Свята-Успенская (1903, в. Галяні-I), Свята-Успенская (пач. XX ст., а/г Сухары); сядз. дом (пач. XX ст., а/г Дашкаўка); касцёл дамініканцаў (1681, а/г Княжыцы); капліца (XIX ст., в. Стайкі), капліца і помн. у гонар 1812 г. (в. Салтанаўка), помн. гісторыі "Буйніцкае поле" (а/г Буйнічы). Муз. баявой і прац. славы (а/г Палыкавічы). Газета "Прыдняпроўская Ніва". (Маг.)

МАГІЛЫ, ур. Гл. ур. Мелавая Гара Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МАГІЛЫ, ур., с.-г. угоддзі, каля могілак, у в. Стараселле Бялыніцкага р-на. Да 1990-х гг. 3 кург. могільнікі. Пахаванні 1708 г. (Бял.)

МАГІЛЬНІЦА, ур., лясное, за 3,5 км на ПнЗ ад в. Усакіна Клічаўскага р-на. Кург. могільнік. (Кліч.)

МАГУЧЫ ПАРТЫЗАН, п., да 1975 г. у Навабыхаўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

МАГУЧЫ, п., да 1980-х гг. у Ніжнятошчыцкім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

МАГУЧЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 4 км на ПдЗ ад п. Калініна Верхнятошчыцкага с/с Быхаўскага р-на. Бр. магіла сав. воінаў. (Бых.)

МАДЗЯРЫ, в. Гл. в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАЁНТАК, п., да 1938 г. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Перайменав. у п. Камунар. (Чэр.)

МАЁРАВА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Зашчыта Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЁРАЎШЧЫНА, засц., да 1980 г. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідаваны. (Шкл.)

МАЁРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 2,1 км на Пн ад в. Новае Займішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЁРШЧЫНА, ур., лясное, на Пн ад в. Дзямідавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАЗАЛАВА, а/г, ц. с/с і СВК "Мазалаўскі" Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1615 г. як в. Мазалаўшчына, 264 двары, 723 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ-д/с, СДК, б-ка, КПП, 5 крам. Царква Ушэсця, гарадзішча, селішча.У 1665 – 1917 гг. – Спаса-Праабражэн. Успен. жан. ман. У 1897 г. – 191 жых., 2 таржкі на год. У 1924 г. утвор. камуна. Помн. землякам. Радз.: І. Вальваценкі, Гер. Сав. Саюза; П. Левановіча, пісьменніка. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 11, да чыг. ст. Ходасы – 8 км. (Мсц.)

МАЗАЛАВА, сядз., да пач. XX ст. у Мазалаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1897 г. – 1 двор, 7 жых. (Мсц.)

МАЗАЛАЎСКАЯ ДУБРАВА, ур., лясное, каля а/г Мазалава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЗАЛАЎСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на У р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Мсціслаўскім р-не Калінінскай акр. як Клінскі с/с, перайменав.у Мазалаўскі 21.08.1925, з 09.06.1927 у Мсціслаўскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Мсціслаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. СВК "Мазалаўскі" (а/г Мазалава). 11 снп, 421 двары, 1037 жых. (Мсц.)

МАЗАЛАЎШЧЫНА, в., старажытн. назва а/г Мазалава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЗЕПЫ ГАРА, пагорак, на вул. Савецкая, у г. Горкі. Паданне: быццам 28.09.1708 г. Мазепа абвясціў аб сваім пераходзе на бок Карла XII. Насамрэч гэта падзея адбылася ў Горках-на-Дзясне (Украіна). (Гор.)

МАЗКІ, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, 7 двароў, 10 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

МАЗКІ, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 1 двор, 1 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

МАЗКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК "Дабраволец" Клічаўскага р-на. Пл. 22 га. (Кліч.)

МАЗУРАЎКА, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 9 двароў, 19 жых., дом сац. пасл. (Кір.)

МАЗУРАЎКА, вдсх., на канале Мазураўка, у в. Мазураўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАЗУРАЎКА, п., да 1970 г. у Тур'янскім с/с Краснапольскага р-на. Перайменав. у п. Сасноўск. (Краснап.)

МАЗУРАЎСКІ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Добасна (бас. р. Дняпро). Даўж. 8,4 км. Пачын. у в. Мазураўка, упад. у р. Добасна за 1,4 км на ПнУ ад а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАІСЕЕВА, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, 72 двары, 166 жых., ф. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

МАІСЕЕНКІ, в., з XIX ст. у Гарадзішчанскім с/с Шклоўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Вар. назвы – в. Наваселле. (Шкл.)

МАІСЕЕНКІ, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 7 двароў, 8 жых. (Шкл.)

МАЙ, в., да 1943 г. у Замошскім с/с Асіповіцкага р-на. Спалена фашыстамі. (Асіп.)

МАЙДАН, в., да 1971 г. у Семукацкім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

МАЙДАН, ур., лясное, за 2,5 км на ПдУ ад в. Касцюкоўка Краснапольскага р-на, на лев. бер. р. Расамаха. Капішча часоў Старажытн. Русі. (Краснап.)

МАЙДАН, ур., лясное, каля чыг. ст. Ходасы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЙДАНАВА РОШЧА, ур., лясное, на У ад г.п. Круглае. (Кругл.)

МАЙСЕЕВА ГУМНО, ур., лясное, каля в. Бярозаўка Глускага р-на. (Глуск.)

МАЙСЕЕВІЧЫ, в., Дрычынскі с/с Асіповіцкага р-на, 59 двары, 93 жых., крама. Бр. магіла сав. воінаў, стаянка бронзавага веку. (Асіп.)

МАЙСЕЯВА, ур., с.-г. угоддзі СВК імя С. Будзённага Клічаўскага р-на. Пл. 2,1 га. (Кліч.)

МАЙСЕЯВА, ур., хмызова-балотнае, на ПнЗ ускр. в. Ясны Лес Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МАЙСЕЯЎ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі з логам, на У ад в. Благавічы Чавускага р-на. Праяўлен. цаг.-чарапічн. сыравіны. (Чав.)

МАЙСК, в., з 1964 г. у Эсьмонскім с/с Бялыніцкага р-на, 38 двароў, 52 жых., дом сац. пасл., лесапітомн. Эсьмонскага лясн. (побач з ім – астраўны уч-к светлахвойн. тайгі з лістоўніцы – адзіны уч-к у р-не). Часткова спалена фашыстамі ў 1941 г. Да 1964 г. – п. Пупса. (Бял.)

МАЙСКАЯ, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. Да 1941 г. – в. Бізюкі. (Мсц.)

МАЙСКІ, а/г, Вепрынскі с/с Чэрыкаўскага р-на, ц. СВК "К.-с "Знамя", 223 двары, 479 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, шк.-д/с, клуб, б-ка, 2 крамы, КПП, дом сац. пасл., ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

МАЙСКІ, п., да 1937 г. у Маляцічкім с/с Крычаўскага р-на. Перайменав. у п. Высокі. (Крыч.)

МАЙСКІ, п., да 1976 г. у Бацвінаўскім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Крыч.)

МАЙШЧЫНА, ПЕРШАМАЙСК, в., Семукацкім с/с Магілёўскага р-на, 14 двароў, 22 жых. (Маг.)

МАКАВАЕ, п., да 1971 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

МАКАВАЕ, ур. Гл. ур. Макаўе Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАКАВЕШЧЫНА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 2,4 км на ПдЗ ад в. Чаранкі Чавускага р-на. (Чав.)

МАКАВІЦКІ КАНАЛ, меліярац. канава, пр. прыт. р. Камарынка. Даўж. 5 км. Пач. і вусце на ПнУ ад в. Макавічы Глускага р-на. (Глуск.)

МАКАВІЧЫ, в., Калаціцкі с/с Глускага р-на, вядом. з 1560 г., 78 двароў, 156 жых., п/а, СШ-д/с, б-ка, крама, 2 ф. БРЖ. Помн. землякам, бр. магіла сав. воінаў і партызан, 2 магілы сав. воінаў. (Глуск.)

МАКАРАВА ДАРОГА, дарога Ржаўка – Жаролы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАКАРАВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАКАРАВІЧЫ, в., Брожскі с/с Бабруйскага р-на, 23 двары, 31 жых., аграсядз. "У Аляксандра". Гарадзішча, 2 кург. могільнікі, курганы. (Бабр.)

МАКАРАНКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на З ад а/г Родня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАКАРАНЦЫ, МАКАРЫНЦЫ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, ц. СВК "Мака-

ранцы", 116 двароў, 336 жых., п/а, ФАП, д/с, клуб, б-ка, крама, ТАА "Крышталь", аграсядз. Н. Бычук. (Маг.)

МАКАРАЎ ВЫПАС, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Пацава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАКАРАЎ ДУБ, ур., забалоч. луг з дубам, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАКАРАЎ ЗАВУЛАК, п., частка в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАКАРАЎ КРУГ, ур., лясное, у Чарнаруцкім лесе, каля в. Чарнаручча Шклоўскага р-на. Месца дысл. паўстанцаў у 1863 г. (Шкл.)

МАКАРАЎ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Чарнаручча Шклоўскага р-на. У 1863 г. – зборны пункт паўстанцаў падпаручніка А. Алендскага. (Шкл.)

МАКАРАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, на У в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКАРАЎКА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 10 двароў, 39 жых. (Бабр.)

МАКАРАЎКА, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, 6 двароў, 9 жых., фермер. гасп. "Надзея", ф. У 1925 – 1990-х гг. Ц. с/с. (Гор.)

МАКАРАЎКА, ур., лясное, на З ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАКАРАЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. як Чашніцкі с/с, перайменав. у Макараўскі с/с Горацкага р-на Аршанскай акр. 21.08.1925, з 26.07.1930 у Горацкім р-не, з 20.02.1938 да 1990-х гг. у Горацкім р-не Магілёўскай вобл. Тэр. далуч. да Горацкага г/с і Саўскага с/с. (Гор.)

МАКАРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, 1,5 км на У ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАКАРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, на Пн в. Благаўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАКАРОНКАВА ЛУКА, лука р. Вабіч, у в. Масцішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАКАРОНКАВЫ МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Вабіч, на Макаронкавай Луцэ ў в. Масцішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАКАРОНКАЎ ПАСЁЛАК, п., частка в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКАЎЕ І, МАКАЎЕ ПЕРШАЕ, в., да 1970-х гг. у Бацэвіцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кліч.)

МАКАЎЕ ІІ, МАКАЎЕ ДРУГОЕ, в., да 1970-х гг. у Бацэвіцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кліч.)

МАКАЎЕ, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 3 двары, 3 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2.(Крыч.)

МАКАЎЕ, да 1971 г. у Пагарэльскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. разам з 229 жых. Пасля вайны адноўлена. (Асіп.)

МАКАЎЕ, л.м., за 10 км на ПнЗ ад в. Лазовае Асіповіцкага р-на. Абеліск. (Асіп.)

МАКАЎЕ, пагорак, с.-г. угоддзі, паміж вв. Кацярынполле і Ранняя Зорка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МАКАЎЕ, ур., лясное, за 4 км на У ад а/г Бацэвічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАКАЎЕ, ур., лясное, паміж а/г Шапялевічы і в. Глыбокае Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКАЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, 4 км на ПнЗ ад р.п. Градзянка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАКАЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля сажалкі, на руч. Альхоўка, у в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАКАЎЕ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Ольса, за 1 км на З ад сутоку рр. Суша і Ольса. (Кліч.)

МАКАЎЕ, ур., у р-не вв. Ваевічы, Бярозаўка Клічаўскага р-на. Вар. назвы – Макавае. (Кліч.)

МАКАЎЕ, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАКАЎЕ, х., да 1977 г. у Бацэвіцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідаваны. (Кліч.)

МАКАЎКА, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, 13 двароў, 19 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бял.)

МАКАЎНЯ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 25 двароў, 35 жых. (Маг.)

МАКАЎСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, за 3 км на Пн ад чыг. ст. Мілое Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАКАЎШЧЫНА, ур., леса-балотнае, на Пд ад в. Гразівец Чавускага р-на. (Чав.)

МАКЕЕВА ГАРА, пагорак, у ПдЗ частцы а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

МАКЕЕВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Мілаславіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Мілаславіцкім р-не Магілеўскай акр., з 04.08.1927 у Клімавіцкім р-не Магілеўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 11.04.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Мілаславіцкага с/с. (Клім.)

МАКЕЕВІЧЫ, а/г, Мілаславіцкі с/с Клімавіцкага р-на, ц. ААТ "Макеевічы", 151 двор, 378 жых, п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, БШ, д/с, клуб, б-ка, КПП, 2 крамы, гандл. павільён, бутэрбродная. Помн. землякам. Кург. могільнік. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. Да рц – 32, да чыг. ст. Шасцёраўка – 17 км. (Клім.)

МАКЕЕЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКОВІНСКАЯ РУСІНКА, в. Гл. в. Макрусінка Магілёўскага р-на. (Маг.)

МАКОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км ад в. Арава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКРАДКА, в., Сласцёнаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1777 г. як с. Макрэйка, 14 двароў, 22 жых., лясн., ф. У XIX ст. – драўлян. царква (1880). У 1897 г. – 7 двароў, 33 жых. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Чав.)

МАКРАДСКАЕ, воз., паміж вв. Папоўцы і Макрадка Чавускага р-на. (Чав.)

МАКРАДСКІ С/С, с/с Чавускага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чавускім р-не Магілёўскай акр. як Пілешчынскі с/с, перайменав. у Макрадскі с/с 21.08.1925, з 26.07.1930 у Чавускім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Перайменав. 16.07.1954 г. у Варварынскі с/с. (Чав.)

МАКРАНІ, в., да 1943 г. у Чавускім р-не. Спалена фашыстамі. (Чав.)

МАКРАНІ, ур., лясное, на Пн ад в. Пуцькі Чавускага р-на. (Чав.)

МАКРАНКА, п., да 1938 г. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Перайменав. у. в. Ясная Зара. (Чэр.)

МАКРАНКА, р., пр. прыт. р. Дняпро. Даўж. 21 км. Выток за 1,5 км на ПнУ в. Клетнае Быхаўскага р-на, вусце на ПнУ г. Быхаў. Пл. вдзб. 161 км². Каналізав. (Бых.)

МАКРАНКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, уздоўж руч., у в. Уланава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАКРАНСКАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля в. Ясная Зара Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАКРАНСКІЯ ХУТАРЫ, в., Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, 15 двароў, 26 жых., СТФ. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

МАКРАНЫ, в., Калаціцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 9 двароў, 11 жых. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам, ф. (Глуск.)

МАКРОТАНКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАКРУСІНКА, МАКОВІНСКАЯ РУСІНКА, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 13 двароў, 21 жых. (Маг.)

МАКРЭЙКА, с., старажытн. назва в. Макрадка Чавускага р-на. (Чав.)

МАКРЭНШЧЫНА, ур., леса-хмызовае, каля в. Мокрае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАКСІМАВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на 3 ад а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКСІМАВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, паміж вв. Кудзін і Трылесін Бялыніцкага р-на. Згадв. у XVII – XIX стст. (Бял.)

МАКСІМАВА ДВОРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАКСІМАВА ЛЯДА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Равок Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАКСІМАВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля лясн., у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАКСІМАВІЦКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, у 1924 – 1960 гг., з ц. у в. Новыя Максімавічы. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Клічаўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Клічаўскім р-не Магілеўскай вобл. Ліквідаваны 21.10.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Каўбчанскага с/с. (Кліч.)

МАКСІМАВІЧЫ НОВЫЯ, в., назва в. Новыя Максімавічы Клічаўскага р-на на пач. XX ст. (Кліч.)

МАКСІМАВІЧЫ СТАРЫЯ, в., старажытн. назва в. Старыя Максімавічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАКСІМАВІЧЫ, засц., з 1-й пал. XIX ст. да 1920-х гг. Далуч. да в. Новыя Максімавічы

Клічаўскага р-на. У 1897 г. 29 двароў, 205 жых. Радз. С. Каган, паэткі. (Кліч.)

МАКСІМАВЫ КУСТЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Кавалёўка Першая Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАКСІМАВЫ КУСТЫ, ур., хмызовае, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАКСІМАЎ ХУТАР, ур., лясное, за 1 км на У ад в. Рагалі Бабруйскага р-на. Курган. могільнік. (Бабр.)

МАКСІМАЎ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. На яго м. знах. Шапялевіцкае лясн. (Кругл.)

МАКСІМАЎКА, в., да 1975 г. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Чарняўка. Кург. могільнік. Радз. М. Карпенкі, паэта. (Хоц.)

МАКСІМАЎКА, в., да сяр. 1980-х гг. у Карытненскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

МАКСІМАЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Аляксандраўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАКСІМАЎКА, ур., леса-балотнае, на м. б. в. Максімаўка Асіповіцкага р-на. Пл. каля 400 га. Прам. здаб. торфу. (Асіп.)

МАКСІМАЎКА, ур., лясное, на У ад в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАКСІМАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Чарняўка Хоцімскага р-на, ф. (Хоц.)

МАКСІМАЎКА, фальв., да 1918 г. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Чарняўка. (Хоц.)

МАКСІМАЎСКІ ВОСТРАЎ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на У ад р. Пціч, на ПнУ ад в. Запакулле Глускага р-на. Дубы. (Глуск.)

МАКСІМАЎШЧЫНА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАКСІМАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Бураўшчына Круглянскага р-на, па р. Вабіч. (Кругл.)

МАКУШКІ, п., да 1976 г. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

МАКУШКІ, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. п. Макушкі Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛАДЗЁЖНАЯ, в., да 2007 г. у Рыжкаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да г. Шклоў. (Шкл.)

МАЛАДЗЁЖНАЯ, мкр-н г. Шклоў, з 2007 г. ДСП "3-д газет. паперы". (Шкл.)

МАЛАДЗЁЖНАЯ, ур., с.-г. угоддзі, ворыва СВК імя С. Будзённага Клічаўскага р-на. Пл. 3,2 га. (Кліч.)

МАЛАДЗЁЖНЫ, мкрн г. Касцюковічы, забудова з 1984 г. Вар. назвы – п. Мокры. (Касц.)

МАЛАДЗЁЖНЫ, п., Пн частка а/г Мушына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛАДНЯК, ур., лясное, на ўскр. в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛАДОЕ ЛЯДА, ур., лясное, на З а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛАДЫ ЛЕС, ур., лясное, каля п. Усход Краснапольскага р-на, з 1980-х гг. (Краснап.)

МАЛАЕ ХАЦЕТАВА, в., да ІІ пал. ХХ ст. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Хацетава. (Чав.)

МАЛАКУДЗІНСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на. Гл. Кудзінскі с/с. (Бял.)

МАЛАМАШЧАНІЦКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на. Гл. Машчаніцкі с/с. (Бял.)

МАЛАНКОВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛАНЧЫКАВА, востраў, на балоце, на Пн в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

МАЛАСТОЎКА, вдсх. Гл. Краснапольскае вадасховішча Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАЛАСТОЎКА, маёнтак, да 1920-х гг. у Краснапольскім р-не. Далуч. да г.п. Краснаполле. Ад маёнтка – назва мяст. Маластоўка. (Краснап.)

МАЛАСТОЎКА, р., левы прыт. р. Тур'я (бас. р. Дняпро) у Краснапольскім р-не. Даўж. 11,4 км. Выток на Пн ад в. Князёўка, вусце ў г.п. Краснаполле. (Краснап.)

МАЛАСТОЎКА, с., да 1920-х гг. Гл. в. Сідараўка Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАЛАСТОЎКА, старажытн. назва г.п. Краснаполле ў XVI – XIX стст. На месцы пасял. радзімічаў. Мяст. з 1784 г. (Краснап.)

МАЛАТАМЛЯ, с. Гл. а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МАЛАТОЎКА, п., у 1920-х – 2010 гг. у Бярозкаўскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

МАЛАТОЎКА, р., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро) у Мсціслаўскім р-не. Даўж. 23 км. Выток за 1 км на ПнЗ ад в. Мышкіна, вусце ў а/г Падлужжа. Пл. вдзб. 107 км². Вар. назвы – Малатоўня. (Мсц.)

МАЛАТОЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на мяжы Хоцімскага і Касцюковіцкага р-наў, за 3 км на ПдЗ ад а/г Бярозкі, на Пд ад дарогі Бярозкі-Вітунь, на м. б. в. Малатоўка Бярозкаўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц., Касц.)

МАЛАТОЎКІ, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 3 двары, 7 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бял.)

МАЛАТОЎНЯ, р. Гл. р. Малатоўка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛАХАВА ВЫГАР, ур., лясное, за 1,5 км на У ад в. Лядзешня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАХАВА, сажалка, за 0,25 км на ПдУ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАХАВА, сажалка, на ПнЗ а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАХАВЫ КУСТЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАЛАХАЎ ВІР, вір, на р. Чарняўка, насупраць ур. Малахаў Курган Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛАХАЎ КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛАХАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Зубар, за 1 км на З ад в.Смолькаўская Буда Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАЛАХАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАХОЎШЧЫНА, ур., лясное, за 1,5 км на З ад в. Новыя Жаркі Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАХОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдУ ад в. Кавалёўка Першая Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАЦІЛАЎКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на З ад в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАЛАЦІЛАЎКА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАЛАЦІЛКА, п., да 1950-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАЛАШКАВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Клімавіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Клімавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Родненскага с/с. (Клім.)

МАЛАШКАВІЧЫ, а/г, Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, ц. ААТ "Малашкавічы", 135 двароў, 426 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., д/с-СШ, клуб-б-ка, КПП, крама, ф. Помн. землякам. Кург. могільнік, курган. Помн.: Э. Магону, ген.-маёру; В. Васькіну. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Клім.)

МАЛАШЫХА, л.м. і крын., за 3 км на ПдЗ ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.).

МАЛАЯ АЛЕКСАНДРЫЯ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАЛАЯ АНТОНАЎКА, в. Гл. в. Антонаўка Малая Касцюковіцкага р-на (Касц.)

МАЛАЯ АРАВА, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 2 двары, 3 жых. Старажытн. паселішча. (Кругл.)

МАЛАЯ АРАВА, фальв., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАЛАЯ АРАЎКА, фальв., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАЛАЯ БАГАЦЬКАЎКА, в., у XIX ст. – 1975 г. у Раздзельскім с/с Мсціслаўскага р-на. Гл. в. Багацькаўка. Радз.: Г. Гарэцкага, акад. НАНБ, геолага і географа; М. Гарэцкага, пісьменніка; А. Гарэцкай, нар. спявачкі, маці братоў Гарэцкіх. Літ.-этнаграф. музей. (Мсц.)

МАЛАЯ БАЛАЦЯНКА, ур., леса-балотнае, на ПдЗ ад в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛАЯ БАРОЎКА, в., да 1958 г. – в. Дары II Магілёўскага р-на. Укл. у 1973 г. у рысу г. Магілёў. (Маг.)

МАЛАЯ БАРОЎКА, мкр-н, на ПдУ г. Магілёў. (Маг.)

МАЛАЯ БАРОЎКА, п., частка в. Дары II. (Маг.)

МАЛАЯ ВАЛАСЬКОЎНЯ, в., да 1977 г. у Пралетарскім с/с Касцюковіцкага р-на. Зліл. з в. Малая Валаськоўня. (Касц.)

МАЛАЯ ВОЛЬСА, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 41 двор, 72 жых. Курган ва ўр. Поле. (Кліч.)

МАЛАЯ ВОЛЬСА, левы (У) рукаў р. Ольса, у в. Ваевічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МАЛАЯ ВОЛЬСА, рукаў р. Ольса, ад а/г Бацэвічы да в. Малая Вольса Клічаўскага р-на. Даўж. каля 9 км. (Кліч.)

МАЛАЯ ВУДАГА, р., пр. прыт. р. Вудага (бас. р. Сож). Даўж. 11 км. Выток за 2 км на ПнЗ ад в. Ржавец, вусце за 2 км на У ад в. Перамога Чэрыкаўскага р-на. Вдзб. 77 км^2. Вар. назвы – Малая Удажка, Вудага Малая. (Чэр.)

МАЛАЯ ГАЙНАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Лабжанскім с/с Клімавіцкага р-на. Далуч. да в. Гайнаўка. (Клім.)

МАЛАЯ ГАЙНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Паўлавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛАЯ ГАЛЫША, р., левы прыт. р. Галыша (бас. р. Дняпро). Даўж. 6,2 км. Выток за 3,4 км на ПдЗ ад в. Сенькава, вусце за 2 км на У ад в. Чапялінка Горацкага р-на. Рэчышча каналізав. (Гор.)

МАЛАЯ ГАРОЖА, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, ц. СВК "Перамога", 68 двароў, 158 жых., клуб-б-ка, крама, Брыцалавіцкае лясн., фермер. гасп. "Лясное". Кург. могільнік дрыгавічоў X – XIII ст. (Асіп.)

МАЛАЯ ГРАВА, в., Лапіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 41 двор, 85 жых., крама, ф. (Асіп.)

МАЛАЯ ДАБРЭЙКА, в. Гл. а/г Дабрэйка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛАЯ ДУБРАЎКА, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 11 двароў, 14 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Маг.)

МАЛАЯ ЗАНЬКАЎШЧЫНА, фальв., да к. XIX ст. У скл. в. Занькаўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛАЯ ЗАТОКА, ур., затока р. Друць, каля чыг. маста праз р. Друць, на У ад чыг. ст. Друць Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛАЯ ЗІМНІЦА, в., Свенскі с/с Слаўгарадскага р-на, 25 двароў, 33 жых., дом сац. пасл. Спалена фашыстамі ў 1941 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Слаўг.)

МАЛАЯ ЗЯЦІЦА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, 6 двароў, 10 жых. Магіла сав. лётчыка. У 1897 г. – 124 жых. У 1924 – 1939 гг. – ц. Чырвонагорскага с/с. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

МАЛАЯ ЗЯЦІЦА, фальв., да пач. XX ст. у Мсціслаўскім р-не. Далуч. да в. Малая Зяціца. У 1897 г. – 1 двор, 13 жых. (Мсц.)

МАЛАЯ КАМАРОЎКА, в., у 1920 – 1950-х гг. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. У 1950 г. далуч. да п. Будзённага. (Шкл.)

МАЛАЯ КАМЕНКА, в., да 1940-х гг. у Слабодкаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. У 1927 – 1931 гг. – ц. Каменкаўскага с/с. (Бабр.)

МАЛАЯ КАНТОРА, п., да 1966 г. у Варатынскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

МАЛАЯ КАРАЛЁЎКА, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 7 двароў, 10 жых. (Гор.)

МАЛАЯ КРАПІЎНЯ, в., з 1720-х гг. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на, 4 двары, 9 жых. Кург. могільнік. (Касц.)

МАЛАЯ ЛЕШЧАНКА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. У 1897 г. – 111 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

МАЛАЯ ЛІНІЯ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на, пад ЛЭП на Талачын – Магілёў. (Кругл.)

МАЛАЯ ЛІПАЎКА, в., да 1975 г. у Вялікаліпаўскім с/с Хоцімскага р-на. Зліл. з в. Вялікая Ліпаўка. У 1910 г. – 914 жых. (Хоц.)

МАЛАЯ ЛОТВА, в., з 1920-х гг. у Старасельскім с/с Шклоўскага р-на, 14 двароў, 27 жых. (Шкл.)

МАЛАЯ ЛУЖА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛАЯ МАШЧАНІЦА, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 10 двароў, 13 жых. Месца знах. скарбу. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Бял.)

МАЛАЯ МУХАЎКА, в., да 1979 г. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Вітунь. Да 1926 г. – Аўсееўка. (Касц.)

МАЛАЯ РУБАНАЎКА, в. Гл. в. Рубанаўка Раздзельскага с/с Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛАЯ РЫМІНКА, в. Гл. в. Рымінка Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛАЯ РЫМІНКА, в. Мясц. назва в. Пералесянка Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛАЯ САСНОЎКА, в. Гл. в. Сасноўка І Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛАЯ СЛАБОДКА, п., да 1940-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да г. Слаўгарад. Вар. назваў – Бярозаўка, Новая Слабада, Слабада Бярозаўская. (Слаўг.)

МАЛАЯ УДАЖКА, р. Гл. р. Малая Вудага Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛАЯ ШВЕЙЦАРЫЯ, перасеч. мясцовасць, паміж в. Хоцімка на і г. Шклоў. (Шкл.)

МАЛАЯ ШНАРАЎКА, засц. Гл. х. Шнараўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛАЯ ШЧЫРЫЦА, ур., лясное, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛЕВА, МАЛЬЕВА, в., Кавалёўскі с/с Бабруйскага р-на, 12 двароў, 16 жых. Бр. магіла сав. воінаў. Месца знах. скарбу. У 1924 – 1964 гг. – ц. Мальеўскага с/с. (Бабр.)

МАЛЕЕЎ РОЎ, лагчына ў лесе, на Пд ускр. г. Слаўгарад. (Слаўг.)

МАЛЕЕЎКА, в., да 1930-х гг. у Маляціцкім с/с Крычаўскага р-на, каля в. Плешчына. Ліквідавана. (Крыч.)

МАЛЕЕЎКА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 10 двароў, 16 жых. (Маг.)

МАЛЕКІ, ур., лясное, за 2 км на Пн ад а/г Мілаславічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛЕННЕ, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Кліч.)

МАЛЕНЬКІЯ КАЗЯНЬКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на ПнЗ ад в. Бухоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛІНА, з.а., мясц. знач., з 1981 г., за 50 км на ПнЗ ад г. Магілёў, за 5 км ад г.п. Круглае, на р. Друць, вакол Цяцерынскага вдсх. Пл. каля 1,4 тыс. га. Разліч. на адначасовы адпач. 2,4 тыс. чал. (Кругл.)

МАЛІНА, п., Цяцерынскі с/с Круглянскага р-на, 8 двароў, 13 жых. (Кругл.)

МАЛІНАВА, в., Клетненскі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 15 двароў, 22 жых., ф. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Глуск)

МАЛІНАВАЕ, в., Патоцкі с/с Клічаўскага р-на, 13 двароў, 22 жых. Да 1964 г. – в. Язвы. (Кліч.)

МАЛІНАВЫ ВУГАЛ, ур., лясное, за 3 км на ПнЎ ад в. Рэкта Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЛІНАЎ, руч., левы прыт. р. Дзяражня (бас. р. Сож) у Касцюковіцкім р-не. Даўж. 2,5 км. Выток і вусце каля в. Бароўка. (Касц.)

МАЛІНАЎКА І, МАЛІНАЎКА ПЕРШАЯ, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Бял.)

МАЛІНАЎКА ІІ, МАЛІНАЎКА ДРУГАЯ, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 18 двароў, 36 жых., крама. (Бял.)

МАЛІНАЎКА, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 7 двароў, 8 жых. (Бабр.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1930-х гг. у Добасненскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1940-х гг. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1942 г. у Бялыніцкім р-не. Спалена фашыстамі. (Бял.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1960 г. у Свіслацкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1968 г. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МАЛІНАЎКА, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. У 1841 – 1864 гг. шклян. мануфактура. Ц. Халмоўскага с/с у 1927 – 1930-х гг. У 1989 г. – 386 жых. (Чэр.)

МАЛІНАЎКА, в., Казуліцкі с/с Кіраўскага р-на, 9 двароў, 19 жых., дом сац. пасл. (Кір.)

МАЛІНАЎКА, в., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 7 двароў, 14 жых. (Бял.)

МАЛІНАЎКА, в., Ліпеньскі с/с Асіповіцкага р-на, 20 двароў, 50 жых. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. (Асіп.)

МАЛІНАЎКА, в., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 8 двароў, 11 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Бых.)

МАЛІНАЎКА, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 11 двароў, 25 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

МАЛІНАЎКА, в., Яноўскі с/с Краснапольскага р-на, 8 двароў, 21 жых., дом сац. пасл. У зоне забруджв. глебаў па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

МАЛІНАЎКА, п., Вепрынскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. па цэзію-137 звыш за 40 Кі/км². (Чэр.)

МАЛІНАЎКА, п., да 1955 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Вялікія Амхінічы. (Чав.)

МАЛІНАЎКА, п., да 1974 г. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

МАЛІНАЎКА, п., з 1920-х гг. у Бацвінаўскім с/с Крычаўскага р-на, 10 двароў, 24 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

МАЛІНАЎКА, сад, на У ад в. Краснае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛІНАЎКА, ур., лясное, за 1 км на ПнЗ ад б. в. Дрожджаніцы Крычаўскага р-на. Пл. каля 10 га. (Крыч.)

МАЛІНАЎКА, ур., лясное, каля в. Дуброва Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛІНАЎКА, ур., лясное, частка Філатаўскага лесу Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛІНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Някрасава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛІНАЎКА, ур., хмызова-лясное, на З ад в. Мікалаеўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛІНАЎСКАЕ ВАДАСХОВІШЧА, вдсх., у рэчышчы р. Сянна, на ПдЗ ад б. в. Малінаўка Чэрыкаўскага р-на, на тэр. ДЛГУ "Чэрыкаўскі лясгас". Пл. 23,5 га. (Чэр.)

МАЛІНАЎСКАЕ, рад., суглінкаў, за 1,2 км на ПдУ ад в. Малінаўка Бабруйскага р-на. Зап. 268 тыс. м³. Магутн. 0,2 – 4 м. Прыдатны на выраб цэглы. Не распрацоўв. (Бабр.)

МАЛІНАЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Даколька (бас. р. Прыпяць). Даўж. 19 км. Пачын. за 5 км на ПдЗ ад в. Сялец, вусце за 3 км на ПнУ ад в. Барбарова Глускага р-на. (Глуск.)

МАЛІНАЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, на У ад в. Малінаўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛІНКІ, п., да 1968 г. у Лабанаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідаваны. (Чэр.)

МАЛІННІК, в., да 1971 г. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

МАЛІННІК, п., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 7 двароў, 13 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

МАЛІННІК, ур., за 2 км на У ад в. Дуцькі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛІННІК, ур., лясное, каля в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАЛІННІК, ур., лясное, на ПдЗ ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАЛІННІК, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Чырвоны Бор і Цяхцін Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛІННІК, ур., хмызовае, на З ад п. Ясная Паляна Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛІННІК, х., да 1970 г. у Гарохаўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

МАЛІННІКІ, в., Цялушскі с/с Бабруйскага р-на, 4 двары, 6 жых. Кург. могільнік. (Бабр.)

МАЛІНОЎКА, в., Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, 11 двароў, 16 жых. (Касц.)

МАЛІНОЎСКАЯ КАНАВА, канава, меліярац., пр. прыт. р. Пціч (бас. р. Прыпяць), у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на, каля ветлячэбн. (Асіп.)

МАЛІНОЎСКІ, х., да 1920-х гг. у Круглянскім р-не. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАЛКАВА, в., Слаўкавіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 3 двары, 4 жых. (Глуск.)

МАЛОЕ БУШКАВА, в., Сухарэўскі с/с Магілёўскага р-на, 27 двароў, 39 жых., крама. (Маг.)

МАЛОЕ ВОЗЕРА, воз., у бас. р. Еленка, за 3 км на З ад в. Татарка Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛОЕ ЗАВАЛЛЕ, старая частка г. Магілёў, ад вул. Чалюскінцаў да вул. Лазарэнкі. З 1939 г. – вул. Мянжынскага. Мкр-н СШ № 11. (Маг.)

МАЛОЕ ЗАМОШША, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 22 двары, 32 жых., ф. Бр. магіла сав. воінаў. (Шкл.)

МАЛОЕ ЗАПАТОЧЧА, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 4 двары, 8 жых. 3 кург. могільнікі. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

МАЛОЕ ЗАПОЛЛЕ, в., да 1990-х гг. у Расненскім с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. (Дрыб.)

МАЛОЕ ЗАРЭЧЧА, в., да 2007 г. у Гарадзецкім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да г. Шклоў. Гарадзішча. У 1898 г. – кафлян. мануфактура. Вар. назвы – в. Зарэчча, Шклоў Зарэчны, Зарэчны Шклоў. (Шкл.)

МАЛОЕ ЗАРЭЧЧА, мкр-н г. Шклоў, з 2007 г. Гарадзішча. У 1898 г. – кафлян. ману-

фактура. Вар. назвы – в. Зарэчча, Шклоў Зарэчны, Зарэчны Шклоў. (Шкл.)

МАЛОЕ ЗУБАВА, в., да 1990-х гг. у Ляснянскім с/с Круглянскага р-на, каля в. Лясныя. Ліквідавана. (Кругл.)

МАЛОЕ КАРАЛЁВА, в. Гл. в. Малая Каралёўка Горацкага р-на. (Гор.)

МАЛОЕ МАРОЗАВА, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 7 двароў, 8 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

МАЛОЕ ПАЦКАВА, в., да 1976 г. у Раздзельскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МАЛОЕ ПАЦКАВА, п., частка в. Пацкава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛОЕ ПІРАГОВА, в. Гл. в. Пірагова Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАЛОЕ ПІРАГОВА, в., да 1930 г. у Мушынскім с/с Мсціслаўскага р-на. Гл. в. Пірагова. (Мсц.)

МАЛОЕ РАДЗІШЫНА, в. Гл. в. Радзішына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛОЕ САЖАВІШЧА, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛОЕ УЛАНАВА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст. як Уланава Другое, 20 двароў, 34 жых. Магіла партызанкі. (Шкл.)

МАЛОЕ ХАЦЕТАВА, в., да XX ст. у Чавускім р-не. Ліквідавана. (Чав.)

МАЛОЕ ХОНАВА, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 12 двароў, 25 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

МАЛОЕ ЧОРНАЕ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 56 двароў, 124 жых., ФАП. У 1897 г. – с. Чорнае Малое, 252 жых. (Шкл.)

МАЛОЕ ШЧОКАТАВА, в., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідавана. (Дрыб.)

МАЛОЦІНА, в., Пратасевіцкі с/с Асіповіцкага р-на, 7 двароў, 12 жых. (Асіп.)

МАЛОЧНАЯ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля буд. с/с. (Асіп.)

МАЛУНОЎКА, в., Трасцінскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 28 двароў, 51 жых., крама, дом сац. паслуг. Помн. землякам. Радз. І. Юркіна, ген.-маёра КДБ. (Хоц.)

МАЛУША, р., левы прыт. р. Ліпаўка (бас. р. Дняпро). Даўж. 10 км. Пл. вдзб. – 54 км². Выток за 2 км на 3 ад в. Малатоўкі, вусце за 0,5 км на Пн ад в. Заполле. У ніж. цяч. каналізав. 48% пл. вдзб. – пад лесам. (Бял.)

МАЛЫ АСАВЕЦ, в., Махаўскі с/с Магілёўскага р-на, 50 двароў, 72 жых., ФАП. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Маг.)

МАЛЫ АСІННІК, балота, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАЛЫ АСІННІК, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Пціч, у в. Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАЛЫ ВОСАЎ, п., да 1993 г. у Навальнінскім с/с Краснапольскага р-на. Адселены. Бр. магіла сав. воінаў. (Краснап.)

МАЛЫ ГРАЗІВЕЦ, п., з 1920-х гг. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на, 6 двароў, 7 жых. У 1940 г. – 296 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км².(Чав.)

МАЛЫ КАРОЎНІК, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛЫ КРУШНІКОЎСКІ, п., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Часткова спалены фашыстамі ў 1943 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Быx.)

МАЛЫ КУДЗІН, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, ц. СВК "Кудзін", вядом. з XIX ст., 145 двароў, 419 жых., п/а, АТС, ФАП, БШ, СДК, б-ка, крама, піларама, млын, ф., аэрадром с.-г. авіяц., к-с па ачысткі насення і траў. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. (Бял.)

МАЛЫ ЛЕС, ур., лясное, невялікі гай на Пн ад в. Белае Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАЛЫ МІХАЙЛАЎ, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. Выдз. у XIX ст. з в. Новае Міхайлава (Багданаў). Вар. назвы – в. Шэпкі (з 1913 г.). (Шкл.)

МАЛЫ МЯЖНІК, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 14 двароў, 19 жых. Магілы сав. воінаў. У 1897 г. – 10 двароў, 82 жых. У XIX – пач. XX ст. – в. Малыя Межнікі. У 1950-х далуч. в. Сярэдні Мяжнік (вядом. з 1695 г.). (Шкл.)

МАЛЫ НЕЖКАЎ, в., да 1978 г. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

МАЛЫ ПРУДОК, фальв., да 1920-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАЛЫ РУКАЎ, ур., рукаў, старык на р. Вабіч у в. Сныткі Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЛЫ САД, сад, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАЛЫ СТАРЫ ШКЛОЎ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 52 двары, 142 жых., ФАП, КПП, крама, МТФ. У 1897 г. – 213 жых. (Шкл.)

МАЛЫ ТРЫЛЕСІН, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 5 жых. (Бял.)

МАЛЫ ХОЦІМСК, п., да 1992 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАЛЫШ, р., пр. прыт. р. Друць (бас. р. Дняпро) у Бялыніцкім р-не. Даўж. 29 км. Пл. вдзб. 234 км^2. Выток на У ўскр. в. Падкражнік, вусце за 0,5 км на Пд ад в. Вугольшчына. Гал. прыт. – р. Ліпаўка (злева). (Бял.)

МАЛЫЯ АМХІНІЧЫ-КАМУНА, п., частка в. Малыя Амхінічы. (Чав.)

МАЛЫЯ АМХІНІЧЫ, в., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1920-х гг. у выніку падзелу в. Амхінічы на Вялікія і Малыя Амхінічы, 31 двор, 52 жых., ф. Далуч. у 1950 г. п. Круглінка, у 1976 г. – п. Мышкаўка. Частка – п. Камуна (Камуна-Амхінічы, Малыя Амхінічы-Камуна). (Чав.)

МАЛЫЯ АНІКАВІЧЫ, в., Маслакоўскі с/с Горацкага р-на. Гл. в. Анікавічы Малыя. (Гор.)

МАЛЫЯ АСУХІ, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЛЫЯ АЎЧЫНЕНКІ, в., Рыжкавіцкі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 32 двары, 76 жых. Кург. могільнік. (Шкл.)

МАЛЫЯ БАРАДЗЁНКІ, в., да 1975 г. у Першамайскім с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. (Дрыб.)

МАЛЫЯ БАРДЗІНІЧЫ, в., у 1920 – 1990-х гг. у Чавускім г/с Чавускага р-на. Ліквідавана. Гл. в. Бардзінічы. (Чав.)

МАЛЫЯ БОРКІ, в., да 1990-х гг. у Баханскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. (Слаўг.)

МАЛЫЯ БОРКІ, п., у скл. в. Боркі Абідавіцкага с/с Быхаўскага р-на. Вар.назвы – п. Хутар. (Бых.)

МАЛЫЯ БОРТНІКІ, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, вядом. з XVI ст., 176 двароў, 377 жых., б-ка, крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў. У 1962 г. – 187 жых. (Бабр.)

МАЛЫЯ БОРТНІКІ, п., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 11 двароў, 14 жых. (Бабр.)

МАЛЫЯ БОЎКІ, в. Гл. в. Боўкі Быхаўскага р-на. (Бых.)

МАЛЫЯ БЯЛЕВІЧЫ, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 25 двароў, 46 жых., крама. (Маг.)

МАЛЫЯ ВАСІЛЬКІ, в., Галоўчынскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. (Бял.)

МАЛЫЯ ВАЎКАВІЧЫ, в., у 1880 – 1920-х гг. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да а/г Ваўкавічы. У 1897 г. – 133 жых. (Чав.)

МАЛЫЯ ВУГЛЯНЫ, в., Кручанскі п/с Круглянскага р-на, 6 двароў, 12 жых. (Кругл.)

МАЛЫЯ ГАЦЬКІ, ур., лясное, каля кар'ера Байлюцкі Глускага р-на. (Глуск.)

МАЛЫЯ КАСКЕВІЧЫ, в., Кручанскі с/с Круглянскага р-на, 11 двароў, 17 жых. Утвор. у 1950-х гг. шляхам зліц. вв. Каскевічы II, -III. (Кругл.)

МАЛЫЯ КЛІНЫ, ур. Гл.ур. Кліны Малыя Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАЛЫЯ ЛАЗІЦЫ, в., Таўкачоўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з пач. XX ст., 41 двор, 85 жых. (Шкл.)

МАЛЫЯ МЕЖНІКІ, в. Гл. в. Малы Мяжнік Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛЫЯ МЫШКАВІЧЫ, в., да 1920-х гг. у Маляціцкім с/с Крычаўскага р-на. Злуч. з в. Мышкавічы. (Крыч.)

МАЛЫЯ СЕЛЯЗЕНЦЫ, ур., леса-балотнае, за 4 км на ПнЗ ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на. (Бых.).

МАЛЫЯ СЛАВЕНІ, а/г, ц. Славенскага с/с Шклоўскага р-на, ц. ЗАТ "Вялікія Славені", 227 двароў, 601 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., д/с, СДК, б-ка, крама, буфет, КПП, МТФ. Бр. магіла сав. воінаў. Неафіц. назва ў XIX ст. – Кітай. (Шкл.)

МАЛЫЯ СЛІЖЫ, в., Гарадзішчанскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 10 двароў, 17 жых. У 1961 г. далуч. в. Кулажанка. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Шкл.)

МАЛЫЯ СМЯТАНІЧЫ, в. Гл. в. Смятанічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЛЫЯ СУТОКІ, в., да 1920-х гг. у Мсціслаўскім р-не. Ліквідавана. У 1897 г. – 2 жых. (Мсц.)

МАЛЫЯ ТАКАРЫ, х., да 1920-х гг. у Бабруйскім р-не. Ліквідаваны. (Бабр.)

МАЛЫЯ ХАЦКАВІЧЫ, в., да 1976 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Злуч. з в. Вялікія Хацкавічы. Гл. в. Хацкавічы. Вар. назвы – Хацкавічы Другія. (Чав.)

МАЛЫЯ ХУТАРЫ, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 10 двароў, 22 жых. Радз. В. Фурсава, Гер. Сав. Саюза. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

МАЛЫЯ ШАРЫПЫ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 23 двары, 43 жых. Гарадзішча. (Гор.)

МАЛЬВІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5км на ПдЗ ад в. Ізабеліна. (Кір.)

МАЛЬВІНА, х., да 1920-х гг. у Паўлавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

МАЛЬЕВА, в. Гл. в. Малева Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МАЛЬЕЎСКІ С/С, с/с Бабруйскага р-на, у 1924 – 1964 гг. Утвор. у 1924 г., у 1964 г. перайменав. у Ламбаўскі с/с. (Бабр.)

МАЛЬКАЎКА, в., Доўгавіцкі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1635 г., 14 двароў, 26 жых., ф. У 1860-х – 1940-х гг. – літоўск. і латыш. калоніі. У 1897 г. – 276 жых., царква. Радз.: Ю. Кіндурыса, урача; І. Манюшыса, старш. СМ ЛітССР. Ц. с/с у 1924 – 1939 гг.; ц. нац. латыш. с/с – у 1931 – 1939, нац. літоўск. с/с – у 1939 г. (Мсц.)

МАЛЬКАЎКА, в., Касцюшкавіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 2 двары, 3 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

МАЛЬКАЎКА, руч. Гл. руч. Яленка Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МАЛЬКАЎСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЛАТЫШСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1931 – 1939 гг. (Мсц.)

МАЛЬКАЎСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЛІТОЎСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1939 г. (Мсц.)

МАЛЬКАЎСКІ С/С, с/с, у 1928 – 1939 гг. Утвор. у 1928 г. у Расненскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Расненскім р-не, з 25.07.1935 у Мсціслаўскім р-не, у 1931 пераўтвор. у нац. латыш. с/с, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., у 1939 рэарганіз. у нац. літоўск. с/с, 20.04.1939 ліквідаваны. Тэр. далуч. да Доўгавіцкага с/с. (Мсц.)

МАЛЬКІ, в., Ходараўскі с/с Горацкага р-на, 13 двароў, 16 жых. (Гор.)

МАЛЮШЫНА, в., Тур'янскі с/с Краснапольскага р-на, 32 двары, 58 жых., крама, аграсядз. В. Смалякова, ф. Радз. М. Багданава, спевака. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

МАЛЯЎКА, ур., леса-балотнае, на ПнЗ ад в. Улужжа Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЛЯЦІЦКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, на Пн р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Крычаўскім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 у Крычаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Крычаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1962 у Мсціслаўскім, з 06.01.1965 у Крычаўскім р-не Магілёўскай вобл. 10 снп, 422 двары, 910 жых. (Крыч.)

МАЛЯЦІЧЫ, а/г, ц. с/с Крычаўскага р-на, вядом. з 1643 г. (у XV ст. узгадв. як с. Малатамля), 175 двароў, 387 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-СШ, клуб, б-ка, КПП, крама, кафетэрый, аддз. СВК "Бель", ф. Касцёл Св. Станіслава – паменш. у 32 разы копія сабора Св. Пятра і Паўла ў Рыме. У жн. 1708 г. руск. войск. Галіцына разграм. швед. ар'ергард. У 1784 – 1924 гг. – мяст., ц. вол. Кург. могільнік. Помн. землякам. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 24, да чыг. р-да Маляцічы – 2 км. (Крыч.)

МАЛЯЦІЧЫ, чыг. р-д, на чыг. Крычаў – Магілёў, за 2 км на ПдУ ад а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МАМАНТАВА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Сасноўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАМАНТАЎ КАТЛАВАН, ур., яма на полі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАМАЧЫНА, в., да 1982 г. у Следзюкоўскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідавана. (Бых.)

МАМАЧЫНСКІ, канал, меліярац., левы прыт. р. Ухлясць (бас. р. Дняпро) у Быхаўскім

р-не. Даўж. 5,5 км. Пач. за 2,5 км на ПдЗ ад в. Давыдавічы, вусце за 1,5 км на Пд ад в. Мамачына. (Бых.)

МАМОНАВА ХАТА, ур., хмызовае, у в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАМОНАЎКА, п, да 1993 г. у Бароньскаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

МАМЧЫНА ГОРКА, пагорак, у а/г Каменічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАНАСТЫРОК, в., Вепрынскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 1 двор, 2 жых. Бр. магіла сав. воінаў. У 1941 – 1943 гг. – падпольн. РК КПБ (б). У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 звыш за 40 Кі/км^2. (Чэр.)

МАНАСТЫРОК, в., у XIX ст. – 1990-х гг. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

МАНАСТЫРОЦКАЕ, рад., пяскоў, каля в. Манастырок Чэрыкаўскага р-на. Алюв. адклады 2-й надпойм. тэрасы р. Сож. Зап. 863 тыс., персп. – 1 млн. м^3. Тоўшча 1,8 – 8,0 м. Не распрацоўв. (Чэр.)

МАНАСТЫРСКАЯ, крын., на пр. бер. р. Лабжанка на ПдЗ в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАНАСТЫРШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАНТУЛАЎШЧЫНА, л.м., за 2 км на У ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАНУГІНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАНУЙЛЫ, в., да 1990-х гг.у Высакаборскім с/с Краснапольскага р-на. Пахавана. (Краснап.)

МАНУШКІ, п., да 1976 г. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Васькавічы. (Чав.)

МАНЬКАВА, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 7 двароў, 9 жых. (Шкл.)

МАНЬКАЎ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, выток р. Вабіч, на У ад в. Літоўск Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАНЬКАЎКА, в., да 1937 г. у Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. Гл. в. Пічаўка. (Дрыб.)

МАНЬКАЎСКАЕ, рад., пяскоў, на З ускр. в. Еськаўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАНЬКІ, в., да 1940-х гг. у Навазльнінскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

МАНЬКІ, ур., хмызова-лясное, каля в. Радзілеў Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАНЬКОЎ, в., назва в. Манькава Шклоўскага р-на ў кан. XVIII ст. (Шкл.)

МАНЬКОЎШЧЫЗНА, в., назва в. Манькава Шклоўскага р-на ў XVII – XVIII стст. (Шкл.)

МАР'ІН ГАЙ, ур. Гл. Мар'іна Рошча Горацкага р-на, леса-паркавае ў г. Горкі. (Гор.)

МАР'ІН РАВОК, яр, у в. Кунцы. (Кругл.)

МАР'ІНА, руч., левы прыт. р. Ухлясць (бас. р. Дняпро) у Слаўгарадскім р-не. Даўж. 2 км. Выток ва ўр. Аляксандраў, вусце за 2 км на ПнЗ ад ўр. Аляксандраў. (Слаўг.)

МАР'ІНА БУДА, в., да 1990-х гг. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на. Адселена. (Краснап.)

МАР'ІНА ГОРКА, пагорак, у в. Касмынічы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАР'ІНА ГРЫВА, ур., лясное, за 2 км на Пн ад в. Роськаў Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАР'ІНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАР'ІНА РОШЧА, частка парка БДСГА Горацкага р-на. (Гор.)

МАР'ЮХІНА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад в. Буда Высакоўская Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАР'ЯНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПнУ ад в. Шумоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАР'ЯНВІЛЛЕ, в. Гл. в. Муравілле Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАР'ЯНВІЛЬ, в. Гл. в. Муравілле Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАР'ЯНКА, р., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора) у Шклоўскім р-не. Даўж. 12 км. Выток на У ад а/г Стараселле, вусце на З ускр. в. Ржаўцы. (Шкл.)

МАР'ЯНКІНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля в. Карасі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАРАЗЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на ПдЗ ад в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАРАКОЎ ПАСЁЛАК, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАРАЛЁЎКА, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 18 двароў, 33 жых. (Гор.)

МАРАЧОВА ПОЖНЯ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПнЗ ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. Пл. 2 га. (Краснап.)

МАРГЕЛІХІН ХУТАР, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у в. Заглінная Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАРГІ, в., вядом. з XVIII ст. Укл. у скл. в. Рыжкавічы (Пд ускр.). Афіц. назва ў XVIII – пач. XIX ст. – Маргі Старого Месца. (Шкл.)

МАРГІ, ур., лясное, каля в. Рагозінка Чавускага р-на. У 1943 г. расстрэлы жых. в. Рагозінка. (Чав.)

МАРГІ, ур., лясное, на У ад в. Казаброддзе, каля в. Замышкі Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРГІ, ур., с.-г. угоддзі з ярам, паміж вв. Рулякоўшчына і Навапруддзе Круглянскага р-на, па р. Гнілка. (Кругл.)

МАРГІ, ур., с.-г. угоддзі, на У ад в. Елькаўшчына Кручанскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРГІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Буда Горацкага р-на. (Гор.)

МАРГІ, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – х. Марозаўка. (Слаўг.)

МАРДАЛЫСАВА, в., старая назва в. Слабодка Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МАРДАЛЫСАВА, в., у 1667 – 1941 г. у Падсолтаўскім с/с. Перайменав. у в. Свярдлова. Гл. в. Свярдлова. (Мсц.)

МАРДАЛЫСАВА, пагорак, на Пд ад в. Свярдлова Мсціслаўскага р-на. Другая па выш. кропка вобл. 234,6 м н.у.м. Вар. назвы – г. Чапуркіна. (Мсц.)

МАРДАСАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Каскевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАРКАВА ДАРОГА, прасёлак, на З ад в. Касцюковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРКАВА ДВОРЫШЧА, ур., лясное, на З в. Сасноўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАРКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

МАРКАЎ ХУТАР, х., да 1920-х гг. у Чавускім р-не. Ліквідаваны. (Чав.)

МАРКАЎКА, в., Трасцінскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XV ст., 19 двароў, 23 жых., клуб, б-ка, крама, дом сац. паслуг. Кург. могільнік. Радз. М. Маскалёва, контр-адмір. Вар. назвы – в. Галееўка. (Хоц.)

МАРКАЎШЧЫНА, в., да 1975 г. у Клічаўскім г/с Клічаўскага р-на. Далуч. да г. Клічаў. (Кліч.)

МАРКАЎШЧЫНА, мкр-н, з 1975 г. частка г. Клічаў. (Кліч.)

МАРКІНА ДЗЯЛЯНКА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРОЗАВА, лог у лесе, на ПнЗ ад в. Дзямідавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАРОЗАВА, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. р. Дняпро, вышэй вусця р. Ухлясць, у Быхаўскім р-не. (Бых.)

МАРОЗАВАЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, з крын., на ПнЗ ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на, на мяжы з Клічаўскім р-нам. (Кір.)

МАРОЗАЎ ЛОГ, лог, на Пд ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРОЗАЎ ПЕРАЕЗД, чыг. пераезд, на У ад в. Вышкава Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАРОЗАЎ РОЎ, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля р. Царкоўка, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРОЗАЎ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАРОЗАЎКА, п., да 1993 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Да 1938 г. – п. Болдыраўка. (Касц.)

МАРОЗАЎЦЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 1,8 км на Пд ад в. Буросава Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МАРОЗІНКА, мыза, да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Кульшычы. Ліквідавана. (Слаўг.)

МАРТЫНАВА ЯМІНА, вір на р. Друць у в. Зарэчча Круглянскага р-на (Кругл.)

МАРТЫНАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пн ад в. Рэут Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРТЫНАЎКА, в. Гл. в. Марцінаўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МАРТЫНАЎКА, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 24 двары, 41 жых. (Бабр.)

МАРТЫНАЎКА, МАРЦІНАЎКА, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 5 двароў, 7 жых. (Бабр.)

МАРТЫНАЎКА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МАРУСІН ВІР, сажалка, у ц. в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРУСІНА ВОЗЕРА, сажалка, у в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАРУТЫ, х., да 1920-х гг. у Касцюковіцкім р-не. Ліквідаваны. (Касц.)

МАРУШЧЫНА, ур., лясное, на м. б. х. Маруты Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАРФІНА КУПАЛЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Селішча Гусаркаўскага с/с Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРФІНА ЛЯДЦА, ур. Гл. ур. Курган у в. Калясішча Магілёўскага р-на. (Маг.)

МАРХЛЕВА, в., да 1930-х гг. у Мархлеўскім с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАРХЛЕЎСКІ, с/с Круглянскага р-на, нац. польскі с/с, з ц. – а/г Філатава. Утвор. 24.09.1926 г. у Талочынскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Талочынскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не. Ліквідаваны 03.09.1937 г. Тэр. далуч. да Кручанскага і Скуратаўскага с/с. (Кругл.)

МАРЦІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАРЦІНАВА КАЦВІНА, лагчына, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАРЦІНАЎКА, в. Гл. в. Мартынаўка Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МАРЦІНАЎКА, в., у XVIII ст. – 2007 г. у Сялецкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Магіла ахвяр фашызму. (Касц.)

МАРЦІНАЎКА, в., Чарняўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XVIII ст., 17 двароў, 25 жых., дом сац. паслуг. Вар. назвы – в. Марынаўка. (Хоц.)

МАРЦІНАЎКА, л.м., за 1 км на Пн З ад в. Хатовіж Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРЦІНАЎКА, ур., лясное, на З в. Новая Ельня Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАРЦІНАЎСКАЕ БАЛОТА, ур., лесабалотнае, за 0,2 км на Пн ад в. Дуброўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАРЦІНАЎШЧЫНА, л.м., за 3 км на Пн ад в. Склімін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРЦІНОЎКА, ур., лясная паляна, на З в. Сасноўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАРЦІНОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, у б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАРЦІШОНКАВА, крын., за 2,5 км на ПдЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРЦЯНАВІЧЫ, в., Рубежскі с/с Круглянскага р-на, 52 двары, 92 жых. (Кругл.)

МАРЧАНОК, в., да XX ст. у Бялыніцкім р-не. Лівквідавана. (Бял.)

МАРЧОНКАЎ САД, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРЫНАПОЛЕ, в. Гл. в. Марынаполле Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАРЫНАПОЛЛЕ, в., Мхініцкі с/с Краснапольскага р-на, 4 двары, 8 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Краснап.)

МАРЭНАЎСКІ БУГОР, ур., с.-г. угоддзі, за 0,3 км на ПнУ ад в. Палошкава Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАРЮЦІХА, ур., лясное, на ПнЗ ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. Вар. назвы – ур. Марюшчына. (Касц.)

МАРЮЦІХА, ур., лясное, на ПнЗ ад в. Бароնькі Касцюковіцкага р-на. Пл. 70 га. Вар. назвы – ур. Марюшчына. (Касц.)

МАРЮШЧЫНА, ур. Гл. ур. Марюціха Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАСАЛЫКІ, в., Саўскі с/с Горацкага р-на, 28 двароў, 49 жых., ф. (Гор.)

МАСАЛЬШЧЫНА, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 2 двары, 3 жых. (Маг.)

МАСЕЕВА ЗАКРУТА, брод, на р. Друць, у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАСЕЕЎ МАШОК, л.м., за 0,5 км на Пд ад в. Кавалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСЕЕЎ РАВОК, яр, на З ускр. в. Дзямідавічы Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАСЕЕЎКА, в., да 1940-х гг. у Падсолтаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МАСКАЛЁЎКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Боўсевічы Шапялевіцкага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАСКАЛЁЎКА, ур., лясное, каля в. Лянёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСКАЛЬ, ур., лясное, каля в. Бярозаўка Глускага р-на. (Глуск.)

МАСКВА, ур., лясное, на ПнЗ ад а/г Карытнае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАСКВА, ур., с.-г. угоддзі, на У а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСКОЎСКАЕ ПРАДМЕСЦЕ, прадмесце. Гл. Лупалава. (Маг.)

МАСКОЎСКАЯ ГОРКА, пагорак, на Пн ускр. г. Слаўгарад, каля аўтамаста праз р. Проня на Івацэвіцкай шашы. (Слаўг.)

МАСКОЎСКАЯ ДАРОГА, дарога, Конанавічы Круглянскага р-на – Каменка Горацкага р-на. (Гор., Кругл., Шкл.)

МАСКОЎСКАЯ ДАРОГА, дарога паміж вв. Старая Вадва і б. в. Клімянкі (Комсенічы) Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАСКОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі за 0,5 км ад в. Арава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАСКОЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАСЛАКАВЕЦКАЕ ВОЗЕРА, воз. Вар. назвы – воз. Масловічы ў Быхаўскім р-не. (Бых.)

МАСЛАКІ, а/г, ц. Маслакоўскага с/с і СВК "Маслакі" Горацкага р-на, вядом. з XVIII ст., 283 двары, 711 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, радыёвузел, б-ца, амбул., апт., ветлячэбн., СШ, д/с, ДК, карцін. галерэя, б-ка, музей баявой і прац. славы, КПП, гандл. ц., кавярня, стал., гатэль, АБЗ, пост МНС, лесапілка, млын, 2 ф. У 1908 – 1913 гг. – лесапільня. Да 1924 г. – ц. вол. Радз. М. Булахава, мовазнаўца, праф. Гарадзішча, кург. могільнік, бр. магіла сав. воінаў і партызан, помн. землякам. Склад. з пп. Старыя і Новыя Маслакі. Да рц – 20, да чыг. ст. Зубры – 12 км. (Гор.)

МАСЛАКІ, ур., частка ўр. Бурмакі Горацкага р-на. Гл. ур. Бурмакі. (Гор.)

МАСЛАКОЎСКІ С/С, с/с Горацкага р-на, на З р-на, Утвор. 20.08.1924 г. у Копыскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Копыскім р-не, з 08.07.1931 у Горацкім р-не, з 20.02.1938 у Магілеўскай вобл. 17 снп, 477 двароў, 1118 жых. СВК "Маслакі" (а/г Маслакі). (Гор.)

МАСЛАЧКОВА, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж а/г Маслакі Горацкага р-на і руч. Нежывая, на Пн ад дарогі Маслакі – Пална. (Гор.)

МАСЛЕНАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАСЛІНО, ур., лясное, на лев. бер. р. Лешча, каля в. Старына Горацкага р-на. Пл. 5 га. (Гор.)

МАСЛОВІЧЫ, воз., старык, у пойме р. Дняпро, ва ўр. Масловічы Быхаўскага р-на. Пл. 10,8 га. (Бых.)

МАСЛОВІЧЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад г. Быхаў. Воз. Масловічы. (Бых.)

МАСЛОЎШЧЫНА, крын., за 2 км на ПнУ ад в. Сямёнаўка І Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСЛЮКОВІЧЫ, в., старажытн. назва в. Паўлавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАСНІЦКАЕ, в., Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, 5 двароў, 7 жых. (Кліч.)

МАСНОЕ, в., Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Кліч.)

МАСТАВОЕ І КРЫНІЦЫ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., за 0,1 км на У ад в. Балашэвічы, за 5,5 км на У ад г.п. Глуск. Пл. 135 га. (Глуск.)

МАСТАВОЕ, ур., леса-балотнае, на У ад в. Балашэвічы Глускага р-на. (Глуск.)

МАСТАВОЕ, ур., с.-г. угоддзі, па р. Сож, у г. Чэрыкаў. Месца расстрэлу 500 яўрэяў у 1941 г. (Чэр.)

МАСТАВЫ КУРГАН, пагорак, на У ад в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАСТАВЫ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на У ад в. Жэўжык Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСТАВЫ, п., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 16 двароў, 25 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Гор.)

МАСТКОВА, п., Рэчыцкі с/с Чэрыкаўскага р-на, 5 двароў, 5 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

МАСТКОЎСКАЕ ВОЗЕРА, воз., на вдпдз. руч. Глінец і р. Вудага (бас. р. Сож), у в. Масткова Чэрыкаўскага р-на. Пл. 3 га. (Чэр.)

МАСТОК, а/г, ц. с/с Магілёўскага р-на, 263 двары, 617 жых., п/а, ФАП, д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., клуб, б-ка, КПП, 2 крамы, стал., філ. СВК "Палыкавічы", ф., дз. лаг. "Крыніца". Бр. магіла сав. воінаў. Да рц – 25, да чыг. ст. Лупалава – 18 км. (Маг.)

МАСТОК, в., да 1990-х гг. у Вендаражскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

МАСТОК, п., Верамейскі с/с, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

МАСТОК, р., пр. прыт. р. Крапіўка (бас. р. Бярэзіна). Даўж. 2,2 км. Выток і вусце ў р-не в. Ясны Лес Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МАСТОЦКАЕ, рад., пяскоў, за 2,5 км на ПдЗ ад а/г Масток Магілёўскага р-на. Развед. зап. 339 тыс. м³, персп. 266 тыс. м³. Не распрацоўв. (Маг.)

МАСТОЦКІ С/С, с/с Магілёўскага р-на, на ПнУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г.у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 у Магілёўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. У 2009 г. далуч. частка тэр. скасав. Брылёўскага с/с (з вв. Зарудзееўка, Макаранцы, Мішкаўка, Машанакі). СВК: "Макаранцы", ТАА "Крышталь" (в. Макаранцы), "Магілёўскі лянок" (в. Грыбаны), сан. "Сосны" (в. Шапчыцы), ПВГУП "Фойна" (в. Фойна), ПВГУП "МаксіПак" (вв. Машанакі, Зарудзееўка). 17 снп, 836 двароў, 1904 жых. (Маг.)

МАСТЫ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 29 двароў, 63 жых., крама. (Бабр.)

МАСТЫ, в., да 1943 г. у Чавускім р-не. Спалена фашыстамі. (Чав.)

МАСТЫ, в., у 1900-х – 1943 г. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Спалена фашыстамі. (Глуск.)

МАСТЫ, ур., леса-балотнае, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАСТЫ, ур., лясное, на лев. бер. р. Пціч, за 4,5 км на ПнЗ ад в. Рудня, за 5 км на Пн ад в. Сіманавічы Глускага р-на. (Глуск.)

МАСЦІЦКАЕ, в. Гл. в. Масціцкая Слабада Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МАСЦІЦКАЯ СЛАБАДА, в., Бацвінаўскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 10 двароў, 10 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Крыч.)

МАСЦІШЧА I, МАСЦІШЧА ПЕРШАЕ, х., да 1920-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

МАСЦІШЧА II, МАСЦІШЧА ДРУГОЕ, х., да 1920-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

МАСЦІШЧА, брод, на р. Проня, на У ад в. Кузьмінічы Чавускага р-на. (Чав.)

МАСЦІШЧА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 32 двары, 58 жых., дом сац. пасл., крама, ф. (Бял.)

МАСЦІШЧА, в., Завалочыцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XIX ст., 9 двароў, 13 жых. (Глуск.)

МАСЦІШЧА, п., да 1990-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да а/г Рэкта. (Слаўг.)

МАСЦІШЧА, руч., пр. прыт. руч. Улітка (бас. р. Дняпро). Даўж. 2 км. Выток і вусце ў р-не в. Пузыкі (в. Сафонава). (Гор.)

МАСЦІШЧА, сажалка, у а/г Рэкта Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАСЦІШЧА, ур., лясное з руч., каля а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на Пн ад в. Рудня Слаўгарадскага р-на, на У ад шашы Слаўгарад – Гайшын. Стаянка камен. веку. (Слаўг.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,4 км на У ад в. Шчацінка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,6 км на Пн ад в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, забалоч. луг, за 0,3 км на ПдЗ ад в. Дуброўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, каля чыг. маста праз р. Сож, у г. Крычаў. (Крыч.)

МАСЦІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАТАВІЛА, в., Ясенскі с/с Асіповіцкага р-на, 11 двароў, 39 жых. (Асіп.)

МАТРУНІН РОЎ, роў, на З ад ур. Цітаў Роў, у в. Папоўцы Чавускага р-на. (Чав.)

МАТРУНІНА ГАРА, пагорак на полі, у в. Мехава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАТРУНІНА ГАРА, ур., каля в. Елькаўшчына Круглянскага р-на, па дарозе Елькаўшчына – Славянка. (Кругл.)

МАТЫГА, в., Запольскі с/с Бялыніцкага р-на, 3 двары, 5 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

МАТЭВУШАЎ, в., да пач. XX ст. у Быхаўскім р-не. Ліквідавана. Да пач. XX ст. прац. тэатр Бржазоўскага. (Бых.)

МАХАВА, а/г, ц. с/с Магілёўскага р-на і СГП "Махава" ААТ "Магілёўскі з-д "Строммашына", вядом. з 1592 г., 214 двароў, 598 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, урач. амбул., д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., культ.-спарт. ц., б-ка, КПП, крама, гандл. павільён, кіёск, лаг. працы і адпач., фермер. гасп. Л. Зайцавай, В. Зайцава, "Махаўскае". Помн. землякам.

У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². Да рц – 26, да чыг. ст. Лупалава – 22 км. (Маг.)

МАХАВІЦКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на З ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАХАВІЦКІ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, балота, каля в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, ур., за 3 км на Пн ад в. Дубровіцы Клімавіцкага р-на. Праяўлен. цаг.-чарапічн. сыравіны. (Клім.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, за 2,9 км на У ад в. Манастырок Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на З ад в. Глінь Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на Пн ад в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАХАВОЕ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на У ад в. Забор'е Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МАХАВОЕ, балота, за 1,5 км на Пд ад в. Пад'елле Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАХАВОЕ, в., з 1920-х гг. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на, 9 двароў, 15 жых. (Шкл.)

МАХАВОЕ, ур., с.-г. угоддзі, паміж ва/г Гавяды і Новая Вадва Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАХАВЫ, в., да 1968 г. у Забалацкім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МАХАНАЎКА, р., у Аршанскім і Горацкім р-нах, левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 8,4 км. Выток у Аршанскім р-не, вусце за 1,5 км на ПдЗ ад в. Вялікія Шарыпы Горацкага р-на. (Гор.)

МАХАЎСКІ С/С, с/с Магілёўскага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 у Магілёўскім р-не, з 20.02.1938 таго ж р-на Магілёўскай вобл. СГП "Махава" ААТ "Магілёўскі з-д "Строммашына" (а/г Махава). 13 снп, 581 двор, 1172 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км² – 4 снп, ад 1 да 5 Кі/км² – 5 снп. (Маг.)

МАХОЎКА, л.м., за 12 км на ПдЗ ад в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАХОЎКА, ур., западз., сярод поля, у в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАЦАВА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 3 двары, 4 жых. Гарадзішча (ур. Гарадок). (Шкл.)

МАЦВЕЕЎ ВІР, вір, на р. Зубар, у в. Гаўрыленка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАЦВЕЕЎ РОЎ, роў, на ПнУ в. Александрыя Шклоўскага р-на, на пр. бер. р. Дняпро. Класіч. адклады Александрыйскага міжледавікоўя. (Шкл.)

МАЦЕЕЎШЧЫНА, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 28 двароў, 42 жых. (Маг.)

МАЦКАЎШЧЫНА, ур., лясное, за 0,25 км на Пн ад в. Вярба Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МАЦКАЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

МАЦКЕВІЧАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЦКЕВІЧЫ, в., да 1920-х гг. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

МАЦУТАЎКА, в., да 1990-х гг. у Расненскім с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. (Дрыб.)

МАЦЮТЫ, в., Добраўскі с/с Горацкага р-на, 123 двары, 316 жых., АТС, ФАП, д/с, крама. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

МАЦЮШЭЎШЧЫНА, ур., на ПнЗ ад в. Любішча Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЦЮШЭЎШЧЫНА, х., да 1930-х гг. у Кручанскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МАЦЯЁЎКА, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 6 двароў, 8 жых. (Клім.)

МАЦЯЁЎКА, ур., с.-г. угоддзі і л.м., за 0,3 км на З ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАЧАЛІНКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на бер. р. Тросліўка, у а/г Гіжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАЧАЛІШЧА, крын., ва ўр. Мачалішча Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МАЧАЛІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на з невялік. крын. (Бял.)

МАЧКОЎСКІ, ур., лясное, паміж ур. Мільёнаўшчына і Татарын Хутар Глускага р-на. (Глуск.)

МАЧКОЎСКІ, х., да 1930-х гг. у Завалочыцкім с/с Глускага р-на. Ліквідаваны. (Глуск.)

МАЧУЛІНСКАЕ, балота. Гл. балота Стрыгаў і Мачулінскае Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МАЧУЛІШЧА, сажалка, на З ад в. Дразды Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЧУЛІШЧА, ур., журавіннік, каля а/г Смаліца Быхаўскага р-на. (Бых.)

МАЧУЛІШЧА, ур., леса-балотнае, за 1,5 км на ПдЗ ад в. Ніканавічы Быхаўскага р-на, на Пд ад Усохскай дарогі. (Бых.)

МАЧУЛІШЧА, ур., леса-балотнае, на У ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. Вар. назвы – ур. Гнілішча. (Чав.)

МАЧУЛКІ, в., Гарохаўскі с/с Бабруйскага р-на, 30 двароў, 52 жых. (Бабр.)

МАЧЫНСК, в., да 1971 г. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. Часткова спалена фвшыстамі ў 1943 г.(Асіп.)

МАЧЫНСК, п., да 1943 г. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Спалены фашыстамі. (Асіп.)

МАЧЫНСК, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. Канава Халадцова, за 1,7 км на ПдЗ ад в. Ягаднае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МАЧЫНСКАЯ, вул., у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, да ўр. Мачынск. Б. вул. Бабруйская. (Асіп.)

МАШАВОЕ, в., Баронькаўскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 110 двароў, 282 жых., п/а, ФАП, СШ-д/с, клуб, б-ка, крама. З 1893 г. Міхайлаўская царква. Да 1924 г. – ц. вол. Радз. Ф. Аўхачова, Гер. Сав. Саюза. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Касц.)

МАШАКОЎКА, в. Гл. Машэкаўка, Мышакоўка. (Маг.)

МАШАКОЎКА, в., да 1990-х гг. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

МАШАКОЎКА, пагорак. Гл. Машэкаўка, Мышакоўка. (Маг.)

МАШАКОЎСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі, на пагорку Машакоўка (Машэкаўка, Мышакоўка), па Нацыянальным спуску, у г. Магілёў Пл. 5,4 га. Дзейніч. да 1965 г. З бр. Магілы сав. воінаў, магіла ахвяр фашызму, магілы Гер. Сав. Саюза І. Каламійчанкі і М. Каралёва. Вар. назвы – Ольчынскія Могілкі. (Маг.)

МАШАНАКІ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 44 двары, 87 жых., ПВГУП "Максі-Пак" (вытворч. грыбоў). (Маг.)

МАШАРНЯ, р., левы прыт. р. Ульянаўка (бас. р. Дняпро), у Шклоўскім і Аршанскім р-нах. Даўж. 4,5 км. Выток за 1 км на ПнУ ад в. Малое Замошша, вусце – у в. Вялікае Замошша Шклоўскага р-на. Рэчышча каналізав. (Шкл.)

МАШАРУЕЎСКАЯ ДАРОГА, уч-к дарогі Немерка – Расна, у Дрыбінскім р-не. (Дрыб.)

МАШАРЫНА, ур., лясное, на Пд ад в. Ордаць Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАШКІ, в., Хімоўскі с/с Бабруйскага р-на, 6 двароў, 6 жых. (Бабр.)

МАШКІ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, поле, па р. Жадунька, у в. Забычанне Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МАШКІ, ур., лясное, змеш. лес, на Пд ад шашы Хоцімск – Клімавічы, за 2 км на ПдУ ад в. Сураў Клімавіцкага р-на, паміж прасёлкам і мяжой з Хоцімскім р-нам. (Клім., Хоц.)

МАШКОВА, в., Добраўскі с/с Горацкага р-на, 23 двары, 32 жых. (Гор.)

МАШКОЎКА, п., да 1976 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

МАШКОЎКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на м. б. п. Машкоўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАШНІК, ур., с.-г. угоддзі, луг у лесе, каля в. Селішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАШНІЦЫ, в., да 1961 г. у Клетненскім с/с Глускага р-на. Ліквідавана. (Глуск.)

МАШОК, балота, за 1 км на ПдЗ ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МАШОК, балота, на З ад а/г Цяцерына Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАШОК, балота, на ПнУ ад в. Запруддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАШОК, в., Каменскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XIX ст., 20 двароў, 37 жых., ф. Бр. магіла сав. воінаў. У 1909 г. – 24 двары, 199 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

МАШОК, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 9 двароў, 9 жых. (Кір.)

МАШОК, л.м., за 0,5 км на У ад в. Цітаўка Мілаславіцкага с/с. (Клім.)

МАШОК, лагчына, на ПдЗ ад в. Боўсевічы, каля в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАШОК, лагчына, на ПдУ в. Казулічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МАШОК, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад б. в. Заглiннае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАШОК, ур., леса-балотнае, за 0,3 км на ПдУ ад в. Гусарка Клiмавiцкага р-на. (Клiм.)

МАШОК, ур., лясное, каля а/г Звянчатка Клiмавiцкага р-на. (Клiм.)

МАШОК, ур., лясное, на Пд а/г Паўлавiчы Кiраўскага р-на. (Кiр.)

МАШОК, ур., лясное, на Пн ад а/г Гiжэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАШОК, ур., с.-г. угоддзi, на ПнУ в. Негаўля Кiраўскага р-на. (Кiр.)

МАШОЎКА, МЕШАЎКА, р., левы прыт. р. Беседзь (бас. р. Дняпро) у Касцюковiцкiм р-не. Даўж. 20 км. Пл. вдзб. 132 км². Выток на Пд ускр. в. Раёк, вусце за 1 км на Пн ад в. Зацiшша. Рэчышча каналiзав. на прац. 4,5 км каля в. Машавое. Пад лесам 50%. Вар. назвы – руч. Мешаўка. (Касц.)

МАШЧАНЦА, в. Гл. Вялiкая Машчанiца Бялынiцкага р-на. (Бял.)

МАШЧАНIЦКI С/С, с/с Бялынiцкага р-на, у ц р-на, 31258 га. Утвор. 20.08.1924 г. у Бялынiцкiм р-не Магiлёўскай акр., з 26.07.1930 у Бялынiцкiм р-не, з 20.02.1938 у Бялынiцкiм р-не Магiлёўскай вобл. ААТ "Бялынiцкi пратэiнавы з-д" (в. Мельнiк). 23 снп, 575 двароў, 1321 жых. (Бял.)

МАШЧОНКА, п. Гл. п. Машчэнка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАШЧЭНКА, МАШЧОНКА, вул., частка в. Чачораўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МАШЧЭНКА, п., да 1920-х гг. у Васькавiцкiм с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Чачораўка (вул.). Вар. назвы – п. Машчонка. (Слаўг.)

МАШЭКАЎКА, МЫШАКОЎКА, МАШАКОЎКА, в., да пач. XX ст. Частка Магiлёва, у мкр-не "Юбiлейны". (Маг.)

МАШЭКАЎКА, МЫШАКОЎКА, МАШАКОЎКА, пагорак, на лев. бер. руч. Дзебра, каля вусця, у г. Магiлёў. На найб. высок. частцы – гарадскiя могiлкi. (Маг.)

МАШЭНЕЦ, ур., лясное, на З ад в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАШЭРАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзi, на ПдУ в. Клiн Горацкага р-на. У 1970-я гг. прызямл. на верталёце П. Машэраў. (Гор.)

МАШЭЦКАЯ СЛАБАДА, в., у Лапацiцкiм с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з 1750 г., 7 двароў, 7 жых., дом сац. пасл. Бр. магiла сав. воiнаў. Вар. назваў – в. Машэцкiя Слабоды, Замашэцкая Слабада Новая. На пач. XX ст. – в. Слабодка. У зоне забруджв. глебы па цэзiю-137 ад 5 да 15 Кi/км². (Слаўг.)

МАЯК, асуш. балота, каля маяка, у а/г Фiлатава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЯК, б. кар'ер, на ПнУ ад в. Слабада Горацкага р-на. (Гор.)

МАЯК, в., Вендаражскi с/с Магiлёўскага р-на, 1 двор, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзiю-137 ад 1 да 5 Кi/км². (Маг.)

МАЯК, п., Гарбацэвiцкi с/с Бабруйскага р-на, 7 двароў, 14 жых. (Бабр.)

МАЯК, п., да 1934 г. у Абiдавiцкiм с/с Быхаўскага р-на. Лiквiдаваны. (Быx.)

МАЯК, пагорак, у в. Поўстка Глускага р-на. (Глуск.)

МАЯК, ур., лясное, за 5 км на ПнЗ ад в. Судзiлы Клiмавiцкага р-на. (Клiм.)

МАЯК, ур., лясное, каля в. Новае Палессе Круглянскага р-на. (Кругл.)

МАЯК, ур., с.-г. угоддзi з пунктам трыянгуляц., на Пн ад в. Альхоўка Горацкага р-на. (Гор.)

МАЯК, ур., с.г. угоддзi, вакол маяка, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МАЯК, ур., с.-г. угоддзi, за 0,3 км на ПнЗ ад в. Буда Высакоўская Клiмавiцкага р-на. (Клiм.)

МАЯК, ур., с.-г. угоддзi, за 1,6 км на Пд ад в. Дубраўка Першая Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МАЯК, ур., с.-г. угоддзi, луг, каля маяка, у а/г Баронкi Касцюковiцкага р-на. (Касц.)

МАЯКОВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзi, поле з маяком, у в. Конанаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МАЯЧКI, пагорак, за 0,2 км на Пн ад в. Кавычыцы Касцюковiцкага р-на. (Касц.)

МЕЕРАЎ, ур., с.-г. угоддзi, у а/г Дараганава Асiповiцкага р-на. (Асiп.)

МЕЕРАЎ, х. да 1920-х гг. у Дараганаўскiм с/с Асiповiцкага р-на. Лiквiдаваны. (Асiп.)

МЕЖАНЕЦ, п., да 1981 г. у Лебядзянкаўскiм с/с Бялынiцкага р-на. Лiквiдаваны. (Бял.)

МЕЖАНКА, в., Запольскi с/с Бялынiцкага р-на, 12 двароў, 30 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзiю-137 ад 1 да 5 Кi/км². (Бял.)

МЕЖНІК, в. Гл. в. Вялікі Мяжнік Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МЕЗІНЕЦ, в., Лебядзянкаўскі с/с Бялыніцкага р-на, без жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

МЕЛ, ур., за 2 км на ПдЗ ад в. Журавель Чэрыкаўскага р-на, на I надп. тэрасе пр. берага р. Сож. 2 старажытн. селішчы. (Чэр.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, пагорак з белым пяском, на пр. бер. р. Пціч, на Пн ад в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, пагорак, на бер. р. Віхра, у в. Парадзіна Мсціслаўскага р-на. Рад. мелу. (Мсц.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, рад., мелу, на У ўскр. в. Іванаўск Клімавіцкага р-на. Зап. 5,12 млн. т. Магутн. 1,0 – 15,5 м. Вар. назвы – Іванаўскае рад. Не распрацоўв. (Клім.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, рад., пяскоў, на У ўскр. в. Іванаўск Клімавіцкага р-на. Не распрацоўв. (Клім.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, рад., трэпелу, у пластах мелу рад. Мелавая Гара Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдЗ ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на 1 надпоймав. тэрасе лев. бер. р. Асцёр, на У ўскр. в. Іванаўск Клімавіцкага р-на. Агаленне крэйды. Рад. трэпелу, пяскоў. Старажытн. стаянка. (Клім.)

МЕЛАВАЯ ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Сож, на ПнУ ўскр. в. Паклады Крычаўскага р-на. Кург. могільнік. Вар. назвы – Магілы. (Крыч.)

МЕЛГАРА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,8 км на З ад в. Лапатавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕЛГАРА, ур., с.-г. угоддзі, на Пд а/г Высокае Клімавіцкага р-на. (Клім.).

МЕЛІШЧА, ур., лясное, у в. Кунцы Кругалянскага р-на. (Кругл.)

МЕЛКІ КОРЧЫК, водмель, карчыстая, у рэчышчы р. Жадунька, насупраць в. Баравая Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЕЛЛЯКОЎКА, в. Гл. в. Мельякоўка (Касц.)

МЕЛЛЯКОЎКА, в. Гл. в. Мельякоўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЕЛЛЯНАЎКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад ур. Ляды Бялыніцкага р-на. Пл. 2,5 га. (Бял.)

МЕЛЬНІК, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 1 двор, 4 жых., ААТ "Бялыніцкі пратэінавы з-д". (Бял.)

МЕЛЬНІК, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Мельнік Бялыніцкага р-на. Пл. 32,2 га. (Бял.)

МЕЛЬНІКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Судоўшчына Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЕЛЬНІКАЎ, п., да 1920-х гг. у Свенскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Высел. з а/г Рэкта. (Слаўг.)

МЕЛЬНІКІ, в., да 1967 г. у Брожскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

МЕЛЬНІЦА КАЗЛОВА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на лев. бер. р. Зубр, за 2 км вышэй па цячэнні, на Пн ад в.Бароньکі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЕЛЬНІЦА ЦІШКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, млынішча, на р. Зубар, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЕЛЬНІЦА, п., частка а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, на лев. бер. р. Пціч. (Асіп.)

МЕЛЬНІЦА, п., частка а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. Раней млын. (Асіп.)

МЕЛЬНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,7 км на Пн ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕЛЬНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на ПнЗ ад ур. Бадуноў Хутар, на лев. бер. руч. (левы прыт. р. Чорная Натапа) у Мсціслаўскім р-не. (Мсц.)

МЕЛЬНІЦА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на У ад в. Немерка Дрыбінскага р-на. Вар. назвы – Млынчыкаў Луг. (Дрыб.)

МЕЛЬНІЦКІЯ АСТРАВЫ, астравы (3), ва ўр. Гусіныя Лозы, каля в. Касарычы Глускага р-на. (Глуск.)

МЕЛЬЯКОЎКА, в., да 1967 г. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Ліпаўка. (Касц.)

МЕЛЬЯКОЎКА, п., да 1967 г. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – п. Мелякоўка. (Касц.)

МЕЛЬЯНАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,2 км на ПдУ ад в. Гусарка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕМАРЫЯЛ, мемар. воін. славы, на перакрыж. дарог Бабруйск – Любань і Бабруйск – Акцябрскі ў Глускім р-не. (Глуск.)

МЕМАРЫЯЛ, мемар. воін. славы, у в. Янава Быхаўскага р-на. (Бых.)

МЕНДЭЛЕВЫ КУСТЫ, ур., захмызаванае, на ПнУ ад в. Тратны Вугал Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕНКЕНДОРШЧЫНА, в. Гл. в. Кабіна Гара Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МЕРАЖАВЫ ПЕРАЛОГ, хваліст. мясц., на Пн ад шашы Мінск – Свіслач, на З а/г Свіслач Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЕРТВА, р. Гл. р. Мяртвіца Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЕРЧ, в., Таўкачоўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1743 г., 8 двароў, 9 жых. Магіла партызана. У 1897 г. – 378 жых. (Шкл.)

МЕСЕНКА, руч., левы прыт. р. Вілейка (бас. р. Дняпро) у Чавускім р-не. Даўж. 5,5 км. Выток за 0,5 км на У ад в. Залессе, вусце за 2 км на Пн ад в. Галавенчыцы. (Чав.)

МЕСНЫ ЛЕС, ур., лясное, за 2 км на ПнУ ад б. в. Цітаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕСНЫ, п., яўр., да 1920-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на, каля ўр. Жыдоўскае Балотца. Далуч. да а/г Гіжэнка. Вар. назвы – п. Месца. (Слаўг.)

МЕСЦА, п. Гл. п. Месны Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МЕТАЛУРГ, прып. п., у Магілёўскім р-не, на чыг. Магілёў – Быхаў, на мяжы з Быхаўскім р-нам. (Маг.)

МЕТЧЫНСКАЯ ГАРА, рад., мелу. Гл. ур. Мечанская Гара Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЕХАВА, в., Ляснянскі с/с Круглянскага р-на, з XVIII ст., 5 двароў, 7 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Кругл.)

МЕЦІШЧА, ур., хмызовае, за 3 км на У ад г. Бабруйск. (Бабр.)

МЕЧАНСКАЯ ГАРА, пагорак, на пр. бер. р. Лабжанка, на Пд ад г. Клімавічы. Уч-к рад. Клімавіцкае. (Клім.)

МЕЧАНСКАЯ ГАРА, рад., мелу, ва ўр. Мечанская Гара Клімавіцкага р-на. Частка рад. Клімавіцкае. (Клім.)

МЕШАЎКА, р. Гл. р. Машоўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МІГЛІХІН, ур., леса-балотнае, у в. Красіна Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІЖКАЗЁННАЕ, п., да 1976 г. у Глухскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

МІЖРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг і лес, на ПнЗ ад в. Бёрда Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МІЖРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж рр. Перасека і Перасопенка, за 1,5 км на ПнУ ад в. Кавяза і 3 км нм ПдУ ад в. Бёрда. (Кліч.)

МІЖРЭЧЧА, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ ад в. Віркаў Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МІЖРЭЧЧА, х., да 1971 г. у Клічаўскім п/с Клічаўскага р-на. Ліквідаваны. Радз. І. Піроржніка (н. 1952), географа, д.г.н., праф. БДУ. (Кліч.)

МІЗІРЫЧЫ, в., да 1935 г. у Бялынкавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у в. Іваноўка. (Касц.)

МІКАДЗІМАВА, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 33 двары, 63 жых., ф. Гарадзішча. (Гор.)

МІКАДЗІМАЎ ХУТАР, х. Гл. Екадзімаў Хутар Чавускага р-на. (Чав.)

МІКАДЗІМАЎ, п., у 1923 – 1960 гг. у Бярозкаўскім с/с Хоцімскага р-на. Перайменав. у п. Чырвоная Зара. (Хоц.)

МІКАЛАЕВА БАЛОТЦА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Акунёўка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МІКАЛАЕВА КУПЕЛА, сажалка, у п. Ясная Паляна (Нецкаў) Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІКАЛАЕВА, крын., за 0,5 км на З ад в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІКАЛАЕЎКА І, МІКАЛАЕЎКА ПЕРШАЯ, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., без жых. Радз. Я. Марчанкі, ген.-лейт. (Шкл.)

МІКАЛАЕЎКА І, МІКАЛАЕЎКА ПЕРШАЯ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 96 двароў, 211 жых., крама, ф. (Маг.)

МІКАЛАЕЎКА ІІ, МІКАЛАЕЎКА ДРУГАЯ, в., да 1980 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

МІКАЛАЕЎКА ІІ, МІКАЛАЕЎКА ДРУГАЯ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 255 двароў, 635 жых., п/а, АТС, ФАП, філ. абл. ц. па коннаму спорту, 2 крамы, ф., аграсядз. "Герапас". У 1928 г. забіты апошні мядзведзь у р-не г. Магілёва. (Маг.)

МІКАЛАЕЎКА ІІІ, МІКАЛАЕЎКА ТРЭЦЯЯ, в., Палыкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, 59 двароў, 147 жых. (Маг.)

МІКАЛАЕЎКА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 12 двароў, 14 жых. (Бял.)

МІКАЛАЕЎКА, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 6 двароў, 13 жых. Курган. У 1854 – 1864 гг. – гута. (Клім.)

МІКАЛАЕЎКА, в., да 1935 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у п. Варашылава. (Касц.)

МІКАЛАЕЎКА, в., да 1990-х гг. у Нясяцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

МІКАЛАЕЎКА, в., да 2003 г. у Бароньскаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

МІКАЛАЕЎКА, в., Заходскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 17 двароў, 27 жых. (Шкл.)

МІКАЛАЕЎКА, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 2 двары, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

МІКАЛАЕЎКА, п., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 11 жых. Магіла ахвяр фашызму. (Бял.)

МІКАЛАЕЎКА, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 11 двароў, 20 жых. (Бял.)

МІКАЛАЕЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., левы прыт. р. Гарадзечанка (бас. р. Дняпро). Даўж. 7,8 км. Пачын. за 3,8 км на У ад в. Уладзіміраўка, вусце за 1 км на ПдЗ ад в. Дулебня Клічаўскага р-на. Асн. пр. – Дулебскі канал (злева). (Кліч.)

МІКАЛАЕЎСКІ, п., да 1950-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

МІКАЛАІХІН ЖАВІННІК, ур., лясное, за 1 км на З ад в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІКАЛАІХІН КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, за 1,2 км на З ад в. Сабалёўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІКАЛАІХІН РАВОК, роў, за 0,5 км на ПнУ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІКІТАВА КАЦВІНА, лагчына, каля б. х. Мікіты Сасноўскага і а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МІКІТАВА ЛЯДА, ур., лясная дзялянка, каля в. Шчокатава Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МІКІТКА, р., верх. цяч. р. Суша у Клічаўскім р-не. Назва р. Суша пасля сутоку Ваданоскі і Мікіткі (на Пд ад в. Усакіна). (Кліч.)

МІКІТКІН ВУГАЛ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць па р. Зубр, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МІКІТКІН ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, на З в. Разальмоў Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МІКІТКІН ШМАТ, ур., лясное, на Пд ад п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІКІЦЁНКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля вв. Радуча, Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

МІКІЦІН РОЎ, рад. Гл. рад. Нікіцін Роў Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІКІЦІН РОЎ, ур. Гл. ур. Нікіцін Роў Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІКІЦІНІЦКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на. Гл. Нікіцініцкі с/с. (Шкл.)

МІКІЦІНІЧЫ, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, ц. СВК "Беларусь", 177 двароў, 485 жых., д/с, СДК, б-ка, крама, ф. (Маг.)

МІКІЦІНІЧЫ, НІКІЦІНІЧЫ, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1650 г., 39 двароў, 65 жых., п/а, крама, вытв. уч-к ЗАТ "Вялікія Славені". Месца знах. скарбу. У 1897 г. – 501 жых. (Шкл.)

МІКІЦІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 0,3 км на У ад а/г Зялёнкавічы Глускага р-на. Селішча. (Глуск.)

МІКІШЫН РАВОК, ур., лясное, на У в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІКЛІШЧА, ур., леса-балотнае, на ПдЗ ад а/г Філатава Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІКОДЫМАЎ ГРУД, пагорак у лесе, каля в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

МІКОЛЕНКА, в., Ленінскі с/с Горацкага р-на, без жых. (Гор.)

МІКОЛЬСК, в. Гл. п. Мікольскі Горацкага р-на. (Гор.)

МІКОЛЬСК, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 53 двары, 108 жых., клуб-б-ка, крама. (Дрыб.)

МІКОЛЬСК, п., да 1981 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

МІКОЛЬСК, прып. п., на чыг. Крычаў – Горкі у Горацкім р-не. (Гор.)

МІКОЛЬСКАЯ ГАРА, пагорак. Гл. Траецкая гара Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МІКОЛЬСКАЯ ГАРА, пагорак, у г. Крычаў. Вар. назвы – Нікольская Гара. Гл. ур. Гарадзец Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МІКОЛЬСКАЯ ЛУКА, лука на р. Рэўза, у а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

МІКОЛЬСКІ, п. Гл. п. Нікольскі Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІКОЛЬСКІ, п., да 2005 г. у Копцеўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Гор.).

МІКОЛЬСКІ, руч., левы прыт. р. Быстрая (бас. р. Дняпро) у Дрыбінскім р-не. Даўж. 6,8 км. Выток на Пд ускр. в. Пічаўка, вусце за 1 км на Пд ад в. Кледнявічы. (Дрыб.)

МІКОЛЬШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, на м. б. Мікольскай царквы, у в. Падлужжа Глускага р-на. Вар. назвы – ур. Царкавішча. (Глуск.)

МІКРАЗАКАЗНІК, зак., мясц. знач., з 1994 г., гідрал., у г. Крычаў, у сутоку руч. Забялышанка і р. Сож (р-н вул. Ленінская, ЦРБ). Пл. 1,5 га. (Крыч.)

МІКУЛІНА, в., Горскі с/с Горацкага р-на, 54 двары, 154 жых., п/а, ФАП, філ. ц. фальклору і нар. творч., крама, ф. Помн. землякам. (Гор.)

МІКУЛІНА, ур., леса-балотнае, за 0,5 км на У ад а/г Зялёнкавічы Глускага р-на. Селішча. (Глуск.)

МІКУЛІНКА, в., Кручанскі с/с Круглянскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Кругл.)

МІКУЛІНКА, п., назва часткі вул. Савецкай, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІКУЛІНКА, руч. Гл. руч. Акулінка Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІКУЛІЧЫ, в., Кавалёўскі с/с Бабруйскага р-на, вядом. з XVI ст., 59 двароў, 98 жых., ф. Бр. магіла сав. воінаў. Радз. М. Капусціна, Гер. Сав. Саюза. (Бабр.)

МІКУЛІЧЫ, прып. п., у Бабруйскім р-не, на чыг. Бабруйск – Жлобін. (Бабр.)

МІКУРЫНА ЛАШЧЫНА, ур., поле, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІЛАЖАНЬ, в. Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, без жых. (Кліч.)

МІЛАСЛАВІЦКАЕ, вдсх., на р. Іпуць (бас. р. Сож), за 20 км на ПнУ ад г. Клімавічы, каля а/г Мілаславічы, з 1981 г. Пл. 1,43 км². Даўж. 5,0, найб. шыр. – 0,4 км. Найб. глыб. 26, сяр. 1,26 м. Аб'ём вады 1,9 млн м³. Пл. вдзб. 112 км², пад лесам – 25%. Сяр. гадавы сцёк 19 млн м³. (Клім.)

МІЛАСЛАВІЦКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, у 1924 – 1927 гг. Утвор. 17.07.1924 г. У 1924 – 1927 гг. у Калінінскай акр., у 1927 г. – у Магілёўскай. Ц. – мяст. Мілаславічы. У 1924 г. – 8 с/с, у 1927 г. – 6 (Мілаславіцкі, Галіцкі, Галіцка-Мызскі, Кісялёвабудскі, Макеевіцкі, Склімінскі). Скасаваны 04.08.1927 г. Тэр. р-на далуч. да Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІЛАСЛАВІЦКІ С/С, с/с Клімавіцкага р-на, на ПнУ р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Мілаславіцкім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Мілаславіцкім р-не Магілёўскай акр., з 04.08.1927 у Клімавіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Клімавіцкім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. ААТ: "Макеевічы" (а/г Макеевічы), "Мілаславіцкі" (а/г Мілаславічы). 13 снп, 650 двароў, 1356 жых. (Клім.)

МІЛАСЛАВІЧЫ, а/г, ц. с/с і ААТ "Мілаславіцкі" Клімавіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 246 двароў, 700 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, б-ца, урач. амбул., апт., д/с-СШ, ц. культ. і досуг., б-ка, КПП, лазня, 3 крамы, гандл. павільён, кавярня "У Пятровіча", лясн., уч-к УКП "Камунальнік". Помн. землякам, бр. магіла сав. воінаў і партызан, Святапакроўская царква (XIX ст.). У 1773 – 1777 гг. – г., у 1784 – 1935 гг. – мяст. Да 1924 г. – ц. вол. У 1924 – 1927 гг. – ц. р-на. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 23, да чыг. ст. Шасцёраўка – 10 км. (Клім.)

МІЛАЎЁ, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 13 двароў, 19 жых. Старажытн. стаянка. (Дрыб.)

МІЛАЎКА, р., у Шклоўскім і Горацкім р-нах, пр. прыт. р. Лімна (бас. р. Дняпро). Даўж. 8,2 км. Выток за 1,3 км на ПнЗ ад в. Вялікія Сліжы Шклоўскага р-на, вусце на Пн ускр. в. Анікавічы Горацкага р-на. Рэчышча каналізав. (Шкл., Гор.)

МІЛЕЙКАВА, в., Падсолтаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, на р. Княгіня, ц. СВК "Ленінскі шлях", вядом. з 1579 г. як с., 105 двароў, 266 жых., п/а, ФАП, д/с-ПШ, клуб, б-ка, крама, стал., мехдвор, МТФ. Бр. магілы сав. воінаў, помн. землякам. У 1897 г. – 48 двароў, 382 жых. (Мсц.)

МІЛЁРЫ, в., да 1950-х гг. у Таўкачоўскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідавана. (Шкл.)

МІЛЁРЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,7 км на Пд ад в. Мерч Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МІЛІЦАРЫХІНА ДВОРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, каля а/г Паўлавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МІЛЛЯНАВА БАЛОТА, ур., частка г.п. Круглае, на З ад вул. Магілёўскай. (Кругл.)

МІЛОЕ, в., Доўгавіцкі с/с Клічаўскага р-на, 18 двароў, 39 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2.(Кліч.)

МІЛОЕ, чыг. ст., у Доўгавіцкім с/с Клічаўскага р-на, на чыг. Магілёў – Асіповічы, апт. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Кліч.)

МІЛЬЁНАЎШЧЫНА, ур., лясное, за 0,5 км на Пн ад ур. Масты, паміж ур. Масты і Восы, за 4 км на Пд ад ур. Восы Глускага р-на. (Глуск.)

МІЛЬЯНАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на З ад вул. Магілёўскай у г.п. Круглае. Гл. Дрыкаў хутар. (Кругл.)

МІЛЯЦІНА, в., Бацвінаўскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 2 двары, 2 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны аднаўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Крыч.)

МІНЁРСКІ АБОРАК, роў, у в. Леніна Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МІНЁРЫ, в., да 1950г. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Далуч. да в. Ермалавічы. (Бял.)

МІНІНА ГАРА, пагорак, у в. Парадзіна Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МІНІНА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі на ПнЗ ад в. Хількавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІНКАЎ, х., да 1930-х гг. у Маслакоўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

МІНКАЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, паміж р. Бася і руч. Нежывая, на Пд ад ур. Краснае Балота, за 2 км на Пд ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

МІНКІН ЕЛЬНІК, ур., лясное, за 1,1 км на У ад в. Віродзькаў Трэці Крычаўскага р-на, за 0,2 км на У ад дарогі Віродзькаў Трэці – Асавец. Курган. (Крыч.)

МІНКІН РОЎ, роў, у в. Беразуйкі Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МІНСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ ад в. Лубянка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІНЧОНКІНА ГАРА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Негаўля Кіраўскага р-на. (Кір.)

МІР I, МІР ПЕРШЫ, мкр-н. Гл. Мір. (Маг.)

МІР II, МІР ДРУГІ, мкр-н. Гл. Мір. (Маг.)

МІР, планіров. гарадскі р-н, з 1960-х гг., на ПнЗ ц. частцы г. Магілёў, уздоўж вул. Якубоўскага, Касманаўтаў і пр-ту Міру. Скл. з мкрнаў Мір-I, -II. (Маг.)

МІРАВАЯ, в. Гл. в. Завад-Віравая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІРАГОШЧ, в., Сормаўскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 64 двары, 128 жых., п/а, ФАП, клуб, б-ка, крама, аграсядз. "У Валянціны", яхт-клуб "Галс" на р. Сож з прыватн. музеем якароў С. Дубягі, ф. Бр. магілы сав. воінаў. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Чэр.)

МІРАГОШЧ, руч., пр. прыт. р. Сож (бас. р. Дняпро). Даўж. 4 км. Выток паміж в. Шаманы і г. Чэрыкаў, на Пн ад в. Мірагошч, вусце ў в. Мірагошч Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІРАГОШЧАНСКІ С/С, с/с Чэрыкаўскага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Чэрыкаўскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Чэрыкаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Чэрыкаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 08.07.1960 г. Тэр. с/с далуч. да Сормаўскага с/с. (Чэр.)

МІРАДЗІНА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 48 двароў, 99 жых., эл/падст., хімлесаўч-к., ф. Дз. лаг.: "Спадарожнік", "Змена", "Чайка". Бр. магіла сав. воінаў. (Бабр.)

МІРАДЗІНА, чыг. ст., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, на чыг. Бабруйск – Асіповічы, у скл. в. Мірадзіна, крама. (Бабр.)

МІРАЦІНА, в., Сычкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 22 двары, 30 жых. (Бабр.)

МІРНАЯ, в., з 1964 г. у Маляціцкім с/с Крычаўскага р-на, 54 двары, 135 жых., клуб, крама. Перайменав. пры аб'яд. вв. Глупікі I, -II (вядом. з XVIII ст.). (Крыч.)

МІРНЫ, п., з 1969 г. у Сідаравіцкім с/с Магілёўскага р-на, 91 двор, 206 жых., ФАП, клуб, б-ка, крама, гандл. павільён, кіёск. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Маг.)

МІРОНАВА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на Пд ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІРОНАВА ДАРОГА, дарога Парадзіна – Мсціслаў, у Мсціслаўскім р-не. (Мсц.)

МІРОНАВА, п., Варатынскі с/с Бабруйскага р-на, 3 двары, 4 жых. (Бабр.)

МІРОНАЎ, х., да 1920-х гг. у Рубежскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МІРЫЯНАВЫ ПАЛЯДКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПнУ могілак в. Крамянка Слаўгарадскага р-на, за 2,5 км на Пд ад п. Сіліна Поле. Стаянка. (Слаўг.)

МІРЭЦКІ, ур., лясное, у в. Красіна Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІСНІКАВА, ур. Гл. ур. Міснікоўшчына Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІСНІКОЎШЧЫНА, ур., леса-балотнае, за 1 км на ПнЗ ад в. Склімін Клімавіцкага р-на. Вар. назвы – Міснікава. (Клім.)

МІСТРАЎКА, в., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 12 двароў, 16 жых., дом сац. пасл., ф. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бял.)

МІСТРАЎКІ, в. Вар. назвы – в. Містраўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МІТАЎЕ СТАЛКА, п. Гл. п. Мітаўе, Сталка-Мітаўе. (Чав.)

МІТАЎЕ, п., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, 2 двары, 2 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. Вар. назвы – Сталка-Мітаўе. (Чав.)

МІТРАФАНАВА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

МІТРАФЕЕВЫ КУСТЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Каскевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІХАЙЛАВА БАЛОТА, ур., хмызовае, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МІХАЙЛАВА, в., Забалацкі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1714 г., 13 двароў, 19 жых. У 1909 г. – 179 жых. У 1940 г. далуч. х. Калюша. (Мсц.)

МІХАЙЛАВА, в., старая назва в. Міхайлаў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЙЛАВІЧЫ, в., Маслакоўскі с/с Горацкага р-на, 21 двор, 38 жых. (Гор.)

МІХАЙЛАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІХАЙЛАЎ, в. Гл. в. Міхалоў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЙЛАЎ, в., Бялыніцкі п/с Бялыніцкага р-на, 40 двароў, 110 жых., ф. (Бял.)

МІХАЙЛАЎ, фальв., у сяр. XIX – 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Шаламы І. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МІХАЙЛАЎ, х., да 1920-х гг. у Круглянскім р-не. Далуч. да в. Конанавічы. (Кругл.)

МІХАЙЛАЎКА, в., Батаеўскі с/с Хоцімскага р-на, вядом. з XIX ст., 8 двароў, 15 жых., дом сац. паслуг. (Хоц.)

МІХАЙЛАЎКА, в., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, без жых. (Бабр.)

МІХАЙЛАЎКА, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

МІХАЙЛАЎКА, в., Комсеніцкі с/с Круглянскага р-на, 2 двары, 3 жых. (Кругл.)

МІХАЙЛАЎКА, п., у 1777 – 1930-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

МІХАЙЛАЎКА, ур., лясное, за 2 км на ПнЗ ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХАЙЛАЎКА, ур., хмызовае, на Пд ад в. Рабавічы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЙЛАЎСК, БУДЗЁННЫ, п., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 14 двароў, 24 жых. (Маг.)

МІХАЙЛАЎСК, в., да 1950-х гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МІХАЙЛАЎСКАЯ РЭКТА, в. Гл. в. Рэкта-Міхайлаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЙЛАЎСКІ ЛЕС, МІХАЙЛАВІЦКІ ЛЕС, ур., лясное, паміж вв. Напраснаўка і Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

МІХАЙЛАЎСКІ, в., да 2000 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

МІХАЙЛАЎСКІ, п., з 1746 г. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на, без жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Хоц.)

МІХАЙЛАЎШЧЫНА, п., Восаўскі с/с Бабруйскага р-на, 1 двор, 2 жых. (Бабр.)

МІХАЙЛОЎ, в. Гл. в. Міхалоў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЙЛОЎ, п., да 1977 г. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

МІХАЙЛОЎ, фальв., да 1920-х гг. у Кабінагорскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Міхалоў. (Слаўг.)

МІХАЙЛОЎКА, бугор, каля сажалкі, за 2,5 км на ПдУ ад а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МІХАЙЛОЎКА, в., да 1990-х гг. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Хоц.)

МІХАЛЁВА І, МІХАЛЁВА ПЕРШАЕ, а/г, Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, ц. СВК "К.-с імя Ф. Дзяржынскага", 282 двары, 670 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, апт., д/с-СШ, філ. дз. шк. мастац., УА "Бабруйскі раён. сац.-пед. цэнтр", УА "Цэнтр карэкц.-развів. навуч. і рэабілітац. Бабруйскага р-на", СДК, б-ка, КПП, гатэль, 2 крамы, бар, БУ-106, ф., свінак-с. 2 бр. магілы сав. воінаў. Помн.: Ф. Дзяржынскаму, землякам. (Бабр.)

МІХАЛЁВА ІІ, МІХАЛЁВА ДРУГОЕ, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 37 двароў, 67 жых. Бр. магіла сав. воінаў, гарадзішча. (Бабр.)

МІХАЛЁВА ІІІ, МІХАЛЁВА ТРЭЦЯЕ, в., Бортнікаўскі с/с Бабруйскага р-на, 29 двароў, 67 жых. (Бабр.)

МІХАЛЁВА, в., Вендаражскі с/с, ц. СВК "Міхалёўскі" Магілёўскага р-на, 120 двароў, 355 жых., п/а, ФАП, д/с, клуб, б-ка, ф. (Маг.)

МІХАЛЁВА, в., назва вв. Міхалёва І, -ІІ, -ІІІ Бабруйскага р-на да пач. XX ст. Вядом. з кан. XVI ст. (Бабр.)

МІХАЛЁЎКА, в., Ніжнятошчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 6 двароў, 9 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

МІХАЛЁЎСКАЕ, вдсх., на руч. (бас. р. Ала), паміж вв. Міхалёва Першае і Міхалёва Другое Бабруйскага р-на. (Бабр.)

МІХАЛЁЎСКАЯ ДАРОГА, дарога грунтовая, Паўлавічы Кіраўскага р-на – Міхалёва Бабруйскага р-на. (Кір., Бабр.)

МІХАЛІН ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІХАЛІН, в., да 1920-х гг. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. У XIX ст. – цэбарны з-д. (Хоц.)

МІХАЛІН, в., да 1990-х гг. у Клімавіцкім г/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. (Клім.)

МІХАЛІН, в., Рэчыцкі с/с Чэрыкаўскага р-на, 10 двароў, 12 жых. Кург. могільнік. У 1846 – 1860 гг. – гарбарня. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Чэр.)

МІХАЛІН, зак., мясц. знач., біялаг., з 1999 г., ва ўр. Міхалін Хоцімскага р-на. Пл. 830 га. (Хоц.)

МІХАЛІН, р. Гл. р. Міхалінка, Сплавень. Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МІХАЛІН, ур., лясное, на Пд ад воз. Святое, суток рр. Беседзь і Сплавень (Міхалінка), востраў паміж рр. і старыкамі, на З ад ур. Трасціно, за 5 км на ПдЗ ад в. Юзафоўка Хоцімскага р-на, на Пд ад просекі. Пл. каля 1000 га. Ва ўр. – зак. Міхалін. Месца злуч. у 1943 г. РСЧА і партызан. (Хоц.)

МІХАЛІН, ур., с.-г. угоддзі, за 5 км на У ад ц. г. Клімавічы, на м. б. в. Міхалін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХАЛІНА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на У ад в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЛІНКА, р. Гл. р. Сплавень Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МІХАЛІНСКАЕ, рад., мелу, на пр. бер. р. Сож, у в. Міхалін Чэрыкаўскага р-на. Не распрацоўв. (Чэр.)

МІХАЛІНСКІ КАРДОН, ур., лясное, па р. Сплавень, за 4,6 км на Пн ад в. Дубраўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МІХАЛІНСКІ КУТ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, луг, у сутоку рр. Волчас і Сож, на ПдЗ ад в. Міхалін Чэрыкаўскага р-на. Вар. назвы – ур. Сутокі. (Чэр.)

МІХАЛІХІНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, на У ад в. Бярозаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЛІХІНА, л.м., за 2 км на З ад а/г Макеевічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХАЛКАЎ ВУГАЛ, ур., пусташ, у в. Жаролы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЛКІН ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пд ад а/г Лобжа Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХАЛКІНА ЛАГЧЫНКА, ур., лясное, на Пн ад п. Ясная Паляна (Нецкаў) Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІХАЛОВА, ур., с.-г. угоддзі, поле СВК імя К. Маркса Клічаўскага р-на. Пл. 120 га. (Кліч.)

МІХАЛОВА, фальв., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, на р. Пясчана. Ліквідаваны. Вар. назвы – Шаламоўскі. (Слаўг.)

МІХАЛОВА, фальв., у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на, каля в. Шыпягі. Ліквідаваны. (Кругл.)

МІХАЛОВА ПРАПОЙСКАЕ, п. Гл. фальв. Прапойск Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЛОВА-ПРАПОЙСКАЕ, в. Гл. в. Міхалоў Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІХАЛОВА-ПРАПОЙСКАЕ, фальв., да 1920-х гг. у Слаўгарадскім г/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – фальв. Прапойск. (Слаўг.)

МІХАЛОЎ, в., да 1920-х гг. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

МІХАЛОЎ, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 7 двароў, 9 жых. (Кліч.)

МІХАЛОЎ, МІХАЙЛАЎ, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, 26 двароў, 54 жых., аграсядз. "Міхайлава". Вар. назваў – Міхайлоў, Прапойскае, Чачораўка, Цатуня. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Слаўг.)

МІХАЛОЎ, ур., с.-г. угоддзі на м. б. в. Міхалоў Цяцерынскага с/с Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІХАЛОЎКА, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 4 двары, 9 жых. (Кліч.)

МІХАЛОЎКА, л.м., за 0,5 км на ПнУ ад в. Новы Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХАЛОЎСКІ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, на р. Каменка па дарозе Глыбокае – Цяцерына Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІХАЛЬКОВЫ КУСТЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МІХАСЁВА ДАРОГА, дарога, ад ур. Міхасёва Лужа да а/г Ходасы Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МІХАСЁЎКА, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 10 жых. У 1944 г. спалена фашыстамі 13 двароў і 3 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бял.)

МІХАСЁЎКА, х., да 1960-х гг. у Машчаніцкім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

МІХЕДАЎСКАЕ ВОЗЕРА, старык, на пр. бер. р. Пціч, у в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

МІХЕЕВІЦКІ С/С, с/с Крычаўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 21.08.1925 г. у Крычаўскім р-не Калінінскай акр. на тэр. б. Прахараўскага с/с, з 26.09.1927 у Крычаўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Крычаўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Краснабудскага с/с. (Крыч.)

МІХЕЕВІЧЫ, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з 1586 г., 81 двор, 151 жых., ФАП, б-ка, крама. У XVII ст. жых. займ. пушкарскай справай. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Ц. с/с у 1925 – 1954 гг. Рад. мелу (85,6 млн. т). (Крыч.)

МІХЕЕВІЧЫ, прып. п., у Крычаўскім р-не, на чыг. Крычаў – Клімавічы, за 3 км на ПдУ ад в. Міхеевічы. (Крыч.)

МІХЕЕЎКА, а/г, Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, ц. СВК "Мір", 315 двароў, 868 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., СШ, д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, уч-к УКП "Жылкамгас", ф. Спалена фашыстамі ў кастр. 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Дрыб.)

МІХЕЕЎКА, л.м., за 5 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІХЕЕЎКА, руч., старажытн. назва ніжн. цяч. (6 км) р. Худабычка ад сутоку руч. Каранец і Худабычка, на З ад в. Міхеевічы Крычаўскага р-на. На руч. Святая Крыніца Гл. Міхееўская Крыніца. (Крыч.)

МІХЕЕЎСКАЯ КРЫНІЦА, крын., сернажалезістая, на З ад в. Міхеевічы Крычаўскага р-на. Вар. назвы – крын. Святая, Пятрова Крыніца. (Крыч.)

МІХЕЕЎСКІ С/С, с/с на ПнУ р-на (Ц. с/с – г.п. Дрыбін) Дрыбінскага р-на, з 1998 г. замест Дрыбінскага п/с. У 2011 г. далуч. тэр. Цемналескага с/с. СВК: "Дрыбінскі" (г.п. Дрыбін), "Мір" (а/г Міхееўка), фермер. гасп. "Прагрэс" (б. к.-с "Прагрэс", в. Старое Прыбужжа). 36 снп, 1129 двароў, 2487 жых. (Дрыб.)

МІХЕЕЎСКІ, п., да 1980 г. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

МІХЕЙКАВА, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 21 двор, 31 жых., клуб, крама, ф. (Кругл.)

МІХЛІН, в., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 20 двароў, 30 жых., дом сац. пасл. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чэр.)

МІЦІН СТАВОК, сажалка, у в. Краснае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МІЦЬКАЎШЧЫНА, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, 5 двароў, 8 жых. (Бял.)

МІЦЬКАЎШЧЫНА, в., Краснагорскі с/с Мсціслаўскага р-на, 11 двароў, 15 жых. Гарадзішча, бр. магіла сав. воінаў. У 1897 г. 31 двор, 263 жых. Спалена фашыстамі ў вер. 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1976 г. далуч. в. Астрэйкавічы. Радз. А. Шакуры, Гер. Сац. працы. (Мсц.)

МІЦЬКАЎШЧЫНА, сядз., да 1910-х гг. у Краснагорскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Міцькаўшчына. (Мсц.)

МІЦЬКІН БЯРЭЗНІК, ур., лясное, каля а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІЦЬКІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пд ад а/г Родня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІЦЬКІН ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІЦЬКОВА ЛЯДА, ур., лясное, на Пд ад в. Дудаковічы Круглянскага р-на, на м. б. х. Міцькоў. (Кругл.)

МІЦЬКОЎ, х., да 1920-х гг. у Круглянскім р-не. Ліквідаваны. (Кругл.)

МІЦЮХА, ур., с.-г. угоддзі, луг, паміж вв. Казаброддзе і Пралетарый, на Пд ад в. Казаброддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІЦЮХА, х., да 1930-х гг. у Круглянскім п/с. Далуч. да в. Казаброддзе Круглянскага р-на. (Кругл.)

МІШКАВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МІШКАВЫ РАЎКІ, ур., с.-г. угоддзі з лагчынамі, за 0,2 км на ПдУ ад в. Курганне Горацкага р-на. (Гор.)

МІШКАЎКА, в. Гл. в. Мішкаўцы Магілёўскага р-на. (Маг.)

МІШКАЎСКІ САД, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МІШКАЎЦЫ, в., Мастоцкі с/с Магілёўскага р-на, 17 двароў, 31 жых. Вар. назвы – в. Мішкаўка. (Маг.)

МІШНІ, а/г, Ракшынскі с/с Мсціслаўскага р-на, ц. СВК "Сцяг Працы", вядом. з 1777 г., 152 двары, 459 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, клуб-б-ка, крама, уч-кі УКПП "Жылкамгас", "Вадаканал", ф. Помн. землякам. У 1897 г. 305 жых. (Мсц.)

МІШНІ, п., з 1991 г. п. перасял. з Чэрыкаўскага р-на. У скл. а/г Мішні Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЛЫН, ур. Гл. ур. Шваі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Зелянец Хоцімскага р-на. Вятрак (пач. XX ст.) – помн. нар. дойлід. (Хоц.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, на р. Бася, на Пн ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, на р. Вепрынка, за 1,5 км на Пд ад в. Збышын Кіраўскага р-на. (Кір.).

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, на р. Чорная Натапа, у в. Краснае Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, паміж мастамі праз р. Беседзь, у г.п. Хоцімск. Назва пашыр. да 1960-х гг. (Хоц.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Несцерава Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЛЫН, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р.Трасна, за 1 км на У ад в. Старая Трасна Быхаўскага р-на. (Бых.)

МЛЫНІШЧА, ур. Гл. ур. Драбілка Горацкага р-на. (Гор.)

МЛЫНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на р. Друць, на У в. Ядраная Слабада Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МЛЫНКА, канал. Гл. р. Млынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЛЫНКА, р., пр. прыт. р. Сіняя (бас. р. Свіслач). Даўж. 16,5 км. Пл. вдзб. 144 км². Выток за 2 км на ПнЗ ад в. Ражнетава Асіповіцкага р-на, вусце за 1 км на ПнУ ад г. Асіповічы. Рэчышча каналізав. Вар. назвы – канал Млынка. (Асіп.)

МЛЫНОК, канава, меліярац., левы прыт. р. Пціч (бас. р. Прыпяць). Выток у Камарынскіх Балотах, вусце – у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЛЫНОК, пагорак, на У а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля канавы Млынок. (Асіп.)

МЛЫНОК, х., да 1930-х гг. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. У 1833 – 1914 гг. – цагельня. (Бабр.)

МЛЫНЫ, ур., с.-г. угоддзі, на р. Зубар, на Бліжняй і Дальняй Прорвах, на У ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МОГІЛ-БАРОК, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на У ад в. Калодзецкая Касцюковіцкага р-на. Кург. могільнік. (Касц.)

МОГІЛКІ, вайсков. могілкі, за 1 км на ПнЗ ад в. Кавяза Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МОГІЛЬНІК, пагорак, на Пн ускр. в. Каменка Шклоўскага р-на. 202 м н.у.м. (Шкл.)

МОГІЛЬНІКАВАЯ ГАРА, пагорак, у ц. г. Мсціслаў. (Мсц.)

МОДВІГАЎ ЛЕС, ур., лясное, на ПнУ ад в. Немерка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МОЖА, р., у Крупскім р-не Мінскай вобл., Круглянскім р-не, левы прыт. р. Бобр (бас. р. Бярэзіна). Даўж. 77 км. Выток і вусце у Крупскім р-не. Сяр. нахіл водн. паверхні – 0,4‰. Асн. прыт. Бярозка (злева). Гушч. рачной сеткі 0,35 км/км^2. (Кругл.)

МОКЛІШЧА, воз., старык, у пойме р. Дняпро, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Сялец Быхаўскага р-на. Стаянка неаліту. (Бых.)

МОКРАВІЦКА-МАШЧАНІЦКІ ТАРФЯНІК, рад., торфу, паміж вв. Мокравічы і Машчаніца Бялыніцкага р-на. Не распрацоўв. (Бял.)

МОКРАВІЦКА-МАШЧАНІЦКІ, зак., мясц. знач., гідрал., за 2,5 км на ПнУ ад в. Малая Машчаніца, за 1 км на ПдУ ад в. Мокравічы Бялыніцкага р-на, мясц. знач. з 1993 г. Пл. 296 га. Зап. Торфу – 1398 тыс. т. (Бял.)

МОКРАВІЧЫ, в., Эсьмонскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з XVII ст., 75 двароў, 147 жых., дом сац. пасл., крама, ф. (Бял.)

МОКРАДЗЬ, в., Першамайскі с/с Дрыбінскага р-на, 14 двароў, 23 жых. (Дрыб.)

МОКРАЕ І, МОКРАЕ ПЕРШАЕ, в. Гл. в. Мокрае Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МОКРАЕ ІІ, МОКРАЕ ДРУГОЕ, в., да 1968 г. у Мокраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МОКРАЕ, а/г, Холстаўскі с/с Быхаўскага р-на, ц. с.-г. філ. "Макранскі" ААТ "Быхаўскі кансерв.-гароднінасуш. з-д", 301 двор, 779 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-СШ, дз. шк. мастац., СДК, б-ка, сац. пункт, філ. фізкульт.-аздараўл. ц., КПП, крама, мехдвор, зернеток, МТФ. Успенская царква (адноўл. у 1994 г.; помн. архіт.). ільноз-д. Помн. вызваліцелям, землякам. Радз. М. Мушынскага, літаратуразнаўца. У 1924 – 1960 і 1965 – 1966 гг. – ц. с/с. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Бых.)

МОКРАЕ, в., у XVI ст. – 1993 г. у Бароньkаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МОКРАЕ, зак., мясц. знач., гідрал. з 1993 г., за 0,4 км на У ад в. Патока Клічаўскага р-на. Пл. 551 га. Зап. 4213 тыс. га торфу. (Кліч.)

МОКРАЕ, фальв., да 1920-х гг. у Касцюковіцкім р-не. Ліквідаваны. (Касц.)

МОКРАЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., левы прыт. р. Макранка (бас. р. Дняпро) у Быхаўскім р-не. Даўж. 9 км. Пач. за 1 км на ПнУ ад в. Сланеўшчына, вусце на ПдУ а/г Мокрае. (Бых.)

МОКРАЎСКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, у 1924 – 1960 і 1965 – 1966 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай акр., з 1930 у Быхаўскім р-не, з 20.02.1938 у Быхаўскім р-не Магілёўскай вобл. 11.04.1960 ліквідаваны, далуч. да Ямніцкага с/с. Адноўл. 04.06.1965 г., скасаваны 18.03.1966. Тэр. перададзена с/с Халстоўскаму. (Бых.)

МОКРАЎСКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1954 і 1959 – 1993 гг. Ліквідаваны. (Касц.)

МОКРЫ ЛУГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на У ад в. Добасна Кіраўскага р-на. (Кір.)

МОКРЫ ПАСЁЛАК, мкр-н, Пн частка а/г Чэрнеўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

МОКРЫ, п. Гл. мкрн Маладзёжны Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МОЛАТАЎ, п., у 1939 – 1953 гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Перайменав. у в. Ржаўка Другая. (Слаўг.)

МОЛЬКАЎКА, ур., лясное, на З в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

МОНАЎШЧЫНА, л.м., за 2,5 км на З ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МОНЕЎКА, п., Цяхцінскі с/с Бялыніцкага р-на, 4 двары, 5 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бял.)

МОРХАВІЧЫ, в., Любоніцкі с/с Кіраўскага р-на, вядом. з XVI ст., 42 двары, 62 жых.,

дом сац. пасл. Аэрадром с.-г. авіяц. У 1897 г. – 554 жых., кузня. (Кір.)

МОСІН СТАН НОВЫ, в. Гл. в. Новы Мосін Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МОСІН СТАН СТАРЫ, в. Гл. в. Стары Мосін Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МОСІН СТАН, в. Вар. назвы – в. Мосін Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МОСІН СТАН, х., да 1920-х гг. у Баханскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідаваны. (Хоц.)

МОСІН, в., з 1975 г. у Баханскім с/с Хоцімскага р-на, 30 двароў, 53 жых., дом сац. паслуг, крама. Да 1975 г. – вв. Стары і Новы Мосін. (Хоц.)

МОСТ, п., да 1942 г. у Клічаўскім р-не. Спалены фашыстамі ў 1942 г. (Кліч.)

МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, луг, каля аўтамаста праз руч., па дарозе паміж а/г Язёры і в. Доўгае Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, каля маста праз р. Пціч, па дарозе Дараганава – Каўгары. (Асіп.)

МОСТЫН, воз., старык, у пойме лев. бер. р. Бярэзіна, на З ускр. а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на. Злуч. пратокай з воз. Танёк. (Кліч.)

МОСТЫН, руч., левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро). Даўж. 4 км. Выток на ПнУ ад а/г Стары Востраў, вусце ў а/г Стары Востраў Клічаўскага р-на. Упад. у старычн. воз. Мостын. (Кліч.)

МОЎЧАНКА, руч., левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 3,5 км. Выток за 0,7 км на У ад в. Харкаўка, вусце за 2 км на Пд ад в. Шарыпы Горацкага р-на. Рэчышча каналізав. Цячэ па Моўчанскім Рове. Пасел. баброў. (Гор.)

МОЎЧАНКА, роў на Пн а/г Сава Горацкага р-на. Даўж. 3 км. Цячэ руч. Моўчанка. (Гор.)

МОЎЧАНСКІ РОЎ, ур., с.-г. угоддзі ўздоўж руч. Маўчанка Горацкага р-на. (Гор.)

МОХ, сажалка, на ПдЗ ад в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

МОХ, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, уздоўж р. Радуча, каля в. Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

МОХ, ур., леса-балотнае, за 1,5 км на З ад в. Бабровічы Глускага р-на. (Глуск.)

МОХ, ур., с.-г. угоддзі, за 4 км на ПдЗ ад в. Байлюкі Глускага р-на, на Пд ад ур. Гала. (Глуск.)

МОХ, ур., с.-г. угоддзі, на 3 ад в. Скураты Круглянскага р-на. (Кругл.)

МОХАВАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у в. Вербеж Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МОХАВАЕ БАЛОТА, ур., хмызова-балотнае, на мяжы Бялыніцкага р-на з Мінскай вобл., на ПдЗ ад в. Барсукі Бялыніцкага р-на. Выток р. Ліпаўка. (Бял.)

МОХАЎКА, ур., хмызова-балотнае, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МОЧЫНСК, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на Пд ад в. Ягаднае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МОШАНЕЦ, руч., пр. прыт. р. Каменка (бас. р. Проня). Даўж. 3 км. Выток і вусце ў в. Рымінка Чавускага р-на. (Чав.)

МОШАЎСКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1959 гг. (Касц.)

МОШКІ, лог, за 0,25 км на Пн ад в. Лебядзева Горацкага р-на. (Гор.)

МОШКІ, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Кварцяны Горацкага р-на. (Гор.)

МОШНІК, х., да 1928 г. у Клімавіцкім р-не, каля в. Гусарка. Ліквідаваны. (Клім.)

МОШНІЦА, р., пр. прыт. р. Лазнеўка (бас. р. Паўна). Даўж. 4 км. Рэчышча перасых. Выток на З ад в. Новая Мілееўка Магілёўскага р-на. Вдзб. пераваж. пад ворывам. (Маг.)

МСЦІЖ, тэраса поплаву р. Галуба, за 0,5 км на ПнЗ вусця р. Галуба, каля в. Кліны Слаўгарадскага р-на. Рэшткі неаліт. паселішча. (Слаўг.)

МСЦІСЛАЎ, АМСЦІСЛАЎ, г., раён. падпарадкав., рц. з 17.07.1924 г., ц. СВК "Мсціслаў", вучгасп ПТВ-218, на Горацка-Мсціслаўскай раўн., на пр. бер. р. Віхра, з 1136 г., 10,8 тыс. жых. Пав. хваліст. – на пагорках: Замкавая, Дзявочая, Кладбішчанская, Палівойская, Пятніцкая, Троіцкая, Магільная. З 1180 г. – ц. княства. Полк кн. Юрыя Лугвенавіча браў удзел у Грундвальдскай бітве (1410). У 1569 г. – ц. ваявод. ВКЛ; з 1634 г. – Магдэбургскае права і герб. У XVI ст. – 30 тыс. жых. 1654 і 1659 гг. – абарона ад руск. войск. Даніна футрам лісіцы. У XVII – XIX стст. – ц. вытворч. кафлі і керамікі. З 1772 г. – у Рас. імп., у 1772 – 1776 – ц. Мсціслаўскай прав., з 1773 да 1919 г. ц. пав. Магілёўскай губ., з 1781 г. – новы герб; у XIX – пач. XX стст. – ц. пав. У 1897 – 8,5 тыс. жых. У XIX – пач. XX ст. – мануфактуры: сукон.

(1808), талесн. (перапрац. воўны; 1816–1884 гг.), талесн. Лейтаса (1815–1830), Юдовіча (1825), пяньков. (1898), спірт. (1897–1908), 2 друкарні. У 1905 г. – 10,5 тыс. жых. Перш. эл/ст. у 1924. У 1919 – 1924 – у Смаленскай губ. РСФСР. З 1924 г. – у БССР. У 1924 – 1927 г. – рц. у Калінінскай акр., у 1927 – 1930 – Аршанскай акр. З 1938 г. у Магілёўскай вобл. З 14.07.1941 да 28.09.1943 – пад фашысцк. акупац. У 1959 г. – 8,1 тыс. жых. З 1991 – у РБ. Масласыраб. з-д, ААТ "Мсціслаўлён", спіртз-д, цагельня, прамк-т, цэх безалкаг. напояў, КБА, к-т прамтавар. 2 АБЗ, хлебз-д, друкарня, прадпр. дрэваапрац. (ПВУП "Букдрэў", "Маўкан-Лес"), буд. матэр. (ТДА "Трэйдстоўн", ТАА "Мсціслаўскі будк-т"), ІП "Рос-Мадэрн" (трыкатаж. адзенне), турфірма "Віланія-тур", МПМК-271, ПМК-94, РБУ, ДРБУ-174, ДБУ-60, -62, п/а, 2 АТС, 3 аддз. ААБ "Беларусбанк", б-ца, п-ка, дыягнаст. ц., буд. праф.-тэхн. каледж, абл. прафліцэй №6, ДЮСШ, 2 СШ, 1 ПШ, 2 шк.-інт., 4 д/с, 2 ДК, ДБ, гандл. ц., 3 музеі. "Беларускі Суздаль": цэрквы Спаса-Праабражэнская, Троіцкая, Аляксандра Неўскага, Слабадская, Мікалаеўскі сабор, лямус, касцёл кармелітаў, гандл. рады; буд.: мужч. гімназіі, земск. управы, казнач., рэшткі Тупічэўскага ман., касцёл Найсвяц. Дзевы Марыі Анёльскай (1614) і кляштар бернардзінцаў – помн. архіт. барока і ракако; касцёл Св. Міхаіла Архангела (1640), помн. арх. барока; касцёлы Бога Збавіцеля (1626, цяпер царква), дамініканцаў (1676, перааробл. пад царкву), кармелітак (перааробл. пад царкву), кляштар марыявітак (да 1845 г.). 4 бр. магілы сав. воінаў і партызан. Курган Славы. Магіла ахвяр фашызму. Помн.: П. Мсціслаўцу (2), У. Леніну (4). З У і Пн – р. Віхра, на З і ПнЗ – ур. Цялячы Роў. Радз.: П. Мсціслаўца, аднаго з першадрук.; І. Капіевіча (Капіеўскага), рус. і бел. асветн., паэта, паплеч. Пятра І; У. Пакроўскага, Гер. Сац. працы; Б. Афанасьева, скрыпача і дырыжора; А. Балоцінай, рэв.-народніцы; В. Басава, І. Басава, жывапісцаў; Г. Новікавай, бел. дэндролага, лаўр. Дзярж. прэміі БССР; М. Ткачова, археолага, д.гіст.н., праф.; А. Трусава, гісторыка; У. Улазоўскага, д.т.н., праф.; С. Кутаргі, геолага, праф., перш. у Расіі дарвініста; П. Палубеса, мастака; П. Кабекі, чл.-кар. АН СССР, паплеч. І. Курчатава; А. Сангоўскага, падарожніка, паплечніка Т. Касцюшкі і інш. Вузел аўтадарог (на Крычыў, Магілёў, Чавусы, Хіславічы). Да Мінска – 296, да Магілева – 95, да чыг. ст. Ходасы – 19 км. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, лугі, на бер. р. Віхра, у скл. г. Мсціслаў. У 1387 г. Вітаўт разбіў руск. войск., забіў Святаслава Смаленскага, што паспрыяла далуч. Смаленска да ВКЛ у 1404 г. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКАЕ ЎЗВЫШША, узв., ярава-лёсавае, частка Горацка-Мсціслаўскага, Маскоўска-Смаленскага ўзв. Вар. назвы – Красненскае ўзв. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКАЕ, рад., фасфарытаў, на ПнЗ ускр. г. Мсціслаў. Агульн. зап. 175 млн. т. Магутн. да 4 м. Фосфар. ангідрыту ў рудзе 3,1–18,4%, пасля абагачэн. – 25,4%. Не распрацоўв. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКА-КРАСНЕНСКАЯ РАЎНІНА, гл. раўн. Мсціслаўская Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКАЯ ГАРА, пагорак, у г. Горкі з калодзежам глыб. 9,81 м (пад лёсам пласт торфу магутн. 0,3 м, пад ім шэрая гліна магутн. 1 м, якая падсціл. марэнай). (Гор.)

МСЦІСЛАЎСКАЯ РАЎНІНА, раўн., узв., балачна-лёсавая. Вар. назвы – Мсціслаўска-Красненская. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКІ Г/С, г/с Мсціслаўскага р-на, у 1926 – 1995 гг. Утвор. 24.09.1926 г. замест Мсціслаўскага с/с. Скасаваны 26.12.1995 г. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКІ ЛЬНОЗАВОД, п., у г. Мсціслаў, льноз-д з 1932 г. (з 1995 – ААТ "Мсціслаўлён"). (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, у 1924 – 1926 гг., пераўтвор. 24.09.1926 г. у г/с. (Мсц.)

МСЦІСЛАЎСКІ, АМСЦІСЛАЎСКІ РАЁН, адм. сельскі р-н, з 1924 г., на У вобл., 1332,5 км^2, рц. – г. раён. падпарадкаван. Мсціслаў (Амсціслаў). Утвор. 17.07.1924 г. у скл. Калінінскай акр. У 1927 – 1930 гг. у Аршанскай акр. З 1938 г. у Магілёўскай вобл. У р-не 13 с/с (Доўтавіцкі, Забалацкі, Капачоўскі, Краснагорскі, Лютненскі, Мазалаўскі, Мушынскі, Падсолтаўскі, Раздзельскі, Ракшынскі, Сапрынавіцкі, Сялецкі, Ходасаўскі), 164 снп, у т.л. – 9 без жых. У зоне забрудж. па цэзію-137

Умоўныя знакі

- • цэнтры сельскіх саветаў
- ⊙ гарады абласнога падпарадкавання
- ○ гарады раённага падпарадкавання
- ○ гарадскія пасёлкі
- рэкі
- мяжа дзяржавы
- мяжа раёна
- чыгункі
- аўтадарогі

1 цэнтр Краснагорскага сельскага савета

2 цэнтр Раздзельскага сельскага савета

ад 1 да 5 Кі/км² – 3 снп Забалоцкага с/с (вв. Лыкінка, Прыберажжа і Чорная Сасна). У тэктан. аднос. тэр. р-на прымеркав. да Аршанскай упадз. Зверху – пароды антрапагенав. узр. (30–70 м) – сожскія флювіягляцыял. (перакрытыя на Пд р-на маламагутн. лёсападобн. супеск. і суглінк.) і марэн. утвар., падаслан. адклад. дняпроўскага і зрэдку бярэзінскага ледавікоў. Пад антрапагенам месцамі (Пд) – адклад. мел. (да 40 м) і юрскія (да 40), амаль усюды дэвонскія (да 450 – 470) і пратэразойскія – рыфей і венд (400-600). Пароды крышталь. падмурку на глыб. 900–1300 м ніжэй у.м. Пав. пласкахваліст. з к-сам западз. мікраформ, у межах Горацка-Мсціслаўскай раўн. (лёсав. плато). Агульн. нахіл з Пн на Пд. Даліны р. добра распрацав. На тэр. Горацка-Мсціслаўскай раўн. – лёсавідн. супескі і суглінкі да 12 м, на вдпдз. да 17 м, макс. магутн. да 23 м. 18% тэр. з выш. 160 – 180, 34% – 180 – 195, 45% – 210 – 220 м н.у.м. На тэр. р-на – найвыш. кропкі вобл. – г. Лярскага (Лысая, 236 м, за 8 км на ПдЗ ад в. Раздзел) і г. Мардалысава (Чапуркіна), найб. нізкая – 144 м (урэз р. Сож). Глыб. расчлян. рэльефу да 25-30 м/км². Рад.: торфу (67; 10,4 млн т; Асіннікі, Сялец, Чорная Натапа, Мілужжа і інш.), фасфарытаў (292 млн т; Мсціслаўскае), мелу (Віхранскае), супяск. і цэмент. суглінкаў (Сялецкае), пясч.-жвір. матэр. (Старожня), 2 буд. пяскоў (1,3 млн м³; Парадзінскае і Пячкоўскае), 4 – глін і суглінк., Чорнанатопаўскае сапрапелю. Клімат умеран.-кантынент. Сяр. т-ра студз. – 8,1°С, ліпеня +18,0°С. Ападкаў 602 мм у год. Вегетац. перыяд 184 сут. Рэкі бас. р. Сож з прыт.: Віхра (з Чорнай), Малатоўка, Чорная і Белая Натапа (справа), на З – Кашанка (бас. р. Проня), на Пн – Рамясцвянка (бас. р. Быстрая). Гушч. натур. сеткі 0,45 км/км². 8 вдсх. Глебы с.-г. угоддзяў (%): дзярн.-падзол. – 51,2, дзярн.-падзол. забал. – 34,8, дзярн. забал. – 3,0, поймав. дзярн. – 4,8, тарф.-бал. – 4,7. Паводле грануламетр. скл. (%): гліністы.– 0,1, суглін. – 84,7, супясч. – 9,7, пясч. – 0,7, тарф. – 4,7. Доля дэфляц. небяспечных зямель с.-г. угоддзяў – 4,5%, эрадыр. – 52,4%. Сяр. банітэт глебаў с.-г. угоддзяў – 41 бал. Пад лесам – 15,9%. Найб. л.м. Цемны Лес (20 км²). Склад лясоў (%): хваёв.– 19,2, ялов. – 38,7, дуб. – 6,8, ясенев. – 0,1, бяр. – 16,5, асін.– 11,6, чорнаальхов. – 1,2, шэраальхов. – 1,9, інш.– 1,0. 4% лясоў штучныя. У р-не 67 балот (найб. – Чорная Натапа). Забалоч. – 5,4%. Агульн. пл. лугоў – 25,2 тыс. га. У 1998 г. каля а/г Курманава зафікс. буры мядзведзь. Прыродаахоўн. тэр.: 10 гідрал. зак. мясц. знач., пп. Рэсп. знач. Лютня-Дубрава, 2 п.п. мясц. знач. "Кагальны калодзеж", "Бялкова" (гідрал.). Прадст. Чырвонай кнігі: званочак персікалісты, пальчатакарэннік бузінны, тафільдыя чашачкавая, шпажнік чарапіцавы, касач сібір. Пасел. барсука (ур. Дуброва, Мокры роў, Барок, Старыя Віхраны, Круты Бераг, Гарманаўшчына). З.а. Кашанка, Нікольскае, Чырвоны Бераг, Юркаўка. Антрапаген. асвоен. краявідаў – 76,8%. Нас.: 24,8 тыс. жых. Мужч. – 48%, жан. – 52. Гарадское нас.– 43,5%, сельскае – 66,5%. Сяр. шчыльн. – 18,6 чал./км². Нац. скл. (перапіс 2009 г., %): беларусы – 90,7, руск. – 7,7, укр. – 0,7, армяне -0,2, палякі – 0,1. С.-г. угоддзі – 73% тэр., у т.л. 71% ворыва. Асуш. каля 9,6 тыс. га с.-г. угоддзяў. Спецыяліз.: мясамал. жывёлагад., свінагад., вырошчв. збож., карм., ільну, бульбы. У р-не: 10 СВК ("Сож-Агра", імя Чапаева, "Мазалаўскі", "Курманава", імя Энгельса, "Савецкая Беларусь", "Мушына", "Усход", "Кастрычнік", "Сцяг Працы"), КУСП "СГЦ "Віхра" з філ. (б. "Мсціслаўскі конез-д-120"), 2 ААТ ("Забалацце-Аграстандарт", "Мсціслаўскі агрпрамтэхснаб"), ПУП "Ходасаўскі камбікорм. з-д" ААТ "Клімавіцкі к-т хлебапрад.", вучгас каледжа, 2 фермер. гасп., ТДА "Мсціслаўрапс" (в. Калінаўка), ПП "Мушына" СВК "Мушына", райсельгасэнерга (в. Кірава). Прам. прадпр.: лёгк. (ААТ "Мсціслаўлён"), харч. (масласыр., хлебз-д, спіртз-д, камбікорм., безалкаг. напояў), будматэр. (цэглавы, 2 АБЗ, ТДА "Трэйдстоўн", ТАА "Мсціслаўскі будк-т"), дрэваапрац. (ПВУП "Букдрэў", "Маўкан-Лес", Мсціслаў; ПП "Трыбюр", а/г Курманава) прам., друкарня, к-т прамтавараў. 2 б-цы, 19 ФАП, 5 апт., амбул., 24 шк., абл. ліцэй № 6, буд. каледж, СПТВ, дом дз. творч., спартшк., шк. мастац., 10 д/с, 11 СДК, 25 б-к. Гіст.-арх. музей, музеі ў в. Усполле, Багацькаўка. Доўгавіцкі дом ветэранаў. Чыг. Орша-Унеча. Чыг. ст.: Ходасы (з 1916). Аўтадарогі на Хіславічы, Магілёў, Крычаў, Горкі. Адгалінав. ГП Орша – Касцюковічы, НП "Дружба". Помн.: 55 археалаг., 86 гістар. і 19

архітэкт. Помн. архітэкт.: Пустынскі Успенскі ман., цэрквы ў а/г Сялец і Мазалава; млын (сяр. XX ст.). Радз.: Г. Гарэцкага, геолага, географа, эканаміста, акад. НАНБ, М. Гарэцкага, пісьменніка; Я. Багданоўскага, хірурга, докт. медыц., праф.; С. Дубнова, рас. яўр. гісторыка; Л. Вітан-Дубейкаўскага, архітэкт., паэта; І. Сілініча, географа, праф. і інш. Газета "Святло Кастрычніка". (Мсц.)

МУЖЫКОЎШЧЫНА, ур., лясное, в. Глыбокае Круглянскага р-на. (Кругл.)

МУЖЫМАСЦЬ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПнУ ад г. Бабруйск. Гарадзішча. (Бабр.)

МУЖЫЧОК, в., да 1964 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Перайменав. у в. Азёрная. Гл. в. Азёрная. Радз. Е. Касценіча, д. м. н., праф., афтальмолага. Св.-Мікольская царква. У 1910 г. – 555 жых. (Хоц.)

МУЖЫЧОК, р., у Клімавіцкім і Хоцімскім р-нах, пр. прыт. р. Беседзь (бас. р. Сож). Даўж. 16 км. Выток за 1 км ад в. Фядотава Слабада Клімавіцкага р-на, вусце за 0,5 км на ПнУ ад в. Трасціно Хоцімскага р-на. Пл. вдзб. 104 км². Сяр. нахіл водн. паверхні 1,7‰. (Клім., Хоц.)

МУЖЫЧОК, фальв., да 1920 г. у Забялышанскай вол. Далуч. да в. Мужычок Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МУЗЫШОВА, в., у XVI – пач. XX ст. у Асіповіцкім р-не. Ліквідавана. (Асіп.)

МУНЬКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

МУНЬКАЎ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Бялыніцкім р-не. Ліквідаваны. (Бял.)

МУРАВАНКА, в., да пач. XXI ст. у Першамайскім с/с Дрыбінскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Дрыб.)

МУРАВАНКА, ур., хмызовае, паміж чыг. і невялік. бетон. мастом, у в. Вышкава Шклоўскага р-на. Вар. назвы – ур. Лаза. (Шкл.)

МУРАВЕЙКА, руч. Гл. руч. Муравілка. Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МУРАВЕЦ, в., да кан. 1990-х гг. у Ціманаўскім с/с Клімавіцкага р-на. Ліквідавана. Царква XIX ст. (Клім.)

МУРАВЕЦ, в., Лабжанскі с/с Клімавіцкага р-на, 6 двароў, 8 жых. (Клім.)

МУРАВЕЦ, руч., левы прыт. р. Лабжанка (бас. р. Сож) у Клімавіцкім р-не. Даўж. 4 км. Выток і вусце ў р-не б. в. Муравец. Вар. назвы – Мураўка. (Клім.)

МУРАВІЛКА, руч., пр. прыт. р. Крупня (бас. р. Дняпро). Даўж. 2 км. Выток і вусце каля в. Муравілле Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МУРАВІЛЛЕ, в., Пралетарскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XV ст. як в. Мар'янвілле, 271 двор, 643 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, шк.-д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, ф. "Пушкова" СВК "К.-с "Парыжская камуна". У 1786 г. пабуд. драўлян. царква Ражства Багародзіцы (Св. Дзевы Марыі – Мар'яны, в. Мар'янвіль; рэшткі падземн. хадоў б. ман.; да 1930-х гг. – пілігрымкі да Абраза Св. Марыі з немаўляткам). У XVIII – XIX ст. – мануфактура (керамічныя вазы). У XIX ст. штогадовы таржок. Радз. А. Галавінскага, дзеяч. бел. адраджэння. Кург. могільнік. Вар. назвы – Мар'янвілле, Мар'янвіль, Лістапады. (Касц.)

МУРАВІЛЛЕ, п., перасял., з пач. 1990-х гг. У скл. в. Муравілле Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МУРАВІЛЛЕ, руч. Гл. руч. Муравілка, Муравінка. (Касц.)

МУРАЖКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Пацава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.).

МУРАНДОЎШЧЫНА, х., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – х. Мурачоўшчына. (Слаўг.)

МУРАЎЁЎСКІ ПАРК, парк. Гл. сквер імя Герцана. (Маг.).

МУРАЎЁЎСКІ СКВЕР, сквер. Гл. сквер імя Герцэна. (Маг.).

МУРАЎКА, руч. Гл. руч. Муравец Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МУРАШКА, р., левы прыт. р. Лабжанка (бас. р. Сож). Даўж. 3,8 км. Выток у балоце, за 2 км на З ад в. Крывая. Вусце ў а/г Родня Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МУРАШКА, р., пр. прыт. р. Рэкта (бас. р. Сож). Даўж. 7 км. Выток за 2 км на З ад в. Вясёлая Дуброва, вусце за 1 км на У ад в. Падлесная Хоцімскага р-на. Вар. назвы – руч. Мурашкі. (Хоц.)

МУРАШКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. Вар. назвы – ур. Мурашкіна. (Клім.)

МУРАШКІ, л.м., за 1 км на Пн ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МУРАШКІ, руч. Гл. р. Мурашка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

МУРАШКІ, ур., лясное, каля балота Чыстая Лужа Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МУРАШКІНА, рад., трэпелу, ва ўр. Мурашкіна Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МУРАШКІНА, ур., лясное, за 2,5 км на З ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МУРАШКІНСКАЕ, рад., глін і суглінкаў, ва ўр. Мурашкіна, за 0,5 км на Пд ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. 2 уч-кі з агульн. зап. 565 тыс. т. Магутн. 1,8 – 13,6 м. Не распрацоўв. (Клім.)

МУРЗІНКА, маёнтак, у 1850 – 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Мурзыкаўка. (Слаўг.)

МУРЗЫКАЎКА, маёнтак. Гл. маёнтак Мурзінка. (Слаўг.)

МУРЗЫКАЎКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на У ад б. в. Кульшычы Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МУРЫН БОР, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVII ст., 96 двароў, 238 жых., АТС, ФАП, шк.-д/с, СДК, крама. Радз. І. Ісачанкі, драматурга. Помн. землякам. (Касц.)

МУРЫН БОР, фальв., да 1920-х гг. у Забычанскім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Мурын Бор. (Касц.)

МУСІН КУРГАН, ур., с.-г. угоддзі, у в. Жаркі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МУТНАЕ ВОЗЕРА, воз. Гл. воз. Узмутнае Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

МУХАВА СТОЙЛА, ур., с.-г. угоддзі, на З ускр. в. Гарадзішча Хваставіцкага с/с Глускага р-на. Курганы. (Глуск.)

МУХАЎКА, фальв., да 1920-х гг. у Хоцімскім р-не. Ліквідаваны. (Хоц.)

МУШШАКІ, ур., с.-г. угоддзі, у забалоч. пойме р. Лешча (бас. р. Мярэя) Горацкага р-на. (Гор.)

МУШЫНА, а/г, ц. с/с і СВК "Мушына" Мсціслаўскага р-на, 182 двары, 445 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, апт., д/с-СШ, клуб, б-ка, КПП, крама, нафтабаза, ф., ПП "Мушына" СВК "Мушына". Помн. землякам. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Да рц – 12, да чыг. ст. Ходасы – 17 км. (Мсц.)

МУШЫНСКІ С/С, с/с Мсціслаўскага р-на, на Пд р-на. Утвор. 18.11.1966 г. СВК "Мушына" (а/г Мушына). 10 снп, 367 двароў, 821 жых. (Мсц.)

МХІ, зак., мясц. знач., гідрал., з 1993 г., ва ўр. Мхі, за 3 км на ПдЗ ад в. Бялынкавічы, у кв. 42, 43, 44-62 Панькаўскага лясн. Касцюковіцкага лясгаса. Пл. 112 га. Тыповы тарфянік. (Касц.)

МХІ, рад., торфу, ва ўр. Мхі Касцюковіцкага р-на. Зап. 394 тыс. т. Не распрацоўв. Зак. (Касц.)

МХІ, ур., забалоч. лес, на З ад в. Поўстка Глускага р-на. (Глуск)

МХІ, ур., леса-балотнае, за 0,8 км на Пд ад в. Белы Камень Касцюковіцкага р-на, за 2,5 км на ПнЗ ад в. Арцюхі, за 3 км на ПдЗ ад в. Бялынкавічы. Пл. 112 га. (Касц.)

МХІ, ур., лясное, каля г.п. Бялынічы. Расстрэл гета ў снежні 1941 г. (Бял.)

МХІНІЦКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, на ПдЗ р-на (ц. с/с – в. Халмы), 748 га. Утвор. 20.08.1924 г. у Краснапольскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Краснапольскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Краснапольскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. 17 снп, 416 двароў, 1050 жых. (Краснап.)

МХІНІЧЫ, в., да 1990-х гг. у Мхініцкім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Да 1924 г. – ц. вол. Ц. с/с у 1924 – 1993 гг. Курган ва ўр. Шведскі Курган, селішча. Радз.: А. Банкузава, Гер. Сав. Саюза; В. Шашалевіча, драматурга. (Краснап.)

МШАНЫ, п., да кан. XX ст. у Маляціцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

МШАРЫ, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Бель Першая Крычаўскага р-на. (Крыч.)

МЫЛЬНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на пр. бер. Дняпра, на У ад в. Стайкі Дашкаўскага с/с Магілёўскага р-на. (Маг.)

МЫЛЬНІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Кунцы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МЫС, ур., лясное, на Пн в. Лянёўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МЫСКІ, ур., с.-г. угоддзі, суток рр. Слодзец і Проня, за 0,5 км на У ад в. Прылепаўка Чавускага р-на. Гл. ур. Гарадзец. (Чав.)

МЫСЛЕЎШЧЫНА, в., Родненскі с/с Клімавіцкага р-на, 13 двароў, 26 жых. (Клім.)

МЫСЛІЧАЎ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Крынка Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЫСЛОЦІНА, в., Хваставіцкі с/с Глускага р-на, вядом. з XVI ст., 66 двароў, 112 жых., крама. Помн. землякам. (Глуск.)

МЫСЛОЦІНСКАЕ, воз. Гл. воз. Мыслочанскае Глускага р-на. (Глуск.)

МЫСЛОЦІНСКАЯ ГАРА, пагорак, на Пн ад в. Мыслоціна Глускага р-на. 168 м н.у.м. (Глуск.)

МЫСЛОЧАНСКАЕ, воз. Вар. назвы – воз. Выгада (Выгода) Глускага р-на. (Глуск.)

МЫСОК, мыс, паміж руч. Безназоўны (пр. прыт. р. Лахва) і вдсх. Касіцкае, у Быхаўскім р-не. Знах. камен. веку. (Бых.)

МЫСОК, суток рр. Лахва і Дняпро, на лев. бер. р. Лахва, у Быхаўскім р-не. (Бых.)

МЫШАНОЕ, в., да 1980 гг. у Ходасаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

МЫШКАВІЦКАЕ БАЛОТА, балота, у бас. р. Чорная Натапа, каля в. Мышкавічы Крычаўскага р-на. Да 1980-х гг. распрац. на торф. (Крыч.)

МЫШКАВІЦКАЕ, рад., торфу, на Мышкавіцкім балоце Крычаўскага р-на. Распрац. да 1980-х гг. (Крыч.)

МЫШКАВІЦКІ КАНАЛ, канал, меліярац., левы прыт. р. Ала (бас. р. Дняпро). Даўж. 8,5 км. Пачын. за 3,4 км на ПнЗ ад в. Капусціна Кіраўскага р-на, упад. у р. Ала за 1,5 км на ПнЗ ад а/г Мышкавічы. Вар. назвы – канал Віктараўскі. (Кір.)

МЫШКАВІЦКІ С/С, с/с Кіраўскага р-на, на Пд р-на (Ц. с/с – г. Кіраўск). Утвор. 20.08.1924 г. у Бабруйскім Другім р-не Бабруйскай акр., з 04.08.1927 у Бабруйскім р-не і акр., з 26.07.1930 у Бабруйскім р-не, з 12.02.1935 у Кіраўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. з 20.09.1944 у Кіраўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Кіраўскім р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Далуч. да Кіраўскага с/с. У 1980-х гг. пераўтв. з Кіраўскага с/с. СВК "Рассвет" (а/г Мышкавічы). 6 снп, 1076 двароў, 2771 жых. (Кір.)

МЫШКАВІЦКІ ШЛЯХ, дарога Паўлавічы – Мышкавічы Кіраўскага р-на. (Кір.)

МЫШКАВІЧЫ, а/г, Мышкавіцкі с/с Кіраўскага р-на, ц. СВК "Рассвет" імя К. Арлоўскага", вядом. з кан. XV ст., 745 двароў, 2039 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", РКЦ, АТС, ФАП, апт., СШ, дз. шк. мастац., д/с "Вясёлка", СДК, б-ка, сац. пункт, КПП, 4 крамы, нарыхт. пункт, рэстаран, гатэль, атрад і аэрадром с.-г. авіяц., сад, аграсядз. М. Нагібава, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Магіла і помн. К. Арлоўскаму, помн. землякам. Радз.: К. Арлоўскага, Гер. Сав. Саюза, Гер. Сац. працы; А. Рабцэвіча, Гер. Сав. Саюза; Х. Міхнёвай, Гер. Сац. працы. Месца знах. скарбу. У 1897 г. – 489 жых., шк., млын. (Кір.)

МЫШКАВІЧЫ, в., у XVIII ст. і з 1930-х гг. шляхам злуч. вв. Вялікія і Малыя Мышкавічы, у Маляціцкім с/с Крычаўскага р-на, 15 двароў, 24 жых., дом сац. пасл. У XIX – 1930 г. – вв. Вялікія Мышкавічы, Малыя Мышкавічы. Кург. могільнік. (Крыч.)

МЫШКАВІЧЫ, х., да 1920-х гг. у Мышкавіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. (Кір.)

МЫШКАЎКА, п., да 1976 г. у Гарбавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Малыя Амхінічы. (Чав.)

МЫШКІНА І, МЫШКІНА ПЕРШАЕ, фальв., да 1920-х гг. у Мазалаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. У 1909 г. – 1 двор, 6 жых. (Мсц.)

МЫШКІНА ІІ, МЫШКІНА ДРУГОЕ, фальв., да 1920-х гг. у Мазалаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. (Мсц.)

МЫШКІНА, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1708 г., 20 двароў, 49 жых. У 1897 г. 21 двор, 158 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1976 г. далуч. в. Жарацiно. (Мсц.)

МЫШКІНА, фальв., да 1920-х гг. у Мазалаўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідаваны. (Мсц.)

МЫШЫНЫ ГРУД, пагорак на полі, каля в. Кляшчоўка Глускага р-на. (Глуск.)

МЭЙРАЎ КЛІН, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

МЯДЗВЁДАЎКА, рад., мелу, за 3 км на ПнУ ад в. Вепрын, за 1 км на Пн ад в. Лісань Чэрыкаўскага р-на. Зап. 559 тыс. т. Тоўшча 5,4–9,0 м. Мел белы пісчы. Не распрацоўв. (Чэр.)

МЯДЗВЁДАЎКА, в., да 1940-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

МЯДЗВЁДАЎКА, в., Кадзінскі с/с Магілёўскага р-на, 60 двароў, 129 жых., крама. Курган часоў Старажытнай Русі. (Маг.)

МЯДЗВЁДАЎКА, в., Копцеўскі с/с Горацкага р-на, 20 двароў, 27 жых., 2 фермер. гасп. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

МЯДЗВЁДАЎКА, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 25 двароў, 69 жых., б-ка-клуб, крама, ф. Ц. с/с у 1954 – 1960 гг. Бр. магіла сав. воінаў. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

МЯДЗВЁДАЎКА, в., Ціманаўскі с/с Клімавіцкага р-на, 13 двароў, 25 жых. Кург. могільнік. (Клім.)

МЯДЗВЁДАЎКА, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, за 3 км на ПнУ ад в. Вепрын Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

МЯДЗВЕДАЎКА, ур., лясное, на Пн ад л.м. Вялікі Цёмны Лес Дрыбінскага р-на. Да пач. XX ст. – мядзведзі. (Дрыб.)

МЯДЗВЁДАЎСКІ ЛОГ, лагчына, паміж а/г Копцеўка і в. Мядзвёдаўка Горацкага р-на. (Гор.)

МЯДЗВЕДАЎСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1954 – 1960 гг. Утвор. 16.07.1954 г. шляхам аб'яд. Гарадзецкага і Кажамяцкага с/с. 19.01.1960 г. перайменав. у Гарадзецкі с/с. (Краснап.)

МЯДЗВЕДЖАЯ ГАЛАВА, ур., лясное, за 2 км на ПнУ ад в. Ржаўка, нешыр. паласой (да 0,4 км) ад в. Ржаўка да в. Васькавічы Слаўгарадскага р-на. Пл. 120 га. (Слаўг.)

МЯДЗВЕДЖАЯ ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, каля а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

МЯДЗВЕДЖЫ РАВОК, ур., с.-г. угоддзі, луг, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЯДЗВЕДЖЫНА, п., да 1975 г. у Мокраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

МЯДЗВЕДЖЫЯ БАЛОТЫ, ур., захмызав. с.-г. угоддзі, на Пн а/г Сава Горацкага р-на, па дарозе Сава – Харкаўка. Пл. 22 га. (Гор.).

МЯДЗВЕДЗЕВА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

МЯДЗВЕДЗЕВА, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 21 двор, 28 жых. Радз. Г. Вінкевіча, к.г.н., географа, педагога. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Гор.)

МЯДЗВЕДЗЬ БАЛОТА, ур., леса-балотнае, абапал шашы Жлобін – Асіповічы, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Вялічкава Кіраўскага р-на. Пл.каля 70 га. (Кір.)

МЯДЗВЕДЖАЕ, бугор, у в. Жыцін Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЯДЗВЕДЖАЯ ПАЛЯНА, ур., лясная паляна, на ПдУ ад а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЯДЗВЕЖЖА БАЛОТА, ур., забалоч., на З ад Боўсевічы, каля в. Смагілаўка Круглянскага р-на. (Кругл.)

МЯДОВАЯ ПАЛЯНА ХУТАР, х., Добраўскі с/с Горацкага р-на, 1 двор, 5 жых. (Гор.)

МЯЖА, ур., частка даліны р. Радучка. Гл. ур. Роў Чавускага р-на. (Чав.)

МЯЖНОЕ КАНАЛ, меліярац. канал, пр. прыт. канавы Красная (бас. р. Пціч) у Асіповіцкім р-не. Даўж. 6 км. Пач. і вусце каля в. Мяжное. (Асіп.)

МЯЖНОЕ, в., Ганчанскі с/с Клічаўскага р-на, 5 двароў, 6 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кліч.)

МЯЖНОЕ, в., да 1997 г. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. Магіла ахвяр фашызму. (Асіп.)

МЯЖНОЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на З ад а/г Карытнае Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЯЖЫСЯТКІ, а/г, Дашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, ц. філ. "Сервалюкс Агра" СЗАТ "Сервалюкс", 704 двары, 1942 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", урач. амбул., СШ, дз. шк. мастац., д/с, б-ка, стадыён, хакейн. пляц., КПП, 4 крамы, кавярня "Мяжысяткі", гандл. павільён, уч-к МУКП "Жылкамгас", сан. "Энергетык". 2 кург. могільнікі. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

МЯЖЭВІЧЫ, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

МЯЖЭНІН, в., Высакоўскіс/с Клімавіцкага р-на, 12 двароў, 17 жых. (Клім.)

МЯЖЭННА, ур., лясное, на мяжы з Гомельскай вобл., па р. Жаўніца Краснапольскага р-на. (Краснап.)

МЯЗОВІЦКАЕ БАЛОТА, балота, каля в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЯЗОВІЧЫ, в., Дараганаўскі с/с Асіповіцкага р-на, вядом. з XVI ст., 34 двары, 49 жых., дом сац. пасл. 2 бр. магілы сав. воінаў, магіла сав. лётчыка. (Асіп.)

МЯЛЕШКАВА, л.м., за 0,8 км ад в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЯЛОЎКА, в., у XVIII ст. – 1997 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

МЯНЖЫНКА, мкр-н, у г. Магілёў, р-н вул. Мянжынскага. Гл. Малое Завалле. (Маг.)

МЯРТВІЦА, воз., старычнае, у пойме пр. бер. р. Сож, каля в. Рудня Слаўгарадскага р-на. Стаянка эпохі неаліту. (Слаўг.)

МЯРТВІЦА, р., у Мсціслаўскім і Крычаўскім р-нах, пр. прыт. р.Чорная Натапа (бас. р. Сож). Даўж. 24,5 км. Пл. вдзб. 106 км². Сяр. нахіл водн. пав. 1,5‰. Выток за 2,5 км на ПнУ ад в. Забалацце Мсціслаўскага р-на, вусце за 1 км на З ад а/г Маляцічы Крычаўскага р-на. Пад лесам 16%. У сяр. XIX ст. перахопл. у верх. цяч. р. Чорная Натапа. Вар. назвы – р. Мертва. (Крыч., Мсц.)

МЯРТВІЦА, руч., левы прыт. р. Асцёр (бас. р. Сож). Даўж. 2 км. Выток за 0,1 км на Пд ад в. Стары Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЯРТВІЦА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнЗ ад в. Красоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЯРЭЦІЧЫ, старажытн. гіст. вобл., у бас. р. Мярэя (суч. Ленінскі с/с) Горацкага р-на. (Гор.)

МЯРЭЯ, воз. Вар. назвы – вдсх. Ленінскае, або Пруд Горацкага р-на. (Гор.)

МЯРЭЯ, р., у Горацкім р-не і Віцебскай вобл., на мяжы з Віцебскай і Смаленскай абл., левы прыт. р. Дняпро (бас. Чорнага мора). Даўж. 56 км. Пл. вдзб. 694 км². Выток за 2 км на У ад в. Стараселле Горацкага р-на, вусце ў Віцебскай вобл. Вдсх. у а/г Леніна (Ленінскае або Пруд, або воз. Мярэя). (Гор.)

МЯСРЭДА, р., у Бялыніцкім і Крупскім р-нах, левы прыт. р. Можа (бас. р. Бобр). Даўж. 18 км. Пл. вдзб. 48 км². Выток – балота Вялікае, за 5 км на З ад в. Клева Бялыніцкага р-на, вусце ў Крупскім р-не. (Бял.)

МЯСТЭЧКА, п., частка в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

МЯСЬКО, ур., с.-г. угоддзі, у Пд частцы ўр. Гарадзішча, у а/г Леніна Горацкага р-на. (Гор.)

МЯТЛІХІН РАВОК, яр, на Пн в. Бялынец, паміж в. Бялынец і ўр. Казлоўскае Кладбішча Мсціслаўскага р-на. (Мсц.)

МЯТЛІЦКІХ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЯТЛІЦКІХ, п., частка в. Востраў Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

МЯТЛІЦКІХ, х., да 1920-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Далуч. да в. Востраў. (Асіп.)

МЯЎНОЕ БАЛОТА, фальв., да 1920-х гг. у б. Старынскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Дабранка. (Слаўг.)

МЯЦКАЯ, в., у 1920 – 1940 гг. у Дужаўскім с/с Чавускага р-на. Перайменав. у п. Зарэчча. (Чав.)

МЯШКОЎКА, в., да 2003 г. у Яноўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

МЯШОК, МАШОК, ур., леса-балотнае, каля в. Бёрда Клічаўскага р-на. (Кліч.)

МЯШЧАНСКІЯ ПАЛОСЫ, вул. у мкр-не Абісінія, у г. Магілёў, на м. б. с.-г. угоддзяў – палос. (Маг.)

Н

НА ВЫГАНЕ, п., частка в. Сялец Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НА ДАЛІНЕ, ур., лясное, на Пн в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

НА ДУБА, ур., с.-г. угоддзі, у ц. в. Забор'е Краснапольскага р-на, каля Вараб'ева Калодзежа, каля МТФ. Дуб. камлі, магчыма, ад Хонькава Дуба. (Краснап.)

НА СЯЛЬЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Сялец Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАБАРКАЎСКІ КАНАЛ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Нясята (бас. р. Дняпро) у Клічаўскім р-не. Даўж. 5,3 км. Пачын. з руч. Безназоўны каля в. Новыя Набаркі, вусце за 1,5 км на ПнУ ад в. Мілажань. (Кліч.)

НАБАРКІ НОВЫЯ, в., назва в. Новыя Набаркі Клічаўскага р-на на пач. XX ст. (Кліч.)

НАБАРКІ СТАРЫЯ, в., назва в. Старыя Набаркі Клічаўскага р-на на пач. XX ст. (Кліч.)

НАБАТ, п., да 1943 г. у Клімавіцкім р-не. Спалены фашыстамі. (Клім.)

НАБАТ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на У ад в. Фядотава Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВАБЕЛІЦА, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 7 двароў, 7 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

НАВАБРАШЧЫНА, в. Гл. в. Новае Брашчына Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НАВАБРАШЧЫНСКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Шклоўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Уланаўскага с/с. (Шкл.)

НАВАБЫХАЎСКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 20.07.1924 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай акр., з 1930 у Быхаўскім р-не, з 20.02.1938 у Быхаўскім р-не Магілёўскай вобл. СВК: "Навабыхаўскі" (а/г Новы Быхаў). 9 снп, 474 двары, 1166 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 6 снп, ад 5 да 15 – 3. (Бых.)

НАВАЕЛЬНІНСКІ С/С, с/с Краснапольскага р-на, у 1924 – 1992 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Краснапольскім р-не Калінінскай акр., з 09.06.1927 у Краснапольскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Краснапольскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Скасаваны 31.01.1992 г. Тэр. далуч. да Сідараўскага с/с. (Краснап.)

НАВАЖУКАЎКА, п., да 1979 г. у Бароньkаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Перайменав. у п. Траянаўка. (Касц.)

НАВАЛІПАЎСКІ, прып. п. Гл. прып. п. Ліпаўка Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НАВАПРУДДЗЕ, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, вядом. з XVII ст., 24 двары, 34 жых. Магіла ахвяр фашызму. Радз. У. Ціщурова, паэта. (Кругл.)

НАВАСЁЛКАЎСКАЕ, рад., пяскоў, за 0,5 км на ПдУ ад в. Навасёлкі Магілёўскага р-на. Развед. зап. 5 млн. м³. (Маг.)

НАВАСЁЛКАЎСКІ ЯР, яр з крыніцай, у в. Навасёлкі Чавускага р-на. Раней крыж (ур. Крыж). (Чав.)

НАВАСЁЛКІ I, НАВАСЁЛКІ ПЕРШЫЯ, в., да 1930-х гг. у Баравіцкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідавана. (Кір.)

НАВАСЁЛКІ I, НАВАСЁЛКІ ПЕРШЫЯ, в., Пашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 6 двароў, 12 жых. (Маг.)

НАВАСЁЛКІ II, НАВАСЁЛКІ ДРУГІЯ, в., да 1930-х гг. у Баравіцкім с/с. Ліквідавана. (Кір.).

НАВАСЁЛКІ II, НАВАСЁЛКІ ДРУГІЯ, в., Пашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, 19 двароў, 35 жых., ф. (Маг.)

НАВАСЁЛКІ, в., Вайнілаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1560 г., 7 двароў, 13 жых. У 1897 г. 64 двары, 353 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

НАВАСЁЛКІ, в., Вішоўскі с/с Бялыніцкага р-на, вядом. з 1601 г., 105 двароў, 241 жых., п/а, АТС, ФАП, СШ-д/с, СДК, б-ка, КПП, крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў. У 1977 г. далуч. пп. Дуброўка і Саяніца. (Бял.)

НАВАСЁЛКІ, в., Восаўскі с/с Бабруйскага р-на, 16 двароў, 27 жых. (Бабр.)

НАВАСЁЛКІ, в., Восаўскі с/с Бабруйскага р-на, 30 двароў, 63 жых., крама. Бр. магіла сав. воінаў. (Бабр.)

НАВАСЁЛКІ, в., Вяйнянскі с/с Магілёўскага р-на, 190 двароў, 438 жых., ФАП, д/с, крама, гандл. павільён, ЗАТ "Політэкс". У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

НАВАСЁЛКІ, в., Гарадзішчанскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 41 двор, 110 жых., ПШ, клуб, МТФ, крама. У 1897 г. – 72 двары, 481 жых. Спалена фашыстамі ў 1941 г. Пасля вайны адноўлена. (Шкл.)

НАВАСЁЛКІ, в., Гарбавіцкі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1635 г., 7 двароў, 8 жых. У 1909 г. – 12 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чав.)

НАВАСЁЛКІ, в., да 1950-х гг. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. (Мсц.)

НАВАСЁЛКІ, в., Дашкаўскі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з XVI ст., 94 двары, 173 жых., крама, ф., аграсядз. "Лазенкі". Старажытн. стаянка. (Маг.)

НАВАСЁЛКІ, в., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 30 двароў, 76 жых., ф. (Бял.)

НАВАСЁЛКІ, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, ц. УКСП "С-с імя С. Кірава", 58 двароў, 144 жых., клуб-б-ка, крама, ф. (Дрыб.)

НАВАСЁЛКІ, в., Свіслацкі с/с Асіповіцкага р-на, 30 двароў, 56 жых., дом сац. пасл. Гарадзішча. (Асіп.)

НАВАСЁЛКІ, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 6 двароў, 15 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

НАВАСЁЛКІ, п., да 1980 г. у Восаўскім с/с Бабруйскага р-на. Далуч. да в. Навасёлкі. (Бабр.)

НАВАСЁЛКІ, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

НАВАСЕЛЛЕ, в. Гл. в. Маісеенкі Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НАВАСЕЛЛЕ, в., з 1920-х гг. у Заходскім с/с Шклоўскага р-на, 8 двароў, 11 жых. (Шкл.)

НАВАСЕЛЛЕ, в., назва в. Маісеенкі Шклоўскага р-на ў кан. XIX – пач. XX стст. (Шкл.)

НАВАСІЛЬШЧЫНА, зак., мясц. знач., з 1995 г., краявідны, прыбярэжная паласа лев. бер. р. Рэкта, за 0,5 км на У ад в. Астравы Чавускага р-на. Пл. 28 га. Зап. торфу 65 тыс. т. (Чав.)

НАВАСІЛЬШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, сенакос, выган, па лев. бер. р. Рэкта, за 0,5 км на У ад в. Астравы Чавускага р-на. Ахоўв. тэр. (Чав.)

НАВІКІ, в., Кавалёўскі с/с Бабруйскага р-на, 12 двароў, 17 жых. Месца знах. скарбу. (Бабр.)

НАВІНА І, НАВІНА ПЕРШАЯ, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

НАВІНА ІІ, НАВІНА ДРУГАЯ, в., да 1967 г. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

НАВІНА, в., у 1967 – сяр. 1980-х гг. у Лапіцкім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

НАВІНА, л.м., за 3 км на ПнЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНА, п., да 1968 г. у Лабанаўскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Далуч. да а/г Лабанаўка. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Чэр.)

НАВІНА, п., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 3 двары, 4 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

НАВІНА, п., у 1850 – 1930-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Далуч. да в. Трослійка. Вар. назвы – п. Усход, Паншчына, Навіны. (Слаўг.)

НАВІНА, п., частка а/г Лабанаўка, на м. б. в. Навіна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НАВІНА, с. Гл. с. Зарубец Крычаўскага р-на. (Крыч.)

НАВІНА, ур. Гл. Навінскае Балота Круглянскага р-на. (Кругл.)

НАВІНА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на У ад в. Асмолавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на р. Аслік, насупраць СТФ, у а/г Шапялевічы Круглянскага р-на. Вар. назвы – ур. Юркава. (Кругл.)

НАВІНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Баронкі Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НАВІНА, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Малашкавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНКА, в., Радамльскі с/с Чавускага р-на, вядом. з XIX ст., 8 двароў, 11 жых. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км².(Чав.)

НАВІНКА, л.м., за 1 км на ПдУ ад в. Ерашоўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНКА, п., новая частка а/г Каменка Чавускага р-на. (Чав.)

НАВІНКА, ур., лясное, на ПдУ ад а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

НАВІНКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на ПнУ ад в. Кананаўка Чавускага р-на. (Чав.)

НАВІНКІ, воз., у бас. р. Друць, на З ад в.Татарка Круглянскага р-на. (Кругл.)

НАВІНКІ, п., да 1955 г. у Благавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да в. Аўхімкі. (Чав.)

НАВІНКІ, п., частка в. Аўхімкі Чавускага р-на. (Чав.)

НАВІНКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на ПдУ ад в. Галічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНСКАЕ БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, каля в. Татарка Круглянскага р-на. (Кругл.)

НАВІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на Пн ад а/г Добрая Горацкага р-на. (Гор.)

НАВІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 3 км на У ад а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВІНЫ, ур., с.-г. угоддзі, сярод лесу, за 3 км на ПдЗ ад в. Сахараўка Горацкага р-на. (Гор.)

НАВУМАВА ЛУЖА, ур., аборак на полі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАВУМАЎШЧЫНА, л.м., за 2 км на ПдЗ ад в. Слопішча Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАВУМАЎШЧЫНА, ур. Гл. ур. Булавацкага Глускага р-на. (Глуск.)

НАВУМАЎШЧЫНА, ур., хмызова-балотнае, за 1,5 км на ПнЗ ад в. Лука Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАВУМАЎШЧЫНА, х. Гл. х. Булавацкага Глускага р-на. (Глуск.)

НАГОРНАЕ, в., да 1946 г. у Дараганаўскім с/с. Далуч. да в. Камарына Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАГОРНАЕ, п., частка в. Камарына Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАГОРСКАЕ ПРАДМЕСЦЕ, прадмесце, старажытн. частка г. Магілёў, у XVI – XVIII стст. на пр. бер. р. Дняпро. Паміж вул. Болдзіна, Камсамольская, пл. Арджанікідзе і Тэатральная. (Маг.)

НАГОРСКІ ПАСАД, СТАРЫ ГОРАД, пасад, старажытн. частка г. Магілёў, у XVI – XIX стст. на пр. бер. р. Дняпро, паміж рр. Дняпро і Дубравенка. (Маг.)

НАДАТКІ, ур., с.-г. угоддзі, у Кіраўскім р-не, за 1 км на ПдУ ад перакрыж. дарог Моркавічы – Думаноўшчына і Жлобін – Асіповічы. Пл. каля 25 га. (Кір.)

НАДВОЗЕРНЫ, п., да сяр. 1980-х гг. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

НАДДАТКІ, в. Гл. в. Наддаткі Кіраўскага р-на. (Кір.)

НАДДАТКІ, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 10 двароў, 23 жых., дом сац. пасл. Вар. назвы – в. Нандаткі. (Кір.)

НАДДАТКІ, ур., с.-г. угоддзі, поле, у а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. Вар. назвы – в. Нандаткі. (Кір.)

НАДДАЧА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пн ад могілак в. Гайшын Слаўгарадскага р-на, за 0,6 км на Пд ад ур. Чамярычны Роў. Стаянка эпохі бронзы, селішча. (Слаўг.)

НАДЗЕЖДА, в., з 1920-х гг. у Каменскім с/с Чавускага р-на, 5 двароў, 9 жых., аграсядз. "Рыбацкае падвор'е". У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2.(Чав.)

НАДТАЧЭЕВА ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПнУ в. Чырвоная Слабада Быхаўскага р-на. Пл. 25 га. (Бых.)

НАДТАЧЭЕЎ, х., да 1930-х гг. у Чырвонаслабодскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Бых.)

НАЗАРАЎКА, мкр-н, ПнУ частка г. Бабруйск. (Бабр.)

НАЗАРАЎКА, х., да пач. XX ст. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

НАЙВІНЫ, л.м., за 6,5 км на ПдЗ ад в. Красавічы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАЛІВАЙКА, пагорак, за 2 км на ПдУ ад в. Шалаёўка Кіраўскага р-на. (Кір.)

НАЛІВАЙКА, руч., пр. прыт. р. Вепрынка (бас. р. Друць) у Кіраўскім р-не. Даўж. 4 км. Выток на Пд ад в. Шалаёўка, вусце на ПдУ ад в. Збышын (Кір.)

НАЛІВАЙКА, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на Пд ад в. Збышын Кіраўскага р-на. (Кір.)

НАНАСКАВА, в., Краснабудскі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 2 двары, 2 жых. 2 старажытн. селішчы, кург. могільнік, курган. (Крыч.)

НАНАСКАВА, рад., мелу, на левым бер. р. Асцёр, у в. Наноскава Крычаўскага р-на. Не распрацоўв. (Крыч.)

НАНАСКАЎ, в. Гл. в. Наноскава, Наноскаў Крычаўскага р-на. (Крыч.)

НАНДАТКІ, ур. Гл. ур. Наддаткі Кіраўскага р-на. (Кір.)

НАНОСКАЎ, в. Гл. в. Нанаскава Крычаўскага р-на. (Крыч.)

НАПАДЗІЧ, балота, на ПдЗ ад в. Грыбава Слабада Кіраўскага р-на. (Кір.)

НАПАЛЕОНАЎСКАЯ ДАРОГА, лясная дарога, за 3 км на З ад в. Сяргеевічы Кіраўскага р-на, паралельна шашы Бацэвічы – Любонічы. (Кір.)

НАПАЛЕОНАЎСКІЯ КУРГАНЫ, пагоркі, у в. Арэхаўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

НАПРАСНАЎКА, в., Маслакоўскі с/с Горацкага р-на, 4 двары, 4 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У 1942 – 1943 гг. – гета. Магілы ахвяр фашызму. (Гор.)

НАПРЭЕВА ЛУЧКА, ур., с.-г. угоддзі, у луцэ р. Чарняўка, у а/г Антонаўка Чавускага р-на. (Чав.)

НАПРЭЕВА САЖАЛКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

НАПРЭЕЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, поле, у в. Царковішча Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАПРЭІХА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Шаламы Другія. Ліквідаваны. (Слаўг.)

НАПРЭЙКІНА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, у а/г Забялышын Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НАРКІ, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, вядом. з XVI ст., 40 двароў, 89 жых., ФАП, клуб, дом сац. пасл., крама, ф. Гарадзішча. Радз. І. Дзенісенкі, паэта, сувязн. 15-га асобн. партыз. атрада. У дарэв. час масавы выезд у Сібір. У 1909 г. – 1154 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

НАРКІ, руч. Вар. назвы – руч. Сядзібнае Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НАРКОЎСКАЕ ВОЗЕРА, сажалка, у бас. р. Удога, у в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НАРКОЎСКІ ЛЕС, ур., лясное, каля в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НАРКОЎСКІ ПАРК, парк, сядз., у в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. Ліпа, бяр. (Чэр.)

НАРКОЎШЧЫНА, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Наркі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НАРЫМАНАЎШЧЫНА, ур., лясное, за 0,3 км на З ад в. Ігліца Бялыніцкага р-на. Кург. могільнік часоў Старажытн. Русі. (Бял.)

НАСАДЖЭННЕ ХВОІ, п. п., мясц. знач., батан., з 2003 г., у кв. 80 выдз. 8 Хоцімскага лясн., у Хоцімскім р-не. Хвоя. Пл. 17 га. (Хоц.)

НАСАРЫ, в., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідавана. (Дрыб.)

НАСЕЦКАЕ, в., Беладубраўскі с/с Касцюковіцкага р-на, 2 двары, 2 жых. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Касц.)

НАСТАЎКІ, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Каўгары Асіповіцкага р-на, паміж мастом праз р. Пціч і буд. крамы. (Асіп.)

НАСТАЎКІ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Краі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НАСТАЧКІН РАВОК, роў, на У ад в. Боўсевічы, каля в. Кананавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

НАСЫПКІ, ур., лясное, на пр. бер. р. Проня, на У ад в. Барышоўка Чавускага р-на. Кург. могільнік. (Чав.)

НАТАЛОЎ, в., да 1971 г. у Патоцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. Ц. нац. польск. с/с у 1926 – 1937 гг. (Кліч.)

НАТАЛОЎСКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, нац. польскі, у 1926 – 1937 гг. Утвор. 17.12.1926 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, ліквідаваны 17.08.1937. Тэр. с/с далуч. да Уладзіміраўскага, Клічаўскага і Каўбчанскага с/с. (Кліч.)

НАЧАЛА, п., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

НАЧОЎНЯ, л.м., за 3,5 км на Пд ад а/г Лобжа Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НАШКАВІЧЫ, в., да 1940 г. у Лютненскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Шамаўшчына. (Мсц.)

НЕБЫТАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, за 1 км на У ад в. Кісялёва Буда Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НЕВАДНАЕ, воз., старык, у даліне р. Сож, паміж вв. Мірагошч і Журавель Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НЕГАЎ ЛУЖОК, ур., с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Нежывая, на ПнУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

НЕГАЎ, х., да 1920-х гг. у Маслакоўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідаваны. (Гор.)

НЕГАЎЛЯ, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 40 двароў, 93 жых., крама, ф. (Кір.)

НЕГІН, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XVIII ст., 45 двароў, 100 жых., п/а, крама. Бр. магіла сав. воінаў, помн. землякам. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 1 да 5 Кі/км². Вар. назвы – в. Негіна. (Касц.)

НЕГІНА ГАРА, пагорак, у в. Кузьмінічы Чавускага р-на. (Чав.)

НЕГІНА, в. Гл. в. Негін Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НЕГІНСКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1959 гг. (Касц.)

НЕГУЧ, ур., с.-г. угоддзі, у в. Мязовічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НЕДЗВЕДЗЬ, в., Галіцкі с/с Клімавіцкага р-на, 46 двароў, 89 жых., ФАП, клуб, б-ка. Кург. могільнік, курган. Помн. землякам. Радз. І. Пехцерава, паэта. (Клім.)

НЕДЗВЕДЗЬШЧЫНА, л.м., за 1 км на ПнЗ ад в. Іванава Слабада Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НЕЖКАВА, в., Рэкценскі с/с Горацкага р-на, 23 двары, 34 жых. Радз. А. Курдзюкова, к.с.-г.н., педагога. (Гор.)

НЕЖКАВА, в., старажытн. назва в. Вялікі Нежкаў Бялыніцкага р-на. (Бял.)

НЕЖКАВА, вдсх., на р. Парасіца, з 1986 г., за 3 км на ПнЗ ад г. Горкі, каля в. Нежкава Горацкага р-на. Пл. 0,5 км². Найб. глыб 6 м. Аб'ём вады 1,3 млн. м³. Пл. вдзб. 71 км². Для арашэн., рыбагад., рэкрэацыі. (Гор.)

НЕЖКАЎКА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, вядом. з 1777 г., 16 двароў, 24 жых. У 1897 г. – 58 двароў, 375 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Чав.)

НЕЖКАЎСКІ С/С, с/с Бялыніцкага р-на у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Бялыніцкім р-не Магілёўскай акругі, з 26.07.1930 у Бялыніцкім р-не, з 20.02.1938 – у Бялыніцкім р-не Магілёўскай вобл. Ліквідав. 16.07.1954 г. Тэр. далуч. да Вішоўскага с/с. Вар. назвы – Веліканежкаўскі с/с. (Бял.)

НЕЖЫВАЯ, р., пр. прыгг. р. Пална (бас. р. Дняпро) у Горацкім р-не. Даўж. 7 км. Выток на ПнУ ад а/г Маслакі, вусце на ПнУ ад в. Шацілаўка. (Гор.)

НЕЗАЎКА, в., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, 16 двароў, 26 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

НЕМЕРКА, в., Расненскі с/с Дрыбінскага р-на, 33 двары, 60 жых. (Дрыб.)

НЕМЕРСКІ ЛЕС, х., да 1920-х гг. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

НЕМЦАЎ КУТ, ур., с.-г. угоддзі, луг, за 2,5 км на Пн ад а/г Добрая, частка ўр. Пугаўе Горацкага р-на. (Гор.)

НЕМЧЫКАВА ДВОРЫШЧА, ур., с.-г. угоддзі, на З ад в. Варопанка Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НЕМЫЛЬНЯ, р. Вар. назвы – р. Галуба Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НЕМЯРКЛІН, ур., лясное, пераваж. ельн., чорнаальшан. і ялов.-граб. дубравы, за 6 км на ПнЗ ад р.п. Ялізава Асіповіцкага р-на. Пл. 500 га. (Асіп.)

НЕПАБЯДЗІМЫ, НЕПЕРАМОЖНЫ, п., да XXI ст. у Тур'янскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідаваны. (Краснап.)

НЕПАКУЛЬЧЫЦКІ ХУТАР, х., да 1930-х гг. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Далуч. да п. Ясная Паляна. (Чэр.)

НЕПАКУЛЬЧЫЦКІЯ ХУТАРЫ, ур., лясное, каля п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НЕПЕРАМОЖНЫ, в. Гл. в. Непабядзімы Краснапольскага р-на. (Краснап.)

НЕСЦЕРАВА І, НЕСЦЕРАВА ПЕРШАЕ, фальв., да 1920-х гг. у Раздзельскім с/с. Далуч. да в. Несцерава. У 1897 г. – 1 двор, 15 жых. (Мсц.)

НЕСЦЕРАВА ІІ, НЕСЦЕРАВА ДРУГОЕ, фальв., да 1920-х гг. у Раздзельскім с/с Мсціслаўскага р-на. Далуч. да в. Несцерава. У 1897 г. – 1 двор, 20 жых. (Мсц.)

НЕСЦЕРАВА, в., Раздзельскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1638 г. як с., 83 двары, 248 жых., п/а, ФАП, д/с-СШ, крама. Да 2003 г. – ц. СВК "Камуніст". У XIX ст. – цагельня, у 1897 г. – 402 жых. Радз. Я. Прахарэнкі, ген.-маёра, дзеяча партыз. руху. (Мсц.)

НЕСЦЕРАЎКА, в., да сяр. XX ст. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

НЕСЦЕРАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Мазкі і Калінаўка Бялыніцкага р-на. (Бял.)

НЕХАЦІМ'Е, в., да сяр. 1980-х гг. у Вяйнянскім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідавана. (Маг.)

НЕЦКАЎ, п., да 1938 г. у Верамейскім с/с Чэрыкаўскага р-на. З 1938 г. – п. Ясная Паляна. (Чэр.)

НЕЦКАЎСКІ ВУГАЛ, ур., лясное, каля п. Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НІВА, п., да 1975 г. у Ваўкавіцкім с/с Чавускага р-на. Далуч. да а/г Ваўкавічы. (Чав.)

НІВА, ур., с.-г. угоддзі, на Пн ад в. Новыя Максімавічы Клічаўскага р-на. (Кліч.)

НІВІШЧА, в., да 1967 г. у Кавалёўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

НІВІШЧЫ, в., Паршынскі с/с Горацкага р-на, 65 двароў, 171 жых., клуб, крама, элеватар, ф. (Гор.)

НІВІШЧЫ, руч., левы прыт. р. Проня (бас. р. Дняпро). Даўж. 6 км. Выток на ПнУ ад в. Нівішчы, вусце на Пд ад в. Нівішчы Горацкага р-на. (Гор.)

НІЖНЕПАЛАВІННАЛОГАЎСКАЕ, рад., пяскоў, найбуйн. у вобл., на ПдУ ад. в. Палавінны Лог Магілёўскага р-на, на пр. бер. Дняпра, каля чыг. маста. Развед. зап. 17,3, персп. – 6,9 млн. м³. Распрацоўв. ЗАТ "Магі-

лёўскі КСВ". Знах. рэшткаў мамантаў (захоўв. у музеі геалогіі МДУ, музеі землязнаўства БДУ). (Маг.)

НІЖНІ УЛАНАЎ, в., у XVIII – пач. XX стст. Далуч. да в. Малое Уланава Шклоўскага р-на. У 1897 г. – 14 двароў, 99 жых. (Шкл.)

НІЖНІНСКІ РОЎ, п. п., рэсп. і міжнар. знач., геалаг., з 1991 г., на лев. бер. р. Дняпро, насупраць г. Шклоў, у аднаймен. яры, пад Лысай Гарой. Пл. 7,7 га. Абнаж. міжледавіков. тарфяніку. Вывуч. Г. Гарэцкім, Н. Махначом, В. Кузняцовым, інш. Стрататып Шклоўскага (250 – 220 тыс. год назад) міжледавікоўя. Аб'ект агляду ўдз. Міжнар. геалаг. кангрэса (1984). (Шкл.)

НІЖНІНСКІ РОЎ, яр, у Шклоўскім р-не. Гл. п.п. Ніжнінскі Роў. Пл. каля 7 га. (Шкл.)

НІЖНІЯ ПРУДКІ, ПРУДЫ, в. Гл. в. Пруды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НІЖНЯЕ, п., паніж. частка а/г Шапялевічы Круглянскага р-на і старая назва вул. Набяражная – тэраса р. Аслік. Ур. Глыбокае. (Кругл.)

НІЖНЯТОШЧЫЦКІ С/С, с/с Быхаўскага р-на, у 1925 – 1954 гг. і з 2009 г. Утвор. 21.08.1925 г. у Быхаўскім р-не Магілёўскай акр., з 1930 у Быхаўскім р-не, з 20.02.1938 у Быхаўскім р-не Магілёўскай вобл. 16.07.1954 г. далуч. да Чырвонабярэжскага с/с і перайменав. у Верхнятошчыцкі с/с. У 1954 – 2009 г. – Верхнятошчыцкі с/с. Перайменав. у Ніжнятошчыцкі с/с у 2009 г. 18 снп, 432 двары, 951 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 12 снп, ад 5 да 15 Кі/км² – 6. (Бых.)

НІЖНЯЯ СПАСАЎШЧЫНА, в., да сяр. XX ст. у Бялыніцкім р-не. Далуч. да а/г Галоўчын. (Бял.)

НІЖНЯЯ ТОШЧЫЦА, в., ц. с/с Быхаўскага р-на, 54 двары, 155 жых., АТС, клуб, б-ка, крама, СТФ Помн. К. Заслонаву. Селішча, могільнік. Часткова спалена фашыстамі ў 1941 г. Да чыг. ст. Тошчыца – 4, да рц – 30 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

НІЖНЯЯ, ур., с.-г. угоддзі, луг, у луцэ лев. бер. р. Сож, за 0,8 км на ПнЗ ад могілак в. Дабранка Слаўгарадскага р-на. Стаянка камен. веку. (Слаўг.)

НІЗ, п., паніж. частка в. Прыбар Бялыніцкага р-на, за ўр. Гара і Шчамілаўка. (Бял.)

НІЗ, ур., с.-г. угоддзі, на бер. р. Друць у в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

НІЗАВАЯ, дарога, ад Гомельскай шашы да в. Прыбар Быхаўскага р-на. (Бых.)

НІЗАР, ур., с.-г. угоддзі, луг, на р. Ліса, у в. Усцярхі Глускага р-на. (Глуск.)

НІЗІНКА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, па дарозе Верамейкі – Ясная Паляна Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НІЗКАЯ ВУЛІЦА, в., Княжыцкі с/с Магілёўскага р-на, 28 двароў, 41 жых. (Маг.)

НІЗКАЯ ЛАЗА, роў, у в. Мехава Круглянскага р-на. (Кругл.)

НІЗКІ ЛОГ, воз., старык, бас. Дняпра, у Быхаўскім р-не, на У ад г. Быхаў. Пл. 5,7 га. (Бых.)

НІЗКІ ЛОГ, ур., с.-г. угоддзі, луг, на У г. Быхаў. Воз. Нізкі Лог. (Бых.)

НІЗКІ, в., Лабковіцкі с/с Крычаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 16 двароў, 41 жых., крама, дом сац. пасл. (Крыч.)

НІЗОЎЦЫ, в., Александрыйскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 16 двароў, 28 жых., крама. У XVIII ст. – в. Панізоўе. У 1897 г. – 167 жых. (Шкл.)

НІЗЫ, мкр-н, Пн частка г. Чавусы, р-н вул. Ялова. (Чав.)

НІЗЬКАВА, ур., леса-балотнае, каля в. Прыбар Бялыніцкага р-на. (Бял.)

НІЗЬКАЎСКІ С/С, с/с Касцюковіцкага р-на, у 1924 – 1959 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Касцюковіцкім р-не Калінінскай акр., з 26.09.1927 у Касцюковіцкім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.30 у Касцюковіцкім р-не, з 20.01.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 08.12.1959 г. Тэр. с/с далуч. да Забычанскага с/с. (Касц.)

НІЗЬКІ, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, ц. СП "Цэмагра" ПРУП "Беларускі цэментны з-д", вядом. з XIX ст., 114 двароў, 242 жых., п/а, АТС, клуб, б-ка, крама, трэст № 10. Помн. землякам. Бр. магіла сав. воінаў. Ц. с/с у 1924 – 1959 гг. (Касц.)

НІКАДЗІМАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, каля в. Аляксандраўка Чавускага р-на. (Чав.)

НІКАЛАЕЎКА, п, да XX ст. у Круглянскім п/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

НІКАЛАЕЎКА, п., у 1920 – 1930-х гг. у Лабковіцкім с/с Крычаўскага р-на, каля а/г Лабковічы. Ліквідаваны. (Крыч.)

НІКАЛАЕЎКА, ур., с.-г. угоддзі, на ПдУ ад в. Ясная Раніца Круглянскага р-на. (Кругл.)

НІКАНАВІЦКАЕ ВОЗЕРА, воз., старык, у пойме лев. бер. р. Дняпро, за 1 км на З ад б. кемпінга Быхаўскага р-на. (Бых.)

НІКАНАВІЦКАЕ, вдсх. Гл. вдсх. Джолава Возера Быхаўскага р-на. (Бых.)

НІКАНАВІЧЫ, в., Краснаслабодскі с/с Быхаўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 163 двары, 380 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-СШ, СДК, б-ка, крама, мехдвор, зернеток, 2 МТФ. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Помн. землякам. Радз.: А. Дзмітрыева, пісьменніка; С. Украінкі, паэта. У кан. XIX ст. – цагельня. Часткова спалена фашыстамі ў 1944 г. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Бых.)

НІКАНАЎСКІ, ур., лясное, за 1 км на З ад в. Чырвоная Слабада Быхаўскага р-на. Пл. каля 100 га. (Бых.)

НІКАНОРАВА, х. Гл. х. Іканорава Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НІКАНОРАВА, х., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, на У ад в. Шаламы Першыя. Ліквідаваны. У навакол. рад. жвір. – ур. Ніканорынкава Гара, чырв. глін. (раней – для Прапойскіх кафлян. з-даў). (Слаўг.)

НІКАНОРЫНКАВА ГАРА, пагорак, каля б. х. Ніканорава Слаўгарадскага р-на. Рад. жвіру. (Слаўг.)

НІКАНОРЫНКАВА ГАРА, х. Гл. х. Іканорава Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НІКПАРАЎ ВІРОК, вір, на р. Малая Вудага, у в. Шароеўка Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НІКПАРАЎ РАВОК, л.м., на ПдУ в. Патаронаўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НІКІТАЎ КУРГАН, курган, у лесе, каля а/г Чэрнеўка Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

НІКЦІН РОЎ, рад., карбанат. матэр., на ПнУ ад в. Мірагошч Чэрыкаўскага р-на. Не распрацоўв. Вар. назвы – Мікіцін Роў. (Чэр.)

НІКЦІН РОЎ, ур., на ПнУ ад в. Мірагошч Чэрыкаўскага р-на. Праяўл. карбанатнай сыравіны. Вар. назвы – Мікіцін Роў. (Чэр.)

НІКЦІНІЦКІ, МІКЦІНІЦКІ, С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1960 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Шклоўскім р-не Магілёўскай акр., з 26.07.1930 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Славенскага с/с, які 22.07.1960 г. перайменав. у Палыкавіцкі с/с. (Шкл.)

НІКІЦІНІЧЫ, в. Гл. в. Мікіцінічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НІКІШЧЫНА БАЛОТА, ур., леса-балотнае, каля а/г Філатава Круглянскага р-на. (Кругл.)

НІКОЛЬСК, в. Гл. п. Мікольскі Горацкага р-на. (Гор.)

НІКОЛЬСК, прып. п. Гл. прып. п. Мікольск Горацкага р-на. (Гор.)

НІКОЛЬСКАЕ, з.а., мясц. знач., у Горацкім і Мсціслаўскім р-нах, з 1981 г., на ПнЗ р-на, у бас. р. Рамясцвянка. За 70 км на ПнУ ад г. Магілёў і за 15 км на ПдУ ад г. Горкі. Пл. 7,7 тыс. га. Разліч. на аднача с. адпач. 6 тыс. чал. (Гор., Мсц.)

НІКОЛЬСКАЯ ГАРА, пагорак. Гл. ур. Гарадзец Крычаўскага р-на. (Крыч.)

НІКОЛЬСКІ, в., да 2000 г. у Горскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

НІКОЛЬСКІ, МІКОЛЬСКІ, п., да 1930-х гг. у Гіжэнскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

НІКОЛЬСКІ, п. Гл. п. Мікольскі Горацкага р-на. (Гор.)

НІКУЛІНА, в. Гл. в. Мікуліна Горацкага р-на. (Гор.)

НІНЧЫНА БАЛОТА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на ПдЗ ад в. Марцянавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

НІСАЎКА, в., да 1967 г. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на. Далуч. да в. Вялікі Міхайлаў. (Шкл.)

НІЎКА, зак., мясц. знач., гідрал., з 1994 г., за 0,5 км на У ад г. Клічаў. Пл. 15 га. (Кліч.)

НІЎКА, ур., с.-г. угоддзі, луг, на руч., на Пн ад в. Бёрда Клічаўскага р-на. (Кліч.)

НІЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Халькі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НІЎКІ, п., частка а/г Ракушава Круглянскага р-на. (Кругл.)

НІЎКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 0,5 км на Пд ад в. Горкі Чэрыкаўскага р-на. Стаянка мезаліту. (Чэр.)

НІЎСКАЕ ВОЗЕРА, сажалка, на вул. Ніва, у ц. в. Вялікі Бор Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НІЦАК, ур., с.-г. угоддзі, луг, на ПнУ а/г Скрыпліца Кіраўскага р-на. (Кір.)

НІЦАК, ур., с.-г. угоддзі, на ПнЗ ад в. Дабрыца Кіраўскага р-на. (Кір.)

НІЦКА-ВІНА, в., да 1940 г. у Дужаўскім с/с Чавускага р-на. Перайменав. у в. Раман-Віна. Гл. в. Раман-Віна. (Чав.)

НІЧЫПАРАВІЦКІ С/С, с/с Шклоўскага р-на, у 1924 – 1954 гг. Утвор. 20.08.1924 г. у Лупалаўскім р-не Магілеўскай акр., з 26.07.1930 у Лупалаўскім р-не, з 02.03.1931 у Шклоўскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 г. Тэр. с/с далуч. да Заходскага с/с. (Шкл.)

НІЧЫПАРАВІЧЫ, в., Фашчаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVI ст., 25 двароў, 45 жых., п/а, ФАП, СДК, б-ка, крама, вытв. уч-к КУСП "Э/б "Спартак". Курган. У 1897 г. – 37 двароў, 232 жых. Да 1924 г. – ц. вол. У 1924 – 1954 гг. Ц. с/с. (Шкл.)

НІЧЫПАРАВІЧЫ, фальв., да 1920-х гг. у Фашчаўскім с/с Шклоўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 1 двор, 10 жых. (Шкл.)

НОВА-АЛЯКСАНДРАЎКА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, 10 двароў, 14 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Радз. С. Гаўрусева, паэта, перакладч. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чав.)

НОВААЛЯКСАНДРАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, за 2 км на ПдЗ ад в. Будачка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВА-АЛЯКСАНДРАЎСК, п., да 1980 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НОВААЛЯКСЕЕЎСКІ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,5 км на ПнУ ад в. Разальмоў Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВААНДРЭЕЎКА, в., Клетненскі с/с Глускага р-на, 27 двароў, 40 жых. Да 1964 г. – вв. Адэль і Андрэеўка. (Глуск.)

НОВАБАЯРСКІЯ ХВОІ-ГІГАНТЫ, НОВАБАЯРСКІЯ ХВОІ-ВОЛАТЫ, п. п., рэсп. знач., батан., з 1963 г., у кв. 54 Нова-Баярскага лясн., Быхаўскага лясгаса, каля в. Новая Баяршчына Быхаўскага р-на. Пл. 2,4 га. 15 хвой, узр. больш за 160 год, выш. 27-31 м, дыям. 0,75-0,90 м. (Бых.)

НОВАВАСІЛЬЕЎСК, п., Вайнілаўскі с/с Чавускага р-на, 4 двары, 8 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. (Чав.)

НОВАВАСІЛЬЕЎСКІ, п., да 1977 г. у Трасцінскім с/с Хоцімскага р-на. Далуч. да в. Будачка. (Хоц.)

НОВАГРЫГОР'ЕЎКА, в. Вар. назвы – в. Грыгор'еўка Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВАДЗЕДЗІНСКАЕ, рад., жалезн. бал. руд, каля в. Новы Дзедзін Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НОВАДРАЗДОЎСКАЕ, рад., нафты, у Слаўкавіцкім с/с Глускага р-на. Адкрыта ў 1998 г. Глыб. 3000 м. 63-е рад. у Беларусі. (Глуск.)

НОВАЕ БРАШЧЫНА, в., Старасельскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 28 двароў, 48 жых., п/а, ФАП, б-ка, крама. У 1897 г. – 48 двароў, 329 жых. (Шкл.)

НОВАЕ ВАДАСХОВІШЧА, сажалка, на р. Чыстая Лужа, ніжэй вдсх. Старое Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВАЕ ВІЛЬЯНАВА, в., з пач. XX ст. у Ардацкім с/с Шклоўскага р-на, 11 двароў, 17 жых. У 1909 г. – 1 двор, 1 жых. (Шкл.)

НОВАЕ ВОЗЕРА, вдсх. Вар. назвы – Чараваццкае, у в. Новая Арэхаўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

НОВАЕ ВОЗЕРА, воз., бас. р. Проня, на тэр. БДСГА, у г. Горкі, вышэй за воз. Старое. Вар. назвы – Верхняе воз. (Гор.)

НОВАЕ ВЫСОКАЕ, в., з 1930-х гг. у Каменналаўскім с/с Шклоўскага р-на, 8 двароў, 10 жых. (Шкл.)

НОВАЕ ВЯЛІЧКАВА, в., да 1976 г. у Хімоўскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ, в. Гл. в. Новая Жызнь Бяседавіцкага с/с Хоцімскага р-на. Раней Пасёлак Нумар Шэсць, Шосты пасёлак. (Хоц.)

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ, в., да 1978 г. у Ланькаўскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ, в., Мхініцкі с/с Краснапольскага р-на, 10 двароў, 10 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Краснап.)

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ, п. Гл. п. Новая Жызнь Забялышанскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ, п., да 1967 г. у Ліпеньскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідаваны. (Асіп.)

НОВАЕ ЗАЙМІШЧА, в., Ардацкі с/с Шклоўскага р-на, 12 двароў, 17 жых. (Шкл.)

НОВАЕ ЗАЙМІШЧА, в., да 1967 г. Гл. в. Займішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВАЕ ЗАЛІЦВІННЕ, в., Скрыпліцкі с/с Кіраўскага р-на, 7 двароў, 16 жых., дом сац. пасл. Магіла сав. воіна. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Кір.)

НОВАЕ КАРОЎЧЫНА, мкр-н, частка а/г Кароўчына Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

НОВАЕ КУРГАННЕ, в., да 1967 г. у Нясяцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

НОВАЕ МІХАЙЛАВА, п., у скл. в. Малы Міхайлаў Шклоўскага р-на. У 1897 г. – 3 двары, 23 жых. (Шкл.)

НОВАЕ МІХАЙЛАВА, п., частка в. Малы Міхайлаў Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВАЕ МІХАЛЁВА, в., у 1900 – 1980-х гг. у Бортніцкім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідавана. (Бабр.)

НОВАЕ ПАЛЕССЕ, в., Кручанскі с/с Круглянскага р-на, з XIX ст., 9 двароў, 12 жых. Бр. магіла партызан. Ц. с/с у 1924 – 1954 гг. (Кругл.)

НОВАЕ ПАШКАВА, в., ц. Пашкаўскага с/с і СВК імя Валадарскага Магілёўскага р-на, 206 двароў, 705 жых., п/а, АТС, ФАП, д/с-БШ, філ. дз. шк. мастац., клуб, б-ка, крама, авіяспартклуб. Да рц – 5, да чыг. ст. Магілёў-на-Дняпры-ІІ – 13 км. (Маг.)

НОВАЕ ПОЛЕ, в., да 2004 г. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

НОВАЕ ПОЛЕ, ур., с.-г. угоддзі, на Пд ад в. Сялец Чавускага р-на. Гл. ур. Хвойнік. (Чав.)

НОВАЕ ПРЫБУЖЖА, в., Міхееўскі с/с Дрыбінскага р-на, 51 двор, 95 жых. (Дрыб.)

НОВАЕ РУСЛА, трэці буйны выгін рэчышча р. Проні пасля вусця р. Чыстая Лужа ў Слаўгарадскім р-не. Паўвостраў. (Слаўг.)

НОВАЕ РУСЛА, штучн. рэчышча р. Беседзь, каля аўтамаста ў г.п. Хоцімск. (Хоц.)

НОВАЕ СТАЎПІШЧА, в., Мышкавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 25 двароў, 42 жых., дом сац. пасл. Магіла ахвяр фашызму. (Кір.)

НОВАЕ СЯЛО, в., да 1990-х гг. у Дзямідавіцкім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

НОВАЕ СЯЛО, в., Мазалаўскі с/с Мсціслаўскага р-на, вядом. з 1690 г., 50 двароў, 91 жых., крама. Магіла сав. воіна. 1897 г. – 97 двароў, 807 жых., хлебазап. крама. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Мсц.)

НОВАЕ СЯЛО, в., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. Да 1937 г. – в. Люцкое. (Кліч.)

НОВАЕ СЯЛЬЦО, х., да пач. XX ст., у Бабруйскім р-не, на пр. бер. р. Бярэзіна, ніжэй ур. Бярэзінскі фарштад. Далуч. да г. Бабруйск (ПдУ частка). (Бабр.)

НОВАЕ ЧАРНАРУЧЧА, в. Гл. в. Чарнаручча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВАЕ, воз., старык, у пойме лев. бер. р. Сож, за 1 км на ПнЗ ад в. Дабранка, па дарозе на паром, на в. Аляксандраўка Другая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВА-ЖУКАЎКА, в., да XX ст. у Бароньскаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Далуч. да в. Жукаўка. (Касц.)

НОВА-ЖУКАЎКА, п., частка в. Жукаўка Бароньскаўскага с/с Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НОВА-ІВАНАЎКА, в., Бароньскаўскі с/с Касцюковіцкага р-на, 6 двароў, 6 жых. (Касц.)

НОВА-КОМСЕНІЧЫ, в. Гл. в. Новыя Комсенічы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВА-КРАСНЫ, п., да 1940-х гг. у Лапаціцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

НОВАМАЛІНАЎКА, в., да 1990-х гг. у Вепрынскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. (Чэр.)

НОВАПАЛЕСКІ С/С, с/с Круглянскага р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Круглянскім р-не Аршанскай акр., з 26.07.1930 у Круглянскім р-не, з 25.07.1931 у Талочынскім р-не, з 12.02.1935 у Круглянскім р-не, з 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл. Ліквідаваны 16.07.1954 Тэр. с/с далуч. да Кручанскага с/с. (Кругл.)

НОВАСАКОЛЬНІЧЫ, с., да 1920-х гг. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідавана. Вар. назвы – в. Бачкі. У 1909 г. – 313 жых. (Крыч.)

НОВАСЕЛЬШЧЫНА, зак., мясц. знач., гідрал, за 0,5 км на У ад в. Астравы Чавускага р-на, з 1995 г. Пл. 28 га. Водаахоўн. знач., тарфянік, рэгулятар стоку. (Чав.)

НОВАЯ НІВА, в., Семукацкі с/с Магілёўскага р-на, 10 двароў, 18 жых. У зоне забруджв. гебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі /км². (Маг.)

НОВАЯ АЛЯКСАНДРАЎКА, в., да 1990-х гг. у Беладуброўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

НОВАЯ АНДРЭЕЎКА, в. Гл. в. Новаандрэеўка Глускага р-на. (Глуск.)

НОВАЯ АРЭХАЎКА, в., да 1967 г. у Нясяцкім с/с Клічаўскага р-на. Далуч. да в. Арэхаўка. (Кліч.)

НОВАЯ АРЭХАЎКА, в., частка в. Арэхаўка Клічаўскага р-на. (Кліч.)

НОВАЯ БАШНЯ, п., да XX ст. у Дрыбінскім р-не. Ліквідаваны. (Дрыб.)

НОВАЯ БАЯРШЧЫНА I, НОВАЯ БАЯРШЧЫНА ПЕРШАЯ, в., Ямніцкі с/с Быхаўскага р-на, 5 двароў, 7 жых. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

НОВАЯ БАЯРШЧЫНА II, НОВАЯ БАЯРШЧЫНА ДРУГАЯ, в., Ямніцкі с/с Быхаўскага р-на, 19 двароў, 21 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

НОВАЯ БЕЛАРУСЬ, п., Слабодкаўскі с/с Бабруйскага р-на, 5 двароў, 11 жых., аграсядз. "У Вані". (Бабр.)

НОВАЯ БЕЛІЦА, в., Верамейскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 5 двароў, 8 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

НОВАЯ БУДА, в., да 1967 г. у Копцеўскім с/с Горацкага р-на. Ліквідавана. (Гор.)

НОВАЯ БУДА, в., да 1990-х гг. у Забялышынскім с/с Хоцімскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Хоц.)

НОВАЯ БУДА, в., да пач. XX ст. – в. Буда Першая Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВАЯ ВАДВА, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XIX ст., 3 двары, 3 жых., фермер. гасп. "Уласік". (Шкл.)

НОВАЯ ВАЛЫНЬ, п., да 1930-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. (Слаўг.)

НОВАЯ ВАЛЫНЬ, х., у 1909 – 1914 гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на, каля в. Шаламы Першыя. Ліквідаваны. Заснав. сялянамі з Валынскай губ. Вар. назвы – Валынь, Валынец, Казелец. (Слаўг.)

НОВАЯ ВЁСКА, в., да 1978 г. у Вішоўскім с/с Бялыніцкага р-на. Далуч. да в. Камяніца. (Бял.)

НОВАЯ ВУЛІЦА, п., Пн частка в. Енаполле Хоцімскага р-на, р-н вул. Юбілейная. (Хоц.)

НОВАЯ ДАРАГАЯ, п., у 1920 – 1940-х гг. у Касцюшкавіцкім с/с Крычаўскага р-на. Ліквідаваны. (Крыч.)

НОВАЯ ДАРОГА, уч-к шашы Горкі – Шклоў, у в. Гарадзішча Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВАЯ ДЗЯЛЯНКА, ур., лясная паляна, каля в. Кішчыцы Дрыбінскага р-на. (Дрыб.)

НОВАЯ ДОБАСНА, в., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, 49 двароў, 124 жых., аграсядз. А. Новікавай. (Кір.)

НОВАЯ ЕЛЬКАЎШЧЫНА, в., з 1930-х у Ляснянскім с/с пры злуч. вв. Елькаўшчына II, -III, 13 двароў, 19 жых. (Кругл.)

НОВАЯ ЕЛЬНЯ, в., да 1992 г. у Наваельнінскім с/с Краснапольскага р-на. Адселена. 2 кург. могільнікі. Да 1924 г. – ц. вол., ц. с/с у 1924 – 1992 гг. Да 1960-х гг. – метэаст. (Краснап.)

НОВАЯ ЖЫЗНЬ, в., з 1920-х гг. у Бяседавіцкім с/с Хоцімскага р-на, 3 двары, 3 жых. аграсядз. "Сядзіба Кузьмянкова". Раней – Пасёлак Нумар Шэсць. Вар. назвы – в. Новае Жыццё. (Хоц.)

НОВАЯ ЖЫЗНЬ, п., з 1920-х гг. у Забялышынскім с/с Хоцімскага р-на, 6 двароў, 14 жых., дом сац. паслуг. Вар. назваў – п. Новае Жыццё, Лягушкі. (Хоц.)

НОВАЯ ЗАМАШЭЦКАЯ СЛАБАДА, в. Гл. в. Машэцкая Слабада Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВАЯ КАМЕНКА, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з сяр. XIX ст., 6 двароў, 8 жых., дом сац. пасл. Вар. назвы – Каменка, Прудзішчы. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Слаўг.)

НОВАЯ КУЛІКОЎКА, в. Гл. в. Кулікоўка Другая Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВАЯ КУЛЬТУРА, п., Заводскаслабодскі с/с Магілёўскага р-на, без жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

НОВАЯ ЛЕШЧА, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, без жых. (Шкл.)

НОВАЯ ЛІПАЎКА, в. Вар. назвы – в. Малая Ліпаўка Хоцімскага р-на ў кан. XIX – пач. XX ст. (Хоц.)

НОВАЯ ЛІПНІЦА, в., да 1975 г. у Каўбчанскім с/с Клічаўскага р-на. Гл. в. Ліпніца. (Кліч.)

НОВАЯ МІЛЕЕЎКА, в., Сідаравіцкі с/с Магілёўскага р-на, 57 двароў, 102 жых., крама. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Маг.)

НОВАЯ МІЛЕЕЎКА, п., да 1980-х гг. у Сідаравіцкім с/с Магілёўскага р-на. Ліквідаваны. (Маг.)

НОВАЯ ПАСЕКА, ур., с.-г. угоддзі, за 0,8 км на Пд ад в. Ніжняя Тошчыца Быхаўскага р-на. Пл. 1 га. Селішча VI – IX стст. і Старажытн. Русі. (Быx.)

НОВАЯ РАДЧА, в., Круглянскі с/с Круглянскага р-на, 9 двароў, 12 жых. Старажытн. паселішча. (Кругл.)

НОВАЯ РЭЧКА, рукаў р. Пціч, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НОВАЯ САКАЛОЎКА, п., да 1974 г. у Галоўчынскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідаваны. (Бял.)

НОВАЯ СЛАБАДА, в. Гл. в. Чырвоная Слабада Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВАЯ СЛАБАДА, в., да 2002 г. у Беладубраўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідавана. (Касц.)

НОВАЯ СЛАБАДА, в., да 2004 г. у Язёрскім с/с Чэрыкаўскага р-на. Ліквідавана. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. (Чэр.)

НОВАЯ СЛАБАДА, в., Кабінагорскі с/с Слаўгарадскага р-на, вядом. з XVIII ст., 113 двароў, 307 жых., раён. сац.-пед. ц., клуб, б-ка, крама. Бр. магілы сав. воінаў, ахвяр фашызму. Вар. назвы – Бярозаўка, Слабада-Бярозаўка. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Слаўг.)

НОВАЯ СЛАБАДА, п. Гл. п. Малая Слабодка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОВАЯ СЛАБАДА, ур., с.-г. угоддзі, паміж вв. Вербеж і Язёры, на ПнЗ ад п. Карпаўскі Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

НОВАЯ СЛАБОДКА, в., Глухскі с/ Быхаўскага р-на, 6 двароў, 9 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Быx.)

НОВАЯ СЛАБОДКА, в., Доўгаўскі с/с Клічаўскага р-на, 31 двор, 58 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Кліч.)

НОВАЯ СЯЛІБА, п., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 2 двары, 2 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Быx.)

НОВАЯ ТРАСНА, в., Краснаслабодскі с/с Быхаўскага р-на, 1 двор, 1 жых. Часткова спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Быx.)

НОВАЯ ТРАЎНА, в., да 1976 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Гл. в. Траўна. (Краснап.)

НОВАЯ ФЕРМА, в., да 2000 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. (Краснап.)

НОВАЯ ЧЭРНЕЎКА, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 13 двароў, 15 жых. (Дрыб.)

НОВАЯ ШАРАЁЎШЧЫЗНА, п. Гл. п. Новая Шараёўшчына. (Бабр.)

НОВАЯ ШАРАЁЎШЧЫНА, в., Хімоўскі с/с Бабруйскага р-на, 24 двары, 42 жых. Аграсядз. "У дзядзі Фёдара". Бр. магіла сав. воінаў. Вар. назвы – Новая Шараёўшчызна. (Бабр.)

НОВАЯ ШЧАЦІНКА, засц., да 1920-х гг. у Шклоўскім р-не. Ліквідаваны. Вар. назвы – в. Рагожынка. (Шкл.)

НОВАЯ ЯСЕНКА, в., Сідараўскі с/с Краснапольскага р-на, 3 двары, 3 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Краснап.)

НОВА-ЯГОРАЎКА, в., Асінаўскі с/с Чавускага р-на, без жых. У 1897 г. п. Ягораўшчына – 16 двароў, 100 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Чав.)

НОВІКАВА ЛУЖА, ур., с.-г. угоддзі з лагчынай, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НОВІКАЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у в. Мехава Круглянскага р-на. (Кругл.)

НОВІКІ, в., Касцюшкавіцкі с/с Магілёўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 5 двароў, 6 жых., дом сац. пасл. Да 1964 г. – в. Балванаўка. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Крыч.)

НОВЫ АГАРОД, л.м., за 1,5 км на У ад р.п. Глуша Бабруйскага р-на. (Бабр.)

НОВЫ БРАШЧЫН, в., назва в. Новае Брашчына Шклоўскага р-на ў XIX ст. (Шкл.)

НОВЫ БЫТ п., да 1966 г. у Цялушскім с/с Бабруйскага р-на. Ліквідаваны. (Бабр.)

НОВЫ БЫТ, п., да 1949 г. у Клічаўскім п/с Клічаўскага р-на. Перайменав. у п. Клічаўскія Пасёлкі. (Кліч.)

НОВЫ БЫХАЎ, а/г, ц. с/с і СВК "Навабыхаўскі" Быхаўскага р-на, вядом. з XVI ст., 234 двары, 602 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, б-ца, апт., д/с-СШ, СДК, б-ка, 2 крамы, КПП, пост МНС, лясн., мехдвор, зерняток, 2 МТФ, аграсядз. "Затока", "Сядзіба". Месца знах. скарбу. 2 стаянкі, гарадзішча, селішча, могільнік. Магіла сав. воінаў, помн. землякам. З 1772 г. – мяст., царква. У 1812 г. – пераправа Баграціёна і Б. дэ Талі праз Дняпро. У 1825 г. начаваў Аляксандр І пры руху на Таганрог. У 1897 – 1924 гг. – ц. вол., у 1897 – 2374 жых., 23 крамы, 2 ветракі, 2 карчмы, прыстань, царква, 2 сінагогі, 2-х кл. шк. Да чыг. ст. і рц – 22 км. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Быx.)

НОВЫ ВЕНДАРАЖ, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 50 двароў, 161 жых., гандл. павільён. (Маг.)

НОВЫ ВОСТРАЎ, в., Акцябрскі с/с Клічаўскага р-на, 51 двор, 86 жых., крама, ф. Радз. М. Шаўчонак, паэткі. (Кліч.)

НОВЫ ГАРАДОК, в., Баравіцкі с/с Кіраўскага р-на, 27 двароў, 42 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

НОВЫ ГАРАДОК, п., да 2000-х гг. у Чарнаборскім с/с Быхаўскага р-на. Ліквідаваны. (Быx.)

НОВЫ ГНІЛЯК, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, на пр. бер. р. Пціч, паміж л.м. Дрывасекі і ўр. За Садамі Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НОВЫ ГОРАД, старажытн. частка г. Магілёў, у XVI – XVIII стст. на пр. бер. р. Дняпро, на Пн ад Старага Горада, паміж зав. Пажарным і да вул. Міронава. Укл. Задубровенскі, Віленскі і Шклоўскі пасады. (Маг.)

НОВЫ ДВОР, в., да 2003 г. у Комсеніцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

НОВЫ ДВОР, маёнтак. Гл. маёнтак Краснае Глускага р-на. (Глуск.)

НОВЫ ДВОР, фальв., да 1920-х гг. у Васькавіцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Пад'ямнае. (Слаўг.)

НОВЫ ДВОР, фальв., да 1920-х гг. у Кульшыцкім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідаваны. Вар. назвы – Пад'ямкі, Ленінскі, Урэчча Другое. (Слаўг.)

НОВЫ ДЗЕДЗІН, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 24 двары, 34 жых. Стаянка камен. веку. (Клім.)

НОВЫ КРЭМЕНЕЦ, п., да 2008 г. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідаваны. (Чав.)

НОВЫ КУЧЫН, в., Чарнаборскі с/с Быхаўскага р-на, 18 двароў, 40 жых. Часткова спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Быx.)

НОВЫ ЛАНЬКАЎ, п., Ланькаўскі с/с Бялыніцкага р-на, 2 двары, 2 жых. (Бял.)

НОВЫ МОСІН, в., да 1975 г. у Баханскім с/с Хоцімскага р-на. Зліл. з в. Стары Мосін. Гл. в. Мосін. У 1910 г. – 444 жых. (Хоц.)

НОВЫ МОСТ, в., да 1990-х гг. у Бацэвіцкім с/с Клічаўскага р-на. Ліквідавана. (Кліч.)

НОВЫ МОСТ, ур., с.-г. угоддзі, у пойме р. Пціч, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на, па дарозе Дараганава-Радуцічы. (Асіп.)

НОВЫ ПАРК, парк, на лев. бер. р. Ала, на ПнЗ г. Кіраўск, па дарозе Кіраўск – Пацава – Слабада. Закл. у 1996 – 1998 гг. (Кір.)

НОВЫ ПАСЁЛАК, п., З частка в. Дудаковічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

НОВЫ ПУЦЬ, в., з 1920-х гг. у Чарняўскім с/с Хоцімскага р-на, 4 двары, 6 жых. Вар. назвы – в. Новы шлях. (Хоц.)

НОВЫ СВЕТ, в., Краснаслабодскі с/с Быхаўскага р-на, 36 двароў, 75 жых., МТФ. Часткова спалена фашыстамі у 1943 г. Да 1949 г. – в. Новыя Вузнікі. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км^2. (Быx.)

НОВЫ СВЕТ, п., Горскі с/с Краснапольскага р-на, 5 двароў, 9 жых. Курган. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км^2. (Краснап.)

НОВЫ СВЕТ, п., да XX ст. у Бабруйскім р-не. Далуч. да г. Бабруйск. (Бабр.)

НОВЫ СВЕТ, п., у скл. г. Бабруйска. (Бабр.)

НОВЫ СВЕТ, п., Язёрскі с/с Чэрыкаўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. Спалены фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлены. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Чэр.)

НОВЫ СІНІН, в., Вендаражскі с/с Магілёўскага р-на, 13 двароў, 31 жых. Зона забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Маг.)

НОВЫ СПОР, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 7 двароў, 8 жых. (Кліч.)

НОВЫ СТРОЙ, п., Высакоўскі с/с Клімавіцкага р-на, 1 двор, 1 жых. (Клім.)

НОВЫ ТУПІЧЫН, п., да 1990-х гг. у Дзямідаўскім с/с Касцюковіцкага р-на. Ліквідаваны. (Касц.)

НОВЫ ШКЛОЎ, мяст. Далуч. да мяст. Стары Шклоў Шклоўскага р-на. У 1881 – 1898 гг. – мукамольня. (Шкл.)

НОВЫ ШКЛОЎ, рад., баласт. пяскоў, за 1,5 км ад чыг. ст. Шклоў Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВЫ ШЛЯХ, в. Гл. в. Новы Пуць Чарняўскага с/с Хоцімскага р-на. (Хоц.)

НОВЫ ШЛЯХ, в., да 1972 г. Бялыніцкім п/с Бялыніцкага р-на. Далуч. да г.п. Бялынічы. (Бял.)

НОВЫ ШЛЯХ, п., да II пал. XX ст. у Чавускім р-не. Ліквідаваны. (Чав.)

НОВЫ ЮЗІН, в., да 1990-х гг. у Грыбавецкім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. (Кір.)

НОВЫ, КАР'ЕР "НОВЫ", мел. кар'ер, у г. Крычаў, на тэр. цэм.-шыферн. к-та. Адкрыты ў 1940-х гг. (Крыч.)

НОВЫ, п., да 1977 г. у Цяцерынскім с/с Круглянскага р-на. Ліквідаваны. (Кругл.)

НОВЫЯ АЎЧЫНЕНКІ, в., з 1920-х гг. у Рыжкавіцкім с/с Шклоўскага р-на, 2 двары, 2 жых. (Шкл.)

НОВЫЯ БАХАНІ, в., да 1971 г. у Цяхцінскім с/с Бялыніцкага р-на. Ліквідавана. (Бял.)

НОВЫЯ ВІХРАНЫ, в., Сапрынавіцкі с/с Мсціслаўскага р-на, 9 двароў, 14 жых. У 1897 г. – 15 двароў, 105 жых. (Мсц.)

НОВЫЯ ВІХРАНЫ, фальв., да 1920-х гг. у Сапрынавіцкім с/с Мсціслаўскага р-на. У 1897 г. – 7 жых. (Мсц.)

НОВЫЯ ВУЗНІКІ, в., да 1949 г. у Быхаўскім р-не. З 1949 г. – в. Новы Свет (Бых.)

НОВЫЯ ГАРБАЦЭВІЧЫ, п., Пд частка в. Гарбацэвічы Бабруйскага р-на. (Бабр.)

НОВЫЯ ДАМАМЕРЫЧЫ, в., Дамамерыцкі с/с Клімавіцкага р-на, 45 двароў, 75 жых. Помн. землякам. Кург. могільнік. (Клім.)

НОВЫЯ ДВАРАНІНАВІЧЫ, в., Паўлавіцкі с/с Кіраўскага р-на, 1 двор, 1 жых. (Кір.)

НОВЫЯ ДУШКІ, х., да 1930-х гг. у Горацкім р-не. Ліквідаваны. (Гор.)

НОВЫЯ ЖАРКІ, в., Лабжанскі с/с Клімавіцкага р-на, 38 двароў, 95 жых., Кург. могільнік. Да 1938 г. – в. Жаркоўская Слабада. (Клім.).

НОВЫЯ ЖДАНОВІЧЫ, в., Чэрнеўскі с/с Дрыбінскага р-на, 4 двары, 13 жых. (Дрыб.)

НОВЫЯ КАПАЧЫ, в., да 1940-х гг. у Капачоўскім с/с Мсціслаўскага р-на. Ліквідавана. У 1926 г. – 45 жых. (Мсц.)

НОВЫЯ КАСАРЫЧЫ, в. Гл. в. Замасточча Глускага р-на. (Глуск.)

НОВЫЯ КОМСЕНІЧЫ, в., Каменналаўскі с/с Шклоўскага р-на, 15 двароў, 31 жых., фермер. гасп. "Новы быт". Бр. магіла сав. воінаў і партызан. У 1897 г. – Нова-Комсенічы (Юзэфава). У 1967 г. далуч. вв. Клімянкі, Латышчына. (Шкл.)

НОВЫЯ МАКСІМАВІЧЫ, а/г, Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, ц. СВК "К.-с "Радзіма", вядом. з XIX ст. (перасял. са Случчыны), 149 двароў, 458 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, філ. дз. шк. мастац., д/с, ДК, б-ка, КПП, крама, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Ц. с/с у 1924 – 1960 гг. (Кліч.)

НОВЫЯ МАСЛАКІ, п., частка а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

НОВЫЯ МЕЛЬНІЦЫ, ур., с.-г. угоддзі, за 1,1 км на ПнЗ ад в. Еўдакімавічы Шклоўскага р-на, на бер. р. Арціслаўка. Дз. лаг. "Крынічка". У 1920 – 1940-х гг. – млыны. Вар. назвы – Новыя Млыны. (Шкл.)

НОВЫЯ МЛЫНЫ, ур. Гл. ур. Новыя Мельніцы Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВЫЯ НАБАРКІ, в., Каўбчанскі с/с Клічаўскага р-на, вядом. з XIX ст., 3 двары, 6 жых. (Кліч.)

НОВЫЯ ПРАНІЧКІ, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 3 двары, 6 жых. (Клім.)

НОВЫЯ ПРУДЫ, в. Гл. в. Пруды Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НОВЫЯ ПРЫДАНЦЫ, в., да II пал. XX ст. у Цемравіцкім с/с Чавускага р-на. Ліквідавана. (Чав.)

НОВЫЯ САМАТЭВІЧЫ, а/г, Бялынкавіцкі с/с Касцюковіцкага р-на, утвор. у 1994 г. як п., 325 двароў, 860 жых., п/а, АТС, аддз. ААБ "Беларусбанк", ФАП, апт., СШ, д/с, клуб, б-ка, КПП, ц. сац. абслуг., 3 крамы, кафетэрый, кавярня ПУП "Праграэсгандль", СВК "К.-с "Праграэс", ф. Перасял. з вв. Саматэвічы, Кісялёўка, Прудок, Тарасаўка, п. Чырвона-Маскоўскі. (Касц.)

НОВЫЯ СЛІЖЫ, в., Гарадзішчанскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVII ст., 4 двары, 5 жых. Спалена фашыстамі ў 1944 г. Пасля вайны адноўлена. (Шкл.)

НОВЫЯ СТАЙКІ, в., Славенскі с/с Шклоўскага р-на, вядом. з XVIII ст., 17 двароў, 32 жых. (Шкл.)

НОВЫЯ ТАРАСАВІЧЫ, в., да 1967 г. у Карытненскім с/с Асіповіцкага р-на. Ліквідавана. (Асіп.)

НОВЫЯ ЧАМАДАНЫ, в., з 1920-х гг. у Гарадзецкім с/с Шклоўскага р-на, 19 двароў, 32 жых. (Шкл.)

НОЕЎ КАЎЧЭГ, х. Гл. х. Каўчэг Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НОРКІНА СЛАБАДА, в. Гл. в. Норкіна Касцюковіцкага р-на. (Касц.)

НОРКІНА, в., Забычанскі с/с Касцюковіцкага р-на, вядом. з XIX ст., 20 двароў, 34 жых., дом сац. пасл. Бр. магіла сав. воінаў і партызан. Кург. могільнік. Сквер. Адселена ў 1993 г., рэабілітавана ў кан. 1990-х. У 1833 г. – в. Норкіна Слабада. У зоне забруджв. глебы цэзіем-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Касц.)

НОСАРАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, 2 км на Пд ад в. Пятроўка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НОСАРАЎСКАЕ КЛАДБІШЧА, ур., с.-г. угоддзі, луг, у а/г Белая Дрыбінскага р-на, на м. могілак. (Дрыб.)

НОХАВА БАЛОТА, ур., лясное, за 0,8 км на ПдУ ад в. Дамамерычы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НУПРЭЕЎ ХУТАР, ур., с.-г. угоддзі, у а/г Звянчатка Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НУФРЭЕВА БАЛОТА, ур., забалоч. с.-г. угоддзі, за 1,3 км на ПдУ ад в. Дубраўка Другая Шклоўскага р-на. (Шкл.)

НЫКАВЫ ПЕЧЫ, ур., с.-г угоддзі, у в. Чырвоны Бор Бялыніцкага р-на. (Бял.)

НЮЦІНА ГАРА, пагорак на полі, у в. Конанавічы Круглянскага р-на. (Кругл.)

НЯВЕРАВА, р. Вар. назвы – р. Дняпрэц Горацкага р-на. (Гор.)

НЯДАШАВА I, НЯДАШАВА ПЕРШАЕ, в., ц. с/с Магілёўскага р-на, 44 двары, 74 жых., п/а, ФАП, б-ца, ф., крама. Помн. землякам. Кург. могільнік. Да рц – 22, да чыг. ст. Лупалава – 19 км. (Маг.)

НЯДАШАВА II, НЯДАШАВА ДРУГОЕ, в., Нядашаўскі с/с Магілёўскага р-на, 18 двароў, 28 жых., фермер. гасп. "Паўлаўскае-агра". (Маг.)

НЯДАШАЎСКІ С/С, с/с Магілёўскага р-на, на ПдУ р-на. Утвор. 16.07.1954 г. замест Амхоўскага с/с. 17 снп, 658 двароў, 1392 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км² – 1 снп (в. Падгор'е). (Маг.)

НЯДЗВЕДЗСКАЯ ЛЯСНАЯ ДАЧА, л.м., вакол в. Недзведзь Клімавіцкага р-на. (Клім.)

НЯЖЭУЛЯ, р., пр. прыт. р. Паўна (бас. р. Дняпро). Даўж. 6,8 км. Выток за 1,5 км на ПнУ ад а/г Маслакі, вусце за 1 км на ПдЗ ад в. Барсукі Горацкага р-на. Рэчышча ў верх. цяч. каналізав. (Гор.)

НЯЗНАНАЕ, в., Казловіцкі с/с Глускага р-на, 2 двары, 3 жых. Вар. назвы – в. Незнанне. (Глуск.)

НЯЗНАНАЕ, ур., лясное, змеш. лес, на З в. Падлужжа Глускага р-на. (Глуск.)

НЯЗНАНЬ, в., Кісялёвабудскі с/с Клімавіцкага р-на, 16 двароў, 20 жых. Спалена фашыстамі ў 1943 г. Пасля вайны адноўлена. Радз. І. Новікава, сцэнарыста. (Клім.)

НЯКРАСАВА, в., Рубежскі с/с Круглянскага р-на, 31 двор, 93 жых., ф. Да 1964 г. – Царэўск. (Кругл.)

НЯКРАСАЎ, п., Горскі с/с Краснапольскага р-на, 3 двары, 4 жых. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 5 да 15 Кі/км². (Краснап.)

НЯКРАСАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, у в. Някрасава Круглянскага р-на. (Кругл.)

НЯМЕГЛЯ, р., у Старадарожскім і Асіповіцкім р-нах, пр. прыт. р. Пціч (бас. р. Пры-

пяць). Даўж. 20 км. Выток у Старадарожскім р-не, вусце каля в. Лука Асіповіцкага р-на. Рэчышча каналізав. У ніж. цячэнні – р. Руч. (Асіп.)

НЯМЕРАНЫ, ур., лясное, на мяжы з Чэрыкаўскім р-нам, на У ад в. Дашкаўка Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НЯМЕРКІ, ур., хмызовае, паміж а/г Свіслач і руч. Крывавы Асіповіцкага р-на. (Асіп.)

НЯМЕЦКІЯ МОГІЛКІ, ур., лясное, на перакрыж. шашы С.-Пецярбург – Адэса і р. Ухлясць у Быхаўскім р-не. (Бых.)

НЯМІГА, р., пр. р. Клява (бас. р. Дняпро). Выток за 4 км ад в. Заазер'е Бялыніцкага р-на. Старажытн. назва р. Усяслаўка, Услаўка. Меркаванне: тут, а не пад Менскам была летапісн. бойка 03.03.1067 г. (Бял.)

НЯМІЛЬНЯ, в., у 1750 – 1940-х гг. у Старынскім с/с Слаўгарадскага р-на. Ліквідавана. У 1926 г. – 349 жых. Вар. назвы – Нямілна, Няміліна, Нямыльня. (Слаўг.)

НЯМКІ, в., Стайкаўскі с/с Кіраўскага р-на, 17 двароў, 23 жых., дом сац. пасл., рыбак-с, ф. У 1897 г. – 450 жых. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. Гарадзішча ва ўр. Гарадок. (Кір.)

НЯМКІ, вдсх., на р. Хмялінка, у в. Нямкі Кіраўскага р-на. Пл. 16 га. Азёрная гасп. Вар. назвы – вдсх. Хмялінка. Хвоя веймутава, лістоўн. сібірск. – насаджж. пач. XX ст. (Кір.)

НЯМКІ, фальв., да 1920-х гг. у Стайкаўскім с/с Кіраўскага р-на. Ліквідаваны. У 1897 г. – 51 жых. (Кір.)

НЯМЫЛЬНЯ, р., старая назва р. Галуба. Вар. назвы – р. Нямілка, Немылка, Німільня, Нямылна. Слаўгарадскага р-на. (Слаўг.)

НЯПТУН, п., Добасненскі с/с Кіраўскага р-на, 48 двароў, 113 жых., ф. (Кір.)

НЯРАДАЎКА, в., да 2004 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. Курган. (Краснап.)

НЯРАЖ, в., Лудчыцкі с/с Быхаўскага р-на, 256 двароў, 634 жых., НСШ, д/с, клуб, крама. Месца знах. скарбу. Помн. землякам. Старажытн. стаянка. У зоне забруджв. глебы па цэзію-137 ад 1 да 5 Кі/км². (Бых.)

НЯРАЖ, вдсх., у в. Няраж Быхаўскага р-на. Пл. 11,3 га. Вар. назвы – вдсх. Няражскае. (Бых.)

НЯРАЖСКАЕ, вдсх. Гл. вдсх. Нярaж. (Бых.)

НЯРОПЛЯ, балота, пераваж. нізін. (98%) тыпу, у бас. р. Нярпля, за 1 км на У ад г.п. Бялынічы. Уключ. тарф. рад. Цітоўка. Пл. 2700 га. Балота асуш. адкр. сеткай. Выкарыст. пад ворыва і сенажаць. (Бял.)

НЯРОПЛЯ, в., Машчаніцкі с/с Бялыніцкага р-на, 8 двароў, 9 жых. (Бял.)

НЯРОПЛЯ, воз., у бас. р. Няропля (бас. р. Дняпро), за 2 км на ПдЗ ад г.п. Бялынічы. Пл. – 0,26 км². Пл. вдзб. – 52,4 км². Праз воз. цячэ р. Няропля. (Бял.)

НЯРОПЛЯ, р., левы прыт. р. Друць (бас. р. Дняпро) у Бялыніцкім р-не. Даўж. 25,5 км. Пл.вдзб. 200 км². Пад лесам 25%. Выток за 1 км на Пд ад в. Ількавічы, паміж вв. Ількавічы і Вылава, вусце за 3 км на ПнУ ад в. Калінаўка. Каналізав. (Бял.)

НЯРОПЛЯ, рад., торфу, на балоце Няропля. Пл. прам. пакладаў 2200. Глыб. торфу да 4,9 м, сяр. – 2,5 м. ступень распаду 32%, попельнасць 17%. З першапач. зап. у 11,4 млн. т., застал. менш за 7. Торф здаб. на угнаенне. (Бял.)

НЯРЭЯ, НЯРЫС, р., старажытн. назвы р. Сож. (Крыч., Мсц., Слаўг., Чэр.)

НЯСЯТА, а/г, ц. с/с і СВК "Нясята" Клічаўскага р-на, 251 двор, 692 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, СШ, муз. шк., д/с, 2 крамы, спіртз-д, к-с БРЖ, ф. Бр. магіла сав. воінаў і партызан, магіла ахвяр фашызму. Да рц – 11, да чыг. ст. Нясята – 4 км. (Кліч.)

НЯСЯТА, р., пр. прыт. р. Ольса (бас. р. Дняпро). Даўж. 40 км. Выток за 0,3 км на ПнЗ ад в. Куцін, з воз. Старое, вусце ў а/г Бацэвічы. Пл. вдзб. 346 км². Асн. прыт.: рр. Гарадзечанка і Турчанка (злева). (Кліч.).

НЯСЯТА, чыг. ст., Нясяцкі с/с Клічаўскага р-на, на чыг. Магілёў – Асіповічы, 71 двор, 189 жых., аўтаст., апт.-гандл. база, прадпр. "Нарыхтнасенне", цагельня, чыг. вакзал, крама. Магіла сав. воіна. (Кліч.)

НЯСЯЦКІ С/С, с/с Клічаўскага р-на, на З р-на. Утвор. 20.08.1924 г. у Клічаўскім р-не Бабруйскай акр., з 26.07.1930 у Клічаўскім р-не, 20.02.1938 у тым жа р-не Магілёўскай вобл., з 20.09.1944 у Клічаўскім р-не Бабруйскай вобл., з 08.01.1954 у Клічаўскім р-не Магілёўскай вобл., з 25.12.1962 у Кіраўскім р-не, з 06.01.1965 у Клічаўскім р-не. УКСП "Дабра-

волец" (а/г Арэхаўка), СВК "К.-с "Нясята" (а/г Нясята). 31 снп, 1166 двароў, 2897 жых. (Кліч.)

НЯЎДОБА, ур., лясное, за 3 км на ПнУ ад а/г Маслакі Горацкага р-на. (Гор.)

НЯЎДОБА, ур., леса-балотнае, на 3 ад в. Ясны Лес Бабруйскага р-на, каля лесу. (Бабр.)

НЯЎМЕСНЫ, п., да 2003 г. у Сідараўскім с/с Краснапольскага р-на. Ліквідавана. У 2000 г. – 22 жых. (Краснап.)

НЯФЁДАЎКА, ур., с.-г. угоддзі, поле, за 1,5 км на ПнЗ ад а/г Дашкаўка Магілёўскага р-на, уздоўж. чыг. Магілёў – Быхаў. (Маг.)

НЯЧЧО, в., Ліпеньскі с/с Асіповіцкага р-на, без жых. Кург. могільнік дрыгавічоў XI – XII стст. (Асіп.)

О

ОБЧА, в., Гарбацэвіцкі с/с Бабруйскага р-на, 14 двароў, 22 жых. Кург. могільнік. (Бабр.)

ОЛЬНІЦА, в. Гл. в. Альніца, Вольніца Глускага р-на. (Глуск.)

ОЛЬНІЦА, р., левы прыт. р. Дакольқі (бас. р. Пціч), у Глускім і Старадарожскім р-нах. Даўж. 13 км. Выток у Старадарожскім р-не, вусце за 2,5 км на З ад в. Бараціна Глускага р-на. Пл. вдзб. – 54 км^2. (Глуск.)

ОЛЬСА, в., вядом. з XVI ст., б. мяст. Гл. в. Малая Вольса Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ОЛЬСА, зак., мясц. знач., гідрал., воднарэжымны, з 1993 г., за 0,7 км на ПнУ ад в. Закуцце Клічаўскага р-на. Пл. 572 га. Зап. 4187 тыс. м^3 торфу. (Кліч.)

ОЛЬСА, р., у Мінскай вобл., Клічаўскім і Кіраўскім р-нах, левы прыт. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро). Даўж. 92 км. Выток у Мінскай вобл., вусце за 5 км на З ад а/г Любонічы Кіраўскага р-на. Пл. вдзб. 1690 км^2. Асн. прыт. рр. Нясята (справа), Дулебка, Сушанка, Суша (злева) (Кліч., Кір.)

ОЛЬСА, ур., лясное, каля в. Патока Клічаўскага р-на. Б.а. (Кліч.)

ОЛЬСАЎСКАЯ РАЎНІНА, раўн., фіз.-геаграф. р-н, частка Ц.–Бярэзінскай раўн., у Кіраўскім і Клічаўскім р-нах, укл. к-сы даліны р. Ольса і прылегл. тэр. (Кір., Кліч.)

ОЛЬЧЫНСКІЯ МОГІЛКІ, могілкі. Гл. Машакоўскія Могілкі. (Маг.)

ОРДАЦЬ, ц с/с Шклоўскага р-на, вядом. з 1604 г., 199 двароў, 519 жых., п/а, аддз. ААБ "Беларусбанк", АТС, ФАП, д/с-СШ, СДК, б-ка, КПП, 2 крамы, бутэрбродная, уч-к УПК "Жылкамгас", 2 МТФ, 10 аграсядз. (Шындзікавай, Ігнаццевай, Барбанцова, Бераснёвай, Бязручанкі, Юр'евай, Бабковай, Шумейкі Н., Шумейкі А., Шашковай). У 1604 г. – с. Вордаць, у 1777 – с. Ардота. Помн. землякам. Месца знах. скарбу. 3 кург. могільнікі, у т.л. ва ўр. Круча і Барок. Радз.: А. Сербантовіча, паэта; Г. Напрэева, бел. гісторыка. У 1897 г. – 822 жых., у 1909 – 1050 жых. Да рц – 31, да чыг. ст. Шклоў – 33 км. (Шкл.)

ОРЛІНА, в., Бацэвіцкі с/с Клічаўскага р-на, 56 двароў, 108 жых., крама, ф. Кург. могільнік. Спалена фашыстамі ў 1942 г. Пасля вайны адноўлена. Вар. назвы – в. Ворліна. (Кліч.)

ОРЛІНА, зак. Гл. зак. Ворліна Клічаўскага р-на. (Кліч.)

ОРЛІНСКАЕ, воз., старык, на лев. бер. р. Бярэзіна, на мяжы Асіповіцкага і Клічаўскага р-наў. Пл. каля 20 га. Злуч. пратокай з р. Бярэзіна. (Асіп., Кліч.)

ОРЛІНСКАЕ, воз., старык, на мяжы Клічаўскага і Асіповіцкага р-наў, у бас. р. Бярэзіна (бас. р. Дняпро), за 1,5 км на У ад а/г Краснае Асіповіцкага р-на. Пл. 0,2 км^2. Даўж. 3,75 км, найб. шыр. 0,1 км. Вар. назвы – воз. Ворлінскае. (Асіп., Кліч.)

ОРЛЯ, руч. Гл. руч. Шнараўка, Ворля Шклоўскага р-на. (Шкл.)

ОРСІЦКІ, канал, меліярац., пр. прыт. р. Брожа (бас. р. Дняпро) у Бабруйскім р-не. Даўж. 18 км. Выток за 4,3 км на Пд ад в. Мачулкі ва ўр. Жоўты Брод, вусце за 2,6 км на У ад п. Брожа. (Бабр.)

ОРСІЧЫ, в., Брожскі с/с Бабруйскага р-на, вядом. з XVI ст., 76 двароў, 121 жых., крама, ф. (Бабр.)

ОРСІЧЫ, прып. п., у Бабруйскім р-не, на чыг. Бабруйск – Акцябрскі, у скл. в. Орсічы. (Бабр.)

ОРЧА, в., Вяззеўскі с/с Асіповіцкага р-на, 38 двароў, 99 жых., крама. 2 кург. могільнікі. Вар. назвы – в. Ворча. (Асіп.)

ОРША, ур., леса-балотнае, за 2 км на ПдЗ ад в. Судзілы Клімавіцкага р-на. (Клім.)

ОСАВА, в. Гл. а/г Восава Бабруйскага р-на. (Бабр.)

ОСЛІК, р. Гл. р. Аслік Круглянскага р-на. (Кругл.)

ОСЫЯ, в., да 1940-х гг. у Дараганаўскім с/с Асіповіцкага р-на. Лівідавана. Вар. назвы – Восыя. (Асіп.)

ОСЫЯ, ВОСЫЯ, ур., с.-г. угоддзі, на лев. бер. канавы Халадцова, за 3 км на ПнУ ад а/г Дараганава Асіповіцкага р-на, за 1,5 км на Пд ад ур. Мочынск (Асіп.)

ОТМУТ, ур., с.-г. угоддзі, сенажаць, на пр. бер. р. Пціч, у в. Радуцічы Асіповіцкага р-на, паміж канюшняй і кароўнікам. (Асіп.)

ОЎСІЧЫ, в., да 2006 г. у Шапялевіцкім с/с Круглянскага р-на. Ліквідавана. (Кругл.)

ОЎСІШЧА, в. Гл. в. Аўсішча Круглянскага р-на. (Кругл.)

ОХАР, в. Гл. в. Вохар Чэрыкаўскага р-на. (Чэр.)

ВЫКАРЫСТАНЫЯ КРЫНІЦЫ

Административно-территориальное устройство БССР: в 2 т. – Минск, 1985, 1987.

Антипов, В. Парки Белоруссии / В. Антипов. – Минск: Ураджай, 1975.

Архітэктура Беларусі: энц. даведнік. – Мінск: БелЭн, 1993.

Атлас БССР. – Мінск – М., 1958. – 140 с.

Баркулабовская летопись // ПСРЛ. – М., 1975. – Т. 32.

Без-Корнилович И. Исторические сведения о примечательных местах Белоруссии. – Спб., 1885.

Беларуская энцыклапедыя: у 18 т. – Т. 1-18 / рэдкал.: Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск: БелЭн, 1996 – 2005.

Беларусы. Этнаграфія, дэмаграфія, дыяспара, канфесіі. –Мінск, 1996. – 40 с.

Белорусская ССР. Очерки экономической географии / под ред. Г.Т. Ковалевского, Я.Г. Ракова. – Минск, 1953.

Белорусская ССР: Административно-территориальное деление. – Минск, 1986.

Блакітная кніга Беларусі: энцыкл. / Беларус. Энцыкл.; рэдкал.: Н.А. Дзісько і інш. – Мінск: БелЭн, 1994. – 415 с.

Брылеўскі, М.М. Фізічная геаграфія Беларусі: практыкум для студэнтаў / М.М. Брылеўскі, Я.У. Марозаў. – Мінск: БДУ, 2006. – 108 с.

Выживем после Чернобыля: Справочник для населения Могилевской области. – Могилев, 1992. – 110с.

Высоцкий, Э.А. Геология и полезные ископаемые Республики Беларусь / Э. Высоцкий, Л. Демидович, Ю. Деревянкин. – Минск: Універсітэцкае, 1996.

Геаграфія Беларусі: энцыкл. давед. / Беларус. Энцыкл.; рэдкал.: Л.В. Казлоўская і інш. – Мінск: БелЭн, 1992. – 383 с.

Геаграфія Круглянскага раёна / М.А. Бяляеў, А.М. Бяляева, І.М. Шаруха, Т.М. Шаруха. – Мінск: Тэхналогія, 2004. – 111 с.

География Белоруссии / под ред. М.С. Войтовича, Б.Н. Гурского – Минск, 1984.

География Могилевской области: монография / под ред. И.И. Пирожника, И.Н. Шарухо. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2004. – 420 с.

География Могилевской области: пособие / под ред. И.Н. Шарухо. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2007. – 328 с.

Гибель местечек Могилевщины: Холокост в Могилевской области / сост. И.М. Шендерович, А.Л. Литин. – Могилев: МГУ, 2005.

Горкунов, В.А. Структура почвенного покрова пахотных земель Могилевской области: монография / В.А. Горкунов. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2002.

Живописная Россия / Репринт. изд. 1882 г. – Минск, 1994. – Т. 3.

Жучкевич, В.А. Города и села Белорусской ССР: историко-географические очерки / В.А. Жучкевич, А.Я. Малышев, Н.Е. Рогозин. – Минск: Учпедгиз БССР, 1959. – 278 с.

Збор помнікаў гісторыі і культуры Беларусі: Магілёўская вобласць. – Мінск, 1986.

Знай, люби и охраняй родную природу / Н. Ратобыльский, П. Лярский и др. – Минск: Ураджай, 1976. – 176 с.

Зябловский, Е. Землеописание Российской империи для всех состояний: в 6 ч. – Спб., 1810. – Ч. IV. – 636 с.

Зялёны скарб: Карта зялёных тэрыторый Прыдняпроўя. / С. Кулягін, Н. Тупіцына, І. Шаруха, і інш. – Магілёў, 2011. – 64 с.

Капыцін, В.Ф. Археалагічныя помнікі Бялыніцкага раёна / В.Ф. Капыцін. – Магілёў: МДПІ імя А.А. Куляшова, 1992.

Климат Могилева / под ред. И.А. Савиковского. – Л.: Гидрометеоиздат, 1982.

Клічаўскі раён: Эколага-геаграфічны агляд / пад агульн. рэд. І.М. Шарухі. – Магілёў, 2004. – 52 с.

Копытин, В.Ф. Археологические памятники Чаусского района / В. Копытин. – Могилев: МГПИ им. А.А. Кулешова, 1993.

Копытин, В.Ф. Свод памятников археологии чернобыльской зоны Могилевской области / В. Копытин. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 1998.

Красикова, Т.С. Туристические гостиницы и базы Белоруссии / Т. Красикова. – Минск: Беларусь, 1990. – 64 с.

Кривицкий, В.М. География Хотимского района. – 2 изд. – Могилев, 2000. – 48 с.

Кулагін, А.М. Каталіцкія храмы на Беларусі: энц. даведнік / А. Кулагін. – Мінск: БелЭн, 2000.

Курзо, Б.В. Анализ ресурсов и состава сапропеля озер и торфяных месторождений Могилевской области / Б. Курзо, О. Гайдукевич // Региональные проблемы природопользования и охраны природных ресурсов Верхнего Поднепровья и сопредельных территорий. – Могилев, 2005. – С. 99-101.

Лярский, П.А. Пособие по краеведению. – Минск: Вышэйш. школа, 1966.

Лярский, П.А. Природа Могилевской области / П.А. Лярский. – Минск: Тэхналогія, 2006. – 382 с.

Лярский, П.А. Пять туристических маршрутов по Могилевской области / П. Лярский, Н. Ратобыльский. – Могилев, 1957.

Лярскі, П.А. Прырода Магілёўскай вобласці / П.А. Лярскі. – Магілёў, 1959. – 68 с.

Лярскі, П.А. Прырода Магілёўскай вобласці / П.А. Лярскі. – Мінск: Тэхналогія, 2005. – 383 с.

Ляўкоў, Э.А. Маўклівыя сведкі мінуўшчыны / Э. Ляўкоў. – Мінск: Навука і тэхніка, 1994.

Марцинкевич, Г.И. Ландшафтоведение: учебник / Г.И. Марцинкевич. – Минск: БГУ, 2007. – 206 с.

Матвеев, А.В. Рельеф Белоруссии / А.В. Матвеев, Б.Н. Гурский, Р.И. Левицкая. – Минск: Университетское, 1988. – 320 с.

Махнач, А.С. Геология Беларуси / А.С. Махнач, Р.Г. Гарецкий, А.В. Матвеев. – Минск: Университетское, 2001.

Могилёв: энцикл. справ. / Белорус. Сов. Энцикл.; редкол.: И.П. Шамякин (гл. ред.) и др. – Минск: БелСЭ, 1990. – 472 с.

Могилевская область. Республика Беларусь. – Могилев, 2003.

Могилевская область: 10 лет преобразований. – Могилев, 2005.

Назвы населеных пунктаў Рэспублікі Бларусь: Магіл. вобл.: нарматыўны давед. / І.А. Гапоненка, В.П. Лемцюгова, І.М. Шаруха і інш.; пад рэд. В.П. Лемцюговай. – Мінск: Тэхналогія, 2007. – 407 с.

Нашы знакамітыя земляки: Географы і геолагі ўраджэнцы Магілёўскай вобласці: біёграфа-бібліяграф. даведнік / аўт.-склад.: А. Катлёнак, Г. Рыдзеўскі, У. Хамякоў і інш.; пад агульн. рэд. І. Шарухі. – Магілёў: МДУ імя А.А. Куляшова, 2004. – 74 с.

Обзор Могилевской губернии за 1908 г. – Могилев, 1909.

Опыт описания Могилевской губернии: в 3 кн. – Кн. 1. Репринтное издание. – Могилев: Амелия Принт, 2007. – 844 с.

Особо охраняемые природные территории Могилевской области / Д.Г. Груммо, Л.М. Шадраков, В.Я. Шутько, Ч.А. Романовский. – Могилев, 1999.

Очерки по географии Могилева и окрестностей / П. Лярский, Н. Ратобыльский и др. – Могилев, 1959. – 164 с.

Памяць: Магілёўскі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Полымя, 1996.

Памяць: Бабруйск: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск, 1995.

Памяць: Бялыніцкі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск, 2000.

Памяць: Глускі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі . – Мінск, 1999.

Памяць: Клімавіцкі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Універсітэцкае, 1995. – 645 с.

Памяць: Магілёў: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск, 1995.

Памяць: Мсціслаўскі р-н: Гіст.-дак. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Полымя, 1999. – 608 с.

Памяць: Чавускі раён: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Ураджай, 2002.

Памяць: Чэрыкаўскі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск, 1994.

Первая всеобщая перепись населения Российской империи, 1897. – Т. XXIII. Могилевская губерния. – Спб., 1903.

Почвы сельскохозяйственных земель республики Беларусь: практ. пособие / Г.И. Кузнецов, Н.И. Смеян, Г.С. Цытрон и др. / под ред. Г.И. Кузнецова, Н.И. Смеяна. – Минск, 2001;

Прамысловыя прадпрыемствы дарэвалюцыйнай Беларусі: энц. даведн. – Мінск, 1988.

Природа Могилева и окрестностей. – Могилев, 1972.

Прырода Чавускага раёна / Г. Рыдзеўскі, П. Камкоў, І. Шаруха // Памяць: Чавускі раён: Гіст.-дак. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Ураджай, 2002. – С. 20-26.

Рапановіч, Я.Н. Слоўнік назваў населеных пунктаў Магілёўскай вобласці / рэд. П.П. Шуба. – Мінск, 1983.

Регион. Могилевская область: 10 лет преобразований. – Могилев, 2005.

Регионы Беларуси: стат. сб. – Минск, 2003.

Республика Беларусь. Могилевская область. – Могилев, 2003.

Ридевский, Г.В. Комплексная оценка устойчивости регионального развития (на примере Могилевской области) / Г. Ридевский. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2002. – 208 с.

Романов, В.С. Охрана окружающей среды Могилевской области: матер. ТерКСООС / В.С. Романов, Т.А. Романова, Ч.А. Романовский. – Минск: БелНИЦ "Экология", 1998. – 213 с.

Россия: Полное географическое описание нашего Отечества / под ред. В.П. Семенова-Тян-Шанского. – Т. IX: Верхнее Поднепровье и Белоруссия. – Спб., 1905.

Сацыяльна-эканамічная геаграфія Рэспублікі Беларусь: вучэб. дапам. для студ. ВНУ / К.Р. Кірэенка, З.М. Шуканава, А.В. Саломка, К.І. Кірэенка, Н.М. Дарашкевіч / пад рэд. А.В. Саломкі, К.Р. Кірэенка. – Мінск: Універсітэцкае, 1997. – 230 с.

Селиванов, А.Ф. Могилевская губерния // Энц. словарь Брокгауза и Ефрона. – Т. 19а. – Спб., 1896.

Семенов-Тянь-Шанский, П.П. Географо-статистический словарь Российской империи: в 5 т. – Спб., 1863 – 1885. – Т. 1-5.

Смоліч, А. Географія Беларусі. – 4-е выд. – Мінск: Беларусь, 1993.

Список населенных мест Могилевской губернии / под ред. Г.П. Пожарова. – Могилев, 1910. – 500 с.

Справочник по минеральному сырью местных строительных материалов БССР. Могилевская область. – Минск, 1959.

Статистико-географический обзор Могилевской губ. // Энц. словарь Граната. – Т. 29. – М., б/г. – С. 198-201.

Столпянский, Н. Девять губерний западно–русского края в топографическом, геогностическом, статистическом, экономическом, этнографическом и историческом отношениях. – Спб, 1866.

Физическая география Могилевской области: учеб. пособие / Г. Ридевский, В. Хомяков, И. Шарухо; под общ. ред. И.Н. Шарухо. – Могилев: МО ИПКиПРРиСО, 2003. – 180 с.

Шарухо, И.Н. Кадастр географических объектов Славгородского района / И. Шарухо, А. Сорока, Т. Ларкович // Студенческая наука – 2002. Региональная научно-практическая конференция студентов вузов Могилевской области: тезисы докладов / под ред. А.С. Платонова. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2002. – С. 63-64.

Шаруха, І.М. Азёры і рэкі Магілёўскай вобласці / І. Шаруха, І. Рудкоўская // Магілёўскі Мерыдыян. – Т. 1. – Вып. 1. (2001. – № 1). – С. 51-64.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. IX: Касцюковіцкі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 4. – Вып. 1. (2004 – № 1). – С.103-128.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. XIII: Краснапольскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 4. – Вып. 2 (2004. – № 2). – С. 103-125.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. XV. Крычаўскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 5-6. – Вып.1 (2006. – № 1). – С. 63-78.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. XVI: Мсціслаўскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 5-6. – Вып. 1 (2006. – № 1). – С. 78-101.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. XVII: Слаўгарадскі раён / І. Шаруха, Т. Бабічава, А. Варанцова // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 7. – Вып. 3-4 (10-11). 2007. – № 3-4. – С. 72-107.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. XXI: Шклоўскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 7. – Вып. 3-4 (10-11). – 2007. – № 3-4. – С. 107-130.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. XVIII: Хоцімскі раён / І. Шаруха, В. Крывіцкі // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 8. – Вып. 1-2. – 2008. – № 1-2 (12-13). – С. 77-95.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. XX: Чэрыкаўскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 7. – Вып.1-2 (8-9). – 2007. – № 1-2. – С. 84-106.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. X: Кіраўскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха, І. Рудкоўская // Магілёўскі мерыдыян. – 2003. – Т. 3. – Вып. 1. – С. 90-113.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік: Клімавіцкі раён / М. Дуктаў, А. Сіліверстава, Т. Шаруха / пад агульн. рэд. І.М. Шарухі. – Магілёў, 2004. – 96 с.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. VI: Глускі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўскі Мерыдыян. – 2001. – Т. 2. – Вып. 1. – С. 101-135.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобл. Ч. IV: Быхаўскі раён і г. Быхаў / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 1999. – № 7. – С. 142-174.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Гістарычныя лёсы Верхняга Падняпроўя. – Магілёў, 1995. – С. 157-162.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Магілёўскі р-н / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 1995. – № 3. – С. 97-120.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. 2: Асіповічы і Асіповіцкі р-н / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 1996. – № 4. – С. 122-141.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. 3: Бабруйскі р-н. Бабруйск / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 1998. – № 6. – С. 137-168.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. 1: Магілёўская вобласць. Магілёў. Магілёўскі р-н / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 1994. – № 2. – С. 134-136.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці. Ч. V: Бялыніцкі раён. Бялынічы / І. Шаруха, Т. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Магілёўская Даўніна. – 2001. – № 9. – С. 162-198.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. VIII: Дрыбінскі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – 2002. – Т. 2. – Вып. 1. – С. 181-206.

Шаруха, І.М. Географа-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. VII: Горацкі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – 2002. – Т. 2. – Вып. 1. – С. 135-181.

Шаруха, І.М. Кадастр аб'ектаў прыродна-запаведнага фонда Магілёўскай вобласці (Заказнікі) / І. Шаруха, І. Рудкоўская, А. Рагаўцоў, А. Сарока, Т. Ларковіч // Магілёўскі мерыдыян. – 2002. – Т. 2. – Вып. 1. – С. 67-81.

Шаруха, І.М. Кадастр карысных выкапняў Магілёўскай вобласці // Магілёўскі мерыдыян. – 2001. – Т. 1. – Вып. 2. – С. 65-72.

Шаруха, І.М. Магілёўскі раён / І. Шаруха, Г. Рыдзеўскі // Памяць. Магілёўскі р-н: Гіст.-дакум. хроніка гарадоў і р-наў Беларусі. – Мінск: Полымя, 1996. – С. 18.

Шаруха, І.М. Прафесары і выкладчыкі геаграфічнага факультэта Магілёўскага педагагічнага інстытута (1934 – 1978): бібліяграфічны даведнік / І.М. Шаруха; пад агульн. рэд. І.М. Шарухі, Т.М. Шаруха. – Магілёў: МДУ імя А.А. Куляшова, 1999. – 84 с.

Шаруха, І.М. Слоўнік мікратапонімаў цэнтральнай Магілёўшчыны / Т.М. Шаршнёва, І.М. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 9. – Вып. 1-2. (14-15) (2009. – № 1-2 (14-15). – С. 73-82.

Шаруха, І.М. Геаграфічна-статыстычны слоўнік Магілёўскай вобласці: Ч. XIX: Чавускі раён / І. Шаруха, Т. Шаруха // Магілёўскі мерыдыян. – Т. 7. – Вып.1-2 (8-9). 2007. – № 1-2. – С. 52-84.

Шарухо, И.Н. Географо-статистический словарь как основа для расширения топонимического поля региона // Современные проблемы школьного и вузовского географического образования и топонимических исследований: тез. докл. Респ. науч.-практ. конф. 27–30 нояб. 2001 г., Минск / отв. ред. В.Н. Киселев. – Минск: БГУ, 2001. – С. 164-168.

Шарухо, И.Н. Праграма "Геаграфія Магілёўскай вобласці": курс рэгіянальнага кампанента агульнаадукацыйных школ Магілёўскай вобласці / Магілёўскі абл. ІПК і ПКР і СА. – Магілёў, 2002. – 20 с.

Шарухо, И.Н. Использование «Географическо-статистического словаря Могилевской области» в краеведческой работе // Краеведение в учебно-воспитательном процессе школ и ВУЗов: сб. материалов II Респ. науч.-практ.конф., посвящ. 85-летию со дня рожд. проф. М.В. Омельянчука, Брест, 29-30 апр. 2009 г. / Брест. гос. ун-т им. А.С. Пушкина; редкол.: К.К. Красовский [и др.]. – Брест: Альтернатива, 2009. – С. 32-33.

Шарухо, И.Н. Комплексная географическая характеристика административного района Могилевской области: Программа исследований / И. Шарухо. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2002. – 26 с.

Шарухо, И.Н. Комплексная характеристика Могилевского района / И. Шарухо, А. Шадраков // Студенческая наука – 2004. Региональная научно-практическая конференция студентов вузов Могилевской области: тезисы докладов / под ред. А.С. Платонова. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2004. – С. 66.

Шарухо, И.Н. Комплексная характеристика Хотимского района / И. Шарухо, И. Симоненко // Студенческая наука – 2004. Региональная научно-практическая конференция студентов вузов Могилевской области: тезисы докладов / под ред. А.С. Платонова. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2004. – С. 63-64.

Шарухо, И.Н. Программа комплексной географической характеристики административного района Могилевской области // Магілёўскі мерыдыян. – 2002. – Т. 2. – Вып. 1. – С. 215-233.

Шаруха, І.М. Рабочы сшытак па геаграфіі Магілёўскай вобласці. – Магілёў: МДУ, 2003. – 28 с.

Шаршнёва, Т.М. Беларуская анамастыка: у 2 ч. Ч. 2. Тапаніміка: метад. рэкамендацыі / Т.М. Шаршнёва, І.М. Шаруха. – Магілёў: УА "МДУ імя А.А. Куляшова", 2008. – 60 с.

Широков, В.М. Водохранилища Белоруссии / В.М. Широков, В.А. Пидопличко. – Минск: Ураджай, 1992.

Широков, В.М. Пруды Белоруссии / В.М. Широков, И.И. Кирвель. – Минск: Ураджай, 1987. – 120 с.

Экономическая география Белоруссии: учеб. пособие для экон. вузов и фак. / В.И. Гладкий, Е.В. Гричук, Е.Г. Гуцев и др. / под общ. ред. С.М. Мельничука. – 3-е изд., перер. и доп. – Минск: Выш. школа, 1982. – 224 с.

Экономическая и социальная география Могилевской области / Г. Ридевский, В. Хомяков, И. Шарухо и др.; под ред. И.Н. Шарухо. – Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2005. – 180 с.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: у 6 т. / рэдкал. Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск: БелЭн, 1993 – 2003. – Т. 1-6.

Энцыклапедыя прыроды Беларусі: у 5 т. / Белорус. Сов. Энцикл.; редкол.: И.П. Шамякин (гл. ред.) и др. – Минск: БелСЭ, 1983 – 1986. – Т. 1-5.

Ярославцев, С.И. Город Климовичи Могилевской губернии: Геогр.-стат. очерк / Изд. Сев.-Зап. отдела Русского географического общества. – Вильна, 1914.

КАРТАГРАФІЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ:

Нацыянальны Атлас Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2002.

Республика Беларусь. Могилевская область. Обзорно-топографическая карта. Масштаб 1:200000 / Госком по земельным ресурсам, геодезии и картографии Республики Беларусь/. – Минск: Белгеодезия, 2001.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-51 (Красный). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-101 (Сураж). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-100 (Красная Гора) . – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-77 (Шямячи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-119 (Паричи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-106 (Осиповичи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-49 (Орша). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-75 (Долговичи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-63 (Дрибин). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-88 (Климовичи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-95 (Кличев). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-89 (Костюковичи). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-129 (Красный Берег). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-76 (Кричев). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-72 (Круглое). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-71 (Крупки). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-73 (Могилев). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-64 (Мстиславль). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-61 (Шклов). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-87 (Чериков). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-60 (Толочин). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-90 (Хотимск). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-74 (Чаусы). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-108 (Большие Бортники). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 36-86 (Бахань). – М.: ГУГК, 1981.

Лист топографической карты 1:100000 N 35-84 (Белыничи). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 35-107 (Бобруйск). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 35-96 (Болонов Селец). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 36-85 (Быхов). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 35-118 (Глуск). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 36-62 (Горки). – М.: ГУГК, 1981.
Лист топографической карты 1:100000 N 35-94 (Гродзянка). – М.: ГУГК, 1981.

ЗМЕСТ

ГАЛОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ 3

З 6
І 33
К 38
Л 136
М 165
Н 209
О 225

ВЫКАРЫСТАНЫЯ КРЫНІЦЫ 227

ДЛЯ ЗАЎВАГ

Даведачнае выданне

ГЕАГРАФІЧНА-СТАТЫСТЫЧНЫ СЛОЎНІК МАГІЛЁЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

У трох тамах

Том 2
З – О

Аўтар-укладальнік
Шаруха Ігар Мікалаевіч

Рэдактар тома *Т.М. Шаршнёва*

Тэхнічны рэдактар *А.Л. Пазнякоў*
Камп'ютарная вёрстка *А.Л. Пазнякоў*

Падпісана ў друк 16.09.2013 г.
Фармат 60х84/16. Гарнітура Times New Roman Cyr.
Ум.-друк. арк. 13,7. Ул.-выд. арк. 20,0. Тыраж 250 экз. Заказ № 328.

Установа адукацыі "Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А.А. Куляшова",
212022, Магілёў, вул. Касманаўтаў, 1.
ЛИ № 02330/278 ад 30.04.2004 г.

Надрукавана ў аддзеле аператыўнай паліграфіі
МДУ імя А.А. Куляшова. 212022, Магілёў, вул. Касманаўтаў, 1.